

هیئت حمایت از کرسی‌ها، نظریه‌پردازان نقد و مناظره

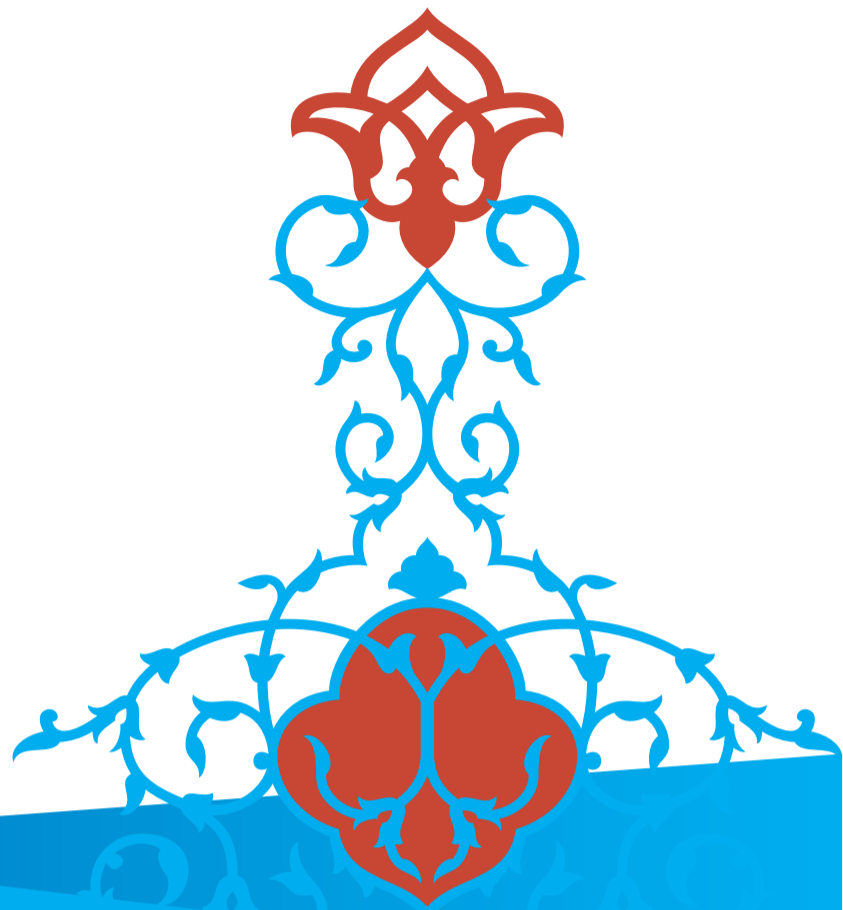
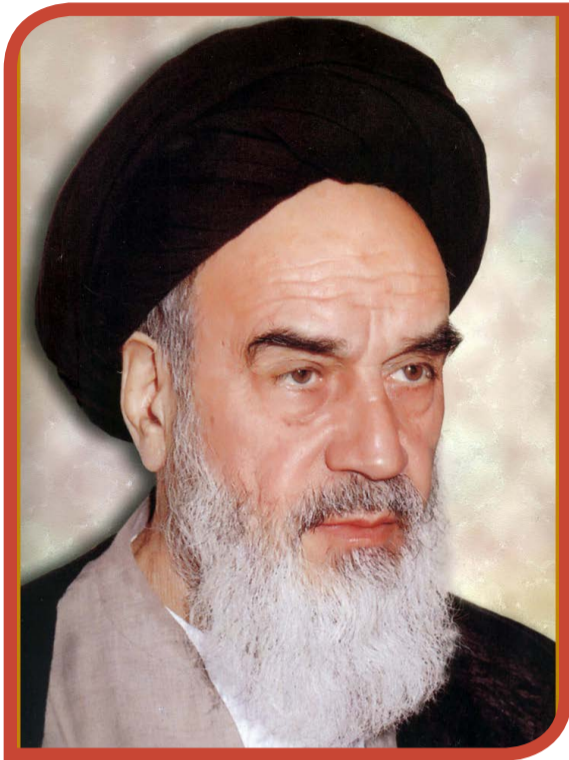

شورای عالی انقلاب فرهنگی
هیئت حمایت از کرسی‌های
نظریه‌پردازی، نقد و مناظره
(وزاره علوم، انسان و معارف، دبیر)

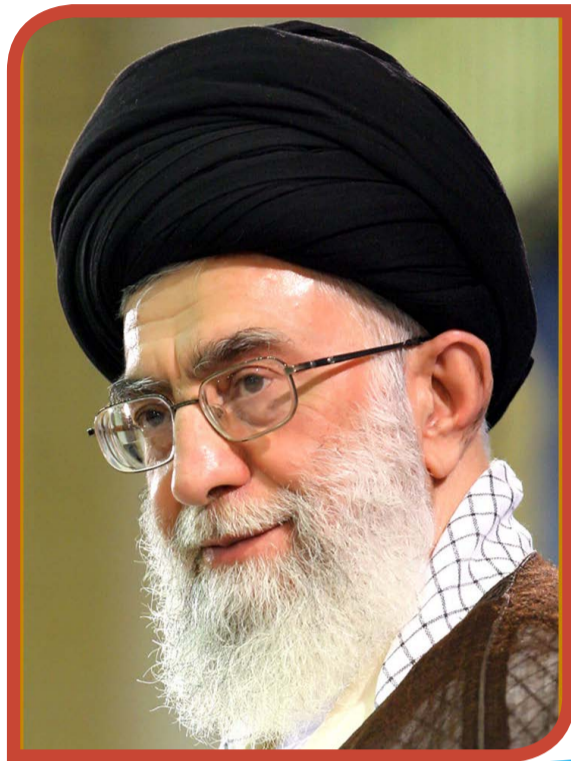
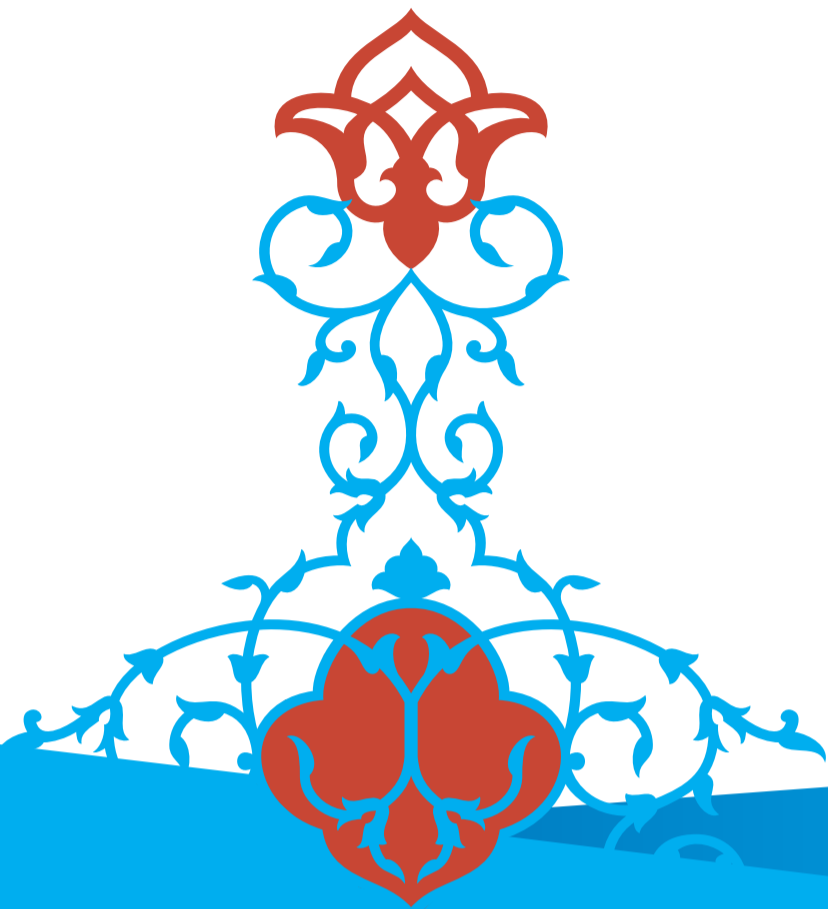
به همراه خلاصه‌ای از محتوای
کرسی‌های برگزیده

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«...بزرگ‌ترین فاجعه برای ملت ما این وابستگی فکری است که گمان می‌کنند همه چیز از غرب است و مادر همه ابعاد فقیر هستیم و باید از خارج وارد کنیم. شما استادان و فرهنگیان و دانشجویان دانشگاه‌ها و دانش‌سراها و نویسندگان و روشنفکران و دانشمندان معظم باید کوشش کنید و مغزها را از این وابستگی فکری شستشو دهید و با این خدمت بزرگ و ارزنده، ملت و کشور خود را نجات دهید.»

«... برای علاج بیماری‌ها و هتاک‌ها و مهار هرج و مرج فرهنگی نیز بهترین راه، همین است که آزادی بیان در چارچوب قانون و تولید نظریه در چارچوب اسلام، حمایت و نهادینه شود. بنظرمی‌رسد که هر سه روش پیشنهادی شما یعنی تشکیل:

۱. «کرسی‌های نظریه‌پردازی»
۲. «کرسی‌های پاسخ به سؤالات و شبهات» و
۳. «کرسی‌های نقد و مناظره»

روش‌هایی عملی و معقول باشند و خوبست که حمایت و مدیریت شوند بنحوی که هر چه بیشتر، مجال علم، گسترش یافته و فضا بردکانداران و فریبکاران و راهزنان راه علم و دین، تنگ‌تر شود...»

مسئله آزاداندیشی و نظریه پردازی در دانشگاه اسلامی، یکی از ضرورت‌های جهان اسلام و جمهوری اسلامی ایران در عرصه تولید علم است. شاید برخی از پرسشگران برای این ادعا، خواستار دلیل باشند. ما معتقدیم که ادعای پیشگفته، نوعی توتولوژی و ضرورت به شرط محمول است و تصور موضوع و محمول آن، تصدیق را به همراه دارد، لکن از باب تنبّه و آگاهی بیشتر، میتوان به اقامه دلیلی پرداخت؛ دلیلی که با نگرش به ضرورت تمدن اسلامی بدست می‌آید؛ زیرا مسلمانان در عصری زندگی می‌کنند که باید همچون قرن سوم تا ششم، دوباره به تمدن نوینی دست یابند و این تمدن نوین، بدون مشارکت جدی در تولید علم و فناوری میسر نمی‌شود. حال با قدری تأمل این سؤال مطرح می‌شود که آیا تولید علم، بدون کرسی‌های آزاداندیشی و نظریه پردازی ممکن است؟ اینکه استادانی در کناری بنشینند و بنویسند و آموزش بدهند، برای تولید علم کفایت می‌کند؟ بدون شک، پاسخ این پرسش، منفی خواهد بود. علم در عقلانیت جمعی تولید می‌شود و نظریه بدون قرار گرفتن در معرض داوری عالمان دیگر، شکل نمی‌گیرد. پس باید کرسی‌های آزاداندیشی و نظریه پردازی را رونق داد تا به تولید علم جمعی رسید و زمینه را برای تمدن‌سازی فراهم ساخت. مقصود نگارنده از تولید علم جمعی این نیست که علم و نظریه‌های علمی، فاقد روش هستند، بلکه علم در چارچوب روش‌شناسی شکل می‌گیرد و لکن در ادامه استنتاج روش‌شناختی، نوعی عقلانیت جمعی پدید می‌آید و مشارکت دیگران را در پذیرش و توسعه آن فراهم می‌سازد. برای نمونه، نیوتن در تولید فیزیک کلاسیک، روشمندان پیش رفت و سپس دیگران را به داوری فرا خواند و مشارکت داد تا عقلانیت جمعی بدست آید و زمینه‌ای برای تحقق فیزیک کلاسیک نسبیت و سپس فیزیک کوانتوم فراهم گردد.

اگر در این عصر، شاهد رشد و شکوفایی حکمت متعالیه هستیم، بدان جهت است که نظریه‌های ملاصدرا در معرض داوری دیگران قرار گرفت و مشارکت جمعی را بدست آورد و طرفداران و ناقدانش در بالندگی آن مشارکت داشتند. البته باید توجه داشت که مهمترین ساحت تولید علم، تولید و رشد در روش‌شناسی علم است. روش‌شناسی مبتنی بر معرفت‌شناسی و منطق بر حکمت اسلامی می‌تواند رویکرد جدیدی را در علوم انسانی به ارمغان آورد. برخی از باب ترس رسوایی علمی، خود را در معرض نقد دیگران قرار نمی‌دهند؛ ولی اینان اگر به نظریه خود مطمئن باشند، در اشتباه اساسی به سر می‌برند. ممکن است نقد و داوری مخالفان در کوتاه مدت، نوعی خجالت علمی را به همراه آورد؛ ولی در بلندمدت، نظریه آنها را مستحکم می‌سازد و رشد علمی را در عقلانیت جمعی فراهم می‌آورد. عده دیگری نیز گمان می‌کنند تا سخن از کرسی‌های نظریه پردازی و آزاداندیشی می‌شود، باید به نقد نظام و دعوای سیاسی پرداخت و از خطوط قرمز سیاسی به سرعت عبور کرد؛ زیرا در غیر این صورت، هیچ کرسی آزاداندیشی تحقق نمی‌یابد؛ در حالی که این گونه نیست.

بنده بر این باورم که هر چند کار آزاداندیشی با کار حزبی تفاوت اساسی دارد، کار حزبی باید قانون اساسی را بپذیرد تا فعالیتی مشروع و قانونی داشته باشد؛ ولی کار آزاداندیشی با رعایت منطق و اخلاق، هیچ خط قرمزی نخواهد داشت. با این وجود، چه نیازی است برای توسعه کرسی‌های آزاداندیشی از مسایلی شروع کنیم که حساسیت عده‌ای را به همراه داشته باشد و آغازش با انجامش یکسان گردد. کشور با نیازها و مسایل مهم و متنوعی روبه‌رو است که حساسیتی هم در قبال آنها نیست؛ آغاز کرسی‌های آزاداندیشی با این گونه مسایل می‌تواند باعث فرهنگ‌سازی و گفتمان‌سازی کرسی‌ها شود و زمینه را برای مباحث دیگر فراهم آورد.

دغدغه برخی دیگر این است که نوآوری وقتی اتفاق می‌افتد که مقبولیت جهانی پیدا کند و تا زمانی که چنین نشود، نظریه و نوآوری تحقق نمی‌یابد. این سخن اگر در حوزه علوم طبیعی و مهندسی صحیح و ممکن باشد اما در حوزه علوم انسانی نادرست و ناممکن است؛ زیرا نظریه‌های علوم انسانی، مبتنی بر مبانی هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی، انسان‌شناختی، روش‌شناختی، ارزش‌شناختی و دین‌شناختی اند که این تمایز مبانی در تنوع دیدگاه‌ها و فقدان مقبولیت جهانی تأثیرگذار است. از سویی دیگر عامل بومی‌سازی علوم انسانی نیز در این مطلب، مزید بر علت است؛ به همین دلیل، هیچ نظریه علوم انسانی در غرب، جهانی نشده است و مقبولیتی برای همه مکاتب پیدا نکرده است. مسایلی مانند حقوق بشر هم با تفسیرهای مختلف مکاتب، مقبولیت همگانی ظاهری پیدا کرده است. رشد و شکوفایی کرسی‌های آزاداندیشی و نظریه پردازی در تحقق دانشگاه اسلامی نیز نقش به‌سزایی دارد. دانشگاه اسلامی تنها یک نهاد شکلی و صوری نیست که اسلامیت را در نمادهای خود ظاهر کند. رکن و گوهر دانشگاه، علم و دانش است که با رویکرد اسلامی می‌تواند به نسل سوم راه یابد.

نسل نخست دانشگاه، بیشتر آموزش محور است و با کمک استادان، دانشجویانی تربیت می‌شوند که می‌توانند کارآمدی داشته باشند؛ ولی الزامی از این جهت ندارد و چه بسیار دانشجویانی که پس از سال‌ها تحصیل نمی‌توانند ارتباطی با جامعه و صنعت پیدا کنند و برای ارتزاق خود ناچارند به شغل‌های غیر مرتبط رو بیاورند. نسل دوم دانشگاه به دنبال تحقق دانشگاه کارآمد است که در این نسل، نباید رشته‌ای غیر کارآمد وجود داشته و دانشجویی بی‌ارتباط با نیازهای جامعه تحصیل کند. سومین نسل، دانشگاه تمدن‌ساز است که با رویکرد اسلامی به علوم و تمدن نوین اسلامی تحقق می‌یابد. کرسی‌های آزاداندیشی و نظریه‌پردازی در تحقق نسل سوم دانشگاه‌ها یعنی دانشگاه تمدن‌ساز مؤثر خواهد بود.

نقش کرسی‌های آزاداندیشی و نظریه‌پردازی در تحول علوم انسانی نیز آشکار است. امروزه تحول علوم انسانی از یک مسأله و یک راهبرد به یک ضرورت جامعه و نظام تبدیل شده است و اگر کسانی به مدیریت تحول علوم انسانی، نقد و انتقادی داشته باشند، نمی‌توانند اصل این ضرورت را انکار کنند. علم بدون تحول، وجود خارجی ندارد و علم منهای تحول و بالندگی، علم نیست؛ تاریخ هم پرتویی از افق علم است. تاریخ علوم انسانی در برخی از دانشگاه‌های علوم انسانی به صورت ناقص تدریس می‌شود در حالی که داعیه دار این علوم هستند.

اما چند توصیه راهبردی برای توسعه کرسی‌های آزاداندیشی و نظریه‌پردازی:

اول این که این کرسی‌ها نباید گرفتار سیاست زدگی شوند؛ سیاست زدگی در همه امور آفت است و در علم و دانش و فنآوری، آفتی مضاعف است.

راهبرد دوم، رعایت اخلاق و منطق و پرهیز از هیاهوی ژورنالیستی از سوی طرف‌های مناظره و گفتگوی آزاد.

راهبرد سوم، گسترش احساس امنیت برای کرسی‌های آزاداندیشی و عدم دخالت نهادهای امنیتی در برگزاری کرسی‌های مضبوط و در چارچوب هیأت حمایت از کرسی‌ها.

راهبرد چهارم، حمایت‌های مادی و معنوی برای پژوهشگرانی که دغدغه تولید علم دارند و می‌خواهند کرسی آزاداندیشی خود را به ساحت نظریه برسانند.

راهبرد پنجم، کرسی‌ها بهتر است از نقد و مناظره و کرسی‌های ترویجی آغاز شود تا به کرسی‌های تخصصی و نظریه‌پردازی منتج شود.

هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره در حوزه علوم انسانی - اسلامی از استادان صاحب نظر و نظریه‌حمایت می‌کند. این هیأت زیر نظر شورای عالی انقلاب فرهنگی و با همکاری استادان و دانشمندان در عرصه کرسی‌های علوم عقلی، نقلی، رفتاری، اجتماعی و هنر و معماری و نیز با مشارکت کمیته‌های دستگاهی در دانشگاه‌ها با هدف تولید علم فعالیت می‌کند.

تقاضای ما از همه استادان فرهیخته دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه سراسر کشور این است که خود را عضو این هیأت بدانند و در این خانواده بزرگ کرسی‌های علمی، مشارکت جدی داشته باشند و ما را از نظرات ارزنده خود محروم نسازند.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

عبدالحسین خسروپناه

دبیر هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره

فصل اول؛

گزارش عملکرد

۱۳۸۲-۱۳۹۷

شورای عالی انقلاب فرهنگی
هیأت حمایت از کرسی‌های
نظریه‌پردازی، نقد و مناظره
(وزاره علوم، انسان و معارف دینی)

بخش اول: معرفی

آئینه‌نامه‌ها و خاترها

شورای عالی انقلاب فرهنگی
هیأت حمایت از کرسی‌های
نظریه‌پردازی، نقد و مناظره
اداره علوم انسانی و معارف دینی

شورای عالی انقلاب فرهنگی
 هیأت حمایت از کرسی‌های
 نظریه‌پردازی، نقد و مناظره
 (ویژه علوم انسانی و معارف دینی)

تأسیس، هدف و موضوع فعالیت «هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره»

* هفدهم بهمن ماه سال ۱۳۸۲

* بنا به تصویب جلسات ۵۳۱، ۵۳۲ و ۵۳۳ از سوی
 شورای عالی انقلاب فرهنگی

تأسیس

* حمایت از گسترش کمی و کیفی برگزاری کرسی‌ها در
 حوزه علوم انسانی، معارف دینی و هنر

* بسط آزاداندیشی در جهت شکل‌گیری جنبش ملی
 نقد و نظریه‌پردازی در ایران

هدف اصلی

* تدوین برنامه‌ها، سیاست‌های اجرایی، آیین‌نامه‌ها
 و دستورالعمل‌ها و فراهم‌نمودن زمینه لازم برای
 بررسی تحقیقات و نوآوری‌های صاحبان نقد و نوآوری
 علمی در عرصه علوم انسانی و معارف دینی و هنر و
 حمایت از طرح‌های نوآورانه.

موضوع فعالیت

زمینه‌سازی ویژه
برای نهضت تولید و
عرضه نظریه اسلامی
در علوم انسانی

نهادینه‌سازی اندیشه
و بیان و امکان تبادل
آرای علمی با رعایت
اخلاق و منطق

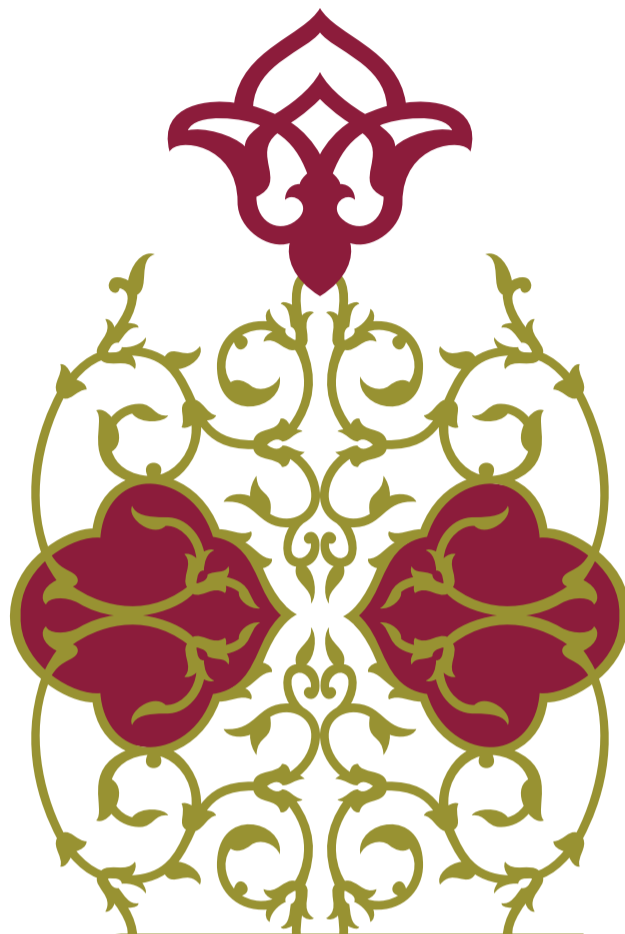
پاسخگویی
به نیازهای
فکری و معرفتی

تشویق نخبگان
و مراکز علمی کشور
به ارائه نظریات
پژوهشی و تولید نظریه

علمی‌کردن مجادلات
و تخصصی‌کردن
گفت‌وگوهای فرهنگی

کاستن از تنش‌ها
و بحران‌های فرهنگی
و مهار غوغاسالاری،
عوام‌زدگی و عوام‌فریبی

شفاف‌سازی محل نزاع
و ابهام در جبهه‌بندی
فکری و فرهنگی
و جمع‌بندی علمی
مباحث مهم

شورای عالی انقلاب فرهنگی
 هیأت حمایت از کرسی‌های
 نظریه‌پردازی، نقد و مناظره
 (ویژه علوم انسانی و معارف دینی)

ساختار
 (ارکان)

ریاست

علی اکبر رشاد

مجمع

عبدالحسین خسروپناه

ریاست دبیرخانه

شوراهای تخصصی

رئیس شورای تخصصی
 علوم رفتاری

غلامعلی افروز

رئیس شورای تخصصی
 علوم اجتماعی

جلال دهقانی فیروزآبادی

رئیس شورای تخصصی
 علوم نقلی

ابوالقاسم علیدوست

رئیس شورای تخصصی
 علوم عقلی

حسین کلباسی

رئیس شورای تخصصی
 هنر، معماری و شهرسازی

عبدالحمید نقره کار

رئیس کارگروه هنر

بهمن نامور مطلق

شورای علمی راهبردی

میثم چگین

معاونت
 علمی

مصطفی اسماعیلی

معاونت
 کمیته دستگاہی

علی اکبر مسگر

معاونت
 گفتمان سازی

مهدی انتظاری

معاونت
 خانه ملی گفتگوی آزاد

سخت‌ا (ارکان)

شورای علمی راهبردی، مرکب از روسای شوراهای تخصصی پنج گانه، نواب آنها و برخی از معاونین پژوهشی دانشگاه‌های ذی ربط می‌باشد.

اعضای شورای علمی راهبردی

* رئیس هیأت	* رئیس سازمان بسیج اساتید
* رئیس و معاونین دبیرخانه	* معاون پژوهشی دانشگاه امام صادق (ع)
* ریاست شوراهای تخصصی و نواب آنها	* معاون پژوهشی دانشگاه علامه طباطبایی
* نماینده مدیر حوزه علمیه قم	* معاون پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی
* معاون نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری	* معاون پژوهشی دانشگاه تربیت مدرس
در دانشگاهها	

اعضای مجمع هیأت حمایت

شماری از عالی‌ترین مراکز علمی پژوهشی و برخی از دانشوران برجسته کشور هستند که از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی تعیین گردیده‌اند.

تنوع و توزیع ملی دانشگاهی در اعضای شورای کرسی‌ها و هیأت در ترکیب اعضای محترم مجمع، از مسئولین و اساتید اغلب دانشگاه‌ها و مراکز علمی مهم کشور استفاده شده است.

اعضای محترم

* رئیس هیأت	* نماینده سازمان صدا و سیما	* روسا و نمایندگان دانشگاه‌های:
* دبیر هیأت	* معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری	- علامه طباطبایی
* دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی	* معاون پژوهشی وزارت علوم	- مازندران
* رئیس فرهنگستان علوم	* روسای پژوهشگاه‌های:	- سیستان و بلوچستان
* رئیس جهاد دانشگاهی	- علوم انسانی و مطالعات - تبریز	- رازی کرمانشاه
* مدیر حوزه علمیه قم	- فرهنگی	- تهران
* نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها	- حوزه و دانشگاه	- اصفهان
* رئیس شورای فرهنگی اجتماعی زنان	- علوم و فرهنگ اسلامی	- فردوسی مشهد
	- آموزش و پرورش	- شیراز
		- شهید چمران اهواز
		- آزاد اسلامی

اعضای محترم

آقایان:

- دکتر محمدعلی کی نژاد
- آیت الله علیرضا اعرافی
- دکتر احد فرامرزی قراملکی
- دکتر جمشید جعفرپور
- علی معلم

بخش دوم: فشرده آماری

گزارش فعالیت‌ها مرتبط با کرسی‌ها نظیر بردار و ریوچی

شورای عالی فرهنگی
هیأت حمایت از کرسی‌های
نظریه‌پردازی، نقد و مناظره
(وبساز علوم انسانی و معارف دینی)

(۱۳۸۲-۱۳۹۷)

شورای عالی انقلاب فرهنگی
هیأت حمایت از کرسی‌های
نظریه‌پردازی، نقد و مناظره
(ویژه علوم انسانی و معارف دینی)

گزارش عملکرد
۱۵ ساله
(۱۳۸۲-۱۳۹۷)

فشرده آثار

سلسله نشست‌های اندیشه‌ورزی
الگوی اسلامی ایران پیشرفت

موضوع نشست:
نظام حقوقی کیفردهی و کیفرگذاری
در الگوی اسلامی ایران پیشرفت

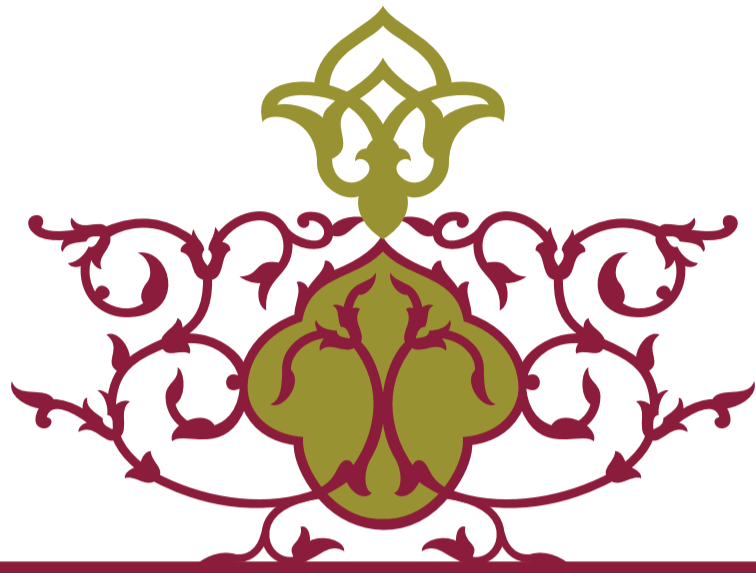
ارائه دهنده:
دکتر سید علی حسینی

ناقد:
دکتر علی لاری

زمان: ۱۳ آبان ۱۴۰۱ ساعت ۱۲ الی ۱۵
مکان: تالار آیت‌الله خویی، سالن تجدد

ردیف	عنوان	تعداد
۱	جلسات مجمع هیأت حمایت	۱۲۷
۲	جلسات شورای علمی - راهبردی	۱۰۵
۳	جلسات شوراهای تخصصی پنج‌گانه	۴۲۳
۴	تفاهم نامه‌های همکاری با مراکز علمی	۸۰
۵	کارگاه‌های آموزشی - توجیهی در مراکز علمی	۶۵
۶	نشست مسئولین دبیرخانه با مراکز علمی	۱۴۲
۷	همایش، هم اندیشی و رونمایی	۵۳
۸	کتاب‌ها و کتابچه‌های منتشر شده	۷۲
۹	تعداد طرح نامه‌ها	۱۰۰۰
۱۰	تعداد اجلاس‌ها و پیش اجلاس‌ها (نظریه، نوآوری، نقد، ترویجی)	۲۲۰
۱۱	اجلاس‌های با دفاع موفق نظریه پردازی، نقد و مناظره	۴۵ (۱۸ نظریه، ۲۱ نوآوری، ۶ نقد)
۱۲	کرسی‌های ترویجی	۲۵۰۰

تعاریف

کرسی‌هایی که در هیأت، برنامه‌ریزی و با همکاری مراکز علمی اجرا می‌شوند، به دو دسته تقسیم می‌شوند:

کرسی‌های تخصصی

به کرسی‌هایی علمی اطلاق می‌شود که صاحب نظران، در چند جلسه، در حضور شورای داوران و کمیته ناقدان، به ارائه مدعیات علمی خود به عنوان نظریه، نوآوری یا نقد می‌پردازند.

پیش اجلاسیه و اجلاسیه نهائی: به جلسه‌ای تخصصی، مرکب از صاحب نظر(طرح)، شورای داوران، کمیته ناقدان و ناظران علمی اطلاق می‌شود که طبق ضوابط و مقررات برگزاری اجلاسیه‌ها، به نقد و ارزیابی طرح‌ها می‌پردازند. پیش اجلاسیه‌ها در مراکز علمی و به صورت عمومی برگزار می‌شوند، در پایان دفاعیات صاحب نظر، نسبت به نقدهای مطرح شده، اصلاحاتی توسط شورای داوران مطرح می‌شود. در صورتی که این اصلاحات، بنیادی نباشد و امکان داوران نهایی و نمره‌دهی در جلسه آتی فراهم باشد، جلسه بعد با عنوان اجلاسیه نهائی تشکیل خواهد شد و نوع مدعای علمی (نظریه، نوآوری و نقد) و درجه آن (عالی، خوب، متوسط، ضعیف) تعیین می‌شود و به تناسب درجه، مشمول حمایت‌های مصوب خواهند شد. در غیر این صورت یا طرح رد می‌شود و یا تا انجام اصلاحات لازم، پیش اجلاسیه تکرار می‌شود.

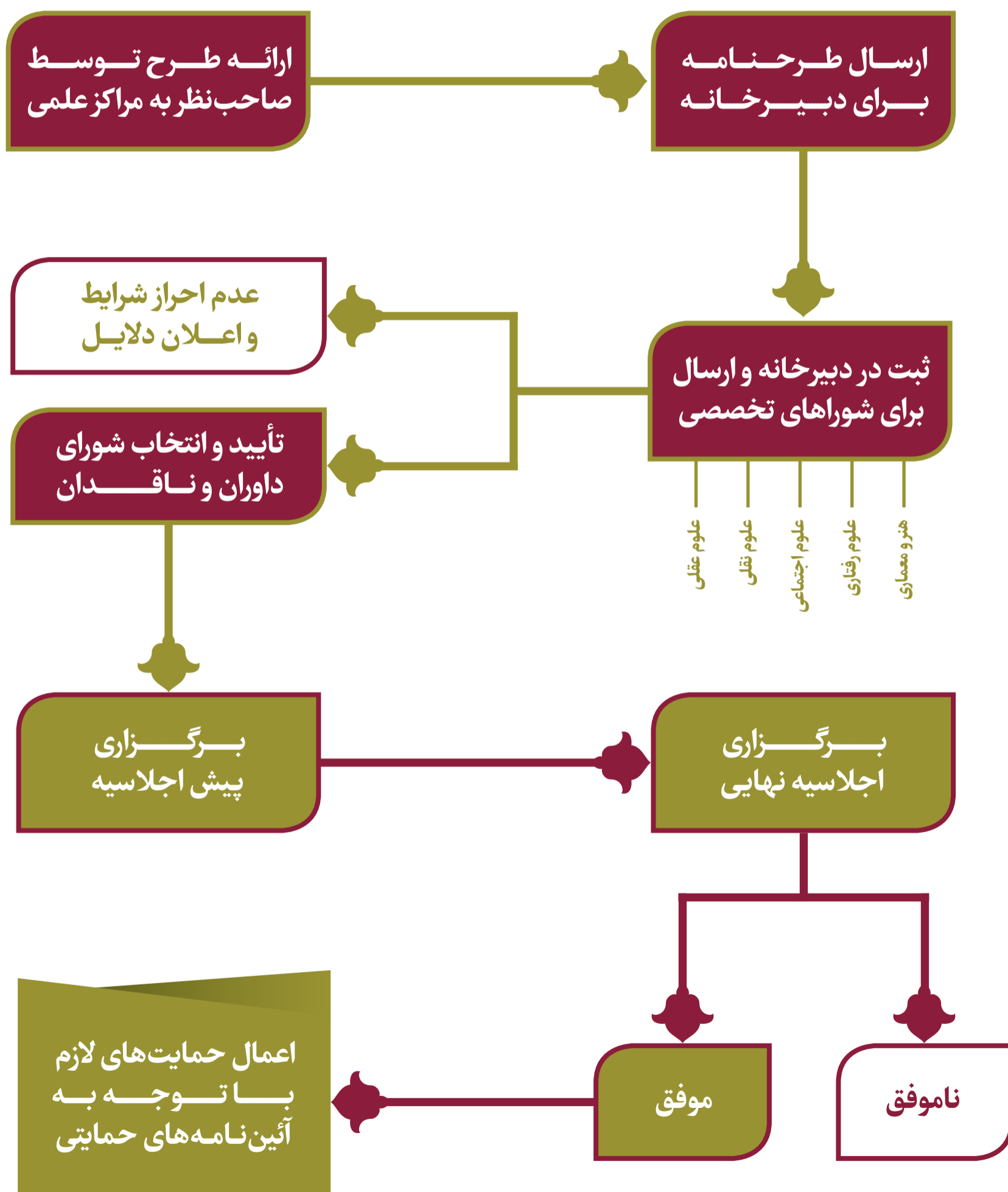
کرسی‌های تریبون

به کرسی‌هایی علمی اطلاق می‌شود که صاحب نظران، در یک جلسه به صورت **عرضه و نقد ایده علمی یا مناظره** به ارائه مدعیات خود می‌پردازند. در نهایت مدعیات صاحب نظران در کرسی عرضه و نقد ایده علمی توسط دو ناقد و در **مناظره** توسط طرف مقابل، نقد می‌شود و بدون داوران یا نمره دهی به پایان می‌رسد.

سنجش و ارزیابی طرح‌نامه‌ها

از آغاز تا مرحله نهایی برگزاری کرسی‌های تخصصی

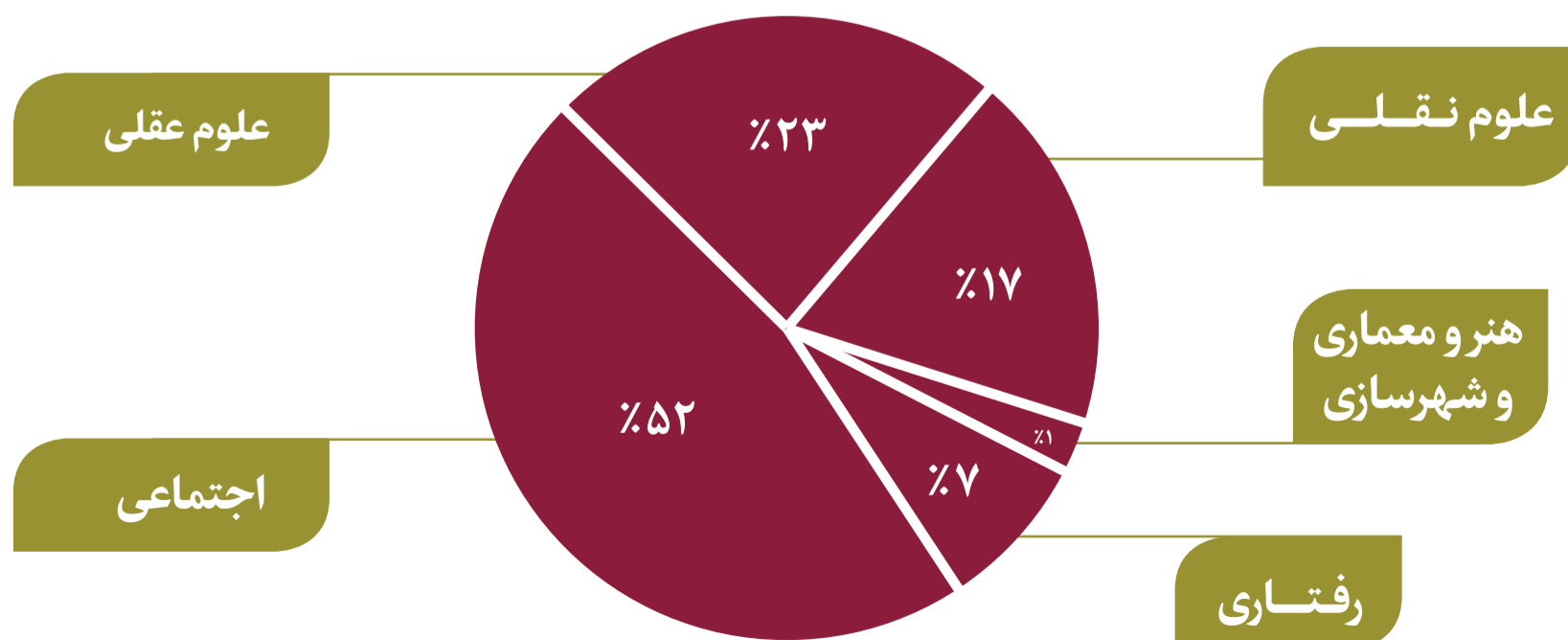
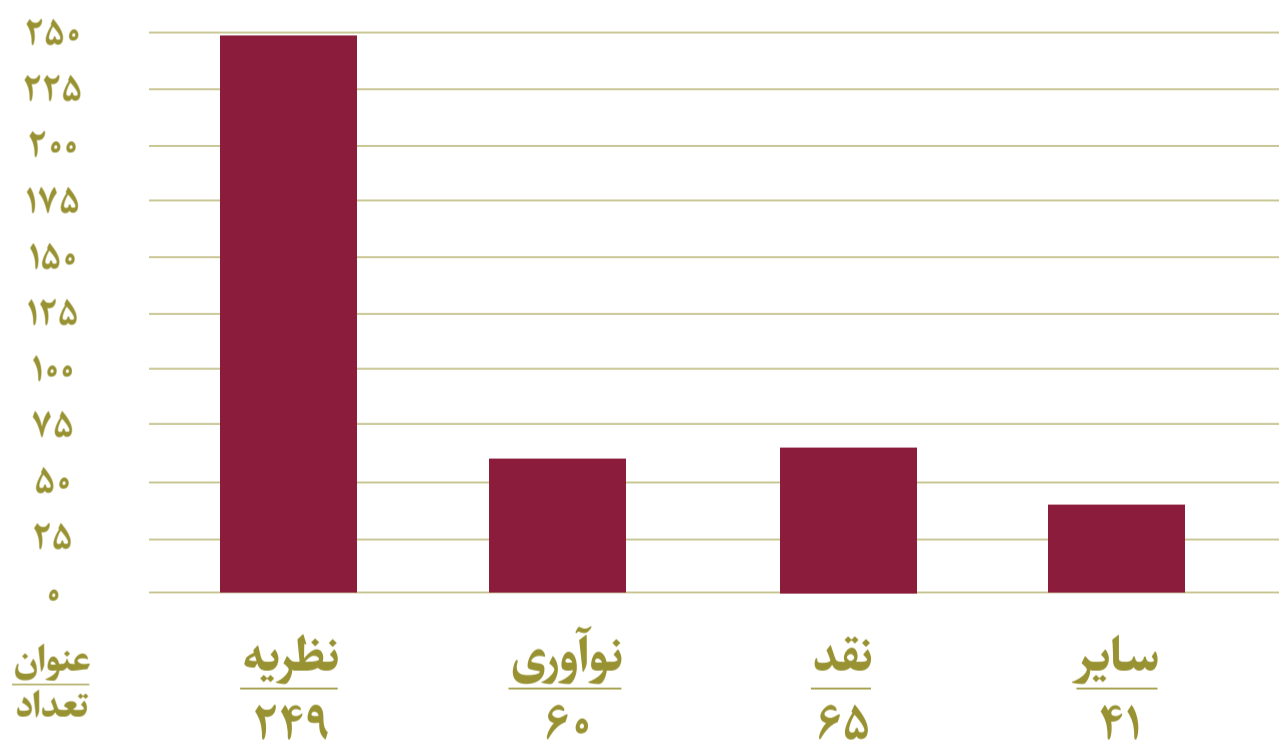

طرحنامه‌ها واصله به دبیرخانه به تفکیک نوع طرحنامه

صاحبان نقد و نوآوری علمی، مستقیماً و یا از طریق فرهنگستان‌ها، پژوهشگاه‌ها، دانشگاه‌ها و انجمن‌های علمی متبوع خود، به ارائه تحقیقات و نوآوری‌هایشان در عرصه علوم انسانی و معارف دینی اقدام می‌کنند.
تعداد طرحنامه‌های واصله به دبیرخانه اعم از نظریه‌پردازی، نقد، نوآوری، پایان‌نامه و مناظره بالغ بر ۴۱۵* طرح بوده است.

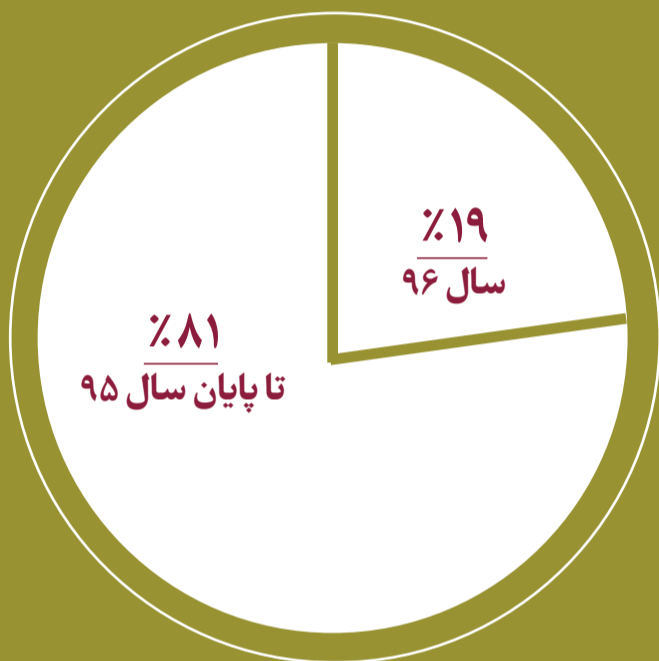
* تاکنون حدود ۱۰۰۰ طرحنامه به کمیته‌های دانشگاهی و مراکز علمی کشور و دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی‌ها واصله شده است که از این تعداد ۴۱۵ طرحنامه واجد شرایط لازم

جهت ارزیابی در شوراهای تخصصی بوده است.

تعداد کرسی‌های برگزار شده (ترویجی، تخصصی)

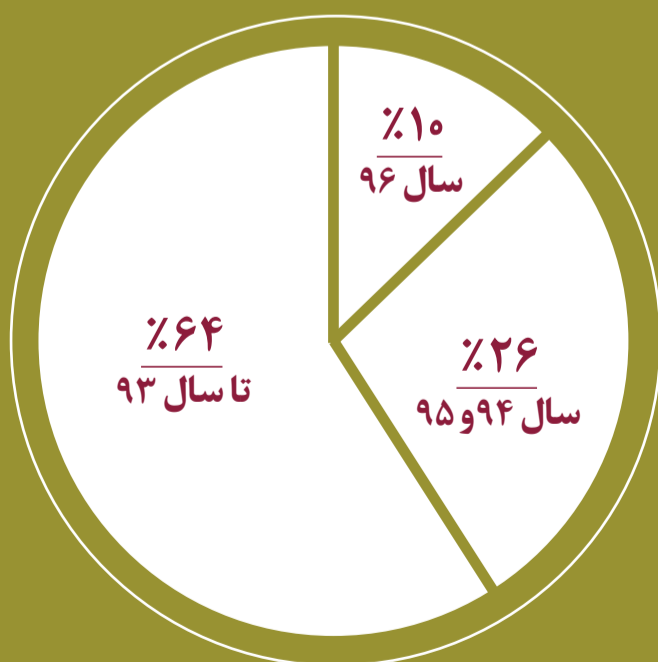
درصد پراکندگی تعداد کرسی‌های ترویجی برگزار شده

سال	تعداد کرسی‌های ترویجی
تا پایان سال ۹۵	۱۶۱۵
سال ۹۶	۳۷۱
جمع	۱۹۸۶*

* تا کنون حدود ۲۵۰۰ کرسی ترویجی در مراکز علمی و دانشگاه‌های سراسر کشور برگزار شده است که برای تعداد ۱۹۸۶ کرسی گواهی صادر شد.

درصد پراکندگی تعداد کرسی‌های تخصصی برگزار شده

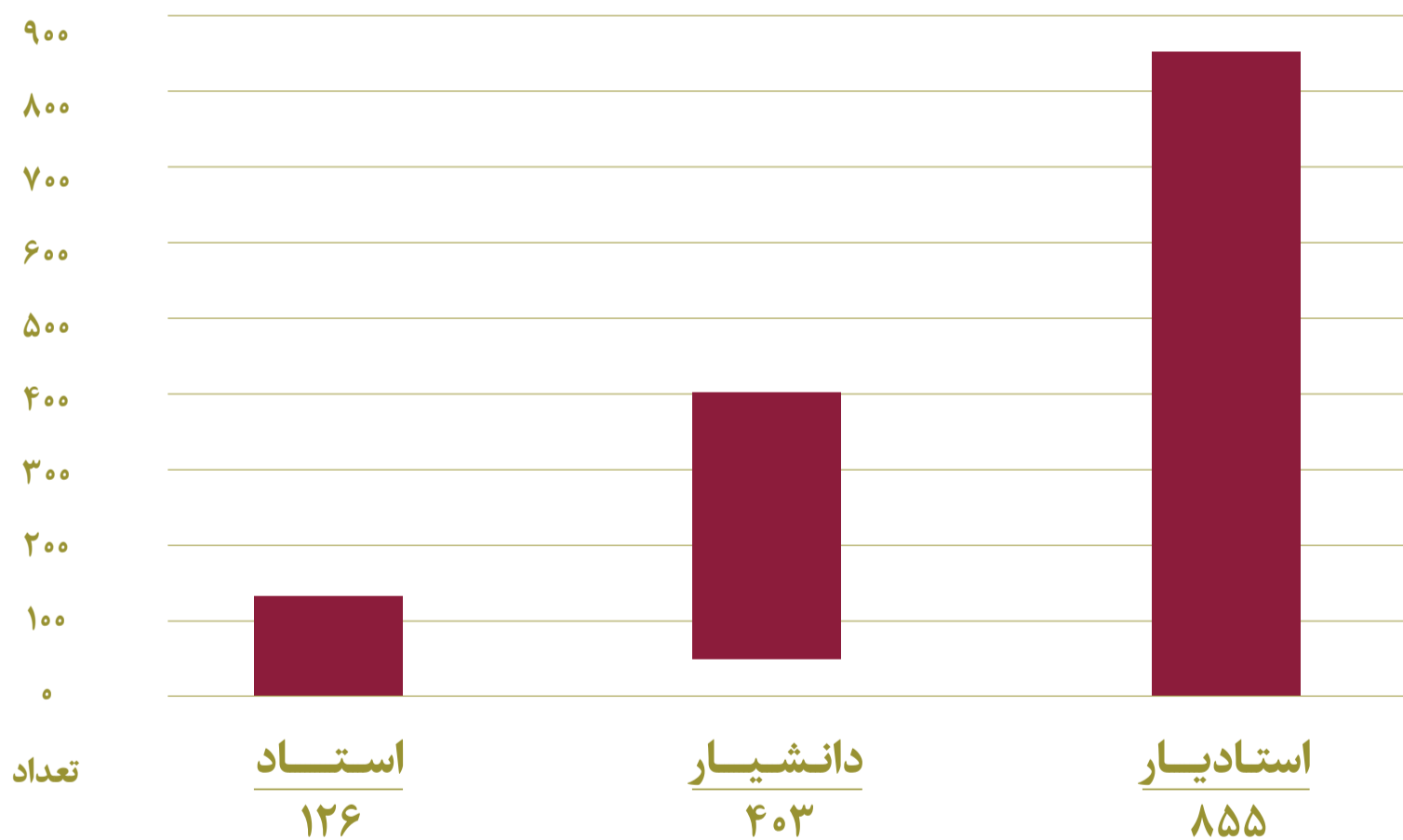
سال	تعداد کرسی‌های تخصصی
تا سال ۹۳	۱۴۲
سال ۹۴ و ۹۵	۵۷
سال ۹۶	۲۱
جمع	۲۲۰

* برای تعداد ۱۴۰ کرسی تخصصی تا کنون ۲۲۰ پیش‌اجلاس و اجلاس نهایی برگزار شده است.
* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

شورای عالی انقلاب فرهنگی
هیأت حمایت از کرسی‌های
نظریه‌پردازی، نقد و مناظره
(ویژه علوم انسانی و معارف دینی)

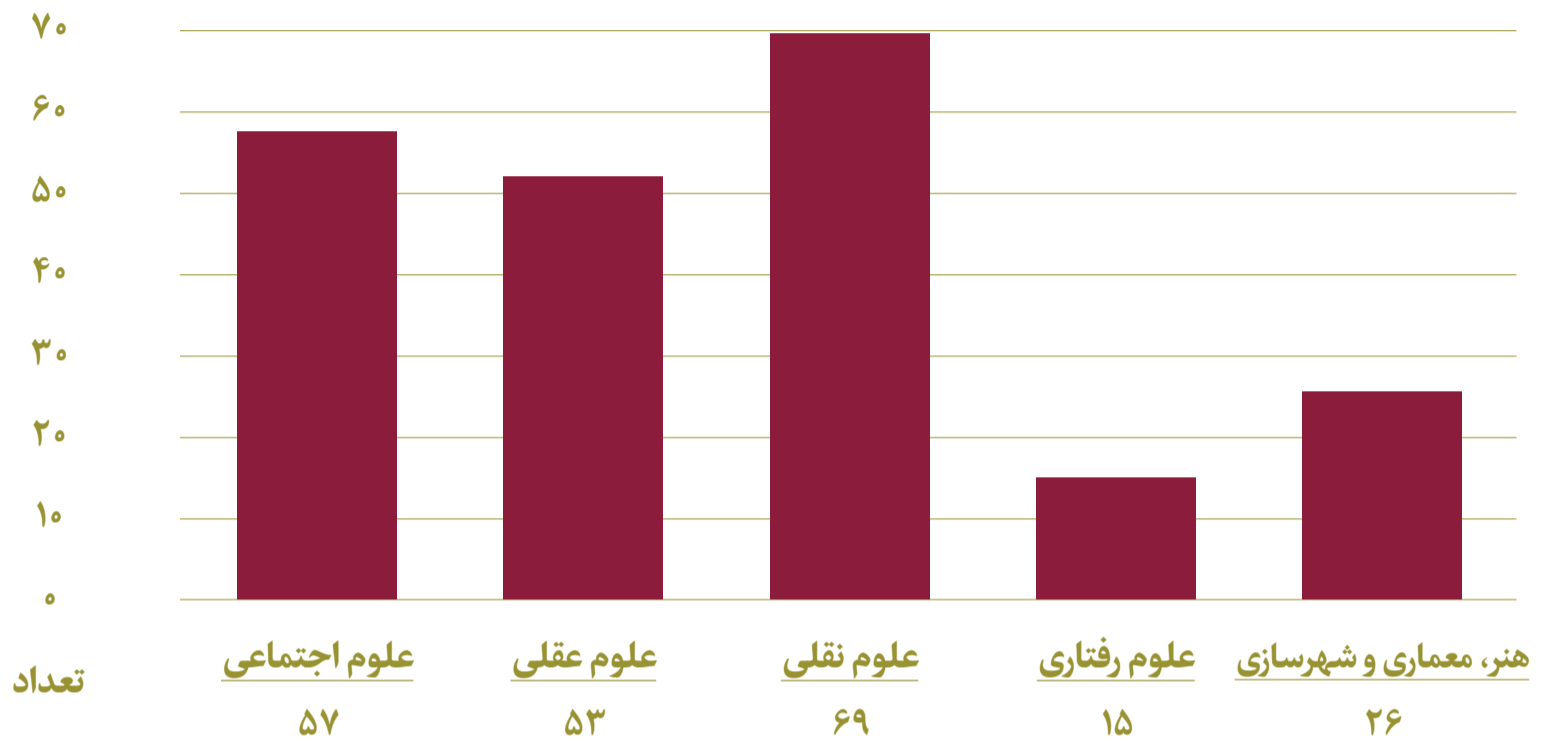
رتبه‌بندی دیدارنامه‌دهنده

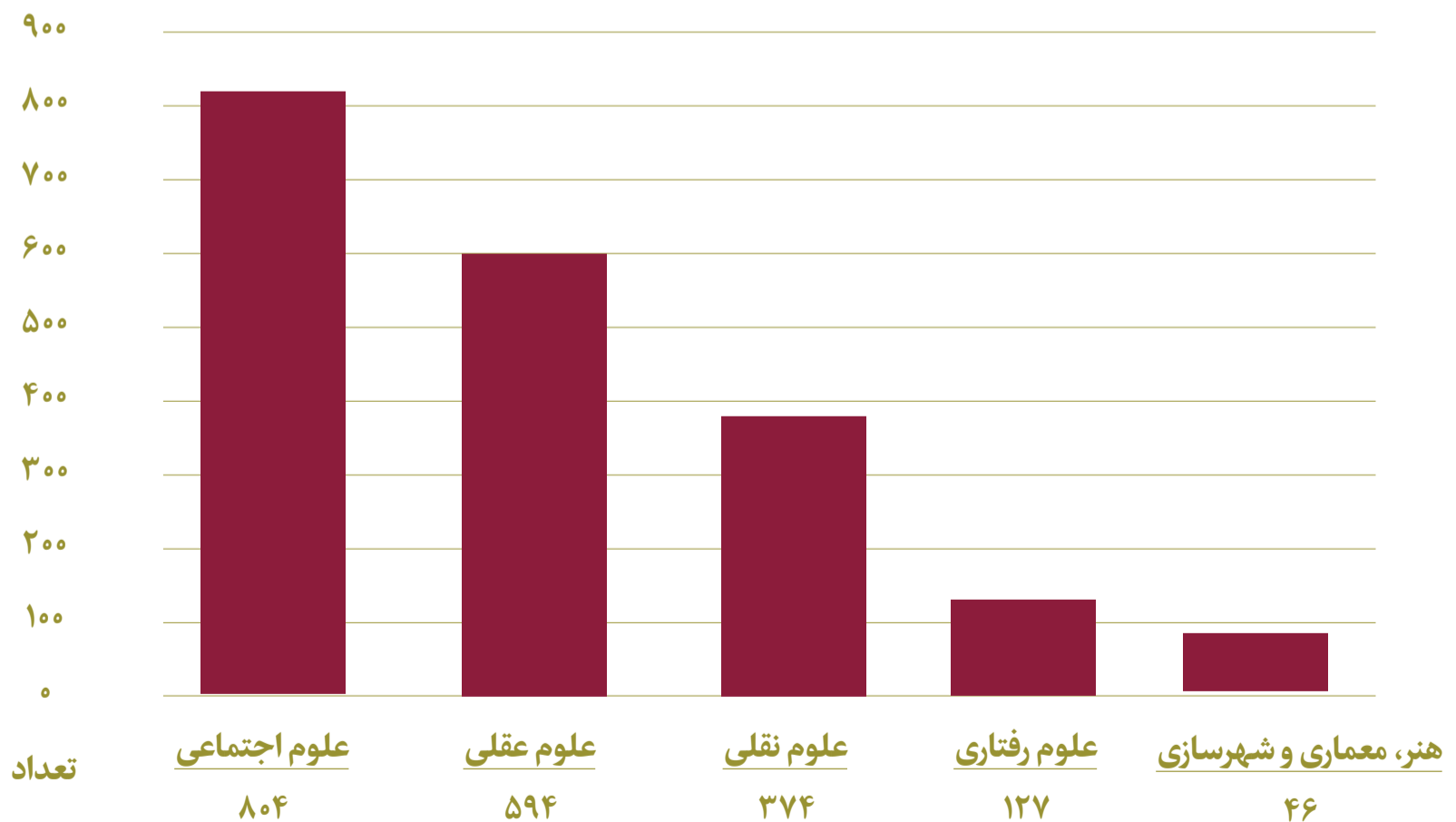

شورای عالی انقلاب فرهنگی
هیأت حمایت از کرسی‌های
نظریه‌پردازی، نقد و مناظره
(ویژه علوم انسانی و معارف دینی)

کرسی‌های تخصصی به تفکیک موضوع

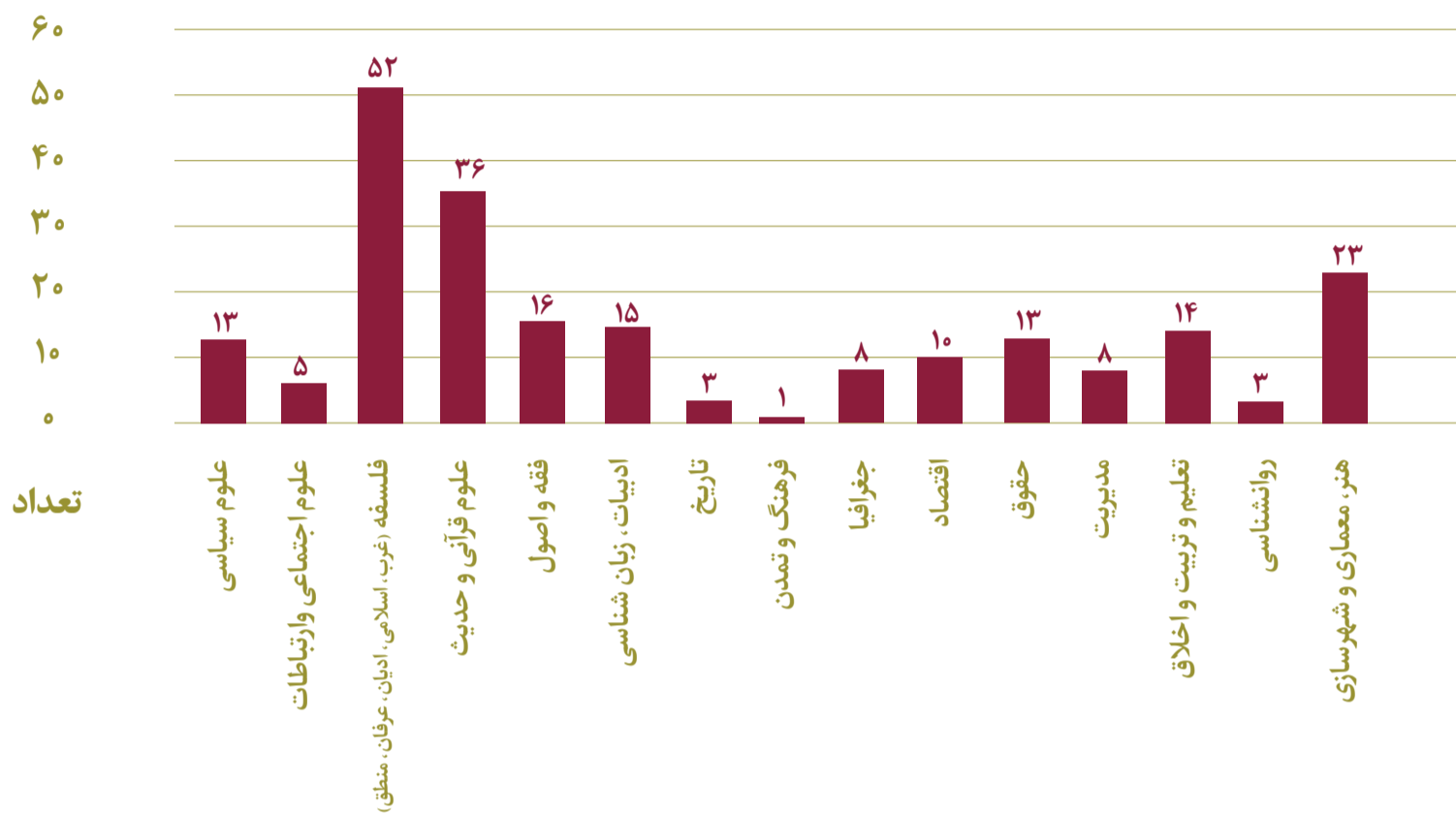

کرسی‌های تزویری به تفکیک موضوع

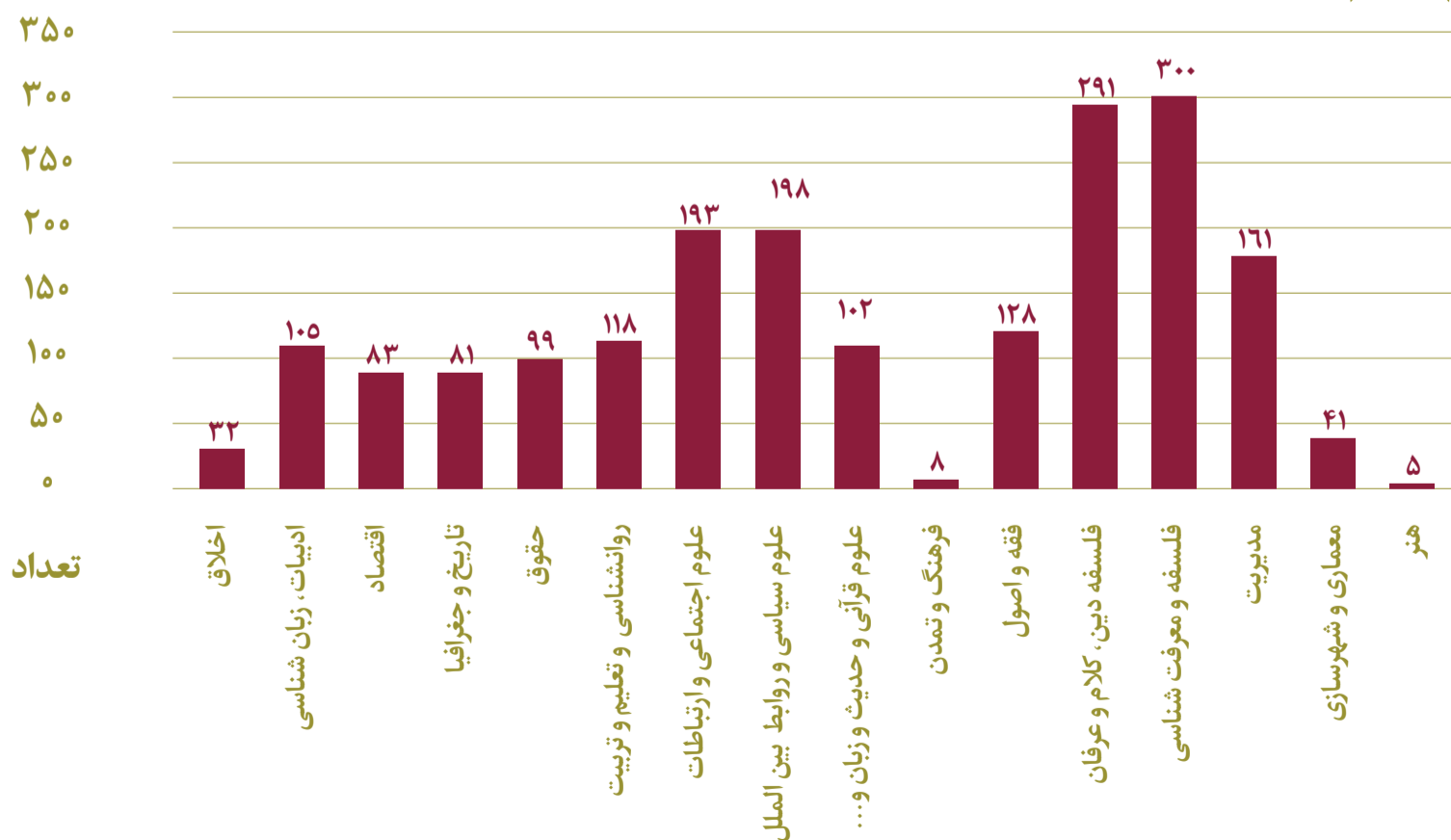

کرسی‌های تخصصی به تفکیک رشته

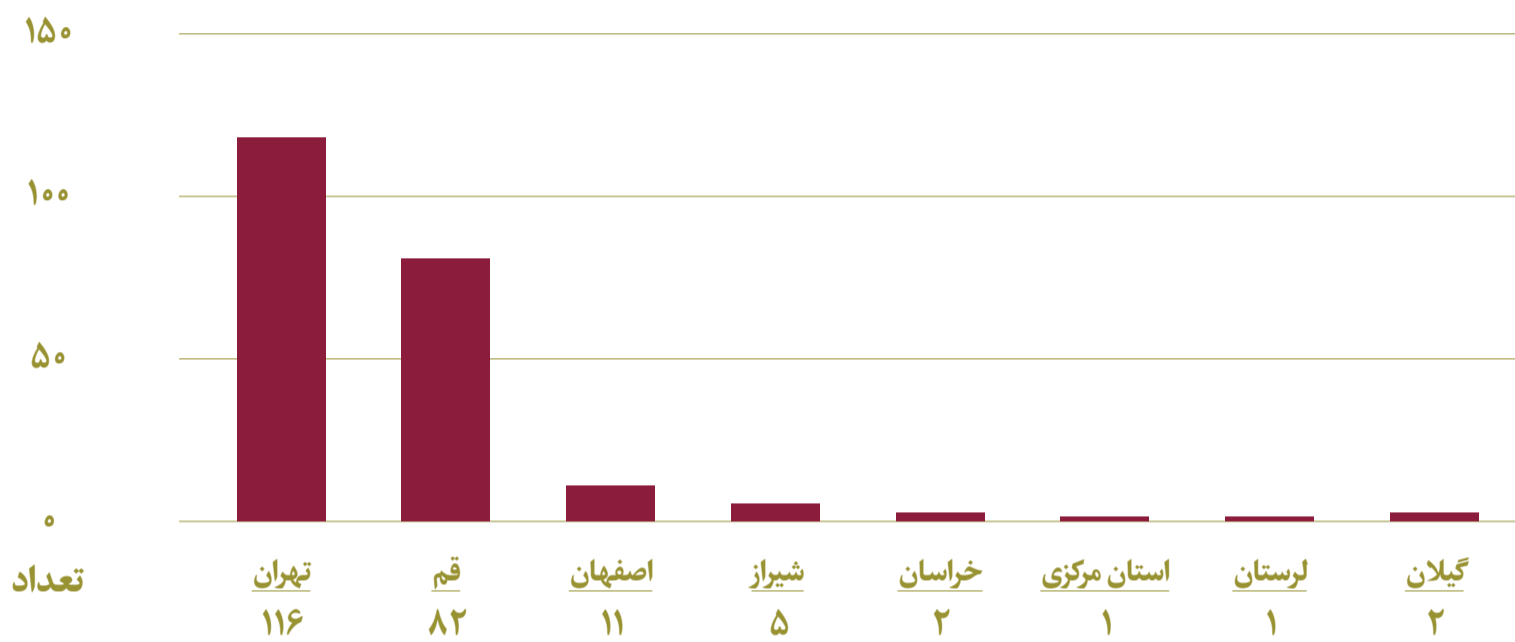
کرسی‌های پژوهشی به تفکیک رشته

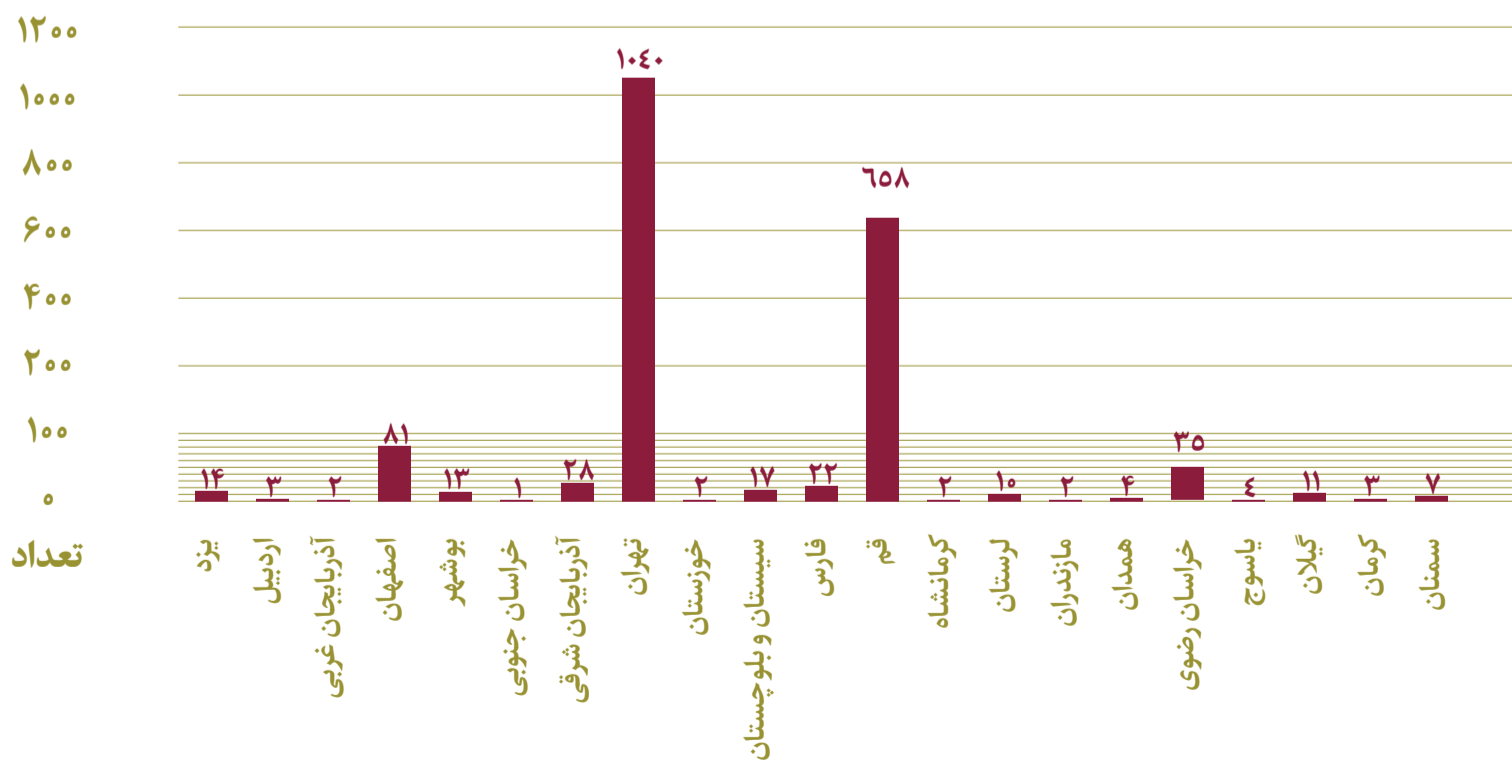

شورای عالی انقلاب فرهنگی
 هیأت حمایت از کرسی‌های
 نظریه‌پردازی، نقد و مناظره
 (ویژه علوم انسانی و معارف دینی)

پراکنندگی کرسی‌های تخصصی در کشور

پراکنندگی کرسی‌های پژوهشی در کشور

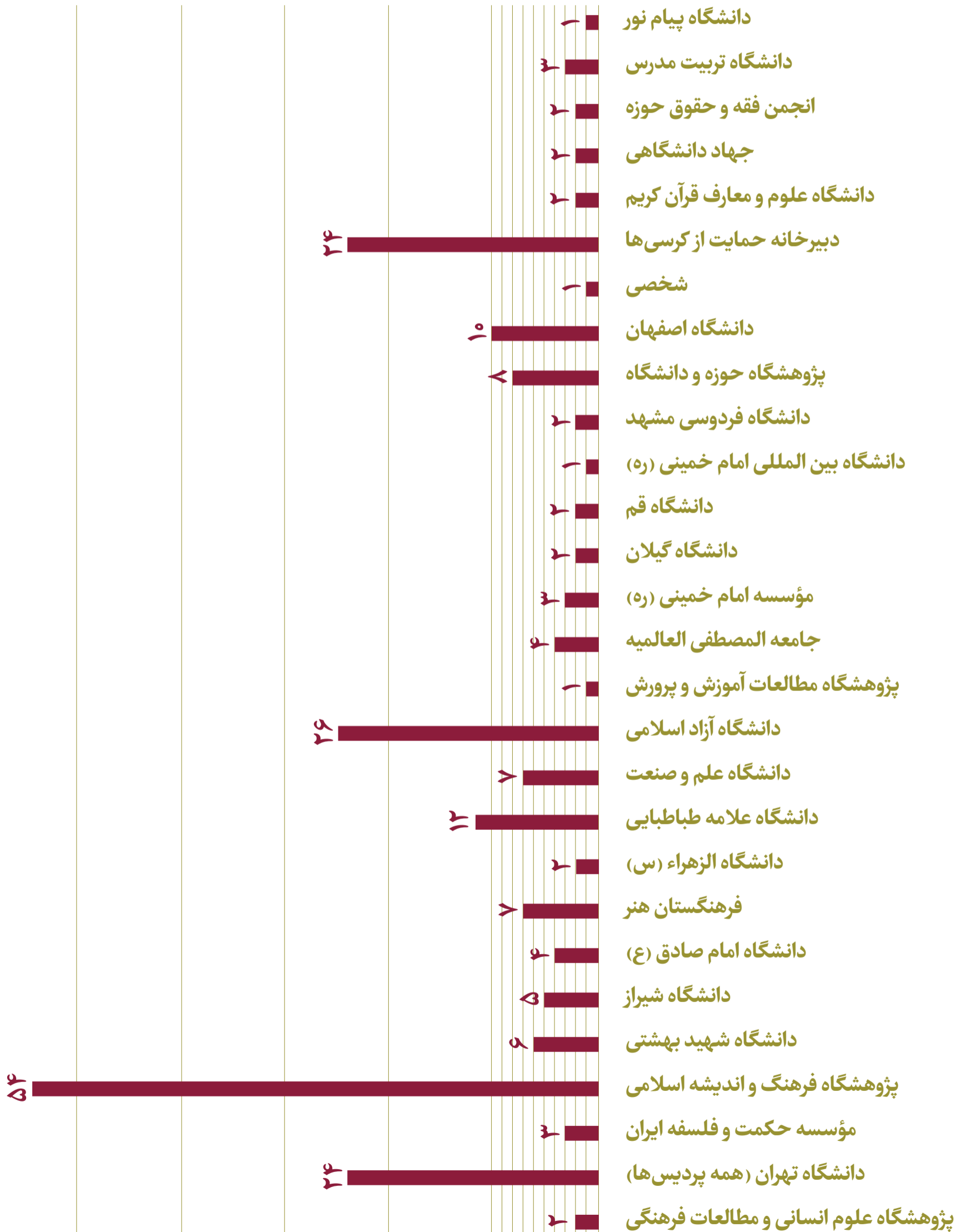

شورای عالی انقلاب فرهنگی
 هیأت حمایت از کرسی‌های
 نظریه‌پردازی، نقد و مناظره
 (ویژه علوم انسانی و معارف دینی)

کرسی‌های تخصصی به تفکیک مراکز

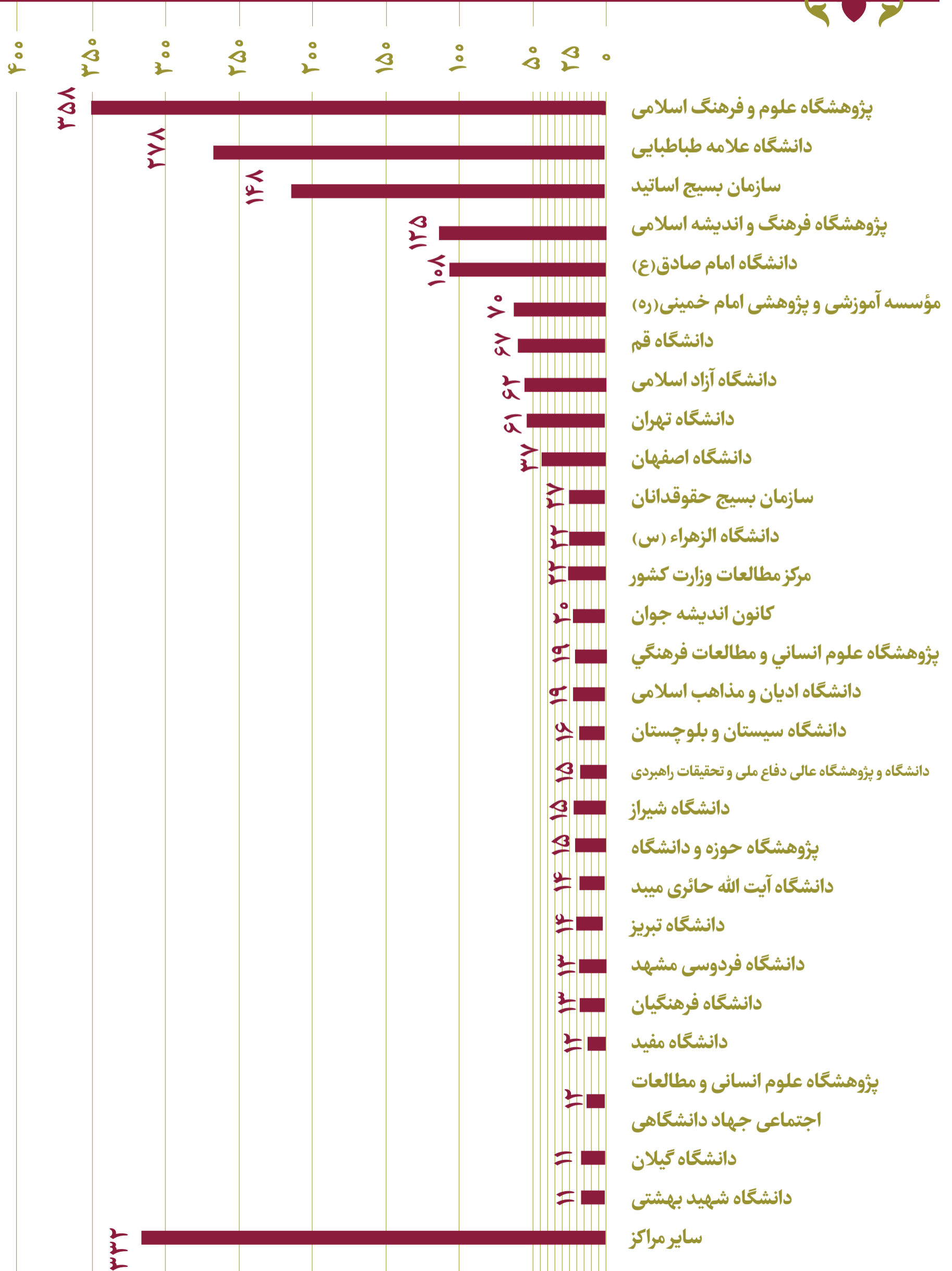
۹۰ ۸۰ ۷۰ ۶۰ ۵۰ ۴۰ ۳۰ ۲۰ ۱۰ ۰

شورای عالی انقلاب فرهنگی
 هیأت حمایت از کرسی‌های
 نظریه‌پردازی، نقد و مناظره
 (ویژه علوم انسانی و معارف دینی)

کرسی‌های تزوین به تفکیک مراکز

اجلاس‌های باوقاف موفق نظریه‌پردازی، نقد و نوآوری

۱۸ نظریه

تکوین و تکون هویت ملی ایرانیان	استاد	دکتر موسی نجفی
علم (تجربی) دینی	استاد	دکتر خسرو باقری نوع پرست
جدایی ناپذیر بودن ترجمه از زندگی روزمره انسان	استاد	دکتر سالار منافی اناری
نظریه ابتنا	استاد	آیت الله علی اکبر رشاد
شبکه سانی معرفت دینی	دانشیار	حجت الاسلام والمسلمین دکتر علیرضا قائمی نیا
اصل هویت ارجاع تمامیت علم به تصور	استاد	حجت الاسلام والمسلمین دکتر احمد احمدی
تعامل انسان با فضا در معماری	دانشیار	مهندس عبدالحمید نقره‌کار
گونه های زبان فارسی در دوره ها و حوزه های مختلف جغرافیایی	استادیار	دکتر علی رواقی
مصلحت در فقه امامیه	استاد	آیت الله ابوالقاسم علیدوست
فرانظریه اسلامی روابط بین الملل	استاد	دکتر سید جلال دهقانی فیروزآبادی
طراحی ساختاری- راهبردی شهری و ناحیه ای	استاد	دکتر حمید ماجدی
فضای حیات طبیعه: شهرآرمانی اسلام	استادیار	دکتر محمد نقی زاده
نوسازی بافت های فرسوده شهری	استادیار	دکتر علیرضا عندلیب
محلّه، پدیده پایدار اجتماعی با مرکزیت مسجد (با عملکردهای مذهبی، فرهنگی و اجتماعی) در شهر ایرانی اسلامی	دانشیار	دکتر محمدرضا پور جعفر
نظریه سلام؛ نسبت اسلامی با ساختار و مراحل پنج گانه در فرایندهای انسانی نظیر آثار هنری و معماری و شهرسازی	دانشیار	مهندس عبدالحمید نقره‌کار
نظریه اسلامی امنیت اجتماعی شده	دانشیار	دکتر اصغر افتخاری
تفسیر موضوعی میان رشته‌ای قرآن کریم	استاد	حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمدعلی رضایی اصفهانی
امنیت متعالیه	دانشیار	حجت الاسلام والمسلمین دکتر نجف لکزایی

۲۱ نوآوری

دکتر خسرو باقری نوع پرست	استاد	تعلیم و تربیت اسلامی
دکتر سعید زاهد زاهدانی	دانشیار	جنبش‌های اجتماعی؛ متأثر از رابطه سه بعدی فرد-جمع-رابطه
حجت الاسلام والمسلمین علی عندلیب همدانی	استادیار	حکم صلوات الطواف خلف المقام حیث ما کان
دکتر محمد روشن	دانشیار	مسئولیت دولت در ورشکستگی بدون تقصیر تجار
آیت الله احمد بهشتی	استاد	معجزه انگاری اخلاق نبوی
دکتر محمد محمدرضایی	استاد	چیستی فلسفه دین و مسائل آن
حجت الاسلام والمسلمین دکتر علیرضا قائمی نیا	دانشیار	اعجاز شناختی قرآن کریم
حجت الاسلام والمسلمین دکتر عبدالحسین خسرو پناه	استاد	فلسفه فلسفه اسلامی
حجت الاسلام والمسلمین دکتر سید حسین میر معزی	دانشیار	الگوی مصرف کلان در جامعه اسلامی
دکتر غلامعلی افروز	استاد ممتاز	طرح تحول در نظام آموزش متوسطه
دکتر احمد حاجی ده آبادی	دانشیار	تبیین باب ضمان نفوس
دکتر ابراهیم برزگر	استاد	رهیافت بومی سازی علوم سیاسی
مهندس عبدالحمید نقره‌کار	دانشیار	خانه کعبه؛ الهام بخش در طراحی نیایشگاه مطلوب اسلامی
دکتر بهمن ادیب زاده	دانشیار	پارادایم اندیشیدن و ملاحظات اصولی برای تصمیم‌گیری و طراحی
حجت الاسلام والمسلمین دکتر حسین بستان نجفی	استادیار	روش استقرایی قیاسی نظریه سازی علم دینی در علوم اجتماعی
حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمدحسین طالبی	دانشیار	قانون طبیعی اسلامی
حجت الاسلام والمسلمین دکتر عبدالحمید واسطی	دانشیار	عدل شبکه‌ای
حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمدباقر سعیدی روشن	دانشیار	منطق گفتمان قرآن کریم
حجت الاسلام والمسلمین دکتر فتح الله نجارزادگان	دانشیار	امامت قرآنی به مثابه تفویض دین
حجت الاسلام والمسلمین عباسی ظهیری	استاد	موضوع شناسی؛ دانشی نو و مبانی آن
آیت الله ابوالقاسم علیدوست	استاد	اصول فقه، توسعه گستره با ساختار جدید

اجلاس‌ها با دفاع موفق نظریه پردازان، نقد و نوآوری

۶ نقد

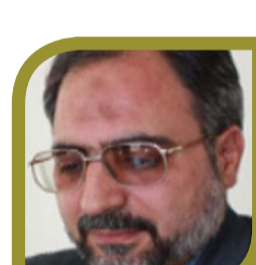
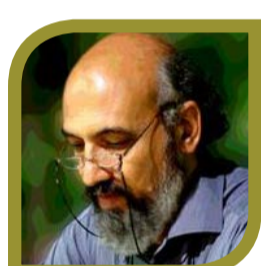
دکتر سید عباس موسویان	استاد	ربا در قرض‌های تولیدی و تجاری
حجت الاسلام والمسلمین دکتر مهدی عبداللهی	استادیار	نقد انسجام‌گرایی کیت لور در توجیه معرفت
حجت الاسلام والمسلمین دکتر سعید رحیمیان	دانشیار	نقد تعریف زیبایی‌شناسانه زبان محور از عرفان اسلامی
دکتر احمد حاجی ده آبادی	دانشیار	نقد قاعده تداخل قصاص در قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲
حجت الاسلام والمسلمین دکتر خالد غفوری	دانشیار	نقد رؤیه شهید الصدر حول حقیقة العقود
حجت الاسلام والمسلمین دکتر خالد غفوری	دانشیار	نقد رویه شهید الصدر فی التوسع العقلایی فی الحیازه

شورای عالی انقلاب فرهنگی
هیأت حمایت از کرسی‌های
نظریه‌پردازی، نقد و مناظره
(ویژه علوم انسانی و معارف دینی)

کرسی‌ها و مؤلفان

بخش سوم: حمایت‌ها

حمایت از صنایع نظریه‌پردازی

نقد و مناظره علمی

در زمینه نقد، میرز و دفاع علمی نظریه‌ها و

شورای عالی فرهنگ
هیأت حمایت از کرسی‌های
نظریه‌پردازی، نقد و مناظره
(وبساز علوم انسانی و معارف دینی)

حمایت‌های علمی

۱. تألیف مجموعه‌ی مقالات در نقد و شرح نظریه و نظر و نقد موفق
۲. تشکیل جلسات و میزگردهای شرح و نقد با حضور یا در غیاب صاحب نظر
۳. تمهید کاربردی کردن نظریه و اثر بخشی آن، در شئون کشور، حسب مورد
۴. هدایت رساله‌های علمی دکتری در جهت شرح، تفصیل، ارزیابی، نقد و کاربردی کردن ابداعات و نظرات و نظریه‌های دفاع شده
۵. تأمین امکانات مادی لازم در جهت تکمیل تحقیق ازسوی محقق
۶. استدامه‌ی نقادی تفصیلی از سوی ناقدان با برگزاری نشست‌های مختلف
۷. برگزاری اجلاس‌یه نقد در خصوص نظریه

حمایت‌های حقوقی و مالی

۱. صدور نظریه از گواهی کامیابی دبیرخانه
۲. معرفی صاحب نظریه و اثر مکتوب به بنیاد ملی نخبگان، صندوق حمایت از پژوهشگران، جشنواره‌ی فارابی، جشنواره‌ی حوزه، جشنواره‌ی کتاب سال، و دیگر جشنواره‌های ملی و خارجی و خانه کتاب و...
۳. هماهنگی لازم برای محاسبه و اعمال امتیاز ارتقاء مرتبه علمی در دستگاه مربوطه طبق آیین‌نامه‌ی وزارت علوم
۴. اعطاء گواهی کرسی در آیین ملی
۵. پرداخت مبلغ از مصوب هدایی دبیرخانه

انواع حمایت‌ها از صاحب نظران موفق

حمایت‌های ترویجی و اجتماعی

۱. انتشار گزارش نامه‌ی علمی رسمی اجلاس‌یه‌ی «ارزیابی و دفاع» به عنوان کتاب کرسی.
۲. انعکاس خبری مناسب در مورد جریان برگزاری و نتایج علمی آن.
۳. انتشار نظریه، نوآوری و نقد در پایگاه اطلاع‌رسانی هیأت حمایت.
۴. ترغیب مؤسسات و شخصیت‌ها به برگزاری جشن و اعطاء هدایا به محقق صاحب نظر.
۵. پیگیری آموزشی کردن نظرات، نقدها و نظریه‌های موفق و مرجع در متون درسی.
۶. اطلاع‌رسانی، پیوسته به متخصصان حوزه‌ی علمی مرتبط با نظریه‌ها در داخل و خارج، در مورد توسعه و تکامل نظریه.
۷. برگزاری مراسم رونمایی برای اثر حاوی نظریه، نوآوری و نقد موفق، در محیط‌ها و مجامع مناسب.
۸. سعی در تبدیل یافته‌های نظریه‌های موفق به صورت فناوری، بر حسب اقتضاء.
۹. ترجمه‌ی یافته‌های نظریه‌های موفق به زبان‌های خارجی (به ویژه عربی و انگلیسی).
۱۰. اجرایی کردن مقدمات شرکت صاحب کرسی برای ارائه‌ی مقاله در کنفرانس‌های بین‌المللی.

* طی توافقی صورت گرفته، برخی از حمایت‌های مهم از جمله گرنت پژوهشی، فرصت‌های مطالعاتی داخلی و خارجی، تقدیر از اساتید و ادامه فعالیت‌های پژوهشی پس از بازنشستگی توسط دانشگاه‌ها و مراکز علمی نیز در دستور کار قرار گرفته است.

امتیاز کرسی‌ها در آیین نامه ارتقا مرتبه اعضا هیأت علمی (۱۳۹۵)

ماده ۴: فعالیت‌های فرهنگی - تربیتی و اجتماعی

ردیف	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا نیم سال	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز لازم در هر دوره ارتقا
۸	دانش طراحی و مشارکت فعالانه در برگزاری کرسی‌های نقد و نظریه پردازی با تأیید مرجع ذی صلاح	۱ تا ۲	۶	-

ماده ۶: فعالیت‌های پژوهشی - فناوری

ردیف	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا نیم سال	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز لازم در هر دوره ارتقا
۱۴	ارائه کرسی‌های علمی - ترویجی	۲ تا ۴	-	-
	ارائه دستاوردها و نتایج علمی پژوهشی برگرفته از کرسی های نظریه پردازی در همایش‌ها و میزگردهای مراکز علمی ملی و بین‌المللی	۴	-	-
	نقد علمی در حوزه‌های علوم به ویژه علوم انسانی و معارف اسلامی	۳ تا ۷	-	-
	نوآوری در حوزه‌های علوم به ویژه علوم انسانی و معارف اسلامی	۳ تا ۷	-	-
	نظریه پردازی در حوزه‌های علوم به ویژه علوم انسانی و معارف اسلامی	۷ تا ۱۲	-	-

برگرفته از اظهار نظر اساتید و صاحب نظران در همایش های ملی و منطقه ای و جلسات کارگاهی در دانشگاه ها و مراکز علمی

مسائل مؤثر بر کاهش شتاب نظریه پردازی

آسیب‌های معرفتی

تلقی نبود آزادی بیان
در بین دانشگاهیان
و ترس از برخوردهای
امنیتی

ضعف فرهنگ و
جسارت نقادی و بروز
برخی حساسیت ها و
احساسات کاذبی که
مانع از نقدهای علمی
می شود

ضعف اساتید
در تولید علم به
دلیل اشتغال زیاد
به فعالیت های
آموزشی

آسیب‌های ساختاری

برخوردهای
سلیقه‌ای برخی از
مسئولین دانشگاه‌ها
در اجرای کرسی‌ها

عملیاتی نشدن
برخی حمایت‌ها از
اجلاس‌های موفق
و ایجاد نارضایتی در
بین صاحب نظران

عدم انعکاس
صحیح محتوای
کرسی‌ها به دلیل
ضعف کار رسانه‌ای
در مجامع علمی و
دانشگاه‌ها

ضعف گفتمان سازی
از سوی دانشگاه‌ها
و ترغیب اساتید
جهت اهتمام بیشتر
به مطالعات نوآورانه
و تشویق به ارائه
نوآوری‌ها و نقدهای
علمی تازه

اجرائی نشدن برخی
مصوبات هیات حمایت
از کرسی‌ها به دلیل
هماهنگ نبودن نهادها
و سازمان‌های مرتبط در
کارسازی مصوبات لازم

فصل دوم؛

کرسی تخصصی

شورای عالی انقلاب فرهنگی
هیأت حمایت از کرسی‌های
نظریه‌پردازی، نقد و مناظره
(وزاره علوم، انسان و معارف دینی)

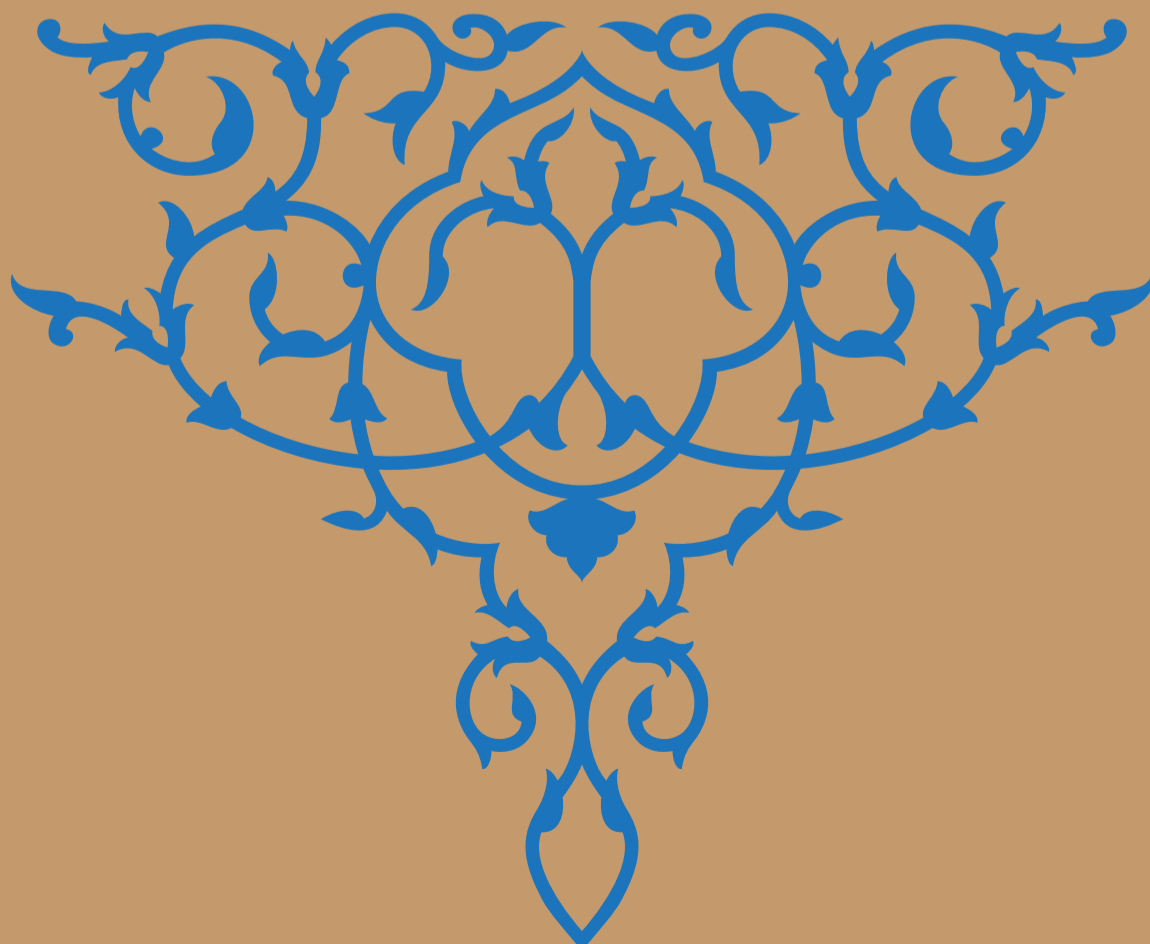

بخش اول:

عناوین کل طرح مبانی کرسی های تخصصی

شورای عالی انقلاب فرهنگی
هیأت حمایت از کرسی های
نظریه پردازی، نقد و مناظره
(وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱	ابعاد عرفانی تشیع	دکتر محمد جواد شمس	دانشگاه پردیس قم
۲	ابن خلدون افق گشای روش بومی اسلامی	دکتر سید کاظم باقری	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳	اتحادی بودن معرفت عرفانی	دکتر مسعود اسماعیلی	شخصی
۴	احتمال معرفت شناسی	دکتر مجتبی مصباح	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمه الله
۵	اخلاق پزشکی در حوزه سلامت عمومی، منشور حقوق بیمار	دکتر علیرضا پارسا پور	دانشگاه آزاد اسلامی
۶	اخلاق مداری علمی؛ اهداف، موانع و راهکارها	دکتر افسانه فاطمی	دانشگاه اصفهان
۷	اخلاقی بودن شبیه سازی انسانی	دکتر حسن اسلامی	شخصی
۸	ارائه چهارچوبی روش شناختی برای علوم اجتماعی اسلامی	دکتر حسین بستان	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
۹	ارسطو اصالت الوجودی است	دکتر ابراهیم دادجو	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۰	ارائه مدل واقعی سازماندهی و پردازش واژه ها در زبان خارجی	دکتر رضا بی ریا	دانشگاه آزاد اسلامی
۱۱	ارائه یک روش شناسی کل نگر در علم اقتصاد	دکتر عبدالحمید معرفی محمدی	دانشگاه اصفهان
۱۲	ارتقاء سطح علمی در دانشگاهها با اجرای طرح تعیین سرفصلهای دروس و معرفی جدیدترین منابع اصلی و کمکی	دکتر سید محمد ترابی	شخصی
۱۳	ارزیابی پایگاه های سکونت گاه های روستایی منطقه مورد مطالعه روستاهای شهر اردل	دکتر پژمان رضایی	شخصی
۱۴	نقشه راه علوم انسانی-اسلامی (واقع گرایی در علوم انسانی-اسلامی)	دکتر ابراهیم دادجو	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۵	بررسی قاچاق زنان در اسناد بین المللی و حقوق جزایی ایران	دکتر احمد پورابراهیم	شخصی
۱۶	تغییر تئوریک قاچاق انسان از طریق تغییر در نظام تقنینی و جرم شناختی این پدیده	دکتر احمد پورابراهیم	شخصی
۱۷	استعاره مندی معرفت دینی	دکتر علیرضا قائمی نیا	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۸	استفاده از حق التدریس باعث کاهش کیفیت تدریس است	دکتر غلامرضا احمدی	دانشگاه آزاد اسلامی
۱۹	اسلام و روابط بین الملل	دکتر آیت الله شاهرودی	دانشگاه آزاد اسلامی
۲۰	اسلام و نظریه پردازی روابط بین الملل	دکتر سید جلال دهقانی فیروزآبادی	دانشگاه علامه طباطبایی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۲۱	اصطلاح شناسی امام در قرآن و پیوند آن با نظریه تفویض دین	دکتر فتح الله نجارزادگان	دانشگاه تهران
۲۲	اصل هوهویت	دکتر احمد احمدی	سمت
۲۳	اصول فقه، ساختار جدید با توسعه گستره	دکتر ابوالقاسم علیدوست	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۴	اضطرار اجتماعی و احکام مترتب بر آن در جامعه اسلامی	دکتر محمد جعفری هرندي	دانشگاه آزاد اسلامی
۲۵	افسردگی از منظر قرآن کریم، معناشناسی و فرایند درمانی	دکتر هادی بهرامی احسان و همکاران	شخصی
۲۶	اقتصاد اسلامی و مسئله نظم	دکتر معرفی محمدی	دانشگاه اصفهان
۲۷	تبیین باب ضمان نفوس	دکتر احمد حاجی ده آبادی	دانشگاه تهران
۲۸	اقلیم اختری	دکتر مژگان انتظاری	دانشگاه اصفهان
۲۹	تبیین قاعده المطلقه الرجعیه زوجه حقیقه	دکتر احمد حاجی ده آبادی	دانشگاه تهران
۳۰	الگوی کنترل استراتژیک برای شرکتهای هلدینگ	دکتر کاظم چاوشی	دانشگاه علم و صنعت
۳۱	الگوی مصرف کلان در جامعه اسلامی	دکتر حجت الاسلام میر معزی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳۲	امام علی(ع) پایه گذار عملی ولایت فقها بر جامعه	دکتر احمد جهان بزرگی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳۳	نقد قاعده تداخل قصاص در قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲	دکتر احمد حاجی ده آبادی	دانشگاه تهران
۳۴	امنیت متعالیه	دکتر نجف لکزایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۵	انسان اقتصادی از دیدگاه اسلام	دکتر علی اصغر هادوی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳۶	انطباق ابزارهای نوین وابداعات بانکی مالی باقوانین اسلامی/ارزیابی نرخ سود نظام بانکی	دکتر علی حسن زاده	پژوهشگاه پولی و بانکی
۳۷	انگاره لایه ای فراگیری زبان؛ دیدگاهی نوین بر پایه نظریه صورت-نقش	دکتر رضامراد صحرایی	شخصی
۳۸	انگیزه نهضت حسینی احیای امامت الهی	دکتر اصغر منتظر القائم	دانشگاه اصفهان
۳۹	اوضاع ایران عصر هخامنشی براساس کتیبه ها	دکتر سید محسن قائم مقامی	شخصی
۴۰	ایجاد کرسی تاریخ ادبیات و سبک شناسی به جای تاریخ ادبیات	دکتر علی نقلی	شخصی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۴۱	ایده‌ای روش‌شناسانه برای بازیابی طرحواره تفسیری مورخان مسلمان	دکتر زهیر صیامیان گرچی	انجمن ایرانی تاریخ
۴۲	ایرانی الاصل کیست	دکتر ستار عزیزی	شخصی
۴۳	آزمون‌های آزمایشگاهی در نظام اقتصاد اسلامی	دکتر محمدتقی نظر پور	دانشگاه مفید قم
۴۴	آسیب‌شناسی تحلیل گفتمان غرب درباره اسلام‌گرایی	دکتر رضا سیمبر	دانشگاه علامه طباطبایی
۴۵	آسیب‌شناسی حالات روحی انسان و راهکارهای بنیادی آن	دکتر حسین محمدی میرک محله	دانشگاه عالی دفاع ملی
۴۶	آفرینش تدریجی	دکتر محسن فیروزی	دانشگاه آزاد اسلامی اراک
۴۷	آینده نظام بین‌الملل و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران	دکتر منوچهر محمدی	دانشگاه اصفهان
۴۸	بازخوانی آفرینش حضرت آدم از منظر قرآن	دکتر سید حسین هاشمی	شخصی
۴۹	بانک محرمیت	دکتر مهدی عالمی طامه	شخصی
۵۰	برابری قصاص مسلم و غیر مسلم - زن و مرد	دکتر سید هاشم بطائی گلپایگانی	دانشگاه تهران
۵۱	بررسی تحلیل‌های گفتمانی و مطالعات سیاسی اسلام	دکتر غلامرضا بهروزی لک	دانشگاه تهران
۵۲	بررسی تطبیقی اسماء الهی در ادیان توحیدی و غیرتوحیدی	دکتر مرضیه شنکایی	دانشگاه الزهرا
۵۳	بررسی شکل‌گیری سوژه	دکتر مرتضی منادی	دانشگاه الزهرا
۵۴	بررسی عملکرد تقلیدی و تحقیقی	دکتر بهجت واحدی	جهاد دانشگاهی تربیت معلم
۵۵	نقد قاعده فی شلل کل عضو ثلثا دیته	دکتر احمد حاجی ده‌آبادی	دانشگاه تهران
۵۶	بررسی مساله وحدت وجود با توجه به آراء ابن عربی و جامی	دکتر مریم بختیار	دانشگاه آزاد اسلامی
۵۷	بررسی مسائل روانشناختی و جامعه‌شناسی جوانان بعد از انقلاب اسلامی	دکتر مرتضی منطقی	دانشگاه تربیت معلم
۵۸	بررسی موضوع و هدف قرآن	دکتر حسین تاج احمدی	شخصی
۵۹	بررسی و پژوهش گونه‌های زبانی، در دوره‌ها و حوزه‌های گوناگون جغرافیایی	دکتر علی رواقی	شخصی
۶۰	بررسی و تحلیل زیبایی‌شناختی خطبه جهاد	دکتر اسماعیل حسینی اجداد نیاکی	دانشگاه گیلان

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۶۱	بررسی و نقد دیدگاه های مربوط به وابستگی فهم معنی و تفسیر قرآن به غیر قرآن با تاکید بر دیدگاه علامه طباطبایی	دکتر علی اصغر تجری	دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک
۶۲	بررسی و شناسایی مشکلات تربیتی نظام فعلی و تدابیر لازم برای رسیدن به یک نظام مطلوب تربیتی	دکتر احمد افشین	دانشگاه آزاد اسلامی
۶۳	بررسی ریشه های تاریخی نظم گریزی ایرانیان در زندگی شهری مدنی	دکتر کریم سلیمانی دهکردی	شهید بهشتی
۶۴	بررسی و نقد نظریه عدالت جان راولز	دکتر بهرام اخوان کاظمی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۶۵	برنامه ریزی زبان فارسی	دکتر نگار داوری اردکانی	پردیس قم
۶۶	کشف رمز شاهنامه	دکتر اشرف السادات موسوی فرد	پیام نور سبزوار
۶۷	بومی سازی علوم انسانی	دکتر حسن اکبری بیرق	شخصی
۶۸	به سازی تمدن	دکتر حسین جوادی	دانشگاه اصفهان
۶۹	به سوی اخلاق جهانی	دکتر محمد رضا مصطفی پور	دانشگاه تربیت معلم
۷۰	به کارگیری روش تحلیل محتوا در پژوهش کتاب های درسی	دکتر محمد نوریان	دانشگاه علامه طباطبایی
۷۱	بیانی نواز علم اصول بر مبنای حجیت قوی ترین معرفت ممکن نوعی	دکتر غلامرضا اکبرنژاد	شخصی
۷۲	بیان هنر و نقاشی	دکتر عباس غلامی	دانشگاه آزاد اسلامی
۷۳	پارادایم شش وجهی شخصیت خلاق	دکتر ناصرالدین کاظمی	دانشگاه فردوسی مشهد
۷۴	پارادایم اندیشیدن و ملاحظات اصولی برای تصمیم گیری و طراحی، برگرفته از متون اسلامی	دکتر بهمن ادیب زاده	دانشگاه شهید بهشتی
۷۵	پارادوکس پارادایم های علمی و فضاهای اندیشیدگی	دکتر سید محسن فاطمی	دانشگاه شهید بهشتی
۷۶	پرستاری اعتقادی با الهام از فلسفه اسلامی در فرهنگ ایران	دکتر حیدرعلی عابدی	دانشگاه آزاد اسلامی
۷۷	پلورالیسم معرفت شناسانه وقوع انقلاب ها	دکتر حسن شفیعی	دانشگاه بین المللی امام خمینی رحمه الله
۷۸	پیرامون وجود وعدم واصل هوویت و تناقض	دکتر احمد احمدی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۷۹	تاثیر پذیری معرفت دینی از مبانی معرفتی	دکتر علی الله بداشتی	دانشگاه قم
۸۰	تاثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر رقابت پذیری بخش صنعت ایران	دکتر علی رنجبرکی	دانشگاه علامه طباطبایی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

شخصی	دکتر منصور امیدی	تاثیر محیط فرهنگی و اخلاق بر ژنوم (ذات) فرد	۸۱
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر سیدعلیرضا واسعی	تاریخ تحلیلی (اسلام) به مثابه روش	۸۲
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر اشرف السادات موسوی فرد	کیخسرو نماد انسان کامل در حماسه ملی	۸۳
دانشگاه شیراز	دکتر بابک شمشیری	نظریه تربیتی عرفانی بر مبنای عرفان اسلامی	۸۴
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر علی شیروانی	تبیین دینی و نقش آن در تربیت دینی	۸۵
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر محمد علی حاضری	تبیین علمی نصرت الهی در نظریه انقلاب اسلامی	۸۶
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر سید هاشم گلستانی	تبیین علوم انسانی و اهمیت میراث فرهنگی	۸۷
شیراز	دکتر بهرام اخوان کاظمی	امنیت در نظام سیاسی اسلام	۸۸
شخصی	دکتر خانم ویدا احمدی	تبیین قاعده مندی (فرمولیزه کردن) جریان استکمالی (روانکاوی و نمادشناسی متون ادبی - عرفانی - حکمی)	۸۹
فردوسی مشهد	دکتر مقصود امین خندقی	تبیین ماهیت نظریه در حوزه برنامه درسی و ارائه طبقه بندی موضوعی جدید از نظریه های معتبر این حوزه	۹۰
شخصی	دکتر غلامرضا فدایی	تبیین مبانی هستی شناختی و معرفت شناختی مفهوم کتابداری و اطلاع رسانی	۹۱
دانشگاه تهران	دکتر حمید علیزاده	تبیین نقد نظریه بازداری رفتاری راسل بارکلی	۹۲
شخصی	دکتر احمد شاهی	تبیین معیاری شناخت توحید و شرک و ایمان و کفر	۹۳
دانشگاه گیلان	دکتر حسینی اجداد	تحلیل زیبایی شناسی موقعیت متنی جملات اسمیه و جملات فعلیه قرآنی	۹۴
دانشگاه اصفهان	دکتر نورالله صالحی	تحلیل فرکانسی نرخ بهره ی حیاتی	۹۵
دانشگاه بین المللی امام خمینی	دکتر احمد شاهی	تحلیل مفهومی توحید و شرک از دیدگاه قرآن کریم و موانع و چالش های شناخت آنها	۹۶
دانشگاه اصفهان	دکتر ابوالحسن فیاض انوش	تحلیل ناکارآمدی ارزش زدایی از روایت تاریخی	۹۷
شخصی	دکتر بهرام اخوان کاظمی	علل ناکارآمدی احزاب سیاسی در ایران	۹۸
دانشگاه علم و صنعت	دکتر سیده مریم عاملی رضایی	تحول جایگاه زن در نثر دوره قاجار ۱۲۱۰-۱۳۴۰ ه. ق	۹۹
دانشگاه تهران	دکتر غلامعلی افروز	تحول در نظام متوسطه	۱۰۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۰۱	تداخل الاسباب و المسببات	دکتر ابراهیم سلیمانی درچه ای	دانشگاه آزاد اسلامی
۱۰۲	ترجمه شناسی	دکتر امین کاظمی	شخصی
۱۰۳	ترجمه مخاطب محور قرآن	دکتر مهدی لطفی	دانشگاه اصفهان
۱۰۴	نقد و ارزیابی نظریه کاربزمایی در تبیین رهبری امام خمینی	دکتر بهرام اخوان کاظمی	دانشگاه علامه طباطبایی
۱۰۵	تعامل انسان با فضا در معماری	دکتر مهدی حمزه نژاد	دانشگاه علم و صنعت
۱۰۶	کثرت گرایی دینی جان هیک	دکتر ثریا سلاحورزی	دانشگاه آزاد اسلامی
۱۰۷	نقد نظریه فوکویاما درباره پایان تاریخ	دکتر ثریا سلاحورزی	دانشگاه آزاد اسلامی
۱۰۸	تعیین ماهیت ولایتعهدی امام رضا(ع) بر اساس جزئیات مسیر هجرت آن حضرت از مدینه به مرو	دکتر جلیل عرفان منش	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۰۹	تعیین مرز ادبیات غنایی در میان انواع ادبی	دکتر مهدی ماحوزی	دانشگاه آزاد اسلامی
۱۱۰	تحلیل حقیقه الملیکیه و مناشئها	دکتر خالد غفوری	جامعه المصطفی
۱۱۱	تغییرات نگرش به زن در فرهنگ اصفهان با تکیه بر فرهنگ عام	دکتر علی لبش	دانشگاه اصفهان
۱۱۲	تفاوت مفاهیم ماهوی با معقولات ثانیه فلسفی	دکتر علی معلمی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۱۳	تفسیر موضوعی میان رشته ای	دکتر محمد علی رضایی اصفهانی	مجتمع آموزش عالی امام خمینی رحمه الله
۱۱۴	محوریه النص القرآنی فی البحث الفقہی	دکتر خالد غفوری	جامعه المصطفی
۱۱۵	تقابل دوگانه اسلام و غرب در بستر تنوع دال های گفتمانی	دکتر ابراهیم متقی	دانشگاه تهران
۱۱۶	تقریری نواز فاعلیت و نقد ضرورت علیت	دکتر رضا برنجکار	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۱۷	تقویت هویت فرهنگی	دکتر آذر قلی زاده	دانشگاه آزاد خوراسگان
۱۱۸	تکوین و تکون هویت ملی ایرانیان	دکتر موسی نجفی	پژوهشگاه علوم انسانی
۱۱۹	توجیه کثرت در فرض وحدت شخصیه وجود	دکتر حسین عشاقی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۲۰	توسعه ورزش قهرمانی و حرفه ای در جهت توسعه ورزش همگانی	دکتر فرزاد غفوری	پژوهشگاه علوم انسانی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

دانشگاه شیراز	دکتر رمضان حسن زاده	توسعه یافتگی پژوهش محور	۱۲۱
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	آیت اله علی اکبر رشاد	فلسفه / فلسفه اصول، فلسفه اصول فقه	۱۲۲
دانشگاه زنجان	دکتر علی منصوری دکتر مهدی صالحی	تئوری خاموشی در مدیریت	۱۲۳
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر داود مهدوی زادگان	جایگاه فقه سیاسی در اسلام- رهیافت فقهی در تأسیس دولت مکلف	۱۲۴
پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش	دکتر یحیی قائدی	جایگاه فلسفه برای کودکان و نوجوانان در نظام آموزش و پرورش	۱۲۵
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر سالار منافی اناری	جدایی ناپذیر بودن ترجمه از زندگی روزمره انسان	۱۲۶
دانشگاه زابل	دکتر هادی دادمهر	جرح نظریه اعتبارسازی در حقوق بین الملل	۱۲۷
دانشگاه شیراز	دکتر سید سعید زاهد زاهدانی	جنبش های اجتماعی نقد مبانی فرد، جمع و رابطه گرایی در جامعه شناسی	۱۲۸
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر فریدون رهنمای رودپشتی	چالش های آموزش عالی کشور و سند چشم انداز	۱۲۹
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر سید عباس نبوی	چالش های نظری علم و دین	۱۳۰
شهید باهنر کرمان	دکتر احمد شاهی	چالش ها و موانع شناخت توحید و شرک	۱۳۱
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	آیت اله علی اکبر رشاد	فلسفه / فلسفه دین؛ سرشت و صفات حوزه های چهارگانه هندسه معرفتی دین	۱۳۲
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	آیت اله علی اکبر رشاد	منطق فهم دین	۱۳۳
موسسه حکمت و فلسفه ایران	دکتر یحیی یثربی	چیستی فلسفه و نقد فهم متاخرین	۱۳۴
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر عبدالحسین خسرو پناه	چیستی فلسفه های مضاف با تأکید بر فلسفه فلسفه	۱۳۵
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر محمد رضا هدایت پناه	حاکمیت تفکر عثمانی بر معارضان قیام کربلا	۱۳۶
شخصی	دکتر غلامرضا اکبرنژاد	حجیت قوی ترین معرفت ممکن نوعی	۱۳۷
شخصی	آیت اله غلامرضا فیاضی	حرکت در مجردات	۱۳۸
دانشگاه اصفهان	دکتر مهدی مطیع	حس فرامتن آیات قرآن کریم	۱۳۹
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر عسکری سلیمانی امیری	حضور بودن علم به محسوسات	۱۴۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۴۱	حقوق بشر اسلامی	دکتر سام سواد کوهی	دانشگاه آزاد اسلامی
۱۴۲	حقیقت سایه و شب	دکتر علی گودرزی	دانشگاه آزاد اسلامی
۱۴۳	حکم ظاهری بودن قاعده ارش در پرتو جامعیت شریعت در تعیین دیه	دکتر احمد حاجی ده آبادی	دانشگاه تهران
۱۴۴	حکمت نوین اسلامی (حکمت خودی)	دکتر عبدالحسین خسروپناه	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۴۵	حکم صلاه الطواف خلف المقام حیث ما کان	دکتر علی عندهلیب	جامعه المصطفی
۱۴۶	حل مساله حسن وقبح عقلی بر اساس مقدمات ومبانی مشترک بین اطراف نزاع در آن قرآن مجید	دکتر جواد سرخوش	دانشگاه الزهرا
۱۴۷	خاستگاه و چگونگی اسطوره	دکتر میر جلال الدین کزازی	دانشگاه آزاد اسلامی
۱۴۸	برهانهای عدمی بوجود خداوند	دکتر حسین عشاقی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۴۹	خدا در آرزوی انسان	دکتر سید محمد علی دیباجی	دانشگاه سمنان
۱۵۰	خط فارسی کم عیبترین خط جهان	دکتر امید مجد	دانشگاه شیراز
۱۵۱	کتابت ریاضی قرآن کریم (بند ۱۲ طرحنامه) و تسهیل در روخوانی، (morattal) خط مرتل حفظ و آموزش قواعد تجوید ویژه کودکان دبستانی	دکتر علی معماریان	شخصی
۱۵۲	خودشناسی انسجامی وفرآیند محوری سیستم شخصیت در سازش یافتگی انسجام و تعالی	دکتر نیما قربانی	دانشگاه تهران
۱۵۳	دانش بومی (اصول، مدیریت و مشارکت) در توسعه پایدار روستایی	دکتر سید حسن حسینی ابری	دانشگاه تهران
۱۵۴	دانش تجربی، قصه جهانی	دکتر حسین فلسفی	دانشگاه آزاد اسلامی
۱۵۵	دانش سیاسی بومی با تأکید بر روش، ارزش و مسأله	دکتر علی تدین	دانشگاه اصفهان
۱۵۶	درآمدی بر مقدمات علم حقوق	دکتر طاهر طاهرینیا	دانشگاه سمنان
۱۵۷	نقد حکم پذیری وجود	دکتر حسین عشاقی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۵۸	در پرتو عدالت	دکتر عبدالعلی فراورد	شخصی
۱۵۹	دروس معاصر contemporary courses	دکتر میثم تهرانی	دانشگاه آزاد اسلامی
۱۶۰	زیست آغازین (سیالیت و نامیریایی) اسطوره های ایرانی- اسلامی و گستره ی پویایی جهانی ادبیات فارسی	دکتر حسینعلی قبادی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر احمدرضا لطفی	دستور وحدت گرا	۱۶۱
پردیس فارابی	دکتر اعظم میرزمانی	دلیل بنیادین خط مشی گذاری عمومی در جهان بینی اسلامی	۱۶۲
پژوهشگاه و حوزه علمیه امام رضا	دکتر محسن خسروانی	زوجیت در ژئومورفولوژی (duality)	۱۶۳
دانشگاه قم	دکتر محمد جعفری هرندی	دیدگاه شورای نگهبان در خصوص موازین اسلامی مذکور در قانون اساسی	۱۶۴
شخصی	دکتر علی اصغر رخشانی	دین، تنها رهنمود اجتناب ناپذیر	۱۶۵
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر حسن ملکی	دیدگاه فطری معنوی در برنامه درسی	۱۶۶
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی	دکتر حسینعلی قبادی	نامیرایی ادبیت اسطوره ای ایرانی-اسلامی و ظهور ژانر حماسه عرفانی در ادب فارسی	۱۶۷
دانشگاه الزهراء	دکتر محمود قدیری	رابطه ساخت اجتماعی شهرها و آسیب پذیری در برابر زلزله مطالعه موردی محلات کلانشهر تهران	۱۶۸
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر حمید ماجدی	تهیه ی طرح های ساختاری-راهبردی (شهری و ناحیه ای)	۱۶۹
پردیس قم	دکتر بهجت پور	رجحان تفسیر به ترتیب نزول سوره ها	۱۷۰
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر مهدی شهبانی	رد فرضیه ی شکل گیری حقوق پست مدرن و نسبت حقوق دینی با این فرضیه	۱۷۱
دانشگاه تهران	دکتر صفری باقرپور کماچالی	رشد روح و رابطه آن با شخصیت	۱۷۲
علوم پزشکی تبریز	دکتر فرخ کوکبه	روانشناسی در پرتو هدایت	۱۷۳
موسسه امام خمینی رحمه الله	دکتر احمد ابوترابی	روش تحقیق در علوم فطری و نقد دیدگاه های رایج	۱۷۴
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر احمد علی یوسفی	روش ترکیب در کشف آموزه های اقتصادی اسلامی مطابق با مبانی فقه اسلام	۱۷۵
شخصی	دکتر حسین علوی مهر	روش تفسیر عقلی	۱۷۶
دانشگاه گیلان	دکتر ابوالحسن حسنی	روش شناسی حکمت متعالیه	۱۷۷
شخصی	دکتر علی نصیری	روش شناسی نقد احادیث در حوزه قرآن	۱۷۸
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر مریم یارمحمد توسکی	روش های کیفی	۱۷۹
دانشگاه عالی دفاع ملی	دکتر بهرام بیات	رویکرد اسلامی به شهر؛ به سوی تدوین نظریه اسلامی شهر	۱۸۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۸۱	رویکرد تفاوت - محور به نارسا خوانی	دکتر مهناز اخوان تفتی	دانشگاه الزهرا
۱۸۲	رویکرد تفقهی به هنر اسلامی	دکتر احمد آکوچکیان	فرهنگستان هنر
۱۸۳	رویکرد جامعه شناسانه به هنر اسلامی	دکتر اعظم راودراد	دانشگاه مشهد
۱۸۴	رویکرد حکمت متعالیه به هنر اسلامی	دکتر سید مهدی امام جمعه	فرهنگستان هنر
۱۸۵	رویکرد سیستمی به هنر اسلامی	دکتر احمد آکوچکیان	فرهنگستان هنر
۱۸۶	رهبری هم بالی (آموزه‌هایی از سبک رهبری همد در منطق الطیر)	دکتر غلامرضا خاکی	دانشگاه تهران
۱۸۷	رهیافت بومی سازی علوم انسانی	دکتر ابراهیم برزگر	دانشگاه علامه طباطبایی
۱۸۸	ریاضی بازتابی از قوانین خلقت	دکتر ابولفضل اکرا طالبشیان	دانشگاه آزاد اسلامی
۱۸۹	رنالیسم عرفانی	دکتر محمد رودگر	دانشگاه اصفهان
۱۹۰	زبان قرآن، مسائل و مختصات آن	دکتر محمدباقر سعیدی روشن	شخصی
۱۹۱	زن در سنجش عقل و بینش دل	دکتر بهجت واحدی	دانشگاه تربیت معلم
۱۹۲	شهر تعالی	دکتر حمید ماجدی	دانشگاه آزاد اسلامی
۱۹۳	التخویل الالهی - نظریه جدید فی اکشاف مناشی الملکیه و تحلیل ظاهره الملکیه القهریه	دکتر خالد غفوری	جامعه المصطفی
۱۹۴	ساز و کار تفسیر محکم و متشابه از دیدگاه معرفت شناسی کلامی	دکتر ناصر گذشته	دانشگاه قم
۱۹۵	سرایت عملکرد و چینش منابع انسانی	دکتر فرید احمدی	شخصی
۱۹۶	سرشت وحی	دکتر علیرضا قائمی نیا	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۹۷	سرمایه اجتماعی و پیشرفت تحصیلی (بررسی مقایسه ای دانش آموزان دبیرستان های دهلی و تهران)	دکتر تهمنه شاهرودی	دانشگاه شهید بهشتی
۱۹۸	سکولاریسم فرد جامعه دین	دکتر سید حسین سراج زاده	دانشگاه تربیت معلم
۱۹۹	سنجه مدرنیته در شعر نو فارسی	دکتر حسن اکبری بیرق	دانشگاه تهران
۲۰۰	سیاست های دولت و ساماندهی اسکان غیررسمی در شهر بندرعباس	دکتر محمد اسکندری نوده	دانشگاه قم

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر محمد نوید بازرگان	سیر تحول آراء مولانا جلال الدین در شش دفتر مثنوی	۲۰۱
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر محمد هادی مفتاح	سیستم اطلاعات و امنیت برگرفته از قرآن و سنت	۲۰۲
جهاد دانشگاهی	دکتر علی اکبر علیخانی	شاخص‌های روش شناختی مطالعات سیاسی اسلام	۲۰۳
جامعه المصطفی	دکتر خالد غفوری	رؤیه جدیدی حول اسباب الملکیه و جدوتها	۲۰۴
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر علیرضا قائمی نیا	شبکه معرفت دینی	۲۰۵
دانشگاه اصفهان	دکتر مرتضی حصارى، دکتر روح الله یوسفی زشک	شواهد پیدایش نظام مدیریت اداری در فلات مرکزی ایران بر پایه کاوش های تپه سفالین پیشوا	۲۰۶
جامعه المصطفی	دکتر خالد غفوری	نقد رویه شهید الصدر	۲۰۷
دانشگاه تهران	دکتر خسرو باقری نوع پرست	تعلیم و تربیت اسلامی و چهارچوب تئوریک تربیت اسلامی و کاربرد آن	۲۰۸
دانشگاه شهید چمران اهواز	دکتر محمد رعایایی اردکانی	صائبین مندانی خوزستان، اهل کتاب و خوزستان	۲۰۹
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر محمد دبیر مقدم	صورت - نقش	۲۱۰
شخصی	دکتر شاکر عامری	صیغ العموم و الخصوص فی اللغة العربیة (بالنسبة للتذکیر و التانیث)	۲۱۱
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر کاظم عظیمی	ضرورت تشکیل جمعیت زمینه سازان ظهور مهدی موعود (عج) و کارکردهای آن	۲۱۲
شخصی	دکتر هادی زرافشان	طراحی یک بسته مداخلاتی برای کودکان مبتلا به اتیسم در ایران و بررسی قابلیت اجرای آن	۲۱۳
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر مبینی دهکردی	طرح تحول راهبردی علم و فناوری	۲۱۴
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر سید حسین میرمعزی	طرح جامع تحقیق در اقتصاد اسلامی	۲۱۵
شخصی	دکتر جلال الدین قیاسی	طرح جامع مساله تسبیب در اجتماع سبب و مباشر و اجتماع اسباب	۲۱۶
دانشگاه تهران	دکتر علیرضا فدایی عراقی	طرحی نودرطبقه بندی علوم	۲۱۷
شخصی	دکتر حمیدرضا نمازی	عادلانه بودن دستمزد در دوران هخامنشیان	۲۱۸
شخصی	دکتر حمید واسطی	عدل شبکه ای	۲۱۹
دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم	دکتر مرتضی اکبری	عدم تحریف در قرآن	۲۲۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۲۲۱	عدم حجیت خبر موثق	دکتر سید محمد نجفی	شخصی
۲۲۲	عرفان از منظر منطق فازی	دکتر هادی وکیلی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۲۳	عرفی بودن زبان قرآن	دکتر جعفر نکونام	شخصی
۲۲۴	عقد فرزند خواندگی در اسلام	دکتر حسن عالمی	دانشگاه همدان
۲۲۵	علم (تجربی) دینی	دکتر خسرو باقری نوع پرست	دانشگاه تهران
۲۲۶	علل و عوامل ارتقاء و پیشرفت	دکتر مهدی محقق	دانشگاه شیراز
۲۲۷	علم نافع و ویژگیهای تعلیم و تعلم آن در آموزه های روایی	دکتر بهرام اخوان کاظمی	دانشگاه علامه طباطبایی
۲۲۸	استدلالی جدید بر تجرد نفس بر پایه نورو فیزیولوژی	دکتر سعید رحیمیان	دانشگاه شیراز
۲۲۹	علم خلاقیت شناسی (دانش خلاقیت و نوآوری)	دکتر سید مهدی گلستان هاشمی	دانشگاه مالک اشتر
۲۳۰	علم دینی	دکتر علی طباطبائی	دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم
۲۳۱	علم، اراده و قدرت خدا از نظر فیلسوف متکلم و اصولی	دکتر محمد حسین بیات	دانشگاه تهران
۲۳۲	علی (ع) در قرآن	دکتر محمد علی موحدی	شخصی
۲۳۳	فرهنگ و تمدن غرب بر مبنای وجودی استوار است	دکتر محمد رضا ریخته گران	دانشگاه تهران
۲۳۴	فرهنگ، پاد فرهنگ و ضد فرهنگ	دکتر فرزانه سجودی	دانشگاه علامه طباطبایی
۲۳۵	فضای حیات طیبه: شهر آرمانی اسلام (مبانی، ارکان، اسوه ها، صفات، جلوه ها و تجلیات)	دکتر محمد نقی زاده	دانشگاه شهید بهشتی
۲۳۶	فلسفه / فرهنگ / جامعه شناسی: سیطره مجاز	آیت اله علی اکبر رشاد	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۳۷	تعریف زیبایی شناسانه زبان محور از عرفان اسلامی	دکتر سعید رحیمیان	دانشگاه شیراز
۲۳۸	ربا در فرض های تولیدی و تجاری	دکتر سید عباس موسویان	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۳۹	فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی بر مبنای حکمیت متعالیه صدرایی	دکتر سعید بهشتی	علامه طباطبایی
۲۴۰	فلسفه سیاسی اسلام	دکتر مرتضی یوسفی راد	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۲۴۱	فلسفه مجازات از دیدگاه اسلام	دکتر قدرت ا. خسرو شاهی	دانشگاه آزاد اسلامی
۲۴۲	قانون زوج و نقدي بر حرکت جوهری ملاصدرا	دکتر محمدرضا پورحقانی	شخصی
۲۴۳	قانون طبیعی	دکتر محمد حسین طالبی	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
۲۴۴	قبض و بسط گفتمان سیال در چارچوب روزنامه نگاری بین المللی	دکتر عباس اسدی	شخصی
۲۴۵	قدر- نظریه بنیادی هنر، معماری و زیبایی در تمدن اسلامی	دکتر حسن بلخاری	دانشگاه آزاد اسلامی
۲۴۶	قران و ریاضیات؛ زمان آفرینش زمین و آسمانها در قران و علم یکی است	دکتر طاهره دیواندری	شخصی
۲۴۷	نقد قانون عملیات بانکی بدون ربا	دکتر سید عباس موسویان	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۴۸	تاسیس رشته فقه و حقوق اقتصادی قرائت فقهی حقوقی اقتصادی اصالت و ضرورت	دکتر سید علی محمد یثربی	شخصی
۲۴۹	قرائتی جدید از انسان شناسی کیفی	دکتر هما داوودی گرمارودی	دانشگاه اصفهان
۲۵۰	کاربرد شیوه های آموزش حوزوی در دانشگاه	دکتر محسن ایمانی نائینی	شخصی
۲۵۱	کاربردی کردن پژوهش در مدارس کشور	دکتر احمد علی فروغی ابری	دانشگاه آزاد اسلامی
۲۵۲	کارکرد مشترک عرفان و اساطیر خدایان	دکتر علیرضا مظفری	دانشگاه ارومیه
۲۵۳	کارکردهای انسجام بخشی " یاد رنج متعالی " در عصر جدید	دکتر حبیب ا. بابایی	جهاد دانشگاهی
۲۵۴	کتاب ستاره فروزان	دکتر ایرج مرادی	شخصی
۲۵۵	قرائت فقهی حقوقی اقتصادی اصالت و ضرورت	دکتر سید علی محمد یثربی	دانشگاه آزاد اسلامی
۲۵۶	تشکیک اتصالی وجود و سربان اوصاف ناشی از جهات نقص و کمال در مراتب هستی از منظر حکمت متعالیه	دکتر عباس جوارشکیان	فردوسی مشهد
۲۵۷	نظریه اصالت پدیداری معنا	دکتر عباس جوارشکیان	فردوسی مشهد
۲۵۸	کاربرد قواعد تحقیقات کمی در نقد ادبی و سبک شناسی	دکتر محمود صادق زاده	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۵۹	گامی به سوی همگرایی معرفت شناسی مطهری و کانت	دکتر مسعود امید	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۶۰	گزاره های علوم مختلف بشری در طولند نه در عرض	دکتر سید حسین واعظی	دانشگاه آزاد اسلامی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۲۶۱	ماهیت متفاوت علوم	دکتر عباس غلامی	موسسه امام خمینی رحمه الله
۲۶۲	ماهیت و گستره های نظام اقتصاد اسلامی	دکتر حسین عیوضلو	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۲۶۳	مبانی اکتشاف گزاره ها و آموزه های دینی	آیت اله علی اکبر رشاد	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۶۴	مبانی آلودگی تولید بیخ و هویت مکانی کانون های جمعیتی در ایران مرکزی	دکتر فرهاد باباجامالی	دانشگاه اصفهان
۲۶۵	مبانی روان شناختی و جامعه شناختی معروف و منکر	دکتر سید زاهد زاهدانی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۶۶	مبانی نوجویی و نوآوری در گیتی سخنوری	دکتر جلیل تجلیل	دانشگاه آزاد اسلامی
۲۶۷	مبانی عفاف و حجاب در قرآن	دکتر سید جعفر حق شناس دکتر محسن عابدی	شخصی
۲۶۸	مبانی مدیریت زمان از منظر اسلام	دکتر نقی اله پورفر	شخصی
۲۶۹	مبانی و اصول حاکم بر "فرا نظریه اقتصاد سیاسی اسلامی"	دکتر حسین پوراحمدی	دانشگاه شیراز
۲۷۰	مبنای فقهی فهم دین و برون دادهای آن	دکتر حمید رضا شاکرین	دانشگاه بین المللی امام خمینی رحمه الله
۲۷۱	محله، پدیده ی پایدار اجتماعی با مرکزیت مسجد (با عملکردهای مذهبی، فرهنگی و اجتماعی) در شهر ایرانی	دکتر محمدرضا پورجعفر	دانشگاه تربیت مدرس
۲۷۲	خانه کعبه، سلول بنیادی در طراحی نیایشگاه های مطلوب	مهندس عبدالحمید نقره کار	دانشگاه علم و صنعت
۲۷۳	مخاطرات به هم خوردن مسأله تعادل زیستی، درس هایی از کوتاهتر	دکتر احمد معتمد	شخصی
۲۷۴	مخروط و اوج تکامل	دکتر سیده فاطمه رفیعی پور علوی	دانشگاه اصفهان
۲۷۵	مدخلی بر استانداردهای حسابداری ایران	دکتر کامبیز فرقاندوست	دانشگاه تهران
۲۷۶	مدل توسعه بر اساس نگرش اسلام	دکتر عبدالحمید واسطی	شخصی
۲۷۷	مدل توسعه درون زا	دکتر سید غلامرضا اسلامی	دانشگاه تهران
۲۷۸	مدل رهبری در مدیریت اسلامی	دکتر علی آقا پیروز	دانشگاه آزاد اسلامی
۲۷۹	نسبت اسلام با فرایندهای انسانی در ذیل مشیت الهی	دکتر عبدالحمید نقره کار	دانشگاه علم و صنعت
۲۸۰	مراتب دینداری	دکتر مهدی فیض	دانشگاه شیراز

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۲۸۱	مردم سالاری دینی	دکتر مسعود عبدالحسین پورفرد	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۸۲	مسئولیت دولت در ورشکستگی بدون تقصیر	دکتر محمدروشن	دانشگاه شهید بهشتی
۲۸۳	مسئولیت گرایی انسانی ایران در توسعه	دکتر عباس شاکری	دانشگاه تهران
۲۸۴	مصلحت در فقه امامیه	آیت الله ابوالقاسم علیدوست	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۸۵	معجزه انگاری اخلاق نبوی	آیت الله احمد بهشتی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۸۶	معضلات اخلاقی	دکتر رستم فلاح	دانشگاه اصفهان
۲۸۷	معماری بروج و معماری عروج	دکتر محمد مهدی خلعتبری	انجمن آثار و مفاخر فرهنگی
۲۸۸	معماری مکان محور	دکتر مجید فرهادی نسب افشار	موسسه پژوهشی امام خمینی رحمه الله
۲۸۹	معنا، زیبایی، شکل و سازه در معماری ایرانی اسلامی	دکتر مهرداد حجازی-فاطمه مهدی زاده	دانشگاه اصفهان
۲۹۰	معناگرایی در نظریه های روابط بین الملل و نگاه ایرانی	دکتر حسین سلیمی	دانشگاه علامه طباطبایی
۲۹۱	معیارهای دینی بودن یک گزاره	دکتر عبدالحسین خسرو پناه	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۹۲	مفهوم اسلامی شدن دانش تاریخ	دکتر مرتضی الویری	دانشگاه باقر العلوم علیه السلام
۲۹۳	مقایسه وحدت وجود از دیدگاه ابن عربی و جامی	دکتر مریم بختیار	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۹۴	منطق اکتشاف دین / مصادر معرفت دینی کارکرد شناسی عقل در باب دین	آیت اله علی اکبر رشاد	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۹۵	نقد ادله اتحاد عاقل و معقول	دکتر علی ارشد ریاحی	دانشگاه اصفهان
۲۹۶	منظر متافیزیکی در سینمای کیارستمی	دکتر ماسیمو لئونو	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۲۹۷	منظومه شناخت بازتعریف هستی بمتابۀ پدیده ای با تعادل فعال	دکتر هوشنگ اریا	دانشگاه آزاد اسلامی
۲۹۸	موضوع شناسی دانشی نو و مبانی نظری آن	دکتر عباس ظهیری	انجمن اصول فقه حوزه
۲۹۹	مهندسی فرهنگی از نگاه قرآن و حدیث	دکتر علی خدیوی	دانشگاه اراک
۳۰۰	ناکار آمدی ارزش زدایی از روایت تاریخی	دکتر ابوالحسن فیاض انوش	دانشگاه اصفهان

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۳۰۱	نقد ادله قدوس نفس انسانی	دکتر علی ارشد ریاحی	دانشگاه اصفهان
۳۰۲	نخبه گرایی مشارکتی	دکتر پگاه مصلح	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۳۰۳	نقد ادله ملاصدرا برای اثبات حرکت جوهری	دکتر علی ارشد ریاحی	دانشگاه اصفهان
۳۰۴	نسبیت در حقوق شهروندی	دکتر محمد جواد جاوید	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳۰۵	نسبیت تحقیقی ارزشی معماری اسلامی	دکتر حسن ذوالفقارزاده	شخصی
۳۰۶	نقد مهم‌ترین نظریه‌هایی که (عالم ذر) اراده شده است	دکتر علی ارشد ریاحی	دانشگاه اصفهان
۳۰۷	نظام اخلاقی اسلام	دکتر امیر غنوی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳۰۸	نظام دفاعی اسلامی	دکتر محسن مهاجرنیا	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳۰۹	نظام علم توحیدی سیاست متعالی	دکتر علیرضا صدرا	دانشگاه تهران
۳۱۰	نظریه (درمان) شناختی - هیجانی دینی	دکتر علیرضا رجایی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳۱۱	نظریه ادبی در ایران	دکتر علیرضا نبی‌لو	دانشگاه شیراز
۳۱۲	نظریه اسلامی امنیت اجتماعی شده	دکتر اصغر افتخاری	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۳۱۳	اعجاز شناختی قرآن	دکتر علیرضا قائمی نیا	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳۱۴	نظریه انصاف و نقد آن: گامی در توسعه روابط مطلوب در دنیای کار و روابط زناشویی در جامعه ایران	دکتر حسین شکرکن - دکتر مهدی خجسته مهر	دانشگاه الزهرا
۳۱۵	نقش استعاره‌های مفهومی در معرفت دینی	دکتر علیرضا قائمی نیا	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳۱۶	نظریه بلاغی بیان و تبیین	دکتر محمد خاقانی اصفهانی	دانشگاه اصفهان
۳۱۷	نظریه پردازی در جامعه شناسی و نظریه پردازی دوگانگی اجتماعی نظروعمل	دکتر فاطمه جمیلی کهنه شهری	دانشگاه آزاد اسلامی
۳۱۸	نظریه پردازی در علم اقتصاد، ضرورتی برای توسعه	دکتر محسن زاینده رودی	دانشگاه آزاد اسلامی
۳۱۹	نظریه پردازی در علوم اقتصاد ضرورتی برای رسیدن به توسعه «کاربرد مدل‌های توسعه در بحث تولید علم ایران»	دکتر محسن زاینده رودی	دانشگاه آزاد اسلامی
۳۲۰	چگونگی تغییرات زبان گفتاری از ترکی به فارسی در دو دهه گذشته و مقاومت در مقابل تغییر در حال حاضر	دکتر کریم مه‌ری	شخصی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۳۲۱	نظریه تغییر معرفت شناختی در متدشناسی علوم انسانی	دکتر منصور هاشمی	دانشگاه آزاد اسلامی
۳۲۲	نظریه تغییر و تحول خودزا	دکتر اکبر اعتباریان	دانشگاه آزاد اسلامی
۳۲۳	نظریه تقسیم بندی حقوق عینی و دینی در حقوق ایران	دکتر نصرالله خسروآبادی	دانشگاه اصفهان
۳۲۴	نظریه عددی	دکتر فاضل سلطان	دانشگاه آزاد اسلامی
۳۲۵	حکم صلاة الطواف خلف المقام حیث ما کان	دکتر علی عندیبهی همدانی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳۲۶	نظریه فمینیستی افراطی (رادیکالی) آمریکایی	دکتر زهرا ولی زاده	دانشگاه آزاد اسلامی
۳۲۷	نظریه کلی تعلیق تعهدات متقابل	دکتر عباداله رستمی چلکاسری	دانشگاه گیلان
۳۲۸	نظریه کنترل	دکتر ابوالفضل مصف جهرمی	دانشگاه پردیس قم
۳۲۹	نظریه مبنای امنیت اجتماعی	پژوهش گروهی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۳۳۰	نظریه مدرن برای نوزاد کهن	دکتر نعمت اله فاضلی	دانشگاه مازندران
۳۳۱	نظریه مقاوم سازی اقتصاد	دکتر داود نصرآبادی	دانشگاه عالی دفاع ملی
۳۳۲	نظریه منبع بودن عقل برای احکام شرعی	دکتر محمد جواد رضایی	دانشگاه تربیت معلم
۳۳۳	نظریه وحدت آیات	دکتر محمدعلی خان محمدی	شخصی
۳۳۴	نظریه ادبی پدیدار شناسی قدسی یا نظریه ادبی نشانه شناسی قدسی	دکتر روحیه نظیری پور	جامعه المصطفی
۳۳۵	نظریه ای در خصوص انقلاب اسلامی بر اساس بیانات مقام معظم رهبری	دکتر کریم مهری	شخصی
۳۳۶	نظریه کوانتومی انگیزش	دکتر جعفر طرقي	موسسه امام خمینی رحمه الله
۳۳۷	نظریه همرویی در اندیشه سیاسی اسلامی	دکتر سید صادق حقیقت	دانشگاه مفید قم
۳۳۸	نفس انسان متغیری ثابت و مجردی سیال	دکتر حسن معلمی	دانشگاه شهید بهشتی
۳۳۹	نقد نظام مدیریتی جامعه مخصوصا در علوم انسانی	دکتر یحیی یثربی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳۴۰	نفي نظریه سرنوشت محتوم انسان از منظر قرآن و روایات	دکتر محمد تقی سهرابی فر	دانشگاه اصفهان

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۳۴۱	دستور زبان هستی‌گرا	دکتر محمد خاقانی اصفهانی	دانشگاه اصفهان
۳۴۲	نقد ادله استحاله تناسخ	دکتر علی ارشد ریاحی	شخصی
۳۴۳	نشانه‌شناسی و زبان‌شناسی اسلامی (با طراحی الگوی دستور زبان هستی‌گرا)	دکتر محمد خاقانی اصفهانی	شخصی
۳۴۴	تفکر اثر بخش	دکتر محمد علی نویدی	دانشگاه آزاد اسلامی
۳۴۵	نقد اشکال هیوم بر چگونگی گذر از است به باید	دکتر فرحناز عیدی	دانشگاه آزاد اسلامی
۳۴۶	نقد انسجام‌گروی کیت لرد در توجیه معرفت	دکتر مسعود عبدالهی	موسسه حکمت و فلسفه اسلامی
۳۴۷	نقد آراء و اندیشه‌های تفسیری ابن تیمیه	دکتر الهه هادیان رسانی	دانشگاه آزاد اسلامی
۳۴۸	نقد بعضی از دیدگاه‌های دکتر سید یحیی یشری	دکتر عبدالرحیم عناقه	شخصی
۳۴۹	نقد بنیادگرایی و مدرنیته، تعامل یا تقابل	دکتر احمد بخشایش اردستانی	دانشگاه آزاد اسلامی
۳۵۰	نقد پلورالیزم دینی جان هیک	آیت اله علی اکبر رشاد	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳۵۱	مدیریت بینش	دکتر محمد علی نویدی	دانشگاه تهران
۳۵۲	نقد حکمت متعالیه	دکتر سید محمد روضاتی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۵۳	نقد دیدگاه رادیکالی فمینیست	دکتر محمود قیوم زاده	دانشگاه آزاد اسلامی
۳۵۴	استدلال از قرآن (معجزه جاوید) بر اثبات وجود خدا	دکتر محمد محمد رضایی	جامعه المصطفی
۳۵۵	نقد فلسفی حکمت متعالیه ملاصدرا و فلسفه تعقلی دکارت	دکتر محمدرضا محسنی	دانشگاه آزاد اسلامی
۳۵۶	چیستی فلسفه دین و مسائل آن	دکتر محمد محمد رضایی	جامعه المصطفی
۳۵۷	قرائت‌های مختلف قرآن کریم	دکتر محمد محمد رضایی	جامعه المصطفی
۳۵۸	زیباشناسی سخن (معانی و بیان-آب و آیینه)	دکتر میر جلال الدین کزازی	شخصی
۳۵۹	نقد مبانی مدیریت دولتی نوین در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	دکتر سید کمال واعظی	دانشگاه تهران
۳۶۰	نقد مدل حقوقی ایران	دکتر ایرج بابایی	دانشگاه علامه طباطبایی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

شخصی	دکتر محمد تقی سهرابی فر	نفی سرنوشت محتوم انسان	۳۶۱
شخصی	دکتر سید یحیی یثربی	نقد نظام مدیریتی جامعه، مخصوصاً در علوم انسانی	۳۶۲
دانشگاه شیراز	دکتر بهرام اخوان کاظمی	نقد نظریه دگرگونی و گسست نظریه ولایت فقیه در دیدگاه امام خمینی	۳۶۳
شخصی	دکتر میر جلال الدین کزازی	شاهنامه نظم است یا نثر	۳۶۴
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر حسین حبیبی تبار	نقد نظریه نجاست ذاتی اهل کتاب و مشرکین و مرتدین	۳۶۵
شخصی	دکتر مسعود اسلامی	نقد نظریه های در حقوق و قراردادهای بین المللی نفت Lex Mercatoria و Lex Petrolia	۳۶۶
دانشگاه اصفهان	دکتر ناصر براتی	تأثیر زبان مستقیم زبان بر فهم و ادراک و شناخت و تفسیر محیط زیست انسان	۳۶۷
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر محمد رضا محسنی	نقد و بررسی جهان زیبایی شناسه مارسل پروست- در جستجوی زمان از دست رفته	۳۶۸
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر هنگامه غضنفری	نقد و بررسی قواعد کیفری ایران در حفاظت از محیط زیست با نگاهی به تحولات حقوق بین الملل محیط زیست	۳۶۹
شخصی	دکتر قدرت اله قربانی	نقد و بررسی نظریات امکان علم دینی	۳۷۰
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر لیلا برادران جمیلی	نقد و بررسی نظریه آماتوریش نقد نظریه پروفیسور ادوارد سعید در کتاب شرق شناسی orientalism	۳۷۱
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر لیلا عظیمی	نقد و بررسی نظریه پست مدرنیستی مصرف (مطالعه موردی ژان بودریار)	۳۷۲
دانشگاه شیراز	دکتر لیلا برادران جمیلی	نقد و بررسی نظریه آماتوریشم	۳۷۳
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر محسن ایزدیار	نقد و تحلیل آزاد اندیشی در ادب پارسی	۳۷۴
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر ناصر براتی	شهر اسلامی: عدالت پویا و هوشمند	۳۷۵
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر لیلا منیری	نقد و بررسی شعرنو (آزاد) از آغاز تا امروز	۳۷۶
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر حسین هادوی	نقد و بررسی نظریه انحطاط اندیشه سیاسی در ایران (نقد نظریه دکتر سید جواد طباطبایی)	۳۷۷
دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر مصطفی ملکیان	نقد و بررسی نظریه جمع بین عقلانیت و معنویت	۳۷۸
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر محمد علی برنا	نقدی بر عینیت، سنخیت و تباین وجود	۳۷۹
دانشگاه پیام نور	دکتر ویدا احمدی	ارائه فرمول جریان شکوفایی روان و ارتقاء مرتبه وجودی انسان در داستان منطق الطیر عطار با نظر به کیمیاگری و روانکاوی	۳۸۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۳۸۱	نقش جامع نگری به قرآن در دستاورد فقهی و شرایط فقاها	دکتر ولی اله نقی پورفر	جهاد دانشگاهی
۳۸۲	نقش دولت در توسعه و تقویت شهرنشینی در ایران	دکتر محمد تقی رهنمایی	دانشگاه تهران
۳۸۳	درباره عناصر داستان نماد و معنا و روانکاوی در سه روایت داستان پرنندگان	دکتر ویدا احمدی	دانشگاه پیام نور
۳۸۴	نگاهی نو به سهم الارث فرزندان	دکتر سید محمدجواد موسوی	شخصی
۳۸۵	نوسازی بافت های فرسوده شهری	دکتر علیرضا عندلیب	دانشگاه آزاد اسلامی
۳۸۶	واسازی متن فضایی گردشگری در روستاهای پیرامون کلانشهرها (مطالعه موردی: کلان شهر مشهد)	دکتر مهدی سقایی	شخصی
۳۸۷	واقع گرایی در فلسفه سیاسی فارابی	دکتر محسن مهاجر نیا	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳۸۸	وحی تجربه دینی و نبوی	دکتر ابوالفضل ساجدی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳۸۹	وضعیت (پارادایم) پساگفتمانی	دکتر محمد هاتفی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳۹۰	هجوم چهارگانه نیروهای انگلیس به جنوب ایران و بررسی نقش هدایتی روحانیت آن منطقه علیه استعمار	دکتر عبدالکریم مشایخی	شخصی
۳۹۱	همپوشانی سپهر- نشانه و نظام گفتمانی	دکتر محمد هاتفی	دانشگاه اصفهان
۳۹۲	همه را دوست بداریم	دکتر علیرضا برازش	شخصی
۳۹۳	هندسه تاریخ و آنالیز انسان (کاربرد ریاضیات در علوم انسانی)	دکتر حسن اخوان ارمکی	جامعه المصطفی
۳۹۴	هنر استدلال	دکتر حسن ذکیانی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۳۹۵	هنر بدایع نگاری در کتابت آیات قرآنی	دکتر محمد مهدی هراتی	دانشگاه تهران
۳۹۶	هویت ملی	دکتر حسین کچوئیان	دانشگاه تهران
۳۹۷	هویت ملی و ارزش های جهانی شدن با تاکید بر ایرانیان عرب زبان	دکتر علی قنبری	دانشگاه تهران
۳۹۸	هیدروپلیتیک خودسامان	دکتر محمدرضا شهبازیگان	تربیت مدرس
۳۹۹	قرائت های مختلف قرآن کریم	دکتر محمد محمدرضایی	دانشگاه تهران
۴۰۰	تیین مدل قیمت گذاری دارایی های سرمایه ای و ارائه مدل نوین جهت پیش CAPM R-CAPM مبتنی نرخ بازده موردانتظار سهام	دکتر فریدون رهنمایی رودپشتی	دانشگاه آزاد اسلامی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر سید یحیی یثربی	نقد نظام مدیریتی جامعه، مخصوصاً در علوم انسانی	۴۰۰
دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم	دکتر علی اکبری	عدم تحریف در قرآن	۴۰۱
دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم	دکتر مهدی طباطبائی	علم دینی	۴۰۲
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر علی شیروانی	تبیین دینی و نقش آن در تربیت دینی	۴۰۳
پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش	دکتر یحیی قائدی	جایگاه فلسفه برای کودکان و نوجوانان در نظام آموزش و پرورش	۴۰۴
شخصی	دکتر محسن عابدي	مبانی عفاف و حجاب در قرآن	۴۰۵
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر مریم بختیار	بررسی مساله وحدت وجود با توجه به ارا ابن عربی و جامی	۴۰۶
شخصی	دکتر حسن اکبری بیرق	بومی سازی علوم انسانی	۴۰۷
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر فریدون رهنمای رودپشتی	چالش های آموزش عالی کشور و سند چشم انداز	۴۰۸
دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر حسین فلسفی	دانش تجربی، قصه جهانی	۴۰۹
شخصی	دکتر محسن ایمانی نائینی	کاربرد شیوه های آموزش حوزوی در دانشگاه	۴۱۰
شخصی	دکتر محمدعلی خان محمدی	نظریه وحدت آیات	۴۱۱
شخصی	دکتر سیدعلیرضا واسعی	تاریخ تحلیلی (اسلام) به مثابه روش	۴۱۲
شخصی	دکتر محمد علی موحدی	امام علی (ع) در قرآن	۴۱۳
شخصی	دکتر سید حسین هاشمی	بازخوانی آفرینش حضرت آدم	۴۱۴
شخصی	دکتر علی نصیری	روش شناسی نقد احادیث در حوزه قرآن	۴۱۵

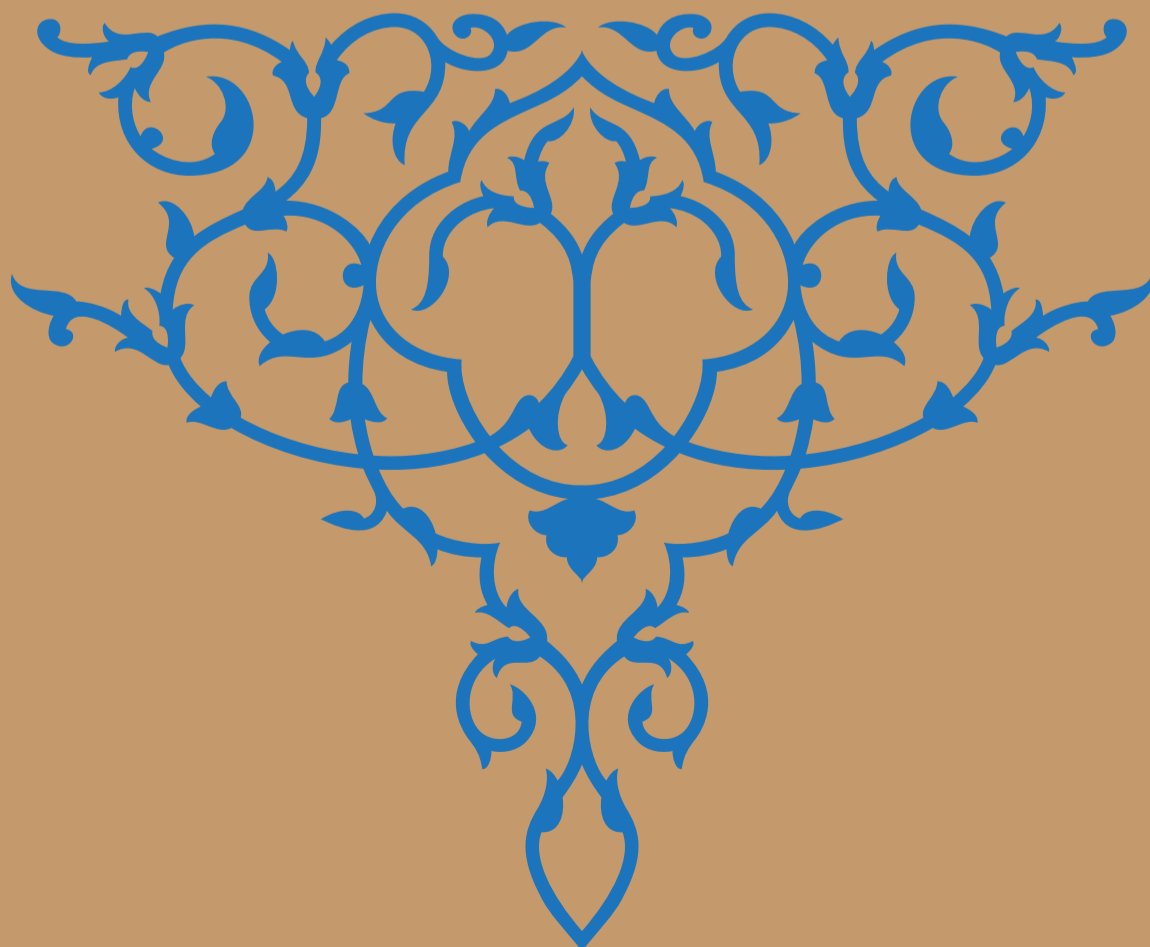

بخش دوم:

خلاصه‌ای از محتوای کرسی‌های تخصصی برگزیده

شورای عالی انقلاب فرهنگی
هیأت حمایت از کرسی‌های
نظریه‌پردازی، نقد و مناظره
(وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)

جنبش‌های اجتماعی؛ متأثر از رابطه سه بعدی فرد- جمع- رابطه

ارائه دهنده: دکتر سید سعید زاهد زاهدانی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه شیراز	علوم اجتماعی	۲۴ فروردین ۱۳۸۷	نوآوری*	۶۳٫۵
شورای داوری: دکتر حمید پارسانیا، دکتر عباسعلی توسلی، دکتر حسین پناهی، دکتر حشمت زاده				
کمیته ناقدان: دکتر سید احمد موثقی، دکتر محمد رحیم عیوضی، دکتر غلامرضا جمشیدی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

با مروری بر نظریات بنام جنبش‌های اجتماعی می‌توان نتیجه گرفت که در تشکیل جنبش‌های اجتماعی سه عامل اساسی دخالت می‌کنند. این عوامل عبارت‌اند از: کنشگران با رفتار خود (افراد)، ایدئولوژی (روابط) و زمینه اجتماعی (جامعه). ترکیب این سه موضوع صاحب این نوآوری را به دیدگاه کامل‌تری در توصیف و تحلیل این پدیده رهنمون می‌گردد. بر اساس این نوآوری، از نظر هستی‌شناسی در این تحقیق فرض بر این است که در واقعیت‌های اجتماعی «فرد»، «جامعه» و «روابط»، هر سه اصیل هستند و بر یکدیگر تأثیر و تأثر متقابل دارند. وی به «تعادل» بین قدرت اثر این سه قائل است. فاعلین کنشگرهای اجتماعی هستند؛ نظام اجتماعی پدیده‌ای با آثار و ترتیبات خویش است؛ و روابط - در زبان گیدنز، قوانین، ساخت‌ها و سازمان‌ها - ارتباط دهندگان بین افرادی هستند که اعمال جمعی آن‌ها در یک زمان و مکان خاص نظام اجتماعی را شکل می‌دهد. تأکید آرچر، مثل دیگر متفکرین واقع‌گرا (رنالیست)، بر دو عامل اول، یعنی فرد و جامعه، است و گیدنز بر عامل سوم، یعنی روابط، تأکید دارد. در این تحقیق از ترکیب این دو نظر پیروی می‌شود. به عبارت دیگر می‌توان بین فرد، جامعه و روابط بینشان تمایز قائل شد. همان‌طور که آرچر در مورد فرد و جامعه عقیده دارد، در این تحقیق نیز هر سه مورد، آثار مربوط به خود دارند و هیچ یک بر دیگری غالب نیست. به‌طور کلی در همه نظام‌های اجتماعی افراد بر اساس صفاتشان بر جامعه اثر می‌گذارند، جامعه با خصوصیات مربوط به خودش آنان را متأثر می‌کند و روابط اجتماعی نیز نقش خود را به‌عنوان راه‌هایی که قابلیت‌های افراد را با موقعیت‌های اجتماعی و بالعکس مرتبط می‌نمایند، بازی می‌کند. اهمیت هیچ یک از این عناصر بیش از دیگری نیست و هیچ کدام را نمی‌توان نادیده گرفت. هر کدام به‌عنوان یک «بعد» از نظام اجتماعی مداخله می‌نمایند. در طول زمان، افراد که از شرایط اجتماعی قبلی تأثیر پذیرفته‌اند، بر اساس امکانات و محدودیت‌های زمینه اجتماعی موجود، عمل می‌کنند و آن را تغییر می‌دهند. از منظر معرفت‌شناسی در این تحقیق به این قالب هستی‌شناسی اجتماعی از زاویه نگرش سیستمی نگاه می‌شود. به این معنی که فاعلین (اجزاء سیستم) از طریق روابطشان، سیستم اجتماعی را می‌سازند و بالعکس؛ یعنی نظام اجتماعی بر فاعلین از طریق شبکه روابط بینشان اثر می‌گذارد. همان‌طور که قبلاً توضیح داده شد جنبش‌های اجتماعی، رفتارهای جمعی سازمان یافته با اهداف خاص هستند. عملکرد مورد انتظار جنبش‌های اجتماعی برای رسیدن به هدف‌هایشان بستگی به عملکرد دقیق و هماهنگ عوامل تشکیل دهنده‌شان دارد. در غیر این صورت هدف‌ها اصلاً و یا به‌طور کامل محقق نخواهند شد؛ یعنی که جنبش‌های اجتماعی به دیگر انواع رفتارهای جمعی، از قبیل شورش، تبدیل خواهند شد و به‌طور کامل به خواسته‌هایشان نخواهند رسید. به‌طور کلی، در یک «زمینه اجتماعی خاص» (سیستم) «کنش‌گران خاصی، به‌صورت سازمان یافته، در جهت اهداف ایدئولوژیک بخصوصی رفتار می‌کنند» (سازوکار زیر بنایی) و به این ترتیب جنبش‌های اجتماعی شکل می‌گیرند.

عدل شبکه‌ای

ارائه دهنده: دکتر عبدالحمید واسطی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	علوم عقلی	۲۸ بهمن ماه ۱۳۹۵	نوآوری*	۹۵
شورای داوری: دکتر احمد واعظی، دکتر ابوالفضل ساجدی، دکتر عبدالله نصری				
کمیته ناقدان: دکتر نجف لکزایی، دکتر غلامرضا بهروزی لک، دکتر محمود حکمت نیا، دکتر عادل پیغامی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

تعیین معادلات برای محاسبه عدالت، نیاز به نظریه پرداز دارد تا بر اساس شاخص‌ها و قوانینی که از آن به دست می‌آید بتوان فرمول محاسبه عدالت را تنظیم کرد. این نظریه در پی دست یابی به دستگاه معرفتی محاسباتی در عدل است. پیشنهاد ارائه شده با عنوان «عدل شبکه‌ای» بیانگر مقیاس محاسبه عدالت (در مقیاس شبکه هستی) و محورهای لازم در محاسبه عدالت (مطلوبیت جسمی، فکری و روحی، محیطی، جمعی و پایدار) و قوانین پایه محاسبه عدالت (مبتنی بر مدل نیازها در کلیه سطوح نیازها و مبتنی بر فهرست خیر و شرهای مشترک انسانی و مبتنی بر روش تصمیم‌گیری بهینه انسانی) می‌باشد. این نظریه یک نظریه وجودگرایانه است و در یک پارادایم حکمت متعالیه تعاریف شده است و با روش تحقیق شبکه‌ای (امتداد حکمت متعالیه در روش شناسی) شکل گرفته است و بر اساس کلیه مفهوم رشد شبکه‌ای جهت دهی گردیده است و از خروجی‌های آن پیشرفت شبکه‌ای، رفاه شبکه‌ای، برنامه نویسی شبکه‌ای، تأمین اجتماعی شبکه‌ای و بازار شبکه‌ای است. بر اساس تعریف عدل در این ایده و بر اساس «مقیاس شبکه هستی» می‌توان فرمولی برای محاسبه کلان عدالت ارائه کرد. توضیح اینکه در شبکه هستی، محورهای ارتباطی چهارگانه «ارتباط با خود، با محیط، باهمنوع، با خداوند» فعال هستند که در هر کدام از محورها، زیرمحورهایی وجود دارد مانند: ارتباط با جسم، ارتباط با ذهن و فکر، ارتباط با روح و قلب، ارتباط با خانواده، ارتباط با فامیل، ارتباط با همسایه و همشهری، ارتباط با هموطن و ارتباط با بشر در بینالملل، ارتباط با نیروهای مثبت، ارتباط با نیروهای منفی، ارتباط با عالم ماوراء و متصل به بینهایت. بر اساس مبانی فلسفی پارادایم شبکه‌ای، هر حرکتی در هستی بخواهد انجام شود نیازمند برآیندگیری از کلیه ارتباطات فوق است (گرچه میتواند مقدار نیرو در یک یا چند ارتباط، نزدیک به صفر باشد یا قابل محاسبه نباشد)؛ لذا مدل نیازها، امکانات، رشد و کمال که باید در مقیاس شبکه هستی محاسبه شوند، باید با ملاحظه روابط فوق مورد بررسی قرار گیرند. این محاسبه را می‌توان در قالب فرمول «مطلوبیت» ارائه کرد. «مطلوبیت» به معنی عام عبارتست از: تمایل به برقراری ارتباط با یک یا چند پدیده؛ و به معنی خاص عبارتست از: تمایل برای رفع نیاز با برقراری ارتباط با منبع رفع نیاز. این اصطلاح در علم اقتصاد، ایجاد تعادل در هزینه منفعت یک کالا، بر اساس ارزشگذاری ذهنی مصرفکننده است، اما در اینجا (مبحث عدالت) و در فلسفه اقتصاد اسلامی، به معنی تعادل در هزینه منفعت یک کالا، بر اساس تأثیر واقعی آن در رفع سطوح نیازهای واقعی مصرفکننده، با ملاحظه هزینه و منفعت در مقیاس روابط چهارگانه انسان در هستی است. سخن پایانی اینکه اگر شاخص‌ها و فرآیندهای تحقق «عدالت فردی، عدالت جمعیتی، عدالت عقلانی، عدالت علمی، عدالت برنامه‌ای، عدالت اجتماعی، عدالت محیط‌زیست، عدالت سلامت، عدالت آموزش و کلیه عدالت‌های مضاف...»، بر اساس «فرمول عدل شبکه‌ای» تعیین شوند، الگوی پیشرفت عادلانه، رقم خواهد خورد.

رهیافت بومی سازی علوم سیاسی

ارائه دهنده: دکتر ابراهیم برزگر

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه علامه طباطبایی	علوم اجتماعی	۹ اسفندماه ۱۳۹۴	نوآوری*	۷۵
شورای داوری: آقایان دکتر بهروز لک، دکتر جلال درخشه، دکتر منصور میراحمدی، دکتر کاووس سیدامامی				
کمیته ناقدان: دکتر غلامرضا خواجه سروی، دکتر محمد باقر خرمشاد، دکتر محمد حسین جمشیدی و دکتر حسین جمالی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

از دیرباز در ایران و جهان غیرغرب در استفاده از میراث فکری و تمدنی مغرب زمین، مناقشه‌ها و مباحث پرشوری جریان داشته است. اکنون پس از چند دهه تا حدودی معما حل شده است. جذب حداکثری فناوری‌ها و علوم سخت و علوم طبیعی بی دغدغه در دستور کار سیاست‌گذاران فکری و اجرایی کشورها قرار گرفته است؛ اما در حیطه علوم انسانی ضمن پذیرش عقب ماندگی در این حوزه و با ارج گذاری به میراث تمدن مغرب زمین، باید اخذ و اقتباس نقادانه و اجتهادی آن در قالب رهیافت بومی سازی در دستور کار قرار گیرد. این شیوه به نوعی دیگر حتی در کشورهای پسا استعماری در جوار آمریکا، نظیر کانادا، پیگیری شده است. خطوط کلی این نوآوری مباحث هستی شناسی، معرفت شناسی و روش شناسی است. هر یک از این ارکان سه‌گانه، خود به اجزاء فرعی و فرعی تری تقسیم شده است. بومی سازی علوم انسانی به طور عام و علوم سیاسی به طور خاص، فرایندی دراز مدت و پیچیده و در عین حال حیاتی است. محتوای علوم سیاسی در ایران به چند دلیل بومی نیست: (۱) سطح علمی آن هم‌تراز با دنیای خارج نیست و در واقع اطلاعات و نظریه‌های آن به روز نیست؛ (۲) کارآمد نیست و نمی‌تواند مسائل ایران را توضیح دهد و پیش بینی کند؛ (۳) تجویزهایش نمی‌تواند جنبه کاربردی داشته باشد؛ (۴) در مواردی هویت ملی و دینی را تحکیم و تقویت نمی‌کند (۵) مولد نیست، یعنی نمی‌تواند سهمی در تولید علوم سیاسی جهانی در مرحله عرضه علم، اشاعه علم و یا کاربرد و نقادی آن داشته باشد. این همه نفی کننده زحمات استادان و صاحب نظران وطن دوست نیست، بلکه به معنای افزایش انتظارات از آن‌ها به دلیل ایجاد ظرفیت‌های جدید در سطح فارغ‌التحصیلان به ویژه دانشجویان تحصیلات تکمیلی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری و تأسیس مراکز فراوان علوم سیاسی و پرورش نسل جدید علوم سیاسی است. این نظریه کوشیده است تا با ساده سازی مفاهیم رهیافت بومی سازی و نیز ساده سازی کاربرد آن در مقام عمل و توصیه‌های کاربردی، به سهم خود راه بومی سازی علوم سیاسی را هموارتر کند. در مراحل بعد این کار در صورت توفیق می‌تواند به سهولت در سایر رشته‌های علوم انسانی گرتنه برداری شود.

امنیت متعالیه

ارائه دهنده: دکتر نجف لکزایی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	علوم اجتماعی	۱۴ آذر ۱۳۹۷	نظریه پردازی*	۹۰
شورای داوری: دکتر منصور میراحمدی، دکتر حمید پارسانیا، دکتر علیرضا صدرا، دکتر علی عبدالله خانی				
کمیته ناقدان: دکتر محمد ستوده، دکتر علی شیرخانی، دکتر بهادر امینیان، دکتر نورالله قیصری				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

به نظر فلاسفه، هر امر حادثی نیازمند چهار علت است: علت مادی، صوری، فاعلی و غایی. به یک معنا وقتی از پدیده ای که نبوده است و بوجود آمده است، پرسش می‌کنیم، در واقع از این چهار علت سوال کرده ایم. از این منظر هرگاه از امنیت پرس و جو کنیم، چهار پرسش زیر مدنظر است:

۱. علت مادی امنیت چیست؟ ۲. علت صوری امنیت چیست؟ ۳. علت فاعلی امنیت چیست؟ ۴. علت غایی امنیت چیست؟ برای این که پرسش های فلسفی مذکور، به ادبیات رایج در متون امنیتی نزدیک شود، می‌توانیم این پرسش ها را به این شکل نیز مطرح کنیم: الف: پرسش های علت مادی: ۱. مبانی امنیت چیست؟ ۲. منابع تولید امنیت چیست؟ ب: پرسش های علت صوری: ۱. سطوح امنیت چیست؟ ۲. انواع امنیت چیست؟ ج: پرسش های علت فاعلی: ۱. افراد و کارگزارانی که شایستگی دارند تولید و حفاظت از امنیت به آنها سپرده شود چه شرایطی دارند؟ ۲. نهادها و سازمان هایی که شایستگی دارند تولید و حفاظت از امنیت به آنها سپرده شود چه شرایطی دارند؟ د: پرسش های علت غایی: ۱. مرجع امنیت چیست؟ ۲. هدف از تولید امنیت چیست؟ مرجع امنیت یک بحث است و علت غایی امنیت بحثی دیگر. مرجع امنیت متناسب با نوع امنیت متفاوت است. مرجع امنیت اقتصادی، حفاظت از مالکیت است. مرجع امنیت سیاسی، حفاظت از آزادی و حقوق سیاسی شهروندان و جلوگیری از دیکتاتوری و استبداد است. مرجع امنیت قضایی حفاظت از عدالت است. مرجع امنیت فرهنگی حفاظت از ارزشهای اسلامی است. اما پرسش مهمترین است که هدف از اینها چیست؟ این پرسش همان است که با عنوان علت غایی مطرح می‌شود. در واقع اگر اسلام و نظام سیاسی اسلامی بر حفاظت از جان، مال، عقل، نسل، خانواده، حق الناس، حق الله، عدالت و ارزش های دینی تاکید دارند، برای چیست؟ تمام این تلاش های امنیتی برای این است که زمینه کمال انسان، از طریق عبودیت، برای قرب الهی فراهم شود که فرمود «من جن و انس را نیافریدم جز برای این که عبادتم کنند. وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ.» غایت تولید امنیت فراهم کردن زمینه تقرب بندگان خدا به خدا است و دقیقاً به همین دلیل است که نام این مکتب امنیتی را متعالیه می‌گذاریم. باز به همین دلیل است که رهبران الهی از عهده تامین این نوع امنیت بر می‌آیند. چنان که مواد و صورت آن نیز ممیزات خود را دارد. ریشه اهداف و غایت های دوگانه انسان و جوامع انسانی، یعنی تعالی طلبی و دنیا طلبی درسازوکار وجودی انسان، که از آن با عنوان فطرت های دو گانه انسان یاد شده است، می‌باشد. پس بنیاد امنیت و تهدید در درون ماست. خودباوری و استقلال فرهنگی، با جهت گیری تربیت انسان اسلامی، بجای انسان غربی باید جهت گیری دولت اسلامی باشد. این سخن روی دیگر «قرب الهی» است که غایت امنیت متعالیه است.

نقد رویه الشهید صدر حول حقیقه العقود

ارائه دهنده: دکتر خالد غفوری

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
جامعه المصطفی العالمیه	علوم نقلی	۱۲ دیماه ۱۳۹۷	نقد*	۸۰
شورای داوری: آیت الله ابوالقاسم علیدوست، دکتر فنواتی، دکتر محمود حکمت نیا				
کمیته ناقدان: دکتر قائینی، دکتر عبدی پور، دکتر اسلامی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می گیرد.

من الواضح مدى الدور الهام للعقود والمعاملات في تنظيم شبكة العلاقات الإنسانية في مختلف مجالات الحياة، سيما المجالات المالية والاقتصادية، كما لا ريب في تنوع هذه العقود والمعاملات، فمنها ما يكون في قالب المعاوضات ومنها ليست بمعاوضات، وكانت للشهيد الصدر رؤية خاصة حول حقيقة تلك العقود سواء أكانت عقوداً غير معاوضية كالأمانة والهبة والعارية والقرض أو عقوداً معاوضية كالبيع والمعاطاة غير البيعية، فحاول إرجاعها الى الحيابة واحتمل إرجاع بعض العقود المعاوضية الى ضمان الغرامة ببيانات مفصلة خاصة له، وقد عرضنا هذه الرؤية بصورة تفصيلية، ثم تصدينا لتقويمها ونقدها، ولم نرتض ما قدمه من تفسير وتحليل لهذه العقود.

أهم نتائج البحث:

- 1- لقد قمنا بعرض مباني رؤية الشهيد الصدر حول حقيقة العقود غير المعاوضية وكذا المعاوضية.
- 2- قمنا بعرض تكييف الشهيد لأربعة من العقود غير المعاوضية عرضاً تحليلياً، وهي: عقود الاستئمان، والهبة والعارية والقرض.
- 3- تصدينا لنقد وتقويم التكييف الذي قدمه الشهيد الصدر حول عقد الوديعة وأنه ليس فيه أي تنزيل لليد الثانية منزلة اليد الأولى، ولا استنابة في الحفظ، بل إن مصب العقد هو حفظ العين وإلزام المستودع بالقيام بالحفظ، مع احتفاظ كل من يد المستأمن ويد الأمين بعنوانها الاستقلالي، فلم يحصل تمديد لليد الأولى ولا تمطيط لها.
- 4- تصدينا لنقد وتقويم التكييف الذي قدمه الشهيد الصدر حول عقد الهبة وأنه ليس مجرد حيابة، بل تمليك من قبل المالك، وأما شرط القبض فبالإمكان تخريجه تعدياً أو عقلاً.
- 5- تصدينا لنقد وتقويم التكييف الذي قدمه الشهيد الصدر حول عقد العارية وأنه ليس مجرد حيابة بمرتبة من المراتب، بل هو أعمال لسلطنة المالك على العين ومنافعها.
- 6- تصدينا لنقد وتقويم التكييف الذي قدمه الشهيد الصدر حول عقد القرض وأنه عبارة ليس مجرد إذن من صاحب اليد الأولى لليد الثانية بتملك المال بقيد الضمان (أو على وجه الضمان)، بل هو تمليك بضمان المثل أو القيمة. كما هو مختار المشهور، فهو عقد معاوضي. كما يمكن تخريج اشتراط القبض فيه عقلاً.
- 7- لم نرتض التكييف الذي قدمه المحقق الإيرواني، فلا تمليك مجاناً ولا ضمان للمالية.
- 8- تصدينا لبيان نقد عام للتكييفات التي قدمها الشهيد الصدر حول هذه العقود بصورة عامة، وأثبتنا رفضنا القاطع لما طرحه الشهيد الصدر حول بيان حقيقة العقود غير المعاوضية.
- 9- قمنا بعرض تكييف الشهيد لبعض العقود المعاوضية عرضاً تحليلياً، وهي: المعاطاة غير البيعية، البيع، عقود العمل كالمضاربة والمزارعة والمساقاة.
- 10- تصدينا لنقد وتقويم التكييف الذي قدمه الشهيد الصدر حول المعاطاة غير البيعية، وقلنا أنها ترجع الى العقد، فمثال الشرب من السقاء ووضع الثمن بالكوز يكون من باب البيع.
- 11- كما أننا لا نرتضي ما يراه المحقق الخوئي من افتراض كونه من باب الإباحة أو افتراض النيابة أو افتراض كونه تمليكاً بالضمان.
- 12- وأما مثال الاستحمام ودفع مبلغ للحمامي فهو من باب الإجارة، لا الإباحة المضمونة.
- 13- وأما المعاملة البيعية فقد ذكر الشهيد الصدر لتخريجها خمسة وجوه رفض ثلاثاً منها، وقبل كونها من باب استدعاء الحيابة سلطة المالك على نقل ماله بعوض أو مجاناً، واحتمل أيضاً رجوعها الى ضمان الغرامة.

قانون طبیعی اسلامی

ارائه دهنده: دکتر محمد حسین طالبی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علوم اجتماعی	۲۷ بهمن ماه ۱۳۹۵	نوآوری*	۹۴٫۵
شورای داوری: آیت اله سید مصطفی محقق داماد، دکتر محمود حکت نیا، دکتر محمد محمدرضایی				
کمیته ناقدان: دکتر محمد جواد جاوید، دکتر محمد فتحعلی خانی، دکتر محمد حسن ضیایی فر، دکتر حسینعلی شیدانشید				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

قانون طبیعی در غرب برخلاف حوزه اسلامی بسیار مشهور است. کتاب‌ها و مقالات فراوانی در غرب حاوی نظریه‌های متعددی در باب قانون طبیعی است. در واقع، قانون طبیعی در غرب یک دکترین است که نظریه‌های گوناگون را در خود جای داده است؛ بنابراین، پیشینه قانون طبیعی در غرب به درازای بیش از ۲۵ قرن است. با وجود اهمیت زیاد آموزه قانون طبیعی در مباحث مربوط به عقل عملی و فلسفه‌های مضاف، با کمال تأسف، در حوزه اسلامی به جز چند اثر مکتوب از نگارنده در این زمینه تاکنون اثر دیگری که حاوی نظریه اسلامی درباره قانون طبیعی باشد، منتشر نشده است... این قانون کلید حل مسائل بسیار فراوانی در حوزه اخلاق، حقوق و سیاست است. قانونی تکوینی است که خدای متعال در وجود انسان قرار داده و عقل بشر آن را به طور بدیهی درک می‌کند و آدمی با عمل به آن به سعادت می‌رسد. این قانون حاوی اوامر و نواهی عقل درباره بایسته‌های رفتاری انسان برای رسیدن به سعادت ابدی است. قانون طبیعی اسلامی خود را در شاکله بایدها و نبایدهای بدیهی صادر شده از عقل بشر نشان می‌دهد که از مراتب سه‌گانه نفس آدمی (نباتی، حیوانی و ناطقه) با عنایت به نیازهای انسان برای وصول به مقام قرب الهی، یعنی با توجه به مقصد حرکت انسان به سوی کمال مطلق و رسیدن به مقام خلیفه‌اللهی به دست می‌آید. محتوای قانون طبیعی چندین دستورالعمل عقلی است که عقل عملی بشر آنها را با عنایت به مراتب سه‌گانه نفس به منظور رسیدن انسان به سعادت صادر می‌کند. این گزاره‌های بدیهی مبنای رفتارهای صحیح آدمی در زندگی سعادت‌مندان به شرح زیر هستند: محتوای قانون طبیعی در مرتبه نفس نباتی بشر عبارت است از: ۱. «انسان برای زنده ماندن باید از آب و هوا و غذای سالم استفاده کند». ۲. «انسان برای ادامه حیات خود باید شرایط رشد مناسب خویش را فراهم کرده و از خود در برابر بیماری‌ها مراقبت کند». ۳. «بشر برای حفظ نوع خود باید تولید مثل کند. قانون طبیعی - یعنی دستورالعمل‌های عقل عملی - در مرتبه نفس حیوانی بشر دو گزاره بدیهی زیر است: ۴. «هرکس باید نسبت به پدیده‌هایی که در حیاتش قطعاً مفید یا مضر است، به خوبی آگاهی (جزئی) داشته باشد». ۵. «انسان برای ادامه زندگی خود باید از پدیده‌هایی که برای حیاتش قطعاً زیان‌آور است، دوری کند و آنچه برای حیاتش نافع است، به دست آورد». احکام عقل عملی که محتوای قانون طبیعی در مرتبه نفس ناطقه است، عبارت‌اند از: ۱. «هرکس باید در یادگیری علوم که برای رسیدن به سعادت ابدی او لازم است، کوشا باشد». ۲. «انسان باید افعالی را برانجام دهد که او را در مسیر کسب سعادت ابدی به پیش میبرد و از انجام دادن افعالی که او را از مسیر سعادت جاودانه دور میسازد، اجتناب کند». ۳. «انسان باید از همه فرمان‌های عقل عملی اطاعت کند. با استفاده از این نظریه می‌توان نظام جدید حقوق بشر اسلامی را بنا کرده و از همه حق‌های طبیعی بشر دفاع عقلی کرد. همچنین تعیین و توجیه عقلی حقوق طبیعی حیوانات، تعیین حقوق طبیعی گیاهان در محیط زیست، ارائه لوایح و قوانین و مقررات جدید به مجلس و مجمع تشخیص مصلحت نظام جهت تصویب در راستای دفاع از حقوق شهروندی، از دیگر کارکردهای این نظریه بشمار می‌روند.

نقد انسجام‌گروی کیت لِرر در توجیه معرفت

ارائه دهنده: دکتر مهدی عبدالهی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
موسسه حکمت و فلسفه ایران	علوم عقلی	۲۸ بهمن ماه ۱۳۹۵	نقد*	۹۳,۳
شورای داوری: دکتر محمد محمدرضایی، آیت اله غلامرضا فیاضی، دکتر محمد حسین زاده				
کمیته ناقدان: دکتر حسن عبدی، دکتر احمد غفاری، دکتر عبدالله محمدی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

در طول تاریخ اندیشه فلسفی مبنای گروهی نظریه رایج و کلاسیک در موجه‌سازی معرفت بشری بوده است، اما در دهه ۱۹۳۰ م برخی از پوزیتیویست‌های منطقی به خصوص اتو نویرات و کارل همپل در واکنش به دیدگاه‌های مبنای‌گرایانه موریتس شلیک از انسجام‌گروی حمایت کردند. بدین ترتیب انسجام‌گروی در توجیه در آغاز قرن بیستم مطرح شد و در اواسط قرن بیستم، برخی از معروف‌ترین معرفت‌شناسان اصلی انسجام‌گرا بودند. نلسون گودمن، ویلارد ون آرمان کواپین، هانس رایشنباخ و ویلفرد سلرز دیدگاه‌هایی انسجام‌گروانه داشتند. مسئله گتیه و به دنبال آن ظهور دیدگاه‌های برون‌گرا در معرفت‌شناسی، از سویی و ظهور صورت‌های معتدل مبنای‌گروی توسط ویلیام آلستون و مارک پاستین از سوی دیگر، موجب افول انسجام‌گروی در دهه ۱۹۷۰ م گردیدند؛ اما در خلال بیست و پنج سال پایانی قرن بیستم انسجام‌گروی معرفتی گسترش فراوانی یافت. در سال ۱۹۸۵ م، لورنس بنجور با انتشار کتاب مهم ساختار معرفت تجربی از انسجام‌گروی دفاع کرد. گیلبرت هارمن در کتاب‌های اندیشه (۱۹۷۳) و تغییر نگرش (۱۹۸۶) و سپس ویلیام لایکن در کتاب حکم و توجیه (۱۹۸۸) از انسجام‌گروی تبیینی دفاع کردند. از دیگر مدافعان انسجام‌گروی باید پل تاگارد با اثر برجسته انسجام در اندیشه و عمل (۲۰۰۰) را نام برد. دین ترتیب، انسجام‌گروی پس از کسوف کامل در اوان قرن بیستم، در خلال دهه ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ بار دیگر شکوفا شد و به‌گفته پلنتینگا، طرفدارانی بی‌باک پیدا کرد. کیت لِرر (م-۱۹۳۶) معرفت‌شناس سنت فلسفه تحلیلی، استاد بازنشسته فلسفه دانشگاه آریزونا، استاد پژوهش‌گر فلسفه در دانشگاه میامی است، وی رئیس پیشین بخش اقیانوسیه انجمن فلسفی آمریکا (APA) و سال‌ها مدیرعامل آن بوده است. او در حوزه‌های فلسفی چون معرفت‌شناسی، زیبایی‌شناسی و اراده آزاد به پژوهش پرداخته، دارای هفت کتاب و بیش از ۱۷۰ مقاله می‌باشد. لِرر نیز از طرفداران سرشناس انسجام‌گروی در توجیه معرفت است. به‌گفته جان بندر در کتاب وضعیت کنونی انسجام‌گروی، معرفت‌شناسان بر این باورند که بی‌تردید کیت لِرر و لورنس بنجور سرشناسترین مدافعان انسجام‌گروی در دهه‌های اخیر هستند، اما بنجور سرانجام با انسجام‌گروی وداع گفته، در زمره مبنای‌گرایان درآمد. بدین ترتیب، با خروج بنجور از جرگه انسجام‌گرایان، لِرر در حال حاضر مهمترین نظریه‌پرداز انسجام‌گروی در توجیه معرفت به‌شمار می‌آید.

نقد قاعده تداخل قصاص در قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲

ارائه دهنده: دکتر احمد حاجی ده آبادی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پردیس فارابی دانشگاه تهران	علوم نقلی	۱۱ مهر ۱۳۹۷	نقد*	۸۳٫۷
شورای داوری: آیت الله ابوالقاسم علیدوست، آیت الله محمد محمدی قائینی، دکتر محمد ابراهیم شمس ناتری				
کمیته ناقدان: حجت الاسلام والمسلمین امیر غنوری، دکتر غلامرضا پیوندی، دکتر حسینعلی بای				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

قاعده تداخل قصاص از مهم‌ترین و در عین حال مشکل‌ترین مباحث فقه القصاص می‌باشد. بر عکس قانون مجازات اسلامی ۱۳۷۰ که یکی دو ماده را به این قاعده اختصاص داده بود قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ مواد زیادی را به این قاعده اختصاص داده است و حتی فصلی را با این عنوان آورده و نوآوری‌های متعددی انجام داده است که در جای خود صحیح است اما دو نوآوری این قانون که از قضا خیلی مهم‌اند قابل نقدند. یکی از این دو نوآوری پیش از این قانون در کتب فقهی دیده نمی‌شود و حتی الآن هم قائلی برای آن نیافتیم. نوآوری دیگر (در مورد وجود قصاص عضو علاوه بر دیه نفس در بخش عمده‌ای از جنایات شبه عمد) هم در قسمت عدم تداخل قصاص عضو در دیه نفس در کتب فقهی دیده نمی‌شود اما در برخی استفتائات فعلی دیده می‌شود. مطابق قانون جدید اگر کسی بدون اینکه قصد قتل داشته باشد و یا اینکه عمل او نوعاً کشنده باشد جراحی را عمداً بر عضو دیگری وارد سازد که منجر به مرگ او شود چنین قتلی گرچه شبه عمد به شمار می‌رود ولی قاتل علاوه بر دیه نفس به قصاص عضو نیز محکوم می‌گردد این وضعیت در جنایت بر عضو هم وجود دارد... مستند این مطلب مواد متعددی از جمله ۲۹۳ و ۲۹۶ و ۵۴۰ است. نیز ذیل ماده ۳۰۰ و ۴۴۰ به نوعی بر این مطلب دلالت می‌کنند. به عنوان نمونه تنها به ماده ۲۹۶ اشاره می‌شود: ماده ۲۹۶. اگر کسی عمده جنایتی را بر عضو فردی وارد سازد و او به سبب سرایت جنایت فوت کند، چنانچه جنایت واقع شده مشمول تعریف جنایت عمدی باشد قتل عمدی محسوب می‌شود. در غیر این صورت، قتل شبه عمدی است و مرتکب علاوه بر قصاص عضو به پرداخت دیه نفس نیز محکوم می‌شود. نقد بر نوآوری اول این است که در جنایت شبه عمد جانی تنها به پرداخت دیه محکوم می‌شود و نه هم قصاص عضو و هم دیه شبه عمد. بلکه ممکن است کسی قاتل شود ولی دم اختیار دارد یا دیه نفس بگیرد و یا قصاص عضو ولی اینکه بتواند هر دو را استیفاء کند صحیح نمی‌باشد. نقد نوآوری دوم این است که اولاً وقتی مرگ در اثر همه ضربات است قصاص عضو در قصاص نفس تداخل می‌کند چه ضربات متوالی باشد چه غیر متوالی گرچه برخی فقها در ضربات غیر متوالی به عدم تداخل قائل‌اند. ثانیاً به فرض که در ضربات غیر متوالی قصاص اعضا در قصاص نفس تداخل نکند تفصیل میان ضربه ماقبل آخر و ضربه آخر هیچ وجهی ندارد و ما قائلی برای آن نیافتیم. نتایج این دو کار قانون‌گذار آن است که اولاً در اکثر جنایات شبه عمد علاوه بر دیه قصاص عضو هم وجود دارد و در دسرهای خود را خواهد داشت ثانیاً کار دادگاه‌ها را زیاد و مشکل می‌نماید این در حالی است که ادله فقهی این نوآوری‌ها را پشتیبانی نمی‌نماید.

خانه کعبه؛ الهام بخش در طراحی نیایشگاه مطلوب اسلامی

ارائه دهنده: مهندس عبدالحمید نقره کار

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه علم و صنعت	معماری و شهرسازی	۱۵ شهریور ۱۳۹۵	نوآوری*	۸۰
شورای داوری: آقایان دکتر حمید پارسانیا، دکتر اصغر محمد مرادی، دکتر محمدرضا بمانیان، دکتر حمید ماجدی، دکتر حسن نواب				
کمیته ناقدان: دکتر حمیدرضا صارمی، دکتر احمد امین پور، دکتر علی تاجر، دکتر محمد تقی پیربابایی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

رویکردهای معاصر غربی به عالم و آدم و فلسفه هنر و خلق آثار معماری مبتنی بر (مکاتب بشری و بریده از وحی الهی)، دچار بحران در معرفت‌شناسی و شکاکیت و نسبی‌گرایی در مجموع مباحث علوم انسانی و از جمله معیارهای حسن‌شناسی و زیبایی‌شناسی شده است. نتیجه چنین رویکردهایی پوچ‌گرایی و هرج و مرج (نیپیلیسم و آنارشسیسم) در حوزه خلق آثار هنری و معماری بوده و در طراحی برخی از مساجد ایرانی و جهان با بدعت‌های ناشایستی روبرو شده است. مکتب اسلام، مبتنی بر (کلام الهی و سنت معصومین (س)) به عنوان مکتبی جامع و مانع، خطا ناپذیر و تکاملی با دو بال حکمت نظری و حکمت عملی خود، هم اصول فرازمانی و فرامکانی (راهبردی-مفهومی) و هم (راهکارهای عملی) برای خلق آثاری شایسته انسان ارائه نموده است. در این مقاله به‌طور خاص یک مصداق معمارانه که با الهام الهی توسط پیامبر او حضرت آدم (ع) ساخته شده است، مورد ارزیابی و تحلیل قرار می‌گیرد. جهت خلق هر اثر جبراً ۵ مرحله باید طی شود که عبارت‌اند از: تبیین عالم و آدم، ایده هنرمند، شیوه هنرمند، پدیده هنری و تأثیرات اثر هنری بر هنرمند و مخاطبان. یکی از مهم‌ترین اشکالاتی که مطرح می‌شود، در مورد تحقق راهبردها و راهکارهای فرازمانی و فرامکانی در آثاری است که وابسته به مجموع شرایط و مقتضیات زمانی و مکانی است، اصول اجتهاد ده‌گانه در مکتب تشیع، راهکارهای عملی این مشکل را تشریح و تبیین کرده است؛ معماران و شهرسازان می‌توانند با بهره‌برداری از این اصول و با اجتهادی حرفه‌ای در کار خود، آثاری متناسب با فرهنگ اسلامی، برنامه‌ریزی و طراحی کنند. رابطه اصول ثابت اسلامی، یعنی (راهبردهای مفهومی یا حکمت نظری) و (راهکارهای عملی یا حکمت عملی) با مقوله اجتهاد، خلاقیت و نوآوری یعنی (آزادی و اختیار) انسان‌ها: راهبردهای مفهومی و راهکارهای عملی ثابت و کلی می‌توانند در میلیاردها شاکله‌های جدید، مبتنی بر مجموع شرایط زمانی و مکانی به‌صورت نسبی تجلی یافته و خلق شوند. (با حفظ جهت و غایت مشترک آنها). مفهوم و ایده خانه کعبه قبل از نزول به عالم ملک، در عالم جبروت (عالم معقول و مفاهیم)، با چهار رکن از مفاهیم توحیدی، یعنی (تمحید، تنزیه، تسبیح و تکبیر) یا (الحمد لله، لا اله الا الله، سبحان الله و الله اکبر) نازل شده است. در مرحله بعدی نزول این خانه در عالم ملکوت با نام (بیت المعمور) است، با ماده و صورت‌های ملکوتی که ارکان آن از انوار نورانی پیامبر اکرم و اهل بیت مکرم ایشان یعنی ((محمد (ص)، علی (ع)، حسن (ع)، حسین (ع) و فاطمه (س)) سامان یافته و قبله‌گاه اهل ملکوت می‌باشد. مرحله بعدی نزول این خانه در عالم ملک، با الهام و اراده الهی، توسط اولین پیام‌آور یعنی (حضرت آدم (ع)) در سرزمین (مکه) احداث شده است.

شبکه سانی معرفت دینی

ارائه دهنده: دکتر علیرضا قائمی نیا

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم عقلی	۶ خرداد ۱۳۸۹	نظریه پردازی*	۵۳
شورای داوری: آیت الله علی اکبر رشاد، دکتر سعیدی مهر، دکتر عبدالله نصری، آیت الله علی عابدی شاهرودی، دکتر عبدالحسین خسروپناه، آیت الله ابوالقاسم علیدوست، دکتر سعید جوادی آملی				
کمیته ناقدان: دکتر حسین سوزنچی، دکتر پورحسن، دکتر هادی وکیلی، دکتر ابوالفضل کیاشمشکی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

این نظریه درصدد پاسخ دادن به این پرسش معرفت‌شناختی است که «معرفت دینی چه ساختاری دارد؟» به عبارت دیگر «آیا معرفت دینی بر پایه‌هایی مبتنی شده است؟ یا ساختار آن، شبکه مانند است». نگارنده در بیان نظر خود، دو دیدگاه را بررسی می‌کند که عبارت‌اند از: مبنای‌گرایی نصی و مبنای‌گرایی تجربی. سپس در ادامه، زمینه‌ها و علل پیدایش این دو دیدگاه و دلایل ناکامی آن‌ها را به تفصیل بیان کرده و سپس دو دیدگاه دیگر؛ یعنی کل‌گرایی نصی و کل‌گرایی تجربی را تشریح کرده است. در نهایت، این نظریه مطرح می‌شود که کل‌گرایی نصی بهترین دیدگاه معرفت‌شناختی است که ساختار معرفت دینی را نشان می‌دهد. مبانی فلسفی نظری نظریه به اختصار عبارت‌اند از: ۱- ناتوانی مبنای‌گرایی در تبیین ساختار معارف دینی. ۲- کل‌گرایی به عنوان یک نظریه معرفت‌شناختی می‌تواند ساختار معرفت دینی را نشان دهد و با اندکی جرح و تعدیل بر ساختار معرفت دینی در اسلام قابل تطبیق است. صاحب نظریه در پاسخ به چیستی اصول و اجزاء نظریه، بیان داشته است که: کلی‌گرایی متنی (نصی) ساختار معرفت دینی در اسلام را نشان می‌دهد. دو ادعای فرعی در ضمن این نظریه نهفته است: ۱- معرفت دینی مرزهایی دارد که از متون دینی گرفته شده‌اند. ۲- معارف نظری ساختاری شبکه دارند که در نهایت با آن مرزها ارتباط پیدا می‌کنند، ولی در درون شبکه رابطه سازگاری حاکم است. همچنین در خصوص پیامدها و دست آورده‌ای نظریه می‌توان گفت؛ این نظریه نقش مخصوص دین و محدوده عمل آنها را به خوبی نشان می‌دهد. همچنین، روشن می‌سازد که عالمان دین در چه محدوده‌ای می‌توانسته‌اند نوآوری داشته باشند و نوآوری آنها چه ارتباطی با نصوص دینی می‌تواند داشته باشد. از این گذشته، سازوکار توجیه در معرفت دینی را نشان می‌دهد. نگارنده بر این باور است که پذیرش نظریه شبکه بدین معناست که معرفت دینی صرفاً از گردآوری اطلاعات و داوری درباره آنها فراهم نمی‌آید. کاری که عالمان دینی می‌کنند این نیست که ابتدا اطلاعاتی را جمع‌آوری کنند و سپس بر اساس آن اطلاعات، داوری کنند. در معرفت دینی ما نمی‌توانیم این نظریه را کاملاً تجویز کنیم. نکته مهم دیگر این است که تنها معارف به درون شبکه راه می‌یابند که نوعی مناسبت با حدود مرزی و معارف پیرامونی داشته باشند و واضح است که بدون هیچ نوع مناسبت با آن معارف حاصل از نصوص دینی، معرفت دینی به حساب نمی‌آیند.

طرح‌های ساختاری-راهبردی شهری و ناحیه‌ای

ارائه دهنده: دکتر حمید ماجدی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات	معماری و شهرسازی	۹ آذر ۱۳۹۴	نوآوری*	۸۵
شورای داوری: دکتر ایرج اعتصام، دکتر علی غفاری، دکتر اسفندیار زبردست				
کمیته ناقدان: دکتر مصطفی بهزاد فر، دکتر اسماعیل شیعه، دکتر احمد سعید نیا				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

نظریه طرح‌های ساختاری-راهبردی شهری و ناحیه‌ای بر پایه دو اصل کارایی بیشتر در نظام شهرسازی کشور از یک طرف و برابری یا عدالت اجتماعی از طرف دیگر ارائه گردیده است. این نظریه به دنبال ناکامی چشمگیر الگوی سنتی تهیه طرح‌های جامع و تفصیلی و درس آموزی از تجارب اجرای طرح‌های مذکور، از یک سو و گسترش نیازها و اهداف جدید در توسعه شهرنشینی و شهرسازی نظیر ضرورت توسعه اقتصادی، توسعه و گسترش رفاه اجتماعی، توسعه فرهنگی و ارتقاء هویت شهر، توسعه پایدار و حفاظت از محیط زیست، بهبود گذران اوقات فراغت، بهسازی سیمای شهرها و به طور کلی اعتلای کیفیت زندگی شهری از سوی دیگر، دیدگاه‌های جدیدی در عرصه شهرسازی پدید آمده که الگوی تهیه و اجرای طرح‌های توسعه شهری را اساساً تغییر داده است. هدف از ارائه این نظریه توسعه (Development) بر مبنای احتیاجات (Needs) و پاسخگویی به نیازهای جامعه به صورت مستقیم و یا غیرمستقیم و همچنین به منظور مشارکت حداکثری شهروندان در مدیریت شهری است و تهیه طرح‌های «توسعه و عمران شهرستان (ناحیه‌ای)» در چارچوب نظریه مذکور به عنوان اولین گام در ایجاد تحول در نظام شهرسازی کشور آغاز شد. فرآیند تهیه طرح‌های جامع شهری به صورت خطی و در سه مرحله شناخت، تجزیه و تحلیل و ارائه پیشنهادها صورت می‌گیرد و این فرآیند جدا از فرآیند اجرا و شرایط تحقق پیشنهادها انجام می‌پذیرد در حالیکه فرآیند تهیه طرح‌های ساختاری-راهبردی شهری و ناحیه‌ای به گونه‌ای کاملاً متفاوت با فرآیند تهیه طرح‌های مذکور ارائه و به صورت حلزونی و یا اسپیرال پیشنهاد شده است. مهم‌ترین ویژگی طرح ساختاری-راهبردی شهر جنبه مشارکتی بودن آن است که مطالعات لازم در چهار محور توسعه اقتصاد شهری، از میان بردن فقر در شهر، حفاظت و توسعه محیط زیست در شهر و پایداری اقتصادی توسعه شهری با همکاری اعضاء کارگروه‌های تخصصی مرتبط با هر یک از محورهای مورد اشاره و با مشارکت کلیه ذی‌نفعان در شهر صورت می‌گیرد. هدف از تعیین چهار محور مورد اشاره در طرح‌های ساختاری-راهبردی برای این است که اولاً راهبردهای توسعه اقتصادی شهر در جهت توسعه همه جانبه شهر یا ایجاد کارایی بیشتر تدوین گردد. ثانیاً، با توسعه اقتصادی شهر زمینه‌های لازم برای از میان بردن فقر یا ایجاد عدالت اجتماعی فراهم شود. ثالثاً، توسعه اقتصادی شهر با توجه به ضرورت حفاظت از محیط زیست یا توسعه پایدار صورت گیرد و رابعاً، با توسعه اقتصادی شهر زمینه مشارکت مردم در تأمین منابع مالی پایدار برای ارائه زیرساخت‌ها و خدمات در شهر توسط شهرداری فراهم گردد.

پارادایم اندیشیدن و ملاحظات اصولی برای تصمیم‌گیری و طراحی بر پایه متون اسلامی

ارائه دهنده: دکتر بهمن ادیب زاده

امتیاز	رتبه کرسی	تاریخ	گرایش علمی	دستگاه برگزار کننده
۷۰	نوآوری*	۲۰ آذرماه ۱۳۹۵	معماری و شهرسازی	دانشگاه شهید بهشتی
شورای داوری: دکتر محمود رازجویان، مهندس عبدالحمید نقره کار، دکتر محمد تقی پیربابایی				
کمیته ناقدان: دکتر اسماعیل شیعه، دکتر رضا سامه، دکتر مسعود ناری قمی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

از نگاه این نظریه معماری بر هر میزان به اصول بلا منازع اسلام نزدیکتر باشد به همان میزان برازنده صفت اسلام خواهد شد. خاستگاه این اصول در مرتبه اول قرآن و در مراتب بعدی سنت‌ها و آموزه‌هایی است که به صورت معتبر در احادیث و روایات ذکر شده است؛ که در این نظریه اصول بلا منازع شامل: مقولات مرتبط با اندیشیدن و مقولات مرتبط با سازندگی است. در پیوند مقولات با اندیشیدن و سازندگی، مدل پارادایم پایه و اصول بلا منازع که دستگامی برای اندیشه و عمل است حاصل می‌گردد، این دستگام ماتریسی است که در ستون آن پنج مقوله پایه بر خواسته از تأکید قرآن: مقولات (آن دسته از مفاهیم که به صورت معقول درک میشوند و یا در ادراک معقول شخص نقش پیدا می‌کنند)، محسوسات (آن دسته از مفاهیم که با حواس قابل درک و فهم بوده و در حیطه احساس آدمی قرار دارند)، مقدورات (که به قابلیت‌ها، پتانسیل‌ها و محدودیت‌های ذاتی و یا به آنچه که مقدر گردیده است می‌پردازد)، تکلیفات (که به ضرورت‌های موجود و عمل به آن در موقعیت‌های محسوس و معقول اشاره دارد)، و مشمولات (که به نتایج و پیامدهای حاصل از انجام عمل اشاره دارد) قرار گرفته است و در سطر آن حساسیت‌های ناظر بر زندگی زمینی انسان‌ها در رابطه با موضوعات مهم وسعت (گشادی و فراخی است)، تفکیک (به معنای از هم گشودن است)، حریم (به معنای بازدارنده است)، تناسب (به معنای با یکدیگر نسبت داشتن است) جهت (به معنی سمت و سواست) و زینت (به معنای خوبی و نیکویی، حسن و جمال و ظرافت و لطافت و قشنگی) است. مقولات پایه و اصول می‌توانند شکل دهنده حساسیت‌هایی معنادار یا حسگرهای شناختی در ذهن معمار و شهر ساز گردند و توجه به آنها می‌تواند به عنوان دستوری مؤثر در ایجاد معماری و شهرسازی مطلوب اسلامی مد نظر قرار گیرد. توضیح اینکه معمار مسلمان برای خلق پدیده‌های «محسوس» باید به ارزش‌ها و ملاحظات «معقول» پشتوانه اثر توجه کند و «مکلف» است که از تمام «مقدورات» در مسیر مقولات اسلامی حرکت کند تا مشمول مجازات و عاقبت بد نگردد. بدین ترتیب خلق اثر در روند حرکت از «معقول» به «محسوس» باید از صافی «مقدورات»، تکلیفات و مشمولات» بگذرد تا حضور محسوس و موجه پیدا کند؛ به عبارت دیگر در ذهن مسلمان همواره کنترل‌کننده‌هایی از جنس حسگرهای شناختی در تجلی محسوس نقش دارند. آنچه از ظالعه احادیث استنباط می‌گردد حساسیت‌های مرتبط با حریم، تفکیک، وسعت، تناسب، جهت و زینت، از حسگرهای مهم در فضای ادراکی معمار مسلمان است.

اصول فقه، توسعه گستره با ساختار جدید

ارائه دهنده: آیت اله ابوالقاسم علیدوست

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم نقلی	۲۲ اسفندماه ۱۳۹۵	نوآوری*	۹۰,۳۲
شورای داوری: آیت اله محمدجواد فاضل لنکرانی، حجت الاسلام و المسلمین محسن فقیهی حجت الاسلام و المسلمین محمد قائینی، حجت الاسلام و المسلمین محمود حکمت‌نیا				
کمیته ناقدان: آیت اله هاشم نیازی، حجت الاسلام و المسلمین احمد قدسی، آیت اله علی اکبریان حجت الاسلام و المسلمین محمدرضا فاخر میبدی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاسیه نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

بخش عظیمی از اصول فقه، اصول اندیشیدن و فهم و منطق و استفاده منضبط و فنی، از نصوص دینی است و هرگونه تغییری در اصول فقه (به عنوان دانشی تاریخ‌مند) باید منضبط و فنی باشد. در اصول فقه دو دیدگاه مهم وجود دارد: دیدگاهی که اعتقاد دارد اصول فقه جامع و کافی و همه مسائل لازم هم بر اساس آن قابل استنباط است. طبق این دیدگاه تغییر، تکمیل و ترمیم در آن جایی ندارد. دیدگاه دیگر می‌گوید اصول فقه دچار نوعی تورم (هم در سطح و هم در حد مباحث) شده است و از حجم آن باید کاست. بر اساس این نظریه ابتدا ساختار موجود اصول فقه باید تغییر کند و دارای محور شود. پس از آن باید مسائل و مباحثی بر اصول فقه افزوده شود؛ البته این لزوماً به معنای افزایش حجم آن نیست؛ منظور این است فردی که استنباط می‌کند (مستنبط) با تسلط بر همه آن چه در اصول فقه موجود است، در حین استنباط به حلقه‌های مفقوده‌ای برخورد می‌کند که باید اصول آن را حل کند. در بحث ساختار اصول فقه، به نظر ساختار موجود محور معینی ندارد؛ به خصوص که کتاب «کفایه الاصول» به عنوان دارنده نقش اساسی، محوری ندارد که بشود مباحث اصول را بر اساس آن ساماندهی کرد. لذا ابتدا لازم است محور اصول فقه را پیدا کرده و سپس بر اساس آن، مباحث طبقه‌بندی شده است؛ این کاری است که در این نظریه صورت گرفته است. بر همین اساس این نظریه سه ساحت دارد: ساحت اول: تعیین محور به عنوان موضوع یا غرض؛ باید توجه داشت که اصول فقه، در خدمت فقه است و فقه دانش کشف شریعت است. پس محور اصول فقه باید کشف شریعت (به معنی الاخص) باشد. ساحت دوم: پرداختن به اشارات ناکافی یا ناتمام و لزوم گفت‌وگوهای جدید و تمام کردن بحث‌های بزرگان در همین اصول موجود؛ مانند بحث منابع؛ منابع ما قرآن، عقل، سنت معصوم و اجماع است. سؤال اینجاست که آیا مباحث موجود در اصول فقه ما درباره این منابع کافی است؟ ساحت سوم: پرداختن به مطالبی که در اصول فقه بسیار کم دامنه مطرح شده و باید به آن افزوده شود. نخستین بحثی که در این مسئله به آن می‌پردازیم بحث مصلحت است. از آنجایی که الزامی به این عنوان نیست؛ لذا می‌گوییم منبع واره. منبع واره‌ها سندیت ندارند؛ ولی ممکن است که کارایی‌های دیگری در نظام استنباط داشته باشند؛ مثل عرف. بحث دیگر بنای عقل و بحث دیگری مقاصد است.

نوسازی بافت‌های فرسوده شهری

ارائه دهنده: دکتر علی رضا عندلیب

امتیاز	نوع کرسی	تاریخ	گرایش علمی	دستگاه برگزار کننده
۸۰	نظریه پردازی*	۱ خردادماه ۱۳۹۵	معماری و شهرسازی	دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات
شورای داوری: دکتر حمید ماجدی، دکتر مصطفی بهزادفر، دکتر محمد سعید ایزدی				
کمیته ناقدان: دکتر شریف مطوف، دکتر بهشید حسینی، دکتر فرهاد فخار تهرانی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

این اثر تلاشی است در جهت پاسخ به بعد مفهومی، ابهامات و خلاء های ناشی از ضعف دانشی موضوع و فقدان نظریه‌ای روشن در این زمینه که به شکلی کاربردی با بهره‌گیری از خصوصیات بومی و محلی کشور ایران در سطوح هنجاری و راهبردی و در ابعاد رویه‌ای و محتوایی آن هم به صورت ترکیبی و با توجه هم زمان به هر دو بعد بیان گردیده است. بروز پدیده عدم توازن در بافت‌های فرسوده شهری و تشدید آن، موجب برهم خوردن توازن درونی بافت و عدم توازن با سایر بافت‌های شهری می‌شود، در نتیجه ضدیت سیستمی و ناپایداری این مناطق را تاکنون بدنبال داشته است. چنین پدیده‌ای در شرایطی ظاهر می‌گردد که بافت‌ها از شبکه‌های کالبدی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جدا شده و ضعف این جریان‌ها و قطع پیوندهای آنها با بقیه بافت‌های شهری موجب فرسودگی و پیدایش چنین محدوده‌ها و محله‌هایی شده است. همان‌گونه که اساساً یک سیستم، نیازمند پایداری است و بر پایه قوانین طبیعت، میل به حرکت از «وضعیت نامتوازن» به سمت «وضعیت متوازن» دارد، بازگشت توازن در این بافت‌ها نیز در تعریف تعاملات سیستمی درونی، بیرونی و ارتباط این دو تفسیر شده و توازن قابل برگشت است. به هم خوردن موازنه درونی، بیرونی بافت و عدم توازن ناشی از تعاملات درون و بیرون آن بدلیل قطع شبکه‌ها، جریان‌ها و پیوندها موجب اختلال در دستگاه سیستمی بافت می‌شود. بازگشت توازن از طریق بودن در درون شبکه‌ها، برقراری و به روز بودن پیوندها و فعال بودن جریان‌های حاکم بر شهر سبب برقراری موازنه درونی و بیرونی بافت‌های فرسوده شهری می‌گردد... بر مبنای نظریه مذکور در راستای بازگشت توازن در نوسازی بافت‌های فرسوده شهری، اعمال حمایت‌ها و انجام اقدام‌های بالادستی شامل اصلاحات ساختاری و نهادی در جهت جلب توجه طرح‌ها و برنامه‌های کلان به اتخاذ سیاست‌های کلی منتهی به توسعه ملی، توسعه شهری و رویکرد پیش‌نگرانه فرسودگی در سطوح کلان تا استانی، شهری و حتی محله‌ای ضروری می‌باشد. علاوه بر اقدامات بالادستی در روند بازگشت توازن، تأکید و تمرکز نوسازی متوازن بافت‌های فرسوده بر تعریف روابط میان عناصر و اجزاء این مناطق در سطح محلی به عنوان زیر سیستمی از شهر استوار می‌باشد. در این صورت، نوسازی را بجای آنکه محصول کنش‌های انفرادی عناصر فوق بداند، حاصل هماهنگی و برقراری توازن میان آنها در روندی سیستمی قلمداد می‌کند. در راستای ساده سازی عناصر و اجزاء شبکه‌ها، مؤلفه‌ها و ابعاد مؤثر و پیچیده محدوده‌ها و محله‌های هدف از روش «مدل سازی تحلیل متغیرهای وابسته» (Dependent variables method) یا روش «دوپارگی‌های متوالی» (method of successive dichotomies) (دودویی) استفاده گردیده است. عدم توازن یک دوپارگی در شبکه موجب آسیب به سایر دوپارگی‌ها می‌شود. به همین جهت، لازم است «تفسیر توازن» دوپارگی‌ها در سطوح شبکه‌های موضوعی، مؤلفه‌ها و ابعاد انجام گرفته تا امکان ارزیابی آن در کلیتی به نام شبکه کل سیستم نوسازی بافت فراهم گردد. نظریه نوسازی متوازن بافت‌های فرسوده شهری، «توازن میان دوپارگی‌های متوالی اجزاء و عناصر شبکه‌های موضوعی بافت و توازن شبکه‌های کل سیستم» را با تکیه بر اصل توازن (به عنوان سلول بنیادی نوسازی)، اصل ساده سازی (عناصر پیچیده و چندوجهی دخیل) و اصل شبکه‌های هم پیوند (برقراری تعاملات پیوسته شبکه‌ها و کل سیستم با یکدیگر) معرفی و مورد تأکید قرار می‌دهد.

گونه‌های زبان فارسی در دوره‌ها و حوزه‌های مختلف جغرافیایی

ارائه دهنده: دکتر علی رواقی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دبیرخانه	علوم نقلی	۲۰ اردیبهشت ۱۳۹۰	نظریه پردازی*	۸۰
شورای داوری: دکتر ابوطالب میر عابدینی، دکتر ژاله آموزگار، دکتر کتایون مزداپور				
کمیته ناقدان: دکتر محمود عابدی، دکتر عطاالله کوپال، دکتر محمد شادروی منیش، دکتر زهرا دری				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

با وجود آنکه آگاهی و شناخت از ناهمخوانی‌های واژگانی و ساختاری و آوایی میان حوزه‌های مختلف زبان فارسی از دیدگاه‌های مختلف سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و حتی اقتصادی بسیار ضروری و لازم است تا کنون پژوهشی درخور که حتی بتواند به همگونی‌ها و ناهمخوانی‌های زبانی گونه‌های مهم زبان فارسی بپردازد و راه را برای فهم و خوانش درست کاربردهای واژگانی و ساختاری هموار کند، انجام نگرفته است و از آنجایی که زبان نظامی است اجتماعی، بررسی دگرگونی‌های اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و... برای پژوهش‌های زبانی، امری لازم و ضروری است؛ اما با تأسف بسیار باید گفت پژوهش‌ها و بررسی‌هایی که درباره زبان و دستور و دستور تاریخی آن انجام گرفته است، از پرداختن به این اصل مهم غفلت ورزیده و بدان اشاره نکرده‌اند؛ از این روی شناخت روند تکامل زبان فارسی مستلزم شناخت و آگاهی از چگونگی روند شکل‌گیری و پایداری و ناپایداری گونه‌های این زبان است و این تحولات را باید در پرتو دگرگونی‌های اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی دوره‌ها و حوزه‌ها بررسی کرد. آثاری که درباره تاریخ زبان فارسی نوشته شده است، به تأثیرگذاری پاره‌ای از زبان‌ها و گونه‌ها و گویش‌های مختلف زبانه‌ای ایرانی در حوزه‌های مختلف جغرافیایی این زبان و دوره‌های تاریخی آن نپرداخته و سیمای دقیقی از سیر تحول تاریخ زبان فارسی ارائه نکرده‌اند. شاید بتوان گفت که در این دست از آثار، بیشتر جنبه توصیفی و شاید روایی مد نظر گرفته شده و به مصداق‌های زبان فارسی و فرآیند شکل‌گیری آن بر پایه متون فارسی توجهی نشده است و از ناهمخوانی و ناهمگونی‌های بی‌شمار گونه‌های مختلف زبان فارسی بر اساس گونه‌شناسی فارسی در حوزه‌های مختلف سخنی نرفته است. در این تحقیق بر پایه بررسی‌های گونه‌شناسی زبان فارسی به این دریافت دست پیدا شده است که این زبان در همه حوزه‌های جغرافیایی خویش به یک اندازه از زبانه‌ای پهلوی و عربی و دری بهره‌نگرفت و در برخی از حوزه‌های جغرافیایی همچون شمال شرق ایران، به دلیل همراه شدن با شاخه زبانه‌ای ایرانی میانه شرقی (همچون سغدی، بلخی و خوارزمی) تفاوت‌های گسترده واژگانی، ساختاری و آوایی با زبان حوزه‌های دیگر پیدا کرد، همچنان که یکی از گونه‌های کاربردی زبان فارسی در حوزه جنوب شرقی خراسان یعنی سیستان، با بهره‌وری بسیار گسترده از واژه‌ها و ساختارها و آوای زبان فارسی میانه (پهلوی ساسانی) شکل گرفت؛ از این روی برای شناخت تاریخ زبان فارسی نو و روند شکل‌گیری آن، باید جداگانه به حوزه‌ها و دوره‌های کاربردی این زبان توجه کرد و نباید تمامی متون فارسی را با یک چشم نگریست.

جایگاه مصلحت در فرآیند استنباط در فقه امامیه

ارائه دهنده: آیت الله ابوالقاسم علیدوست

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم نقلی	۴ شهریور ۱۳۸۸	نظریه پردازی*	۸۳,۲
شورای داوران: آیت اله علی اکبر رشاد، دکتر علی نکونام، دکتر مصطفی محقق داماد، دکتر سید عباس موسویان، دکتر محسن فقیهی، دکتر جعفر نجفی، دکتر عبدالله نصری				
کمیته ناقدان: دکتر علیرضا تقوایی، دکتر علیرضا کریمی، آیت اله هاشم نیازی، دکتر حسن قاسمی، دکتر ناصر قربان نیا				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

نوآوری «مصلحت در فقه امامیه» بر صحت کارایی استقلالی (سندی) و ابزاری (تفسیر سایر اسناد شرعی) مصلحت در استنباط و کشف حکم تأکید می‌ورزد و «استصلاح» را چه در کشف و استنباط اول و چه در استنباط دوم (که در وقت اجرای احکام مکشوف و تراجم احکام و ملاکات رخ می‌نماید) مجال حضور می‌دهد. این نظریه برای مصلحت چند کارایی به تصویر می‌کشد: ۱. کارایی ابزاری، این کارایی مستند به بنای شارع در مفاهمه است که همان بنای خردمندان است و خردمندان بر این باورند که باید مجموعه اسناد و مدارک شرعی را با توجه به مقاصد وی تفسیر و معنا کرد. ۲. کارایی استقلالی، این کارایی مستند به قانون ملازمه و نصوص مبین مقاصد کلان شرعی است. چکیده نظریه عبارت است از: استصلاح. که بهره بردن از مصلحت شرعی در استنباط است. در اجتهاد مجال حضور دارد. این حضور، در دو بخش کلان یعنی کارایی استقلالی. که استصلاح را در کنار سایر اسناد شرعی می‌نشانند. و کارایی ابزاری. که استصلاح را در تفسیر سایر اسناد به کار می‌گیرد. ظاهر می‌شود و همان‌گونه که فقیهان امامیه از مصلحت در قالب لزوم تقدیم اهم بر مهم در وقت تراجم احکام و مصالح بهره می‌برند و دغدغه نارسایی و عجز عقل بشر از درک مناطات احکام شرع را به خود نمی‌دهند (یعنی از استصلاح در استنباط دوم بهره می‌برند)، لازم است از مصلحت در استنباط اول. که کشف حکم بدون توجه به تراجم است. نیز بهره برد. صاحب این نوآوری در خصوص کارکردها و دستاورد نظریه معتقد است، این نوآوری در حل معضلات اجتماعی و جهانی. که در نگاه اول فقه امامیه جوابی ندارد. مؤثر است. مانع انعقاد بسیاری از ظهورات. که به شکل احکام ثابت و دائم ظاهر می‌شود. خواهد بود و دست فقیه و حاکم شرع را در اصدار فتاوی اجتماعی مطابق با زمان می‌گشاید، بدون این‌که دغدغه خروج از انضباط فقهی و ترس از افتادن در ورطه الفتای غیر مستند در میان باشد! فقیه از همه عناصر دخیل در اجتهاد، چون مقاصد الشریعه و مصالح کلان مورد نظر شارع، بهره می‌برد.

حکم صلوات الطواف خلف المقام حیث ما کان

ارائه دهنده: حجت الاسلام والمسلمین علی عندلیبی همدانی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم نقلی	۴ اسفند ۱۳۹۰	نوآوری*	۹۲,۲۵
شورای داوری: دکتر علیرضا اسلامیان، دکتر مهدی شب زنده دار، دکتر محمد قائینی، دکتر محمد علی مدرسی، دکتر علی نکونام				
کمیته ناقدان: دکتر سید محمد جواد شبیری، دکتر نجفی بستانی، آیت الله ابوالقاسم علیدوست				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

آیا بر اساس احکام شرعی حجاج شیعه پس از طواف می‌توانند نماز خود را در مکان دیگری غیر از پشت مقام ابراهیم بخوانند تا موجب ازدحام و اختلال در طواف دیگران نشوند؟ نگارنده با این پیش فرض در فکراته راه حلی برای این موضوع افتاد و اقدام به نوشتن این طرح کرد که آیا اگر مقام به جای دیگری برده شد، هر جا که بردند واجب است نماز طواف پشت آن خوانده شود یا نه حتماً جای مخصوصی دارد؛ از این رو در این نظریه برای حل این مسئله مقدماتی طرح شده و اصل بحث در دو مقام بررسی شد؛ پس بنابراین اصل بحث آن است که آیا جابجا کردن و تحویل مقام از موضع فعلی به جای دیگر جایز است که به چند قسم تقسیم می‌شود. در این طرح روایات متعددی مطرح شده است که مقام همان سنگی است که پای حضرت ابراهیم (ع) بر آن اثر کرده، قابل نقل و انتقال است و می‌توان آن را انتقال داد؛ بنابراین مقام جای خاصی نیست بلکه همین سنگ است که الآن هم در موضع فعلی حدود ۱۲ متری با کعبه فاصله دارد. جای اصلی مقام در زمان حضرت ابراهیم (ع) تا زمان جاهلیت در کنار دیوار کعبه بوده است تا این که در زمان جاهلیت به جای فعلی آن آورده می‌شود و پیامبر اکرم (ص) که به رسالت مبعوث می‌شوند، آن را به جای اصلی برمی‌گردانند؛ بعد از پیامبر اکرم (ص) و در زمان حکومت ابوبکر و عمر نیز مدتی در همان جا باقی می‌ماند که با دستور عمر، مقام از جای اصلی خود در کنار کعبه به جای زمان جاهلیت منتقل می‌شود. بحث اصلی در این طرح آن است که آیا می‌توان مقام را به خارج از مسجد الحرام منتقل کرد یا خیر؟ با توجه به آیه شریفه «فِيهِ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ» شاید بتوان گفت که یکی از آیات الهی در کعبه، بودن مقام ابراهیم است یعنی جای اصلی آن کنار کعبه است؛ از آنجا که مسجد هم کنار کعبه حساب می‌شود، حکم به جواز انتقال مقام ابراهیم (ع) از داخل به خارج مسجد با توجه به این آیه شریفه مشکل بوده و جایز نیست. در این طرح اثبات می‌شود که داخل مسجد بودن مقام برای نماز طواف شرط نیست و ادله‌ای هم برای این که حتماً باید نماز طواف را در داخل مسجد خواند، اقامه شده است، تمام نیست، این امر از باب اقل و اکثر است و اگر اقل و اکثر شد شرطیت مسجدیت برداشته می‌شود؛ بنابراین یک شرط می‌ماند و آن این که نماز طواف در خارج از مسجد در جایی که امکان دارد بدون حرج باشد، خلف المقام و عند المقام باید خوانده شود و اگر حرجی باشد این شرط هم ساقط شده و زائر در داخل یا خارج مسجد آزاد است.

اجلاسیه مسئولیت دولت در ورشکستگی بدون تقصیر تجار

ارائه دهنده: دکتر محمد روشن

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه شهید بهشتی	علوم اجتماعی	۳۰ شهریور ۱۳۸۸	نوآوری*	۶۳,۴
شورای داوری: دکتر حمید پارسانیا، دکتر عباسعلی توسلی، دکتر حسین پناهی				
کمیته ناقدان: دکتر سید احمد موثقی، دکتر محمد رحیم عیوضی، دکتر غلامرضا جمشیدی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاسیه نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

افراد تاجرو بازرگان (فعالان اقتصادی) علیرغم تمامی دوراندیشی‌ها و احتیاط‌ها، گاه به دلایلی خارج از اراده و تدبیر خودشان، از جمله به واسطه برخی اقدامات دولت، با ناتوانی در پرداخت تعهدات و دیون مواجه شده و در نتیجه به طور ناخواسته با ورشکستگی مواجه می‌گردند. در اینجا لازم می‌آید دولت با انجام به موقع تعهدات خود در عرصه امنیت اقتصادی و اجتماعی، اولاً از بی‌امنیتی (اقدامات کلاهبردارانه و مجرمانه) و نیز از تکثیر ورشکستگی‌های اعلام شده و تسری آن به دیگران (با بررسی به موقع مسئله از مجرای قانون) جلوگیری نماید؛ ثانیاً در صورت ایجاد ورشکستگی بر اثر تصمیمات اشتباه دولت و یا بر اثر کوتاهی دولت در ایجاد امنیت اجتماعی و اقتصادی و نه بر اثر کوتاهی یا اشتباهات فرد ورشکسته، از طرق مقتضی، از جمله از محل اموال عمومی و یا از طریق وجوهات دینی که توجیه دینی برای خرج کردن آن‌ها جهت رفع دین ورشکستگان وجود دارد، به تأدیه دیون ورشکستگان و حتی جبران خسارت فرد ورشکسته بپردازد. بر اساس نظریه حاضر از یک سو حسبی بودن دعوی ورشکستگی به اثبات می‌رسد و از سوی دیگر مسئولیت دولت در پاره‌ای از ورشکستگی‌های بدون تقصیر اثبات می‌گردد. این گونه می‌توان گفت دولت حق خواهد داشت در صورت احتمال ورشکستگی یک تاجر یا سازمان به طور یک طرفه از طریق محاکم قضایی در مسئله وارد شود و با طرح دعوی علیه آنان اقدام پیشگیرانه انجام دهد تا با رسیدگی به موقع و اعلام توقف، از تسری ورشکستگی به دیگران و در واقع از متضرر شدن خود دولت جلوگیری کند. طبعاً این رویکرد می‌تواند تبعات مثبتی را در عرصه‌های مختلف زندگی اجتماعی برجای گذارد؛ از جمله این که ورشکستگی‌های زنجیره‌ای ناشی از نوسانات شدید اقتصادی در سطح عمومی جلوگیری نماید و در کنار امنیت اقتصادی برای خانواده‌ها و افزودن به کرامت انسانی افراد جامعه به ایجاد امنیت روحی و روانی کمک کند. همچنین مانع از زندانی شدن بسیاری از افرادی می‌گردد که بدون خطای شخصی و علی‌رغم تلاش، جدیت و توانایی محکوم به آن می‌شوند، در حالی که جامعه می‌تواند از ظرفیت فعالیت‌های آن‌ها در عرصه اقتصادی بهره‌مند شود. این یافته که با ارزیابی نظریه‌های تقصیر، خطر، تضمین حق، مختلط، ضمان قهری و تسبیب، ارائه گردیده، همچنین می‌تواند به مثابه پشتوانه‌ای علمی در ایجاد بستر مناسب برای تدوین و تصویب قوانین جدید کمک کند و قضات خواهند توانست در صورت فقدان نص قانونی با استناد به اصل ۱۶۷ قانون اساسی به صدور رأی بپردازند و در نهایت یک رویه قضایی مناسب ایجاد شود که خلأهای قانونی موجود را پوشش دهد.

معجزه انگاری اخلاق نبوی

ارائه دهنده: آیت الله احمد بهشتی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه تهران	علوم عقلی	۲۷ مهر ۱۳۸۸	نوآوری*	۵۱٫۵
شورای داوری: دکتر نجفقلی حبیبی، دکتر فرامرز قراملکی، دکتر سید یحیی یثربی				
کمیته ناقدان: دکتر محمد محمدرضایی، دکتر محمد علی منصور پهلوان، دکتر سید احمدرضا خضری				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

پیامبران سفرای الهی و آسمانی‌اند. هر سفیری استوارنامه‌ای دارد که سند سفارت اوست. سند سفارت پیامبران معجزات آن‌هاست. انسان‌هایی که در وادی پهناور عرفان سیر و سلوکی دارند می‌توانند کارهای خارق‌العاده از قبیل ترک غذا برای مدتی مدید و انجام کارهای سختی که دیگران از عهده آن بر نمی‌آیند و اخبار از غیب و تصرف در طبیعت انجام دهند. پیامبران، قله نشین عرفان و اسوه عرفان و راهنمای سالکان‌اند. آنها معجزه را به منظور احقاق حق و ابطال باطل انجام می‌دهند تا انسان‌ها را به راه راست هدایت کنند. چراکه انسان به رهبری آنها محتاج است و نمی‌تواند بدون استفاده از تعالیم آنها زندگی اجتماعی خود را سر و سامان بخشد. معجزه باید به‌گونه‌ای باشد که نمایان امت کسی نباشد که بتواند مثل آن را بیاورد و نیز باید از جانب خدا یا به فرمان او و خارق عادت باشد. همچنین اختلاف معجزات به خاطر اختلاف امت‌ها و تمدن‌ها و فرهنگ‌ها و مقتضیات زمان و مکان بوده است. پیامبر بزرگ اسلام (ص) معجزات بسیاری دارد. برخی آنها را افزون از چهار هزار شمرده‌اند. قرآن معجزه اول آن بزرگوار است که طی آیاتی به آن تحدی شده و ناتوانی خلق به آوردن مانندش نمایان گشته است. تحدی یعنی دعوت به معاوضه و مبارزه. اکنون در پانزدهمین قرن نزول قرآن به سر می‌بریم. تاکنون کسی نتوانسته است به تحدی قرآن پاسخ مثبت دهد. (سوره اسرا آیه ۹۰ و سوره هود آیه ۱۶ و سوره طور آیه ۳۳-۳۴). عجیب این است که مواد اولیه ساختار ماندگار قرآن، چیزی غیر از مواد اولیه ساختار گفتار و نوشتار مردمی که قرآن به زبان آنها نازل شده است، نیست. آنها با بیست و هشت حرف، کلمات و با کلمات جملات می‌ساختند و وحی نبوی و معجزه نخستین محمد (ص) از ساده‌ترین چیزی تشکیل شده که در اختیار همگان است یعنی حروف و کلمات این معجزه مقطعی نیست، بلکه همیشگی و ماندگار و همچون چشمه‌ای زلال بر بستر زمان امکان جریان دارد و هرگز کهنه نمی‌شود. سایر معجزات (کلاً یا بعضاً) چنین نیستند. سخن ما درباره این است که آیا پیامبر خدا (ص) معجزه ماندگار دیگری غیر از قرآن دارد یا ندارد؟ در این نوآوری، پس از تعریف و تبیین اجمالی معجزه به دسته بندی معجزات پیامبر (ص) خاتم درسی گروه پرداخته می‌شود: قسم اول قرآن است که معجزه‌ای جاوید است و ازلاً و ابداً کسی قادر به آوردن مثل آن نبوده و نیست. قسم دوم اخلاق آن بزرگوار است که به عنوان معجزه دوم آن حضرت مطرح شده و او مفتخر است که برای تنمیم مکارم اخلاق مبعوث شده است. قرآن و اخلاق دو عامل مهم پیشرفت دین و نفوذ معنوی اوست. قسم سوم معجزاتی مقطعی است که تعداد آنها کم نیست ولی امثال آنها هم به دست انبیاء سلف و هم به دست امامان خلف انجام شده است. این‌ها نیز در پیشرفت دین خدا نقش داشته‌اند ولی نه به اندازه دو قسم نخست. مدعای این نوشتار این است که اخلاق نبوی هم معجزه است و هم مرتبه آن متوسط میان قرآن و سایر معجزات است و به همین جهت، معجزه دوم نامیده شده است. برای اثبات مدعای مذکور به آیات و روایات و تاریخ استناد شده است.

چیستی فلسفه دین و مسائل آن

ارائه دهنده: دکتر محمد محمدرضایی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم عقلی	۱۹ اسفند ۱۳۸۸	نوآوری*	۶۰
شورای داوری: آیت الله علی عابدی شاهرودی، آیت الله علی اکبر رشاد، آیت الله احمد بهشتی				
کمیته ناقدان: دکتر علیرضا قائمی نیا، دکتر عبدالحسین خسروپناه، دکتر ابوالفضل کیاشمشکی، دکتر ابوالفضل ساجدی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

این نظریه بر آن است تا مسئله «چیستی فلسفه دین و مسائل آن» را بررسی کند. در ابتدا شاید این مسئله واضح به نظر برسد؛ اما با تأمل بیشتر مشخص می‌شود که تعریف فلسفه دین، بسیار مشکل و مناقشه‌آمیز است؛ در نتیجه، مسائل آن نیز به تبع تعریف معین نیست. تعریف فلسفه دین تابعی از تعریف فلسفه و دین است و تعریف آن‌ها آن چنان متنوع و گسترده است که تعریف دقیقی از آن‌ها نیز با مشکل مواجه می‌شود. همچنین در باب رابطه فلسفه با دین چنان آرا و دیدگاه‌های متعارضی ارائه شده است که برخی مانند کیرکه‌گارد، فیلسوف دانمارکی و پدر آگزیستانسیالیسم برآنند که دین برای توجیه خود به عقل نیازی ندارد و کوشش برای اعمال و کاربرد مقولات عقلی و فلسفی برای دین به طور کامل بیهوده است. به نظر او، مضحک به نظر می‌رسد که دین با معیارهای عقل داوری شود؛ یعنی دین و عقل ضد همدند و نیز ایمان دینی اصیل هنگامی ظاهر می‌شود که عقل به پایان خود برسد تعریف فلسفه مورد ارزیابی قرار گرفته و مشخص گردید که فلسفه روش واحدی برای فلسفه‌پردازی ندارد و حتی به تعبیری می‌توان دین را نیز مکتب فلسفی نام نهاد. در مورد دین نیز تعریف‌های گوناگونی ارائه شده است؛ به طوری که نمی‌توان تعریف واحدی از آن ارائه داد؛ از این رو برخی دین پژوهان کوشیده‌اند ابعاد گوناگون دین یا مشخصه‌های دین ساز را مطرح کنند؛ بنابراین، ما باید در فلسفه دین تعریف خاص خود را از دین ارائه دهیم. سرانجام بر اساس تعریف‌های گوناگون از فلسفه و دین، سعی شده است تعریفی از فلسفه دین ارائه شود که اشکالات کمتری داشته باشد: فلسفه دین، فعالیت عقلانی در جهت معقولیت و توجیه مؤلفه‌ها یا آموزه‌های اصلی دین و سازواری آن‌ها با یکدیگر یا در جهت نفی آن‌ها و نیز ارزیابی نقادانه از آن‌ها است.

اعجاز شناختی قرآن کریم

ارائه دهنده: دکتر علیرضا قائمی نیا

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم نقلی	۲۶ فروردین ۱۳۸۹	نوآوری*	۷۰
شورای داوری: دکتر حسن معلمی، دکتر علی نصری، دکتر محمد محمد رضایی، آیت الله علی اکبر رشاد				
کمیته ناقدان: دکتر عبدالحسین خسروپناه، دکتر سیدرضا مودب، دکتر ابوالفضل ساجدی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

در این نظریه تلاش شده است که نوع دیگری از «اعجاز قرآنی» که بسیار بنیادی است به کمک زبان‌شناسی شناختی نشان داده شود. این نوع از اعجاز قرآنی توسط صاحب نظر، «اعجاز شناختی» نامیده شده است. مراد از اعجاز شناختی قرآن این است که مفهوم‌سازی‌های قرآن از موقعیت‌های مختلف بی‌نظیر هستند. این نظریه در واقع به پردازش اطلاعات در آیات مربوط می‌شود. آیات قرآن هم مانند تعابیر زبانی با موقعیت‌هایی ارتباط دارند و به واسطه‌ی پردازش خاصی از اطلاعات راجع به آن موقعیت، آنها را نشان می‌دهند. پیدا است که این نظریه نظریه‌ای زبان‌شناختی است، نه ادبی به معنای رایج. متفکران مسلمان از اعجاز ادبی قرآن بسیار سخن گفته‌اند. این دو نظریه از چند جهت باهم تفاوت دارند: ۱. اعجاز شناختی نسبت به اعجاز ادبی و بیانی بنیادی‌تر است. این اعجاز به نحوه‌ی پردازش اطلاعات توسط خداوند مربوط می‌شود. اعجاز ادبی و بیانی با تعابیر حقیقی و مجازی و لطافت تعابیر مجازی و اقسام و انواع آنها سروکار دارد، ولی اعجاز شناختی با مفهوم‌سازی قرآن در موارد مختلف ارتباط دارد. ۲. مباحث ادبی هرگز نمی‌تواند اعجاز شناختی قرآن را نشان دهد. کشف این نوع اعجاز و ابعاد مختلف آن، تنها بر اساس تحلیل‌های شناختی امکان‌پذیر است. ۳. اعجاز شناختی نسبت به اعجاز ادبی و بیانی برای تفکر اسلامی اهمیت بیشتری می‌تواند داشته باشد. کشف ابعاد مختلف پردازش اطلاعات توسط خداوند و یافتن اصول زبان‌شناختی حاکم بر آنها ابعادی بسیار مهم از تفکر اسلامی را آشکار می‌سازد. تفکر اسلامی، بیش از همه چیز، بر پایه‌ی تحلیل آیات الهی استوار می‌شود. این نظریه به کمک تعدادی از مفاهیم زبان‌شناسی شناختی، برخی از وجوه و ابعاد اعجاز شناختی قرآن را نشان می‌دهد و تأکید می‌کند که پی‌بردن به این جنبه از اعجاز قرآن مستلزم آگاهی از مباحث و اصول این گرایش زبان‌شناختی است. برای پی‌بردن به معجزه بودن پردازش اطلاعات در قرآن، باید با اصول و مبانی نحوه‌ی این پردازش آشنا بود. همه‌ی آدمیان تا حدی اطلاعات خود را به هنگام ارتباط زبانی پردازش می‌کنند، ولی این فعالیت در بالاترین و مناسب‌ترین وجه در کلام خدا به چشم می‌خورد. کشف تمام ابعاد این نوع اعجاز برنامه‌ای بسیار گسترده است.

فلسفه فلسفه اسلامی

ارائه دهنده: دکتر عبدالحسین خسروپناه

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم عقلی	۳۰ اردیبهشت ۱۳۸۹	نوآوری*	۷۵
شورای داوری: آیت الله علی عابدی شاهرودی، آیت الله علی اکبر رشاد، آیت الله احمد بهشتی				
کمیته ناقدان: دکتر علیرضا قائمی نیا، دکتر ابوالفضل کیاشمشکی، دکتر محمد محمدرضایی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

فلسفه‌ورزی از ویژگی‌های ممتاز آدمیان است؛ زیرا به تعبیر ارسطو، همه آدمیان بالطبع خواهان دانستنند و نشانه این امر، دلبستگی ما به حواس ماست. البته حیوانات نیز از قوه ادراک حسی برخوردارند و آن‌ها با اتکا به نمودها و حافظه زندگی می‌کنند و از تجربه به هم پیوسته بهره‌ای اندک دارند، در حالی که آدمیان برای زندگی از صنعت و استدلال و تعقل نیز سود می‌جویند. تجربه، شناخت افراد و مصادیق است، شناختی که متضمن شناخت علت نیست؛ اما صنعت، شناخت کلیات و متضمن شناخت علت است. حکمت و فلسفه نه تنها بردیافت‌های حسی و تجربی اطلاق نمی‌شود بلکه، انواع فنون و صناعات را نیز نباید فلسفه به معنای دقیق کلمه خواند. فلسفه، دانشی است که با علل و مبادی نخستین (هم علل نخستین هستی شناختی و هم علل نخستین معرفت‌شناختی) و معقولات ثانیه فلسفی و سایر مبادی تصدیقی علوم سروکار دارد و به همین دلیل، همه حقایق کلی مانند اصل هستی، وجود معرفت، وجود نفس، وجود خدا، عوالم هستی، وجود اعتباری و غیره باید در آن بررسی می‌شود. امروزه، فلسفه نه تنها یک دانش بل دانش‌ها و مکاتب و گرایش‌های مختلفی را نمایان ساخته است. این نوشتار برای اینکه بتواند با دقت فلسفه فلسفه اسلامی تبیین شود؛ باید ابتدا در گفتاری به چیستی فلسفه‌های مضاف پرداخته شود و سپس فلسفه فلسفه اسلامی به عنوان مصداقی از فلسفه مضاف به علوم در گفتار دوم تبیین گردد و بعد در گفتار سوم به کارکرد فلسفه فلسفه اسلامی یعنی تولید حکمت نوین اسلامی پرداخته می‌شود.

الگوی مصرف کلان در جامعه اسلامی

ارائه دهنده: دکتر سید حسین میرمعزی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم اجتماعی	۲۷ فروردین ۱۳۹۰	نوآوری*	۷۵
شورای داوری: دکتر میثم موسایی، دکتر حسین عیوضلو، دکتر غلامرضا مصباحی مقدم				
کمیته ناقدان: دکتر علیرضا بختیاری، دکتر حسین شاکری، دکتر علیرضا طیب نیا				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

بسیاری از تئوری‌های اقتصاد مدرن مشتمل بر این مطلب است که پس انداز برای رشد ضروری است. در یک کشور هر چه پس انداز مردم بیشتر باشد سرعت رشد بیشتر خواهد شد. با این پیشینه اقتصاددانان مدرن در باره اقتصاد اسلامی اینگونه قضاوت می‌کنند که اگر اقتصاد اسلامی در جامعه‌ای پیاده شود سطح پس انداز کاهش خواهد یافت. استدلال آنها این است که تعلق زکات به پس انداز موجب کاهش آن خواهد شد. زیرا زکات به عنوان مالیاتی که بر پس انداز بسته می‌شود موجب می‌گردد که تخصیص منابع از پس انداز (مصرف آینده) به مصرف حال تغییر جهت دهد. افزون بر این، وقتی زکات به فقیران داده شود به این معنا است که بخشی از پس انداز ثروتمندان به فقیران داده شده است و چون میل نهایی به مصرف فقیران بیش از ثروتمندان است در نتیجه مصرف کل افزایش و پس انداز کل کاهش خواهد یافت. اقتصاددانان اسلامی برای پاسخ به این اشکال در استدلال دو مسیر را پیموده‌اند. یکی اینکه تلاش کرده‌اند اثبات نمایند که مصرف کل در جامعه اسلامی به دلیل وجود فرهنگ اعتدال در مصرف و عدم اسراف و نیز به دلیل حرام بودن برخی کالاها و در نتیجه کوچک‌تر بودن سبد کالای مصرفی فرد مسلمان، از مصرف کل در یک جامعه غربی بیشتر است؛ و دیگر اینکه زکات گرچه در کوتاه مدت موجب کاهش موقت در پس انداز خواهد شد ولی در بلند مدت موجب افزایش پس انداز خواهد شد. در استدلال اول اقتصاددانان مسلمان مجبور شده‌اند به تبیین الگوی مصرف کلان جامعه اسلامی بر اساس مبانی خرد که مبتنی بر آموزه‌های اسلامی است، پردازند. ما با صرف نظر از این اشکال به دنبال تبیین و اثبات الگوی مصرف کلان در جامعه مطلوب اسلامی به صورتی روشمند هستیم. فرضیه تحقیق چنین است: «در جامعه مطلوب اسلامی در کوتاه مدت هرچه درآمد ملی بیشتر شود، میل نهایی به مصرف در کل اقتصاد کاهش یافته، به سمت صفر میل می‌کند و هرچه توزیع عادلانه‌تر باشد این کاهش سریع‌تر رخ می‌دهد و در بلند مدت هر چه درآمد ملی افزایش یابد میل نهایی به مصرف کاهش می‌یابد ولی صفر نمی‌شود و هر چه توزیع درآمد عادلانه‌تر باشد این کاهش سریع‌تر رخ می‌دهد.»

طرح تحول در نظام آموزش متوسطه

ارائه دهنده: دکتر غلامعلی افروز

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه تهران	علوم رفتاری	۳ خرداد ۱۳۸۹	نوآوری*	۹۱
شورای داور: دکتر علی شریعتمداری، دکتر عبدالله شفیع آبادی، دکتر شکوه نوابی نژاد، دکتر سیمین حسینیان				
کمیته ناقدان: دکتر محمدرضا بهرنگی، دکتر محسن ایمانی، دکتر ولی اله فرزاد، دکتر محمدرضا شرفی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

بر اساس این نوآوری علمی، یکی از اصلی‌ترین ریشه‌های مظلومیت علوم انسانی به معنای اعم آن را می‌بایست در بستر سست و غیرعقلانی و غیرمنطقی دوره دبیرستان و حاکمیت باور و نگرش فرهنگی برتری رشته‌های ریاضی و تجربی و کم‌قیمتی و دست دوم بودن علوم انسانی جستجو نمود. بدون شك این مهم یکی از رسالت‌های خطیر شورای عالی انقلاب فرهنگی است. چرا که مضمون کلام امام راحل (ره) که کلامش امام کلام‌هاست، چنین است که «اگر آموزش و پرورش متحول شود، جامعه متحول می‌شود» و بدون تردید برای ایجاد، تحول و پویایی در آموزش و پرورش می‌بایست از دبستان وارد شویم و از وجود هوشمندترین، خلاق‌ترین، باسوادترین، متعهدترین، صبورترین و خوش اخلاق‌ترین انسان‌ها به مثابه الگوهای برتر اجتماعی و فرهنگی در مقام و منزلت معلمی بهره‌گیریم و مدارس را از حاکمیت استرس رقابت‌ها، رقیب‌زدایی و رشته‌مداری و کنکور گرایی منزله نماییم. آری شایسته و بایسته آن است که با بازنگری جامع و عالمانه به نظام تعلیم و تربیت کشور همزمان با تقویت باور و اندیشه جلب و جذب معلمان فرهیخته و فرهنگ‌آفرین، دوره مهم و سرنوشت‌ساز دبیرستان را که با رشد ذهنی و بلوغ فکری و تعادل جویی شخصیت نوجوانان هوشمندمان ملازم است اصلاح نماییم و این برهه حساس را از اسارت چنگال بت‌های خود ساخته کنکور و کنکورگری آزاد نموده و بستر پویا و تعالی بخش و ماندگار علوم انسانی را فراهم نماییم. شایان ذکر است که اصلاح مطلوب برنامه‌های درسی دوره متوسطه و هدایت تحصیلی دانش‌آموزان در یک دوره عمومی و کاربردی نه تنها سلامت و پویایی این دوره را افزایش داده و اقتدار معلمان متوسطه را مضاعف نموده و رابطه شاگردها و معلم‌ها در این دوره پرمعنا و پرجاذبه می‌نماید، بلکه با کاهش و کسادی رونق کاذب آموزشگاه‌های تضمینی و کنکورگری‌های تست‌زنی، زمینه‌ای فراهم می‌گردد تا دانش‌آموزان با بهره‌مندی از احساس آرامش روان، بیشترین جوانه‌های خلاقیت را متبلور نمایند. در این صورت خانواده از بهداشت روانی بیشتری برخوردار می‌گردند و استرس‌ها و اضطراب‌ها و نگرانی‌های والدین دانش‌آموزان دبیرستانی به طور قابل توجهی کاهش می‌یابد. رابطه پدرها و پسرها، مادرها و دخترها نیز از لطافت بیشتری برخوردار گردیده و احساس خانه‌گریزی و پدیده نامیمون «دیپلم ردی» و آسیب‌های رفتاری و اجتماعی نوجوانان سنین دبیرستان به حداقل می‌رسد. کارگزاران کنکور نیز با فرصت مطلوبی که می‌یابند با کمک روان‌شناسان بصیر، مشاوران فهیم، معلمان فرهیخته و کارشناسان مجرب زمینه‌ای فراهم می‌آورند که همه دانش‌آموزان هوشمند، مستعد و خلاق بتوانند به دور از اضطراب ناشی از محفوظات غیر ضرور در فرایندی یک آزمون پرمعنا در رشته‌های تحصیلی مورد علاقه خود در دانشگاه‌های بومی ادامه تحصیل دهند.

تبیین باب ضمان نفوس

ارائه دهنده: دکتر احمد حاجی ده آبادی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه تهران	علوم نقلی	۸ دی ماه ۱۳۹۰	نوآوری*	۷۱,۶۶
شورای داوری: آیت اله محمد مومن، آیت اله سید احمد احمدی، آیت اله ابوالقاسم علیدوست، آیت اله هاشم نیازی				
کمیته ناقدان: دکتر علی نکونام، دکتر محمود حکمت نیا، دکتر ناصر قربان نیا				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

اکثر فقهای مسلمان اعم از شیعه و سنی، قتل را به سه قسم عمد، شبه عمد و خطای محض تقسیم نموده‌اند. گرچه از ظاهر برخی کلمات استفاده می‌شود که این تقسیم و این حصر، حقیقی است، اما برخی آن را حقیقی ندانسته و برای قتل، قسم دیگری را در نظر گرفته‌اند که از آن به اسامی مختلفی همچون «ضمان نفوس» و «اسباب» یاد می‌شود. این نوآوری با نیم‌نگاهی تطبیقی به کنکاش این مسئله می‌پردازد و در پی صحت و سقم و یا به تعبیر بهتر ضرورت و عدم ضرورت وجود باب ضمان نفوس است. این بحث به صورت منقح و منظم در کتاب‌های فقهی دیده نمی‌شود، گرچه رگه‌هایی از بحث در برخی نوشته‌ها موجود است. فرضیه این نوآوری آن است که اولاً لازم است در کنار اقسام سه‌گانه قتل، قسم چهارم فوق را (باب ضمان نفوس) را پذیرفت و ثانیاً این باب ضابطه‌مند بوده و ضابطه آن از روایات به دست می‌آید. ۱. قتل به سه قسم عمد، شبه عمد و خطای محض تقسیم شده است و ضابطه هر یک در روایات بیان شده است؛ اما این تقسیم، حقیقی نیست و می‌توان برای قتل، قسم چهارمی را بیان کرد. ۲. در روایات متعدد برای مرتکبین، پاره‌ای از اعمال که منجر به مرگ دیگری شده است دیه لازم شمرده شده است در حالی که نه ضابطه عمد، نه شبه عمد و نه خطای محض بر آنها صادق نیست. مجموعه این موارد در بابی به نام ضمان نفوس قرار می‌گیرد. ۳. دو نوع برخورد با باب ضمان نفوس می‌تواند صورت گیرد یکی این که این باب ضابطه‌مند و قاعده‌مند نباشد و هر قتلی که عمد و شبه عمد و خطای محض نباشد، در این باب قرار گیرد و دیگر این که این باب ضابطه‌مند باشد که همین شیوه، صحیح است. ۴. با مراجعه به روایاتی که ضوابط قتل‌های سه‌گانه را بیان می‌کنند، می‌توان به ضابطه باب ضمان نفوس رسید. زیرا این روایات مقسم قتل‌های سه‌گانه را «ترید شیئاً» می‌داند در نتیجه در مواردی که فعل ارادی نیست و یا به قصد ایراد صدمه به شیئی نباشد، از قتل‌های سه‌گانه خارج است و باب ضمان نفوس را تشکیل می‌دهد. ۵. در باب ضمان نفوس دیه بر عهده قاتل و مسبب مرگ است. نیز تغلیظ دیه وجود نداشته و در برخی موارد آن کفاره نیز نیست.

ربا در قرض‌های تولیدی و تجاری

ارائه دهنده: دکتر سید عباس موسویان

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم اجتماعی	۱۴ خرداد ۱۳۸۷	نقد*	۸۹,۲
شورای داوری: دکتر محمد جواد ارسطو، دکتر محمد زروندی رحمانی، دکتر حسن آقا نظری، دکتر غلامرضا مصباحی مقدم				
کمیته ناقدان: دکتر محمد نقی نظریور، دکتر سعید فراهانی فرد، دکتر سید محمد کاظم رجایی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

با گسترش نظام سرمایه‌داری به ویژه صنعت بانکداری در کشورهای اسلامی، اندیشه‌وران مسلمان از یک سو به فکر استفاده از بانک افتادند و از سوی دیگر، فعالیت‌های بانک را آمیخته با قرض با بهره می‌دیدند که از دیدگاه اسلام، ربا و ممنوع است. برای حل این مشکل، گروهی از عالمان به فکر طراحی الگوی جدیدی از بانک به نام بانکداری بدون ربا افتادند. گروهی دیگر با ارائه تفسیری جدید از ربا درصدد تجویز بانکداری متعارف برآمدند. برخی از اندیشه‌وران گروه دوم، با استناد به ادله‌ای اعتقاد دارند: چیزی که به صورت ربا در اسلام و قرآن تحریم شده، گرفتن زیاده در قرض‌های مصرفی است و به ادله هفتگانه ادعا می‌کنند: بهره قرض‌های تولیدی و سرمایه‌گذاری ربا و حرام نیست؛ در نتیجه، آن بخش از فعالیت‌های بانک‌های متعارف که در ارتباط با بنگاه‌ها و فعالیت‌های اقتصادی است، اشکالی نخواهد داشت. تفسیرهای جدید و هدفمند ربا نخست از سوی برخی اندیشه‌وران اهل سنت مطرح شد؛ اما به تدریج توسعه یافت و وارد حوزه‌های شیعه شد و برخی عالمان شیعه نیز آن را تأیید کردند. مفسران جدید، اندیشه‌های بسیاری را مطرح کردند؛ اما آنچه تا حدودی در محافل علمی جایگاهی یافت، تفسیرهای ذیل بود: ۱. در اسلام فقط گرفتن زیاده برای تمدید مهلت بدهی به صورت ربا حرام شده؛ پس در قراردادهای قرض با بهره که زیاده برای اصل قرض است نه تمدید مهلت آن، اشکال نخواهد داشت. ۲. چیزی که در اسلام به صورت ربا تحریم شده، بهره فاحش و زیاد است که باعث می‌شود مبلغ بدهی به چند برابر اصل قرض برسد؛ بنابراین، گرفتن نرخ‌های بهره کم و عادلانه اشکال نخواهد داشت. ۳. اسلام فقط گرفتن زیاده در قرض‌های مصرفی را به صورت ربا تحریم کرده است که نیازمندان برای تهیه نیازمندی‌های زندگی مجبور به قرض می‌شوند؛ بنابراین، پرداخت بهره به قرض‌های سرمایه‌گذاری که به هدف تولید و کسب درآمد صورت می‌گیرد، اشکال نخواهد داشت. ۴. چیزی که در اسلام به صورت ربا تحریم شده، گرفتن زیاده‌ای ثابت و از قبل تعیین شده است که فقط در جوامع سنتی رخ می‌دهد؛ پس بهره بانکی که به جهت وجود تورم، متغیر و غیرقابل تعیین است، ربا نخواهد بود. نقد حاضر با بررسی پیشینه تاریخی این عقیده، به نقد و بررسی ادله مذکور می‌پردازد و نشان می‌دهد که هیچ‌یک از آن ادله تمام نیست و ربای قرضی چه در امور مصرفی و چه در امور تولیدی و سرمایه‌گذاری، از دیدگاه اسلام حرام و ممنوع است و یگانه راه استفاده از بانک، رفتن سراغ معاملات مجاز شرعی و طراحی بانکداری بدون ربا است.

نقد تعریف زیبایی‌شناسانه زبان محور از عرفان اسلامی

ارائه دهنده: دکتر سعید رحیمیان

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه شیراز	علوم نقلی	۱۱ مرداد ۱۳۹۶	نقد*	۹۲
شورای داوری: دکتر علیرضا قائمی نیا، دکتر محمد مهدی گرجیان، دکتر محمد یوسف نیری				
کمیته ناقدان: دکتر عسگری سلیمانی امیری، دکتر مسعود اسماعیلی، دکتر خیرالله محمودی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

نقد ناظر به مبانی تعریف مزبور از عرفان یعنی نحوه تفسیر دکتر شفیعی از تجارب عرفانی نیز ارتباط معرفت‌شهودی با عقل و نیز کاوشی در ماهیت گزاره‌های عرفانی و ارتباط بین علم و زبان و عرفان است. نظریه مورد نقد از دکتر محمد رضا شفیعی کدکنی است که سال‌ها به صورت شفاهی یا در قالب مقالات در مجامع دانشگاهی مطرح و غالباً تلقی به قبول شده است. این نظریه اخیراً به صورت منسجم در کتاب زبان شعر در نثر صوفیه (درآمدی به سبک شناسی عرفانی) مطرح شده است. دکتر شفیعی از منظر فرمالیستی صرف و با شواهدی از علوم سمانتیک (معنا شناسی) و نشانه شناسی و نیز نقل عباراتی از عارفان مسلمان و برخی فلاسفه غربی نظریه خود را پشتیبانی کرده است. از دید ایشان عرفان چیزی جز درک هنری از پایگاه زیبایی‌شناسانه به مذهب نیست که در قالب تخیل و رمز و تمثیل ارائه شده است. دکتر شفیعی کدکنی، در تعریف عرفان آورده است که عرفان چیزی نیست جز نگاه جمال‌شناسانه و هنری به الیهات. همه ادیان، عرفان ویژه خود را دارند. ایشان در مورد «عارف» نیز می‌گوید: در اسلام نیز همه کسانی که توانسته‌اند یا خواسته‌اند که نسبت به «الیهات اسلامی» نگاهی جمال‌شناسانه و ذوقی و هنری داشته باشند عارفان اسلام‌اند و از آنجا که «نگاه هنری» و «نگاه جمال‌شناسانه» تقریباً مصداقش بی‌نهایت است. در این طرح به نقد نظرگاه ایشان به ارتباط بین زبان و عرفان پرداخته می‌شود و برخلاف نظرگاه ایشان اصالت محتوا (نه صورت و سبک) در عرفان تثبیت می‌شود و تفسیری که عارفان خود از تأویل و سطح پذیرفته‌اند تبیین و از دیگر سو تفسیر دکتر شفیعی نقد شد. در ادامه به وجوه اشتراک و افتراق دیدگاه مولانا و نظرگاه ابن عربی اشارت‌هایی رفت تا توهم تضاد و تباین کلی بین دو عارف برطرف شود. در انتها نیز به نقطه نظرات قابل استفاده در نظریه و نکات مثبت کتاب ایشان پرداخته شد. نقدهای حاضر برخی مبنایی است و برخی بنایی (غالباً موارد نقض آورده شده بنایی است) در نقد حدود ۹ بحث از هم جدا شده که ۶ بحث به مباحث اصلی ناظر است و ۳ بحث در مورد دستاوردهای ضمنی نظریه مزبور است.

امامت قرآنی به مثابه تفویض دین

ارائه دهنده: دکتر فتح الله نجارزادگان

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه پردیس فارابی تهران	علوم نقلی	۳۰ خرداد ۱۳۹۶	نوآوری*	۷۵
شورای داوری: دکتر محمد علی مهدوی راد، دکتر سید رضا مودب، دکتر محمد جواد بشیری				
کمیته ناقدان: دکتر رضا برنجکار، دکتر عزالدین رضائزاد، دکتر محمد کاظم شاکر				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

اساس بحث درباره اصطلاح شناسی امامت در قرآن در ذیل آیه ۱۲۴ بقره است مفسران و قرآن پژوهشان با دیدگاههای گوناگون امامت را تعریف و از نظریه خود دفاع می‌کنند. در این میان می‌توان دیدگاهها را در دو حوزه مفسران شیعی و مفسران اهل تسنن دسته‌بندی کرد. تقریباً تمامی مفسران شیعه امامت را برتر از نبوت می‌شناسند- اما تا آنجا که میدانیم- آن را به معنای تفویض دین نمی‌دانند. مفسران سنی نیز بالاتفاق مقام امامت را همسان با نبوت و تنها با پیشوایی در آیین و منشها میدانند. امامت فراتر از رسالت مقام پیشوایی است که به صورت مستقل از ناحیه خداوند برای برخی جعل شده است. امامت به معنای هدایت تکوینی (هدایت به امر) و یا معانی دیگری که مفسران فریقین گفته‌اند نیست، بلکه به معنای مفترض الطاعه خواهد بود. وجوب اطاعت و اقتدا به امام تنها در عرضه زمامداری اجتماعی نیست، بلکه این وجوب در تمام عرصه‌های اجتماعی و حاکمیت سیاسی و یا تشریح قوانین تعبدی و نوصلی است و بستگی به ناحیه جعاز خداوند دارد باز اطاعت از امام، مستقل و موضوعیت دارد، نه آنکه همانند وجوب پیروی از انبیا و رسولان، وجوب طریقی برای اطاعت خدا باشد. مقام امامت مانند مقام رسالت دو مراتب است و در عالی‌ترین مرتبه برای نبی اکرم اسلام جعل شده است. به همین رو، اطاعت از رسول خدا در همه عرصه‌های اداره امور جامعه از حاکمیت سیاسی، قضایی و اجتماعی و نیز در تبیین وحی و تشریح یا در جعل حکم شرعی (مانند افزودن هفت رکعت به نمازهای یومیه و یا قرار دادن حرم برای مدینه مانند حرم مکه و...) است و به صورت مستقل با تکرار «اطیعوا الرسول» در قرآن آمده است. مفترض الطاعه تعبیری دیگر از تفویض دین است که در لسان برخی دیگر از روایات آمده و آیاتی از قرآن نیز آن را تأیید می‌کند. مقام امامت در قرآن فراتر از مقام رسالت است که از آیات و روایات قابل ثبات است. اصطلاح امام در آیه ابتلی (بقره/۱۲۴) که مهم‌ترین آیه در حوزه امامت قرآنی به شمار می‌آید و نیز آیات شبیه به آن (سجده/۲۴ و انبیا/۷۳-۷۲) به معنای وجوب پیروی و اطاعت مستقل است. امامت به معنای مذکور با نظریه «تفویض دین» که اصطلاح روایی است- پیوند معنایی دارد و از این نظریه رمزگشایی می‌کند و به بسیاری از مناقشه‌ها پاسخ می‌دهد. درک معنای امامت قرآنی، کشف پیوند این معنا با تفویض دین و تقریر درست از آموزه تفویض دین از نوآوریهای این کرسی به شمار می‌آید.

نظریه سلام (SALAM)؛ نسبت اسلام با فرایندهای انسانی؛
طرح مدلی (بنیادی- کاربردی) در (ساختار، منابع، مبانی و ارزیابی) آثار هنری، معماری و
شهرسازی از منظر اسلامی (راهبردها، راهکارها، راه حل‌ها و نقد فرایندهای انسانی)

ارائه دهنده: مهندس عبدالحمید نقره کار

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه علم و صنعت	معماری و شهرسازی	۱ خرداد ۱۳۹۶	نظریه پردازی*	۸۵
شورای داوری: دکتر محمدرضا بمانیان، دکتر غلامرضا اسلامی، دکتر علی غفاری، دکتر مصطفی بهزادفر، دکتر حمید پارسانیا				
کمیته ناقدان: دکتر احمد امین پور، دکتر بهمن ادیب زاده، دکتر محمد جواد مهدوی نژاد، دکتر محمد مهدی عزیزی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

در جهت ارائه نقشه راهبردی تحقق تمدن نوین اسلامی، در حوزه‌های مختلف و ابعاد متنوع آن باید از مدلی بنیانی و کاربردی را که مبتنی بر ساختاری علمی و منطقی و جهانی است، ارائه نمود و سپس محتوای آن را مبتنی بر فرهنگ اسلامی (کلام الهی و سنت معصومین)، منطبق بر حقایق هستی از عالم و آدم مورد بهره برداری قرار داد سپس بر اساس مبانی آن مدل، ارزیابی آثار را ارائه نمود. در غیر این صورت اهداف انقلاب اسلامی که اهدافی انسانی، فراملی و تاریخی ساز است هرگز محقق نخواهد شد. این نظریه بر این باور است که این مدل ساختار کلی، مراحل، منابع و مبانی هر یک از مراحل آن به صورت عمیق و خطاناپذیر مبتنی بر مکتب الهی اسلام، قابل ارائه می‌باشد. در عین حال این ساختار از بعد علمی، عقلانی و وحیانی نیز قابل تحقیق، تبیین و اثبات است یعنی هم به صورت درون دینی و هم برون دینی اثبات پذیر است. این ساختار کلی که شامل حقایق عالم (عواlem وجود) و آدم (استعدادهای بالقوه و بالفعل، اراده، اختیار، آثار و سیر هبوطی و عروجی انسان) می‌باشد همه در ذیل (مشیت و قضا و قدر الهی) قابل تبیین و تحلیل است. روش تحقیق در این نظریه مبتنی بر ساحات و مراتب عقل (استدلال منطقی) و مبتنی بر نقل (کلام الهی و سنت معصومین (س))، روشی استنباطی، اکتشافی و تفسیری می‌باشد. منابع خطاپذیر تحقیق (عقل تجربی و اجماع خبرگان) و منابع خطاناپذیر و داوران (آیات قرآن و سنت معصومین (س)) خواهد بود. مهم‌ترین دستاورد این نظریه، تبیین ساختار کلی فرایندهای انسانی، مراحل و منابع اسلامی آن و بخصوص مبانی و اصول (راهبردی- مفهومی) و راهکارهای (کاربردی- عملی) و راه حل‌های اجرایی مبتنی بر اصول ده‌گانه اجتهاد در شیعه و ارائه مدلی برای (ارزیابی آثار) از منظر اسلامی است. در عین حال در هر مرحله مکاتب منحرف و ناقص معاصر غربی (نوگرایی و فرانوگرایی) مورد ارزیابی و نقد قرار می‌گیرند. دستاوردهای این تحقیق در کلیه مباحث آموزشی، پژوهشی و اجرایی، بخصوص در رشته‌های میان‌دانشی نظیر گروه‌های هنری و معماری و شهرسازی، قابل استناد و بهره برداری است. این تحقیق در مجموع به ارائه یک نظریه جدید (انکشافی و تفسیری) با نام سلام (SALAM) در حوزه فرایندهای انسانی و رشته‌های هنری و معماری و شهرسازی می‌پردازد. این نظریه مقدمه‌ای در جهت تبیین نقشه راه تمدن نوین اسلامی در کار گروه هنر، معماری و شهرسازی نیز می‌باشد.

نظریه ابتناء

ارائه دهنده: آیت الله علی اکبر رشاد

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم عقلی	۱۰ تیر ۱۳۸۸	نظریه پردازی*	۶۰
شورای داوری: آیت الله علی عابدی شاهرودی، دکتر عبدالحسین خسروپناه، آیت الله ابوالقاسم علیدوست، دکتر سعید جوادی آملی				
کمیته ناقدان: دکتر سید مهدی میرباقری، دکتر هادی صادقی، دکتر ابوالفضل کیاشمشکی، دکتر علیرضا قائمی نیا				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیئتهای و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

معرفت دینی عبارت است از «محصل سعی موجه برای کشف گزاره‌ها و آموزه‌های دینی»؛ فلسفه‌ی معرفت دینی، نیز «دانشواره‌ی فلسفی است که عهده دار مطالعه‌ی فرانکر عقلانی احکام کلی امهات مسائل معرفت دینی». تبیین فرآیند و سازکار تکون و تطور معرفت دینی، از اهم وظائف فلسفه‌ی معرفت دینی است. نظریه‌ی «ابتناء» نظریه‌ای است برای تبیین فرآیند و سازکار تکون و تطور معرفت دینی؛ (و نیز مبناسازی برای طراحی «منطق فهم دین» جدید و جامع). بر اساس این نظریه: «معرفت دینی برآیند فرآیند تأثیر تعامل متناوب. متداوم مبادی خمسه‌ی دین، به عنوان پیام الهی است»؛ و در صورت تحصیل تلقی صائب و جامع از این مبادی و کاربرت درست و دقیق آنها و پیشگیری از دخالت متغیرهای ناروا و عوامل انحرافگر، (بالجمله) می‌توان به کشف صائب و جامع دین و کاربرد روزآمد و کارآمد آن در ذهن و زندگی بشر دست یافت؛ بنابراین نظریه‌ی ابتناء. علاوه بر کاربرد در تبیین تکون و تحول معرفت دینی. می‌تواند به عنوان چارچوب نظری شایسته‌ای، برای طراحی و تأسیس یک دستگاه روشگانی با ویژگی‌های «واقع‌گرا»، «جامع»، «کامل»، «اصیل»، «معتبر»، «روزآمد»، «کارآمد»، «نوپرداز» و پیوسته «فراگشت‌یابنده»، به کار رود. نظریه‌ی ابتناء بر چهار اصل به شرح زیر مبتنی است: اصل نخست) فرآیند مندی تکون معرفت دینی و برآیندوارگی معرفت دینی، اصل دوم) دوگونگی (روا و ناروا بودن) سازکارهای دخیل در فرآیند تکون معرفت دینی و بالتبع امکان سرگی و ناسرگی معرفت دینی، اصل سوم) پیام وارگی دین و اشتغال آن بر مبادی خمسه‌ی دخیل در فهم پیام، اصل چهارم) برساختگی کشف و کاربرد صائب و جامع دین بر کشف و کاربرد صائب و جامع مبادی خمسه و پیشگیری از دخالت عوامل ناروا و انحرافگر.

روش استقرایی - قیاسی نظریه سازی دینی در علوم اجتماعی

ارائه دهنده: دکتر حسین بستان (نجفی)

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علوم عقلی	۲۹ تیر ۱۳۹۵	نوآوری*	۸۲
شورای داوری: دکتر حسین سوزنچی، دکتر محمدتقی سبحانی، دکتر محمد فتحعلی خانی، دکتر سیدمحمدتقی موحد ابطحی				
کمیته ناقدان: دکتر عبدالحسین خسروپناه، دکتر غلامرضا اورعی، دکتر مسعود آذربایجانی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

بحث و بررسی پیرامون روش نظریه‌سازی دینی در علوم اجتماعی، بحثی نسبتاً بدیع و تقریباً ناشناخته در محیط‌های علمی و دانشگاهی است. این بحث از نظر جایگاه معرفتی به حوزه مطالعات موسوم به علم دینی و به طور خاص جامعه‌شناسی اسلامی تعلق دارد و برپیش‌فرض‌هایی استوار است که عمدتاً در آن حوزه مورد بررسی و مذاقه قرار می‌گیرند؛ اما با قطع نظر از اهمیت این پیش‌فرض‌های فلسفی، به بار نشستن اندیشه علم دینی در شرایط کنونی بیش از هر چیز به معرفی دقیق و نظام‌مند روش تحقیق آن بستگی دارد و تا زمانی که این اتفاق رخ ندهد، نباید انتظار داشت اندیشه مزبور، حتی موافقت نسبی اجتماع اهل علم را کسب کند. نوآوری در این نظریه با هدف پیشبرد ادبیات بحث علم دینی به ویژه در زمینه روش‌شناسی و روش علم دینی به معرفی روش تلفیقی می‌پردازد که بر استفاده از ظرفیت‌های اجتهاد و روش‌های علوم اجتماعی در جهت افزایش تعامل میان آن‌ها در مقام نظریه‌پردازی استوار است و حاصل این نوآوری ارائه روشی شش مرحله‌ای است. مراحل شش‌گانه این روش شامل: تدوین پرسش و تحقیق، مروری بر ادبیات بحث، جستجو و استخراج گزاره‌های مرتبط با مسئله تحقیق در متون دینی، گزاره‌پردازی، ساخت مدل نظری انتزاعی و ساخت مدل تجربی انضمامی است. نظریه‌سازی در علوم اجتماعی نوعاً از یکی از سه راهبرد استقرایی، قیاسی و تلفیقی پیروی می‌کند. در راهبرد استقرایی، حرکت از گزاره‌های جزئی مشاهده‌ای آغاز و به گزاره‌های کلی انتزاعی ختم می‌شود. در قیاسی، حرکت از گزاره‌های کلی انتزاعی آغاز به و گزاره‌های خاص‌تر می‌رسد و در تلفیقی حرکتی رفت و برگشتی میان گزاره‌های جزئی و کلی به نمایش در می‌آید. اگر تعارضی میان یک گزاره دینی که سند آن در منابع دینی وجود دارد با تجربه پیش‌آمد در سطحی فراتجربی پذیرفته می‌شود و با روش دینی و یا عقلی به آن استناد می‌کنیم یعنی در مقام داوری نیز از عقل و نقل بهره می‌بریم. بر اساس شواهد متون دینی دین اسلام را دینی جامع و کامل می‌دانیم که البته این جامعیت باید تعریف شود و آن این است که همه لوازم و اموری که در سعادت انسان دخیل باشد باید بیان کرده باشد و متون دینی نیز تا حد زیادی منعکس کننده این جامعیت است. این جامعیت اقتضاء می‌کند که دین در شاخه‌های مختلف علوم انسانی که با انسان و سعادت او کار دارد گزاره‌هایی دارد که ما هم باید بر روی همه این گزاره‌ها کار و تحقیق کنیم و نباید تنها بر گزاره‌های معتبر دینی کار کنیم. هدف نهایی مسیر ما نیز بیان دیدگاه جامع دین در مباحث مختلف علوم اجتماعی و... است.

فضای حیات طیبه: شهر آرمانی اسلام (مبانی، ارکان، اسوه‌ها، صفات، جلوه‌ها و تجلیات)

ارائه دهنده: دکتر محمد نقی زاده

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات	معماری و شهرسازی	۲۶ خرداد ۱۳۹۵	نظریه پردازی*	۹۲,۲۵
شورای داوری: دکتر محمدرضا بمانیان، مصطفی بهزادفر، علی اکبر تقوایی، دکتر پروین پرتویی				
کمیته ناقدان: دکتر حسین سلطان زاده، هاشم داداش پور، سید عبدالهادی دانش پور				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیئتهای و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

امروزه به انحاء گوناگون از «شهر اسلامی» سخن به میان می‌آید، بدون آن که ویژگی‌های آن خیلی واضح و روشن باشد. در واقع، عموماً درباره ماهیت شهر اسلامی و به ویژه مبانی اسلامی آن و جایگاه آن در آموزه‌های دینی تفاهمی وجود ندارد. نظریه حاضر بر آن است تا اصلی‌ترین ویژگی‌های «شهر آرمانی اسلام» را با استناد به کلام الهی تبیین نماید به نحوی که بتواند مرجعی برای تجلی کالبدی بخشیدن به مراتبی از آن در این دنیا (به عنوان شهر اسلامی) و همچنین و همچنین ارزیابی شهرهایی که به هر طریق اسلامی نامیده می‌شوند باشد. برای هرائرانسانی «الگو»یی مفروض است؛ هر پدیده‌های دارای «مبانی» خاص خود است؛ هر چیزی دارای «ارکانی» است که بدون آنها، پدیده مورد نظر امکان ظهور و بروز نخواهد یافت. علاوه بر این‌ها، هر پدیده‌ای «صفات» نیز دارد؛ و مضاف بر این‌ها، برای شکل دادن و ایجاد آن باید «اصولی» را به کار گرفت؛ که با بکار بستن آنها وجه عینی و کالبدی موضوع مورد نظر (به تناسب شرایط زمان و مکان و امکانات در دسترس) متجلی خواهد شد. «شهر آرمانی اسلام» نیز از این قاعده مستثنی نیست؛ که این نظریه به آنها پرداخته است... نظریه حاضر بر آن است تا اصلی‌ترین ویژگی‌های شهر آرمانی اسلام را که بتواند مرجعی برای تجلی کالبدی بخشیدن به آن در این دنیا باشد با استناد به کلام الهی تبیین کند. سخن اصلی این است که «الگو»، «مبانی»، «ارکان»، «صفات» و «اصول و راهبردهای» «شهر آرمانی اسلام» که بنا بر آموزه‌های قرآنی، آن را «فضای حیات طیبه»، می‌نامیم، از متن قرآن کریم و آموزه‌های دینی متکی بر کتاب الهی قابل استنتاج و تدوین هستند. این شهر شهری است که در آن «انسان کامل» (و مؤمنین) بتوانند مطابق «ارتباطات» (قوانین و رفتارها و اخلاقیاتی) که از چشمه وحی اخذ و تدوین شده‌اند، به خلق محیط و کالبدی بپردازند که آن محیط شایستگی ظرف «حیات طیبه» بودن را دارا باشد و مؤمن بتواند به «شیوه مسلمانی» در فضا و محیطی متعادل که بر اساس این «ارتباطات» و «شیوه زیست» ساخته شده است، زندگی کند. صفات شهر آرمانی اسلام حاصل تجمیع دو دسته اصول است. یکی صفات فعل الهی که مقام خلیفه‌اللہی و امانت‌داری انسان ایجاب می‌کند تا آن گونه عمل کند و دیگری صفات فعل انسانی است که محیط باید بتواند زمینه بروز ارزش‌ها و پیشگیری از ظهور ضد ارزش‌ها را فراهم کند.

محله، پدیده پایدار اجتماعی با مرکزیت مسجد (با عملکردهای مذهبی، فرهنگی و اجتماعی) در شهر ایرانی اسلامی

ارائه دهنده: دکتر محمدرضا پورجعفر

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه تربیت مدرس	معماری و شهرسازی	۲۷ اردیبهشت ۱۳۹۵	نظریه پردازی*	۷۳
شورای داوری: مهندس عبدالحمید نقره کار، دکتر مصطفی بهزادفر، دکتر حسین سلطان زاده				
کمیته ناقدان: دکتر علی اکبر تقوایی، دکتر اصغر فهیمی فر، دکتر حسن کوچکیان				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

در اوایل قرن بیستم که اوضاع بسیاری از شهرها به علت پدیده‌های حاصل از انقلاب صنعتی نیاز به برنامه‌ریزی و طراحی داشت، ایده‌های بسیاری در زمینه بهبود اوضاع زیست محیطی شهرها و هماهنگی بهین بافت آنها با پدیده‌های جدید، چه در زمین برنامه‌ریزی و چه طراحی شهری توسط علاقه‌مندان و طراحان و برنامه‌ریزان شهری ارائه شد. مبانی واحدهای همسایگی از جمله ایده‌هایی بود که توسط افرادی چون پری در آمریکا در سال ۱۹۱۱ مطرح گردید. ایده مذکور در حل مشکل سرریز جمعیت شهرها چه به صورت متصل (گسترش شهرهای موجود) و چه به صورت منفصل (در شکل شهرهای جدید) به طور گسترده‌ای نه تنها در غرب و شرق بلکه در سرزمین‌های اسلامی مورد استفاده قرار گرفت، در حالی که شهرهای اسلامی نه تنها بر اساس نیازهای فیزیکی بلکه در زمین توسعه مسائل فرهنگی، مذهبی و اجتماعی نیز از تجربیات خوبی در طراحی و ساخت محلات مسکونی برخوردار بودند. این تجربیات، تبلوری فیزیکی از فرهنگ غنی اسلامی ایرانی است. در اینجا مسئله این است که: متأسفانه این تجربیات ارزشمند در دوران معاصر خصوصاً عصر قبل از انقلاب اسلامی مورد توجه قرار نگرفت و به دلیل استفاده از مشاوران غربی و یا نظریات آن‌ها در امر برنامه‌ریزی شهری بیشتر به ایده واحدهای همسایگی در غرب و ابعاد فیزیکی توسعه و طراحی، پرداخته شد و ابعاد اجتماعی، فرهنگی و معنوی بسیار تضعیف گردید. لازم به توضیح است که در این مقاله منظور از شهر اسلامی شهرهایی است که در دوران اسلامی تا حدودی تحت تأثیر اسلام و مسلمین، برنامه‌ریزی، طراحی و به مرور زمان بنا گردیده‌اند. پرسش اصلی نظریه این است که: چگونه می‌توان مبانی و معیارهایی کاربردی برای طراحی محله پایدار اجتماعی بر اساس فرهنگ اسلامی تعیین کرد؟ هدف اصلی در این نظریه ایجاد محیط مسکونی مطلوب و مستحکمی بر اساس موازین و آموزه‌های اسلامی و رستگاری ساکنین آن است. در این نظریه سعی شده است نخست مبانی طراحی محله‌های مسکونی در شهرهای اسلامی به اختصار از صدر اسلام مورد بررسی قرار گیرد و نقش و جایگاه مسجد به عنوان یکی از عوامل مهم و تعیین کننده ابعاد فیزیکی و همچنین برطرف کننده بسیاری از نیازهای اجتماعی، فرهنگی و سیاسی بخش‌های مسکونی شهر، مشخص شود. سپس از طریق توصیفی-تحلیلی مبانی مربوط به محله‌ها در شهرهای دوران اسلامی با مبانی طراحی و برنامه‌ریزی واحدهای همسایگی در غرب مقایسه شد. بدین وسیله برتری مبانی طراحی محله‌ها در شهرهای اسلامی که مسجد، حسینیه‌ها، تکایا و یا دیگر ابنیه مذهبی نقش بسزایی در آن داشته، مشخص گردید. از بررسی محله‌ها در شهرهای اسلامی گذشته چنین استنباط می‌شود که مسجد نقش بسزایی در ابعاد کیفی طراحی شهرها و بازتاب اجتماعی مسائل نسبت به مبانی طراحی واحدهای همسایگی در غرب که تنها به مسائل فیزیکی و کمی پرداخته و مدرسه ابتدای مرکز آن بوده، داشته است. لازم به توضیح است در اینجا پایداری به معنای تداوم، استمرار و ماندگاری است و ادامه حیات بسیاری از محله‌های قدیمی در شهرهای کهن ایران خود دلیلی بر این مدعا است.

تعامل انسان با فضا در معماری

ارائه دهنده: مهندس عبدالحمید نقره کار

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه علم و صنعت	معماری و شهرسازی	۳ خرداد ۱۳۹۰	نظریه پردازی*	۷۸
شورای داوران: آقایان دکتر اصغر مرادی، دکتر علی غفاری، دکتر غلامحسین معماریان				
کمیته ناقدان: دکتر سید غلامرضا اسلامی، دکتر علی کوششگران، دکتر محمدرضا اولیا				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

راهبردهای هنر و معماری معاصر را دو انحراف اساسی دچار حصری نگری و بحران فزاینده نموده است. ابتدا مکاتبی هستند که در حوزه هستی‌شناسی و انسان‌شناسی دچار شک‌گرایی و نسبی‌گرایی جدید شده‌اند و مستقیم و غیرمستقیم بر هنرمندان و معماران و سبک‌های آنها تأثیر منفی گذاشته و می‌گذارند. دوم به کارگیری ایده‌های فضایی - هندسی نامناسبی است که معماران از طریق اجتهادهای خود بنیاد، صوری، نامعقول و نامطلوب در طراحی‌های خود ارائه می‌نمایند. برای برون رفت از این دو بحران اساسی بدیهی است که اسلام به عنوان مکتبی جامع و مانع و الهی، اگر به طور عمیق و همه‌جانبه مورد توجه و بهره‌برداری قرار گیرد، راه‌گشای حل بحران بوده و می‌تواند از هر دو بعد نظری و عملی بستر ساز هنر و معماری مطلوب، انسانی و استعلایی باشد. با اعتراف و تأکید بر بحران هنر و معماری معاصر از بعد نظری و عملی که تحت تأثیر دیدگاه‌های شک‌گرا و نسبی‌گرا در حوزه مباحث نظری، در فرهنگ غربی و در دوران فرانوگرایی به ظهور رسیده است، در این نظریه، راه حل برون رفت از بحران، مکتب اسلام و ابعاد نظری، عملی و تجربیات تاریخی آن اعلام شده است. در طرح و اثبات این نظریه، ابتدا رشته معماری را از بعد هنری آن جزء علوم انسانی معرفی نموده و روش تحقیق در این علوم را، با توجه به تعارض دیدگاه‌ها، مبتنی بر انواع مکاتب اعتقادی و انتخاب مکتب مبنا دانسته است و در مراحل بعد روند موضوعی مباحث معماری را از بعد طولی و سپس عرضی، مبتنی بر اصول حاکم بر هر یک از موضوعات مطرح و سپس در یک بررسی تطبیقی جامع و مانع بودن انسان‌شناسی، زیبایی‌شناسی و فلسفه هنر اسلامی را نسبت به مکاتب رقیب تبیین نموده است. سپس با تعریف جامع و مانع از معماری، ایده‌های فضایی - هندسی را، جانمایه آثار معماری دانسته ولی از آنجا که برای آثار معماری، در رابطه با انسان و نیازهای او جنبه اعتباری قائل می‌شود، ایده‌های فضایی - هندسی مناسب برای هر یک از ابزار و شیوه‌های ادراکی انسان‌ها را تبیین می‌نماید. در انتها و در جهت اثبات نظریات ارائه شده، شواهدی از معماری معصومین، تبدیل آتشکده‌ها به مسجد و معماری و شهرسازی دوران اسلامی ارائه شده است.

منطق گفتمان قرآن کریم

ارائه دهنده: دکتر محمد باقر سعیدی روشن

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	علوم نقلی	۲۰ بهمن ۱۳۹۵	نوآوری*	۷۹,۲۵
شورای داوری: دکتر عبدالحسین خسروپناه، دکتر ابوالفضل ساجدی، دکتر سیدرضا مؤدب، دکتر مجید معارف				
کمیته ناقدان: دکتر محمدعلی رضایی اصفهانی، دکتر علیرضا قائمی‌نیا، دکتر علی نصیری، دکتر جعفر نکونام				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

زبان قرآن امروز موضوعی است مشتمل بر مسائلی چند، مبتنی بر ضرورت‌های درونی معناشناختی مفاهیم و گزاره‌های قرآن در ساحت‌های گوناگون معرفتی و ارزشی و ضرورت‌های بیرونی مطرح در حوزه دین که به صورت عمده برخاسته از مناسبات خاص علم (تجربی) جدید با فرهنگ دینی الهیاتی یهودی- مسیحی است. در این میان «شیوه خطاب شرع» یا «منطق گفتمان قرآن» بحثی دیرپای و دراز دامن است که نقشی اساسی در معنی‌شناسی الهیات متون دینی، بلکه همه مفاهیم و عبارات‌های این متون داشته چونان کانون زبان دین، همواره به منزله‌ی یک مسئله‌ی نو قابل طرح و لازم به تحلیل است. این مسئله در جهان اسلام، نخست بر ذهن و زبان مفسران و متکلمان مسلمان برنشست، اما رفته رفته بساط خویش را براندیشه‌ی زبان‌شناسان و اصولیان و باری دیگر بر اذهان نحله‌های مختلف تفسیری سایه افکند و مورد واکاوی و توجه آنان قرار گرفت. صورت بسیط این پرسش همواره بر این سان رخ نموده است که پیام وحی و هدایت الهی برای آدمیان بر چه شیوه‌ای بیان می‌شود؟ منطق و چارچوب این گفتمان و خطاب چیست؟ آیا وحی آسمانی با همه اضلاع و اجزا و زوایای پیدا و پنهان خود و در تمامی ساحت‌های توصیف و واقعیات هستی اعم از ذات و اوصاف و افعال باری، توصیف انسان پیش و پس از این عالم، پدیده‌های ریز و درشت غیب و شهود، رستاخیز و طبیعت و نیز بایسته‌های گوناگون فردی و اجتماعی، بتمامی بر شیوه‌ی خطاب عرف عقلا در محاورات روزمره و زندگی عادی است؟ یا بر شیوه‌ی خطاب خاص و منطق عرفی ویژه است؟ و یا آن که شیوه‌ی تخاطب الهی بر حسب موضوعات خود متفاوت است، گاه بر شیوه عرف عموم عقلا و گاه بر اساس عرف خاص جریان یافته و زبانی ترکیبی دارد؟ نظریه پیشنهادی اما رویکردی چهارم مبنی بر مراتب تشکیکی و هویت ذو سطوح در کار ساخت ارتباطی دلالتی زبان قرآن است. این دیدگاه بر آن است که شیوه‌ی گفتمان قرآن در توصیف معارف معرفتی و بیان آموزه‌های رفتاری در تمامی قلمروهای هستی‌شناختی و تشریحات حقوقی و عبادی، نه منطق و زبان عرفی محض و نه زبان خاص و نه زبان ترکیبی و تفصیل پذیر به تناسب موضوعات نمی‌باشد. به اعتقاد ما منطق گفتمان قرآن به حسب هویت وجودی قرآن و به حسب ذات رسالت قرآن، همواره و همه جا هویتی ذو مراتب و تو بر تو دارد. به گفته‌ی دیگر کار ساخت ارتباطی همه‌ی مفاهیم و جملات قرآن از نظر رسانایی معنایی آن گونه تدبیر یافته است که به منظور اتمام حجت در سطح کف معنا برای عموم مردم با حداقل شرایط درک زبانی قابل فهم باشد؛ اما این سطح دلالتی و معنایی همچنان که بیان شد کف معنا و حد نصاب آن است؛ اما حد کمال دلالت‌های معنایی قرآن کریم در این سطح متوقف نمانده بلکه لایه‌هایی تو بر تو از معارف و آموزه‌های برین در خود نهفته دارد که به تدریج و متناسب با ظرفیت‌های معرفتی و تجانس روانی مخاطبان زمان بر آنان عیان می‌شود. این دیدگاه به عنوان یک پارادایم و نظام معرفتی، بر مبانی و دلایلی استوار است که می‌تواند راهبردی موجه در خوانش منظومه معرفتی قرآن ارائه نماید.

تعلیم و تربیت اسلامی

ارائه دهنده: دکتر خسرو باقری نوع پرست

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه تهران	علوم رفتاری	۲۳ اردیبهشت ۱۳۸۵	نوآوری*	۵۰,۶۶
شورای داوری: دکتر علی محمد کاردان، دکتر غلامرضا اعوانی، دکتر حمید پارسانیا، دکتر عبدالحسین خسروپناه				
کمیته ناقدان: دکتر کاظم اکرمی، دکتر ایمانی نائینی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

با وجود اینکه در زمینه تعلیم و تربیت اسلامی، آثار مختلفی نگاشته شده است، فقدان چارچوبی تئوریک در مورد آن، همواره محسوس بوده است. به علاوه، به دلیل همین فقدان، تعیین مواجهه تربیت اسلامی با چالش‌های معاصر، دشوار و دور از انسجام بوده است. در این نوآوری، نظر بر آن بوده است که هم چارچوبی تئوریک برای تربیت اسلامی فراهم آید و هم اقتضاهای آن در رویارویی با چالش‌های تربیتی جهان معاصر معین گردد. هنگامی که بخش نخست این پژوهش در سال ۱۳۶۸ منتشر شد، قلمرو تربیت اسلامی، نحیف و نزار بود و پژوهش درخوری در آن انجام نشده بود. با توجه به این مبدأ زمانی و گسترشی که در سال ۱۳۸۴ با انتشار بخش دوم پژوهش در آن حاصل آمد، نوآوری‌هایی زیر برای آن قابل ذکر است: ۱. وارد کردن روشمندی در مطالعات تربیت اسلامی. ۲. بازسازی یا پیشنهاد روش‌های پژوهشی جدید در تربیت اسلامی. ۳. زیربنا قرار دادن دیدگاه جدیدی از انسان‌شناسی اسلامی، تحت عنوان انسان به منزله عامل، برای مباحث تربیتی. ۴. پیشنهاد مفهوم جدیدی برای تربیت اسلامی بر اساس مفهوم ربوبیت. ۵. صورت بندی مفاهیم جدیدی در مبانی، اصول، روش‌ها و مراحل تربیت در دیدگاه اسلامی. ۶. ساختارمند کردن مباحث تا آن زمان گسیخته تربیت اسلامی. نظر بر آن بوده است که پیوند وثیقی میان انسان‌شناسی، مفهوم‌شناسی تربیت، مبانی، اصول و روش‌های تربیت، مراحل تربیت و بکارگیری آنها در عرصه‌های تربیت مانند تربیت اجتماعی فراهم آید. ۷. طرح و بحث مسائل فرارنظریه‌ای در باب امکان و سازواری تربیت اسلامی. ۸. معرفی و رویارویی با چالش‌های معاصر در برابر تربیت اسلامی؛ چالش‌هایی همچون ساخت زدایی‌های اجتماعی، تربیت مدنی، نومهارت‌گرایی در تربیت حرفه‌ای، تربیت اجتماعی لیبرالیستی و سوسیالیستی و آسیب‌شناسی تربیت اسلامی. اهمیت این نوآوری به این دلیل است که فراهم کردن چارچوب تئوریک در تربیت اسلامی، امکان تفکر سامان یافته در عرصه تعلیم و تربیت را فراهم می‌آورد و در مقام عمل نیز در مواجهه با پیچیدگی‌های موقعیت‌های نوین، امکان استنتاج چارچوب تئوریک در جهت پیشنهاد راهکارهای عملی را موجب می‌شود. مسئله معناداری در «تربیت اسلامی»، مسئله سازواری در «تربیت اسلامی»، تلقی‌های موجود از تعلیم و تربیت اسلامی، بررسی تصویر انسان به منزله عامل، مفهوم و هدف اسلامی تربیت، بررسی سه عنصر شناخت، انتخاب و عمل به عنوان عناصر ربوبی شدن، دوسویگی اساسی در مفهوم تربیت اسلامی، نسبت میان تعلیم و تربیت، مبانی، اصول و روش‌های تربیت، مراحل تربیت، مفهوم و اصول تربیت اجتماعی، مفهوم و اصول تربیت حرفه‌ای و آسیب و سلامت در تربیت دینی از فصول کلیدی مورد بررسی در این نظریه هستند.

نظریه علم تجربی دینی

ارائه دهنده: دکتر خسرو باقری نوع پرست

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه تهران	علوم عقلی	۲۳ اسفند ۱۳۸۵	نظریه پردازی*	۶۵٫۵
شورای داوری: دکتر غلامرضا اعوانی، دکتر حمید پارسانیا، دکتر عبدالحسین خسروپناه				
کمیته ناقدان: دکتر سید کاظم اکرمی، دکتر محسن ایمانی نائینی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

در این نظریه سه دیدگاه در حوزه مفاهیم علم و دین و به تبع آنها مفهوم علم دینی مورد نقادی قرار گرفته است. نخست دیدگاهی که تعبیر علم دینی را بی‌معنا و وجود آن را ممتنع در نظر می‌گیرد. دوم دیدگاه دایره‌المعارفی که همه علوم را در متون دینی، موجود می‌داند. سوم دیدگاه تهذیبی که به اسلامی کردن علوم موجود در جهان می‌اندیشد. نظریه پیشنهادی برای علم دینی با عنوان دیدگاه تأسیسی مطرح شده است. در این نظریه، علم با ماهیتی که در دیدگاه مابعد اثبات‌گرایی مطرح شده، مورد توجه قرار گرفته است. بر این اساس، نظریه‌های علمی، دارای پیش‌فرض‌های متافیزیکی و اجزای ارزشی هستند. از این حیث، علم دینی، مجاز خواهد بود در پرتو آموزه‌های متافیزیکی و ارزشی دینی شکل بگیرد و در عرصه رقابت با نظریه‌های علمی وارد شود. از سوی دیگر، در خصوص دین، گزیده‌گوی بودن آن مورد قبول قرار گرفته است که بر اساس آن، دین نه صامت است و نه ناطق به هر حقیقتی در جهان، بلکه سخن معینی را در کانون توجه قرار داده و به تبیین کامل آن می‌پردازد. با توجه به این دو مبنای علم‌شناختی و دین‌شناختی، علم دینی حاکی از پرداختن نظریه‌ای علمی است که از سویی تحت تأثیر الهام‌های برآمده از آموزه‌های دینی است و از سوی دیگر با تجربه در ارتباط است. امکان علم دینی در گرو آن است که آموزه‌های موجود در متون دینی بتوانند همچون مجموعه‌ای از پیش‌فرض‌ها در نظر گرفته شوند. هنگامی که این پیش‌فرض‌ها با خلاقیت دانشمند منجر به مطرح شدن فرضیه‌هایی در یک قلمرو علمی شود و پشتیبانی شواهد تجربی از این فرضیه‌ها فراهم گردد، در این صورت می‌توان از وجود یک علم دینی سخن گفت؛ بنابراین، برای فراهم آوردن یک علم دینی از اسلام، نخست باید دید که آموزه‌های آن می‌توانند چون پیش‌فرض‌های حاصل‌خیزی برای فرضیه‌پردازی در آن علم قرار گیرند و اگر پاسخ مثبت بود، آنگاه باید با نظر به مسائل علم مورد نظر و با تکیه بر آن آموزه‌ها به فرضیه‌پردازی پرداخت و سپس رابطه این فرضیه‌ها را با شواهد تجربی جستجو کرد. فراهم آمدن پشتیبانی شواهد تجربی حاکی از ظهور یک علم اسلامی است. در این پژوهش، نوآوری‌هایی زیر قابل ذکر است: ۱،۱. نقد داعیه بی‌معنایی علم دینی مبتنی بر وحدت‌گرایی معرفت‌شناختی. ۱،۲. نقد داعیه بی‌معنایی علم دینی مبتنی بر کثرت‌گرایی معرفت‌شناختی. ۱،۳. نقد روایتی از علم دینی که دین را جامع همه معارف می‌داند. ۱،۴. نقد روایتی از علم دینی مبتنی بر تهذیب علوم موجود بر اساس دین. ۱،۵. پیشنهاد رویکرد تأسیسی در علم دینی. ۱،۶. پیشنهاد پیش‌فرضی برای علوم انسانی بر اساس دیدگاه اسلامی انسان به منزله عامل.

اصل هوهویت «ارجاع تمامیت علم به تصور»

ارائه دهنده: دکتر احمد احمدی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم عقلی	۱۹ آبان ۱۳۸۹	نظریه پردازی*	۷۸
شورای داوری: آیت اله عابدی شاهرودی، دکتر عبدالله نصری، دکتر محمد علی حجتی، دکتر محمد محمدرضایی				
کمیته ناقدان: دکتر علیرضا قائمی نیا، دکتر حسن معلمی، دکتر قاسمعلی کوچنانی، دکتر عبدالحسین خسروپناه				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

در هر برخوردی میان ما و آن شیء بیرونی ارتباط یا اتصالی و تأثیر و تأثر و به تعبیری، علیتی برقرار می‌شود و ما با حضور و شهود بی واسطه، آن شیء خارجی حسی یا فراحسی را می‌یابیم. تا وقتی این ارتباط یا تأثیر و تأثر بیواسطه، برقرار است یافت و ادراک یافت حضوری است، همین‌که این ارتباط یا اتصال قطع شد، اثری از شیء خارجی در اندام حسی و یا قوای نفس و سپس در ذهن یا نفس باقی می‌ماند که به آن صورت ذهنی، تصور ایده، شَبَح، نمود و بازنما می‌گوییم. این صورت ذهنی اثر طبیعی آن مابه‌ازاء بیرونی است و آن را بی واسطه نشان می‌دهد. در واقع میان این صورت ذهنی و مابه‌ازاء یا علت پیدایش آن -حسی یا فراحسی- چنان پیوند استواری برقرار است که هیچ صورتی جز مابه‌ازاء خود را نشان نمی‌دهد، مگر آن‌که ذهن در آن تصرف و دستکاری کرده باشد، و همین است معنای سنخیت میان ذهن و خارج، و رئالیسم. در برابر ایدئالیسم و شکاکیت، و در همین جا هم علیت که همان تأثیر و اثرپذیری میان عین خارجی و اندام حسی و قوای نفس است با علم حضوری دریافت می‌شود.

باری این تصور، خودبه‌خود، به صورت طبیعی و با رابطه علی و معلولی از مابه‌ازاء بیرونی خویش حکایت می‌کند و البته چون رابطه این صورت با شیء خارجی رابطه علی -معلولی است، مابه‌ازاء را تنها در همان زمان تأثیر و تأثر و علم حضوری نشان می‌دهد، نه قبل یا بعد از آن. بنابراین ممکن است آن مابه‌ازاء اکنون دگرگون شده یا به کلی از بین رفته باشد، اما آن تصور و آن علم همچنان مابه‌ازاء زمان و یا مکان دریافت را نشان می‌دهد. بنابراین، وقتی رابطه صورت ذهنی یا تصور با مابه‌ازاء آن، رابطه‌ای طبیعی و با پیوند استوار علی -معلولی است که خودبه‌خود مابه‌ازاء خویش را نشان می‌دهد و بالذات بیرون نما است، آیا نباید تصور را اولین سنگ بنای معرفت دانست و گفت که علم همان تصور است و تصدیق عمل یا فعالیتی است که ذهن برای اغراض ویژه‌ای، مانند آگاه ساختن دیگران یا حدیث نفس، بر روی این تصور انجام می‌دهد؟ بی‌گمان این چنین است.

براین اساس اگر ذهن خودش باشد و خودش، تنها با همان تصورات به بیرون از خویش راه. و در واقع شناخت و آگاهی. دارد و نیازهای شخصی خود، از قبیل خوردن، نوشیدن، جذب امور لذت بخش یا پرهیز از اشیاء رنج‌آور، را برطرف می‌سازد. چنان‌که حیوانات هم، دست‌کم در رده‌های بالایی حیات، تنها با همین صورت‌های ذهنی، بدون تصدیق، زندگی می‌کنند. در این صورت تصدیق چیست و برای چه انجام می‌گیرد؟

از دیرباز میان فیلسوفان و عالمان منطق همواره این بحث مطرح بوده که اصل الاصول یا ام‌القضایا کدام است؟ فیلسوفان و ارباب منطق همگان بر این همداستانند که آن اصل نهایی یا ام‌القضایا یکی از دو اصل هوهویت (اینهمانی، identity) و استحالة تناقض (contradiction) است. بیشتر فیلسوفان اصل بطلان تناقض و بعضی هم اصل هوهویت را ام‌القضایا می‌دانند. ما در این مقام، با رفتن به نقطه آغازین پیدایش شناخت، نشان می‌دهیم که ام‌القضایا، اصل هوهویت یا اینهمانی است نه اصل بطلان تناقض.

تکوین و تکون هویت ملی ایرانیان

ارائه دهنده: دکتر موسی نجفی

امتیاز	نوع کرسی	تاریخ	گرایش علمی	دستگاه برگزار کننده
۷۰	نظریه‌پردازی*	۶ خرداد ۱۳۸۹	علوم اجتماعی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
شورای داوری: دکتر رضا داوری اردکانی، دکتر کریم مجتهدی، دکتر عماد افروغ، دکتر حمید پارسانیا				
کمیته ناقدان: دکتر نجف لک زایی، دکتر حسین کچوئیان، دکتر محمد فتح الهی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

تکوین و تکون هویت ملی ایرانیان به عنوان یک موضوع کلیدی و کلان، از نظر مفهوم شناسی و روش شناسی، حوزه‌ای وسیع و بین رشته‌ای، تاریخ و علوم سیاسی و فلسفه را در برمی‌گیرد که بحث آن با تأکید بر «نظریه ذات و پیرامون» قوام می‌یابد. در این نوشتار ابتدا نظریه‌های رقیبی را که تاکنون درباره هویت ملی ایران مطرح شده‌اند در سه گروه دسته بندی شده است. سپس تلاش می‌شود تا بر پایه نظریه ذات و با بررسی این نکته که چه نظریه‌هایی را باید ذاتی و چه نظریه‌هایی را «عرض» و یا «لازمه آن ذات» دانست، مبنایی برای نقد نظریه‌های رقیب ارائه کرد. در این نظریه ملاکی برای تمییز نظریه‌ها از یکدیگر آمده است و آن این که: موجبات «تکامل دسته جمعی»، «فرهنگ سازی» و «سنت آفرینی» در یک ملت عبارت‌اند از احساس مشترك یک ملت و عوامل جمع کننده این پایداری مانند، عدالت، حق پرستی و معنویت در یک افق متعالی. در این نوشتار با ارائه یک جمع بندی تاریخی، چهار بحران بزرگی را که ایرانی‌ها در طول حیات خود با آنها رو به رو بوده‌اند، مطرح و از آن میان دو بحران عربی و بحران غربی را به عنوان بحران‌هایی که دارای ابزار «هویت سازی» بوده‌اند، مورد توجه قرار گرفت. طبق «نظریه ذات» هر ملتی برای خود ذاتی دارد که حقیقتی را بیان می‌کند و این حقیقت می‌تواند روح ملی یک ملت را نشان دهد. بر این اساس، اسلام نزد ایرانی‌ها با این ذات مساوی و هماهنگ شده است. این ذات برای ایرانی‌ها نوعی «حقیقت خواهی و دینداری» است که با عنصر «تعالی خواهی» موجود در اسلام هماهنگ است. بر این مبنا شکل گیری یک ملت جدید (دولت صفویه) در اوایل قرن ده هجری را در راستای حرکت تکاملی ایرانیان می‌توان ارزیابی کرد. بروز بحران ناشی از تضاد به وجود آمده میان انتظارات ایرانیان از اسلام و عدالت خواهی اسلامی از یک سو و انحراف حکومت‌های عربی از سنت‌های اسلامی و نیز ستم‌هایی که از جانب آنها بر ایرانیان مسلمان شده اعمال می‌شد را از دیگر سوزمینه ساز ظهور جنبش‌هایی در میان ایرانیان می‌توان معرفی کرد که در نهایت به شکل گیری یک جوهر در میان ایرانیان انجامیده است که از آن به عنوان «روح ملی» یاد می‌شود. همچنین زبان به عنوان عامل پیوند دهنده برای ایرانی‌ها به ویژه پس از پذیرش اسلام است. در این نظریه حرکت نخبگان جامعه ایرانی برای انجام نوعی نظام سازی و نهادسازی، این اقدام‌ها را در دو سطح «قالب حکومت» و «محتوای حکومت» مورد بررسی قرار می‌دهیم. با این وصف که تجلی نهادسازی ایرانیان در سطح «قالب حکومت» را می‌توان در احیای سلطنت ایرانی مشاهده کرد؛ اما سیر محتوایی این نهادسازی، محدوده‌ای از «مدینه اول» فارابی تا «مرشد کامل» صفوی را در برمی‌گیرد. این حرکت تکاملی ایرانیان را «تولید یک دستاورد یکپارچه ملی» می‌توان نام‌گذاری کرد و حتی تضعیف سلطنت در ایران در دوره قاجار و در مشروطه و در نهایت حذف سلطنت را از سوی مذهب و ملت گواهی بر تکامل «تکاپوی شدن ایرانی» قلمداد کرد.

فرا نظریه اسلامی روابط بین الملل

ارائه دهنده: دکتر سید جلال دهقانی فیروزآبادی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه علامه طباطبایی	علوم اجتماعی	۲۱ دی ماه ۱۳۹۴	نظریه پردازی*	۷۵
شورای داوری: دکتر احمد نقیب زاده، دکتر اصغر افتخاری، دکتر رضا سیمبر، دکتر منصور میراحمدی				
کمیته ناقدان: دکتر محمد رضا دهشیری، دکتر شجاع احمدوند، دکتر محمد باقر خرمشاد، دکتر ارسلان قربانی، دکتر کیوان حسینی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

کلیه نظریه‌های روابط بین الملل، بر مبنای فرا نظری خاصی استوارند. همه این نظریه‌ها بر مبنای هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی و روش‌شناختی خاصی مبتنی هستند این نظریه نیز بر مبنای فرا نظری خاصی استوارند که آن را از سایر نظریه‌های روابط بین الملل متمایز می‌سازد و به رقابت با آنها می‌پردازد. این نظریه، زمینه و بستر لازم برای پردازش و ارائه یک نظریه اسلامی روابط بین الملل را بر اساس آموزه‌های اسلام فراهم ساخت؛ به طوری که اصول و مبانی فرا نظری استخراج شده می‌تواند به عنوان پیش فرض‌های این نظریه در قالب مبانی علم‌شناسی و دین‌شناسی آن، مورد استفاده قرار گیرد. منظور از قید اسلامی در فرا نظریه نیز، اسلام شیعی است و آنچه مبنای مباحث قرار داده شده حکمت متعالیه ملاصدرا و مباحث نوصدرائینی همچون علامه طباطبایی و آیت‌الله جوادی آملی است؛ هر چند ممکن است بتوان بر اساس فقه سیاسی نیز به گونه‌ای دیگر و البته کاملاً موجه در این خصوص نظریه‌پردازی کرد. اصول هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی و روش‌شناختی، در این نظریه به نحوی منطقی تبیین شده‌اند؛ به نحوی که اصول روش‌شناختی از اصول معرفت‌شناختی و اصول معرفت‌شناختی از اصول هستی‌شناختی به دست آمده‌اند و در هر بخش نیز هر اصل از اصل پیشین استنتاج شده است. بر این اساس اصول و مفروضه‌های هستی‌شناختی این فرا نظریه عبارت است از: واقع‌گرایی تکثرگرا (به معنای شامل شدن واقعیت بر انواع خارجی، ذهنی و اعتباری و همچنین مراتب مختلف آنها)، جوهرگرایی حداقلی (به معنای جوهریت و ذاتیت حداقلی پدیده‌های اجتماعی که در هیچ شرایطی از آنها سلب نمی‌شود)، تکثرگرایی علی (بر مبنای علل چهارگانه مطرح در فلسفه کلاسیک و سایر انواع علیت)، تعامل‌گرایی (در نسبت ساختار و کارگزار)، اراده‌گرایی، عقل‌گرایی، امت‌محوری (به این معنا که واقعیت کلانی که در حوزه روابط بین الملل شکل می‌گیرد امت است)، همگرایی جامعه انسانی (به معنای همگرایی و بازگشت انسان‌ها به وحدت نخستین)، قاعده‌مندی پدیده‌های بین‌المللی و تحول‌گرایی (به معنای قابلیت اصلاح روابط بین الملل). استنتاج از اصول فوق، اصول معرفت‌شناختی این فرا نظریه عبارت است از: واقع‌گرایی معرفت‌شناختی، جوهرگرایی معرفت‌شناختی، تکثرگرایی معرفت‌شناختی (به معنای امکان داشتن اهداف تبیینی، تکوینی، انتقادی و هنجاری و منابع حسی، عقلی، شهودی و وحیانی و در نتیجه تکثر و تعدد معیارها و شاخص‌های صدق در نظریه روابط بین الملل)، مبنای‌گرایی معرفت‌شناختی، تعامل‌گرایی ارزشی (به معنای قائل بودن به ایده تعامل دانش و ارزش، در میانه دو ایده جهان‌شمولی و اطلاق علم و نسبیت معرفت‌شناختی؛ بر این اساس که علم در مقام ثبوت و کشف لابقضاء و لایبشرط و مطلق است، اما در مقام اثبات و داوری تحت تأثیر اصول ارزشی و اجتماعی قرار می‌گیرد)، تنوع و تکامل‌گرایی (به معنای امکان تغییر و تحول و تکامل در واقعیت‌های اجتماعی و روابط بین‌المللی)، عام‌گرایی و کلان‌نگری و کل‌نگری و نظام‌محوری (به معنای قابلیت توضیح روابط بین الملل از طریق کلیت و نه بخش‌های جزئی آن). وی با استنتاج از اصول فوق، اصول روش‌شناختی این فرا نظریه عبارت است از: تکثرگرایی تأسیسی، تکثرگرایی تشکیکی، تعامل‌گرایی روش‌شناختی، مسئله‌محوری، استنتاج‌گرایی، گثرت‌گرایی روشی و تلفیق‌گرایی.

موضوع شناسی؛ دانشی نو و مبانی آن

ارائه دهنده: حجت الاسلام عباس ظهیری

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
مؤسسه موضوع شناسی احکام فقهی و انجمن اصول فقه حوزه علمیه قم	علوم عقلی	۱۰ اردیبهشت ۱۳۹۷	نوآوری*	۶۴,۷
شورای داوری: آیت اله ابوالقاسم علیدوست، آیت اله علی نکونام، حجت الاسلام و المسلمین سید علی مدرسی				
کمیته ناقدان: حجت الاسلام و المسلمین سیدصادق محمدی حجت الاسلام و المسلمین دکتر جعفر نجفی بستان، حجت الاسلام و المسلمین ابوالقاسم مقیمی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

با پیشرفت علوم مادی و بروز موضوعات نوظهور، فقاہت به دو صورت می‌تواند به مسائل پاسخ دهد، شیوه اول به صورت کهن و به صورت قضیه شرطیه است. پاسخگویی به صورت قضیه شرطیه برای پاسخگویی به موضوعاتی که برای توده مردم آشناست و شناخت برای آنها مشکل نیست، امری صحیح است و پیامدی ندارد اما برخی موضوعات دارای پیچیدگی‌هایی هستند که در این موضوعات چنین پاسخ گفتن یک آفت است که پرسشگران را نه تنها راضی نمی‌کند بلکه دچار ابهام هم می‌شوند. دومین روش این است که مرکزی که به شناخت موضوعات آشنا هستند، موضوع را شناسایی کرده و در اختیار فقیه قرار دهند تا فقیه با دید باز، فتوا دهد. در این شیوه پرسشگر از ابهام خارج می‌شود و همچنین می‌تواند در برخی موارد موضوع شناسی، در برداشت فقیه از روایات مؤثر باشد. این نوآوری در تاریخ علوم برای نخستین بار در پی این حقیقت است که موضوع شناسی گرچه به معنای دقیق آن شامل تمام عناوین عرفی است که در متعلقات یا موضوعات (به اصطلاح اصولی) احکام اخذ شده است و غالباً از مبادی تصویریه دانش فقه است ولی با گسترش دامنه موضوعات نوظهور که همگام و همراه با مرور زمان پدید می‌آید، در حد این است که به عنوان دانش مستقل مطرح شود ولی نه به سبیل ادعا، بلکه با تطبیق عناصر اجزاء علوم «تعریف علم، موضوع، غایت، مسائل، مبادی، تصویریه و مبادی تصدیقیه» و اثبات برخورداری آن از همین عناصر که در حقیقت مقوم علم بودن هر رشته و فنی است، (همانطور که علم رجال از مبادی تصدیقیه علم فقیه در عصر ائمه (ع) به عنوان دانش مستقل مطرح نبوده، ولی بعد بر اثر گسترش دامنه آن و کثرت وسائط به دانش مستقل تبدیل شده است.) موضوع شناسی از ۸ معنای اصطلاحی برخوردار است: هفت اصطلاح اول که موضوع در دانش موضوع شناسی به این معانی به کار نرفته است عبارتند از: ۱- موضوع در مقابل محمول که اصطلاح منطقی است ۲- موضوع به محل که در تعریف جوهر (الموجود لا فی الموضوع) و عرض (الموجود فی الموضوع) اخذ شده و اصطلاح فلسفی است ۳- موضوع در مقابل متعلق که عبارت است از متعلق المتعلق ۴- موضوع به معنای محور عوارض ذاتی که در اجزا مطرح است ۵- موضوع در باب وضع که در مقابل موضوع و موضوع له است ۶- موضوع به معنای مصداق که در باب شبهات موضوعیه مصطلح است ۷- موضوع در علم حدیث که به معنای حدیث معجول است. موضوع در دانش موضوع شناسی نوظهور به هیچ یک از این معانی نیست بلکه به این معنا است: «آن دسته از عناوین عرفی که در متعلق حکم یا موضوع آن (به اصطلاح اصولی) اخذ شده است.» به عبارت دیگر موضوع در دانش موضوع شناسی در برابر حکم است با این خصوصیت که از عناوین عرفی است اعم از اینکه متعلق حکم شرعی باشد یا موضوع آن (به اصطلاح اصولی) مانند خبائث در آیه کریمه «و یحرم علیهم الخبائث» و عنوان معروف در آیه کریمه «عاشروهن بالمعروف» و عنوان حدید در نصوص ذبح. ساس علم بودن هر رشته و فنی از معیار و میزانی برخوردار است از دیرباز نگاه صاحبان فکر و اندیشه و ارباب علوم به عنوان «اجزاء العلوم» یا «ارکان العلوم» معروف بوده، تمام این عناصر (تعریف علم، موضوع علم، مسائل علمی، غایت علم، مبادی تصویریه و مبادی تصدیقیه) ضمن تعریف و ضابطه، هر یک بر دانش موضوع شناسی تطبیق شده و به اثبات رسیده است و از تمام ارکان و مقوماتی که دانش شدن هر رشته و فنی لازم دارد، برخوردار است. البته ناگفته نماند که ضرورت برخی از این عناصر مثل موضوع علم، برای علوم جای مشخصی دارد که برخوردار هر علمی از موضوع ضرورت ندارد ولی با این همه بر مبنای مشهور که ضروری و لازم است، در دانش موضوع شناسی، قابل اثبات است. موضوع شناسی علمی است که به وسیله آن، آن دسته عناوینی که در موضوعات احکام اخذ شده است شناخته می‌شود و از ویژگی‌های این است که عرفی است.

تفسیر موضوعی میان رشته‌ای قرآن کریم

ارائه دهنده: دکتر محمدرضا رضایی اصفهانی

امتیاز	نوع کرسی	تاریخ	گرایش علمی	دستگاه برگزار کننده
۷۵	نظریه پردازی*	۱۵ بهمن ۱۳۹۵	علوم اجتماعی	مجتمع آموزش عالی امام خمینی ^{۲۰}
شورای داوری: دکتر سید رضا مودب، دکتر احمد قدسی، دکتر مهدی رستم نژاد، دکتر عبدالکریم بی‌آزار شیرازی				
کمیته ناقدان: دکتر محمدرضا فاکر میبیدی، دکتر محمدباقر سعیدی روشن، دکتر عبدالکریم بهجت پور				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

مطالعات موضوعی قرآن سابقه طولانی دارد؛ اما رشد تفسیر موضوعی قرآن پدیده‌های نوآمد به شمار می‌آید که در چند دهه اخیر بالنده شده است. هنگامی که به میراث مکتوب مفسران قرآن و محثان مراجعه می‌کنیم، متوجه می‌شویم، در احادیث پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) از شیوه مطالعات موضوعی - که نوعی تفسیر قرآن به قرآن و تفسیر موضوعی نیز به شمار می‌آید- استفاده شده است. در گذشته از این شیوه به صورت کم رنگ در میان مفسران استفاده شده است. در خصوص مباحث میان رشته‌ای قرآن و علوم روش‌های مختلفی وجود دارد اما جدیدترین اثری که در این موضوع انجام شده است، جلد پنجم کتاب منطق تفسیری قرآن است که در خصوص مباحث میان رشته‌ای قرآن و علوم طبیعی و قرآن و علوم انسانی بحث کرده است. در مباحث قرآن و علوم می‌توان از چند روش استفاده کرد؛ روش درون قرآنی، برون قرآنی شیوه شهید صدر، تطبیقی بین قرن و کتب دیگر مانند عهدین و تفاسیر شیعه با اهل سنت و ... و نوع چهارم تفسیر موضوعی میان رشته است. مقصود از تفسیر موضوعی میان رشته‌ای بررسی یک مسئله یا موضوع با دو رویکرد قرآنی و علمی است که مواضع وفاق و خلاف آن تحلیل و روشن شود سپس با آموزه‌های قرآنی به نظریه‌پردازی در حوزه علم مربوط پرداخته شود به صورتی که نظام یا روش‌ها و مبانی جدیدی در آن علم شکل بگیرد و با فضاهای جدیدی برای پژوهشگران آن حوزه علمی گشوده شود. برای مثال در زمینه ی مباحث نظری اقتصاد، تربیت، مدیریت، سیاست، قرآن آیات متعددی دارد که به اهداف و مبانی و روش‌های این علوم اشاره دارد و می‌تواند با استفاده از آن آیات نظام و مکتب اقتصادی، سیاسی و تربیتی جدیدی را پایه‌گذاری کند. از این رو تفسیر موضوعی میان رشته‌ای زمینه‌ساز تولید علم جدید و جهت دهی به مبانی علوم انسانی بر اساس قرآن است همان طور که زاویه جدیدی در پژوهش‌های قرآنی می‌گشاید و می‌تواند پاسخگوی بسیاری از چالش‌های قرآن و علم باشد بلکه در برخی موارد شگفتی‌ها یا اعجاز‌های علمی قرآن روشن شود البته باید ضوابط معتبر و مبانی صحیح در تفسیر موضوعی میان رشته‌ای رعایت شود تا گرفتار تحمیل نظریه‌های علمی بر قرآن با توهم استخراج همه جزئیات علوم از ظواهر قرآن و تفسیر به رأی نشویم. این شیوه استوار بر سه روش پیش گفته است، با مطالب بیشتر زیر تحقیقات ما گاهی مکانیکی و گاهی دینامیکی است مثلاً بررسی نظرات فخر رازی و علامه طباطبایی درباره آیه ولایت و مقایسه این دو روش مکانیکی است، ولی گاهی مطلبی را پویا بیان و مطلب جدیدی تولید می‌شود که دینامیکی می‌گویند و ما در این نظریه از روش دینامیکی استفاده کردیم که تولید علم است.

نظریه اسلامی امنیت اجتماعی شده

ارائه دهنده: دکتر اصغر افتخاری

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه امام صادق (ع)	علوم اجتماعی	۲۵ بهمن ۱۳۹۶	نظریه پردازی*	۸۴,۳
شورای داور: دکتر ابراهیم متقی، دکتر عبدالله خانی، دکتر رضا سیمبر				
کمیته ناقدان: دکتر ارسلان قربانی، دکتر جمال شفیعی، دکتر حسین ذوالفقاری، دکتر جلال درخشه				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

منظور از «امنیت اجتماعی شده»، معادل Societal Security است. البته در زبان فارسی تاکنون معادل‌های متفاوتی برای این واژه ارائه شده - اعم از: امنیت جامعه‌ی، امنیت جامعه محور و یا امنیت اجتماعی - که هر یک نواقص و کاستی‌هایی دارد که کاربرد آن را با مشکل مواجه می‌سازد. مبنای بحث حاضر «انتظار دین از بشر» است و این که اسلام، انسان را به هیچ وجه و در هیچ سطح و موضوعی به حال خود رها ننموده است؛ بنابراین نظریه حاضر مبتنی بر آموزه «حضور فراگیر دین» است. ماحصل این نظریه آن است که تمامی احوال انسان (از شخصی، جمعی، اجتماعی، ملی و ... گرفته تا خرد و کلان) همگی به نوعی از آموزه‌های دینی متأثر هستند و فرد مسلمان نمی‌تواند، موضوعی را بدون توجه به دین فهم، درک، طراحی و عملیاتی نماید. این معنا از «اسلام» آن را به مکتبی «جهان شمول» و «فرازمانی و مکانی» تبدیل می‌نماید که برای همگان و همه اعصار است؛ چنان که خداوند متعال فرموده است: «تبارک الذی نزل الفرقان علی عبده لیكون للعالمین نذیراً» (قرآن مجید، سوره مبارکه الفرقان (۲۵) آیه شریفه ۱). در بحث از دیدگاه اسلام، لازم است تا موضوعات مختلفی مطرح شود. از آن جمله: رویکرد اسلام، گفتمان اسلام و راهبرد و الگوی اسلامی. با توجه به محدودیت‌های موجود، در این گفتار صرفاً «رویکرد اسلامی به مقوله «امنیت اجتماعی شده» مد نظر است و سایر موضوعات به مجال دیگری واگذار می‌گردد. مجموع نظریه‌هایی که در حوزه امنیت وجود دارد را می‌توان در قالب دو گفتمان اصلی تقسیم بندی نمود که تحت عنوان گفتمان‌های ایجابی و سلبی در این نظریه از آن‌ها یاد شد. مبنای گفتمان سلبی این است که امنیت وضعیتی می‌باشد که در آن برای منافع بازیگر تهدیدی از سوی دیگر بازیگران وجود نداشته باشد و یا اگر چنین تهدیدی هم وجود دارد، در واقع بازیگر توان مدیریت و دفع آن را دارا باشد. گفتمان ایجابی تأکید می‌کند که امنیت تابعی است از مناسبات بین دو مؤلفه اساسی؛ یکی خواسته‌های بازیگران و دیگری میزان کارآمدی آن نظام حاکم بر جامعه است. اگر تناسب به‌گونه‌ای میان این دو مؤلفه برقرار شود که در افراد آن جامعه تولید رضایت کند آن جامعه تبدیل به یک جامعه امن خواهد شد. حال اگر بخواهیم امنیت را در سطح ملی تعریف کنیم اگر بین خواسته‌های شهروندان و کار ویژه‌های نظام سیاسی رابطه‌ی متعادل وجود داشته باشد، آن جامعه به جامعه‌ای امن تبدیل خواهد شد؛ بنابراین گفتمان ایجابی برخلاف نگاه سلبی یک رویکرد کاملاً «نرم افزارانه» به مسئله امنیت دارد که معادلات و محاسبات را در داخل استوار می‌کند و بیرون حجت ذاتی ندارد. بلکه عرضی است از آنچه که ما در درون برای خود تجزیه و تحلیل کرده و آن را سازماندهی کرده‌ایم. برای همین است که گفتمان ایجابی در نهایت امنیت را به مستدلانی چون «رضایت»، «ایمان» و «توانمندی» (نه صرف زور و قدرت) تقلیل می‌دهد. این در حالی است که گفتمان سلبی امنیت را به قدرت تقلیل می‌دهد. نظریه اجتماعی در کنار مکتب ایجابی کوپنهاگ مطرح شد. با این تفاوت که در نگاه دینی هویت‌ها باز نیستند و باید در چهارچوب تلقی شوند و هویت نباید جای ارزش‌ها را بگیرد بلکه بایستی در چهارچوب باشد. رویکرد نگارنده در تبیین مبانی دینی و به کارگیری اصل عدم تعارض زمینه اجتهاد متجزی را فراهم کرد و مانع اجتهاد به رأی شد. چرا که نگارنده به دنبال تطبیق نبود بلکه سعی داشت به‌گونه‌ای عمل کند که به‌عنوان مثال نظریه حاضر نه تنها در تضاد با نظر اندیشمندان اسلامی نباشد بلکه تکمیل کننده مطالب اندیشمندان دینی باشد.

جدایی ناپذیر بودن ترجمه از زندگی روزمره انسان

ارائه دهنده: دکتر سالار منافی اناری

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه علامه طباطبایی	علوم نقلی	۲۹ مهر ۱۳۸۸	نظریه‌پردازی*	۹۰,۳۳
شورای داوران: دکتر حسین ملانظر، دکتر فرزانه فرحزاد، دکتر غلامرضا تجویدی				
کمیته ناقدان: دکتر کامبیز محمودزاده، دکتر ضیا تاج الدین، دکتر محمدرضا انابی				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

هدف این نوشتار ارائه‌ی نظریه‌ای نو در حوزه‌ی مطالعات ترجمه است. قبل از بیان نظریه جدید ابتدا معنی ترجمه و تعاریف و انواع مختلف آن به تفصیل مورد بحث قرار می‌گیرند، آنگاه مفهوم نظریه ترجمه از دیدگاه صاحب‌نظران این حوزه بررسی می‌شود و سپس در دو قسمت متوالی نظریه‌های مهم ترجمه قبل از قرن بیستم و نیز در دوره معاصر ارائه می‌گردد. در این دو قسمت این نکته مورد تأکید قرار گرفته که با وجود تنوع در نظریه‌پردازی‌ها در دوره‌های مختلف، اساس اغلب نظریه‌ها از دوران باستان تاکنون مشابه بوده و به طور کلی بر دو نوع ترجمه مبدأ گرا و مقصد گرا تأکید شده است. در نظریه جدید نگارنده که بعد از نظریه‌های دوران معاصر عرضه شده، ترجمه مفهوم گسترده‌تری پیدا می‌کند و محدود به ترجمه متعارف بین زبانی نیست. در این دیدگاه ترجمه با فهم و فکر و بیان شخص توأم است و لذا از زندگی روزانه انسان جدایی ناپذیر می‌باشد. در عین حال که فهمیدن، فکر کردن و بیان نمودن هر کدام به تنهایی یک فرایند کامل ترجمه به حساب می‌آید وقتی هم که این سه به ترتیب باهم می‌آیند ترجمه به معنی واقعی و متعارف کلمه را تشکیل می‌دهند. در این نظریه، ترجمه به چهار نوع تقسیم می‌شود: ۱- ترجمه درون سویی یا فهمیدن؛ ۲- ترجمه ذهنی یا فکر کردن؛ ۳- ترجمه برون سویی یا بیان نمودن؛ ۴- ترجمه متعارف یا بین زبانی. این نظریه، این نظریه اهمیت و نقش بسیار مهم ترجمه را در زندگی روزانه انسان آشکار می‌سازد و مشخص می‌کند که تمام یادگیری‌های انسان در تمام سطوح علمی و در زندگی روزانه یک فرایند ترجمه است و لذا تمام ذهنیات انسان حاصل ترجمه‌هایی است که وی از جهان خارج از ذهن به درون ذهن انجام داده، یعنی پیام‌های وارده به ذهن را از طریق فهمیدن ترجمه نموده و آنها را «خودی» کرده و بر معلومات خود افزوده است. کشف سه فرایند مستقل ترجمه در درون ترجمه متعارف یک تفاوت مهم نظریه حاضر با نظریه دیگران است. تفاوت دیگر اینکه در این نظریه، نقش محوری و حیاتی و نیز قدرت شگفت انگیز ذهن انسان در دریافت اطلاعات، تجزیه و تحلیل آن و خروج نتیجه آن تحلیل به خارج از ذهن بیش از پیش روشن می‌گردد.

نقد رویه شهید الصدر فی التوسع العقلائی فی الحیازة

ارائه دهنده: دکتر خالد غفوری

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	علوم نقلی	۲۷ بهمن ۱۳۹۷	نقد*	۸۵
شورای داوری: دکتر حسن آقا نظری شاهرودی، دکتر سیف الله صرامی، دکتر رضا اسفندیاری				
کمیته ناقدان: سید امید موذنی، دکتر مجید رضایی، دکتر حسنعلی اکبریان و دکتر سعید فراهانی فرد				

* تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس هیأت نهایی و بر اساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

شهید صدر این نظریه را بسیار دقیق ارائه کرده و معتقدند بشر در تملک سراغ حیازت رفته و آن را از چهار جهت توسعه داده است:

- ۱- با توسعه دادن در حیازت کننده، برای وی قائم مقام در نظر گرفت؛
  - ۲- از ناحیه مالی که مورد حیازت قرار می‌گیرد بدین صورت توسعه یافت که هر چه به عنوان نما به دست می‌آید مالکیت آن را به حیازت کننده اول می‌دهند؛
  - ۳- از جهت ضمان غرامت توسعه یافت و در نتیجه زمانی که مال یا بخشی از آن از بین رفت حیازت کننده مالک غرامت می‌شود و به بیان دیگر غرامت ناشی از تلف مال متوجه حیازت کننده است؛
  - ۴- بعد چهارم توسعه از جهت داخل شدن حیازت کننده دیگر است که با حیازت کننده اول تراحم پیدا می‌کند.
- از ابعاد فوق، بعد چهارم بسیار پیچیده و دقیق است. این نظریه گرچه بعد از شهید صدر در نوشته‌های شاگردان ایشان آمده، به ویژگی‌ها و اهمیت آن چندان توجه نکرده و جز چند تعلیق کوتاه، مطلبی بدان اضافه نکرده اند و نظریه محجور مانده است.
- در اصطلاح، حیازت با تحت تصرف قرار گرفتن مال محقق می‌شود و شهید صدر ابعاد فوق را در نظریه خود به تفصیل مد نظر قرار می‌دهند.
- ایشان برای رکن اول وارث را مثال می‌زنند و می‌گویند وارث قائم مقام مورثی می‌شود که مال را حیازت کرده است. در این خصوص، قبل از شهید صدر محقق نائینی از تبدیل مال به مال و هر مالی که تحت سلطه مالک و وارث باشد بحث می‌کند ولی از توسعه حیازت مطلبی نمی‌گوید و چه بسا استناد شهید صدر به کلام نائینی ناظر به اصل توسعه باشد نه حیازت. به بیان دیگر، نائینی می‌گوید هر مالی از هر راهی که به دست آید به وارث منتقل می‌شود و سخن وی اختصاص به حیازت ندارد. وارث موارد ذمه و حقوق را هم به ارث می‌برد که هیچ‌یک از مصادیق حیازت نیست. رکن دوم ناظر به توسعه در منافع است مانند تولد حیوانی از حیوان دیگر. در این موارد عقلا حیوان تولد یافته را مباح غیر مملوک نمی‌دانند بلکه متعلق به فرد اول است و علت آن حیازت نیست بلکه به این دلیل است که این منافع از عین ناشی شده و مالک اول، مالک عین و منافع است. می‌توان گفت نما تابع اصل است و همانند منفعت مخفی در شیء اول می‌باشد.
- هم چنین از منفعی که با رشد درخت به دست می‌آید، ملکیت جدید و مال جدید محقق می‌شود یا در جایی که نیمی از چوب در زمین پنهان است با مالکیت بر نیمه پیدا و سپس پنهان آن، ملکیت تغییر نمی‌کند. به نظر می‌رسد در نظریه شهید صدر بین مالیت و ملکیت خلط شده است.
- در واقع زیاد شدن مال همانند کم شدن آن است و وقتی بخشی از مال از بین رفت نمی‌گویند در ملکیت نقصی پدید آمده بلکه نقص در خود مال است.
- نیز در جایی که از حیوان تولد یافته حیوان دیگری تولد یابد، عقلا به اصل توجه ندارند و حتی اگر اصل از بین برود باز هم از مالکیت منافع جدید سخن می‌گویند که توسعه در حیازت نیست.
- ما غیر از حیازت، راه‌های دیگری هم داریم و دلیلی ندارد که شهید صدر همه چیز را به حیازت ارجاع دهد.
- در رکن سوم، بحث توسعه که شهید مطرح می‌کند پذیرفتنی نیست و هنگامی که مالی از بین رفت، توسعه معنا ندارد و قضیه سالبه به انتفای موضوع می‌شود.
- شهید صدر می‌گوید ضمان غرامت به دو صورت است: اتلاف مال و اتلاف با معامله فاسد. آقای حائری این نکته را اضافه می‌کند که در معامله فاسد، گرفتن ثمن کافی نیست ولی نگارنده اصل نظریه را قبول ندارد و معتقد است ضمان متوجه قیمت واقعی است نه قیمت معامله فاسد. علاوه بر این، اتلاف اختصاص به معامله فاسد ندارد؛ ضمان ناشی از عقد ضمان هم داریم که از مصادیق توسعه در حیازت نیست و در نتیجه مطلب شهید صدر دلیل کافی ندارد و به شرحی که بیان شد قابل نقد است.

طرحی نو در طبقه بندی علوم ورده بندی کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع رسانی

ارائه دهنده: غلامرضا فدایی عراقی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه شیراز	علوم رفتاری	۲۴ آذر ۱۳۸۵	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: دکتر کامران فانی، دکتر فاطمه زیباکلام				
کمیته ناقدان: دکتر بهاء‌الدین خرمشاهی، دکتر خسرو باقری، دکتر احد فرامرز قراملکی، دکتر عباس حری				

* این کرسی به مرحله اجلاس نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

رده بندی برای هر سیستم مدیریتی کتابخانه‌ای ضروری است. بدون رده بندی نه تنها منابع کتابخانه بلکه هیچ چیز قابل بازیابی نیست. حتی با پدیده اعجاز‌آمیز اینترنت، نه تنها تفکر رده بندی از بین نرفت بلکه برعکس، بسیاری از پایگاه‌های اطلاعاتی به‌طور چشمگیر، به نوعی بر نظام‌های رده‌بندی استوارند. هدف این نظریه ارائه یک نظام جدید رده‌بندی برای کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی است. به اعتقاد نویسنده، این طرح رده‌بندی نو مزایای زیادی دارد که باعث ارزشمندی آن می‌شود. این طرح همه ویژگی‌های یک طرح مناسب را دارا است؛ اگرچه هنوز در آغاز راه است و تا تکمیل، راه زیادی در پیش دارد. نگارنده به‌زعم خویش به‌عنوان صاحب‌نظر در رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی و با تجارب کار در سمت‌های مختلف در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی از جمله کتابخانه‌های دانشگاهی و نیز در «کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس» به جامعیت این طرح امیدوار است. این طرح که بر دو اصل، رابطه سلسله‌مراتبی و نظریه دودویی استوار است «رده بندی دودویی جهانی» نام گرفته است. این طرح ملهم از یکی از آیات شریفه قرآن است و دارای ویژگی‌هایی است که به‌زعم طراح آن واجد اغلب مزایای دیگر طرح‌های رده بندی هست و به‌علاوه امتیازهای دیگری از جمله انطباق کامل با طبقه بندی علوم، داشتن پشتوانه فلسفی، سهولت یادگیری، انعطاف‌پذیری و قابلیت انطباق با رایانه را دارد. به‌طور نمونه در حوزه «کتابداری و اطلاع‌رسانی» و «اسلام» این طرح در کتابخانه مرکزی دانشگاه مک‌گیل کانادا اجرا شد و با روش دلفی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی آزمونی به عمل آمد که نتایج مثبتی در پی داشت. هدف این طرح ارائه یک نظام جدید رده بندی برای کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی است. به اعتقاد نویسنده، این طرح رده بندی نو مزایای زیادی دارد که باعث ارزشمندی آن می‌شود. این طرح همه ویژگی‌های یک طرح مناسب را دارا است؛ اگرچه هنوز در آغاز راه است و تا تکمیل، راه زیادی در پیش دارد. علائم نشان‌گذاری این طرح از عدد و حروف تشکیل شده است. ترتیب به‌گونه‌ای است که اول عدد، آنگاه حرف و سپس عدد آمده است. اعداد در دو توالی خارجی و داخلی منظم می‌شوند. حروف بیانگر حوزه یا موضوع پیشنهادی هستند. مثلاً ۱۳۵L۱۸۱ (عدد، حرف، عدد) برای علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی در نظر گرفته شده است. در این طرح چنین مقرر شده است که اعداد بیرونی که به‌صورت درشت نوشته می‌شوند نشانگر حوزه (رشته) و حروف بیانگر علامت اختصاری حوزه مورد نظر هستند؛ اعداد ریزتر داخلی که به‌صورت ایرانیک نوشته می‌شوند نشانگر موضوع و موضوعات فرعی می‌باشند. در این طرح حدود ۷۰ حوزه تعریف شده که در فرآیندهای ۲ و ۳ نشان داده شده‌اند. هر یک از این حوزه‌ها را می‌توان برحسب توان و استعداد حوزه به موضوعات ریزتری تقسیم کرد. مثلاً حوزه کتابداری به موضوعات فرعی تقسیم شده که در فرآیند ۴ نشان داده شده است. همچنین بر طبق قرارداد، از دو رشته اعداد زوج و فرد استفاده می‌شود. از آنجا که اعداد معمولاً از چپ به راست نوشته می‌شوند به موضوعات مهم‌تر عدد فرد و به موضوعاتی که به نسبت از اهمیت کمتری برخوردارند. عدد زوج اختصاص داده شده است.

هنر استدلال

ارائه دهنده: دکتر غلامرضا ذکیانی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه قم	علوم نقلی	۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۰	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: دکتر سید محمد حکاک، دکتر رضا محمدزاده، دکتر محمد سعیدی مهر				
کمیته ناقدان: دکتر علی اصغر خندان، دکتر علی الله بداشتی				

* این کرسی به مرحله اجلاس نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

ذهن انسان مملو از تصورات و تصدیقات و امور دیگر است. تصدیقی‌هایی که قابل صدق و کذب هستند باور نامیده میشوند. باورهای انسان در طول زمان روی هم انباشته میشوند و یک مجموعه را تشکیل میدهند. مهمترین ویژگی این مجموعه باورها این است که به همدیگر ربط دارند یعنی ذهن بیش از اینکه شبیه یک کشکول باشد که اجزاء آن ارتباط خاصی با هم ندارند، شبیه یک ساختمان است که اجزاء آن با نظم خاصی در کنار هم قرار گرفته‌اند. وجود همین ویژگی خاص، نظم ساختاری، مستلزم این است که برخی باورها نسبت به برخی دیگر از باورها حالت بنیادینتری داشته باشند؛ یعنی بعضی باورها حالت پایه‌ای و اصل داشته و سبب پیدایش بعضی از باورهای دیگر میگردند. اصل بودن برخی از باورها را دو گونه می‌توان تصویر کرد: اصل محتوایی، اصل روشی. اصل محتوایی مانند این باور که خدا هست؛ این باور سبب پیدایش باورهای دیگری میشود چون «خدا عادل است، پیامبران از جانب خدا آمده‌اند، من باید دستورهای الهی را انجام دهم و...»؛ روشن است که اصلهای محتوایی در یک سطح نیستند یعنی برخی از آن‌ها نسبت به بعضی دیگر پایه‌تر تلقی میشوند؛ به عنوان مثال باور «خدا هست» نسبت به باور «خدا عادل است» بنیادینتر است و باور «خدا عادل است» نسبت به باور «خدا به نیکوکاران پاداش میدهد» بنیادینتر بشمار میرود و هكذا. در حال حاضر با دو علم منطق مواجه هستیم: منطق ارسطویی با حدود بیش از ۲۲۰۰ سال و منطق ریاضی با حدود بیش از ۱۳۰ سال سابقه. انتظار عمومی این است که افراد پس از فراگیری علم منطق از مهارتهای خاصی چون اقامه و نقد استدلال برخوردار گردند ولی اهل فن میدانند که هیچ کدام از دو علم منطق از عهده این مهم برنیامده‌اند. وجود چنین شکافی بین علمهای منطق از یکسو و ایجاد مهارتهای استدلالی در فراگیران از سوی دیگر چه توجیهی دارد؟ پاسخ ما این است که علم منطق ارسطویی یا ریاضی، یا اصلاً برای ایجاد چنین مهارتی وضع نشده است و یا اگر هم ابتدا چنین منظوری در ذهن واضعین منطق بوده، در فرایند رشد و تکامل، منطق این توان را از دست داده است. نگارنده با همین رویکرد و البته با استفاده از هر دو سنت منطقی ارسطویی و ریاضی، به سراغ مهارتهای فطری استدلال رفته و عمدهترین اصول و قوانین حاکم بر ذهن آدمی را به ترتیب اولویت معرفی کرده است؛ قوانینی که فراگیری آن‌ها سبب تقویت مهارتهایی چون کشف، تحلیل، نقد و اقامه استدلال میشود. این اصول و قوانین به ترتیب اولویت عبارت‌اند از: گزاره شرطی، وضع مقدم، رفع تالی، برهان خلف، نقد استدلال ساده، استدلالهای مرکب، نقد استدلالهای مرکب.

نقش دولت در توسعه و تغییرات شهرنشینی در ایران

ارائه دهنده: دکتر محمد تقی رهنمایی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه تهران	علوم اجتماعی	۱۸ اسفند ۱۳۸۷	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: دکتر حسن ضیا توانا زید، دکتر احمد پور احمد، دکتر سد محسن حبیبی				
کمیته ناقدان: دکتر محمد سعید تسلیمی، دکتر اسماعیل شیعه، دکتر احسان اشراقی				

* این کرسی به مرحله اجلاس نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

در زمینه تکوین و گسترش فضایی، کالبدی شهرهای ایران نظریه‌های مختلفی از سوی صاحب نظران و پژوهشگران ارائه شده است و از طرح مسائل شهری و پرداختن به جغرافیای شهری در گروه‌های آموزشی جغرافیای دانشگاه‌های ایران بیش از چهار دهه می‌گذرد. طی این چهل سال، جامعه جغرافیایی ایران، بیش از هر موضوعی آن را مورد توجه و بررسی‌های علمی قرار داده است. نخستین جرقه‌های علمی در زمینه جغرافیای شهری از دانشگاه تبریز شروع شد و طی سال‌های بعد به سرعت در سایر دانشگاه‌ها نیز مقبولیت یافت. دهه ۱۳۴۰ یا ۱۹۶۰ میلادی، اوج مطرح شدن مسائل شهری در دانشگاه‌های اروپا و آمریکا بود و به همین دلیل بخش‌های جغرافیایی دانشگاه‌های بزرگ اروپا و آمریکا مسائل شهری و شهرنشینی را به عنوان یک پدیده مصنوع که در نتیجه توسعه و اشغال فضایی به شدت بار جغرافیایی پیدا کرده بود، در کانون مطالعات و پژوهش‌های خود قرار دادند. به دلیل ارتباطات و تبادلات علمی وسیع میان دانشگاه‌های ایران و خارج، این موضوع که در همین دوران در ایران نیز نمادهای خود را از طریق رشد شتابان شهرها و یا زاغه نشینی نشان داده بود، مورد توجه قرار گرفت. در دهه ۱۹۶۰ هانس بوبک بر آن شد که با طرح نظریه سرمایه‌داری بهره‌بری، مکانیزم‌های توسعه شهری ایران را در قالب یک نظریه علمی ارائه نماید، که هنوز نیز از اعتبار کافی برخوردار است. لیکن در سال‌های بعد از انقلاب رشد پرشتاب شهرنشینی و دخالت مستقیم دولت در توسعه شهرها، مسائل و دیدگاه‌های جدیدی را مطرح کرد که دیگر با نظریه سرمایه‌داری بهره‌بری بوبک قابل توجیه و تبیین نبود. طرح نظریه دولت و شهرنشینی، کوششی برای ارائه یک نظریه بومی در زمینه علت‌یابی روند پرشتاب شهرنشینی در ایران، به‌ویژه طی سه دهه گذشته است. این نظریه از یک سو نقد نظریه سرمایه‌داری بهره‌بری هانس بوبک و از سویی دیگر ارائه نظریه جدیدی است برای پاسخ دادن به چرایی و چگونگی توسعه پرشتاب شهر و شهرنشینی در ایران امروز. بوبک معتقد بود که حیات و زندگی شهری در ایران به انباشت سرمایه‌ای وابسته است که از تجاری کردن مازاد تولیدات کشاورزی در شهرها به دست می‌آید. به نظر می‌رسد که بوبک در تدوین و طراحی نظریه خود، نقش دولت و تحول آن را در ایران نادیده گرفته است. حداقل می‌توان گفت که نظریه او تا پیش از اجرای قانون اصلاحات ارضی و گسستگی رابطه حقوقی مالکین با روستاها می‌توانست معتبر باشد. چه بعد از دهه ۱۳۴۰ یا ۱۹۶۰ دولت از موقعیت کارگزاری به موقعیت کارفرمایی بزرگ و کلانی در کشور رسید. از آنجایی که شهرها پایگاه اصلی حکومت و دولت جدید بودند، این دولت با بهره‌گیری از منابع درآمدهای نفتی تزریق اعتبارات عمرانی و جاری در شهرها، عملاً در توسعه شهر و شهرنشینی به دخالت گسترده‌ای پرداخت. براساس نظریه دولت و شهرنشینی در ایران، اینک دولت است که با تجاری کردن پول و سرمایه در شهرها، از طریق نظام بانکی گسترده‌ای که در اختیار دارد، به توسعه شهر و شهرنشینی کمک می‌کند.

نقد مدل حقوقی ایران

ارائه دهنده: دکتر ایرج بابایی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه علامه طباطبایی (ره)	علوم اجتماعی	۱۲ بهمن ۱۳۸۵	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: آیت اله مصطفی محقق داماد، دکتر حسین صفایی، دکتر علیرضا جمشیدی، دکتر نجادعلی الماسی، دکتر ناصر قربان نیا				
کمیته ناقدان: دکتر نجات‌اله جور ابراهیمیان، دکتر سید منصور میرسعیدی، دکتر رضا رضائیا معلم، دکتر محمود حکمت نیا				

* این کرسی به مرحله اجلاسیه نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاسیه نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

تفاوت‌های اساسی مدل نوین حقوق ایران و ساختار حقوق سنتی مبتنی بر آموزه‌های فقهی، منشاء اختلافات بارزی در دو نظام حقوقی است. در واقع، علاوه بر تفاوت‌های بنیادین در منابع حقوقی و نقش دولت و علمای حقوقی در ایجاد قواعد حقوقی، قضاوت در این دو نظام نیز با هم تفاوت‌های اساسی دارد. در فقه اسلامی قضاوت بر عهده فقهای مجتهدی است که نه بر اساس قوانین و مقررات نوشته، بلکه بر اساس استنباط خود از متون دینی به قضاوت می‌پردازند و در این قضاوت تابع حاکمان نیستند. در حالی که در نظام حقوق نوشته قضات مفسران متون قانونی هستند و باید در چارچوب این قوانین و مقررات رأی صادر کنند و علی‌الاصول منبع ایجاد قواعد حقوقی نیستند. جمهوری اسلامی ایران علی‌رغم توجه خاص به فقه و احکام اسلامی و تصریح به لزوم انطباق کلیه قواعد و احکام حقوقی با فقه اسلامی در قانون اساسی، ساختار حقوقی جدیدی را که از انقلاب مشروطه و بر اساس مدل حقوق فرانسه تدوین شده بود را پذیرفته و تغییر جدی در ساختار حقوقی کشور نداد. در جمهوری اسلامی نیز برخلاف ساختار حقوق اسلامی، منبع اصلی حقوق قواعد نوشته ناشی از حاکمیت است و فقه و تأمل در منابع شرعی احکام، مادامی که به تأیید مراجع رسمی حکومتی نرسیده، منبع حقوق محسوب نمی‌شود. قضات در نظام فعلی مجریان و مفسران قوانین نوشته‌اند و نمی‌توانند با مراجعه به منابع اصلی فقهی به صدور رأی اقدام نمایند. به این نحو مجتهد بودن قاضی در این نظام بی‌معنی و اثر است. به این نحو ساختار حقوق ایران پس از انقلاب اسلامی نیز از بسیار جهات در تعارض با مدل و ساختار فقه و حقوق اسلامی قرار دارد. همین امر سبب شده که از طرفی، بسیاری از احکام فقه اسلامی که در بستر ساختار مدل و ساختار اسلامی معنی دار و کارآمد است، در ساختار جدید موجب اشکالات و ناکارآمدی‌هایی شود (مانند احکام ناظر بر تجدید نظر از احکام و قواعد ادله اثبات). از طرف دیگر، در جمهوری اسلامی نیز از توان و گنجینه فقهی بهره‌شایسته برده نشود. شرایط و نحوه انتصاب مدیران عالی دستگاه قضایی، نمونه بارز ناکارآمدی در نظام حقوقی ایران است که از عدم توجه به تفاوت‌های اساسی ساختار حقوق اسلامی و ساختار نوین حقوق ایران ناشی شده است. در واقع، با توجه به آموزه‌های فقهی که به لزوم مجتهد بودن قاضی تصریح دارند و به علت فقدان قاضی مجتهد به اندازه کافی برای تصدی مشاغل قضایی، در جمهوری اسلامی مقرر شده که حداقل مشاغل عالی قضایی (ریاست قوه قضاییه، ریاست دیوان عالی کشور، دادستان کل کشور) باید به مجتهدین سپرده شود. ولی این حکم بدون توجه به ساختار نوین حقوق ایران که در آن قاضی مجتهد جایگاهی ندارد و قاضی حق ندارد بر اساس اجتهاد خود رأی صادر کند و باید بر اساس قوانین و مقررات عمل نماید، مقرر شده است. در نتیجه، مدیران دستگاه قضایی علی‌الاصول از افرادی منصوب می‌شوند که آشنایی لازم از دستگاه تحت مدیریت خود و بایسته‌های نظام حقوق جدید کشور را ندارند. همین امر موجب ناکارآمدی‌ها و مشکلات عدیده‌ای در دستگاه قضایی و حقوقی کشور شده است.

نظریه صورت - نقش: گامی به سوی رویکردی تعاملی در زبان

ارائه دهنده: دکتر محمد دبیرمقدم

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه علامه طباطبایی (ره)	علوم نقلی	۴ خرداد ۱۳۸۸	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: دکتر مجتبی منشی‌زاده، دکتر مصطفی عاصی، دکتر ویدا شقاقی، دکتر محمد عموزاده				
کمیته ناقدان: دکتر کیوان زاهدی، دکتر فردوس آقاگل‌زاده، دکتر ارسلان گل‌فام، دکتر گلناز مدرسی قوام، دکتر عالیه کرد زعفرانلو				

* این کرسی به مرحله اجلاس نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

مسئله اصلی «چیستی زبان» است. در موضوع چیستی زبان نظریه صورت‌گرای نوآم چامسکی (یعنی زبان‌شناسی زایشی) بر صورت و ساخت‌های زبانی و به بیانی فنی‌تر ویژگی‌های الگوریتمی زبان بنا شده و معنا (که برای چامسکی معنای تحت‌اللفظی و بافت زدوده است) عبارت است از خوانش آن ساخت‌ها. در این نظریه به نقش یا کارکرد زبان پرداخته نمی‌شود و برای آن ساز و کاری به دست داده نشده است. در برابر این نظریه، نظریه‌های نقش‌گرایی/کارکردگرایی گوناگون قرار دارند که بر نقش ارتباطی و کارکردی زبان بنا شده و صورت و ساختار عبارت است از نمادین‌سازی نقش‌های ارتباطی و کارکردی و معنایی زبان. از جمله رویکردهای نقش‌گرا می‌توان به نقش‌گرایی گیون، هاپر، تامپسون، هلیدی و لمبرکت اشاره کرد. در اینجا نظریه‌ای پیشنهاد می‌شود که استدلال می‌کند ساز و کارهای صوری و ساختاری از یک سو و ساز و کارهای نقشی و کارکردی و ساخت اطلاعاتی از سوی دیگر توأمان در شکل‌دهی زبان و ساخت‌های زبانی تعیین‌کننده‌اند. از این رو، این نظریه را نظریه صورت‌نقش: رویکردی تعاملی به حوزه‌های زبان می‌نامیم. نظریه صورت‌نقش متأثر از دو چارچوب نظری است: رویکرد صورت‌گرای زایشی از یک سو و رویکرد نقش‌گرا از سوی دیگر. به لحاظ بنیان‌های فلسفی رویکرد اول مبتنی بر عقل‌گرایی/خردگرایی دکارتی (Cartesian Rationalism) است که برخی از ویژگی‌های زبان را ذاتی و از پیش تعبیه شده و تنیده شده در ساختار زیستی و ژنتیکی انسان می‌داند و رویکرد دوم بر فلسفه تجربه‌گرایی (Empiricism) استوار است. نگارنده با بررسی آثار اخیر برجسته‌ترین زبان‌شناسان نظریه‌پرداز به این باور رسیده است که ایجاد هم‌گرایی بین دو الگوی علمی (Paradigm) غالب در زبان‌شناسی امروز نه تنها ممکن است بلکه اجتناب ناپذیر نیز است. بر اساس داده‌های این مقاله نگارنده بر این باور است که اگرچه اصول نحوی و کلامی متعلق به دو حوزه مستقل‌اند (حوزه نحو و حوزه کلام)، همبستگی زیادی نیز بین ارکان و سازه‌های آن دو ملاحظه می‌شود. از این رو نگارنده مطالعه همسنگ نحو و کلام را بر مطالعه یک‌سویه هریک ترجیح می‌دهد و توصیه می‌کند در این طرح از استقلال بخشی از اطلاعات حوزه نحو سخن گفته است.

نامیرایی اسطوره‌های ایرانی، اسلامی و ظهور گونه حماسه عرفانی در ادب فارسی

ارائه دهنده: دکتر حسینعلی قبادی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
سرای کرسی آزاداندیشی بیست و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران	علوم اجتماعی	۱۶ اردیبهشت ۱۳۹۰	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: دکتر یداله شکری، دکتر حسن اکبری بیرق				
کمیته ناقدان: دکتر احمد تمیم‌داری، دکتر مجتبی منشی‌زاده				

* این کرسی به مرحله اجلاس نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

متن‌های ادبی نوعی همسانی میان عناصر سازنده ادبیت در ژرف‌ساخت متون ادبی باستانی و عهد اسلامی به چشم می‌خورد. تداوم سیالیت و ادامه حیات تصویرهای ادبی در متن‌های اسطوره‌ای و انتقال آن‌ها از روزگار باستان تا دوران اسلامی و حضور چشمگیر آن‌ها تا کنون، موجب شد تا ظرفیت‌های اسطوره‌ای رخداد‌های اسلامی یا برخی مفاهیم دینی در ادبیت فارسی، به کرات ظهور و بروز پیدا کند و برگونه‌های ادبی تأثیر بگذارد. در طول تاریخ ایران عهد اسلامی، اسطوره‌های ملی و اسطوره‌های اسلامی با هم ترکیب شده و در این دوره در آثار ادبی فارسی ظهور یافته‌اند. به نحوی که زمینه ظهور گونه‌های تلفیقی جدید اما با مشخصه‌هایی متمایز و مستقل را فراهم آورده‌اند و با آفرینش آثاری برجسته، مانند شاهنامه و برخی آثار سهروردی و مشخص‌تر از همه مانند منطق‌الطیر عطار نیز موجب نامیرایی و پیوستگی حیات اسطوره‌های ایرانی شده‌اند. ظهور ادبیت خاص با در هم تنیدگی و تلفیق آموزه‌ها و وجوه اسطوره‌ای دوره باستان ایران و لایه‌های زیبایی‌شناختی اسطوره‌گرایانه دینی، حماسی و عرفانی در ایران عهد میانه و پس از اسلام، موجب شد تا عموماً وجوه و جنبه‌های اسطوره‌ای در ژرف‌ساخت عموم گونه‌های ادبی فارسی و به‌ویژه عرفانی حضور تعیین‌کننده و مؤثر داشته باشند. در روزگار ما اسطوره‌ها در ادبیت برخی ملل حضور دارند، اسطوره‌ها در ادبیت ایران اعم از عهد باستان و دوران اسلامی به‌طور گسترده و مسلط، حدود سه هزار سال و با شمارش پیشینه‌های آن، بیش از چهار هزار سال و حتی حدود هفت هزار سال پیش تا کنون، حیاتی پیوسته و نامیرا داشته است. این اسطوره‌ها باززایی و زندگی مجدد داشته تا جایی که اسطوره‌هایی مانند سیاوش و ایرج، نماد پاکی، معصومیت و شهادت و همچنین کیخسرو نماد وارستگی و آرش نماد حریم ایرانی‌ت‌اند. هر چه از عمر و روزگار اسلامی و تعمیق فرهنگ دینی در این سرزمین گذشت، اسطوره‌ها و بازنمایی‌ها و نمادسازی از وجوه زیبایی‌شناسانه ادبیات قدیم ژرف‌تر و گسترده‌تر شد، چنانکه نمایش تعزیه نیز با توجه به سوگ سیاوش شکل گرفت و رواج یافت. آنچه بر پایه منطق زیبایی‌شناسی از آموزه‌ها و فرهنگ اسلامی در ادب فارسی راه یافت، عمدتاً از منظر اسطوره‌های یونان بود که پس از سقوط تمدن یونانی، به ادبیات رم و ایتالیا منتقل شد. آنچه در نیمه قرن بیستم به‌عنوان بازنمودهایی از ادبیات اسطوره‌ای در غرب مطرح می‌شود، نوعی تلمیح یا حداکثر بازسازی و اشارات به اسطوره‌هاست. در پهنه ادبیات فارسی عناصر و ساختارهای ادبی اسطوره‌ای از گذرگاه آثار حماسی به متن‌های عرفانی وارد شده و با آن‌ها سازگاری، تناسب و تشابه پیدا کرده و حیات بی‌گسست خود را پی گرفته‌اند. مجموعه این سازه‌ها پس از استقرار و استمرار و ساختن ادبیاتی ویژه، ساختاری متمایز را در پی داشته‌اند.

وحی تجربه دینی و نبوی ارائه دهنده: دکتر ابوالفضل ساجدی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)	علوم عقلی	۲۳ اردیبهشت ۱۳۸۹	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: آیت اله علی اکبر رشاد، دکتر هادی صادقی، دکتر عبدالله نصری				
کمیته ناقدان: دکتر عبدالحسین خسروپناه، دکتر فرامرز قدردان قراملکی، دکتر ابوالفضل کیاشمشکی، دکتر حمید پارسائیا				

* این کرسی به مرحله اجلاسیه نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاسیه نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

عنوان تجربه دینی ترجمه‌ای از واژه religious experience در فرهنگ انگلیسی است و این مفهوم حدود دو قرن است که در مباحث دینی و الهیاتی غرب وارد شده است. به این واژه در روانشناسی دین، فلسفه عرفان و فلسفه دین که از رشته‌های علمی رایج در مغرب زمین است خیلی توجه شده است. در مطالعات مربوط به دین و شناخت دین تمرکز بر بحث تجربه دینی شده است به خصوص پدیدارشناسی دین که رشته‌ای مطالعاتی در زمینه دین است بر تجربه دینی خیلی تکیه می‌کند. از نظر نگارنده وحی همان تجربه دینی نیست؛ حتی اگر هم گفته شود که وحی همان تجربه دینی است به معنای این است که وحی هم نوعی معرفت بخشی دارد و این نوعی تجربه است و نیز این حرف دلیل بر این نمی‌شود که این تجربه وحیانی پیامبر قابل تکرار و خطاپذیر باشد و سایر لوازم بر آن جاری شود؛ چون صرف تشابه میان دو امر برای سرایت دادن همه احکام از یک طرف به طرف دیگر کفایت نمی‌کند. هر نوع تجربه درونی و انفعالاتی که در اثر باورهای دینی حاصل شود، تجربه دینی گفته می‌شود. این تجربه اگر چه تشابهاتی با وحی دارد اما برخلاف نظر نظریه‌پردازان غربی تفاوت این تجربه با وحی به حدی است که نمی‌توان این دو را یکی دانست و به این وسیله بروحی خرده گرفت. آیا می‌توان بین تفاوت دینی مردم عادی، تجربه دینی عرفا و تجربه وحیانی پیامبر (ص) مرز قائل شد؟ اگر بتوان چنین تفکیکی بین این‌ها قائل شد، لوازمی را که برخی بر تجربه دینی وارد می‌کنند، نمی‌توانند بروحی وارد کرده آن را خطاپذیر جلوه دهند. یکی از تفاوت‌های این دو تجربه تفاوت در شخص تجربه‌کننده است که در وحی تجربه‌کننده این احساس فردی است منحصر به فرد، دارای تعالی معنوی، امی، مدعی نبوت، هم‌اورد طلب، علنی‌ساز وحی و ... که افراد تجربه‌کننده کشف و شهود هیچ‌کدام از این ویژگی‌ها را ندارند. تجربه وحیانی پیامبر (ص) قرآن است، ولی تجربه دینی وی احساساتی است که در هنگام عبادت به ایشان دست می‌داده است، زمان تجربه وحیانی پیامبر (ص) به اختیار خود ایشان نبوده اما تجربه دینی تقریباً به اختیار پیامبر (ص) بوده است و رابط تجربه وحیانی جبرئیل بوده است، اما در سایر تجربه‌های دینی چنین رابطی وجود ندارد. تجربه وحیانی شریعت‌ساز است اما تجربه دینی چنین نیست و حتی تجربه دینی در گرو اعتقاد به خدا هم نیست، ولی تجربه وحیانی مشروط به اعتقاد به خداست، همچنین تجربه دینی احساسی است. گرچه می‌توان تشابهاتی بین تجربه دینی و وحی پیدا کرد اما تفاوت‌های شگرفی بین آن‌ها وجود دارد که ناقض نظر افرادی است که ادعای یکی بودن این دو تجربه را دارند. پیامبر اکرم (ص) هم تجربه دینی داشته‌اند و هم تجربه وحیانی؛ تجربه وحیانی پیامبر (ص) قرآن است، ولی تجربه دینی آن حضرت احساساتی است که در هنگام عبادت به ایشان دست می‌داده است.

عینیت وجود و ماهیت

ارائه دهنده: آیت الله غلامرضا فیاضی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)	علوم عقلی	۲۳ اردیبهشت ۱۳۸۹	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: آیت الله علی اکبر رشاد، دکتر یدالله یزدان پناه، دکتر عبدالحسین خسروپنا، دکتر سعید جوادی آملی				
کمیته ناقدان: دکتر عسکری سلیمانی، دکتر حسین عشاقی، دکتر سیدمحمد انتظام				

* این کرسی به مرحله اجلاسیه نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاسیه نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

اصالت وجود یکی از مسائل جدید و مستحدث در فلسفه اسلامی است. اگرچه از زمان ارسطو و به‌ویژه در زمان فارابی و ابن سینا از وجود و ماهیت به صورت اجمالی بحث شده است، ولی در آن زمان «اصالت وجود و ماهیت» به صورت مسئله‌ای فلسفی مطرح نبوده است؛ یعنی چنین نبوده که فیلسوفان به هر دو طرف مسئله، یعنی اصالت وجود و اصالت ماهیت توجه و پس از آن، اتخاذ رأی کنند، بلکه معمولاً به صورت ارتكازی متمایل به اصالت وجود یا ماهیت می‌شدند. به نظر می‌رسد ریشه بحث از اصالت ماهیت به شیخ اشراق برمی‌گردد. مسئله اصالت وجود یکی از مبنایی‌ترین مسائل در علم فلسفه است؛ بلکه شاید بتوان آن را مهم‌ترین مسئله در فلسفه دانست، چراکه بسیاری از مسائل مهم فلسفی نظیر مسئله «علیت و تبیین دقیق آن»، «مسئله ارتباط ممکنات با واجب تعالی» و «مسئله حرکت جوهری» بر مسئله اصالت وجود مبتنی هستند و اگر فیلسوف موضع خود را در بحث اصالت وجود و ماهیت مشخص نکند، نمی‌تواند در این‌گونه مسائل به نتیجه دقیق و روشنی برسد؛ بنابراین، علم فلسفه بدون اصالت وجود بنایی بدون مبناست که قدرت توجیه بسیاری از مسائل فلسفی را ندارد. صدرالمتألهین اولین فیلسوفی است که به صورت دقیق، اصالت وجود را تبیین و نتایج آن را بیان کرده است. پس از او نیز دیگر فیلسوفان هر یک به تبیین دیدگاه صدرالمتألهین یا تقریر جدیدی از اصالت وجود پرداختند. در این میان، نگارنده نیز تفسیری بدیع از اصالت وجود و اعتباریت ماهیت ارائه کرده است که این نوشتار در صدد تبیین آن است. براساس دیدگاه، «وجود»، متحقق بالذات و اصیل است و «ماهیت من حیث هی» (یعنی ماهیت خالی از وجود و عدم) امری اعتباری است و در هیچ حالتی در خارج موجود نیست، اما «ماهیت موجود» در خارج به عین وجود و به تبع آن موجود است. آنچه اساس و پایه موجودیت و تحقق است، وجود است، نه ماهیت؛ یعنی وجود بالذات موجود است، ولی ماهیت موجود، بالذات موجود نیست، بلکه به تبع وجود، موجود است. به تعبیر دیگر، وجود و ماهیت موجود دو معنا هستند که در مصداق واحد موجودند، ولی وجود، بالذات موجود است و ماهیت موجود، بالوجود. نظریه «اصالت وجود و اعتباریت ماهیت» که مهم‌ترین و پرآوازه‌ترین مسأله در مابعدالطبیعه صدرایی است، از یک سو، پرسش‌های فراوانی برانگیخته و از سوی دیگر تفسیرهای متفاوتی یافته است. تفسیر صحیح و قابل دفاع از اصالت وجود و اعتباریت ماهیت که با آن می‌توان به پرسش‌های پدید آمده پاسخ گفت و نیز تفسیری که مورد نظر خود ملاصدرا از اصالت وجود بوده است موضوع نظریه پیشنهادی است. حاصل این نظریه آن است که در مورد «اصالت وجود و اعتباریت ماهیت» دست‌کم، سه تفسیر وجود دارد که از آن میان، تنها تفسیر نخست درست و قابل دفاع است و براساس آن، پرسش‌هایی که در باب این نظریه مطرح شده است پاسخ‌هایی سراسر است می‌یابد و همین تفسیر با سخنان صدرالمتألهین، مبتکر نظریه اصالت وجود، نیز سازگار است.

از مادی‌گرایی به معناگرایی در فهم روابط بین‌الملل

ارائه دهنده: دکتر حسین سلیمی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه علامه طباطبایی (ره)	علوم اجتماعی	۲۳ اسفند ۱۳۹۶	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: دکتر حمیرا مشیرزاده، دکتر ابراهیم متقی، دکتر سید جلال دهقانی فیروزآبادی				
کمیته ناقدان: دکتر رضا سیمبر، دکتر محمدرضا دهشیری، دکتر اصغر کیوان حسینی				

* این کرسی به مرحله اجلاس نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

نظریه حاضر درباره جریان عمومی نظریه‌پردازی در روابط بین‌الملل است. هدف مطرح کردن یک نگاه در مقابل یک نگاه دیگر مانند مطرح شدن نگاه مارکسیستی در مقابل نگاه لیبرالیستی که برای مقابله با آن آمده است، نیست بلکه این است که جریان عمومی نظریه‌پردازی در روابط بین‌الملل از یک وضعیتی به یک وضعیت دیگر تغییر پیدا کرده است. ایده اصلی این است که گرایش‌های مختلف نظری و روابط بین‌الملل برای فهم جهان و روابط جهانی از ماتریالیسم عبور کرده و به یک فضای عمومی معناگرایی وارد شده است، به این ترتیب حتی ماتریالیست‌های سابق یعنی کسانی که بر اساس مبانی اندیشه‌گری‌شان ماتریالیست تلقی می‌شدند به‌طور ناگزیر در فضای جدید معناگرایانه قرار گرفته‌اند و این یک جریان عمومی وارد شده در حوزه‌های مختلف است. رشته روابط بین‌الملل با اندیشه‌های ایده‌آلیستی شکل گرفت حتی در اواخر قرن هجدهم اولین رساله مستقل از جانب «کانت» درباره روابط بین‌الملل، مبنایی کاملاً ایده‌آلیستی داشت از آن جهت که می‌خواهد هنجارهای جاری در روابط بین‌الملل را توضیح دهد اما در همان جریان ایده‌آلیستی به هنگام توضیح در مورد امر واقع، به نوعی رگ‌وریشه‌های ماتریالیسم دیده می‌شود. در مناظره اول روابط بین‌الملل که جدال فکری بین ایدئالیست‌ها (کسانی که قصد برساختن امر ایده‌آل دارند) و رئالیست‌ها (کسانی که در مورد چیستی واقعیت صحبت می‌کنند) مطرح است، نظریه‌پردازان ایدئالیست با معیارهای ماتریالیستی به امر واقع می‌پردازند به عبارت دیگر با مفهوم ماتریالیستی به مفاهیم قدرت، سرزمین و مواردی از این قبیل نگاه می‌کنند. بعد از مناظره اول یعنی از دهه ۱۹۳۰ به بعد شاهد حاکمیت تام‌وتمام ماتریالیسم در متدولوژی، فهم و جریان‌های رقیب رشته، دانش و جریان اصلی مفاهیم روابط بین‌المللی هستیم. ماتریالیسم یعنی قائل بودن به پدیده‌های مادی خارج از ایده‌های انسانی که این پدیده‌های مادی در تعیین‌کنندگی جریان‌های اصلی و کنش بازیگران روابط بین‌الملل، نقش اصلی را ایفا می‌کند. در دوره جنگ جهانی دوم شاهد یک جریان عمیق نظری بسیار گسترده که منتقد آن، علم روابط بین‌الملل (دارای پایه عمیق ماتریالیستی یعنی مارکسیسم) است، هستیم. در این دوره، مارکسیسم به علت وجود اتحاد جماهیر شوروی و گرایش‌های مارکسیستی در دنیا به جریان اصلی انتقادی در عرصه روابط بین‌الملل تبدیل می‌شود. مارکسیسم به پدیده‌های بین‌المللی به شکل عینیت‌هایی می‌نگرد که در مورد آن یک قواعد مشخص برای تغییر، کنشگری و فهم وجود دارد؛ یک ماتریالیسمی که حتی جریان‌های انقلابی مختلف را در برمی‌گیرد؛ بنابراین جریان ماتریالیستی به نوعی تمام فضای منتقدان و مباحثات اصلی در روابط بین‌الملل را می‌گیرد. همان‌طور که از دهه ۱۹۵۰ به بعد جریان ماتریالیسم تمام فضای رشته را گرفت، از اواخر دهه ۱۹۹۰ میلادی نیز شاهد حاکمیت فضایی به نام «معناگرایی» هستیم که در نظریه‌های مختلف غالب شده و نگاه‌های مختلف را تغییر می‌دهد به نوعی که نظریه‌پرداز جدید نمی‌تواند در فضای ماتریالیستی محض، اندیشه قابل قبولی در فضای نظریه‌پردازی امروزی ارائه دهد.

مدل توسعه درون‌زا ارائه دهنده: دکتر غلامرضا اسلامی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه تهران	معماری و شهرسازی	۹ اسفند ۱۳۹۶	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: دکتر سید محسن حبیبی، دکتر حسن دانایی فرد، دکتر فرهاد عبدالهادی دانش پور دکتر علیرضا علی احمد، دکتر اسفندیار زبردست				
کمیته ناقدان: دکتر عادل آذر، دکتر محمد جواد محمدی نژاد، دکتر علیرضا عینی فر، دکتر مظفر صرافی، دکتر شاهین حیدری، دکتر بهناز امین زاده				

* این کرسی به مرحله اجلاس نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

توسعه را گاهی به عنوان هدف و زمانی به عنوان فرآیندی که شامل روابط علت و معلولی است مورد توجه قرار می‌دهیم. تاریخ تفاوت بین ارزش‌ها و گرایش‌های به کار رفته در رشته‌های مختلف طراحی، برنامه ریزی و مدیریت به رابطه علی که یکی از چهار اصل کلی فلسفه همراه «وجود و عدم»، «ضرورت و امکان» و «وحدت و کثرت» است، اشاره می‌نماید. پاره‌ای از این طرز تلقی‌ها را می‌توان توسط مدل «توسعه درون‌زا» که به فعل درآوردن استعدادها بالقوه را در ساختار و تشکیلات افقی و مستقل پی می‌گیرد، مورد ارزیابی قرار داد. این نظریه تلاشی است برای معرفی دو اصل علمی توسعه درون‌زا: «فرآیند تولید» و «رابطه» عرضه و تقاضا. «فرآیند تولید» به رابطه علت و معلولی و نحوه پدید آمدن مخلوقات و محصولات ساخته شده به وسیله انسان اشاره می‌کند؛ به عبارت دیگر، برای پاسخگویی به خواسته‌ها و نیازهای خود و یا جامعه به امکانات و شرایطی احتیاج داریم تا به وسیله فرد یا افرادی تغییر یافته و به صورت قابل استفاده درآیند. در مدل توسعه درون‌زا سطح مختلف فرآیند تولید را می‌توان به صورت ذیل خلاصه نمود: ۱- علت غایی (مردم، قصد، هدف، نیاز، خواست، ...) ۲- علت فاعلی (متخصص، رشته تخصصی، تئوری) ۳- علت / معلول مادی (شرایط و امکانات)، ۴- علت / معلول صوری (مقصد و محصول تولید شده نهایی). رابطه عرضه و تقاضا ارتباط این محصولات را بعد از حدوث پی می‌گیرد. مسیر ارزیابی کیفیت محصولات بر خلاف جریان تولید این مدل فکری به فرآیند خلاق زندگی، «توسعه مردم محور» و تفاوت‌های آن با «توسعه کالا محور» اشاره خواهد شد و کوشش می‌گردد تا توسط اصول ذکر شده جایگاه برنامه ریزی کیفی در مدل توسعه درون‌زا مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد. در این نظریه مفهوم درون‌زا نه تنها به رشد اقتصادی بلکه به توسعه جامعه اشاره دارد. در این توسعه با تمیز مشکلات بیشتر از آن جهت که به اثبات کیفیت زندگی می‌پردازد تا بالا رفتن استاندارد آن، مواجه هستیم؛ بنابراین به صورت کلی توسعه درون‌زا آن‌طور که ما برداشت می‌کنیم یک مفهوم اجتماعی روانشناسانه است که به احترام به استعدادها و توانمندی‌های مردم، مشارکت آن‌ها را در فرآیند تولید مقذور ساخته و در تجدید حیات اجتماعی و اقتصادی آن‌ها میکوشد. این کار از طریق حرکت از عمق اندیشه به سطح محصولات، سامان دادن محصولات، نظارت بر نحوه تأثیر این نتایج در شروع حرکت جدید و پویا نمودن و پایدار کردن این مکانیزم میسر می‌باشد.

اعتباری بودن قضایای اصول فقه

ارائه دهنده: حجت‌الاسلام والمسلمین سید صادق محمدی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
ساختمان انجمن‌های علمی حوزه علمیه قم	علوم نقلی	۲۸ دی ماه ۱۳۹۶	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: دکتر محمد قائینی، آیت‌اله هاشم نیازی، دکتر عباس زهیری				
کمیته ناقدان: دکتر حسین نجفی بستان، دکتر سیدمحمد واعظ موسوی، دکتر رضا اسلامی				

* این کرسی به مرحله اجلاسیه نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاسیه نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

ملاك اعتباری بودن علم آن است که موضوعات و محمولات آن از صلاحیت و شانیت تغییر دگرگونی در عالم اعتبار برخوردار است. در صورت اثبات این مدعا مناقشه برخی از متفکران عظیم القدر نظیر علامه طباطبائی و شهید مطهری (قدس سرهما) در ارتباط با عدم صحت کاربرد قضایای حقیقی در قضایای اعتباری، حل خواهد شد. علامه شهید مطهری معتقد به عدم ارتباط تولیدی میان این دو می‌باشد و اصل نظریه با عنوان تفکیک بین علوم حقیقی و اعتباری از علامه طباطبائی است و البته این دیدگاه به صورت موردی، نیز در کلمات اهل معقول و نیز در کلمات اصولیان و جود دارد که به آن‌ها اشاره می‌شود. بر اساس این نظریه در صورت صحت انقلابی در علم اصول رخ می‌دهد و بسیاری از استدلال‌های در علم اصول کنار زده می‌شود نظیر لزوم دور در مسئله تقسیمات ثانوی (قصد امثال امر و قصد وجه و تمییز و اخذ آن‌ها در متعلق امر) و ترجیح بلا مرجح در دوران امر بین‌المتباینین و تمسک به عام و استحاله تسلسل در بحث حکم استقلالی عقلی و امتناع حکم شرعی مولوی در مورد وجوب اطاعت و تشریح آن در عبادات و در بحث منتهی شدن حجیت هر امری به قطع و همچنین اشکال تکلیف به غیرمقدور و مسئله امتناع اجتماع مثلثین و ضدین و اجتماع و ارتفاع نقیضین در بحث اتصاف مقدمه داخلی (یعنی اجزاء) به وجوب غیری و وجوب نفسی ضمنی و بحث اجتماع امر و نهی بنابر تضاد میان احکام و عدم کفایت تعدد جهت و اجتماع استحباب و وجوب در محل واحد و عدم کفایت تعدد جهت و در بحث استحاله اخذ قطع به حکم در موضوع حکم مماثل و در بحث جمع حکم ظاهری و واقعی و در بحث ترتب و اشتراط طلب مهم به عصیان طلب اهم و ترک آن در فرض مطلوب بودن مهم در ظرف وجود اهم و لزوم دور در مسئله اخذ قصد امثال امر در متعلق اوامر و استدلال بر حجیت خبر واحد به خبر واحد و بحث علامت بودن تبادر برای معنای حقیقی و موقوف بودن آن به علم به وضع و در بحث جریان و حسن احتیاط در عبادات و استدلال بر آن به برهان انئی و تقیید حکم به علم به حکم و اخذ آن در متعلق حکم و همچنین در مورد قواعد زیادی نظیر عرض بلاموضوع و انتفاء کل به انتفاء جزء و انتفاء مشروط به انتفاء شرط و تقدم شیء بر نفس و توارد علل متعدده بر معلول واحد و قاعده «الواحد لایصدر عن الواحد والواحد لایصدر عنه الا الواحد و امتناع» تقدم مشروط بر شرط و ضرورت انتفاء کل به انتفاء جزء و امتناع تسلسل علل و توارد علل متعدد بر معلول واحد و موارد دیگر. بر اساس این نظریه اصل این دیدگاه به طور اجمال صحیح است و گریزی از تسلیم شدن در برابر آن نیست؛ ولی پذیرش اصل این نظریه به معنای نفی امور حقیقی از دانش اصول فقه به صورت سالبه کلیه نیست، بلکه در خیلی موارد به کارگیری امور حقیقی در علم اصول صحیح است و راه حل‌هایی وجود دارد: ۱. گزاره‌ها و قضایای اعتباری در شریعت به لحاظ صدور آن از عاقل حکیم تابع مصالح و مفاسد و دارای اغراض و برخاسته از شوق و اراده و محبوبیت و مبعوضیت است و این قاعده بنابر مسالک متعدد (مصالح و مفاسد در متعلق احکام یا نفس جعل و یا تلفیقی از آن دو) صادق است و البته در مسائل اصول افتراق‌هایی در این مسالک وجود دارد که وارد آن نمی‌شویم و مهم آن است که بدانیم بسیاری از قواعد و مبادی فلسفی و کلامی به لحاظ مصالح و مفاسد و اغراض جریان دارند و مصالح و مفاسد از امور حقیقی و واقعی می‌باشند؛ بنابراین از مصادیق ورود قضایای حقیقی در گزاره‌های اعتباری نمی‌باشند.

فرهنگ و تمدن غرب نیز بر مبنای وجود استوار است

ارائه دهنده: دکتر محمد ریخته‌گران

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	رتبه کرسی	امتیاز
دانشگاه تهران	علوم عقلی	۴ دی ماه ۱۳۹۶	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: دکتر رضا داوری اردکانی، دکتر غلامرضا اعوانی، دکتر حسین کلباسی، دکتر حمید پارسانیا				
کمیته ناقدان: دکتر شهرام پازوکی، دکتر محمد رجبی، دکتر سید حمید طالب زاده، دکتر سید محمد رضا بهشتی				

* این کرسی به مرحله اجلاس نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

آیات و روایاتی وجود دارد که اشاره به مشارق و مغارب دارند. سخن در بنیاد انتولوژیک شرق و غرب است. شرق و غرب اصطلاحاتی جغرافیایی است و جایگاه شرق و غرب را علوم جغرافیا و نجوم تعیین می‌کنند، اما از آنجا که زمین را کروی بدانیم، مشرق و مغرب نسبی خواهد بود و بنابراین بر اساس جغرافیا و نجوم از شرق و غرب مطلق نمی‌توان سخن گفت. برای خروج از نسبییت شرق و غرب، باید از حوزه جغرافیا و نجوم خارج شویم و شرق و غرب تاریخی را مورد توجه قرار دهیم. شرق تاریخی در شرق آسیا پدید آمد و غرب تاریخی در اروپای غربی پدید آمد و به سمت آمریکا توسعه یافت. اگر اطلاق غرب به تاریخ و تمدن غربی، اطلاق حقیقی باشد، این مغرب، غروب خورشیدی است که از شرق بردمیده است. بر اساس نظر هگل، شرق، سرآغاز تاریخ و غرب سرانجام آن است و اگر به شرق و غرب تاریخی نظر کنیم می‌توانیم از شرق و غرب مطلق سخن بگوییم و نخستین هیئتی که روح در آن نمایان شد، شرق است. هگل ما را از شرق و غرب نسبی بیرون می‌کشد و به غرب و شرق مطلق سوق می‌دهد. تقابل شرق و غرب به تقابل آسیا و اروپا تبدیل شده است؛ آسیا سرآغاز و اروپا سرانجام و غایت است. هایدگر تقابل شرق و غرب را به تقابل وجود و عدم باز می‌گرداند؛ حوالت غرب وجود و حوالت شرق عدم است. وجود شیئی خاص نیست و هیچ شیئی نیست و در واقع، عدم است. هگل از راه وجود و تفکر دیالکتیکی به عدم می‌رسد. هایدگر نیز معتقد است وجود مطلقاً دیگر و مغایر با هر چیزی است و به هیچ شیئی شباهت ندارد و در واقع وجود، عدم است. در نظر هگل و هایدگر وجود و عدم یک چیز هستند. هایدگر معتقد است غربی‌ها در اخذ وجود تفسیر خاصی از آن کردند و آن را به معنای فعلیت یک وجود بالفعل گرفتند، در حالی که شرق، متمرکز بر نیستی است. وجود و عدم، دو وجه یک پرده است. شرق به حیث قابل و غرب به حیث فاعلی رفته است. مدرک شرقی حیث قبول و مدرک غربی حیث فاعلی دارد. حیث قبول با افلاطون و اعیان ثابت و حیث فعل با ارسطو و تفسیر او اصالت وجود ارتباط دارد. وجود از حیث اطلاق و به صورت لابشرط تابیدن گرفته است و وجود مطلق در عین اطلاق مقید است. در واقع باید به تفاوت لابشرط مقسمی با لابشرط قسمی توجه شود، لابشرط مقسمی ذات تعالی است و اینجا اقتران نور و سایه مطرح می‌شود. در عرفان تجلی را بنا بر اطلاق، عموم و سریان آن ولایت خاصه مطلق می‌شمارند که از کلیه قیود و تعینات مبراست و ولایت شمسیه است. در مقابل، ولایت قمریه انعکاس ولایت شمسیه و در صورت قیودات و تعینات است. شرق و غرب تاریخی بر اساس ولایت قمریه و انحراف از مقام استوا یا ولایت شمسیه است؛ بنابراین شمس و غرب متعارف مقتضای ولایت قمریه در رتبه حدود است. یک حقیقت ازلی که نور محمدی یکی از نام‌های آن است، وجود دارد که از مطالع کمال انبیا تابش می‌گیرد و با توجه به درجه هریک ظهور می‌یابد. نمی‌قوس شرقی دور نبوت و نیم قوس غربی قوس ولایت است و تنزل عبارت است از محتجب شدن نور حقیقت انسانی و محتجب شدن به صفات بشری. تقابل، تقابل هستان است. تقسیم عالم به شرق و غرب معنایی ندارد. اکنون شرق در حجاب است. هر چند همچنان انسانهای شرقی هستند، اما سخن آنان هژمونی ندارد؛ امروز همه جا دولت غرب است و غرب حکومت می‌کند.

حکم ناپذیری وجود

ارائه دهنده: حجت‌الاسلام والمسلمین حسین عشاقی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم عقلی	۱۸ آبان ماه ۱۳۹۴	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: دکتر سعید جوادی آملی، دکتر حسن معلمی، دکتر علی شیروانی				
کمیته ناقدان: دکتر عسکری سلیمانی، دکتر علی امینی‌نژاد				

* این کرسی به مرحله اجلاس نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

بنا بر دیدگاه‌های فلسفی رایج، موضوع فلسفه اولی عبارت است از «وجود مطلق» یا «موجود از آن جهت که موجود است»؛ ولی روشن است که درستی این سخن، مشروط است به اینکه وجود، حکم‌پذیر باشد؛ یعنی اتصافش به برخی احکام و اوصاف، ممکن باشد. ادعای این نظریه آن است که در وجود، چنین شرطی امکان تحقق ندارد؛ بنابراین وجود، حکم‌ناپذیر است و ممکن نیست که «وجود مطلق» یا «موجود از آن جهت که موجود است» موضوع فلسفه باشد. براساس این نظریه ما می‌توانیم حکم را در دو معنا به کار ببریم: اول حکم در گزاره‌ها و دوم عوارض ذاتی حکم. وجود، حکم‌ناپذیر است، یعنی نمی‌توانیم عوارض ذاتیه برای وجود در نظر بگیریم بنابراین باید موضوع فلسفه باید به وجود یا وجود متجلی تغییر یابد. در این نظریه این بحث وجود دارد که موانعی که از حکم‌پذیری هستی و موضوع فلسفه شدن آن جلوگیری می‌کنند، چیست. چهار مانع کثرت ناپذیری وجود، امتناع عروض بر حقیقت هستی، امتناع عروض «واجب بالذات» و «ممتنع بالذات» بر هستی و بی‌مرزی حقیقت هستی را از موانع حکم‌پذیری هستی است. هدف از این نظریه این است که با ارائه موانع حکم‌پذیری هستی (به معنای مطلق واقعیت) روشن کند موضوع فلسفه اولی هستی (به معنای مطلق واقعیت با تعابیر گوناگونش) نیست. برای این که هستی (به معنای مطلق واقعیت با تعابیر گوناگونش) احکامی داشته باشد تا بتواند موضوع فلسفه اولی قرار گیرد، موانعی وجود دارد. بنابراین نه این حقیقت، موضوع فلسفه اولی است و نه برای او اصلاً حکمی وجود دارد؛ از این رو باید برای فلسفه اولی موضوع دیگری یافت و بالتبع احکام و مسائل فلسفه اولی را باید از نو بازسازی کرد. در مکاتب سه‌گانه فلسفی مشایی، اشراقی و متعالی، موضوع فلسفه اولی همان هستی (به معنای مطلق واقعیت با تعابیر گوناگونش) است؛ و از این رو در هر یک از سه مکتب فلسفی، به ظاهر از احکام همین حقیقت بحث شده است، ولی در دیدگاه عرفا حقیقت هستی مصلاً هیچ اسم و رسمی ندارد؛ و بنابراین نمی‌توان در هیچ علمی و از جمله در فلسفه اولی از این حقیقت بحث کرد؛ و از این رو ممکن نیست که چنین حقیقتی موضوع فلسفه اولی قرار گیرد، البته در مباحث عرفا تحلیلی عقلی برای حکم ناپذیری حقیقت هستی دیده نمی‌شود، نگارنده در این مقاله به تحلیل عقلی این دعوا پرداخته است.

نقشه راه علوم انسانی اسلامی (واقع‌گرایی در علوم انسانی اسلامی)

ارائه دهنده: دکتر ابراهیم دادجو

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	رتبه کرسی	امتیاز
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم عقلی	۲۸ شهریور ۱۳۹۴	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: آقایان دکتر حسین کلباسی، دکتر عبدالله نصری، دکتر خسرو باقری				
کمیته ناقدان: دکتر علیرضا پیروزمند، دکتر علیرضا قائمی‌نیا، دکتر حمیدرضا شاکرین، دکتر حسن سوزنچی				

* این کرسی به مرحله اجلاس نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

در مورد امکان یا عدم امکان تولید علوم انسانی اسلامی دو نظریه کلان وجود دارد: یکی اینکه عده‌ای از عدم امکان تولید علوم انسانی اسلامی دفاع کرده‌اند و دیگر اینکه عده‌ای از امکان تولید علوم انسانی اسلامی دفاع کرده‌اند و بر این اعتقادند که می‌توان مستقیماً از درون متون دینی به تأسیس علوم انسانی جدیدی به نام علوم انسانی اسلامی پرداخت. حسن این راهکار در آن است که همه مذاهب و مکاتب اسلامی و همه کشورهای مسلمان را به راهکار درست، واقع‌بینانه و واحد تولید علوم انسانی اسلامی واقف می‌سازد و به دور از هرگونه ادعاهای تفرقه‌انگیز راهکار واحد تولید علوم انسانی اسلامی را در دسترس عالم اسلام قرار می‌دهد. هر چند می‌توان مبانی این نظریه را در آراء استاد جوادی آملی راجع به علم دینی یافت، این نظریه ساختار بی‌بدیلی است که حاصل نگاه واقع‌گرایانه خود بنده به علوم انسانی و علوم انسانی اسلامی است. نظریه حاضر بیان‌کننده اصول اساسی دیدگاهی است که مدعی است در چهارچوب مکتب و براساس نظریه سه‌گانه خود از علوم انسانی اسلامی تبیین واقع‌بینانه‌ای به دست می‌دهد و از آنجایی که موضوع نظریه «واقع‌گرایی روش‌شناختی» است، هر واقع‌گرایی روش‌شناختی نیز مستلزم واقع‌گرایی معرفت‌شناختی و هستی‌شناختی هم می‌باشد؛ اما این‌گونه نیست که واقع‌گرایی هستی‌شناختی مستلزم واقع‌گرایی معرفت‌شناختی یا واقع‌گرایی معرفت‌شناختی مستلزم واقع‌گرایی روش‌شناختی باشد. این طرح نامه بیان می‌دارد که در مورد «علوم انسانی اسلامی» دو دیدگاه کلان وجود دارد: عده‌ای از «تأسیس علوم انسانی جدید»ی تحت عنوان «علوم انسانی اسلامی» دفاع می‌کنند؛ عده دیگری نه از «تأسیس» بلکه از «تهذیب (و تکمیل) علوم انسانی فعلی» و وصول به نوعی «علوم انسانی اسلامی» دفاع می‌کنند. صاحب طرحنامه، با تفکیک بین تأسیس علوم انسانی اسلامی و تهذیب (و تکمیل) علوم انسانی اسلامی، به دلایل ۱. مذهبی، ۲. نظری و ۳. عملی، ادعای تأسیس علوم انسانی اسلامی را ادعایی نادرست دانسته و با معرفی نظریه سه‌گانه خود (واقع‌گرایی پیشرونده، حدس و اثبات، تهذیب با واسطه)، در چهارچوب اصول حاکم بر سه محور معرفت‌شناسی، فلسفه علم و علوم انسانی و فلسفه علوم انسانی اسلامی، از تهذیب و تکمیل (تهذیب با واسطه، تهذیب به واسطه روش خود علوم انسانی) علوم انسانی، از طریق تأسیس مکتب و وصول به نوعی علوم انسانی اسلامی دفاع کرده است. در عین حال، خود طرحنامه حاضر نیز نمونه‌ای از «تأسیس مکتب» در علم انسانی «فلسفه علم» و «فلسفه علوم انسانی اسلامی» است و از «تأسیس مکتب رئالیسم در علوم انسانی اسلامی» حکایت دارد.

نظریه نسبیت در حقوق شهروندی

ارائه دهنده: دکتر محمد جواد جاوید

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه تهران	علوم اجتماعی	۵ شهریور ۱۳۹۶	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: دکتر قاسم زمانی، دکتر فضل‌الله موسوی، دکتر محمدرضا ویژه، دکتر عباس کدخدایی				
کمیته ناقدان: دکتر هدی غفاری، دکتر علی محمد فلاح زاده، دکتر مهدی هداوند، دکتر محمد جلالی، دکتر اسدالله یآوری، دکتر حسن وکیلان				

* این کرسی به مرحله اجلاس نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

این نظریه تحلیلی عینی ناظر به توضیح وضع عملی و بیرونی در اعمال و اجرای حقوق است. همان‌گونه که نظریه اطلاق در حقوق طبیعی مبتنی بر اصلی ذهنی در درون است. این دو، متأثر از هم و مرتبط باهم، دو بعد از وجود آدمی را در عرصه زندگی به تصویر و تفسیر می‌کشند که در عمل تفکیک ناپذیرند. از آن رو که حقوق انسانی در دو بعد ثابت و متغیر قابل تقسیم است هر دوی این قسم در تأسیس حقوق شهروندی شریک اند اما آن بخشی از حقوق آدمی که در جمع و جمعیت مدنی هویت یافته و صیقل می‌خورد در گذر زمان و مکان ثابت نیست و هر جامعه‌ای مبتنی بر اولویت‌های سعادت جمعی خویش می‌تواند عناصری را بر دیگری ترجیح دهد که لزوماً نه تعمیم پذیر است و نه تجربه پذیر و نه ضرورتاً تکرار پذیر بلکه از جامعه‌ای به دیگری ممکن است متفاوت، سیار و سیال باشد. تنها عنصر جاودانه در این حقوق، حقوق بنیادین بشری است که این حقوق هم در شرایط جمعی قابل تحدید و تضییق است. در عین حال نسبیت حقوق شهروندی به معنای سیالیت اصول حاکم بر آن حقوق نیست؛ بنابراین به طور کلی جوهره اصلی این نظریه این است که در بحث از نسبیت در حقوق شهروندی همواره باید در نظر داشت که بسیاری از حقوق بنیادین در وضع مدنی یا شهری هم مستدام می‌ماند؛ اما آن بخش از حقوق که ذیل عنوان حقوق آزادی‌ها رایج شده و در حقیقت «حق بر آزادی در» هستند، به طور محدود می‌شوند؛ چراکه بدون این محدودیت و غربال قابلیت‌های تام در آزادی‌های فردی امکان وصول به وضع مدنی و حصول سعادت جمعی میسر نخواهد بود. در اینجا است که اگر توجه این حقوق به نیازهای مادی و ملموس بشری است که در رأس آنها از حق بر تغذیه (خوردن و آشامیدن)، تزویج (آرامش و آمیزش) و تأمین (بهداشت، پوشاک و مسکن) است، آزادی‌ها در چگونگی استیفای این حقوق حتماً به سود همگان، از طرف دولت، لگام و لجام زده می‌شود؛ از این رو، در این باره حتماً دو مسئله «حق بر آزادی در» را باید از هم به نیکی تفکیک کرد. در تمامی حقوق ذکر شده این دوگانگی کاراست. زمانی حق و زمانی آزادی نام دارد. برای مثال، افراد حق بر مسکن دارند همان‌گونه که آزادی در انتخاب، در ساخت یا در استفاده از مسکن را نیز دارند؛ اما این قسم آزادی‌ها که به نظر ما مجازاً حق نامیده می‌شوند در یک وضع جمعی و مدنی محدود می‌شوند و معیار این محدودیت میزان وفاداری شهروند در تأمین مصلحت همگانی است. این محدودیت‌ها محصور در طیف یا صنف خاص مذهبی یا سیاسی هم نیست. چه بسا شهروندی مبتنی بر قانون اساسی اقلیت شناخته شود؛ اما در برهه‌ای از زمان به دلیل سود خاصی که به عموم می‌رساند امتیازات کامل یک شهروند درجه یک را باید؛ از این رو، به صراحت در این نظریه شهروندان در درجه‌های مختلف وجود دارند؛ اما هیچ‌کدام در درجه خود ابدی و مطلق نیستند و تحول از صد تا صفر بر اساس مصلحت همگانی از سوی دولت مشروع و قانونی که نماینده منافع عمومی و عقل جمعی دانسته شده، میسر و مقدور است.

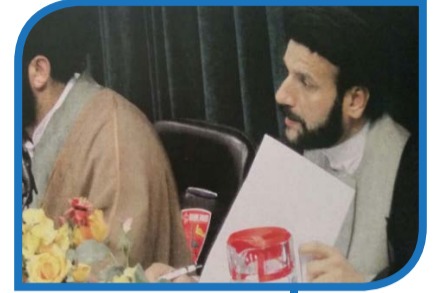
ارائه یک روش کل نگر در علم اقتصاد

ارائه دهنده: دکتر عبدالحمید معرفی محمدی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه اصفهان	علوم اجتماعی	۲۷ اردیبهشت ۱۳۹۶	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: دکتر نصیری اقدم، دکتر علیرضا آقا حسینی				
کمیته ناقدان: دکتر رضا امیری تهرانی، دکتر مجید مقدم، دکتر مهدی زری باف				

* این کرسی به مرحله اجلاس نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

روش‌شناسی غالب در پارادایم نئوکلاسیک علم اقتصاد متعارف، نوع خاصی از روش‌شناسی اثبات‌گرایانه به نام تأییدگرایی است، روش‌شناسی اثبات‌گرایانه در چارچوب نظریه نئوکلاسیک، معرفت ناقصی در اختیار ما قرار می‌دهد؛ چرا که واقعیت را به بعد کمیت پذیر تقلیل می‌دهد و ابعاد کیفی واقعیت اقتصادی را مد نظر قرار نمی‌دهد. شرط دستیابی به معرفت کامل‌تری از واقعیت اقتصادی را باید در پرسش از شرایط امکان معرفت در علم اقتصاد با یک رویکرد استعلایی جستجو کرد. پس از چنین بررسی باید با کمک رویکرد نهادگرا، ابعاد کیفی واقعیت اقتصادی را مد نظر قرار داد و با تلفیق رویکرد استعلایی و نهادگرا به مثابه روش و به کارگیری نظریه نئوکلاسیک به مثابه منطق علم اقتصاد، بازنمایی واقعیت اقتصادی به زبان طبیعی و ریاضی هر دو، امکان پذیر خواهد بود و علاوه بر ابعاد کمی می‌توان ابعاد کیفی واقعیت را نیز مد نظر قرار داد. روش‌شناسی ارائه شده در این نظریه خود مبتنی بر فلسفه استعلایی کانت از یک سو و رویکرد هرمنوتیکی از سوی دیگر است. در خصوص پیشینه تاریخی این نظریه باید اشاره داشت که رویکرد استعلایی از نوع کانتی قبلاً در توجیه فیزیک نیوتنی توسط کانت به کار گرفته شده است. رویکرد نهادگرا نیز توسط نهادگرایان قدیم و جدید در علم اقتصاد به کار گرفته شده است. در این نظریه سعی شده با تلفیق این دو رویکرد در چارچوب فلسفه زبانی به رویکرد جدیدی در علم اقتصاد برسیم که مبنایی برای یک روش‌شناسی کل نگر در علم اقتصاد باشد؛ بنابراین مفردات این نظریه را می‌توان در کارهای کانت و نهادگرایان مشاهده کرد ولی تلفیق این دو رویکرد در چارچوب فلسفه زبانی مسبوق به سابقه نیست. بر همین اساس اجزا و اصول این نظریه عبارت است از: ۱- پدیدارشناسی جهان اقتصاد ۲- هستی‌شناسی جهان اقتصاد ۳- جهات هستی در جهان اقتصاد ۴- زبان علم اقتصاد ۵- انواع گزاره‌ها در علم اقتصاد ۶- دعاوی سه‌گانه اعتبار در جهان اقتصاد ۷- متافیزیک حاکم بر جهان اقتصاد ۸- تلفیق رویکرد فرارونده/ نهادگرا در علم اقتصاد جهت حل مسئله اصلی در علم اقتصاد. پیامدها و دستاوردهای این نظریه این است که اگر این نظریه درست باشد به این معنا است که روش‌شناسی معمول در علم اقتصاد که به روش‌شناسی اقتصادی همگرا شده است شناخت ناقصی از واقعیت در اختیار ما می‌گذارد که امکان سیاست‌گذاری اقتصادی بر مبنای آن منتفی می‌شود. نقد رویکرد اقتصادسنجی به عنوان ابزاری برای توصیه‌های عملی در سیاست‌گذاری نیز بحث شده است

نگاهی نو به سهم الارث فرزندان در قرآن کریم

ارائه دهنده: دکتر سیدمحمد جواد موسوی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
انجمن فقه و حقوق اسلامی حوزه	علوم نقلی	۵ اسفند ۱۳۹۵	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: آیت اله ابوالقاسم علیدوست، دکتر محمد علی رضایی اصفهانی، دکتر سید علی علوی قزوینی، دکتر حسین جعفر بستان				
کمیته ناقدان: دکتر حسن عبدی، دکتر احمد غفاری، دکتر عبدالله محمدی				

* این کرسی به مرحله اجلاسیه نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاسیه نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

همواره یکی از مسائل پرچالش و سخت در فقه امامیه و حتی فقه اهل سنت بوده است، تأکید کرد: در این باره سؤالات و ابهامات زیادی از جمله دو برابر بودن سهم پسر نسبت به دختر وارد شده و کم و بیش به این سؤالات پاسخی داده شده است ولی هنوز عده‌ای به افتناع لازم نرسیده‌اند. در اصطلاح فقهی اگر جمع سهام تعیین شده در قرآن کریم برای ورثه، بیشتر از اموال میت باشد به آن عول می‌گویند. همچنین اگر جمع سهام شده در قرآن کریم برای ورثه، کمتر از اموال میت شود، به آن تعصب می‌گویند. طبق نظر فقهای اهل سنت در این فرض، زیادی مال فقط به پدر داده می‌شود و به نظر فقهای شیعه، زیادی مال به پدر و دختر داده می‌شود. ریشه اختلافات بین فقهای شیعه و سنی این است که آنها اتفاق نظر دارند در تمام فروض، عمل به ظاهر سهام تعیین شده در قرآن کریم ممکن نیست؛ زیرا در برخی فروض جمع سهام تعیین شده در قرآن کریم برای ورثه بیشتر از اموال میت، در برخی فرائض کمتر می‌شود. در آیه ۱۱ سوره نساء در مورد تقسیم ارث بین فرزندان ابتدا آمده «لِلذَّكَرِ مِثْلُ مِثْلِ الْأُنثِيَّاتِ» سپس سهم بیشتر از دو دختر دو سوم و سهم یک دختر نصف تعیین شده و در ادامه سهم غیر فرزندان یعنی پدر و مادر هر کدام یک ششم، شوهر یک چهارم و همسر یک هشتم تعیین شده است. به عبارت دیگر، جمع صور بیشتر از مخرج مشترك می‌شود لذا به نظر می‌رسد با توجه به قرینه کلام، معنای آیه «لِلذَّكَرِ مِثْلُ مِثْلِ الْأُنثِيَّاتِ» این است که اگر فرزندان شامل پسر و دو دختر باشند، پسرها در مجموع مثل دو دختر ارث می‌برند یعنی سهم دو دختر نصف و نصف دیگر سهم پسران است؛ خواه یک پسر باشد یا بیشتر. در فراز بعدی آیه سهم فرزندان اگر شامل اولاد پسر و بیشتر از دو دختر باشند مشخص می‌شود که سهم دختران دو سوم تعیین شده و یک سوم باقیمانده سهم اولاد پسر است و در فراز آخر سهم فرزندان اگر شامل اولاد پسر و یک دختر باشد مشخص می‌شود که سهم یک دختر نصف تعیین شده و نصف دیگر سهم اولاد پسر است. اگر همه فرزندان منحصرأً دختر یا پسر باشند آنها سهم معینی ندارند بلکه سهم آنها با معین شدن سهم غیر فرزندان و مقید شدن سهم آنها به وجود فرزند مشخص می‌شود.

استعاره مندی معرفت دینی

ارائه دهنده: دکتر علیرضا قائمی نیا

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	علوم عقلی	۲۶ مهر ۱۳۹۵	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: آیت الله علی اکبر رشاد، دکتر ابوالفضل ساجدی، دکتر محمد مهدی گرجیان				
کمیته ناقدان: دکتر محمد علی رضایی اصفهانی، دکتر محمد تقی سبحانی، دکتر احمد شاکری				

* این کرسی به مرحله اجلاس نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاس نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

مسئله نظریه این است که متون دینی گزاره‌ها را چگونه پردازش می‌کنند؟ و پاسخ اجمالی این است که متون دینی، این گزاره‌ها را براساس روابط هستی شناختی و معرفت شناختی پردازش و بیان می‌کند. متون دینی برای بیان حقایق، چه مجرد و چه انتزاعی، از مفاهیم مادی آشنا در ذهن بشر استفاده می‌کند و در نتیجه زبان امور مادی، برای زبان امور فرا مادی و متعالی نیز استفاده می‌شود و این همان استعاره شناختی است که با استعاره ادبی تفاوت دارد. زیبایی استعاره در آن است که متکلم با مفهومی نا آشنا روبرو می‌شود و برای بیان آن خود را به استفاده از استعاره ناچار می‌بیند؛ و زیبایی استعاره از زیبایی تفکر نشات می‌گیرد؛ چرا که از عالم مادی صرف به سمت مفهوم انتزاعی حرکت می‌کند. پیامد مهم این نظریه تفکیک فضاهای وجودی و متافیزیکی در فهم و تفسیر قرآن است. در بسیاری از آیات قرآن تفسیر متافیزیکی به عمل آمده است در حالی که آیات وجودی هستند و باید آیات را استعاره‌های دین شناختی و وجودی دانست. در ذیل آیه «وَاللَّهُمَّ إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ» و معبود شما معبود یگانه‌ای است که جز او هیچ معبودی نیست [و اوست] بخشایشگر مهربان». (بقره، ۱۶۳) علامه وحدت را تحلیل فلسفی کرده است و معانی وحدت را مورد بررسی قرار داده‌اند. فضای بررسی ایشان متافیزیکی است، اما فضای آیه ناظر بر متن زندگی است. فضای اولیه این آیه وجودی است. در بسیاری از موارد نیز چنین رویکردی دیده می‌شود. نظریه استعاره‌شناختی در دهه ۷۰ قرن بیستم مطرح شده است. این نظریه در سیاق رد نظریه ارسطو مطرح شده است. او استعاره را صورتی از زبان می‌داند. شکل اصلی زبان شکل تحت اللفظی و شکل ثانویه استعاره و مجاز است. استعاره تا به امروز معنای ثابتی نزد ما داشته است و حال آنکه این فرآیند زبانی می‌تواند شکل شناختی داشته باشد. نظرات سنتی در خصوص استعاره به شناختی بودن آن اشاره‌هایی دارد اما نظام‌مند نبوده و حدود و ثغورش هم مطرح نیست. در عرفان استعاره بیشتر به رویکرد شناختی و علوم شناختی نزدیک است و این نظریه در سنت ما بدون پیشینه نیست. استعاره کارکردی زیباشناسانه در ارسطو دارد و ترکیب خاصی از مفاهیم و الفاظ است و نه رویکردی در تفکر. در استعاره شناختی، زبان استعاری می‌شود. استعاره شناختی ادعا می‌کند که استعاره اساس تفکر بشر است و وقتی انسان از فضاهای مادی به سوی فضای غیرمادی حرکت می‌کند، برای فهم این فضاها استعاره مطرح می‌شود. این تفسیر که مجاز را هم در بر می‌گیرد فرایندی اجتناب‌ناپذیر است. در هنگامی که امری فرا مادی می‌بینیم، از مفاهیم مادی آشنا استفاده می‌کنیم، مانند اینکه وی گوئیم او مثل شیر شجاع است. این زیبای استعاری زبان را هم زیبا می‌کند؛ اما باید دانست که زیبایی قرآن مقصود اولیه نیست، بلکه زیبایی پردازش اطلاعات باید مورد توجه واقع شود و زیبایی زبانی پیامد ضروری زیبای تفکر قرآنی است. زبان شعری زیباست چون زبانش زیباست. شاعر حرکتی شناختی انجام می‌دهد. خلاصه نظریه‌ها اساس قرار دادن فرایند شناختی در متون دینی و پردازش اطلاعات مفاهیم غیرمادی با مفاهیم مادی است، اگر زبان و گزاره‌های نصوص دینی استعاری‌اند در نتیجه فهم دینی ما نیز استعاری خواهد بود.

ناکارآمدی ارزش زدایی از روایت تاریخی

ارائه دهنده: دکتر ابوالحسن فیاض انوش

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	امتیاز
دانشگاه اصفهان	علوم اجتماعی	۵ اسفند ۱۳۹۴	ناتمام*	ناتمام
شورای داوری: دکتر علیرضا ملایی توانی، دکتر محمد مرادی خلج، دکتر نزهت احمدی				
کمیته ناقدان: دکتر اصغر منتظرالقائم، دکتر سید مهدی امامی، دکتر شهاب شهیدانی				

* این کرسی به مرحله اجلاسیه نهایی نرسیده است. تعیین نوع کرسی (نظریه، نقد، نوآوری) در اجلاسیه نهایی و براساس قضاوت داوران صورت می‌گیرد.

تصور وصول عینیت‌گرایی و امکان جدایی دو امر «واقع» و «ارزش» به منظور فراهم آوردن استاندارد علمی نوعی خوش باوری است، زیرا هیچ علمی تولید نمی‌شود مگر آنکه از صافی ذهن گذر کند. پاسخ‌گویی به پرسش‌های بنیادین در حوزه فلسفه علوم تاریخی و تلاش در جهت طرح آکادمیک مباحث آن و استفاده از ظرفیت‌های کرسی نقد از انگیزه‌ها و اهداف طرح این نظریه است. پرسش‌های اساسی این نظریه این است که روایت تاریخی چیست؟ دیدگاهی که می‌پندارد می‌بایست از هرگونه روایت تاریخی ارزش زدایی شود چگونه دیدگاهی است؟ و چرا به ارزش زدایی قائل است؟ و نهایت اینکه چرا قائل به ناکارآمدی این دیدگاه هستیم؟ نظریه شایع در حوزه مطالعات تاریخی برای آنکه تاریخ به عنوان یک علم مقبول، خوش نام و معتبر پذیرفته شود؛ باید به‌گونه‌ای عینی، فاقد جهت‌گیری‌های ارزشی باشد. دو مفروض اصلی این دیدگاه این است: جدی گرفتن دوگانگی میان امر واقع و ارزشی و ضرورت التزام به ارزش زدایی از روایت تاریخی برای کسب و جاهت علمی. عمر این نگاه دو قرن بیشتر نیست. عمدتاً از قرن ۱۹ به بعد با سلطه پوزیتیویسم و هیستوریسیسم بیان واقعیت دچار تنگنا می‌شود. دو پایه اصلی جدا پنداران ارزش از واقعیت عبارت‌اند از وجود نزاع‌های فراوان در طول تاریخ (بعد سلبی) و دیگری تلاش جهت فراهم کردن موجبات علمی کردن تاریخ (بعد ایجابی) از منظر این دیدگاه، هر کنش تاریخی باید بدون امر ارزشی باشد تا بتوان به تمایز میان واقعیت و ارزش مستلزم باشیم. با این حال ارزش زدایی از تاریخ خود نوعی توهم بی‌طرفی است و این نظریه (امکان جدایی) فاقد استحکام نظری و کاربردی عملی است؛ از این رو لزوم بازنگری و نقد آن مشخص می‌شود. نگاه مورخ این نیست که ارزش‌های خود را به واقعیات تاریخی تحمیل کند بلکه خود واقعیت، دارای ترجیحات ارزشی است و اگر مورخ با این ترجیحات ارتباط برقرار نکند حق مطلب را در بازنمایی روایت تاریخی به جا نیاورده است. حقیقت امر این است که ارزش‌ها و واقعیات در موضوعات تاریخی در هم تنیده شده‌اند و اگر امکان جدایی ارزش از واقعیت در حیطه معرفت‌شناسی وجود داشته باشد این امکان، در بعد هستی‌شناسی میسر نیست. در یک استدلال اقترانی هر کنش تاریخی یک امر ارزشی است و هر روایت تاریخی یک کنش تاریخی است در نتیجه هر رویداد تاریخی امر ارزشی است. آن‌هایی که از تبعات نظریه عدم جدایی ارزش و واقعیت و اهمیت دارنده عمدتاً بدان دلیل است که نظر بدیلی نمی‌شناسند. هر واقعیت در تاریخ، کنش انسانی است و هر کنش انسانی سرشار از ارزش؛ پس واقعیات تاریخی وجود و اهمیت خود را از نسبتی که با انسان دارند اخذ می‌کنند. به واقع کنش‌ها ارزش‌مدار هستند و اگر فاقد امر ارزشی باشند مصلاً امکان وقوع ندارند. مورخی که می‌خواهد با تمایز واقعیت از ارزش رو به دوگانگی آنها آورد، نادانسته تمام تلاش خود را معطوف طرد قوه فاهمه کرده است. از پیامدهای این نظریه محدود کردن دامنه مخاطبان دانش تاریخ و کاهش تأثیرگذاری آن یکی از عواقب این نگاه است؛ همچنین ایجاد فاصله میان مورخ و کتابخوان و نیز اینکه مورخان این‌گونه وانمود کنند که دارایشان والاتری نسبت به بقیه هستند از دیگر عوارض و پیامدهای چنین نگاهی است. ارزش زدایی از روایت تاریخی چه از منظر تجربه تاریخی و چه از لحاظ منطق روایت تاریخی قابل دفاع نیست، اما به واسطه سهولتی که در ایجاد وظایف مورخ و رهانیدن او از وظیفه خطیر اندیشیدن ایجاد می‌کند با اقبال عمومی محافل علمی تاریخ مواجه شده است.

فصل سوم؟

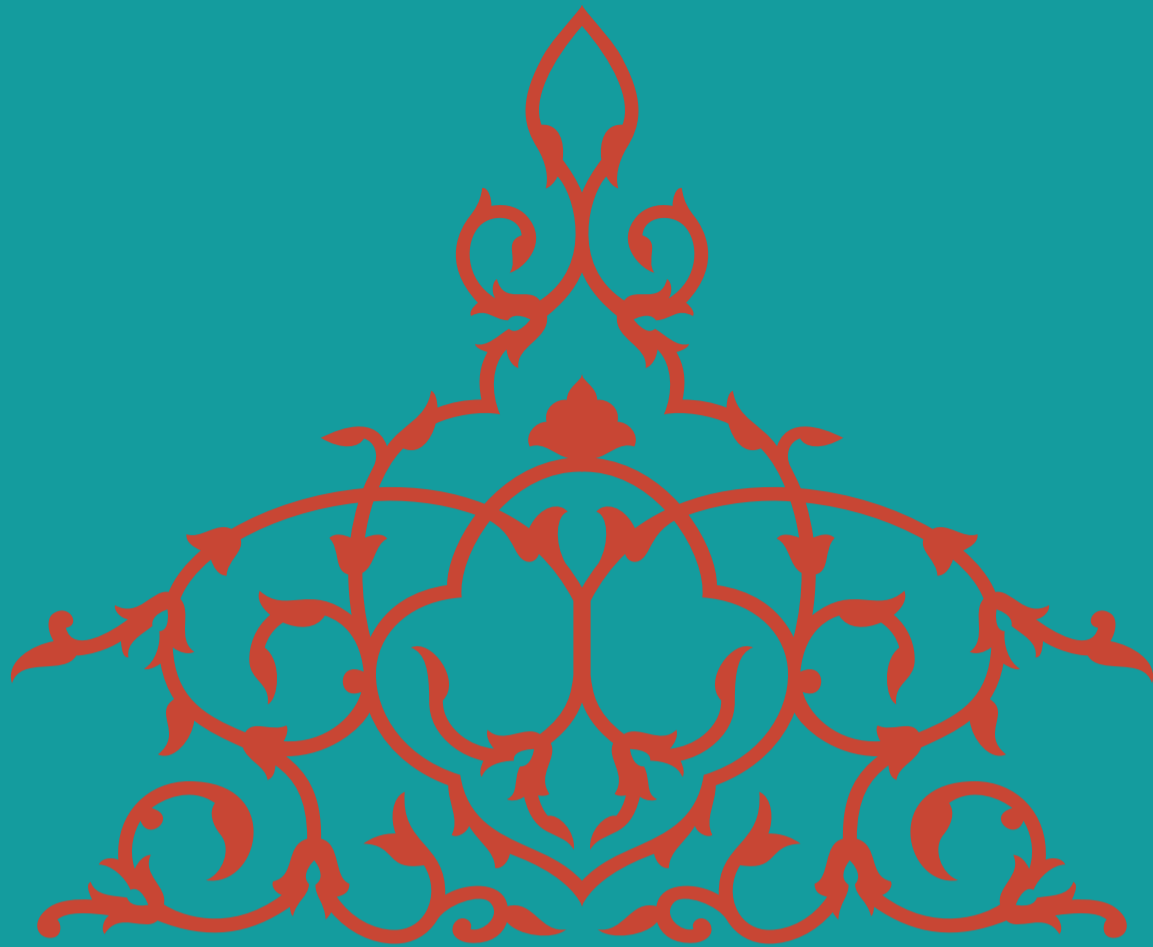
کرسی های ترویج

شورای عالی انقلاب فرهنگی
هیأت حمایت از کرسی های
نظریه پردازی، نقد و مناظره
(وزاره علوم انسان و معارف دینی)

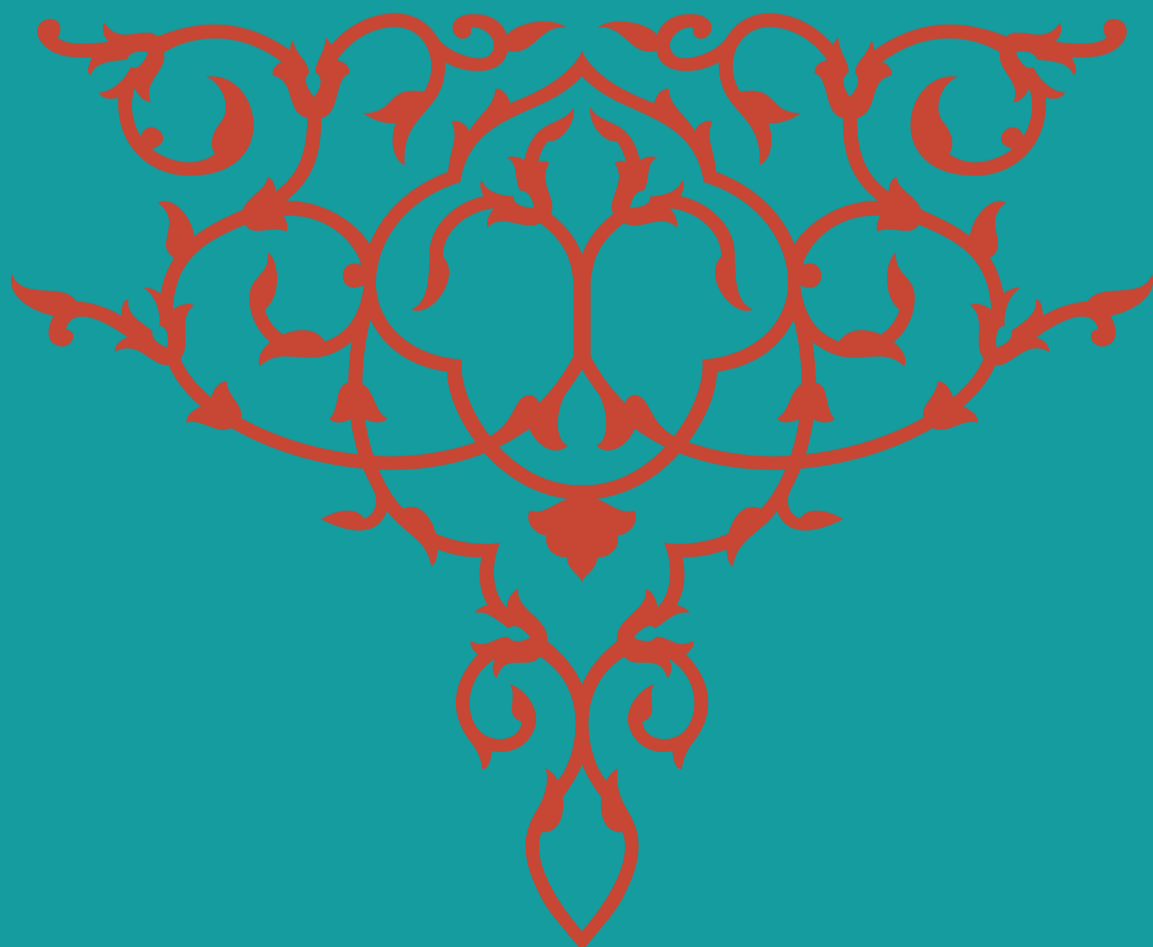

بخش اول:

عناوین هر کل طرح میزبانی های توهم

سروای عالی انقلاب فرهنگی
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱	نواندیشی دینی در ایران (صورت بندی و آسیب شناسی)	دکتر مسعود پورفرد، دکتر حسین دیبا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲	واکنش مردم در برابر رسالت های انبیا	دکتر علی محمد یزدی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳	اصلاح الگوی مصرف و IT	دکتر علی اکبر جلالی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۴	اصول و روش های پاسخگویی به شبهات اعتقادی از منظر معصومان	دکتر محمدعلی محمدی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۵	ابعاد شرک بت پرستان معاصر ظهور اسلام در قرآن با تأکید بر نقد دیدگاه وهابیت	دکتر علی خراسانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۶	ابعاد فقهی اعتراض و تجمع مدنی و صنفی	دکترسید جواد ورعی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۷	اتحاد جهان اسلام، ضرورت ها و بایسته ها	دکتر مهدی فرمانیان، دکتر محمدجواد صاحبی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۸	اثرگذاری فرق کلامی، طوایف و گروه های سیاسی در محتواسازی آموزه های مهدویت	دکتر محمدتقی ربانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۹	اجتهاد متوسط	آیت الله صادق لاریجانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۰	اجتهاد و اختلاف قرائات	دکتر محمدصادق یوسفی مقدم	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۱	عدل شبکه ای	دکتر حمید واسطی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۲	اخلاق پزشکی	دکتر محمدتقی اسلامی، حمیدرضا مظاهری سیف	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۳	اخلاق و اصلاح الگوی مصرف	دکتر حسن رمضانی، دکتر محمد کاویانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۴	اخلاق و نوآوری	دکتر مسعود آذربایجانی، دکتر محمود فتحعلی، دکتر مهدی علیزاده	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۵	ارائه الگوی سبک زندگی اسلامی ایرانی	دکتر سعید مهدوی کنی، دکتر محمد کاویانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۶	ارزیابی دیدگاه هرش در باب اعتبار در تفسیر	دکتر محمدحسین مختاری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۷	ارزیابی کاربرد روش داده بنیاد در استخراج نظریه علمی از متون دینی	دکتر غلامرضا بهروزی لک	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۸	از عقلانیت نظری تا عقلانیت عملی (عقلانیت ارزش وسیله ای)	دکتر هادی صادقی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۹	از عقلانیت نظری تا عقلانیت عملی (معیار عقلانیت)	دکتر هادی صادقی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۰	رویکرد به بهره وری از منظر قرآن و روایات	دکتر سیدکاظم رجائی، دکتر مجتبی باقری تودشکی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۲۱	استانداردهای سازماندهی اطلاعات	دکتر مصطفی محفوظی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۲	استلزامات همدلی دولت و ملت	دکتر محمدرحیم عیوضی، دکتر محمود شفيعی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۳	اسلام و امنیت بین الملل از منظر آیت الله جوادی آملی	دکتر نجف لک زایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۴	اصطلاح نامه اخلاق اسلامی	دکتر علی محمد حسین زاده	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۵	اصطلاح نامه و تبدیل آن به آنتولوژی	دکتر ملوک السادات بهشتی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۶	اصلاح الگوی مصرف و اقتصاد اسلامی	دکتر سید حسین میر معزی، دکتر مجتبی باقری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۷	اصول فقه و هرمنوتیک	دکتر احمد واعظی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۸	اصول و نوآوری	آیت الله صفایی بوشهری، دکتر محمدرضا ضمیری، دکتر محمد قائینی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۹	اقتصاد اسلامی و حمایت از تولید ملی و سرمایه ایرانی	دکتر محمود عیسوی، دکتر مجتبی باقری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۰	الزامات تکوین تمدن نوین اسلامی	دکتر مصطفی جمالی، دکتر رسول نوروزی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۱	الگوی اسلامی ایرانی (عدالت و پیشرفت)	دکتر محسن الویری، دکتر محسن مهاجرنیا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۲	امکان سنجی بهره‌گیری از هرمنوتیک در دانش تفسیر	دکتر علی رضا قائمی نیا، دکتر عبدالله نصری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۳	امکان بهره‌گیری از روش‌شناسی‌های جدید در مطالعات اسلامی	دکتر حمید پارسانیا، صادق حقیقت	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۴	امکان سنجی تأسیس روش در تفسیر قرآن	دکتر احمد مبلغی، دکتر محمد علی مهدوی راد	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۵	امکان سنجی نسبت مشورت سیاسی در اسلام با مشارکت سیاسی جدید	دکتر سید صادق حقیقت، دکتر منصور میراحمدی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۶	امکان و ظرفیت رویکرد به مردم سالاری در فلسفه مشاء	دکتر مرتضی یوسفی راد، دکتر مهدی امیدی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۷	امنیت پایدار از منظر اسلام	دکتر نجف لکزایی، دکتر صفت الله قاسمی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۸	امنیت متعالیه	دکتر نجف لک زایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۹	انتخابات از نگاه فقه	دکتر روح الله شریعتی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۴۰	اندیشه سیاسی امام خمینی رحمه الله	دکتر نجف لک زایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۴۱	اندیشه سیاسی امام خمینی (ره) و نسل سوم انقلاب اسلامی	دکتر علی اکبری معلم	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۴۲	اندیشه‌های امامیه در اندلس در عصر حاکمیت امویان	دکتر حمیدرضا مطهری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۴۳	انسان‌شناسی و پیامدهای آن در اندیشه سیاسی هابز و علامه طباطبایی	دکتر احمدرضا یزدانی مقدم	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۴۴	انسجام اسلامی از دیدگاه قرآن	دکتر سیدعلی اکبر حسینی رامندی، دکتر عباس کوثری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۴۵	انسجام اسلامی از منظر تاریخ و تمدن اسلامی؛ ضرورت، امکان و راهکارها	دکتر حمیدرضا مطهری، دکتر سیدعلی رضا واسعی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۴۶	انسجام اسلامی، بایسته‌ها و راهکارها	دکتر غلامرضا بهروزی لک، دکتر محمد ستوده	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۴۷	انسجام اسلامی؛ اندیشه و تجربه امام موسی صدر	دکتر عبدالرحیم ابادری، دکتر محسن کمالیان	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۴۸	انقلاب اسلامی و نبرد نمادها	دکتر مجید استوار	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۴۹	آزادی بیان با تاکید بر آفرینش‌های هنری	دکتر محمود حکمت‌نیا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۵۰	آسیب‌شناسی دین پژوهی معاصر؛ تحلیل دین‌شناسی بازگان، شریعتی و سروش	دکتر عبدالحسین خسروپناه	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۵۱	آسیب‌شناسی عدالت پژوهی در ایران معاصر	دکتر احمد واعظی، دکتر عادل پیغامی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۵۲	آسیب‌شناسی مطالعات خاورشناسان در حوزه قرآن پژوهی	دکتر سید اکبر نیلی پورطباطبایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۵۳	آسیب‌شناسی نقد کتاب دینی	دکتر احمد عابدی، دکتر محمدتقی اسلامی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۵۴	آسیب‌شناسی تفاوت‌های حقوقی زن و مرد	دکتر مهدی مهریزی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۵۵	آینده پژوهی تغییر ارزش‌ها در خانواده در جمهوری اسلامی ایران	دکتر رحیم کارگر	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۵۶	آینده پژوهی و تبلیغ (بررسی چشم‌اندازهای تبلیغات دینی در آینده)	دکتر محمدحسن نبوی، دکتر سعید خزاعی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۵۷	آینده پژوهی و مهدویت؛ ظرفیت‌ها و دستاوردها	دکتر غلامرضا گودرزی، دکتر سعید قربانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۵۸	آینده پژوهی و خانواده و وظایف حوزه‌های علمیه	دکتر رضا علی کریمی، دکتر سعید خزایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۵۹	آینده پژوهی و دین (عرصه‌ها و نیازها)	دکتر محسن الویری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۶۰	آینده پژوهی و فرهنگ (آینده فرهنگ و وظایف حوزه‌های علمیه)	دکتر حسین گودرزی، دکتر عبدالرحیم پدram	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۶۱	آینده پژوهی و مطالعات دینی	دکتر محمدرحیم عیوضی، دکتر غلامرضا بهروزی لک، دکتر سعید خزائی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۶۲	بازخوانی تجربه هم‌گرایی غرب در جهت راهیابی به اسلامی	دکتر سید وحید کریمی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۶۳	بازنگری در ساختار علم اصول (باتاکید بر قرینه شناسی)	دکتر رضا اسفندیاری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۶۴	بایسته های فرهنگی و اجتماعی انتخابات و رسالت روحانیت	دکتر کریم خانمحمدی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۶۵	برجام و تاثیرات آن بر نظم نوین خاورمیانه	دکتر محمد ستوده، دکتر مقصود رنجبر	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۶۶	بررسی ضرورت و ماهیت جنبش نرم افزاری	دکتر علیرضا پیروزمند	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۶۷	بررسی سه دیدگاه پیرامون رابطه نهضت تولید علم و احیای تمدن اسلامی	دکتر محمد تقی سبحانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۶۸	بررسی موانع نهضت تولید علم	دکتر علیرضا پیروزمند	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۶۹	بررسی و مفهوم جنبش	دکتر علیرضا پیروزمند	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۷۰	بررسی ابعاد حقوقی، بین‌المللی پدیده مخرب توهین به مقدسات دینی؛ چالش‌ها و راهکارها	دکتر مهدی دانش بیزی، دکتر عادل ساریخانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۷۱	بررسی اقتضائات ارائه نظریه جهان شمول	دکتر محمد تقی سبحانی، سید محمد هاشمی، رحیم نوبهار	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۷۲	بررسی آثار هم‌آوردنمایان با قرآن در قرن اخیر	دکتر محمدعلی محمدی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۷۳	بررسی تاریخی ماهیت فتوحات صدر اسلام	دکتر محسن الویری، دکتر سید حسین فلاح زاده	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۷۴	بررسی جامعه‌شناختی مؤلفه‌ها و کارکرد های خانواده در اسلام	دکتر ابراهیم فیاض، دکتر فریبا علاسوند، دکتر حسین بستان	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۷۵	بررسی جایگاه فقهی و حقوقی شورای نگهبان در قانون‌گذاری	دکتر ارسطا، دکتر قائینی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۷۶	بررسی روش‌شناسی احادیث اجتماعی	دکتر محمدرضا ضمیری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۷۷	بررسی روش‌شناسی مطالعات تطبیقی	دکتر فتح‌الله نجارزادگان	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۷۸	بررسی سریال‌های مذهبی عامه‌پسند	دکتر علی خانی، دکتر فرزاد غلامی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۷۹	بررسی علوم قرآنی از منظر اهل بیت علیه السلام	دکتر فرج‌الله میرعرب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۸۰	بررسی مبانی الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت و عدالت	دکتر محسن الویری، دکتر زاهدی وفا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۸۱	بررسی مبانی فقهی حقوقی مجلس خبرگان از دو دیدگاه انتخاب و انتصاب	دکتر کاظم قاضی زاده	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۸۲	بررسی مسئله جمعیت از منظر اسلام	دکتر محمد قائینی، دکتر محمد نجفی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۸۳	بررسی مسئله جمعیت در ایران براساس دیدگاه مقام معظم رهبری	دکتر مخبر دزفولی، دکتر احمد واعظی، دکتر محمد اسحاقی، دکتر محمد جواد محمودی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۸۴	بررسی نسبت اومانیسیم با دین (با تاکید بر آموزه های دین مبین اسلام)	دکتر ابراهیم علیپور	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۸۵	بررسی نظریه تنصیح	دکتر مصطفی صادقی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۸۶	بررسی و تحلیل نامه دوم مقام معظم رهبری به جوانان غربی	دکتر نجف لک زایی، دکتر محمد حسن زمانی، دکتر علیرضا ایمانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۸۷	بررسی و نقد دنیوی شدن از منظر علامه طباطبایی(ره)	دکتر یزدانی مقدم	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۸۸	بررسی و نقد روش تفسیر سیدمحمدباقر صدر و رهیافت های توسعه آن	دکتر سعید بهمنی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۸۹	بررسی و نقد نظریه ابطال گرایی	دکتر ابوالفضل کیاشمشکی، دکتر علیرضا قائمی نیا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۹۰	برهان صدیقین	دکتر عشاقی اصفهانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۹۱	پرسش های فقهی در مواجهه با دانش حقوق	دکتر محمود حکمت نیا، دکتر ناصر قربان نیا، دکتر سیدعلی علوی قزوینی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۹۲	پلورالیسم دینی	دکتر عبدالعزیز ساشادینا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۹۳	پیش نشست حکیم طهران (نکوداشت مقام علمی آقا علی مدرس زنوزی) حکیم مؤسس	دکتر نجف لکزایی، دکتر علیرضا صدرا، دکتر منوچهر صدوقی سها، دکتر محمد فتح اللهی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۹۴	تاریخ علم و تاریخ تمدن، تفاوت ها و چالش ها	دکتر محسن الویری، دکتر حبیب الله بابایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۹۵	تاملی بر نظریه زمینه سازی ظهور (امکان یا امتناع)	دکتر غلامرضا بهروزی لک، دکتر حسین الهی نژاد	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۹۶	تبلیغ دینی؛ چالش ها و راهکارها با رویکرد به علوم ارتباطات و جامعه شناسی	دکتر حسام الدین آشنا، دکتر حسن خیری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۹۷	تبیین فلسفه غیبت با رویکرد تاریخی بشر	دکتر غلامرضا بهروزی لک	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۹۸	تجوید از وجوب تا حرمت	دکتر محمدعلی محمدی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۹۹	تحلیل گفتمانی وحدت	دکتر صادق حقیقت	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۰۰	تحولات آینده و افق های نوین فراروی پژوهش دینی	دکتر احمد مبلغی، دکتر محسن الویری، دکتر محمد فتحعلی خانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۰۱	تحولات روایی و محتوا سازی در آموزه های مهدویت	دکتر خدامراد سلیمیان	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۰۲	تداعی معانی در قرآن کریم از منظر آیت الله معرفت	دکتر حسن رضانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۰۳	ترادف در قرآن	دکتر سیدعلی میرلوحی، مهندس سیدهادی هاشمی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۰۴	تعامل پژوهشی با جهان عرب	دکتر سیدمحسن میری، دکتر حیدر حب الله میری، دکتر محسن میری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۰۵	تعقیب معیارهای عدالت سیاسی در نظریه های توسعه معاصر	دکتر عبدالمجید مبلغی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۰۶	تفاوت ماهوی ربا و بهره	دکتر موسی غنی نژاد	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۰۷	تفاوت های حقوقی بین زن و مرد (مفهوم، ادله و گستره)	دکتر محمد جواد زیبایی نژاد	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۰۸	تفسیر آموزشی؛ ضرورت ها و نیازها	دکتر محمدحسن نبوی، دکتر محمدرضا صفوی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۰۹	تمایزات منابع علم فقه و علم اصول فقه	دکتر سیف الله صرامی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۱۰	توحید، تفاوت و هویت اسلامی	دکتر محسن غروی‌ان، دکتر حبیب الله بابایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۱۱	تئوری انقلاب اسلامی و تحولات اخیر در جهان اسلام	دکتر مصطفی ملکوتیان، دکتر نجف علی میرزایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۱۲	ثبات سیاسی در جمهوری اسلامی ایران	دکتر مسعود پور فرد	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۱۳	جامعه پذیری و سبک زندگی اسلامی ایرانی	دکتر علیرضا شجاعی زند، دکتر مهدی علی زاده	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۱۴	جایگاه روایات در روش شناسی تفسیری علامه طباطبایی (جلسه اول)	دکتر احمد قدسی، دکتر علی اکبر بابایی، دکتر حسن رضانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۱۵	جایگاه روایات در روش شناسی تفسیری علامه طباطبایی (جلسه دوم)	دکتر احمد قدسی، دکتر علی اکبر بابایی، دکتر حسن رضانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۱۶	جایگاه روش شناسی های جدید در دین پژوهی	دکتر ابوالفضل کياشمشکی، دکتر محمد سعیدی مهر	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۱۷	جایگاه عدالت در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	دکتر احمد واعظی، دکتر مهدی علی زاده	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۱۸	جایگاه علم اخلاق در نظام آموزش و پژوهش حوزه	دکتر هادی صادقی، دکتر مهدی علیزاده، کاظم علی محمدی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۱۹	جایگاه کرامت در استنباط (جلسه اول)	دکتر محمدعلی ایازی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۲۰	جایگاه کرامت در استنباط (جلسه دوم)	دکتر محمدعلی ایازی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر محمد دشتی، دکتر نعمت الله صفری	جایگاه منابع مفقود در تحلیل مسائل تاریخی	۱۲۱
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر غلامرضا جلالی	جایگاه نظریه محبت بر اساس آموزه های اسلامی در تمدن سازی	۱۲۲
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر حمید پارسانیا، محمدجواد صاحبی	جریان روشنفکری دینی (فرصت ها و تهدید ها)	۱۲۳
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	آیت الله محمد جواد فاضل لنکرانی	جریان قاعده لاجرح در محرمات	۱۲۴
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر سید عباس موسویان	جریان شناسی نظریات ربا و بهره	۱۲۵
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر عنایت الله یزادنی	جغرافیای سیاسی جهان اسلام، مشکلات و راهکارها	۱۲۶
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر رضا عیسی نیا	جمهوری اسلامی ایران و شهروندی (مبانی و اصول)	۱۲۷
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	آیت اله سیدمهدی میرباقری	جهت داری علوم (بررسی حوزه معرفت شناسی) (جلسه اول)	۱۲۸
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	آیت اله سیدمهدی میرباقری	جهت داری علوم (بررسی حوزه معرفت شناسی) (جلسه دوم)	۱۲۹
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر مصطفی دری	چالش های رویکرد تجویزی فقهی در حل مسائل فقه شهر	۱۳۰
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر مصطفی دری	چالش های رویکرد سنتی به فقه	۱۳۱
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر احمد شاکرنژاد	چالش های معنویت گرایی جدید در عرصه اخلاق اجتماعی	۱۳۲
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر علیرضا صدرا	چشم انداز فلسفه سیاسی	۱۳۳
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	فاضل ارجمند عبدالوهاب درواژ	چشم اندازی نو به عصمت پیامبران	۱۳۴
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر علیرضا زهیری	چیستی کارآمدی و نظام مسائل سیاسی آن در جمهوری اسلامی ایران	۱۳۵
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر علیرضا پیروزمند	چیستی و الزامات حوزه انقلابی	۱۳۶
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر حمید احمدی، دکتر غلامرضا بهروزی لک	چیستی و شاخص های جنبش های اسلامی	۱۳۷
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر عبدالعزیز ساشادینا	حقوق بشر (بارویکرد اسلامی و سکولار)	۱۳۸
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر فریبا علاسوند	حقوق خانواده با رویکرد آسیب شناسانه	۱۳۹
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر مصطفی ملکیان	حکومت دینی و سکولاریسم (جلسه اول)	۱۴۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۴۱	حکومت دینی و سکولاریسم (جلسه دوم)	دکتر مصطفی ملکیان	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۴۲	حکومت اسلامی، مدرنیته و دموکراسی	دکتر عبدالعزیز ساشادینا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۴۳	حوزه انقلابی و آسیب شناسی علوم حوزوی	دکتر سیدسجاد ایزدهی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۴۴	حوزه انقلابی و دولت سازی در جمهوری اسلامی ایران	دکتر نجف لک زایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۴۵	حوزه انقلابی و کنشگری سیاسی روحانیت	دکتر عبدالحسین خسروپناه، دکتر کاظم قاضی زاده	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۴۶	حوزه انقلابی و مسئولیت های فراملی	دکتر صادق حقیقت	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۴۷	حیات معقول در فلسفه سیاسی علامه جعفری	دکتر علیرضا صدرا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۴۸	درآمدی بر روش تفسیر سیاسی قرآن کریم	دکتر عبدالله نظرزاده	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۴۹	درآمدی بر فلسفه مهدویت پژوهی	دکتر حسین الهی نژاد	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۵۰	دستاورد دو دهه تلاش جریان روشنفکری حوزه ای	دکتر نجف لک زایی، دکتر محمدعلی مهدوی راد، محمدجواد صاحبی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۵۱	دلالت های قرآنی برای صورت بندی مفهوم امت اسلامی در مناسبات جهان اسلام	دکتر محمدرضا بهمنی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۵۲	دولت و ملت در اندیشه سیاسی امام خمینی(ره)	دکتر داوود مهدوی زادگان، دکتر احمدرضا یزدانی مقدم	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۵۳	نقد و بررسی دیدگاه آیت الله جوادی آملی درباره ماهیت علم دینی	دکتر پارسانیا، دکتر محمدتقی سبحانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۵۴	دین در زمانه و زمینه مدرن	دکتر علیرضا شجاعی زند	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۵۵	دین در گفتمان پست مدرن	دکتر محمدرضا تاجیک	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۵۶	رابطه فلسفه و کلام و ضرورت ها و نقدها	دکتر ابراهیم علیپور	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۵۷	رابطه فن آوری و فرهنگ، فرصت ها و تهدیدها	دکتر ابراهیم علیپور	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۵۸	رابطه کاهش قدرت خرید پول با بهره	دکتر حسن آفانظری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۵۹	رابطه هست و باید از منظر فیلسوفان مسلمان و غربی	دکتر حسن معلمی، دکتر محسن جوادی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۶۰	راهبرد تحول اخلاقی	دکتر محمد عالم زاده نوری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۶۱	راهکارهای ترویج فرهنگ عفاف و حجاب	دکتر عیسی عیسی زاده	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۶۲	رجل سیاسی در فقه سیاسی	دکتر محمد جواد ارسطا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۶۳	رنج سنتی و رنج مدرن	دکتر حبیب الله بابایی، دکتر عبدالعزیز ساشادینا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۶۴	رهبری اصیل سازمانی و اخلاق (تحلیلی از منظر نظریه خودتعیین گردی)	دکتر سید بابک علوی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۶۵	روش شناسی تجمیع و تفکیک در مباحث اعتقادی	دکتر علی ربانی گلپایگانی، دکتر حمید پارسانیا، دکتر محمد رضا مصطفی پور	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۶۶	روش شناسی تفسیر ترتیبی	دکتر علی نصیری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۶۷	روش شناسی تفسیر تنزیلی	دکتر عبدالکریم بهجت پور	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۶۸	روش شناسی در مطالعات اسلامی	دکتر عبدالحسین خسروپناه، دکتر عباس ایزدپناه	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۶۹	روش شناسی دین پژوهی و اصطلاح نامه	دکتر عباس حری، دکتر محمدتقی سبحانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۷۰	روش شناسی علم دینی	دکتر اکبر میرسپاه، دکتر حسین بیستان، دکتر ابوالفضل کیاشمشکی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۷۱	روش شناسی فرهنگ نامه اصطلاحات سیاسی قرآن کریم	دکتر عبدالله نظرزاده	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۷۲	روش شناسی مطالعات سیاسی در قرآن	دکتر کاظم قاضی زاده، دکتر غلامرضا بهروزی لک	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۷۳	روش شناسی مطالعات علوم انسانی- اسلامی	دکتر هادی صادقی، دکتر سعید زیبا کلام	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۷۴	روشنفکران عرب و میراث اسلامی	دکتر ادريس هانی، دکتر زمانی، دکتر لک زایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۷۵	روند دستیابی به مهندسی توسعه اسلامی	دکتر علیرضا پیروزمند	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۷۶	رویکرد به بهره وری	دکتر سیدکاظم رجائی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۷۷	رویکرد فقهی و حقوقی به شهادت طلبی و منافع جهان اسلام	دکتر کاظم قاضی زاده، دکتر مصطفی فضائی، دکتر سیروس کامران، دکتر حسین رویوران	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۷۸	رویکردشناسی مخالفین مهدویت در اهل سنت با نگرش تبیینی و تحلیلی	دکتر حسین الهی نژاد	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۷۹	رویکردهای نوین تربیت اخلاقی	دکتر محمد حسنی، دکتر فاطمه وجدانی، دکتر مهین چناری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۱۸۰	رویکردهای نوین در نمایه سازی منابع اخلاق اسلامی بر اساس اصطلاح نامه	دکتر سیدتقی واردی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر علیرضا قائمی نیا، دکتر ابوالفضل ساجدی	زبان قرآن و چالش های معاصر در تفسیر (جلسه اول)	۱۸۱
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر علیرضا قائمی نیا، دکتر ابوالفضل ساجدی	زبان قرآن و چالش های معاصر در تفسیر (جلسه دوم)	۱۸۲
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر سید عبدالامیر نبوی	زمینه های خشونت گرایی در جهان اسلام و راهکارهای مقابله با آن	۱۸۳
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر منصور نصیری	ساختار معرفت دینی	۱۸۴
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر قطب الدین صادقی	سازوکار و موانع تولید علم	۱۸۵
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر ماشاءالله حیدرپور، دکتر سام مهدی ترابی	سفر ترامپ به عربستان و پیامدهای منطقه ای آن	۱۸۶
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر علیرضا آل بویه	سقط جنین از منظر الهیات اخلاقی	۱۸۷
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر حبیب الله بابایی، دکتر علیرضا شجاعی زند	سکولاریزم در وضعیت فرامدرن چالش های آن در صورت بندی تمدن اسلامی	۱۸۸
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر مسعود معینی پور	سناریوهای بازگشت پذیری انقلاب اسلامی	۱۸۹
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر شهرام پازوکی	سنت و عقلانیت در گفتمان سنت گرایی	۱۹۰
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر نجف لکزایی، دکتر علیرضا صدرا	سیاست از منظر قرآن	۱۹۱
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر حبیب الله بابایی، دکتر مجید مبلغی	سیر تکوین تمدن نوین اسلامی	۱۹۲
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر سیدحسین فلاح زاده	سیره، مفهوم، رویکردها و روش استخراج	۱۹۳
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر مهدی مهریزی	شاخص های دینداری	۱۹۴
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر احمد رهدار	شاخصه های اجتهاد تمدن ساز	۱۹۵
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر حمید پارسانیا، دکتر موسی حقانی	شهید مطهری و شناسایی جریان های التقاطی حوزه	۱۹۶
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر عبدالمجید مبلغی، دکتر مهدی فرمانیان	شیعه هراسی، پیشینه، دلایل و شیوه های مواجهه با آن	۱۹۷
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر محمود یزدان فام	صورت بندی قدرت و هویت در خاورمیانه	۱۹۸
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر محمدرضا بهمنی	صورت بندی مفهوم امت اسلامی بر اساس المیزان؛ مدلی برای تحلیل تمدنی مناسبات جهان اسلام	۱۹۹
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر عبدالحسین خسروپناه	ضرورت ها و آسیب های جنبش نرم افزاری	۲۰۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۲۰۱	طرح هستان شناسی علوم انسانی	مهندس سیدهادی هاشمی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۰۲	ظرفیت های تمدنی علم کلام	دکتر محمدتقی سبجانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۰۳	عاشورا پژوهی در غرب	دکتر محمد لگنهاوزن، دکتر حبیب الله بابایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۰۴	عرصه عمومی و خصوصی در فقه شیعه	دکتر محمد یزشگی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۰۵	عرفان در آینه قرآن	دکتر حسن رضانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۰۶	عرفان در آیین قرآن، معطوف به بخش عرفان نظری	دکتر حسن رضانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۰۷	عرفان و تصوف (اختلاف ها و اشتراک ها)	دکتر احمد عابدی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۰۸	عرفان و نوآوری	دکتر حمید پارسانیا، دکتر حسن رضانی، دکتر سید یدالله یزدان پناه	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۰۹	عرفان و نیاز به معنویت در جامعه امروز از دو نگاه متفاوت	دکتر محمد مهدی مهندسی، دکتر یحیی بیثربی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۱۰	عرفان و نیاز به معنویت در جامعه امروز (جلسه اول)	دکتر یحیی بیثربی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۱۱	عرفان و نیاز به معنویت در جامعه امروز (جلسه دوم)	دکتر محمد مهدی مهندسی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۱۲	عقل گرایی و تاثیر آن در تمدن غرب	دکتر احمد احمدی، دکتر غلامرضا اعوانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۱۳	عقلانیت از نگاه شهید مطهری (ره)	دکتر محمد سعیدی مهر، دکتر اکبری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۱۴	علم النفس فلسفی	آیت الله غلامرضا فیاضی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۱۵	علم دینی / علم انسانی (امکان سنجی و موضوع شناسی، تمایزات و تشابهات)	دکتر ابوالفضل کباشمشکی، دکتر علیرضا قائمی نیا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۱۶	علوم قرآنی و نوآوری	دکتر محمدعلی رضایی اصفهانی، دکتر عبدالکریم بهجت پور	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۱۷	عهدنامه مالک اشتر؛ زمینه ها و ظرفیت ها	آیت الله دین پرور، دکتر محسن مهاجر نیا، دکتر علی اکبر ذاکری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۱۸	عوامل محیطی و انقلاب اسلامی (با تاکید بر درس انقلاب)	دکتر رضا عیسی نیا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۱۹	غدیر از نگاه خاورشناسان	دکتر حبیب الله بابایی، دکتر سعید طاوسی مسرور	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۲۰	غرب زدگی از نگاه فردید (دو دیدگاه متفاوت)	دکتر رضا سلیمان حشمت	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر عباس کوثری	فرهنگ نامه تحلیلی وجوه و نظایر در قرآن	۲۲۱
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر محمدتقی اسلامی	فرهنگ نقد و مناظره علمی	۲۲۲
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر امیر محمد خانی، دکتر محمد سلیمی	فرهنگ و اصلاح الگوی مصرف	۲۲۳
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر ابراهیم فتحی، دکتر کریم خان محمدی	فرهنگ و تکنولوژی	۲۲۴
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر رضا سلیمان حشمت	فرهنگ، علم و تکنولوژی غرب از نگاه فردید (دو دیدگاه متفاوت)	۲۲۵
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر علیزاده موسوی	فقه سیاسی و مساله خشونت	۲۲۶
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر علی الهی خراسانی	فقه شهر؛ چیستی، ابعاد، ساختار	۲۲۷
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر مجید رضایی، دکتر رضا اسلامی	فقه و اصلاح الگوی مصرف	۲۲۸
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر محمد اسماعیل نباتیان	فقه و امنیت دولت اسلامی با تأکید بر تطور مفهوم امنیت	۲۲۹
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر حسن نظری شاهرودی، دکتر ناصر جهانیان	فقه و بهره‌وری	۲۳۰
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر یعقوبعلی برجی، دکتر سیدعلی حسینی	فقه و محیط زیست	۲۳۱
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر محسن اراکی، دکتر احمد واعظی	فقه و نوآوری (جلسه اول)	۲۳۲
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	آیت الله محسن اراکی، دکتر ابوالقاسم علیدوست، دکتر محمد قائینی	فقه و نوآوری (جلسه دوم)	۲۳۳
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	آیت اله محسن اراکی	فقه و نوآوری (جلسه سوم)	۲۳۴
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر یحیی میرزایی	فلسفه مرجعیت معرفتی قرآن در تولید علم دینی	۲۳۵
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر محمدتقی سبحانی، دکتر عبدالحسین خسروپناه	فلسفه و نوآوری	۲۳۶
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر سیف الله صرامی	قاعده نفی ظلم در فقه	۲۳۷
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر رضا یزدان پناه	قرآن، برهان و عرفان (بررسی رابطه دین، فلسفه و عرفان اسلامی) (جلسه اول)	۲۳۸
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر رضا یزدان پناه	قرآن، برهان و عرفان (بررسی رابطه دین، فلسفه و عرفان اسلامی) (جلسه دوم)	۲۳۹
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر رضا یزدان پناه	قرآن، برهان و عرفان (بررسی رابطه دین، فلسفه و عرفان اسلامی) (جلسه سوم)	۲۴۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۲۴۱	قلمرو موضوعات قرآنی	دکتر علی محمد یزدی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۴۲	کاربرد بحث وضع و مشتق در فقه	دکتر محمد قائینی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۴۳	کارکردهای تمدنی مهدویت در برپاداشت تمدن جامعه منتظر	دکتر محمدهادی همایون	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۴۴	کاوش در مفاد صیغه تفضیل در آموزه های اخلاقی دینی	دکتر محمد عالم زاده نوری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۴۵	کلام و نوآوری	دکتر حسن طارمی، دکتر محمد سعیدی مهر	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۴۶	گرایش اجتماعی در تفسیر قرآن براساس مبانی اهل بیت (ع)	دکتر فرج الله میرعرب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۴۷	گرایش های سکولار در اندیشه غرب	دکتر کریستیان کنزیان	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۴۸	گستره ولایت فقیه و حریم خصوصی شهروندان	دکتر سیدسجاد ایزدهی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۴۹	گفتگوهای سبک زندگی	دکتر علیرضا شجاعی زند	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۵۰	لغزش معناشناختی در نظریات اخلاقی غایت گرا با تأکید بر نظریه استاد مصباح یزدی	دکتر محمد علی مبینی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۵۱	ماهیت تشکیکی گزاره ها و مفاهیم اخلاقی	دکتر محمد عالم زاده نوری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۵۲	مبانی زیارت گرایي در اندیشه شیعی	دکتر رضا مختاری، دکتر خدامیان آرانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۵۳	مبانی فقهی انسجام اسلامی	آیت الله محسن اراکی، دکتر سعید ضیایی فر	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۵۴	مبانی فقهی حق رأی در نظام اسلامی	دکتر محمود حکمت نیا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۵۵	مجازاتهای بدنی در اسلام و حقوق بین الملل	دکتر رحیم نوبهار	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۵۶	مدیریت اطلاعات علوم اسلامی	دکتر محمد اله بخش	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۵۷	مدیریت تحول در حوزه با رویکرد به حوزه های علمیه خواهران	دکتر فریبا علاسوند، دکتر راستی کاشانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۵۸	مدیریت تحول در حوزه، با رویکرد به جامعه شناسی	دکتر محمود تقی زاده داوری، دکتر حسن خیری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۵۹	مدیریت تحول در حوزه، با رویکرد به نقش مدارس	محمد مهدی شب زنده دار، دکتر حسن مولایی، دکتر صمصام الدین قوامی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۶۰	مدیریت تحول در حوزه، با رویکرد به نوآوری	دکتر احمد مبلغی، آیت اله ابوالقاسم علیدوست	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۲۶۱	مدیریت تحول در حوزه های علمیه با رویکرد به هنر، حوزه و تبلیغ	دکتر سید ابوالقاسم حسینی ژرفا، دکتر موسوی گیلانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۶۲	مدیریت تحول در حوزه های علمیه، با رویکرد به ساختار حوزه	دکتر هادی صادقی، دکتر رضامختاری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۶۳	مدیریت تحول در حوزه های علمیه، تفسیر ها و رویکرد ها	دکتر نجف لك زایی، دکتر مهدی حقی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۶۴	مدیریت تحول درحوزه های علمیه، با رویکرد به متون درسی	آیت اله علیرضا اعرافی، آیت اله عباس کعبی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۶۵	مرجعیت علوم در شناخت موضوعات مسائل مستحدثه	دکتر احمد مبلغی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۶۶	مرگ مغزی با رویکرد فقهی و حقوقی	دکتر محمود عباسی، دکتر محمدقائینی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۶۷	مسئولیت کیفری قاتل در موارد اقرار معارض	دکتر اسماعیل آقابابایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۶۸	مطالعه تطبیقی اصول اسلامی و حقوق بشر دوستانه؛ ادله متنی و فرامتنی	دکتر سیدمصطفی میرمحمدی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۶۹	معیارشناسی ادوار و مکاتب فقهی (نقد کتاب مدخل علم فقه)	دکتر رضا اسلامی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۷۰	معیارهای عدالت سیاسی از منظر خواجه نصیرالدین طوسی	دکتر مرتضی یوسفی راد	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۷۱	مفهوم شناسی هرمنوتیک (بررسی کارویژه های هرمنوتیک در دین پژوهی)	دکتر رضا مختاری، دکتر ابوالفضل ساجدی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۷۲	مفهوم عرفان شیعی	دکتر محمد سوری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۷۳	مفهوم معنویت در عصر پست مدرن	دکتر احمد شاکر نژاد	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۷۴	ملاحظات سنجش دینداری	دکتر مسعود آذربایجانی، دکتر حمید پارسانی، دکتر علی رضا پیروزمند	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۷۵	مناسبات حوزه و انقلاب اسلامی	دکتر رضا اسفندیاری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۷۶	منزلت اجتماعی-سیاسی روحانیت در دهه چهارم	دکتر رضا عیسی نیا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۷۷	منطق فهم حدیث	دکتر سید محمدکاظم طباطبایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۷۸	مهدویت و انسجام جهان اسلام؛ فرصت ها و تهدیدها	دکتر سعید آدرشین فام، دکتر توحیدی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۷۹	مهدویت و کارکردهای اجتماعی آن	دکتر محمود ملکی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۲۸۰	مهدویت، آینده پژوهی و الهیات امید	دکتر هادی صادقی، دکتر عقیل ملکی فر	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر سلیمان خاکبان	مهندسی توسعه	۲۸۱
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر علیرضا پیروزمند، دکتر حسن بنیانیان، دکتر سید جعفر مرعشی	مهندسی فرهنگی	۲۸۲
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر حسن بنیانیان، دکتر سلیمان خاکبان	مهندسی فرهنگی و اصلاح الگوی مصرف	۲۸۳
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر داود فیرحی، دکتر محمد نجفی	موضوع شناسی و بررسی فقهی تروریسم	۲۸۴
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر علیرضا آل بویه	نادرستی سقط جنین بر مبنای هدیه بودن جنین از سوی خدا	۲۸۵
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	آیت الله سید جعفر سیدان	نسبت عقل و وحی از منظر فلسفه و مکتب تفکیک (جلسه اول)	۲۸۶
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	آیت الله سید جعفر سیدان	نسبت عقل و وحی از منظر فلسفه و مکتب تفکیک (جلسه دوم)	۲۸۷
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	آیت الله احمد بهشتی، دکتر محسن غروی‌ان	نسبت حکمت متعالیه و انقلاب اسلامی (جلسه اول)	۲۸۸
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر محمدعلی فتح‌اللهی، دکتر شریف لک زایی	نسبت حکمت متعالیه و انقلاب اسلامی (جلسه دوم)	۲۸۹
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر علیرضا قائمی‌نیا، دکتر عبدالله نصری	نسبت زبان و دین پژوهی	۲۹۰
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر حسن سراج زاده	نظام گزاره‌های اخلاقی قرآن	۲۹۱
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر سیدعلی اکبر حسینی رامندی	نظریه اخلاق هنجاری اسلام بر اساس آیات قرآن	۲۹۲
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر سید محمود طیب حسینی	نظریه طرح خلافت از پیامبر(ص) در سوره مکی طه	۲۹۳
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر احمدرضا یزدانی مقدم	نظریه‌های وحی در فلسفه سیاسی ابن سینا	۲۹۴
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر احمدرضا یزدانی مقدم	نظریه‌های وحی در فلسفه سیاسی شیخ اشراق	۲۹۵
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر احمدرضا یزدانی مقدم	نظریه‌های وحی در فلسفه سیاسی فارابی	۲۹۶
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر سیدعلی اکبر حسینی	نظریه وحدت موضوعی سوره‌های قرآن؛ نگرش‌ها و چالش‌ها	۲۹۷
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر رسول نوروزی	نظم تمدنی در جهان اسلام	۲۹۸
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	مهندس محمد پهلوانی	نقد ارائه دانش به عنوان خدمت اصطلاح نامه به عنوان خدمت	۲۹۹
پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی	دکتر سید تقی واردی	نقد بازنمایی اطلاعات علوم اسلامی	۳۰۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۳۰۱	نقد تاریخ مندی فهم قرآن	دکتر عبدالحسین خسروپناه، دکتر ابوالفضل ساجدی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۰۲	نقد دیدگاه امیر معزی درباره عرفان شیعی	دکتر محمد سوری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۰۳	نقد دیدگاه مفسران درباره ماهیت نافرمانی حضرت آدم	دکتر علی اسدی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۰۴	نقد فرهنگ نامه تحلیل واژگان مشابه در قرآن	دکتر احمدباقریان ساروی، دکتر محمد مهدی فیروزمهر	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۰۵	نقد کتاب استنباط حکمی از رفتار معصوم (ع) چالش های نظری و ملاحظات روش شناختی	دکتر عالم زاده نوری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۰۶	نقد کتاب آئین عرفی	دکتر محمدتقی سبحانی، دکتر علی رضا شجاعی زند	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۰۷	نقد کتاب تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	دکتر یدالله حاجی زاده	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۰۸	نقد کتاب تربیت اخلاقی	دکتر محمد داوری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۰۹	نقد کتاب جایگاه وحی در فلسفه سیاسی	دکتر احمدرضا یزدانی مقدم	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۱۰	نقد کتاب دانش سیاسی در حوزه علمیه قم	دکتر علی اکبر فراتی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۱۱	نقد کتاب روش شناسی نقد احادیث	دکتر علی نصیری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۱۲	نقد کتاب فلسفه سیاسی صدرالمتألهین	دکتر شریف لک زایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۱۳	نقد کتاب نقش راهبردی دولت در نظریه سیاسی امام خمینی (ره)	دکتر علیرضا صدرا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۱۴	نقد کتاب: غرب شناسی علمای شیعه	دکتر احمد رهدار	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۱۵	نقد کتاب: نقش مربی در تربیت اخلاقی - معنوی	دکتر محمد عالم زاده نوری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۱۶	نقد و بررسی دیدگاه آیت الله جوادی آملی درباره ماهیت علم دینی	دکتر حمید پارسانیا، دکتر محمدتقی سبحانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۱۷	نقد و ارزیابی ابعاد فرهنگی برنامه ششم توسعه	دکتر حسن بنیانیان، دکتر کیومرث اشتریان، دکتر محمدرضا بهمنی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۱۸	نقد و بررسی الگوی خلافت داعش	دکتر سیدمهدی علیزاده موسوی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۱۹	نقد و بررسی انوار الفقاهاه	دکتر محمدعلی مهدوی راد، دکتر رضا مختاری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۲۰	نقد و بررسی علیت از دیدگاه شهید مطهری (ره)	دکتر احمد احمدی، دکتر محمدتقی سبحانی، دکتر عسگری سلیمانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۳۲۱	نقد و بررسی کتاب نگاهی بر تاریخ تفکر امامیه از آغاز تا ظهور صفویه	دکتر مهدی فرمانیان	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۲۲	نقد و بررسی کتاب نوبختیان (ابوسهل و ابومحمد نوبختی)	دکتر سیدعلی حسینی زاده	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۲۳	نقد و بررسی ویژگی های جامعه شناختی طلاب	دکتر علی سلیمانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۲۴	نقد و معرفی کتب عاشورایی: متقل جامع سید الشهدا	دکتر محسن رنجبر	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۲۵	نقد و معرفی کتب عاشورایی: شهادت نامه امام حسین علیه السلام	دکتر سید محمود طباطبایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۲۶	نقد و معرفی کتب عاشورایی: عاشورا شناسی	دکتر محمد اسفندیاری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۲۷	نقد و معرفی کتب عاشورایی: کوفه از پیدایش تا عاشورا	دکتر نعمت الله صفری	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۲۸	نقش انگیزه و محتوا در حلیت و حرمت هنر	دکتر سیف الله صرامی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۲۹	نقش آموزه های دینی در هنر معماری اسلامی	دکتر اصغر منتظرالقائم	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۳۰	نقش حوزه در اسلامی سازی علوم انسانی	دکتر قاسم ترخان	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۳۱	نقش شیعیان در صحابه نگاری	دکتر محمد هدایت پناه	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۳۲	نقش عاشورا در رویکرد به مطالعات شیعی خاورشناسان	دکتر عباس احمدوند	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۳۳	نقش فلسفه در تحول علوم انسانی (بررسی نقش فلسفه در تحول علم کلام)	دکتر ابراهیم علیپور	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۳۴	نقش قواعد فقه سیاسی در تعامل دولت اسلامی با سازمان های بین المللی	دکتر روح الله شریعتی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۳۵	نقش معرفتی هبوط به زمین در تحکیم رابطه انسان با خدا پاسخ به مسئله شراز دیدگاه قرآن	دکتر محمد علی مبینی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۳۶	نقش نهضت تولید علم در حاکمیت دین بر علم	دکتر محمدتقی سبحانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۳۷	نگاه متعالی به انسان در فلسفه ملاصدرا	دکتر ابراهیم علیپور	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۳۸	نواندیشی دینی (با رویکرد فقهی)	دکتر سیدعباس نبوی، دکتر عباس ایزدپناه	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۳۹	هستی و چیستی در مکتب صدرایی	آیت اله غلامرضا فیاضی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۴۰	هم اندیشی ظرفیت های حکمت متعالیه جهت تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت سیاسی	دکتر احمد واعظی، دکتر نجف لکزایی، دکتر علیرضا صدرا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۳۴۱	هم اندیشی مبانی فقهی رؤیت هلال؛ چالش ها و راهکارها	آیت اله محمد جواد فاضل لنکرانی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۴۲	هم اندیشی پایان نامه های برتر در عرصه دین پژوهی	آیت اله بوشهری، دکتر لک زایی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۴۳	همدلی و همزبانی با تاکید بر نامه امام علی (ع) به مالک اشتر	دکتر روح اله شریعتی، دکتر سعید داودی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۴۴	همدلی و همزبانی دولت و ملت (مشکلات و راهکارها)	دکتر بهروزی لک-دکتر رضا عیسی نیا	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۴۵	همدلی و همزبانی دولت و ملت مؤلفه های فرهنگی اجتماعی	دکتر کریم خان محمدی، دکتر اژدری زاده	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۴۶	هویت دینی / هویت ملی	دکتر محمود تقی زاده داوری، دکتر ابراهیم فیاض	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۴۷	واقعه حره رویارویی ارزش های دینی و سنت های جاهلی (نشست اول)	دکتر سیدعلیرضا واسعی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۴۸	واقعه حره رویارویی ارزش های دینی و سنت های جاهلی (نشست دوم)	دکتر سیدعلیرضا واسعی	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۴۹	واکاوی روند رو به افزایش روایات نشانه های ظهور در سیر تدوین منابع روایی	دکتر خدامراد سلیمیان	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۵۰	وفاق و همدلی از منظر قرآن کریم	دکتر فرج الله میرعرب	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۵۱	ویژگی های تمدنی جامعه عصر ظهور و نقش آن در احیای تمدن اسلامی	دکتر محمدهادی همایون	پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
۳۵۲	Advantageous selection versus adverse selection in life insurance market	دکتر غدیر مهدوی کلیشمی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۵۳	Application of a generic bow-tie based risk analysis framework on risk management of seaports and offshore terminals	دکتر کامبیز مختاری	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۵۴	Determination of retirement and eligibility ages: Actuarial, social and economic	دکتر مرتضی اعلا باف	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۵۵	اثر تحریم ها بر اقتصاد غیر رسمی در ایران	دکتر علی عرب مازار یزدی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۵۶	اثرات نااطمینانی تورمی بر ساختار مالی شهرداری و پیامدهای آن در مدیریت شهری از دیدگاه نهادگرایی مطالعه موردی شهرداری تهران	دکتر میترا عظیمی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۵۷	اثر بخشی تئوری های مدیریت منابع انسانی از منظر مطالعات میان فرهنگی	دکتر حامد دهقانان	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۵۸	اختلاف نسلی ارزشی و هنجاری	دکتر محمدحسین پناهی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۵۹	اختیارهای حقیقی و ارزیابی پروژه های سرمایه گذاری	دکتر علی صفدری وایقانی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۶۰	اخلاق اسلامی و کارآفرینی	دکتر جعفر هزار جریبی	دانشگاه علامه طباطبایی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۳۶۱	ارائه الگوی خانواده درمانی سهم گذاری	دکتر معصومه اسمعیلی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۶۲	ارائه الگویی تلفیقی برای توسعه نوآوری در برنامه درسی نظام آموزش عالی	دکتر محبوبه خسروی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۶۳	ارزش گذاری منابع انسانی	دکتر علی ثقفی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۶۴	ارزیابی عملکرد سبب مالی با استفاده از DEA	دکتر شکوفه بنی هاشمی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۶۵	استعاره و ذهن در لیکاف و علامه طباطبائی	دکتر عبدالله نصری	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۶۶	اصالت موجود (در مقابل اصالت ماهیت)	دکتر سید صدرالدین طاهری موسوی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۶۷	اصول سیستم های شی گرا	دکتر حسن رشیدی حرم آبادی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۶۸	اعتبارات خرد راهبردی برای کاهش فقر	دکتر حمید بهمن پور	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۶۹	اعجاز شناختی قرآن	دکتر علیرضا قائمی نیا	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۷۰	اقتراحاتی بر نقشه دانشی مدیریت اسلامی	دکتر وحید خاشعی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۷۱	اقتصاد رفتاری	دکتر حبیب مروت	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۷۲	الگوریتم گاسپر برای مجموع گیری	دکتر حسین تیموری فعال	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۷۳	الگوهای بررسی وقایع ملی با تأکید بر تجربه پلاسکو	دکتر مهدی هداوند	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۷۴	الگوی بومی اکوسیستم ارتباط دانشگاه و صنعت در راستای توسعه نوآوری و کارآفرینی در کشور	دکتر محمدعلی نعمتی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۷۵	الگوی توسعه پایدار جامع و یکپارچه با تأکید بر قلمرو موضوعی، ساحت مکانی و محدوده زمانی	دکتر شمس السادات زاهدی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۷۶	الگوی جامع بین المللی سازی دانشگاه ایرانی	دکتر علی خورسندی طاسکوه	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۷۷	الگوی جامع منابع انسانی	دکتر میرعلی سید نقوی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۷۸	الگوی چند سطحی تحلیل کنارگذاری اجتماعی جوانان	علی اکبر تاج مزینانی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۷۹	الگوی دولت حقوقی به مثابه الگوی جامع حقوق عمومی	دکتر محمدرضا ویژه	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۸۰	الگوی سیاست گذاری و مدیریت یکپارچه مشارکتی (شبکه ای) برای سازماندهی امور جوانان در ایران	دکتر علی اکبر تاج مزینانی	دانشگاه علامه طباطبایی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۳۸۱	الگوی یکپارچه بازاریابی شرکتی در بازاریابی صنعتی	دکتر وحید ناصحی فر	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۸۲	الگویی برای تحلیل و ارزیابی خط مشی های عمومی	دکتر سید مهدی الوانی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۸۳	الگویی تلفیقی برای توسعه نوآوری در برنامه درسی نظام آموزش عالی	دکتر محبوبه خسروی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۸۴	الهی بودن قرآن فراتر از تحدی و اعجاز	دکتر محمدکاظم شاکر	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۸۵	انسان، اسلام و تکنولوژی	دکتر محمدرضا نیلی احمدآبادی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۸۶	انقلاب اسلامی و منطقه گرایی نوین خاورمیانه	دکتر عبدالمطلب عبدالله	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۸۷	انگاره لایه ای فراگیری زبان (دیدگاه نوین بر پایه نظریه صورت، نقش)	دکتر رضا مراد صحرایی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۸۸	اوراق فاجعه آمیز	دکتر عبدالساده نیسی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۸۹	ایجاد ارزش در گردشگری با رویکرد اسلامی	دکتر ابوالفضل تاج زاده	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۹۰	ایران در آینه یونان (مواجهه دو عالم)	دکتر حسین کلباسی اشتری	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۹۱	ایران و بحران مهاجرت؛ بررسی علل و پیامدهای مهاجرت افغان ها به ایران	دکتر ماندانا تیشه یار	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۹۲	آداب جنگ و صلح از نگاه ایرانیان (مطالعه موردی شاهنامه)	دکتر ماندانا تیشه یار	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۹۳	آزمون نظریه بزهکاری فارینگتون و ارایه تبیین بوم شناختی آن	دکتر صغری ابراهیمی قوام آبادی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۹۴	آسیب شناسی تحلیل گفتمان غرب درباره اسلام گرایی	دکتر رضا سیمبر	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۹۵	آسیب شناسی وفاداری در روابط زناشویی؛ یک مطالعه کیفی	دکتر منصور فتحی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۹۶	آشنایی با هوش محاسباتی	دکتر محمدرضا اصغری اسکویی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۹۷	آموزش زبان های غیر انگلیسی در مدارس ایران؛ چرا و چگونه؟	دکتر رضا مراد صحرایی	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۹۸	آینده تفاوت های انسانی	علی اصغر مصلح	دانشگاه علامه طباطبایی
۳۹۹	باز اندیشی منطقی و فلسفی در چالش های پیش روی مفهوم بینهایت	دکتر مهدی بهنیا فر	دانشگاه علامه طباطبایی
۴۰۰	بازاندیشی سیستمیک در روش تحقیق مدیریت	دکتر پیام حنفی زاده	دانشگاه علامه طباطبایی

دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر اسماعیل عالی زاد	بازتاب توسعه اجتماعی در برنامه های پنج ساله توسعه کشور برنامه های اول تا پنجم	۴۰۱
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر سمیه شالچی	بازسازی شهری، تصویر تهران و تجربه بیگانگی	۴۰۲
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر محمدرضا حاجی آقابابایی	بازشناخت گونه ادبی لطیفه و مطایبه	۴۰۳
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر امیر نصری	بازنمایی خشونت در عکاسی	۴۰۴
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر وحید ناصحی فر	بازیابی خلاق: آسیب شناسی و راه حل	۴۰۵
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر محمد زاهدی اصل	بداء و مددکاری اجتماعی	۴۰۶
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر علی فریدزاد	بررسی ابعاد فنی ژئوپلیتیک منابع نفتی غیر متعارف جهان و چشم انداز آتی قیمت نفت خام	۴۰۷
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر قاسم پورحسن	بررسی انتقادی تعریف و ماهیت فلسفه دین	۴۰۸
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر مسعود عالمی نیسی	بررسی تاثیر برنامه های توسعه بر روند جرم	۴۰۹
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر سعید انواری	بررسی تحلیلی زبانی نظام حکمت متعالیه	۴۱۰
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر محمد مهدی مجاهدی موخر	بررسی دیدگاه غربی و رویکرد اسلامی به ارتکاز ذهنی از اهمیت پول و اعتبار	۴۱۱
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر فرزاد اسکندری	بررسی راهکارهای استفاده از نتایج تولیدات علمی در فرایند رسیدن به یک محصول مناسب با استفاده از دانش آماری	۴۱۲
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر زهرا سلمان	بررسی رشد انسان در قرآن کریم و ارائه دیدگاه نوین	۴۱۳
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر کیومرث فرحبخش	بررسی زبان و سلامت روان بر اساس آموزه های اسلامی	۴۱۴
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر آسیا شریعتمدار	بررسی کیفی عوامل موثر بر نحوه انتخاب همسر و مقایسه آن با نظریه عشق استرنبرگ و دیکسی	۴۱۵
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر علی جلالی	بررسی و نقد فلسفی رویکرد اقتصاد و تجاری سازی اطلاعات	۴۱۶
دانشگاه علامه طباطبایی	سید صدرالدین شریعتی	بررسی واژه تربیت در قرآن و سنت	۴۱۷
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر آتوسا گودرزی	بررسی وضعیت ایران در شاخص اقتصاد دانش بنیان	۴۱۸
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر غلامرضا مستعلی پارسا	بررسی ویژگی های شعر نامرغوب	۴۱۹
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر حسن ملکی	برنامه درسی مبتنی بر معنویت اسلامی	۴۲۰

دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر حسن ملکی	برنامه درسی متعادل: رقیب دیدگاه‌های سنتی	۴۲۱
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر محمد نوریان	به کارگیری روش تحلیل محتوا در پژوهش کتاب‌های درسی	۴۲۲
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر محمدرضا صالحی راد	بهبود سازی در مدل‌های صف بندی	۴۲۳
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر عبدالساده نیسی	اوراق فاجعه آمیز	۴۲۴
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر ستار پروین	بی‌سازمانی اجتماعی و آسیب‌های پنهان شهری مطالعه موردی: محله هرندی	۴۲۵
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر میرسعید موسوی رضوی	پارادایم‌های فکری و نظریه‌های ترجمه	۴۲۶
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر محمود بشیری	پیوستگی ادبیات دوره معاصر با دوران کلاسیک	۴۲۷
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر میر جلال الدین کزازی	پیوند زبان و ادبیات	۴۲۸
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر علی رنجبرکی	تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر رقابت پذیری بخش صنعت ایران	۴۲۹
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر عنایت‌الله شریفی	تأثیر و کارکردهای اخلاق در علم فقه	۴۳۰
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر محمدرضا میرحاجی آقا بابایی	تاریخ بی‌هقی: آرزویی شکل نگرفته یا کتابی از میان رفته	۴۳۱
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر احمد علی حیدری	تاریخ فلسفه از منظر فلسفه میان فرهنگی	۴۳۲
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر جمشید امانی	تأثیر پیوندهای تجاری و سیاسی بر عملکرد کسب و کار	۴۳۳
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر مهدی دشتی	تأثیر فردوسی از کافی و کلینی	۴۳۴
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر سعید شکوهی	تأثیر نگرش قدسی به سیاست بر روابط خارجی در اندیشه اندیشمندان ایرانی	۴۳۵
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر بامداد صوفی	تبارشناسی روش‌های تحقیق در علوم انسانی در مسیر تمدن ایرانی اسلامی	۴۳۶
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر عباس اسدی	تبخیر انتظار معنا (نقش تفسیر در یگانگی و بیگانگی فهم رویداد)	۴۳۷
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر صغری ابراهیمی قوام	تبیین بوم‌شناختی بزهکاری با تأکید بر پایگاه اقتصادی اجتماعی و کارکردهای نوروسایکوژنیکال در بزهکاران جرایم خشن	۴۳۸
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر سعیده امینی	تبیین جامعه‌شناختی جغرافیای مشارکت	۴۳۹
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر ستار پروین	تبیین جامعه‌شناسی آسیب‌پذیری کارگران مهاجر فصلی در شهر تهران با تأکید بر سنخ‌شناسی آسیب‌های اجتماعی	۴۴۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر طاهره میرعمادی	تبیین شکست‌های سیستمی نظام نوآوری از طریق شناخت وابستگی به مسیر توسعه فناوری در ایران	۴۴۱
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر میثم امیری	تبیین مدل مفهومی اقتصاد مقاومتی	۴۴۲
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر امیر نصری	تجربه تصویر مرگ: از بدن تصویر تا تصاویر عکاسانه	۴۴۳
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر شهزاد برومند	تحلیل اقتصادی عشق	۴۴۴
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر علی سرزعی	تحلیل اقتصادی قانون لزوم اخذ رضایت شوهر برای سفر زنان متأهل	۴۴۵
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر صغری ابراهیمی قوام	تحلیل بوم‌شناختی نظریه‌های بزه‌کاری مبتنی بر مستندات و شواهد موجود	۴۴۶
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر مهدی اخوان	تحلیل پیش‌فرض‌های فلسفی شرط بندی پاسکال	۴۴۷
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر آسیه شریعتمداری	تحلیل گفتمان رایج در مورد خانواده در اسلام و ارائه الگوی آرامش خانواده مبتنی بر گفتمان	۴۴۸
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر اسماعیل سعدی پور	تحلیل و ارزیابی روش‌های تحقیق پیمایش اینترنتی	۴۴۹
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر عاطفه تکلیف	تحلیلی از روش‌شناسی بحران‌های مال: رویکردهای بازتاب‌پذیری سوروس و نظریه بازی‌ها	۴۵۰
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر احمد تمیم داری	تحولات فرهنگی ادبی در خاورمیانه و خاور نزدیک	۴۵۱
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر رضا طالب‌لو	تخمین نرخ بیمه سپرده‌ها	۴۵۲
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر حسین ملانظر	ترجمه و تعاطی فرهنگی	۴۵۳
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر محمدمیر جلالی	تعلیق نشانه‌ها: شگرد هرمنوتیکی حافظ در گسترش بخشیدن به توانش تفسیرپذیری متن	۴۵۴
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر یوسف نو ظهور	تفسیر نوکانتی پل ناتورپ از نشریه مثل افلاطونی	۴۵۵
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر بیژن عبدالکریمی	تفکر معنوی و سوپزکتیویسم	۴۵۶
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر حسین اصلی پور	تمایزات تئوریک مدیریت جهادی با اتکا به رویکرد قیاسی استقرایی	۴۵۷
دانشگاه علامه طباطبایی	علی صفدری وایقانی	توابع پایه شعاعی و قیمت‌گذاری اختیارها	۴۵۸
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر مهدی ابراهیمی	توانمندسازی استراتژیک کسب و کارها با رویکرد کوانتومی در چارچوب سیاست‌های اقتصادی	۴۵۹
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر ابوالقاسم فاتحی	توحید محور نظم	۴۶۰

دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر ابوالقاسم فاتحی	توحید، محور نظم اجتماعی	۴۶۱
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر حمیدرضا نواب پور	تولید آمارهای رسمی علمی است یا تجربی؟	۴۶۲
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر احمد تمیم داری	تئوری‌های تقلیل‌گرایانه در ادبیات	۴۶۳
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر محمود شهابی	جامعه‌شناسی فساد اداری در ایران	۴۶۴
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر هادی خانیکی	جامعه‌نظارتی، جامعه‌نظاره‌گر بررسی آثار اجتماعی رسانه‌ای نو و تماشاگری جامعه ایرانی	۴۶۵
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر هدی غفاری	جایگاه اسلام در نظام‌سازی حقوقی در کشور مالزی	۴۶۶
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر هدی غفاری	جایگاه اسلام در نظام‌سازی حقوقی مصر و عراق	۴۶۷
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر عباس اسدی	جایگاه روزنامه‌نگاران بین‌المللی با تأکید بر وضعیت روزنامه‌نگاران ایرانی	۴۶۸
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر مهدی ابراهیمی	جایگاه رویکرد پارادایمی در مفهوم‌سازی مطالعات میان‌رشته‌ای گردشگری معنوی	۴۶۹
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر حسین عبداللهی	جایگاه نظریه برنامه‌ریزی آموزشی مبتنی بر انگیزش در نظام برنامه‌ریزی توسعه آموزش و پرورش ایران	۴۷۰
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر مجید بنایی اسکویی	جایگاه و قلمرو حقوقی مصوبات و مؤسسات هیأت امنای دانشگاه آموزشی و پژوهشی	۴۷۱
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر رویا معتمد نژاد	جهانی‌شدن حقوق ارتباطات	۴۷۲
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر فتح‌الله تازی	چالش‌ها و ظرفیت‌های قرض‌الحسنه در کشور	۴۷۳
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر حبیب هنری	چالش هویت ورزشی در ورزش	۴۷۴
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر حسین تیموری فعال	چند جمله‌ای خوشه‌ای وزن دار یک گراف	۴۷۵
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر مهدی الیاسی	چیستی اقتصاد دانش‌بنیان و نقش آن در اقتصاد مقاومتی	۴۷۶
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر سارا کشکر	چیستی فرهنگ ورزش و نقش نوع‌رشته‌های ورزشی در توسعه ابعاد آن در ایران	۴۷۷
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر صالح حسن زاده	حقیقت نفس و روح در قرآن و حکمت اسلامی	۴۷۸
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر علیرضا امیدبخش	خوانش پسا‌مدرن اندیشه آرمان‌شهری معاصر جهان	۴۷۹
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر وحید خاشعی	درآمدی نظری بر تصمیم‌گیری راهبردی حکمت‌بنیان ایجاد ارزش در گردشگری در کشورهای اسلامی	۴۸۰

دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر عبدالله معتمدی	دیدگاه ارتباطی شخصیت بر اساس منابع اسلامی	۴۸۱
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر مهرگان نظامی زاده	دیرینه شناسی ترجمه	۴۸۲
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر علی کربلایی پازوکی	دین و جهانی شدن	۴۸۳
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر ابوتراب طالبی	دینداری و عام گرایی	۴۸۴
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر محمدرضا حاج آقا بابایی	راستی آزمایی تاریخ بیهقی	۴۸۵
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر محمود جمعه پور	راهبردهای توسعه مناطق روستایی کشور بر اساس برنامه ریزی مشارکتی	۴۸۶
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر مهدی شهبابی	رد فرضیه ی شکل گیری حقوق پست مدرن و نسبت حقوق دینی با این فرضیه	۴۸۷
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر محمد مهدی مجاهدی موخر	رشد اقتصادی انسان محور با تأکید بر اندیشه نوصدرایی	۴۸۸
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر جواد طاهر پور	رقابت سیاسی و رشد اقتصادی	۴۸۹
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر کامران شیوندی	رهبری کلاس درس: شایستگی های معلمی	۴۹۰
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر ابوالقاسم عیسی مراد	روان درمانی دینی، بومی - ایرانی با تأکید بر اسلام، جهت پیشگیری و درمان آسیب ها و اختلالات روان شناختی و روانی، اجتماعی	۴۹۱
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر عباس اسدی	روزنامه نگاری بین المللی و فمینیزه کردن سیاست	۴۹۲
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر بامداد صوفی	روش شناسی پژوهش های پسانوین گرا در مطالعات سازمانی	۴۹۳
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر پیام حنفی زاده	رویکرد استوار جهت ارزیابی اقتصادی پروژه های سرمایه گذاری با در نظر گرفتن عدم قطعیت	۴۹۴
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر رضا سلیمان حشمت	ریشه شناسی کلمات (اتیمولوژی) و نسبت آن با حکمت و فلسفه	۴۹۵
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر رضا ناظمیان	زبان مطبوعات: زبان معیار یا زبان هنجار؟	۴۹۶
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر سعید اسلامی بیگدلی	زمینه های سیاسی و اقتصادی پیدایش سواد مالی و بررسی آن در بورس اوراق بهادار تهران	۴۹۷
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر نجمه شبیری	زمینه های نوگرایی در ادبیات جهان اسپایی زبان	۴۹۸
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر رضا سلیمان حشمت	زندآگاهی (پرمنوتیک) و فهم تاریخی	۴۹۹
دانشگاه علامه طباطبایی	دکتر محمدتقی کرمی	ساخت اجتماعی طلاق	۵۰۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۵۰۱	ساختار هندسی مدل های مالی	دکتر محمد جلوذاری ممقانی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۰۲	سبک های فراغتی جوانان ایران: روندها، و الگوها	دکتر محمد سعید ذکایی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۰۳	سکونتگاه نوع سوم	دکتر محمود جمعه پور	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۰۴	سنخ شناسی گردشگری معنوی با رویکرد فلسفی	دکتر مهدی ابراهیمی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۰۵	سنخ شناسی مدیران، برداشتی از حدیث علوی	دکتر وجه الله قربانی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۰۶	سیاست گذاری علم و فناوری به مثابه سیاست گذاری سیستم های اقتصادی اجتماعی	دکتر سید حبیب الله طباطباییان	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۰۷	شبه اختلال نارسایی توجه / بیش فعالی: چشم انداز بالینی و تبیین نظری	دکتر حمید علیزاده	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۰۸	شناخت درمانی مبتنی حکمت های نهج البلاغه	دکتر کیومرث فرحبخش	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۰۹	شهر اسلامی : عدالت پویا و هوشمند	دکتر ناصر براتی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۱۰	شوک درمانی از منظر قرآن و سنت	دکتر مجید حبیبیان	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۱۱	ضرورت بازاندیشی در نظام آموزش حقوق در ایران	دکتر همایون حبیبی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۱۲	طراحی آموزشی با رویکرد تلفیقی: نقدی بر مدل های پیشین و ارائه مدلی نوین	دکتر اسماعیل زارعی زوارکی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۱۳	طراحی سازوکار بر مبنای تئوری بازی	دکتر فرشته آزادی پرنده	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۱۴	ظرفیت واژه سازی زبان فارسی و عربی: کدام یک قوی تر؟	دکتر عباسعلی وفایی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۱۵	عطش منزلت در جامعه ایرانی	دکتر وحید شالچی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۱۶	علل کوچ یهودیان به جزیره العرب	دکتر محمد حسین خوانین زاده	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۱۷	علم نافع و ویژگیهای تعلیم و تعلم آن در آموزه های روایی	دکتر بهرام اخوان کاظمی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۱۸	علم دینی تمدنی، خاستگاه علم اقتصاد با رویکرد اسلامی	دکتر امیر خادم علیزاده	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۱۹	علم و اراده و قدرت در خداوند و انسان از دیدگاه متکلم، فیلسوف اصولی	دکتر محمد حسین بیات	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۲۰	عواقب غفلت از اصل مازاد برگشتی و فقدان موفقیت در تعاونی های در ایران	دکتر سید سعید وصالی	دانشگاه علامه طباطبایی

دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر مریم شفق	عوامل شکل‌گیری آبلومویسم: فقر یا ثروت	۵۲۱
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر اردشیر انتظاری	فرا تراز جامعه‌شناسی ملی: گامی به سوی جامعه‌شناسی فراملی قطبی یا جهانی	۵۲۲
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر غلامرضا لطیفی	فرایند تحولات شهری از انقلاب اسلامی تا کنون	۵۲۳
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر فرزانه فرحزاد	فرهنگ مطالعات ترجمه	۵۲۴
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر مجتبی مطهری	فرهنگ، ایدئولوژی، دین	۵۲۵
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر فرزانه سجودی	فرهنگ، پاد فرهنگ و ضد فرهنگ	۵۲۶
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر وحید خاشعی	فقه سیاست‌گذاریمورد مطالعه سیاست‌گذاری رایتل در کشور	۵۲۷
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر وحید خاشعی	فقه سیاست‌گذاری: سیاست‌گذاری تکنولوژی	۵۲۸
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر سعید بهشتی	فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی بر مبنای حکمیت متعالیه صدرایی	۵۲۹
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر عباس اسدی	قبض و بسط گفتمان سیال در چارچوب روزنامه نگاری بین‌المللی	۵۳۰
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر اردشیر انتظاری	قطبی شدن به منزله جایگزینی برای جهانی شدن	۵۳۱
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر علی صفدری	قیمت‌گذاری اختیارهای سبدی	۵۳۲
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر محمدعلی دهقان دهنوی	کاربرد روش افکنش مالی بر بازار رانش برای تهیه نقدینگی پویا در بانک‌ها	۵۳۳
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر فرشته آزادی پرنده	کاربرد عملگرهای خانواده در تصمیم‌گیری چندگانه OWA	۵۳۴
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر مرتضی بکی حسکویی	کاربرد مدل‌های کاپولا - گارچ شرطی در پیش‌بینی نوسانات در تقوی مشتقات	۵۳۵
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر محمدرضا اصغری اسکویی	کاربرد یادگیری تقویتی توزیعی در مدل‌سازی عامل محور برای بازار برق ایران	۵۳۶
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر محمد شعبان پور	کارکرد حدیث در دانش فقه	۵۳۷
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر محمد شعبان پور	کارکرد حدیث در دانش کلام	۵۳۸
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر علیرضا منوچهریان	کارکردهای چندزبانه بودن در حوزه ادبیات	۵۳۹
دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر محمدرضا اصغری اسکویی	کاهش ابعاد داده به روش تحلیل مؤلفه‌های اصلی و کاربرد آن در پردازش تصویر PCA	۵۴۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۵۴۱	کاوش در اندیشه‌ها و سیاست‌های جمعیتی در اسلام	دکتر محمود مشفق	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۴۲	کیفیت زندگی افراد توانخواه	دکتر طلعت الهیاری	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۴۳	گذار به نگرش راهبردی- ساختاری در برنامه ریزی شهری و منطقه ای ایران، چالش‌ها و راهکارها	دکتر محمد شیخی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۴۴	گردشگری ابزار قدرتمند توسعه صلح بین الملل	دکتر حمید ضرغام	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۴۵	گسست معرفتی فارابی از سنت یونانی	دکتر قاسم پورحسن	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۴۶	گسل‌های اجتماعی، نظریه پیشگیری از بحران‌های اجتماعی در حوادث طبیعی با تأکید بر زلزله	دکتر عزت‌الله سام‌آرام	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۴۷	لوازم قانونی مقرراتی اقتصاد مقاومتی	دکتر سید احسان خان دوزی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۴۸	ماهیت پول در اقتصاد اسلامی و غرب	دکتر محمد اسماعیل توسلی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۴۹	مبانی نرخ‌های بهره	دکتر محمد جلوذاری ممقانی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۵۰	مدل توسعه بر اساس نگرش اسلام	دکتر عبدالحمید واسطی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۵۱	مدل‌های ریاضی بازارهای مشتقات مالی	دکتر عبدالساده نیسی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۵۲	مدل هماهنگ‌سازی سطوح: ادراک شناسی، جامعه شناسی، دین شناسی به منظور ایجاد بستر علوم انسانی اسلامی	دکتر بهروز رضایی منش	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۵۳	مدیریت نوین، تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی	دکتر ابوالفضل کزازی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۵۴	مروری بر رویکرد اصلی در مدل‌سازی	دکتر محمدرضا اصغری اسکویی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۵۵	مشارکت سیاسی منفی و عوامل آن	دکتر محمد حسین پناهی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۵۶	مشارکت مردمی در نوسازی بافت‌های فرسوده و اسکان غیررسمی، از تخیل تا واقعیت	دکتر محمد شیخی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۵۷	مشکلات و موانع در آموزش و کاربرد اقتصاد سنجی در ایران	دکتر تیمور محمدی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۵۸	مطالعه تطبیقی تاریخی جمعیت و توسعه اقتصادی کشورها	دکتر مسعود عالمی نیسی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۵۹	معرفی و نقد مبانی انسان‌شناختی نظریه جماعت‌گرایی	دکتر علی عابدی رنانی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۶۰	معیار نقد ترجمه ادبی در ایران	دکتر فاطمه عشقی	دانشگاه علامه طباطبایی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۵۶۱	معیارهای عدالت اقتصادی در ارزیابی برنامه‌ای توسعه	دکتر سید احسان خاندوزی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۶۲	مفهوم سازی گردشگری معنوی با تأکید بر انسان شناسی حکمت متعالیه	دکتر مهدی ابراهیمی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۶۳	مفهوم سبک در تبلیغات	دکتر محمود محمدیان	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۶۴	مفهوم شناسی شفاعت از نگاه آیات و روایات	دکتر محمد حسین بیات	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۶۵	مقاوم سازی صنایع نفت و گاز کشور با تأکید بر راهبرد عام صیانتی	دکتر محمد جواد نوراحمدی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۶۶	مقایسه تطبیقی ساختار کلی رسالات دکتری اقتصاد در دانشگاه های پرتز دنیا و ایران	دکتر مرتضی خورسندی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۶۷	مقایسه سرمایه گذاری ارزشی و رشدی در بورس اوراق بهادار تهران	دکتر سعید اسلامی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۶۸	مواجهه استاد مطهری با فلسفه هگل	دکتر علی اکبر احمدی افرمجان	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۶۹	موازنه نهادی قدرت در جامعه سنتی ایران: بازخوانی تحولات صفویه تا قاجاریه بر اساس رویکرد نهادگرایی تاریخی	دکتر علی جنادله	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۷۰	نشاط اجتماعی در ایران چالش‌ها و تجویزها	دکتر محمد سعید ذکایی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۷۱	نظریه تربیتی عرفانی بر مبانی عرفان اسلامی	دکتر بابک شمشیری	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۷۲	نظریه همرویی در اندیشه سیاسی اسلامی	دکتر سید صادق حقیقت	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۷۳	نظریه بازی و کاربرد آن در شبکه های اجتماعی	دکتر فرشته آزادی پرنده	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۷۴	نظریه پیچیدگی محاسباتی	دکتر فرشته آزادی پرنده	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۷۵	نظریه تلفیق در نظام ادله کیفری ایران	دکتر حسنعلی مودن زادگان	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۷۶	نظریه زبان نزد فارابی با تأکید بر کتاب الحروف	دکتر قاسم پورحسن	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۷۷	نظریه سازمان و مدیریت اسلامی توسعه یافته (سمات)	دکتر عباس عباس پور	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۷۸	نظریه فطرت‌گرا در برنامه درسی	دکتر حسن ملکی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۷۹	نظریه نو منطقه گرایی و همکاری های نوین منطقه ای در حوزه سازمان همکاری های اقتصادی اکو	دکتر ماندانا تیشه یار	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۸۰	نظریه های مطرح در رابطه بین دین و رسانه	دکتر محسن حبیبی	دانشگاه علامه طباطبایی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۵۸۱	نقد ادراکی: فرضیه‌ای تازه در مطالعه زبان ادب	دکتر کوروش صفوی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۸۲	نقد ایدئولوژی حداکثر کردن ثروت سهامداران	دکتر یحیی حساس یگانه	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۸۳	نقد ترجمه از دیدگاه تحلیل انتقادی گفتمان	دکتر فرزانه فرحزاد	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۸۴	نقد ترجمه کتاب مبانی رفتار سازمانی	دکتر جمشید امانی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۸۵	نقد حکمت متعالیه	دکتر سید محمد روضاتی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۸۶	نقد دانشی یک کتاب درسی دانشگاهی	دکتر جمشید امانی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۸۷	نقد روش شناختی نظریه انتخاب عمومی	دکتر فائز دین پرست صالح	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۸۸	نقد طبقه بندی روان شناسی معاصر در بهنجاری و نابهنجاری رفتار و ارائه مدلی اسلامی در این زمینه	دکتر محمود گلزاری	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۸۹	نقد مبانی رفتار سازمانی	دکتر جمشید امانی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۹۰	نقد مدل حقوقی ایران	دکتر ایرج بابایی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۹۱	نقد نظام حاکم بر هیأت امناء دانشگاه‌ها و موسسات عالی آموزشی و پرورشی	دکتر مجید بنایی اسکویی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۹۲	نقد نظام های آموزشی ایران	دکتر فریبرز درتاج	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۹۳	نقد نظریه رایج برنامه درسی پنهان؛ ضرورت چرخش پارادایمی از برنامه درسی قصد نشده به برنامه درسی قصد شده	دکتر علیرضا صادقی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۹۴	نقد نظریه توهم توطئه	دکتر ابراهیم برزگر	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۹۵	نقد و ارزیابی نظریه کاریزمایی در تبیین رهبری امام خمینی	دکتر بهرام اخوان کاظمی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۹۶	نقد و بررسی اخلاقی - انگیزشی هوش هیجانی	دکتر پرویز شریفی درآمدی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۹۷	نقد و بررسی اعتقادات و بنیان های بودیزم تبتی	دکتر محسن حبیبی	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۹۸	نقد و بررسی روشمند بودن قرآن پژوهی خاورشناسان در دوره معاصر	دکتر محمدکاظم شاکر	دانشگاه علامه طباطبایی
۵۹۹	نقد و بررسی علل گرایش به عرفان های نو ظهور	دکتر علی کربلایی پاژکی	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۰۰	نقد و تحلیل روند تربیت منابع انسانی در ایران نه فقط آموزش آنان	دکتر حمید رحیمیان	دانشگاه علامه طباطبایی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۶۰۱	نقدی بر برنامه های درسی نظام آموزش و پرورش ایران از منظر حیطة بین شخصی	دکتر اسماعیل زارعی زوارکی	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۰۲	نقدی بر جو اخلاقی حاکم بر ورزش کشور و ارائه الگوی مطلوب اخلاقی در جامعه اسلامی	دکتر غلامعلی کارگر	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۰۳	نقدی بر رویکرد کلاسیک برنامه ریزی استراتژی با بهره گیری از پارادایم کوانتومی	دکتر مهدی ابراهیمی	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۰۴	نقدی بر طراحی آموزشی کتاب های درسی در آموزش و پرورش ایران	دکتر داریوش نوروزی	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۰۵	نقدی بر فرایند برنامه ریزی استراتژیک با رویکرد کوانتومی	دکتر مهدی ابراهیمی	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۰۶	نقدی بر کتاب روان شناسی دوره دبیرستان و پیشنهاد محتوای تازه ای برای تدوین این درس	دکتر علی اکبر سیف	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۰۷	نقدی بر مبانی فکری به روش های ارزشیابی ارائه دیدگاهی نوین	دکتر یحیی مهاجر	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۰۸	نقدی بر نظریه مطالبقت و امکان جایگزینی نظریه انسجام گرایی در صدق	دکتر قاسم پورحسین	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۰۹	نقش ادراک نخبگان در حل و فصل منازعه ها مطالعه موردی روابط ایران و عربستان	دکتر سعید شکوهی	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۱۰	نقش تفکر سیستمی در تحلیل نظام پاسخگویی و خرده نظام های تشکیل دهنده	دکتر جعفر باباجانی	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۱۱	نقش دانشگاه ها در صلح سازی	دکتر سعید شکوهی	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۱۲	نقش روابط عمومی در بهره وری سازمان	دکتر رحمان سعیدی	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۱۳	نقش محوری اعتقادات ماورائی و دین در ایجاد و توسعه انقلابات پیشنهادی چایلد	دکتر اکبر پور فرج	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۱۴	نگاهی راهبردی و پویا به لایه های کالایی پنج سطحی	دکتر کبری بخشی زاده برج	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۱۵	نگرانی در تجربه زیسته ایرانیان	دکتر وحید شالچی	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۱۶	نگرش کاربران نسبت به تهدیدها و فرصت های شبکه های اجتماعی	دکتر علی اصغر کیا	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۱۷	هسته حرارت و مدل های مالی	دکتر محمد جلودار ممقانی	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۱۸	هم جوشی اطلاعات با استفاده از اپراتور فازی own	دکتر فرشته آزادی پرنده	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۱۹	همپوشانی سیستم ها زبانی-ادبی و روش های ترجمه	دکتر معصومه احمدی	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۲۰	هنر و ادبیات در پرتو روانکاوی: تاملی در چند و چون یک رابطه پرتنش	دکتر حسین پاینده	دانشگاه علامه طباطبایی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۶۲۱	واکاوی تمدن اسلامی ایرانی و عوامل رشد و افول آن در مقاطع تاریخی با تأکید بر دولت‌های شیعی	دکتر رحمان سعیدی	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۲۲	واکاوی حیات اجتماعی انسان و ضرورت‌های آن	دکتر ایراندخت فیاض	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۲۳	واکاوی مالیات بر ارزش افزوده در پرتو آموزه‌های اسلامی	دکتر مجید حبیبیان	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۲۴	وحی تجربه دینی و نبوی	دکتر ابوالفضل ساجدی	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۲۵	وضعیت نظام ارزی ایران در شرایط کنونی	دکتر عباس شاکری	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۲۶	ویژگی‌های شهرسازی، شهرنشینی و شهرگرایی در دوران معاصر	دکتر غلامرضا لطیفی	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۲۷	یک ارزیابی از اصل موضوع اشباع ناپذیری ترجیحات در نظریه مصرف‌کننده از منظر نظریه عدالت رالز	دکتر سیروس امیدوار	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۲۸	یک تجربه، یک نظریه: تجربه انقلاب اسلامی و تحلیل سیاسی روشمندی	دکتر عباسعلی رهبر	دانشگاه علامه طباطبایی
۶۲۹	نقدی بر انگاره‌های فراگیری زبان	دکتر رضا مراد صحرایی	سازمان بسیج اساتید
۶۳۰	اثبات‌گرایی پوپتیویسم حقوقی	دکتر محسن برهانی	سازمان بسیج اساتید
۶۳۱	اسطوره‌انگاری قصص قرآن با تأکید بر نقد دیدگاه احمد خلف الله	دکتر محمد رضا آقایی	سازمان بسیج اساتید
۶۳۲	الگوی تحول در روانشناسی: نقد نظریه مثبت‌گرا سلیگمن	مهرداد کلانتری و مریم اسماعیلی	سازمان بسیج اساتید
۶۳۳	انسان‌شناسی پولس	دکتر قربان علمی	سازمان بسیج اساتید
۶۳۴	انسان‌شناسی جان کالون	دکتر قربان علمی	سازمان بسیج اساتید
۶۳۵	آسیب‌شناسی رویکرد جریان‌های فکری معاصر غربی به مقوله فلسفه زبان	دکتر محمد رعایت	سازمان بسیج اساتید
۶۳۶	بررسی و نقد نظریه موفقیت مک کلند	دکتر مهدی ناظمی اردکانی	سازمان بسیج اساتید
۶۳۷	بررسی انتقادی روش پدیدارشناسی در مطالعات شیعی خاورشناسان	دکتر محمدرضا بارانی	سازمان بسیج اساتید
۶۳۸	بررسی برخی از مبانی نظری زبان‌شناسی	دکتر مهرزاد منصوری	سازمان بسیج اساتید
۶۳۹	بررسی نظریه‌های مستشرقین در چگونگی رسمیت تشیع در ایران عصر صفوی	دکتر محمدعلی رنجبر	سازمان بسیج اساتید
۶۴۰	بررسی و نقد نظریه انسان‌سازمانی مک‌گریگور	دکتر مهدی ناظمی اردکانی	سازمان بسیج اساتید

سازمان بسیج اساتید	دکتر مهدی ناظمی اردکانی	بررسی و نقد نظریه دوعاملی هرزبرگ	۶۴۱
سازمان بسیج اساتید	دکتر محمد رضا سلطانی	بررسی و نقد نظریه سلسله مراتب نیازهای مازلو	۶۴۲
سازمان بسیج اساتید	دکتر محمدرضا جلیلی	تأویل گرایی نصر حامد ابوزید	۶۴۳
سازمان بسیج اساتید	دکتر حسن مهرنیا	تبیین، نقد و بررسی اندیشه دینی کانت	۶۴۴
سازمان بسیج اساتید	دکتر محمد رضایی اصفهانی	تفسیر به رأی ممدوح و مذموم	۶۴۵
سازمان بسیج اساتید	دکتر علیرضا قائمی نیا	تفسیر هرمنوتیکی قرآن	۶۴۶
سازمان بسیج اساتید	دکتر مهدی موسوی مهر	تفکر معنوی و نسبت آن با تکنولوژی در اندیشه هایدگر	۶۴۷
سازمان بسیج اساتید	دکتر آرین قاسمی	تمایز مفهوم نظم عمومی و اخلاق حسنه در نظام های حقوقی	۶۴۸
سازمان بسیج اساتید	دکتر خیراله پروین	جهان شمولی حقوق بشر	۶۴۹
سازمان بسیج اساتید	دکتر حمید نساچ	چشم اندازهای مفهومی قدرت در اندیشه سیاسی غرب	۶۵۰
سازمان بسیج اساتید	دکتر حسین هاشم نژاد	رابطه هنر با معرفت از منظر معرفت شناسی	۶۵۱
سازمان بسیج اساتید	دکتر سید مهدی اعتصامی	روش های جدید مطالعات قرآنی	۶۵۲
سازمان بسیج اساتید	دکتر علیرضا ابراهیم	رویکرد علمی به عبادت در آیین های بودایی و اسلام	۶۵۳
سازمان بسیج اساتید	دکتر سید رضا مودب	شکاکیت نوین	۶۵۴
سازمان بسیج اساتید	دکتر احسان لطفی	عمل به ظاهر (در حقوق تجارت)	۶۵۵
سازمان بسیج اساتید	دکتر عباسعلی کدخدایی	عین گروی در حقوق بین الملل	۶۵۶
سازمان بسیج اساتید	دکتر علیرضا صادقی	قد باز سازی گرایی اجتماعی در برنامه درسی	۶۵۷
سازمان بسیج اساتید	دکتر محمد فاخر	قرآن بسندگی	۶۵۸
سازمان بسیج اساتید	دکتر محمد رضایی اصفهانی	قرآن و فرهنگ زمانه	۶۵۹
سازمان بسیج اساتید	دکتر غلامرضا الهام	گزینش حسابگرانه	۶۶۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۶۶۱	مرز شکنی در داستان های نوین فارسی	دکتر حسین صافی	سازمان بسیج اساتید
۶۶۲	مرور زمان	دکتر فیروز اصلانی	سازمان بسیج اساتید
۶۶۳	مصادر وحی (اخذ قرآن از کتاب مقدس از نظر یوسف حداد)	دکتر حسین علوی مهر	سازمان بسیج اساتید
۶۶۴	نسبیت فرهنگی حقوق بشر	دکتر باقر انصاری	سازمان بسیج اساتید
۶۶۵	نظریه استفاده و رضایت مندی الیهو کاتز و هربرت بلومر	دکتر سید حسین شرف الدین	سازمان بسیج اساتید
۶۶۶	نظریه اقتصاد سیاسی رسانه	دکتر سید محمدعلی غمامی	سازمان بسیج اساتید
۶۶۷	نظریه امنیت اجتماعی شده باری بوزان	دکتر اصغر افتخاری	سازمان بسیج اساتید
۶۶۸	نظریه امنیت جهان سوم آرزومون و لی جین مارتین	دکتر مرتضی نورمحمدی	سازمان بسیج اساتید
۶۶۹	نظریه انتقادی گکراشین و مکتب فرانکفورت	دکتر حسین پور احمدی	سازمان بسیج اساتید
۶۷۰	نظریه بهداشتی یا تئوری دو عاملی هرزبرگ	دکتر حسین ناظمی	سازمان بسیج اساتید
۶۷۱	نظریه بین المللی کردن برنامه درسی	دکتر علیرضا عصاره	سازمان بسیج اساتید
۶۷۲	نظریه رفتار گرایی در برنامه درسی	دکتر حسن ملکی	سازمان بسیج اساتید
۶۷۳	نظریه رئالیسم ساختاری	دکتر حسین پور احمدی	سازمان بسیج اساتید
۶۷۴	نظریه سازه انگاری	دکتر حسین پور احمدی	سازمان بسیج اساتید
۶۷۵	نظریه سلسله نیازهای مازلو	دکتر محمد ازگلی	سازمان بسیج اساتید
۶۷۶	نظریه صرف واژگانی	دکتر عادل رفیعی	سازمان بسیج اساتید
۶۷۷	نظریه فراواقعیت و وانمایی (ژان بودریار)	دکتر مجید مبینی، محمدرضا برزویی	سازمان بسیج اساتید
۶۷۸	نظریه فرهنگ امنیت ملی کاتز نشتاین	دکتر علی آدمی	سازمان بسیج اساتید
۶۷۹	نظریه فرهنگی آنتونی گیدنز	دکتر مهدی بهشتی نژاد	سازمان بسیج اساتید
۶۸۰	نظریه فرهنگی تالکت پارسونز	دکتر ابوتراب طالبی	سازمان بسیج اساتید

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۶۸۱	نظریه فرهنگی ژان بودریا	دکتر سید مهدی آقاپور	سازمان بسیج اساتید
۶۸۲	نظریه فرهنگی فمینیسم	دکتر امیر قدسی	سازمان بسیج اساتید
۶۸۳	نظریه فرهنگی کاستلز	دکتر رمضان شعبانی	سازمان بسیج اساتید
۶۸۴	نظریه فرهنگی گافمن نظریه تعامل گرایی رسانه	دکتر سید محمدعلی غمامی	سازمان بسیج اساتید
۶۸۵	نظریه فرهنگی لیبرالیسم	دکتر فرامرز عابدینی	سازمان بسیج اساتید
۶۸۶	نظریه فرهنگی یورکن هابر ماس	دکتر محمد پیرمرادی	سازمان بسیج اساتید
۶۸۷	نظریه قدرت نرم جوزف نای	دکتر ابراهیم متقی	سازمان بسیج اساتید
۶۸۸	نظریه قدرت هوشمند	دکتر محمد صادق اسماعیلی	سازمان بسیج اساتید
۶۸۹	نظریه کنترل از حاکمیت و مرجع‌گزینی تا برنامه کمینه‌گرا	دکتر ابولفضل مصفا جهرمی	سازمان بسیج اساتید
۶۹۰	نظریه گایا	دکتر یوسف قویدل رحیمی	سازمان بسیج اساتید
۶۹۱	نظریه مبادله اجتماعی	دکتر محسن علایی	سازمان بسیج اساتید
۶۹۲	نظریه مقاومت مصرف‌کننده (جان فیسک)	دکتر مجید مبینی، دکتر محمدرضا برزویی	سازمان بسیج اساتید
۶۹۳	نظریه نوسازی	دکتر محمدرضا ضمیری	سازمان بسیج اساتید
۶۹۴	نظریه همبستگی اجتماعی امیل دورکیم	دکتر محمد رضا آقایی	سازمان بسیج اساتید
۶۹۵	نظریه وابستگی مخاطبان (بال روکیچ و دی فلور)	دکتر محمد صادق اسماعیلی	سازمان بسیج اساتید
۶۹۶	نظریه یادگیری اجتماعی (آلبرت باندورا)	دکتر مهدی فاضلی	سازمان بسیج اساتید
۶۹۷	(نظریه دریافت (استوارت هال)	دکتر مجید مبینی، دکتر محمدرضا برزویی	سازمان بسیج اساتید
۶۹۸	نقد اندیشه پدیدارشناسی در فلسفه تعلیم و تربیت غرب	دکتر رضا حبیبی	سازمان بسیج اساتید
۶۹۹	نقد اندیشه‌های لوکاج، آدورنو، هورکهایمر و هابرماس نقد نظریه‌های مکتب فرانکفورت	هادی اسماعیلی	سازمان بسیج اساتید
۷۰۰	نقد ایمان گرایی غرب مسیحی با نگاه به افکار پل تیلیش	دکتر سید مجتبی میردامادی	سازمان بسیج اساتید

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۷۰۱	نقد برهان ناپذیری وجود خدا از دیدگاه کلام غرب مسیحی	دکتر علی نعمتی	سازمان بسیج اساتید
۷۰۲	نقد پولگرایی	دکتر احمد شعبانی	سازمان بسیج اساتید
۷۰۳	نقد جایگاه و نقش معلم در اندیشه پست مدرنیسم	دکتر مهدی رضایی	سازمان بسیج اساتید
۷۰۴	نقد دیدگاه جان دیویی در فلسفه تعلیم و تربیت در غرب	سید احمد رهنمایی	سازمان بسیج اساتید
۷۰۵	نقد دیدگاه‌های مستشرقین درباره شخصیت پیامبر (ص)	دکتر فاطمه جان احمدی	سازمان بسیج اساتید
۷۰۶	نقد روش شناسی والراسی	دکتر عادل پیغامی	سازمان بسیج اساتید
۷۰۷	نقد رویکرد پست مدرنیستی ریچارد رورتی	دکتر محسن ایمانی	سازمان بسیج اساتید
۷۰۸	نقد مبانی فلسفه کلامی نظریه اخلاقی اپیکور	دکتر روح اله شاکری	سازمان بسیج اساتید
۷۰۹	نقد مبانی فمینیسم در فلسفه تعلیم و تربیت در غرب	دکتر محمد آصف محسنی	سازمان بسیج اساتید
۷۱۰	نقد مبانی معرفت شناختی دستگاه فلسفی راسل	دکتر محمد علی عبدالهی	سازمان بسیج اساتید
۷۱۱	نقد منجی در الهیات مسیحی غربی	دکتر محمد ربانی	سازمان بسیج اساتید
۷۱۲	نقد نظریات پیرامون امنیت	دکتر نورالله قیصری	سازمان بسیج اساتید
۷۱۳	نقد نظریه انسان گرایی در برنامه درسی	دکتر جمال سلیمی	سازمان بسیج اساتید
۷۱۴	نقد نظریه انصاف (عدالت)	دکتر رضا خجسته مهر	سازمان بسیج اساتید
۷۱۵	نقد نظریه بازی های زبانی وینگشتاین	دکتر علی عسگری یزدی	سازمان بسیج اساتید
۷۱۶	نقد نظریه بین المللی کردن برنامه درسی	دکتر رضوان حکیم زاده	سازمان بسیج اساتید
۷۱۷	نقد نظریه پدیدار شناسی در برنامه درسی	دکتر حسن ملکی	سازمان بسیج اساتید
۷۱۸	نقد نظریه پست مدرنیسم در برنامه درسی	دکتر حسن ملکی	سازمان بسیج اساتید
۷۱۹	نقد نظریه تعیین اجتماعی یورگن هابرماس	دکتر حسین ازدری زاده	سازمان بسیج اساتید
۷۲۰	نقد نظریه رشد تفکر دینی گلدمن	دکتر ایرج شاکری نیا	سازمان بسیج اساتید

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۷۲۱	نقد نظریه شناختی	دکتر شکوه نوابی نژاد	سازمان بسیج اساتید
۷۲۲	نقد نظریه فرهنگی بارت	دکتر امیر علی مسعودی	سازمان بسیج اساتید
۷۲۳	نقد نظریه فرهنگی هابرماس	دکتر محمدجواد پیرمرادی	سازمان بسیج اساتید
۷۲۴	نقد نظریه فروید	دکتر سیروس عالیپور	سازمان بسیج اساتید
۷۲۵	نقد نظریه کینگ	دکتر مرضیه شاه زیدی	سازمان بسیج اساتید
۷۲۶	نقد نظریه کینگ و چالش‌های مربوط به آن	دکتر امیر گندمکار	سازمان بسیج اساتید
۷۲۷	نقد نظریه مربوط به رجحان زمانی	دکتر عادل پیغامی	سازمان بسیج اساتید
۷۲۸	نقد نظریه مزلو	دکتر محمدباقر کجباف	سازمان بسیج اساتید
۷۲۹	نقد نظریه معنا درمانی	دکتر سیمین حسینیان	سازمان بسیج اساتید
۷۳۰	نقد نظریه‌های بهره و اقتصاد پولی	دکتر عادل پیغامی	سازمان بسیج اساتید
۷۳۱	نقد نظریه‌های مزیت نسبی و مزیت مطلق در تجارت	دکتر رحمان سعادت	سازمان بسیج اساتید
۷۳۲	نقد نگرش پراگماتیسم در تبیین ضرورت دین	دکتر محمدرضایی	سازمان بسیج اساتید
۷۳۳	نقد و ارزیابی اصول فلسفه سیاسی مارکسیسم و نئومارکسیسم	دکتر علیرضا صدرا	سازمان بسیج اساتید
۷۳۴	نقد و ارزیابی مبانی انسان شناختی و معرفت شناختی تمدن	دکتر محمد شفیعی فرد	سازمان بسیج اساتید
۷۳۵	نقد و ارزیابی مفهوم عدالت در نظریه‌های غربی	دکتر کیامرث جهانگیر	سازمان بسیج اساتید
۷۳۶	نقد و ارزیابی نظریه‌های امنیت اجتماعی و سیاسی	دکتر نوراله قیصری	سازمان بسیج اساتید
۷۳۷	نقد و ارزیابی نظریه‌های انقلاب	دکتر مصطفی ملکوتیان	سازمان بسیج اساتید
۷۳۸	نقد و ارزیابی نظریه‌های توسعه و نوسازی	دکتر سجاد ستاری	سازمان بسیج اساتید
۷۳۹	نقد و ارزیابی نظریه‌های قدرت	دکتر علی اشرف نظری	سازمان بسیج اساتید
۷۴۰	نقد و ارزیابی نظریه‌های لیبرالیسم و دموکراسی	دکتر سید مهدی ساداتی نژاد	سازمان بسیج اساتید

سازمان بسیج اساتید	دکتر قدرت الله قربانی	نقد و بررسی تفسیرهای غیرساختاری درباره کارکردهای دین	۷۴۱
سازمان بسیج اساتید	دکتر حسین پور احمدی	نقد و بررسی دیدگاه‌های مستشرقین در باره پیدایش تشیع	۷۴۲
سازمان بسیج اساتید	دکتر یحیی بوذری نژاد	نقد و بررسی روش هرمنوتیکی گادامر	۷۴۳
سازمان بسیج اساتید	دکتر رضا برنجکار	نقد و بررسی عقل‌ابزاری در اندیشه هیوم	۷۴۴
سازمان بسیج اساتید	دکتر مهدی خادمی	نقد و بررسی فیدئیسیم افراطی کی یرکگارد	۷۴۵
سازمان بسیج اساتید	دکتر قدرت اله قربانی	نقد و بررسی نظریات فیلسوفان معاصر غرب درباره کارکردهای دین	۷۴۶
سازمان بسیج اساتید	دکتر حسین کلباسی	نقدی بر الهیات مسیحی معاصر	۷۴۷
سازمان بسیج اساتید	دکتر محمد جواد شمس	نقدی بر برخی دیدگاه‌های جامعه‌شناسان دین	۷۴۸
سازمان بسیج اساتید	دکتر خدابخش احمدی	نقدی بر درمان به شیوه صبر دیدگاه احساس راجرز	۷۴۹
سازمان بسیج اساتید	دکتر ایرج شاکری	نقدی بر رویکرد رشد دینی کلد من و والکایند	۷۵۰
سازمان بسیج اساتید	دکتر حسین بستان	نقدی بر نظریه لیبرال فمینیستی	۷۵۱
سازمان بسیج اساتید	دکتر غلامعلی افروز	نقدی بر نظریه راجرز	۷۵۲
سازمان بسیج اساتید	دکتر خیرالله پروین	نقش اخلاق در جهان شمولی هنجارهای حقوق بشری	۷۵۳
سازمان بسیج اساتید	دکتر محمود مهدوی	نهضت بازگشت به کیفرهای دوران کلاسیک	۷۵۴
سازمان بسیج اساتید	دکتر حسین پور احمدی	نئولیبرالیسم (صلح دموکراتیک)	۷۵۵
سازمان بسیج اساتید	دکتر محمد رامشت	هویت اینه ای هسته مدنی ایران	۷۵۶
سازمان بسیج اساتید	دکتر نوید قیاسی	بررسی و نقد نظریه سازمانی بوروکراتیک وبر	۷۵۷
سازمان بسیج اساتید	دکتر نوید قیاسی	بررسی و نقد نظریه مدیریت اداری فایول	۷۵۸
سازمان بسیج اساتید	دکتر نوید قیاسی	بررسی و نقد نظریه مینتزرگ	۷۵۹
سازمان بسیج اساتید	دکتر محمد رضا فخر روحانی	زبان‌های مقدس و متون مقدس	۷۶۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۷۶۱	مهاجرت زن‌ها در باب مهاجرت نخبگان و فرار مغزها	دکتر زلفی گل	سازمان بسیج اساتید
۷۶۲	نظریه انسانگرایی	دکتر جمال سلیمی	سازمان بسیج اساتید
۷۶۳	نظریه بازسازی گرای اجتماعی	دکتر علیرضا صادقی	سازمان بسیج اساتید
۷۶۴	نظریه پدیدار شناسی	دکتر خالقی نژاد، دکتر ملکی	سازمان بسیج اساتید
۷۶۵	نظریه پسا تجدد گرایی	دکتر حکیم زاده ملکی، دکتر خالقی نژاده	سازمان بسیج اساتید
۷۶۶	نظریه تعیین اجتماعی	دکتر حکیم زاده ملکی، دکتر خالقی نژاده	سازمان بسیج اساتید
۷۶۷	نظریه زیبا شناختی - هنرمندانه به برنامه درسی	دکتر رضوان حکیم زاده	سازمان بسیج اساتید
۷۶۸	نظریه فرهنگی مانهایم	دکتر علی امینی	سازمان بسیج اساتید
۷۶۹	نظریه فرهنگی هابر ماس	دکتر محمد جواد پیرمرادی	سازمان بسیج اساتید
۷۷۰	نظریه ماورا رفتارگرایی	دکتر علیرضا صادقی	سازمان بسیج اساتید
۷۷۱	نظریه نابرابری جنسیتی	دکتر محمد جواد پیرمرادی	سازمان بسیج اساتید
۷۷۲	نقد باز سازی گرای اجتماعی در برنامه درسی	دکتر علیرضا صادقی	سازمان بسیج اساتید
۷۷۳	نقد مبانی انسان شناختی تربیت معلم در غرب	دکتر مهدی رضایی	سازمان بسیج اساتید
۷۷۴	نقد نظریه فرهنگی پیر بوردیو	دکتر سید مهدی آقاپور	سازمان بسیج اساتید
۷۷۵	نقد و بررسی رویکردهای کلامی غرب مسیحی درباره خداوند و زیبایی	دکتر حسین هاشم نژاد	سازمان بسیج اساتید
۷۷۶	نقد و بررسی نظریه واج شناسی / صرف واژگانی	دکتر مهرزاد منصوری	سازمان بسیج اساتید
۷۷۷	ابتناء علوم انسانی اسلامی بر نظام فلسفی	دکتر محمدکاظم فرقانی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۷۷۸	اثربخشی ایفای نقش در پیشرفت مهارت گفتگویی زبان عربی دانشجویان	دکتر سهیلا محسنی نژاد	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۷۷۹	از دموکراسی تا مردم سالاری دینی (مردم در میزان قدرت)	دکتر عبدالحسین خسروپناه	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۷۸۰	از فلسفه فرهنگ تا نظریه فرهنگی انقلاب اسلامی	دکتر علی اصغر مصلح	دانشگاه امام صادق علیه السلام

دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر محمدحسین ملک زاده	اصول فقه و روش های نوین فهم متنی	۷۸۱
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر دانش جعفری	اقتصاد مقاومتی	۷۸۲
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر عماد افروغ	الزامات و اصول علم الفقه اجتماعی	۷۸۳
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر عبدالحسین خسروپناه	الگوی حکمی اجتهادی علوم انسانی اسلامی	۷۸۴
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر احمد پاکتچی، دکتر منصوره معین	الگوی ناامنی نشانه ای و خطرپذیری	۷۸۵
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر حسین بیرشک	امکان و چیستی فقه مضاف	۷۸۶
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر سیداحسان رفیعی علوی	امکان، چیستی و چرایی اصول فقه حکومتی	۷۸۷
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر حسین بیرشک	امکان، چیستی و چرایی فقه مضاعف	۷۸۸
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر محمدتقی اکبرنژاد	امکان سنجی تکامل روش اجتهاد جواهری در تولید علوم انسانی	۷۸۹
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر محمدحسن خانی	اولویت منافع جمعی بر منافع فردی و نقش آن در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	۷۹۰
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر فاطمه سلیمانی دره باغی	ایده جهان شناسی پویا در تبیین ارتباط خدا با انسان	۷۹۱
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر عباس مصلائی پور	آراء و اندیشه های تفسیری آیت الله مهدوی کنی	۷۹۲
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر محمد مهدی غمامی	آسیب ها و راهبردهای نظام قانون گذاری جمهوری اسلامی ایران برای تحقق پیشرفت اسلامی ایرانی تحلیل ساختاری-شکلی	۷۹۳
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر سید محمد رضا احمدی طباطبایی	آمیختگی سیاست و سعادت در اندیشه سیاسی اسلام	۷۹۴
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر حسینعلی سعدی	بازاندیشی در ادله و مبانی لزوم حجاب زنان در حکومت اسلامی	۷۹۵
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر مهدی ایزدی	بازخوانی منطق فهم حدیث با تاکید بر روش های نوین در حوزه فهم	۷۹۶
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر حسینعلی سعدی	بازخوانی و بررسی نظریه اجتهاد متوسط	۷۹۷
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر سید محمد رضا احمدی طباطبائی	بازشناسی انتقادی نظریه اخلاق در سیاست مایکل سندل	۷۹۸
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر جلال درخشه	بازگشت به اسلام در تحلیل جنبش های اسلامی معاصر	۷۹۹
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر محمد صادق کوشکی	بایسته ها و ضرورت های غرب شناسی	۸۰۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۸۰۱	بایسته های سیاست خارجی در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	دکتر ابوذر گوهری مقدم	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۰۲	بررسی اقتصاد تحریم در دوران دفاع مقدس	دکتر احمدخوش چهره	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۰۳	بررسی چالش های فرهنگی و اجتماعی ایران (جلسه اول)	دکتر احمد پاکتچی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۰۴	بررسی چالش های فرهنگی و اجتماعی ایران (جلسه دوم)	دکتر احمد پاکتچی، دکتر منصوره معین	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۰۵	بررسی چالش های فرهنگی و اجتماعی ایران (جلسه سوم)	دکتر محمد فاضلی، دکتر ابراهیم فیاض	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۰۶	بررسی کاربرد مسائل علم اصول	دکتر عباسعلی سبزواری	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۰۷	بهشت و جهنم زوری! فرهنگ و دین دولتی آری یا نه؟ (جلسه اول)	دکتر همایون، دکتر صادق زیباکلام	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۰۸	بهشت و جهنم زوری! فرهنگ و دین دولتی آری یا نه؟ (جلسه دوم)	دکتر همایون، دکتر صادق زیباکلام	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۰۹	بودجه در قانون اساسی	دکتر انبار لویی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۱۰	پرسش از جامعه اطلاعاتی درنگ در عصر ارتباطات	دکتر مهدی یوسفی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۱۱	تاریخ تمدن و ملک مهدوی	دکتر محمد هادی همایون	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۱۲	تأثیر فرهنگ بر بسط قانون	دکتر علوی رفیعی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۱۳	تبادل فرهنگی یا تهاجم فرهنگی؟	دکتر عبدالحسین خسروپناه	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۱۴	تبارشناسی نظری علم اصول	دکتر حسین بیرشک	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۱۵	تحلیل انتقادی در قوانین و مقررات حوزه آتش نشانی و امور ایمنی با نگاه ویژه به حادثه پلاسکو	دکتر مریم السادات محقق	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۱۶	ترجمه شناسی قرآن کریم در سطح گفتمان	دکتر احمد پاکتچی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۱۷	تعامل انقلاب اسلامی با غرب	دکتر صادق زیباکلام	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۱۸	تمدن اسلامی و الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	دکتر محمد هادی همایون	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۱۹	تمدن غرب، رفیق رقیب یا دشمن؟	دکتر مهدی نصیری	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۲۰	جامعه شناسان تاریخی ایران و سو تفاهم های فکری	دکتر قاسم زائری	دانشگاه امام صادق علیه السلام

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۸۲۱	جامعه‌شناسی متعالیه	دکتر ابراهیم خانی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۲۲	جنبش دانشجویی و تأثیر آن بر انقلاب اسلامی	دکتر علی خضریان	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۲۳	چالش‌های حقوق شهروندی و فضای مجازی با تأکید بر پالایش شبکه‌های اجتماعی	دکتر سید محمد مهدی غمami	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۲۴	چالش‌های حقوقی اعطای تابعیت به کودک حاصل از ازدواج زن ایرانی با مرد خارجی	دکتر عاطفه عباسی کلیمانی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۲۵	حافظه فرهنگی؛ تجدیدنظر در مناسبات تاریخ و فرهنگ	دکتر حسین سرفراز	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۲۶	حزب از نگاه آیت اله مهدوی کنی	دکتر ناصر جمالزاده	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۲۷	حقوق جزا نظریه مجازات به شدت و قطعیت در مجازات	دکتر صادق کوشکی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۲۸	حکمت و علت در استنباط حکم	دکتر سید علی حسینی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۲۹	حوزه و سکولاریسم سیاسی	دکتر مهدوی زادگان	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۳۰	خدمات متقابل سینما و انقلاب اسلامی	دکتر امیر قادری، دکتر وحید جلیلی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۳۱	خطابات قانونیه	دکتر جعفر بستان نجفی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۳۲	خطر، اهمیت و بی‌اعتنایی	دکتر احمد پاکتچی، دکتر امیرعلی نجومیان	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۳۳	درآمدی بر نظریه جمهوری اسلامی	دکتر غلامرضا خواجه سروی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۳۴	دلالت پژوهی تربیتی در نظریه قرآنی قانونمندی اجتماع	دکتر نیکو دیالمه	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۳۵	دیپلماسی گفتمانی	دکتر حسن بشیر	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۳۶	دین و دینداری در عصر رسانه ای شدن	دکتر حسن بشیر	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۳۷	رابطه ایران و آمریکا	دکتر عبدالحسین خسروپناه	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۳۸	رابطه سنت و تجدد از نگاه آیت الله مهدوی کنی	دکتر حسن مجیدی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۳۹	رویکرد انسان شناختی به مسئله فرهنگ	دکتر ابراهیم فیاض	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۴۰	رویکرد نشانه شناختی به مفهوم خطر پذیری	دکتر احمد پاکتچی	دانشگاه امام صادق علیه السلام

دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر احمد پاکتچی، دکتر حامد فروزان	رویکرد واسازانه به خطر پذیری	۸۴۱
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر سید آرش وکیلان	رویکردی سیستمی به ساحات آفاقی و انفسی جهان اجتماعی	۸۴۲
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر احمد پاکتچی	رویکردی نشانه شناختی به فرآیند مسئله شناسی فرهنگی	۸۴۳
دانشگاه امام صادق علیه السلام	سید محمد مهدی غمامی	سازوکار اثربخشی به تشخیص فقهی فقهای شورای نگهبان-موضوع اصل چهارم قانون اساسی	۸۴۴
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر مهدی گلشنی	سنجش امکان و روش استخراج مبانی علوم انسانی غربی از قرآن کریم	۸۴۵
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر احمد پاکتچی	سنجش میزان اثرگذاری جریان های فکری اسلامی در سده های پیشین بر الگوی منطق فهم دین در عصر حاضر	۸۴۶
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر احمد پاکتچی، دکتر منصوره معین	سویه آگاهی در خطر پذیری	۸۴۷
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر مجید امامی	سینما و رسانه دینی	۸۴۸
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر عبدالحمید واسطی	ضرورت کشف شبکه معنایی مفاهیم و طبقه بندی واژگان در علوم اسلامی جهت نظام یافتگی علوم مزبور به ویژه قرآن کریم در روایات	۸۴۹
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر صدیقه مهدوی کنی	عدم تمایز احکام فقهی اسلام از حیث الزام	۸۵۰
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر حمید پارسانیا	فرهنگ و دین دولتی آری یا نه؟	۸۵۱
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر رضا اسلامی	فقه حکومتی	۸۵۲
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر محمدعلی حیدری	فقه رسانه؛ مبانی، اصول و الزامات	۸۵۳
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر ابراهیم فیاض	فقه و نظام سازی اسلامی	۸۵۴
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر احمد پاکتچی، دکتر حمیدرضا شعیری	گونه شناسی مواجهه با خطر	۸۵۵
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر حسین بابایی مجرد	مانعیت تفکر بوروکراتیک در تحقق مدیریت جهادی	۸۵۶
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر فرید حاج سید جوادی	ماهیت و هویت سیاست گذاری فرهنگی در ج.ا.ا. تفاوت ها و مشابه ها	۸۵۷
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر حسین عیوضلو	ماهیت و گستره های نظام اقتصاد اسلامی	۸۵۸
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر سید صادق محمدی	مبانی کلامی اصول فقه	۸۵۹
دانشگاه امام صادق علیه السلام	دکتر نادر جعفری	مدل اسلامی تبلیغات تجاری	۸۶۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۸۶۱	مسأله شناسی فرهنگی	دکتر سید حسین اسحاقی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۶۲	مسأله بازار در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	دکتر محمد جواد شریف زاده	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۶۳	مسئله شناسی فرهنگی	دکتر احمد پاکتچی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۶۴	مقدمه ای بر نظریه پردازی بومی در روابط بین الملل	دکتر ابوذر گوهری مقدم	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۶۵	مناسبات حوزه و دانشگاه در تولید فقه الحکومه	دکتر سید هاشم حسینی بوشهری	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۶۶	نحوه نگاه به انفال در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	دکتر محمدتقی محبی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۶۷	نسبت فلسفه حقوق و عدالت در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	دکتر احسان خاندوزی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۶۸	نظام حقوق زن در اسلام شاغل بودن زنان آری یا نه؟	دکتر فروغ نیلچی زاده، دکتر معصومه ابتکار	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۶۹	نظام حقوقی کیفردهی و کیفرگذاری مطلوب در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	دکتر سلمان عمرانی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۷۰	نظام سازی اسلامی در حقوق اساسی	دکتر هادی طحان نظیف	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۷۱	نظریه انقلاب در قرآن و روایات	دکتر ناصر جمالزاده	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۷۲	نظریه عمومی مجازات‌ها	دکتر محسن محبی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۷۳	نظریه منافع مشترک به عنوان ساز و کاری برای همگرایی جهان اسلام	دکتر محمدحسن خانی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۷۴	نظریه عدالت اقتصادی در بهره مندی از منابع طبیعی و انفال در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	دکتر محمد نعمتی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۷۵	نقد دیدگاه اشتراک پدر و مادر در ولایت بر تربیت فرزندان	دکتر کبری پور عبدالله	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۷۶	نقد و بررسی حق الطاعه	دکتر علی اکبر خادم الذاکرین	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۷۷	نقد و بررسی مبانی لیبرال دموکراسی دموکراسی و کارآمدی آن	دکتر عبدالحسین خسروپناه، دکتر صادق زیباکلام	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۷۸	نقش تحزب در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	دکتر حسن مجیدی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۷۹	نقش موضوع در استنباط احکام	دکتر محمدعلی قانع	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۸۰	واکاوی نظریه ابتنا علوم انسانی اسلامی بر قرآن کریم با تأمل بر نظریه های رقیب (مبنی بر ابتنا بر نظام فلسفی یا نظام فقهی)	دکتر احمد پاکتچی	دانشگاه امام صادق علیه السلام

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۸۸۱	واکاوی نظریه‌ی ابتناء علوم انسانی اسلامی بر نظام فلسفی	دکتر محمدکاظم فرقانی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۸۲	وجوب تعیینی نماز جمعه در عصر غیبت	دکتر احمدعلی قانع	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۸۳	وجوب عینی نماز جمعه	دکتر حمیدرضا مهدوی، دکتر احمد علی قانع	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۸۴	پیوست فرهنگی امکان و ضرورت بازنگری در توسعه	دکتر سید مجید امامی	دانشگاه امام صادق علیه السلام
۸۸۵	ابن خلدون افق گشای روش بومی - اسلامی	دکتر سید کاظم باقری	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۸۸۶	اصول فقه، ساختار جدید با توسعه گستره	آیت اله ابوالقاسم علیدوست	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۸۸۷	التخویل الالهی - نظریه جدید فی اکشاف مناشی الملکیه و تحلیل ظاهره الملکیه القهریه	دکتر خالد غفوری	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۸۸۸	الگوهای عدالت طلبی در جریان های فکری - سیاسی ایران معاصر	دکتر مصطفی ساوه درودی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۸۸۹	الگوی مصرف کلان در جامعه اسلامی	دکتر میر معزی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۸۹۰	امام علی (ع) پایه گذار عملی ولایت فقهیها بر جامعه	دکتر احمد جهان بزرگی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۸۹۱	انسان اقتصادی از دیدگاه اسلام	دکتر علی اصغر هادوی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۸۹۲	بررسی ریشه های تاریخی نظم گریزی ایرانیان در زندگی شهری (مدنی)	دکتر کریم سلیمانی دهکردی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۸۹۳	بررسی و نقد نظریه عدالت جان راولز	دکتر بهرام اخوان کاظمی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۸۹۴	بررسی تحلیل های گفتمانی و مطالعات سیاسی اسلام	دکتر غلامرضا بهروز لک	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۸۹۵	بررسی راهکارهای مبارزه با روسپی گری	دکتر محمدی جورکوبه	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۸۹۶	بررسی عوامل روسپی گری (تن فروشی)	دکتر محمدی جورکوبه	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۸۹۷	برهان های عدمی بر وجود خداوند	دکتر حسین عشاقی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۸۹۸	بنیان های اساسی تمدن نوین اسلام	دکتر علی ذوعلم	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۸۹۹	پرسیمان یاد (مباحث فلسفه خاطره-داستان)	دکتر علیرضا کمره ای	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۰۰	پیرامون وجود وعدم واصل هوویت و تناقض	دکتر احمد احمدی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۹۰۱	تاملی بر ادبیات داستانی سده پیش از انقلاب اسلامی	دکتر شهریار زرشناس	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۰۲	تبیین قاعده مندی (فرمولیزه کردن) جریان استکمالی روانکاوی و نمادشناسی متون ادبی - عرفانی - حکمی	دکتر ویدا احمدی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۰۳	تعیین ماهیت ولایتعهدی امام رضا(ع) بر اساس جزئیات مسیر هجرت آن از مدینه به مرو	دکتر جلیل عرفان منش	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۰۴	تفاوت مفاهیم ماهوی با معقولات ثانیه فلسفی	دکتر حسن معلمی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۰۵	تفسیر موضوعی میان رشته ای	دکتر محمد علی رضایی اصفهانی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۰۶	تقسیم بندی ادبیات جنگ و ادبیات ضد جنگ	دکتر جهان مهر پارسا	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۰۷	توسعه ورزش قهرمانی و حرفه ای در جهت توسعه ورزش همگانی	دکتر فرزاد غفوری	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۰۸	جدایی ناپذیر بودن ترجمه از زندگی روزمره انسان	دکتر سالار منافی اناری	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۰۹	حضور ی بودن علم به محسوسات	دکتر عسکری سلیمانی امیری	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۱۰	حکم صلاه الطواف خلف المقام حیث ما کان	دکتر علی عندهلیب	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۱۱	حکم ظاهری بودن قاعده ارش در پرتو جامعیت شریعت در تعیین دیه	دکتر احمد حاجی ده آبادی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۱۲	حل مساله حسن وقبح عقلی بر اساس مقدمات ومبانی مشترک بین اطراف نزاع در آن	دکتر جواد سرخوش	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۱۳	دیپلماسی چند وجهی در جمهوری اسلامی ایران	دکتر ابراهیم متقی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۱۴	دیدگاه فطری معنوی در برنامه درسی	دکتر حسن ملکی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۱۵	رؤیه جدیده حول اسباب الملکیه و جدوتها	دکتر خالد غفوری	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۱۶	رابطه غرب با افراطی گری، خضونت و تروریسم	دکتر الهام ملک زاده	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۱۷	ربا در فرض های تولیدی و تجاری	دکتر سید عباس موسویان	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۱۸	روش ترکیب در کشف آموزه های اقتصادی اسلامی مطابق با مبانی فقه اسلام	دکتر احمد علی یوسفی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۱۹	روش شناختی هنر دینی	دکتر سید حمید میرخندان	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۲۰	روش شناسی آینده پژوهی فرهنگی بومی	دکتر حسین خزایی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر غلامرضا محرمی	سبک زندگی در سیره ائمه (ع)	۹۲۱
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر جعفر رحیمی حقیقی	ظرفیت های رسانه در تغییر فرهنگ و سبک زندگی اسلامی	۹۲۲
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر سعید فراهانی فرد	عدالت بین نسلی	۹۲۳
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر هادی وکیلی	عرفان از منظر منطق فازی	۹۲۴
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر حیدر علی مسعودی	غرب در رویکردهای روابط بین الملل ایرانی	۹۲۵
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	آیت اله علی اکبر رشاد	فلسفه / فرهنگ / جامعه شناسی؛ سیطره مجاز	۹۲۶
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	آیت اله علی اکبر رشاد	فلسفه / فلسفه اصول، فلسفه اصول فقه	۹۲۷
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	آیت اله علی اکبر رشاد	فلسفه / فلسفه دین؛ سرشت و صفات حوزه های چهارگانه هندسه معرفتی دین	۹۲۸
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر مرتضی یوسفی راد	فلسفه سیاسی اسلام	۹۲۹
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر محمدرضا پورحقیقی	قانون زوج و نقدي بر حرکت جوهری ملاصدرا	۹۳۰
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر مجید کافی	کارکرد دین در عرصه اجتماع	۹۳۱
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر رحیم نارویی	کارکرد روانشناختی دین	۹۳۲
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر فرج اله هدایت نیا	کارکرد های اصل عفاف در حقوق خانواده	۹۳۳
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر مسعود امید	گامی به سوی همگرایی معرفت شناسی مطهری و کانت	۹۳۴
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر سیاوش رودگر	مبانی انسان شناسی الگوی اسلامی پیشرفت	۹۳۵
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر قاسم ترخان	مبانی جهان شناختی الگوی اسلامی پیشرفت	۹۳۶
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر فرامرز قراملکی	مبانی خداشناسی الگوی اسلامی پیشرفت	۹۳۷
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر سید زاهد زاهدانی	مبانی روان شناختی و جامعه شناختی معروف و منکر	۹۳۸
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر غلامرضا بهروزی لک	مرجعیت علمی قرآن	۹۳۹
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر مسعود عبدالحسین پورفرد	مردم سالاری دینی	۹۴۰

پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر ابوالفضل جمشیدی	مسئولیت دولت اسلامی نسبت به فرهنگ: ادله اثبات	۹۴۱
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	آیت اله ابوالقاسم علیدوست	مصلحت در فقه امامیه	۹۴۲
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر عبدالحسین خسرو پناه	معیارهای دینی بودن یک گزاره	۹۴۳
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر مریم بختیار	مقایسه وحدت وجود از دیدگاه ابن عربی و جامی	۹۴۴
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر محمد علی خبری	مقایسه مبانی و روش های هنر دینی و هنر غیر دینی	۹۴۵
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	آیت اله علی اکبر رشاد	منطق اکتشاف دین / مصادر معرفت دینی کارکرد شناسی عقل در باب دین	۹۴۶
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	آیت اله علی اکبر رشاد	منطق فهم دین	۹۴۷
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	آیت اله علی اکبر رشاد	منظر متافیزیکی در سینمای کیارستمی	۹۴۸
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر محمد جواد جاوید	نسبیت در حقوق شهروندی	۹۴۹
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر محسن مهاجرنیا	نظام دفاعی اسلامی	۹۵۰
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر علیرضا رجایی	نظریه (درمان) شناختی- هیجانی دینی	۹۵۱
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر حسین عشاقی	نقد حکم پذیری موجود	۹۵۲
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر یحیی یثربی	نقد نظام مدیریتی جامعه مخصوصا در علوم انسانی	۹۵۳
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر محمد رضا محسنی	نقد و بررسی جهان زیبایی شناسه مارسل پروست - در جستجوی زمان از دست رفته	۹۵۴
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر علیرضا قائمی نیا	نقش استعاره های مفهومی در معرفت دینی	۹۵۵
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر ابراهیم دادجو	نقشه راه علوم انسانی - اسلامی (واقع گرایی در علوم انسانی-اسلامی)	۹۵۶
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر غلامرضا ذکیانی	هنر استدلال	۹۵۷
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر مهدی سقایی	واسازی متن فضایی گردشگری در روستاهای پیرامون کلانشهرها (مطالعه موردی: کلان شهر مشهد)	۹۵۸
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر محسن مهاجر نیا	واقع گرایی در فلسفه سیاسی فارابی	۹۵۹
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی	دکتر محمد هاتفی	وضعیت (پارادایم) پساگفتمانی	۹۶۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۹۶۱	ارزش اخلاق رضایت والدین برای شرکت کودک در پژوهش	دکتر محمدرضا جباران	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۶۲	ارزیابی اخلاقی فقه و حقوق خانواده	دکتر فرج الله هدایت نیا	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۶۳	ازدواج موقت	دکتر علی محمدی جورکویه	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۶۴	استاندارد سازی بانکداری بدون ربا	دکتر سیدعباس موسویان	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۶۵	اصطلاح شناسی ادبیات داستانی دفاع مقدس	دکتر احمد شاکری	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۶۶	اعجاز تشریحی با تکیه بر نظر علامه معرفت	دکتر سیدمحمدحسن جواهری	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۶۷	بررسی جواز مدیریت های زنان بر اساس آیه قوامون	دکتر علی آقاپیروز	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۶۸	بررسی داستان سیاسی، داستان انقلاب	دکتر محمد حنیف	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۶۹	پدیده تجدیدنظر طلبی در انقلاب اسلامی	دکتر محسن ردادی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۷۰	تأملی بر نظام طبقه بندی سنت های الهی در جامعه و نقش آن در پیشرفت	دکتر قاسم ترخان	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۷۱	تحقیق صلح پایدار جهانی از دیدگاه رهبر جمهوری اسلامی ایران آیت الله خامنه ای	دکتر محمد ملک زاده	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۷۲	تحلیل ثبات و تعادل در جمهوری اسلامی ایران	دکتر محمدرضا شفیعی فر	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۷۳	تحلیل و نقد دیدگاه دیلتای در باب نسبت فرهنگ مدرن و علوم انسانی	دکتر مالک شجاعی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۷۴	تعامل و روشنفکری دینی با جمهوری اسلامی ایران	دکتر مسعود پورفرد	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۷۵	ثبات سیاسی در نظام مردم سالاری دینی	دکتر مسعود پورفرد	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۷۶	چگونگی اسلامی سازی علوم انسانی	دکتر علیرضا پیروزمند	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۷۷	چگونگی تاثیر باورهای کلامی بر علوم انسانی	دکتر قاسم ترخان	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۷۸	چند همسری در قرآن؛ چالش ها و رویکردها	دکتر فرج الله هدایت نیا	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۷۹	درآمدی بر تحلیل انتقادی دستور کار ۲۰۳۰ برای توسعه پایدار	دکتر حسین رضائی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۸۰	رابطه تاریخ و کلام	دکتر غلامحسین محرمی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۹۸۱	رابطه فرهنگ و سیاست در عصر صفویه	دکتر حسین احمدی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۸۲	رهبری کارکنان بر اساس آموزه های اسلامی	دکتر علی آقا پیروز	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۸۳	سیاست جنایی افتراقی (مطالعه موردی یقه سفیدی)	دکتر محمد حسنی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۸۴	طرح واژه های قرآنی	دکتر امیر غنوی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۸۵	عدالت جنسیتی با رویکرد عرفانی	دکتر سیاوش رودگر	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۸۶	عدالت و مصلحت	دکتر سیدسجاد ایزدهی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۸۷	فلسفه روش تحقیق در علوم انسانی	دکتر علیرضا پیروزمند	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۸۸	قلمرو و گستره فقه سیاسی از منظر آیت الله العظمی خامنه ای	دکتر سید سجاد ایزدهی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۸۹	قواعد فهم تحولات جمهوری اسلامی (با تاکید بر انتخابات ریاست جمهوری)	دکتر محمدرضا شفیعی فر	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۹۰	کارکردهای عدالت در حکمرانی اخلاقی	دکتر سیدکاظم سیدباقری	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۹۱	ماجرای جدایی حوزه و دانشگاه	دکتر سلیمان خاکبان	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۹۲	مبانی دین شناختی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	دکتر حمیدرضا شاکرین	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۹۳	مدل اسلامی اخلاق مصرف	دکتر محمد جداری عالی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۹۴	معرفت نفس شهودی در منظومه فکری علامه طباطبایی	دکتر سیاوش رودگر	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۹۵	معنای علم اجتماعی اسلامی	دکتر مهدی جمشیدی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۹۶	معنویت معطوف به عرصه های زندگی در گفتمان مقام معظم رهبری	دکتر سیاوش رودگر	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۹۷	معیارهای عدالت از دیدگاه اجتماع گرایان (نقد و بررسی)	دکتر محمد شجاعیان	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۹۸	معیارهای عدالت توزیعی در عرصه های سیاسی با رویکرد دینی	دکتر محمد شجاعیان	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۹۹۹	معیارهای عدالت سیاسی از منظر شهید صدر	دکتر محمد حسین جمشیدی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۰۰۰	نسبت دین و پیشرفت با تاکید بر دیدگاه علامه طباطبایی	دکتر حمیدرضا شاکرین	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۰۰۱	نشست تخصصی الگوی سوم (الگوی رفتاری زن در خانواده و جامعه)	دکتر فرج الله هدایت نیا	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۰۰۲	نظام سازی قرآن بنیان؛ چیستی، چرایی و چگونگی	دکتر حسین بابایی مجرد	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۰۰۳	نقد رویا انگاری وحی	دکتر ابوالفضل ساجدی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۰۰۴	نقد مبانی معنویت مدرن	دکتر محمد جعفری	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۰۰۵	نقد و بررسی کتاب (خدا در تصور انسان)	دکتر محمدحسن قدردان قراملکی	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۰۰۶	نقد و بررسی نظریه رئالیسم شبکه ای	دکتر ابراهیم دادجو	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۰۰۷	نقش انقلاب اسلامی در ارتقای حقیقت عدالت	دکتر محسن مهاجرنیا	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۰۰۸	نقش کلام سیاسی در فرآیند بازسازی نظریه ولایت فقیه	دکتر محسن مهاجرنیا	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۰۰۹	واقع گرایی پیش رونده	دکتر ابراهیم دادجو	پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
۱۰۱۰	مقایسه مواضع امام خمینی و مراجع حوزه قم در قبال انقلاب اسلامی با رویکرد فقه سیاسی	دکتر حسین ارجینی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۱۱	اجتماعی سازی در مدیریت منابع انسانی با رویکرد اسلامی	دکتر وحید عوقی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۱۲	احتمال معرفت شناختی	دکتر مجتبی مصباح	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)
۱۰۱۳	ارتباط نفس و بدن از دیدگاه ملاصدرا؛ تحلیل روانشناختی	دکتر رحیم ناروئی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۱۴	ارزیابی جایگاه مبناگروی در نظریه پردازی در علوم انسانی - اسلامی	دکتر محمدجواد توکلی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۱۵	اقتصاد مقاومتی در اندیشه و سیره علمای شیعه در تاریخ معاصر ایران	دکتر مهدی ابوطالبی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۱۶	الگوی توزیع درآمد از منظر قرآن کریم	دکتر سیدمحمدکاظم رجایی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۱۷	اهداف و راهبردهای فرهنگی اجتماعی پیشرفت از منظر اسلام	دکتر حسن یوسف زاده	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۱۸	آموزش و پرورش فرآگیر طرحی برای تجمیع استعدادها	دکتر سیداحمد رهنمایی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۱۹	بررسی تطبیقی نگرشی جوامع شیعی و سنی درباره نظام	دکتر حامد منتظری مقدم	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۲۰	بررسی ماهیت و ادله عالم ذر	دکتر محمد تقی یوسفی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محسن انبیايي	بررسی نظریه ای طراحی هوشمند روزنه ای نو در چالش های میان علم و الهیات	۱۰۲۱
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محمد حسین فاریاب	بررسی و نقد دیدگاه علامه طباطبایی درباره مفهوم امامت در آیه ابتلا	۱۰۲۲
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محمد جواد توکلی	بررسی امکان پذیری تمایز اقتصاد اسلامی اثباتی، هنجاری و تدبیری	۱۰۲۳
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر رضا محمدی	بررسی تقنین شریعت و رابطه اصل ۴ و ۷۱ قانون اساسی	۱۰۲۴
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر مهدی امیدی	بررسی دیدگاه علامه طباطبایی درباره مشروعیت حکومت در عصر غیبت	۱۰۲۵
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر احمد سعیدی	بررسی و نقد انقلاب کپرنیکی کانت	۱۰۲۶
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محمد رضا رحیمی	برنامه ریزی منابع انسانی با رویکرد اسلامی (گزینش نیروی انسانی)	۱۰۲۷
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر احمد حسین شریفی	پرسش های پژوهشی در علوم انسانی	۱۰۲۸
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر علیرضا کرمانی	تحلیل عرفانی قیام امام حسین علیه السلام	۱۰۲۹
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر حمزه علی وحیدی منش	تحلیلی متفاوت از فلسفه سیاسی اسلام	۱۰۳۰
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر احمد رهنمایی	تعلیم و تربیت ارزشها چیستی و قلمرو آن	۱۰۳۱
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر جواد سلیمانی	تفسیر حرکت تاریخ بر اساس سنت غلبه حق بر باطل در قرآن	۱۰۳۲
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محمد مهدی نادری قمی	تلازم معناشناختی و روش شناسی، در مدیریت اسلامی	۱۰۳۱
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر علی مصباح	چیستی فلسفه مضاف و جایگاه آن در فرایند نظریه پردازی در علوم انسانی (جلسه اول)	۱۰۳۴
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر علی مصباح	چیستی فلسفه مضاف و جایگاه آن در فرایند نظریه پردازی در علوم انسانی (جلسه دوم)	۱۰۳۵
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محبتی مصباح	درجه اعتبار معرفت	۱۰۳۶
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محمد رضا باقرزاده	دفاع از حقوق بشر در سیاست خارجی جمهوری اسلامی	۱۰۳۷
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محمد جعفری	دیدگاه شناسی کلامی فلسفه قیام امام حسین (ع)	۱۰۳۸
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر امین رضا عابدی نژاد	رابطه فقه پیشرفت با علوم انسانی	۱۰۳۹
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محمد رضا باقرزاده	رجل سیاسی - مذهبی	۱۰۴۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۰۴۱	روش استنباط سیاست های پیشرفت در اندیشه شهید صدر	دکتر رضا عابدی نژاد	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۴۲	روش تحقیق در علوم فطری و نقد دیدگاه های رایج	دکتر احمد ابوترابی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۴۳	رویارویی طبیعت گرایی علمی با فرا طبیعت گرایی دینی	دکتر یوسف دانشور	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۴۴	ساحت بندی در تعلیم و تربیت	دکتر محمدجواد زارعان	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۴۵	سلامت کارکنان و ایمنی محیط کار با رویکرد اسلامی	دکتر محمدحسین شیخی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۴۶	سلفی گری و روشنفکری دینی؛ پیوندها و گسست ها	دکتر محمد ملک زاده	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۴۷	سنجش عوامل تاثیر گذار بر کارآمدی تبلیغ اسلامی و مسیحی	دکتر مرتضی صائعی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۴۸	شاخص عدالت اقتصادی در الگوی اسلامی ایرانی اسلامی پیشرفت	دکتر سیدکاظم رجایی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۴۹	شرایط تبدیل میراث تاریخی به ظرفیت تمدنی	دکتر ابوذر مظاهری	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۵۰	ارتباط معنای علم دینی با روش شناسی آن	دکتر مهدی نادری	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۵۱	شریعت گریزی در منابع منسوب به عرفان اسلامی	دکتر حسن یوسفیان	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۵۲	ضرورت، امکان و معیارهای تاریخی تطبیقی	دکتر جواد سلیمانی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۵۳	طرحی از آینده انقلاب اسلامی بر مبنای فلسفه تاریخ الهی و روش های متناسب	دکتر ابوذر مظاهری	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۵۴	ظرفیت های تربیت ولایی- جهادی برای تمدن اسلامی	دکتر احمد رهنمایی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۵۵	ظرفیت های تمدن گذشته اسلامی	دکتر رضا رمضان نرگسی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۵۶	ظرفیت های هویتی شیعه	دکتر مجتبی کاظمی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۵۷	ظرفیت های تمدنی انقلاب اسلامی	دکتر مصطفی جمالی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۵۸	ظرفیت های عرفان اسلامی	دکتر سیدمحمدحسین متولی امامی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۵۹	ظرفیت های فقه با رویکرد تمدنی	دکتر احمد عابدی نژاد	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
۱۰۶۰	ظرفیت سنجی جریانهای فکری- سیاسی معاصر ایران برای تمدن سازی	دکتر مهدی ابوطالبی	مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر احمد حسین شریفی	فرایند اکتشاف نظریه اسلامی در علوم انسانی	۱۰۶۱
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر یوسف دانشور	قرینه گرایی در قرآن	۱۰۶۲
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر کمال مظلومی زاده	لزوم استاد و جایگاه آن در مراحل تربیت عرفانی	۱۰۶۳
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر علی جابری	مبانی معرفت شناختی نگرش الجمع للجمع مرحوم علامه طباطبایی	۱۰۶۴
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر مهدی مشکی	مدرنیته و نسبت آن با دین	۱۰۶۵
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محمد بیدار	معنا شناسی مکتب، نظام و علم در اقتصاد اسلامی	۱۰۶۶
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محمد سربخشی	معنا و تجلی عدل الهی در مورد انسان	۱۰۶۷
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محمد جمال خلیلیان	معیارها و شاخص های تامین و تخصیص بودجه دولت اسلامی	۱۰۶۸
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر سید کاظم رجایی	منطق فعالیت اقتصادی از دیدگاه علامه در مقایسه با اقتصاد کلاسیک	۱۰۶۹
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر ابوذر مظاهری	منظومه فکری علامه مصباح در موضوع تمدن	۱۰۷۰
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محمد جواد نوروزی	نسبت کارآمدی با مشروعیت در نظام ولایی	۱۰۷۱
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر فخرالدین طباطبایی	نظریه تکامل در گذر تاریخ	۱۰۷۲
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر ابوالفضل ساجدی	نقد رویا انگاری وحی	۱۰۷۳
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محمد جعفری	نقد نظریه فلسفی وحی	۱۰۷۴
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محمد جعفری	نقد و بررسی نسبت عقل و دین در مدرسه معارفی خراسان	۱۰۷۵
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر مهدی ابوطالبی	نقد و بررسی نظریه نیکی آرادی درباره انقلاب اسلامی	۱۰۷۶
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر علی مصباح	نقش ارزش ها در علوم انسانی توصیفی با تأکید بر دیدگاه علامه مصباح یزدی (جلسه اول)	۱۰۷۷
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر علی مصباح	نقش ارزش ها در علوم انسانی توصیفی با تأکید بر دیدگاه علامه مصباح یزدی (جلسه دوم)	۱۰۷۸
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محمد حسین فاریاب	وهابیان؛ منکران یا باورمندان به تشبیه و تجسیم؟	۱۰۷۹
مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی	دکتر محمود نمازی	بررسی و تحلیل دیدگاه اگزیستانسیالیسم درباره هویت انسان و تاثیر آن در علوم انسانی	۱۰۸۰

دانشگاه قم	دکتر روح الله امیرآبادی	ضرورت و نحوه مشارکت کارفرمایان و ذینفعان در تصمیم سازی معیارهای طراحی لرنه ای سازه ها	۱۰۸۱
دانشگاه قم	دکتر علی احمد ناصح	اثبات حجیت روایات تفسیری	۱۰۸۲
دانشگاه قم	دکتر محمدرضا فخر روحانی	ادبیات حسینی و عاشورایی در زبان انگلیسی	۱۰۸۳
دانشگاه قم	دکتر محمدحسن ملکی	ارائه چهارچوبی ارزشی برای توسعه روش های تحقیق در عملیات با رویکرد اخلاق گفتمانی	۱۰۸۴
دانشگاه قم	دکتر سوسن بهرامی	ارزیابی کارآفرینی سازمانی و شاخص های آن در آموزش عالی	۱۰۸۵
دانشگاه قم	دکتر رضا جعفری هرندی	ارزیابی محتوای کتاب های درسی جدید التالیف دوره ابتدایی از نظر میزان توجه به مفاهیم مهدوی	۱۰۸۶
دانشگاه قم	دکتر محسن قدیر	ارزیابی نسل های دادگاه های کیفری بین المللی	۱۰۸۷
دانشگاه قم	دکتر مهرداد تاکی	استراتژی های اقتصادی اجتماعی توسعه در تدوین استاندارد نسل پنج سیستم های مخابراتی	۱۰۸۸
دانشگاه قم	دکتر مهین چناری	اسلام و تربیت شهروندی	۱۰۸۹
دانشگاه قم	دکتر اسماعیل نعمت الهی	اصالت ضمان قهری و تقدم آن بر مسؤولیت قراردادی در فقه امامیه	۱۰۹۰
دانشگاه قم	دکتر غلامعلی قاسمی	اعلامیه اسلامی حقوق بشر دوستانه ضرورت ها و بایسته ها	۱۰۹۱
دانشگاه قم	دکتر مهرداد تاکی	اقتصاد دانشگاهی یا دانشگاه اقتصادی تدوین دکترین اقتصاد مقاومتی دانشگاهی	۱۰۹۲
دانشگاه قم	دکتر مریم حکمت نیا	امام علی در متون ادبیات مسیحیان معاصر عرب	۱۰۹۳
دانشگاه قم	دکتر حامد نیکو نهاد	امت ایران؛ بازشناسی جامعه سیاسی زیربنای حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران	۱۰۹۴
دانشگاه قم	دکتر فرح رامین	بازتعریف مفهوم نظم	۱۰۹۵
دانشگاه قم	دکتر احمدرضا توحیدی	بایدها و نبایدهای دیوان آسیایی حقوق بشر	۱۰۹۶
دانشگاه قم	دکتر عباس حبیب زاده	بررسی امکان پذیری درس پژوهی در دروس دانشگاهی	۱۰۹۷
دانشگاه قم	دکتر مهدی محمدی	بررسی جایگاه ادبیات کودکان و نوجوانان در کتاب های درسی	۱۰۹۸
دانشگاه قم	دکتر حمید صادقیان	بررسی جایگاه و اهمیت مسائل روانی در ورزش حرفه ای	۱۰۹۹
دانشگاه قم	دکتر رضا جعفری هرندی	بررسی کارایی بیرونی فارغ التحصیلان در نظام آموزش عالی	۱۱۰۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

دانشگاه قم	دکتر محمدجواد حیدری	بررسی مباحث فقهی و حقوقی آیه محاربه (آیه ۳۳ سوره مبارکه مائده)	۱۱۰۱
دانشگاه قم	دکتر سهراب عبدی زرین	بررسی مدل انتخاب شغل در دانش آموزان	۱۱۰۲
دانشگاه قم	دکتر اعظم وفایی	بررسی نقش جنسیت در تفاوت‌های تشریحی با ابنا بر تفاوت‌های تکوینی	۱۱۰۳
دانشگاه قم	دکتر مریم باقی	بررسی و تحلیل اقتباس از آیات و احادیث در مکاتیب سنایی از جهت لفظی	۱۱۰۴
دانشگاه قم	دکتر امیرحسین صادقی	بنیادگرایی اسلامی و بازنمایی آن در آثار برگزیده نویسندگان مسلمان بریتانیایی	۱۱۰۵
دانشگاه قم	دکتر علی مشهدی	بوم‌زدایی در حقوق بین‌الملل	۱۱۰۶
دانشگاه قم	دکتر علی قاسمی کهریز سنگی	تأثیر فعالیت‌های بدنی بر سرطان و ارتباط ورزش با بروز انواع سرطان	۱۱۰۷
دانشگاه قم	دکتر علی قاسمی	تأثیر فعالیت‌های ورزشی بر دیابت	۱۱۰۸
دانشگاه قم	دکتر سیروس راستانی	تأثیر معنویت‌گرایی بر بهبود سلامت	۱۱۰۹
دانشگاه قم	دکتر مهدیه سادات مستقیمی	تحلیلی از هویت معنا و استلزامات آن در تماشگاه عرفان (با نگاهی به اهمیت آن در زبان‌شناسی)	۱۱۱۰
دانشگاه قم	دکتر علیرضا ابراهیمی	تحول در علوم انسانی با تأکید بر موضوعات حقوقی	۱۱۱۱
دانشگاه قم	دکتر اقدس فاتحی	تحول مهم‌ترین شخصیت‌های اساطیری از عصر ایران باستان تا شاهنامه	۱۱۱۲
دانشگاه قم	دکتر یعقوب نوروزی	تعامل انسان با اطلاعات در کتابخانه‌های دیجیتال	۱۱۱۳
دانشگاه قم	دکتر محمد زمان رستمی	چالش‌های نظام مالیاتی ارزش افزوده و ناسازگاری آن با مبانی مالیات‌های اسلامی	۱۱۱۴
دانشگاه قم	دکتر مرتضی صادق عمل نیک	چشم‌انداز و طرح و برنامه راهبردی آماده کردن زمینه‌های ظهور منجی عالم بشریت	۱۱۱۵
دانشگاه قم	دکتر مهدی منفرد	چیستی فلسفه تطبیقی	۱۱۱۶
دانشگاه قم	دکتر علی احمد ناصح	حجیت روایات تفسیری	۱۱۱۷
دانشگاه قم	دکتر جعفر نکونام	حقانیت علم‌ظاهری در قرآن	۱۱۱۸
دانشگاه قم	دکتر سید یاسر ضیائی	حقوق و تعهدات دولت‌های ناشی از انقلاب با تأکید بر بیداری اسلامی	۱۱۱۹
دانشگاه قم	دکتر غلامعلی قاسمی	دادگاه ویژه لبنان: چالش‌ها و ابهامات با تأکید بر قضیه شاهدان دروغین	۱۱۲۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

دانشگاه قم	دکتر محمدهادی مفتاح	رابطه مقبولیت مردمی حکومت با مشروعیت دینی آن	۱۱۲۱
دانشگاه قم	دکتر رضا جعفری هرندی	راهکارهای موثر بر نهادینه سازی فرهنگ مهدویت در برنامه درسی دوره متوسطه از منظر دبیران	۱۱۲۲
دانشگاه قم	دکتر علی قاسمی	روزه داری در ورزش	۱۱۲۳
دانشگاه قم	دکتر رسول محمد حسین پور	سرقت ادبی در ایران و راه های پیشگیری از آن در متون انگلیسی	۱۱۲۴
دانشگاه قم	دکتر علیرضا حجازی	عرضه و نقد نسخه نهایی ترجمه متن عربی "تمام نهج البلاغه" اثر سید صادق موسوی	۱۱۲۵
دانشگاه قم	دکتر علی مشهدی	عمومی شدن حقوق خصوصی	۱۱۲۶
دانشگاه قم	دکتر سیده منا موسوی	فهم های انحرافی در تشخیص منزلت امامان معصوم از غلو تا تقصیر	۱۱۲۷
دانشگاه قم	دکتر سهراب عبدی زرین	کاربرد مشاوره مسیر شغلی برای مدارس ایران	۱۱۲۸
دانشگاه قم	دکتر حمید رهبر	مبانی تئوریک نظام ساسانی، دلیل بنیادی فروپاشی تمدن ایرانی	۱۱۲۹
دانشگاه قم	دکتر رضا کریمی	مدل سازی محیط دانش آفرینی در مراکز پژوهشی اسلامی و آزمون آن با توجه به ویژگی های شخصیتی و عملکرد پژوهشی اعضای هیئت علمی	۱۱۳۰
دانشگاه قم	دکتر صادق عمل نیک	مدیریت انتقال و توسعه تکنولوژی در هزاره سوم	۱۱۳۱
دانشگاه قم	دکتر یعقوب نوروزی	مدیریت دانش در کتابخانه های دیجیتالی	۱۱۳۲
دانشگاه قم	دکتر عبدالحسین طالعی	مروری بر تحولات تاریخ کتابداری و کتاب شناسی در عالم تشیع در گذر زمان	۱۱۳۳
دانشگاه قم	دکتر سیده سعیده غروی	ملاک ارزیابی کارگزاران در نهج البلاغه	۱۱۳۴
دانشگاه قم	دکتر غلامحسین شیردل	منطق فازی در قرآن کریم	۱۱۳۵
دانشگاه قم	دکتر جعفر عبادالله عموقین	نظام های رتبه بندی و نقش علم سنجی در بهبود رتبه علمی دانشگاه	۱۱۳۶
دانشگاه قم	دکتر محمد نوذری فردوسی	نقد رویکرد قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ پیرامون جرم قذف	۱۱۳۷
دانشگاه قم	دکتر علیرضا رستمی قفس آبادی	نقد رویه قضایی در عدم اجرای قسم و سوگند در محاکم	۱۱۳۸
دانشگاه قم	دکتر سعیده سادات غروی	نقد نظریه بطون آیات آیت الله معرفت	۱۱۳۹
دانشگاه قم	دکتر حامد نیکونهاد	نقد و ارزیابی سیاست های کلی انتخابات	۱۱۴۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

دانشگاه قم	دکتر حسن شبیری زنجانی	نقدی بر ضمانت اجرایی کپی رایت با تاکید بر تحولات نظام تقنینی ایران	۱۱۴۱
دانشگاه قم	دکتر عزت الله مولائی نیا	نقش اغراض بلاغی آیات در تفسیر قرآن	۱۱۴۲
دانشگاه قم	دکتر یعقوب نوروزی	نقش زبان مادری در بازیابی اطلاعات	۱۱۴۳
دانشگاه قم	دکتر محمدهادی مفتاح	نقش مقبولیت مردمی در مشروعیت حکومت دینی	۱۱۴۴
دانشگاه قم	دکتر عزیزالله فهیمی	نگاه امانت مدارانه یا سلطه مدارانه به محیط زیست	۱۱۴۵
دانشگاه قم	دکتر غلامحسین اعرابی	نگاهی جدید به روایات سبعة احرف	۱۱۴۶
دانشگاه قم	دکتر زهره برقی	هفت آسمان قرآنی از منظر ملا صدرا	۱۱۴۷
دانشگاه تهران و پردیس ها	دکتر محمدرضا فتحی	ارائه چارچوبی برای ترکیب روش شناسی های علم مدیریت بر مبنای گونه شناسی مسائل سازمانی	۱۱۴۸
دانشگاه تهران و پردیس ها	دکتر محمد جواد ارسطا	اصل رحمت در حکمرانی	۱۱۴۹
دانشگاه تهران و پردیس ها	دکتر علی جعفری	آثار ممتنع شدن اجرای تعهدات فرعی و اصلی در قراردادها	۱۱۵۰
دانشگاه تهران و پردیس ها	دکتر علی حمیدی زاده	بررسی تطبیقی اخلاق کاری اسلامی و پروتستان	۱۱۵۱
دانشگاه تهران و پردیس ها	دکتر سید اسحاق حسینی کوهساری	بررسی تطبیقی ارتباط انگیزش با آرامش روانی در قرآن و روانشناسی	۱۱۵۲
دانشگاه تهران و پردیس ها	دکتر سید علی محمد پثیری	بررسی فقهی و حقوقی و اقتصادی الگوی قراردادهای نفتی	۱۱۵۳
دانشگاه تهران و پردیس ها	دکتر سید محمد موسوی مقدم	بررسی نظریه شکاکیت نوین درباره ی شخصیت و سیره ی پیامبر	۱۱۵۴
دانشگاه تهران و پردیس ها	دکتر احمد حاجی ده آبادی	ترک فعل بعنوان عمل کشنده	۱۱۵۵
دانشگاه تهران و پردیس ها	دکتر محمدرسول آهنگران	تعریفی نوین از نظم عمومی با توجه به دیدگاه مکاتب حقوقی	۱۱۵۶
دانشگاه تهران و پردیس ها	دکتر احمدرضا قاسمی	تکثرگرایی در پژوهش های کمی مدیریت	۱۱۵۷
دانشگاه تهران و پردیس ها	دکتر احمد حاجی ده آبادی	جایگاه تجزیه پذیری اقرار مقید در امور کیفری و مدنی	۱۱۵۸
دانشگاه تهران و پردیس ها	دکتر مهدی شیدائیان آرانی	جایگاه دادستان در دادرسی عادلانه	۱۱۵۹
دانشگاه تهران و پردیس ها	دکتر هانیه السادات اخوت	جنبه های روانی اجتماعی امنیت در معماری (مقایسه تطبیقی بین معماری اسلامی و سنتی)	۱۱۶۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۱۶۱	حکم جواز اکتساب در تحمل شهادت و اداء آن (با محوریت دیدگاه شیخ انصاری)	دکتر احمد میرحسینی نیری	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۶۲	داستان‌های شفا بخش رویکرد روان‌شناختی به داستان‌های قرآن کریم	دکتر منیژه فیروزی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۶۳	درآمدی بر ایده اشرف در علوم انسانی-اسلامی	دکتر حامد پور رستمی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۶۴	دلیل بنیادین خط مشی گذاری عمومی در جهان بینی اسلامی	دکتر اعظم میرزمانی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۶۵	رویکرد استعاره‌ای به نظریه سازمان	دکتر محمدحسین رحمتی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۶۶	سیاست کیفری ایران در پرتو فرایند جهانی شدن بسترها، چالش‌ها و راهبردها	دکتر سید درید موسوی مجاب	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۶۷	قانون و طرح عملیات بانکداری بدون ربا (بررسی فقهی، حقوقی و اقتصادی)	دکتر سید علی محمد یثربی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۶۸	مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی با تأکید بر مسئولیت کیفری دولت	دکتر محمد ابراهیم شمس	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۶۹	مفسران امامیه و غرر قرآن: چیستی رهیافت‌ها و گونه‌ها	دکتر علی راد	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۷۰	نظریه حق از منظر فقه امامیه	دکتر سید عبد الرحیم حسینی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۷۱	نظریه عمومی ضمان وثیقه	دکتر حسین جاویر	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۷۲	نظم عمومی در حقوق عمومی با توجه به نظریه کارکردگرایی پارسونز	دکتر حسین رحمت الهی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۷۳	نقد ماده ۱۱۶۹ سابق قانون مدنی (حضانت اطفال) و نقد شیوه اصلاح آن	دکتر علی جعفری	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۷۴	نقد مسئولیت کیفری کودک در قانون مجازات اسلامی سال ۹۲ و کنوانسیون حقوق کودک	دکتر احمدرضا توحیدی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۷۵	استعاره مندی معرفت دینی	دکتر علیرضا قائمی نیا	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۷۶	اصطلاح‌شناسی امام در قرآن و پیوند آن با نظریه تفویض دین	دکتر فتح‌الله نجارزادگان	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۷۷	انقلاب اسلامی و ناسیونالیسم	دکتر علی اشرف نظری	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۷۸	اوصاف شرایط رئیس‌جمهور در اصل ۱۱۵ قانون اساسی	دکتر عباس کعبی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۷۹	برابری قصاص مسلم و غیرمسلم- زن و مرد	دکتر سید هاشم بطائی گلپایگانی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۸۰	بررسی چهره‌ی اسلام در مقام حضور در عرصه‌ی اجتماع	دکتر حسین کچویان	دانشگاه تهران و پردیس‌ها

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۱۸۱	بررسی دیدگاه‌های دینی در رابطه با تشکیل جامعه و تمدن اسلامی در عصر غیبت	دکتر مهدی نصیری	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۸۲	بررسی مبانی و روش‌های سیاست‌ورزی در جامعه بین‌الملل مبتنی بر اندیشه‌ی دینی و انقلابی و تمایز آن با سیاست خارجی موجود بین‌الملل	حسن رحیم پورازغدی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۸۳	بررسی نسبت علوم انسانی دانشگاهی و جامعه	دکتر علیرضا شجاعی زند	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۸۴	بررسی نسبت میان شناخت مسائل جامعه و تولید علم	دکتر حمید پارسانیا	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۸۵	بررسی نظام هویت‌سازی برای زنان جامعه و بازتعریف هویت‌های اصیل و کاذب	دکتر فریبا علاسوند	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۸۶	بررسی نقش نگاه حق‌طلبانه در سیاست خارجی جمهوری اسلامی	دکتر حمید علیزاده	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۸۷	تبیین نقد نظریه‌بازداری رفتاری راسل بارکلی	دکتر حمید علیزاده	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۸۸	تعلیم و تربیت اسلامی و چهارچوب‌تئوریک تربیت اسلامی و کاربرد آن	دکتر خسرو باقری نوع‌پرست	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۸۹	تقابل دوگانه اسلام و غرب در بستر تنوع دال‌های گفتمانی	دکتر ابراهیم متقی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۹۰	چالش‌های نظام سیاست‌گذاری، بررسی سیاست‌های کلان نظام	دکتر نورالله قیصری	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۹۱	خودشناسی انسجامی و فرآیند محوری سیستم شخصیت در سازش یافتگی انسجام و تعالی	دکتر نیما قربانی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۹۲	رشد روح و رابطه آن با شخصیت	دکتر صفری باقرپور کماچالی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۹۳	رهبری هم‌بالی در منطق الطیر (آموزه‌هایی از سبک رهبری)	دکتر غلامرضا خاکی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۹۴	ریشه‌های تاریخی جدایی قفقاز از ایران	دکتر گودرز رشتیانی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۹۵	زیست‌آغازین (سیالیت و نامیرایی) اسطوره‌های ایرانی - اسلامی و گستره‌ی پویایی جهانی ادبیات فارسی	دکتر حسینعلی قبادی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۹۶	سنجه مدرنیته در شعر نو فارسی	دکتر حسن اکبری بیرق	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۹۷	طرح جامع تحقیق در اقتصاد اسلامی	دکتر سید حسین میرمعزی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۹۸	طرحی نودرطبقه بندی علوم	دکتر علیرضا فدایی عراقی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۱۹۹	علم (تجربی) دینی	دکتر خسرو باقری نوع‌پرست	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۲۰۰	علم، اراده و قدرت خدا از نظر فیلسوف متکلم و اصولی	دکتر محمد حسین بیات	دانشگاه تهران و پردیس‌ها

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۲۰۱	مدخلی بر استانداردهای حسابداری ایران	دکتر کامبیز فرقاندوست حقیقی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۲۰۲	مدیریت بینش	دکتر محمد علی نویدی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۲۰۳	نقد مبانی مدیریت دولتی نوین در الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	دکتر سید کمال واعظی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۲۰۴	نقش دولت در توسعه و تقویت شهرنشینی در ایران	دکتر محمد تقی رهنمایی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۲۰۵	هنر بدایع نگاری در کتابت آیات قرآنی	دکتر محمد مهدی هراتی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۲۰۶	هویت ملی	دکتر حسین کچوئیان	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۲۰۷	هویت ملی و ارزش‌های جهانی شدن با تأکید بر ایرانیان عرب زبان	دکتر علی قنبری	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۲۰۸	تئوری خاموشی در مدیریت	دکتر علی منصوری، دکتر مهدی صالحی	دانشگاه تهران و پردیس‌ها
۱۲۰۹	قرائت فقهی حقوقی اقتصادی اصالت و ضرورت	دکتر سید علی محمد یثربی	دانشگاه آزاد
۱۲۱۰	تبیین مدل قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و ارائه مدل نوین جهت CAPM R-CAPM پیش‌بینی نرخ بازده مورد انتظار سهام	دکتر فریدون رهنمایی رودپشتی	دانشگاه آزاد
۱۲۱۱	اخلاق پزشکی در حوزه سلامت عمومی، منشور حقوق بیمار	دکتر علیرضا پارسا پور	دانشگاه آزاد
۱۲۱۲	اضطرار اجتماعی و احکام مترتب بر آن در جامعه اسلامی	دکتر محمد جعفری هرندي	دانشگاه آزاد
۱۲۱۳	بررسی و شناسایی مشکلات تربیتی نظام فعلی و تدابیر لازم برای رسیدن به یک نظام مطلوب تربیتی	دکتر احمد افشین	دانشگاه آزاد
۱۲۱۴	بیان هنر و نقاشی	دکتر عباس غلامی	دانشگاه آزاد
۱۲۱۵	پرستاری اعتقادی با الهام از فلسفه اسلامی در فرهنگ ایران	دکتر حیدرعلی عابدی	دانشگاه آزاد
۱۲۱۶	تحول در نظام متوسطه	دکتر غلامعلی افروز	دانشگاه آزاد
۱۲۱۷	تداخل الیاسباب و المسببات	دکتر ابراهیم سلیمانی درچه‌ای	دانشگاه آزاد
۱۲۱۸	چیستی فلسفه‌های مضاف با تأکید بر فلسفه	دکتر دکتر خسرو پناه	دانشگاه آزاد
۱۲۱۹	حاکمیت تفکر عثمانی بر معارضان قیام کربلا	دکتر محمد رضا هدایت پناه	دانشگاه آزاد
۱۲۲۰	خاستگاه و چگونگی اسطوره	دکتر میر جلال الدین کزازی	دانشگاه آزاد

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۲۲۱	ریاضی بازتابی از قوانین خلقت	دکتر ابولفضل اکرا طالبشیان	دانشگاه آزاد
۱۲۲۲	طرح تحول راهبردی علم و فناوری	دکتر مبینی دهکردی	دانشگاه آزاد
۱۲۲۳	کثرت گرایی دینی جان هیک	دکتر ثریا سلاهورزی	دانشگاه آزاد
۱۲۲۴	مبانی نوجویی و نوآوری در گیتی سخنوری	دکتر جلیل تجلیل	دانشگاه آزاد
۱۲۲۵	مدل رهبری در مدیریت اسلامی	دکتر علی آقا پیروز	دانشگاه آزاد
۱۲۲۶	منظومه شناخت بازتعریف هستی بمتابیه پدیده ای با تعادل فعال	دکتر هوشنگ اریا	دانشگاه آزاد
۱۲۲۷	نظریه پردازی در جامعه شناسی و نظریه پردازی دوگانگی اجتماعی نظر و عمل	دکتر فاطمه جمیلی کهنه شهری	دانشگاه آزاد
۱۲۲۸	نظریه تغییر معرفت شناختی در متدشناسی علوم انسانی	دکتر منصور هاشمی	دانشگاه آزاد
۱۲۲۹	نقد آراء و اندیشه های تفسیری ابن تیمیه	دکتر الهه هادیان رسانی	دانشگاه آزاد
۱۲۳۰	نقد بنیادگرایی و مدرنیته، تعامل یا تقابل	دکتر احمد بخشایش اردستانی	دانشگاه آزاد
۱۲۳۱	نقد نظریه فوکویاما درباره پایان تاریخ	دکتر ثریا سلاهورزی	دانشگاه آزاد
۱۲۳۲	نقد و بررسی قواعد کیفی ایران در حفاظت از محیط زیست با نگاهی به تحولات حقوق بین الملل محیط زیست	دکتر هنگامه غضنفری	دانشگاه آزاد
۱۲۳۳	نقد و تحلیل آزاد اندیشی در ادب پارسی	دکتر محسن ایزدیار	دانشگاه آزاد
۱۲۳۴	اسلام و روابط بین الملل	دکتر آیت الله شاهرودی	دانشگاه آزاد
۱۲۳۵	تعیین مرز ادبیات غنایی در میان انواع ادبی	دکتر مهدی ماحوزی	دانشگاه آزاد
۱۲۳۶	تفکر اثر بخش	دکتر محمد علی نویدی	دانشگاه آزاد
۱۲۳۷	دانش بومی (اصول، مدیریت و مشارکت) در توسعه پایدار روستایی	دکتر سید حسن حسینی	دانشگاه آزاد
۱۲۳۸	سیر تحول آراء مولانا جلال الدین در شش دفتر مثنوی	دکتر محمد نوید بازرگان	دانشگاه آزاد
۱۲۳۹	صورت - نقش	دکتر محمد دبیر مقدم	دانشگاه آزاد
۱۲۴۰	قدر- نظریه بنیادی هنر، معماری و زیبایی در تمدن اسلامی	دکتر حسن بلخاری	دانشگاه آزاد

دانشگاه آزاد	دکتر اشرف السادات موسوی فرد	کیخسرو نماد انسان کامل در حماسه ملی	۱۲۴۱
دانشگاه آزاد	دکتر احمد بهشتی	معجزه انگاری اخلاق نبوی	۱۲۴۲
دانشگاه آزاد	آیت اله علی اکبر رشاد	منطق اکتشاف دین / مصادر معرفت دینی سنت پژوهی	۱۲۴۳
دانشگاه آزاد	دکتر فاضل سلطان	نظریه عددی	۱۲۴۴
دانشگاه آزاد	دکتر لیلا برادران جمیلی	نقد و بررسی نظریه آماتوریش (شرق شناسی orientalism نقد نظریه پروفیسور ادوارد سعید در کتاب)	۱۲۴۵
دانشگاه آزاد	دکتر لیلا عظیمی	نقد و بررسی نظریه پست مدرنیستی مصرف (مطالعه موردی ژان بودریار)	۱۲۴۶
دانشگاه آزاد	دکتر کاظم عظیمی	ضرورت تشکیل جمعیت زمینه سازان ظهور مهدی موعود (عج) و کارکردهای آن	۱۲۴۷
دانشگاه آزاد	دکتر فرحناز عیدی	نقد اشکال هیوم بر چگونگی گذر از است به باید	۱۲۴۸
دانشگاه آزاد	دکتر محمود قیوم زاده	نقد دیدگاه رادیکالی فمینیست	۱۲۴۹
دانشگاه آزاد	دکتر حسین حبیبی تبار	نقد نظریه نجاست ذاتی اهل کتاب و مشرکین و مرتدین	۱۲۵۰
دانشگاه آزاد	دکتر علی گودرزی	حقیقت سایه و شب	۱۲۵۱
دانشگاه آزاد	دکتر قدرت ا،، خسرو شاهی	فلسفه مجازات از دیدگاه اسلام	۱۲۵۲
دانشگاه آزاد	دکتر دکتر غ منیری	نقد و بررسی شعرنو (آزاد) از آغاز تا امروز	۱۲۵۳
دانشگاه آزاد	دکتر اکبر اعتباریان	نظریه تغییر و تحول خودزا	۱۲۵۴
دانشگاه آزاد	دکتر سام سواد کوهی	حقوق بشر اسلامی	۱۲۵۵
دانشگاه آزاد	دکتر محمد علی برنا	نقدی بر عینیت، سنخیت و تباین وجود	۱۲۵۶
دانشگاه آزاد	دکتر رضا بی ریا	ارائه مدل واقعی سازماندهی و پردازش واژه ها در زبان خارجی	۱۲۵۷
دانشگاه آزاد	دکتر غلامرضا احمدی	استفاده از حق التدریس باعث کاهش کیفیت تدریس است	۱۲۵۸
دانشگاه آزاد	دکتر سید هاشم گلستانی	تبیین علوم انسانی و اهمیت میراث فرهنگی	۱۲۵۹
دانشگاه آزاد	دکتر آذر قلی زاده	تقویت هویت فرهنگی	۱۲۶۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

دانشگاه آزاد	دکتر احمدرضا لطفی	دستور وحدت گرا	۱۲۶۱
دانشگاه آزاد	دکتر احمد علی فروغی ابری	کاربردی کردن پژوهش در مدارس کشور	۱۲۶۲
دانشگاه آزاد	دکتر سید حسین واعظی	گزاره های علوم مختلف بشری در طولند نه در عرض	۱۲۶۳
دانشگاه آزاد	دکتر زهرا ولی زاده	نظریه فمینیستی افراطی (رادیکالی) آمریکایی	۱۲۶۴
دانشگاه آزاد	دکتر علی اصغر تجری	بررسی و نقد دیدگاه های مربوط به وابستگی فهم معنی و تفسیر قرآن به غیر قرآن با تاکید بر دیدگاه علامه طباطبایی	۱۲۶۵
دانشگاه آزاد	دکتر میثم تهرانی	دروس معاصر contemporary courses	۱۲۶۶
دانشگاه آزاد	دکتر مریم یارمحمد توسکی	روش های کیفی Qualitative methods	۱۲۶۷
دانشگاه آزاد	دکتر حمید ماجدی	شهر تعالی	۱۲۶۸
دانشگاه آزاد	دکتر محمدرضا محسنی	نقد فلسفی حکمت متعالیه ملاصدرا و فلسفه تعقلی دکارت	۱۲۶۹
دانشگاه آزاد	دکتر حسین هادوی	نقد و بررسی نظریه انحطاط اندیشه سیاسی در ایران (نقد نظریه دکتر سید جواد طباطبایی)	۱۲۷۰
دانشگاه اصفهان	دکتر افسانه فاطمی، دکتر بهمن زمانی	اخلاق مداری علمی؛ اهداف، موانع و راهکارها	۱۲۷۱
دانشگاه اصفهان	دکتر عبدالحمید معرفی محمدی	ارائه یک روش شناسی کل نگر در علم اقتصاد	۱۲۷۲
دانشگاه اصفهان	دکتر عبدالحمید معرفی محمدی	اقتصاد اسلامی و مسأله نظم	۱۲۷۳
دانشگاه اصفهان	دکتر محمد واعظ، دکتر محمدرضا حیدری	اقتصاد مقاومتی راهکارها و چالش ها	۱۲۷۴
دانشگاه اصفهان	دکتر مژگان انتظاری	اقلیم اختری	۱۲۷۵
دانشگاه اصفهان	دکتر اصغر منتظر القائم	انگیزه نهضت حسینی احیای امامت الهی	۱۲۷۶
دانشگاه اصفهان	دکتر منوچهر محمدی	آینده نظام بین الملل و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران	۱۲۷۷
دانشگاه اصفهان	دکتر حسین جوادی	به سازی تمدن	۱۲۷۸
دانشگاه اصفهان	دکتر ناصر براتی	تأثیر زبان مستقیم زبان بر فهم و ادراک و شناخت و تفسیر محیط زیست انسان	۱۲۷۹
دانشگاه اصفهان	دکتر خالد غفوری	تحلیل حقیقه الملیکیه و مناشئها	۱۲۸۰

دانشگاه اصفهان	دکتر نورالله صالحی	تحلیل فرکانسی نرخ بهره ی حیاتی	۱۲۸۱
دانشگاه اصفهان	دکتر ابوالحسن فیاض انوش	تحلیل ناکارآمدی ارزش زدایی از روایت تاریخی	۱۲۸۲
دانشگاه اصفهان	دکتر سید محمد نجفی	ترجمه مخاطب محور قرآن	۱۲۸۳
دانشگاه اصفهان	دکتر علی لبش	تغییرات نگرش به زن در فرهنگ اصفهان با تکیه بر فرهنگ عام	۱۲۸۴
دانشگاه اصفهان	دکتر زیبا کلام، دکتر رامین	جریان شناسی سیاسی کشور	۱۲۸۵
دانشگاه اصفهان	دکتر سید سعید زاهد زاهدانی	جنبش اجتماعی با توجه به اصالت فرد- جمع - رابطه	۱۲۸۶
دانشگاه اصفهان	دکتر مهدی مطیع	حس فرامتن آیات قرآن کریم	۱۲۸۷
دانشگاه اصفهان	دکتر علی تدین	دانش سیاسی بومی با تأکید بر روش، ارزش و مسأله	۱۲۸۸
دانشگاه اصفهان	دکتر محمد خاقانی اصفهانی	دستور زبان هستی‌گرا	۱۲۸۹
دانشگاه اصفهان	دکتر محمد رودگر	رنالیسم عرفانی	۱۲۹۰
دانشگاه اصفهان	دکتر مرتضی حساری، دکتر روحا، یوسفی زشک	شواهد پیدایش نظام مدیریت اداری در فلات مرکزی ایران بر پایه کاوش های تپه سفالین پیشوا	۱۲۹۱
دانشگاه اصفهان	دکتر علی ارشد ریاحی	عالم ذر	۱۲۹۲
دانشگاه اصفهان	دکتر هما داوودی گرمارودی	قرائتی جدید از انسان شناسی کیفی	۱۲۹۳
دانشگاه اصفهان	دکتر مسعود مطهری نسب	کاربرد روش پژوهی در تمدن پژوهی اسلامی مبتنی بر حکمت متعالیه	۱۲۹۴
دانشگاه اصفهان	دکتر احمد عبادی	گردآوری و داوری در دین پژوهی	۱۲۹۵
دانشگاه اصفهان	دکتر فرهاد باباجمالی	مبانی آلومتری تولید یخ و هویت مکانی کانون های جمعیتی در ایران مرکزی	۱۲۹۶
دانشگاه اصفهان	دکتر سیده فاطمه رفیعی پور علوی	مخروط و اوج تکامل	۱۲۹۷
دانشگاه اصفهان	دکتر رستم فلاح	معضلات اخلاقی	۱۲۹۸
دانشگاه اصفهان	دکتر مهرداد حجازی، دکتر فاطمه مهدی زاده	معنا، زیبایی، شکل و سازه در معماری ایرانی اسلامی	۱۲۹۹
دانشگاه اصفهان	دکتر مهدی نصرآبادی	GUT نظریه وحدت نیروها	۱۳۰۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۳۰۱	نظریه بلاغی بیان و تبیین	دکتر محمد خاقانی اصفهان	دانشگاه اصفهان
۱۳۰۲	نظریه تقسیم بندی حقوق عینی و دینی در حقوق ایران	دکتر نصرالله خسروآبادی	دانشگاه اصفهان
۱۳۰۳	نظریه سرنوشت محتوم انسان از منظر قرآن و روایات	دکتر محمد تقی سهرابی فر	دانشگاه اصفهان
۱۳۰۴	نقد ادله اتحاد عاقل و معقول	دکتر علی ارشد ریاحی	دانشگاه اصفهان
۱۳۰۵	نقد ادله قدوس نفس انسانی	دکتر علی ارشد ریاحی	دانشگاه اصفهان
۱۳۰۶	نقد مهمترین نظریه‌هایی که (عالم ذر) اراده شده است	دکتر علی ارشد ریاحی	دانشگاه اصفهان
۱۳۰۷	همپوشانی سپهر- نشانه و نظام گفتگویی	دکتر محمد هاتفی	دانشگاه اصفهان
۱۳۰۸	اصلاح قانون کار	دکتر ولی رستمی	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۰۹	آینده پژوهی تعادل قوا؛ قوه مقننه مقتدر یا قوه مجریه کارآمد؟	دکتر قدرت الله رحمانی	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۱۰	آینده پژوهی نهادی امر به معروف و نهی از منکر؛ مصداق خیر و منفعت عمومی	دکتر اکبر طلاکی	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۱۱	بانک و انتقاد از نحوه حمایت از تولید ملی	دکتر مرتضی عزتی	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۱۲	بررسی ابعاد حقوقی بیانیه سوییس	دکتر منوچهر محمدی	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۱۳	سیاست های مبارزه با فرهنگ جوانی	دکتر علی غلامی	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۱۴	بررسی ابعاد حقوقی تسلیح کرانه باختری	دکتر توکل حبیب زاده	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۱۵	بومی سازی نظام حقوقی	دکتر عطاالله بیگلری	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۱۶	ایران با توجه به سیاست های کلان نظام UPR تحلیل دومین گزارش دوره ای جهانی	دکتر شریفی طراز کوهی	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۱۷	بررسی شاخص های مطلوب وضعیت خانواده از دو دیدگاه اسلامی و منتقدان	دکتر فایزه عظیم زاده	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۱۸	تشکیل سازمان مبارزه با مفاسد اقتصادی	دکتر پورا احمدی، حجه الاسلام مقدمی	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۱۹	چگونگی (شتابزدگی) اسلامی شدن نظام بانکی	دکتر کامران ندری	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۲۰	حقوق طبیعی و نظام حقوقی اسلامی	دکتر جاوید، دکتر زارعی، دکتر برهانی	سازمان بسیج حقوقدانان

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۳۲۱	حمایت از تشکیل دولت فلسطین، از پشتیبانی جنبش عدم تعهد تا اقدام چند دولت اروپایی به شناسایی فلسطین	دکتر بهرام مستقیمی	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۲۲	خصوصی سازی در حوزه نفت	دکتر احمد قلعه بانی	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۲۳	شفافیت اقتصادی و تدوین بانک جامع اطلاعات اقتصادی	دکتر جلیل مجبی	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۲۴	فلسفه در معرفت شناسی حقوق	دکتر عبدالرضا علیزاده	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۲۵	فلسفه در نظام حقوق ایران	دکتر عبدالرضا علیزاده، دکتر حمید پارسانیا	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۲۶	شاخص های زن مطلوب	دکتر فائزه عظیم زاده	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۲۷	منشور حقوق شهروندی دولت	دکتر خیرالله پروین	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۲۸	نسبت سنجی اولویت نظم عمومی و حقوق فردی	دکتر سیدمحمد مهدی غمامی	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۲۹	بررسی نظام تحصیلی فعلی و لزوم اختلاط مدارس و یا جداسازی افراد و کتب درس	دکتر کامران دانشجو	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۳۰	نظم عمومی دینی و نظم عمومی لائیک	دکتر سیدمحمد مهدی غمامی	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۳۱	نقد و بررسی ابعاد حقوقی بیانیه سوییس	دکتر منوچهر محمدی، دکتر امیرسعد وکیل	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۳۲	نقد و بررسی «منشور حقوق شهروندی دولت	دکتر خیرالله پروین	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۳۳	آزادی های عمومی در پرتو تبیین مرزها	دکتر سیدمحمد مهدی غمامی	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۳۴	یونسکو و شورای امنیت در کشتار اقلیت های مذهبی و تخریب بناهای تاریخی	دکتر قاسم زمانی	سازمان بسیج حقوقدانان
۱۳۳۵	از فلور تا رمان نو	دکتر شراره چاووشیان	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۳۶	زن و سبک زندگی ایرانی - اسلامی در آموزش زبان انگلیسی: چالش های پیش روی مدرسان و فراگیران	دکتر سیده فهیمه پارسائیان	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۳۷	From corpus to classroom	دکتر زهره نفیسی	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۳۸	ارائه فرمول جریان شکوفایی روان و ارتقاء مرتبه وجودی انسان در داستان منطق الطیر عطار با نظر به کمیابگری و روانکاوی	دکتر ویدا احمدی	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۳۹	اسلامی سازی علوم انسانی	دکتر فتحیه فتاحی زاده	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۴۰	بررسی تطبیقی اسماء الهی در ادیان توحیدی و غیر توحیدی	دکتر مرضیه شنکایی	(دانشگاه الزهرا (س))

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۳۴۱	بررسی شکل‌گیری سوژه	دکتر مرتضی منادی	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۴۲	بررسی مدل مفهومی ضرورت سلامت معنوی	دکتر مریم صف‌آرا	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۴۳	چالش سنت با دین در عصر نبوی	دکتر هدیه تقوی	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۴۴	حج نامه‌های دوره ناصری	دکتر سیمین فصیحی	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۴۵	حج و اعتباربخشی به حاکمیت سیاسی فاطمیان	دکتر فاطمه جان احمدی	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۴۶	رابطه ساخت اجتماعی شهرها و آسیب‌پذیری در برابر زلزله مطالعه موردی محلات کلانشهر تهران	دکتر محمود قدیری	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۴۷	راههای حج در ایران و آسیبهای آن	دکتر اسماعیل حسن زاده	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۴۸	رویکرد تفاوت محور به نارسا خوانی	دکتر مهناز اخوان تفتی	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۴۹	زبان پیامک: چگونگی، مزایا و معایب	دکتر لادن معتمدی	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۵۰	زن در کتاب‌های آموزش زبان انگلیسی و ادبیات پایداری	دکتر سوسن قهرمانی قاجار	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۵۱	شبکه معرفت دینی	دکتر علیرضا قائمی نیا	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۵۲	فرآیند انحطاط و سقوط آل بویه	دکتر محمدرضا بارانی	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۵۳	مطبوعات در جامعه	دکتر ماری ویرجینیاری احمدی	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۵۴	نقد مبانی و موانع گفت و گوی ادیان و مذاهب	دکتر حجت الله جوانی	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۵۵	نگاه پیکره شناختی به واژه پژوهی در فارسی علمی	دکتر محسن شیرازی زاده	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۵۶	واقعه منا در حج ۱۳۹۴	دکتر شهلا بختیاری	(دانشگاه الزهرا (س))
۱۳۵۷	نظریه جامعه اسلامی براساس بیانات مقام معظم رهبری	دکتر کریم مهری	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۵۸	ابعاد اجتماعی حاشیه نشینی	دکتر حسن موسوی چلک	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۵۹	ارتباطات سلامت و ارتقای سلامت اجتماعی	دکتر شیرین احمدنیا	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۶۰	آسیب‌های اجتماعی؛ درآمدی بر ناسلامتی اجتماعی - روانی جوانان	دکتر محمدعلی محمدی قره قانی	مرکز مطالعات وزارت کشور

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۳۶۱	بافت‌های فرسوده و آسیب‌های اجتماعی	دکتر مجید روستا	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۶۲	بحرانی بودن نرخ طلاق، گمانه زنی یا واقعیت	دکتر رضا رویت	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۶۳	پاسخ جامعه شناسی ایرانی به فراخوان جهانی علوم اجتماعی؛ موانع و چالش‌ها	دکتر شهلا باقری	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۶۴	جایگاه ورزش زنان در ایران؛ از ژست تا معنا	دکتر رضا شجیع	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۶۵	چرایی افزایش گرایش به تجرد در میان جوانان؛ نقد سیاست‌ها و آرایه راهکارها	دکتر مهرانگیز پیوسته گر	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۶۶	حاشیه نشینی فرزند نظام اقتصاد سرمایه داری: آری یا نه؟	دکتر حسین حاتمی نژاد	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۶۷	خلاءها و نقاط ضعف قانونی در پیشگیری از طلاق	دکتر الهام شریعتی	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۶۸	رسانه و آسیب‌های اجتماعی	دکتر مهدی منتظر قائم	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۶۹	سبک زندگی و تحولات باروری در ایران	دکتر زینب کاوه فیروز	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۷۰	علت شناسی سرکشی میل جنسی در جامعه	دکتر محمدتقی کریمی	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۷۱	عوامل ایجاد و تداومی موثر بر حاشیه نشینی در کلان شهرها	دکتر رضا صفری شالی	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۷۲	مسئله سرمایه اجتماعی در ایران	دکتر علیرضا کریمی	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۷۳	نادیده گرفته شدن علل فرهنگی در تبیین خودکشی در ایران	دکتر سید حسین نبوی	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۷۴	ناکامی سریالی ساماندهی متکدیان در کشور	دکتر کرم حبیب پور کتابی	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۷۵	نشاط اجتماعی؛ امری فردی یا سیاست گذاری اجتماعی	دکتر اعظم آهنگر	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۷۶	نقدی بر سیاست گذاری در حوزه مواد مخدر؛ آزاد سازی تدریجی مواد مخدر	دکتر صلاح الدین قادری	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۷۷	نقش حکمرانی در سلامت اجتماعی و کاهش آسیب‌های اجتماعی	دکتر مجید صفاری نیا	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۷۸	نقش مداخلات در حوزه سیاست گذاری و تصمیم گیری و تأثیر آن در کاهش نرخ اعتیاد	دکتر هومان نارنجی‌ها	مرکز مطالعات وزارت کشور
۱۳۷۹	از لیبرال دموکراسی تا مردم سالاری دینی	دکتر عبدالحسین خسروپناه، دکتر صادق زیباکلام	کانون اندیشه جوان
۱۳۸۰	ازاد اندیشی از منظر اقتصادی	دکتر محمد نعمتی	کانون اندیشه جوان

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۳۸۱	اقتصاد تحریم در دوران دفاع مقدس	دکتر محمد خوش چهره	کانون اندیشه جوان
۱۳۸۲	الکل و فراورده های آن	دکتر سید محمد وحدتی شبیری	کانون اندیشه جوان
۱۳۸۳	آزاد اندیشی از منظر اقتصاد اسلامی	دکتر محمد نعمتی	کانون اندیشه جوان
۱۳۸۴	همایش فرهنگ و تکنولوژی (جلسه اول)	دکتر علیرضا شجاعی زند	کانون اندیشه جوان
۱۳۸۵	همایش فرهنگ و تکنولوژی (جلسه دوم)	دکتر حمید پارسانیا	کانون اندیشه جوان
۱۳۸۶	همایش فرهنگ و تکنولوژی (جلسه سوم)	دکتر علی پایا	کانون اندیشه جوان
۱۳۸۷	بیانیه لوزان، بیم ها و امیدها	دکتر فواد ایزدی	کانون اندیشه جوان
۱۳۸۸	چالش های اقتصاد بازار آزاد و اقتصاد اسلامی	دکتر سعید لیلاز، دکتر حسین عیوضلو	کانون اندیشه جوان
۱۳۸۹	داستان دین و عقلانیت	دکتر علیرضا قائمی نیا	کانون اندیشه جوان
۱۳۹۰	درآمدی بر روش شناسی علوم انسانی	دکتر موحد ابطحی	کانون اندیشه جوان
۱۳۹۱	دین و عقلانیت	دکتر علیرضا قائمی نیا، دکتر بیژن عبدالکریمی	کانون اندیشه جوان
۱۳۹۲	درآمدی بر نظریه جمهوری اسلامی	دکتر غلامرضا خواجه سروی، دکتر محمد شفيعي فر و دکتر ناصر جمال زاده	کانون اندیشه جوان
۱۳۹۳	روش شناسی علوم انسانی	دکتر بستان، دکتر محمدتقی موحد ابطحی	کانون اندیشه جوان
۱۳۹۴	ساختار علم و دین (جلسه اول)	دکتر حمیدرضا آیت اللهی	کانون اندیشه جوان
۱۳۹۵	ساختار علم و دین (جلسه دوم)	دکتر حمیدرضا آیت اللهی	کانون اندیشه جوان
۱۳۹۶	نقد مبانی قانون مجازات اسلامی نظریه عمومی مجازاتها	دکتر جلیل محبی	کانون اندیشه جوان
۱۳۹۷	نقد و بررسی بودجه سال ۹۳	دکتر محمدکاظم انبارلویی	کانون اندیشه جوان
۱۳۹۸	تاثیر عوامل داخلی و خارجی در قحطی بزرگ ایران طی جنگ جهانی اول	دکتر الهام ملک زاده	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۳۹۹	بازاندیشی ناسیونالیسم در ایران	دکتر سیدآیت اله میرزایی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۰۰	باور فره ایزدی و نظام ظل الهی در تاریخ ایران	دکتر نیره دلیر	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۴۰۱	بررسی مسائل اجتماعی ایران در اسناد بالادستی و قوانین برنامه اول تا پنجم	دکتر اشرف بروجردی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۰۲	بررسی امکان ارائه نظریه فلسفه هنر ایرانی اسلامی براساس آراء فلسفی سهروردی	دکتر طاهره کمالی زاده	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۰۳	پیشنهاد نظریه معناشناسی زیستی-عاطفی	دکتر آریتا افراشی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۰۴	تبارشناسی نقد	دکتر عیسی امن خانی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۰۵	تحلیل و نقد مبانی فلسفی اخلاق جان دیویی	دکتر اعظم قاسمی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۰۶	حق معاش اصل موضوعه اقتصاد اسلامی	دکتر سید محمدرضا امیری طهرانی زاده	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۰۷	دولت مکلف	دکتر داود مهدوی زادگان	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۰۸	روش شناسی نایینی به مثابه الگوی تولید اندیشه در جامعه ایرانی	دکتر عبدالرحمن حسینی فر	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۰۹	سنجش بین آزمون‌های توانایی‌های شناختی و روانی حرکتی کودکان بر اساس نظریه CHC	دکتر روح الله شهبابی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۱۰	سواد اخلاقی به عنوان یکی از رهیافت‌های سواد رسانه‌ای و مسؤولیت اجتماعی	دکتر بهاره نصیری	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۱۱	شرط کفایت تحلیل در نقد ادبی	دکتر حسین صافی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۱۲	عرفان و فلسفه از منظر تفکر فازی	دکتر هادی وکیلی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۱۳	گذار از تفکر سنتی در شعر دهه هشتاد (با تحلیل تقابل‌های دوگانه)	دکتر زهرا حیاتی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۱۴	نقد رویکرد پارادایمی در نظریه‌های توسعه اقتصادی	دکتر سید حسین میرجلیلی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۱۵	نقدی بر خوانش خواجه نصیرالدین طوسی از «کسب عادت» ارسطویی	دکتر روح الله کریمی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۱۶	هرم عشق: نقد نظریه مثلث عشق اشتزنبگ	دکتر مهرنوش هدایتی	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۱۴۱۷	اخلاق دینی؛ اخلاق غرامتخواهانه یا ترمیمی	دکتر مهرباب صادق نیا	دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی
۱۴۱۸	امامت از منظر تقریب‌گرایانه	دکتر حمیدرضا شریعتمداری	دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی
۱۴۱۹	امامت به مثابه پاسخی به پرسش اگزیستانسیال رابطه انسان با خدا	دکتر امداد توران	دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی
۱۴۲۰	امکان‌های ذاتی اسلام و مسیحیت برای اصلاح: نقد دیدگاه‌های روشنفکران غیر دینی ایرانی	دکتر فاطمه توفیقی	دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی

دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی	دکتر سیدحسن اسلامی	ایده حد وسط در اخلاق اسلامی	۱۴۲۱
دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی	دکتر مصطفی جعفر طیاری	تأثیر گناه بر معرفت از منظر قرآن و حدیث	۱۴۲۲
دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی	دکتر محمد روحانی	تبیین یگانگی پرستی در متون وده ای و اوپه نیشدی	۱۴۲۳
دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی	دکتر فاطمه توفیقی	تحلیل گفتمان مفهوم بدن در قرآن	۱۴۲۴
دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی	دکتر علی شهبازی	خدا: ساختاری سلسله مراتبی یا فاعلی مختار؟	۱۴۲۵
دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی	دکتر ابوالقاسم فنایی	خدمات فلسفه اخلاق در قلمرو فقه	۱۴۲۶
دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی	دکتر الله کرم کرمی پور	دین داری مناسکی؛ مطالعه مکانها و زمانهای مقدس در ایران زمین	۱۴۲۷
دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی	دکتر مهدی لکزایی	رویکرد فمینیستی به دین: با تأکید بر یهودیت و مسیحیت	۱۴۲۸
دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی	دکتر حمیدرضا شریعتمداری	سنجه های تأویل مقبول	۱۴۲۹
دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی	دکتر محمد غفوری نژاد	علم امام از دیدگاه هشام بن حکم: بررسی دیدگاه های مادلونگ و تمیمه دائو	۱۴۳۰
دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی	دکتر احمد آکوچکیان	گذار فلسفه دینی به معیار بین الادیانی اندیشه پیشرفت و نظریه مدیریت قدرت	۱۴۳۱
دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی	دکتر الله کرم کرمی پور	گردشگری چگونه صورتی از دین داری جدید را بازنمایی می کند؟	۱۴۳۲
دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی	دکتر نعیمه پورمحمدی	مسأله همسانی دلایل اثبات و انکار خدا	۱۴۳۳
دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی	دکتر نعیمه پور محمدی	معلولیت و معلولان از نگاه الهیات و فلسفه پست مدرن	۱۴۳۴
دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی	دکتر محمد مهدی علیمردی	نظریه ای در باب توحید از دیدگاه کلام شیعه	۱۴۳۵
دانشگاه سیستان و بلوچستان	دکتر محمد رضا حسینی	احساسات؛ حلقه گمشده در نظام عدالت کیفری	۱۴۳۶
دانشگاه سیستان و بلوچستان	دکتر عبدالرسول حسینی فر	استلزامات سیاسی - اجتماعی نظریه ادراکات اعتباری علامه طباطبایی	۱۴۳۷
دانشگاه سیستان و بلوچستان	دکتر علیرضا حیدری	بررسی جریان نقل و نگارش حدیث در نیمه نخست قرن اول هجری	۱۴۳۸
دانشگاه سیستان و بلوچستان	دکتر مرتضی عرفانی	بررسی و نقد اصالت وجود صدرایی در حکمت اشراق	۱۴۳۹
دانشگاه سیستان و بلوچستان	دکتر سیدمحمد حسین موسوی	تأثیر شیطان بر ساحت های وجودی انسان	۱۴۴۰

دانشگاه سیستان و بلوچستان	دکتر باقر کرد	تبیین راهبرد های سیاست های حاکمیتی ناظر بر اجرای مدیریتی با نگاه بر محور شرق	۱۴۴۱
دانشگاه سیستان و بلوچستان	دکتر باقر کرد	تبیین مبانی فلسفی اقتصاد مقاومتی	۱۴۴۲
دانشگاه سیستان و بلوچستان	دکتر محمد عثمان حسین بر	جهانی سازی پتانسیل های محلی و ارتقای هویت ملی	۱۴۴۳
دانشگاه سیستان و بلوچستان	دکتر علی اکبر نصیری	خلع بدن از دیدگاه اندیشمندان مسلمان	۱۴۴۴
دانشگاه سیستان و بلوچستان	دکتر مریم شعبان زاده	دفاع از حلاج و یارانش با روش هرمنوتیک فلسفی گادامر	۱۴۴۵
دانشگاه سیستان و بلوچستان	دکتر سیدرضا بلاغت	دموکراسی در کلاس درس	۱۴۴۶
دانشگاه سیستان و بلوچستان	دکتر سید محمد حسین موسوی	راهکار های عملی امر به معروف و نهی از منکر در محیط دانشگاه بر اساس ساحت های وجودی انسان	۱۴۴۷
دانشگاه سیستان و بلوچستان	دکتر غلامرضا رضوی دوست	شاخص سازی مفهوم غلو و تأثیر آن در شناخت امام	۱۴۴۸
دانشگاه سیستان و بلوچستان	دکتر سید علیقلی روشن	مفهوم نیاز در تأویلی از صحیفه سجادیه	۱۴۴۹
دانشگاه سیستان و بلوچستان	دکتر مریم شیپری	نگاهی نو به موقعیت بازار بین المللی ایران در عصر قاجاریه	۱۴۵۰
دانشگاه سیستان و بلوچستان	دکتر مسعود مرادی	یوم الدین به مثابه نظریه ای در فلسفه تاریخ از منظر اسلام	۱۴۵۱
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی	دکتر مسعود دهنوی	اقتصاد ایران در دوران جنگ تحمیلی	۱۴۵۲
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی	دکتر حسین دري نوگوراني	اقتصاد دفاع در دوران جدید	۱۴۵۳
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی	دکتر حمید فرتوک زاده	اقتصاد مقاومتی (زمینه های مناسب خلق مزیت در اقتصاد ملی مبتنی بر اقتصاد مقاومتی)	۱۴۵۴
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی	دکتر احمد جهان بزرگی	امنیت در نظام سیاسی اسلام	۱۴۵۵
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی	دکتر حسین عساریان نژاد	ایران و جهانی شدن	۱۴۵۶
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی	دکتر محمد درودیان	تجزیه و تحلیل جنگ ایران و عراق (پیش درآمدی بر یک نظریه)	۱۴۵۷
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی	دکتر بهرام بیات	جامعه شناسی احساس امنیت	۱۴۵۸
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی	دکتر مصطفی کفاشان	جامعه شناسی جنگ	۱۴۵۹
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی	دکتر مجید زین الدینی	رهبری تحول آفرین بومی مبتنی بر گفتمان امام خامنه ای	۱۴۶۰

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی	دکتر امید وکیلی خواه	ریشه های تهاجم (تجزیه و تحلیل جنگ تحمیلی)	۱۴۶۱
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی	دکتر نیک بخش حبیبی	ماهیت شناسی جنگ در فضای عدم تقارن	۱۴۶۲
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی	دکتر آرش خلیلی نصر	مدیریت استراتژیک با رویکرد امروزی	۱۴۶۳
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی	دکتر سید جلال دهقانی فیروزآبادی	نظریه پردازی درباره ی وضعیت آینده ی انرژی جهان و تأثیر آن بر فرصت ها و تهدیدهای دفاعی، امنیتی، نظامی با تأکید بر حوزه ی پیرامونی جمهوری اسلامی ایران	۱۴۶۴
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی	دکتر نیک بخش حبیبی	نظریه دفاعی آسیب محوری ارگانیکی	۱۴۶۵
دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی	دکتر علی داعی	نقض حقوق اسیران جنگی	۱۴۶۶
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر سیدرضا حسینی	ارزیابی برنامه دولت در زمینه رفاه و تامین اجتماعی و ارائه پیشنهادهای اصلاحی با تگرش اسلامی	۱۴۶۷
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر غلامحسین جوادپور	ارزیابی سرشت اخلاقی معرفت	۱۴۶۸
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر محمد حسین طالبی	تبیین فلسفی حقوق طبیعی بشر در اسلام	۱۴۶۹
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر محمد حسین طالبی	تبیین فلسفی ساختار مفهوم حق و معنای آن	۱۴۷۰
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر مجید کافی	تعیینات اجتماعی معرفت دینی با تأکید بر علم فقه	۱۴۷۱
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر داود مهدوی زادگان	جایگاه فقه سیاسی در اسلام- رهیافت فقهی در تأسیس دولت مکلف	۱۴۷۲
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر سید عباس نبوی	چالش های نظری علم و دین	۱۴۷۳
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر محمد حسین طالبی	حق داشتن، عارض ذاتی وجود	۱۴۷۴
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر سید محمد تقی موحد ابطحي	دفاعی از رویکرد تهذیب و تکمیل علوم موجود جهت تولید علم دینی	۱۴۷۵
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر حفیظ الله فولادی	راه کارهای کنترل انحرافات اجتماعی از دیدگاه امیرالمؤمنین علی علیه السلام در نهج البلاغه	۱۴۷۶
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر ابراهیم برزگر	رهیافت بومی سازی	۱۴۷۷
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر محمد کاویانی	سبک زندگی اسلامی	۱۴۷۸
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر محمد شجاعیان	ماهیت بشر و نظریه سیاسی	۱۴۷۹
پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر علی فتحی	مبانی جریان تفسیر سلفی	۱۴۸۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	دکتر محمد شجاعیان	۱۴۸۱	معیارهای عدالت توزیعی در عرصه سیاست: رویکردی دینی
دانشگاه شیراز	دکتر علیرضا پیروزمند	۱۴۸۲	(جنبش های اجتماعی) نقد مبانی فرد، جمع و رابطه گرایی در جامعه شناسی
دانشگاه شیراز	دکتر عطاالله رفیعی آتانی	۱۴۸۳	استدلالاتی جدید بر تجرد نفس بر پایه نورو فیزیولوژی
دانشگاه شیراز	دکتر حسن شیخ العراقین	۱۴۸۴	الزامات تولید شبکه علوم اسلامی
دانشگاه شیراز	دکتر عطاالله رفیعی آتانی	۱۴۸۵	تبیین کنش انسانی در چهارچوب حکمت صدرایی
دانشگاه شیراز	دکتر ایمان کاظمی مقدم	۱۴۸۶	تعریف زیبایی شناسانه زبان محور از عرفان اسلامی
دانشگاه شیراز	دکتر مجید اسمعیلی	۱۴۸۷	توسعه یافتگی پژوهش محور
دانشگاه شیراز	دکتر مجید اسمعیلی	۱۴۸۸	حوزه و تمدن سازی
دانشگاه شیراز	دکتر ایمان کاظمی مقدم	۱۴۸۹	روش شناسی علوم و علوم انسانی
دانشگاه شیراز	دکتر مصطفی جمالی	۱۴۹۰	علل و عوامل ارتقاء و پیشرفت
دانشگاه شیراز	دکتر مهدی فیض	۱۴۹۱	مراتب دینداری
دانشگاه شیراز	دکتر ایمان کاظمی مقدم	۱۴۹۲	منطق تولید یک نظریه در علوم اسلامی
دانشگاه شیراز	دکتر علیرضا نبی لو	۱۴۹۳	نظریه ادبی در ایران
دانشگاه شیراز	دکتر حسن شیخ العراقین	۱۴۹۴	نظریه تربیتی عرفانی بر مبنای عرفان اسلامی
دانشگاه شیراز	دکتر ایمان کاظمی مقدم	۱۴۹۵	نقد نظریه دگرگونی و گسست نظریه ولایت فقیه در دیدگاه امام خمینی رحمه الله علیه
دانشگاه شیراز	دکتر علیرضا پیروزمند	۱۴۹۶	نقشه راه تحول در علوم انسانی
دانشگاه آیت الله حائری میبد	دکتر نجف یزدانی	۱۴۹۷	ارتباط عواطف و معرفت در فلسفه اسلامی
دانشگاه آیت الله حائری میبد	دکتر سید مصطفی میرمحمدی	۱۴۹۸	بررسی حقوقی عضویت غیر مسلمانان اهل کتاب در شوراهای اسلامی شهر و روستا
دانشگاه آیت الله حائری میبد	دکتر علی اکبر کریمی	۱۱۴۹۹	بررسی فقهی عضویت غیر مسلمانان اهل کتاب در شوراهای اسلامی شهر و روستا
دانشگاه آیت الله حائری میبد	دکتر نجف یزدانی	۱۵۰۰	جایگاه قوه عملی در انسان شناسی

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۵۰۱	بررسی موضوع حق سرقتی در قانون روابط و موجر مصوب ۱۳۷۶	دکتر نصراله جعفری	دانشگاه آیت الله حائری میبد
۱۵۰۲	قاعده مقابله با خسارات در فقه و حقوق ایران	دکتر جعفری خسروآبادی	دانشگاه آیت الله حائری میبد
۱۵۰۳	مبانی فکری، فرهنگی و تاریخی توسعه	دکتر طرفداری	دانشگاه آیت الله حائری میبد
۱۵۰۴	مبانی کیهان شناختی اندیشه طبقاتی در ایران باستان	دکتر قاسمی فیروزآبادی	دانشگاه آیت الله حائری میبد
۱۵۰۵	معنای زندگی با محوریت خداآوری	دکتر یزدانی	دانشگاه آیت الله حائری میبد
۱۵۰۶	مفهوم شناسی تعهد و التزام در فقه و حقوق ایران	دکتر جعفری خسروآبادی	دانشگاه آیت الله حائری میبد
۱۵۰۷	نظریه مالکیت در حقوق اسلام و نقد دکترین حقوقی ایران	دکتر نصراله جعفری خسروآبادی	دانشگاه آیت الله حائری میبد
۱۵۰۸	نقد تقسیم بندی حقوق عینی و دینی در حقوق ایران	دکتر نصراله جعفری خسروآبادی	دانشگاه آیت الله حائری میبد
۱۵۰۹	نقد دکترین حقوقی در خصوص وکالت بلاعزل	دکتر نصراله جعفری	دانشگاه آیت الله حائری میبد
۱۵۱۰	نوشتاری یا گفتاری بودن زبان قرآن و نقش آن در تفسیر	دکتر هادی زارع زردینی	دانشگاه آیت الله حائری میبد
۱۵۱۱	امکان یا عدم امکان علم دینی	دکتر محمد مهدوی	دانشگاه تبریز
۱۵۱۲	آسیب شناسی پایان نامه های حقوق	دکتر سید حسین ملکوتی	دانشگاه تبریز
۱۵۱۳	نظریه تکامل	دکتر روح اله متفکر آزاد	دانشگاه تبریز
۱۵۱۴	حقوق شهری	دکتر محمد مظفری	دانشگاه تبریز
۱۵۱۵	حکم ارتداد و آزاد اندیشی در اسلام	دکتر عمران عباسپور	دانشگاه تبریز
۱۵۱۶	خصوصی سازی در ورزش	دکتر ابراهیم قدیری علمداری	دانشگاه تبریز
۱۵۱۷	رضایت زناشویی و دل زدگی زناشویی	دکتر رسول حشمتی	دانشگاه تبریز
۱۵۱۸	روانشناسی در پرتو هدایت	دکتر فرخ کوبکه	دانشگاه تبریز
۱۵۱۹	طلاق، پیامدها و آسیب های آن	دکتر علی قره داغی	دانشگاه تبریز
۱۵۲۰	عشق در ادبیات فارسی	دکتر نقی رستمی	دانشگاه تبریز

دانشگاه تبریز	دکتر محمد اصغری	گفتگوی رشته های دانشگاهی، بستری برای تحول در علوم انسانی	۱۵۲۱
دانشگاه تبریز	دکتر رضا دهقانی	مرزهای ژله ای و شکل گیری سایکس پیکوی جدید در خاورمیانه	۱۵۲۲
دانشگاه تبریز	دکتر محمد سلماسی زاده	معرفت تاریخی و ترسیم الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت	۱۵۲۳
دانشگاه تبریز	دکتر مرضیه بلیغی	نقش زن در ادبیات پایداری، ادبیات داستانی دفاع مقدس و ادبیات به زبان فرانسه پیرامون جنگ استقلال الجزایر	۱۵۲۴
دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر ابراهیم دادجو	ارسطو اصالت الوجودی است	۱۵۲۵
دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر ناصرالدین کاظمی	پارادایم ۶ وجهی شخصیت خلاق	۱۵۲۶
دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر محمدتقی فخلعی	دین داری و دین گریزی (بررسی ریشه های فرهنگی قیام کربلا) (جلسه اول)	۱۵۲۷
دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر محمدتقی فخلعی	دین داری و دین گریزی (بررسی ریشه های فرهنگی قیام کربلا) (جلسه دوم)	۱۵۲۸
دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر محمدتقی فخلعی	دین داری و دین گریزی (بررسی ریشه های فرهنگی قیام کربلا) (جلسه سوم)	۱۵۲۹
دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر محمدتقی فخلعی	دین داری و دین گریزی (بررسی ریشه های فرهنگی قیام کربلا) (جلسه چهارم)	۱۵۳۰
دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر غلامرضا صدیق اورعی	دینداری - دین گریزی در ایران معاصر (جامعه ی کم عیار و دین گریزی)	۱۵۳۱
دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر عباس جوارشکیان	دینداری - دین گریزی در ایران معاصر (دین گریزی، واقعیت یا توهم؟)	۱۵۳۲
دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر عباس جوارشکیان	دینداری - دین گریزی در ایران معاصر (ریشه های گرایش به دین)	۱۵۳۳
دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر هادی وکیلی	دینداری - دین گریزی در ایران معاصر (عوامل و زمینه های تاریخی فراز و فرودهای دین داری در ایران)	۱۵۳۴
دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر محمدتقی فخلعی	دینداری - دین گریزی در ایران معاصر (نسبت ایمان و عمل)	۱۵۳۵
دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر محمدحسن حائری	دینداری - دین گریزی در ایران معاصر (نقش عدالت اجتماعی در دین گرایی)	۱۵۳۶
دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر مصطفی ملکیان	نقد و بررسی نظریه جمع بین عقلانیت و معنویت	۱۵۳۷
دانشگاه فرهنگیان	دکتر محمود تلخابی	اصول و مبانی آموزش و پرورش شناختی	۱۵۳۸
دانشگاه فرهنگیان	دکتر نصراله صالحی	آموزش تاریخ: وقایع یا شخصیت ها؟	۱۵۳۹
دانشگاه فرهنگیان	دکتر سید منصور امامی	بررسی نقش ارزش های دینی و گرایش به هدف در کار و رفتار شهروندی سازمانی دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان	۱۵۴۰

دانشگاه فرهنگیان	دکتر معصومه کیانی	تبیین الگوی تربیت معنوی برای کودکان بر اساس فلسفه تعلیم و تربیت جمهوری اسلامی ایران و مقایسه آن با دیدگاه‌های رایج	۱۵۴۱
دانشگاه فرهنگیان	دکتر علیرضا صادقی	تحلیل نظام تربیت معلم ایران و کانادا با تاکید بر فرهنگ دانشگاهی	۱۵۴۲
دانشگاه فرهنگیان	دکتر جلال غریبی	تعلیم و تربیت چندفرهنگی و دلالت‌های آن برای نظام تربیت معلم با تاکید بر دانشگاه فرهنگیان ایران	۱۵۴۳
دانشگاه فرهنگیان	دکتر منیره رضایی	تعیین شایستگی‌های تخصصی و حرفه‌ای معلمان متناسب با سند تحول بنیادین و مبانی نظری آن و اعتبار بخشی شایستگی‌ها	۱۵۴۴
دانشگاه فرهنگیان	دکتر رضا صابری	جلوه‌های هنر در تربیت اسلامی: بنیادها و دیدگاهها در برنامه درسی	۱۵۴۵
دانشگاه فرهنگیان	دکتر نجمه سلطانی نژاد	دلالت‌های حاکم بر برنامه درسی در رویکرد تعلیم و تربیت اسلامی به پدیده جهانی شدن با تاکید بر دیدگاه آیه الله جوادی آملی	۱۵۴۶
دانشگاه فرهنگیان	دکتر رضا ساکی	رویکرد معلم پژوهنده: بنیادها و چارچوبها	۱۵۴۷
دانشگاه فرهنگیان	دکتر یحیی کاظمی	سطوح عالم یا عقل: دیدگاه عرفا و علوم و استنتاج تربیتی آن	۱۵۴۸
دانشگاه فرهنگیان	دکتر محمود مهرمحمدی	قلمرو نظریه پردازی در تربیت معلم	۱۵۴۹
دانشگاه فرهنگیان	دکتر رحمت الله خسروی	واکاوی صلاحیت و مرجعیت معلمان در نظام آموزشی ایران	۱۵۵۰
دانشگاه مفید	دکتر ناصر الهی	افق خانواده در الگوی اسلامی و تأثیر آن بر توسعه پایدار	۱۵۵۱
دانشگاه مفید	دکتر محمدرضا یوسفی	امکان اجرای تدریجی شریعت	۱۵۵۲
دانشگاه مفید	دکتر محمدنقی نظریپور	آزمون‌های تجربی در اقتصاد اسلامی	۱۵۵۳
دانشگاه مفید	دکتر محمود شفیعی	بازخوانی نظریه ولایت و عدم ولایت: تأملی در نتایج سیاسی	۱۵۵۴
دانشگاه مفید	دکتر محمد مهدی مقدادی	تأثیر ازدواج زود هنگام بر سلامت جنسی کودکان و سازوکارهای مقابله با آن	۱۵۵۵
دانشگاه مفید	دکتر مجتبی باقری تودشکی	خطوط فقر متفاوت با شئون متفاوت	۱۵۵۶
دانشگاه مفید	دکتر سید ابوالفضل موسویان	ضرورت برابری دیه مسلمان با غیرمسلمان در نظام اسلامی	۱۵۵۷
دانشگاه مفید	دکتر محمد حسن موحدی ساوجی	مصونیت منتقد سیاسی از تعقیب و مجازات	۱۵۵۸
دانشگاه مفید	دکتر سید صادق حقیقت	همروی فلسفه سیاسی و فقه سیاسی	۱۵۵۹
دانشگاه مفید	دکتر مجید رضایی	وقف شخص حقوقی	۱۵۶۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

دانشگاه مفید	دکتر ناصر قربان نیا	الزام های تقنین بر پایه فقه	۱۵۶۱
دانشگاه مفید	دکتر ناصر الهی	توان سنجی فقه در مهار پیامدهای روند روبه رشد اجتناب مالیاتی	۱۵۶۲
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی	دکتر محسن مرادیان	شاخص های روش شناختی مطالعات سیاسی اسلام	۱۵۶۳
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی	دکتر حبیب اله بابایی	کارکردهای انسجام بخشی " یاد رنج متعالی " در عصر جدید	۱۵۶۴
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی	دکتر حسینعلی قبادی	نقد ایده نظری پیام های جهانی ادبیات فارسی	۱۵۶۵
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی	دکتر حسن قاضی مرادی	نقد ایده نظری در ستایش شرم (جلسه اول)	۱۵۶۶
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی	دکتر حسن قاضی مرادی	نقد ایده نظری در ستایش شرم (جلسه دوم)	۱۵۶۷
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی	دکتر بخشعلی قنبری	نقد ایده نظری روش های فهم متن	۱۵۶۸
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی	دکتر مریم عاملی رضایی	نقد ایده نظری بازنمایی اجتماع در رمان پس از انقلاب	۱۵۶۹
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی	دکتر سیدرضا شاکری	نقد ایده نظری تن و زبان فارسی	۱۵۷۰
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی	آیت اله علی اکبر صادقی رشاد	نقد نظریه ابتناء	۱۵۷۱
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی	دکتر ولی الله نقی پور فر	نقش جامع نگری به قرآن در دستاورد فقهی و شرایط فقاهت	۱۵۷۲
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی	دکتر مجتبی گلستانی	نگاهی دیگر بر جلال آل احمد به همراه نقد و بررسی کتاب «واسازی متون جلال آل احمد»	۱۵۷۳
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی	دکتر علی خدیوی	مهندسی فرهنگی از نگاه قرآن و حدیث	۱۵۷۴
دانشگاه گیلان	دکتر مهدی هدایتی	تاثیر انگاره استثنائگرایی بر تکامل ایستار برتری جویی کشورها (مطالعه موردی: آمریکا، روسیه و چین)	۱۵۷۵
دانشگاه گیلان	دکتر احمد جانسیز	تقدم یا تاخر توسعه سیاسی بر توسعه اقتصادی	۱۵۷۶
دانشگاه گیلان	دکتر مهدی حسام	چرخه حیات مقصدهای گردشگری بر مبنای نقش دولت	۱۵۷۷
دانشگاه گیلان	دکتر مجتبی جانی پور	محرمانه بودن رابطه وکیل-موکل از منظر الگوهای اخلاق حرفه ای با تاملی بر حقوق ایران	۱۵۷۸
دانشگاه گیلان	دکتر حمید عباداللهی	نظام توجیهی رانتی	۱۵۷۹
دانشگاه گیلان	دکتر عبدالله رستمی	نظریه تعلیق تعهدات متقابل	۱۵۸۰

دانشگاه گیلان	دکتر سید اسماعیل حسینی اجداد نیایکی	نقدی بر شبهات دکتر سروش مبنی بر بشری بودن قرآن با تکیه بر نظریه تحلیل موقعیت متنی در جملات اسمیه و جملات فعلیه قرآن، بعنوان شیوه ای در اثبات اعجاز قرآن کریم	۱۵۸۱
دانشگاه گیلان	دکتر علی یعقوبی	نقدی بر خوانش جامعه شناختی از تفکر ابن خلدون	۱۵۸۲
دانشگاه گیلان	دکتر سمیه سادات شاه زیدی	نقدی بر نظریه کینگ (تشکیل دشت سرهای مقعر)	۱۵۸۳
دانشگاه گیلان	دکتر محمدرضا اقدمی	نگاه بینا رشته ای به پیدایش تکلم و تکامل سیستم آوایی در انسان از منظر انسان شناسی زیستی	۱۵۸۴
دانشگاه گیلان	دکتر حمیده بیگی	هردینگ در گردشگری	۱۵۸۵
دانشگاه شهید بهشتی	زهیر صیامیان گرجی	ایده ای روش شناسی برای بازیابی طرح واره تفسیری مورخان قرون نخستین اسلامی	۱۵۸۶
دانشگاه شهید بهشتی	دکتر سید محسن فاطمی	پارادوکس پارادایم های علمی و فضاهای اندیشیدگی	۱۵۸۷
دانشگاه شهید بهشتی	دکتر عباس احمدوند	خاورشناسان مسلمان؛ گروه به اسلام و تغییر رویکرد خاورشناسان	۱۵۸۸
دانشگاه شهید بهشتی	دکتر تهمینه شاهرودی	سرمایه اجتماعی و پیشرفت تحصیلی (بررسی مقایسه ای دانش آموزان دبیرستان های دهلی و تهران)	۱۵۸۹
دانشگاه شهید بهشتی	دکتر محمد نقی زاده	فضای حیات طیبه: شهر آرمانی اسلام (مبانی، ارکان، اسوه ها، صفات، جلوه ها و تجلیات)	۱۵۹۰
دانشگاه شهید بهشتی	دکتر محمدرضا حمیدی زاده	فهم و درک، زمان و آینده پژوهی	۱۵۹۱
دانشگاه شهید بهشتی	دکتر محمد روشن	کارایی قانون مجازات اسلامی قصاص (مورد قتل نفس) نسبت به قوانین سایر کشورها	۱۵۹۲
دانشگاه شهید بهشتی	دکتر محمد روشن	مسئولیت دولت در ورشکستگی بدون تقصیر تجار	۱۵۹۳
دانشگاه شهید بهشتی	دکتر غلامعلی طبرسا	مهاجرت از شغل به حرفه؛ انتخابی اجتناب ناپذیر در قرن ۲۱	۱۵۹۴
دانشگاه شهید بهشتی	دکتر حسن معلمی	نفس انسان متغیری ثابت و مجردی سیال	۱۵۹۵
جامعه الزهرا س	دکتر ناهید طیبی	ارهاص و معجزه (تطور مفهومی و تبیین روی کردهای سده اخیر)	۱۵۹۶
جامعه الزهرا س	دکتر زهرا سرکشیکیان	بررسی فقهی - حقوقی شرطیت بلوغ و ایمان در شاهد	۱۵۹۷
جامعه الزهرا س	دکتر علی محمدی جورکویه	راهبردهای سیاست جنایی اسلام در پیشگیری اجتماعی از جرایم جنسی	۱۵۹۸
جامعه الزهرا س	دکتر فرزانه حکیم زاده	سبک زندگی رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم با همسرانش	۱۵۹۹
جامعه الزهرا س	دکتر خدیجه هاشمی	فاعلیت نفس در عالم خارج (تحلیلی بر اصول، نتایج و لوازم کاربردی بر اساس آراء صدرالمتألهین)	۱۶۰۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۶۰۱	فطرت مبنای تبری در روابط اجتماعی	دکتر طاهره ماهروزاده	جامعه الزهرا س
۱۶۰۲	نگاه متعالی به انسان در فلسفه ملاصدرا	دکتر ابراهیم علی پور	جامعه الزهرا س
۱۶۰۳	چالش‌ها و موانع شناخت توحید و شرک	دکتر احمد شاهی	فرهنگستان هنر
۱۶۰۴	چیستی فلسفه دین و مسائل آن	دکتر محمد محمدرضایی	فرهنگستان هنر
۱۶۰۵	رویکرد سیستمی به هنر اسلامی	دکتر احمد آکوچکیان	فرهنگستان هنر
۱۶۰۶	مبانی اکتشاف گزاره‌ها و آموزه‌های دینی	دکتر علی اکبر رشاد	فرهنگستان هنر
۱۶۰۷	نقد پلورالیزم دینی جان هیک	دکتر علی اکبر رشاد	فرهنگستان هنر
۱۶۰۸	رویکرد حکمت متعالیه به هنر اسلامی	دکتر سید مهدی امام جمعه	فرهنگستان هنر
۱۶۰۹	چیستی، قلمرو و چگونگی نظریه‌پردازی در حوزه هنر	دکتر مصطفی مختاباد	دانشگاه تربیت مدرس
۱۶۱۰	علم دینی - غیر دینی، تفسیر دینی - غیر دینی	دکتر رمضانعلی فلاح رفیع	دانشگاه تربیت مدرس
۱۶۱۱	مختصات نظام و ساختار علمی نظریه خیز و نقد ساختار علمی کشور	دکتر محمدرضا حافظ نیا	دانشگاه تربیت مدرس
۱۶۱۲	منطق نظریه‌پردازی	دکتر لطف اله نبوی	دانشگاه تربیت مدرس
۱۶۱۳	هیدروپلیتیک خودسامان	دکتر محمدرضا شهبازبگیان	دانشگاه تربیت مدرس
۱۶۱۴	نسبت اسلام با فرایندهای انسانی در ذیل مشیت الهی	مهندس عبدالحمید نقره کار	دانشگاه علم و صنعت
۱۶۱۵	الگوی کنترل استراتژیک برای شرکتهای هلدینگ	دکتر کاظم چاوشی	دانشگاه علم و صنعت
۱۶۱۶	تحول جایگاه زن در نثر دوره قاجار (۱۲۱۰-۱۳۴۰ ه، ق)	دکتر سیده مریم عاملی رضایی	دانشگاه علم و صنعت
۱۶۱۷	خانه کعبه، سلول بنیادی در طراحی نیایشگاه‌های مطلوب	مهندس عبدالحمید نقره کار	دانشگاه علم و صنعت
۱۶۱۸	ایجاد کرسی تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی به جای تاریخ ادبیات	دکتر سید محمد ترابی	دانشگاه علم و صنعت
۱۶۱۹	انگیزه‌ها و علل گرایش به کثرت‌گرایی دینی	دکتر محمود قیوم زاده	دانشگاه اراک
۱۶۲۰	پژوهشی تاریخی در ناروایی دیدگاه صاحب‌العقد فرید در حقیقت تشیع	دکتر حسین خسروی	دانشگاه اراک

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

دانشگاه اراک	دکتر سمیرا گلخندان	تحلیل جرم شناختی راه کارهای پیشگیری از جرایم علیه بشریت	۱۶۲۱
دانشگاه اراک	دکتر محمود قیوم زاده	ولایت مطلقه فقیه، چیستی چرایی و کارکرد تسهیل گرایانه آن در حکومت اسلامی	۱۶۲۲
دانشگاه شهید رجایی	دکتر اسماعیل ضرغامی	پایداری اجتماعی در مجتمع های مسکونی	۱۶۲۳
دانشگاه شهید رجایی	دکتر عبدالله صلواتی	نقش دین در اخلاق	۱۶۲۴
دانشگاه شهید رجایی	دکتر فریده حمیدی	نقش زنان در خانواده و توسعه	۱۶۲۵
دانشگاه شهید رجایی	دکتر حمیدرضا عظمتی	نقش فضا در ارتقای قابلیت های ذهن انسان	۱۶۲۶
دانشگاه سمنان	دکتر سید محمد علی دیباجی	خدا در آرزوی انسان	۱۶۲۷
دانشگاه سمنان	دکتر طاهر طاهر نیا	درآمدی بر مقدمات علم حقوق	۱۶۲۸
دانشگاه سمنان	دکتر شاکر عامری	صیغ العموم و الخصوص فی اللغة العربیه (بالنسبه للتذکیر و التانیث)	۱۶۲۹
دانشگاه شهید باهنر کرمان	دکتر نورالله صالحی	انقلاب اقتصادی: تغییر منظومه پولی از بدهی به بها	۱۶۳۰
دانشگاه شهید باهنر کرمان	دکتر عباس حیدری	رهیافت سیستمی به تمدن اسلامی	۱۶۳۱
دانشگاه شهید باهنر کرمان	دکتر حسن عسگری	کارکردهای دروس معارف در معنا بخشی به زندگی	۱۶۳۲
دانشگاه محقق اردبیلی	دکتر رضا فرضی زاده	ارائه الگوی پیشنهادی کاهش وزن سریع در ورزشکاران	۱۶۳۳
دانشگاه محقق اردبیلی	دکتر اسماعیل جهانی دولت آباد	ارائه مدل نظری و مفهومی جهت تبیین تعارضات زناشویی	۱۶۳۴
دانشگاه محقق اردبیلی	دکتر اسماعیل صدری دمیرچی	ارائه ی مدل ساختاری ذهن آگاهی و کیفیت خواب با نقش میانجیگری بهزیستی روانشناختی	۱۶۳۵
سایر مراکز	دکتر غلامرضا فدایی	تبیین مبانی هستی شناختی و معرفت شناختی مفهوم کتابداری و اطلاع رسانی	۱۶۳۶
سایر مراکز	دکتر امیر مهربانی	انگیزش در اسلام؛ مدل حلقه های متداخل	۱۶۳۷
سایر مراکز	دکتر حسن تلاشان	چرایی اصالت تمدن اسلام در مقام اثبات	۱۶۳۸
سایر مراکز	دکتر قدیری ابیانه	بررسی مزایا، معایب و مشکلات نظریه پردازی	۱۶۳۹
سایر مراکز	دکتر محمد رضا فیروزی	نقد و بررسی نظریه مازلو	۱۶۴۰

سایر مراکز	دکتر علی زاده فرد	رابطه ابعاد دینداری و سلامت روان	۱۶۴۱
سایر مراکز	دکتر هادی وکیلی	تهاجم فرهنگی یا تبادل فرهنگی	۱۶۴۲
سایر مراکز	دکتر حمزه عبدی	الگوی تنظیم رغبت و کارکردهای مقابله‌ای و درمانی آن در منابع اسلامی	۱۶۴۳
سایر مراکز	دکتر محمدصادق شجاعی	ساختار عاملی شخصیت بر اساس منابع اسلامی	۱۶۴۴
سایر مراکز	دکتر مجتبی حیدری	بررسی تجربی مراحل تحول ایمان به خدا در کودکی و نوجوانی	۱۶۴۵
سایر مراکز	دکتر علی حسن زاده	انطباق ابزارهای نوین و ابداعات بانکی - مالی با قوانین اسلامی / ارزیابی نرخ سود نظام بانکی	۱۶۴۶
سایر مراکز	دکتر علیرضا مظفری	کارکرد مشترک عرفان و اساطیر خدایان	۱۶۴۷
سایر مراکز	دکتر محمد حسن قدیری ابیانه	تکلیف استکبارستیزی در پروژه نفوذ	۱۶۴۸
سایر مراکز	دکتر هادی دادمهر	جرح نظریه اعتبارسازی در حقوق بین الملل	۱۶۴۹
سایر مراکز	دکتر ابراهیم عبدی پور فرد	تحلیل فقهی حقوقی اجاره اوراق سهام	۱۶۵۰
سایر مراکز	دکتر نعمت اله فاضلی	نظریه مدرن برای نورو کهن	۱۶۵۱
سایر مراکز	دکتر سید مهدی گلستان هاشمی	علم خلاقیت شناسی (دانش خلاقیت و نوآوری)	۱۶۵۲
سایر مراکز	دکتر حسن عالمی	عقد فرزند خواندگی در اسلام	۱۶۵۳
سایر مراکز	دکتر سیدمرتضی حسینی	تحول در ریاضیات لازمه تحول در علوم انسانی	۱۶۵۴
سایر مراکز	دکتر سید حسن وحدتی شبیری	شخصیت حقوقی از منظر فقه (ماهیت و دلایل اعتبار)	۱۶۵۵
سایر مراکز	مهندس عبدالحمید نقره کار	تعامل انسان با فضا در معماری	۱۶۵۶
سایر مراکز	دکتر مسعود اسلامی	نقدی بر نظریه‌های LEX MERCATORIA و LEX PETROLEA	۱۶۵۷
سایر مراکز	دکتر محمد جواد شمس	ابعاد عرفانی تشیع	۱۶۵۸
سایر مراکز	دکتر مسعود اسماعیلی	اتحاد بودن معرفت عرفانی	۱۶۵۹
سایر مراکز	دکتر مجتبی مصباح	احتمال معرفت شناسی	۱۶۶۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۶۶۱	اخلاقی بودن شبیه سازی انسانی	دکتر سید حسن اسلامی	سایر مراکز
۱۶۶۲	ارائه چهارجوبی روش شناختی برای علوم اجتماعی اسلامی	دکتر حسین بستان	سایر مراکز
۱۶۶۳	ارتقاء سطح علمی در دانشگاهها با اجرای طرح تعیین سرفصل های دروس و معرفی جدیدترین منابع اصلی و کمکی	دکتر سید محمد ترابی	سایر مراکز
۱۶۶۴	ارزیابی پایگاه های سکونت گاه های روستایی منطقه مورد مطالعه روستاهای شهر اردل	دکتر پژمان رضایی	سایر مراکز
۱۶۶۵	استدلال از قرآن (معجزه جاوید) بر اثبات وجود خدا	دکتر محمد محمدرضایی	سایر مراکز
۱۶۶۶	اسلام و نظریه پردازی روابط بین الملل	دکتر سید جلال دهقانی فیروزآبادی	سایر مراکز
۱۶۶۷	اصل هویت	دکتر احمد احمدی	سایر مراکز
۱۶۶۸	افسردگی از منظر قرآن کریم، معناشناسی و فرایند درمانی	دکتر هادی بهرامی احسان	سایر مراکز
۱۶۶۹	اقتصاد اسلامی و مسئله نظم	دکتر معرفی محمدی	سایر مراکز
۱۶۷۰	امنیت در نظام سیاسی اسلام	دکتر بهرام اخوان کاظمی	سایر مراکز
۱۶۷۱	امنیت متعالیه	دکتر نجف لکزایی	سایر مراکز
۱۶۷۲	انگاره لایه ای فراگیری زبان؛ دیدگاهی نوین بر پایه نظریه صورت-نقش	دکتر رضامراد صحرایی	سایر مراکز
۱۶۷۳	اوضاع ایران عصر هخامنشی براساس کتیبه ها	دکتر سید محسن قائم مقامی	سایر مراکز
۱۶۷۴	ایرانی الاصل کیست	دکتر ستار عزیزی	سایر مراکز
۱۶۷۵	آزمون های آزمایشگاهی در نظام اقتصاد اسلامی	دکتر محمدتقی نظر پور	سایر مراکز
۱۶۷۶	آسیب شناسی حالات روحی انسان و راهکارهای بنیادی آن	دکتر حسین محمدی میرک محله	سایر مراکز
۱۶۷۷	آفرینش تدریجی	دکتر محسن فیروزی	سایر مراکز
۱۶۷۸	بازخوانی آفرینش آدم (ع) از منظر قرآن	دکتر سید حسین هاشمی	سایر مراکز
۱۶۷۹	بانک محرمیت	دکتر عالمی طامه	سایر مراکز
۱۶۸۰	بررسی عملکرد تقلیدی و تحقیقی	دکتر بهجت واحدی	سایر مراکز

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۶۸۱	بررسی قاچاق زنان در اسناد بین المللی و حقوق جزایی ایران	دکتر احمد پورابراهیم	سایر مراکز
۱۶۸۲	بررسی مسائل روان شناختی و جامعه شناسی جوانان بعد از انقلاب اسلامی	دکتر مرتضی منطقی	سایر مراکز
۱۶۸۳	بررسی موضوع و هدف قرآن	دکتر حسین تاج احمدی	سایر مراکز
۱۶۸۴	بررسی و پژوهش گونه های زبانی، در دوره ها و حوزه های گوناگون جغرافیایی	دکتر علی رواقی	سایر مراکز
۱۶۸۵	بررسی و تحلیل زیبایی شناختی خطبه جهاد	دکتر اسماعیل حسینی اجداد نیایکی	سایر مراکز
۱۶۸۶	برنامه ریزی زبان فارسی	دکتر نگار داوری اردکانی	سایر مراکز
۱۶۸۷	به سوی اخلاق جهانی	دکتر محمد رضا مصطفی پور	سایر مراکز
۱۶۸۸	بیانی نو از علم اصول بر مبنای «حجیت قوی ترین معرفت ممکن نوعی»	دکتر محمد تقی اکبرنژاد	سایر مراکز
۱۶۸۹	پارادایم اندیشیدن و ملاحظات اصولی برای تصمیم گیری و طراحی برگرفته از متون اسلامی	دکتر بهمن ادیب زاده	سایر مراکز
۱۶۹۰	پلورالیسم معرفت شناسانه وقوع انقلاب ها	دکتر حسن شفیعی	سایر مراکز
۱۶۹۱	تاثیر محیط فرهنگی و اخلاق برزنوم (ذات) فرد	دکتر منصور امیدی	سایر مراکز
۱۶۹۲	تاثیر پذیری معرفت دینی از مبانی معرفتی	دکتر علی الله بداشتی	سایر مراکز
۱۶۹۳	تاسیس رشته فقه و حقوق اقتصادی قرائت فقهی حقوقی اقتصادی اصالت و ضرورت	دکتر سید علی محمد پثربی	سایر مراکز
۱۶۹۴	تبیین معیاری شناخت توحید و شرك و ایمان و کفر	دکتر احمد شاهی	سایر مراکز
۱۶۹۵	تبیین باب ضمان نفوس	دکتر احمد حاجی ده آبادی	سایر مراکز
۱۶۹۶	تبیین علمی نصرت الهی در نظریه انقلاب اسلامی	دکتر محمد علی حاضری	سایر مراکز
۱۶۹۷	تبیین قاعده المطلقه الرجعیه زوجه حقیقه	دکتر احمد حاجی ده آبادی	سایر مراکز
۱۶۹۸	تبیین ماهیت نظریه در حوزه برنامه درسی و ارائه طبقه بندی موضوعی جدید از نظریه های معتبر این حوزه	دکتر مقصود امین خندقی	سایر مراکز
۱۶۹۹	تحلیل زیبایی شناسی موقعیت متنی جملات اسمیه و جملات فعلیه قرآنی	دکتر حسینی اجداد	سایر مراکز
۱۷۰۰	تحلیل مفهومی توحید و شرك از دیدگاه قرآن کریم و موانع و چالش های شناخت آنها	دکتر احمد شاهی	سایر مراکز

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۷۰۱	ترجمه‌شناسی	دکتر امین کاظمی	سایر مراکز
۱۷۰۲	تشکیک اتصالی وجود و سریان اوصاف ناشی از جهات نقص و کمال در مراتب هستی از منظر حکمت متعالیه	دکتر عباس جوارشکیان	سایر مراکز
۱۷۰۳	تغییر تتوریک قاچاق انسان از طریق تغییر در نظام تقنینی و جرم‌شناختی این پدیده	دکتر احمد پوراابراهیم	سایر مراکز
۱۷۰۴	تقریری نو از فاعلیت و نقد ضرورت علیت	دکتر رضا برنکار	سایر مراکز
۱۷۰۵	تکوین و تکون هویت ملی ایرانیان	دکتر موسی نجفی	سایر مراکز
۱۷۰۶	تهیه ی طرح‌های ساختاری-راهبردی (شهری و ناحیه‌ای)	دکتر حمید ماجدی	سایر مراکز
۱۷۰۷	توجیه کثرت در فرض وحدت شخصیه وجود	دکتر حسین عشاقی	سایر مراکز
۱۷۰۸	چگونگی تغییرات زبان گفتاری از ترکی به فارسی در دو دهه گذشته و مقاومت در مقابل تغییر در حال حاضر	دکتر کریم مه‌ری	سایر مراکز
۱۷۰۹	چیستی فلسفه و نقد فهم متأخرین	دکتر یحیی یثربی	سایر مراکز
۱۷۱۰	حجیت قوی‌ترین معرفت ممکن نوعی	دکتر محمدتقی اکبرنژاد	سایر مراکز
۱۷۱۱	حرکت در مجردات	دکتر غلامرضا فیاضی	سایر مراکز
۱۷۱۲	حکمت نوین اسلامی (حکمت خودی)	دکتر عبدالحسین خسروپناه	سایر مراکز
۱۷۱۳	خط فارسی کم‌عیب‌ترین خط جهان	دکتر امید مجد	سایر مراکز
۱۷۱۴	کتابت ریاضی قرآن کریم (بند ۱۲ طرحنامه) و تسهیل در (morattal) خط مرتل روخوانی، حفظ و آموزش قواعد تجوید ویژه کودکان دبستانی	دکتر علی معاریان	سایر مراکز
۱۷۱۵	دانش بومی (اصول، مدیریت و مشارکت) در توسعه پایدار روستایی	دکتر سید حسن حسینی ابری	سایر مراکز
۱۷۱۶	درباره عناصر داستان نمادومعنا و روانکاوی در سه روایت داستان پرنندگان	دکتر ویدا احمدی	سایر مراکز
۱۷۱۷	در پرتو عدالت	دکتر عبدالعلی فراورد	سایر مراکز
۱۷۱۸	دیدگاه شورای نگهبان در خصوص موازین اسلامی مذکور در قانون اساسی	دکتر محمد جعفری هرن‌دی	سایر مراکز
۱۷۱۹	دین، تنها رهنمود اجتناب‌ناپذیر	دکتر علی اصغر خ‌شانی	سایر مراکز
۱۷۲۰	رجحان تفسیر به ترتیب نزول سوره‌ها	دکتر عبدالکریم بهجت پور	سایر مراکز

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۷۲۱	روش تحقیق در علوم فطری و نقد دیدگاه‌های رایج	دکتر احمد ابوترابی	سایر مراکز
۱۷۲۲	روش تفسیر عقلی	دکتر حسین علوی مهر	سایر مراکز
۱۷۲۳	روش شناسی حکمت متعالیه	دکتر ابوالحسن حسنی	سایر مراکز
۱۷۲۴	رویکرد اسلامی به شهر؛ به سوی تدوین نظریه اسلامی شهر	دکتر بهرام بیات	سایر مراکز
۱۷۲۵	رویکرد تفاوت - محور به نارسا خوانی	دکتر مهناز اخوان تفتی	سایر مراکز
۱۷۲۶	رویکرد جامعه‌شناسانه به هنر اسلامی	دکتر اعظم راودراد	سایر مراکز
۱۷۲۷	زبان قرآن، مسائل و مختصات آن	دکتر محمدباقر سعیدی روشن	سایر مراکز
۱۷۲۸	زن در سنجش عقل و بینش دل	دکتر بهجت واحدی	سایر مراکز
۱۷۲۹	زیباشناسی سخن (معانی و بیان-آب و آینه)	دکتر میر جلال الدین کزازی	سایر مراکز
۱۷۳۰	ساز و کار تفسیر محکم و متشابه از دیدگاه معرفت‌شناسی کلامی	دکتر ناصر گذشته	سایر مراکز
۱۷۳۱	سرایت عملکرد و چینش منابع انسانی	دکتر فرید احمدی	سایر مراکز
۱۷۳۲	سرشت وحی	دکتر علیرضا قائمی نیا	سایر مراکز
۱۷۳۳	سکولاریسم فرد جامعه دین	دکتر سید حسین سراج زاده	سایر مراکز
۱۷۳۴	سیاست‌های دولت و ساماندهی اسکان غیررسمی در شهر بندرعباس	دکتر محمد اسکندری نوده	سایر مراکز
۱۷۳۵	سیستم اطلاعات و امنیت برگرفته از قرآن و سنت	دکتر محمدهادی مفتح	سایر مراکز
۱۷۳۶	شاهنامه نظم است یا نثر	دکتر میر جلال الدین کزازی	سایر مراکز
۱۷۳۷	صائبین مندانی خوزستان، اهل کتاب و خوزستان	دکتر محمد رعایایی اردکانی	سایر مراکز
۱۷۳۸	صیغ العموم و الخصوص فی اللغة العربیة بالنسبة للتذکیر والتأنیث	دکتر شاکر عامری	سایر مراکز
۱۷۳۹	طراحی یک بسته مداخلاتی برای کودکان مبتلا به اتیسم در ایران و بررسی قابلیت اجرای آن	دکتر هادی زرافشان	سایر مراکز
۱۷۴۰	طرح جامع مساله تسبیب در اجتماع سبب و مباشر و اجتماع اسباب	دکتر جلال الدین قیاسی	سایر مراکز

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۷۴۱	عادلانه بودن دستمزد در دوران هخامنشیان	دکتر حمیدرضا نمازی	سایر مراکز
۱۷۴۲	عدل شبکه ای	دکتر حمید واسطی	سایر مراکز
۱۷۴۳	عدم حجیت خبر موثق	دکتر سید محمد نجفی	سایر مراکز
۱۷۴۴	عرفی بودن زبان قرآن	دکتر جعفر نکونام	سایر مراکز
۱۷۴۵	علل ناکارآمدی احزاب سیاسی در ایران	دکتر بهرام اخوان کاظمی	سایر مراکز
۱۷۴۶	فرهنگ و تمدن غرب بر مبنای وجودی استوار است	دکتر محمد رضا ریخته گران	سایر مراکز
۱۷۴۷	قانون طبیعی	دکتر محمد حسین طالبی	سایر مراکز
۱۷۴۸	قبض و بسط گفتمان سیال در چارچوب روزنامه نگاری بین المللی	دکتر عباس اسدی	سایر مراکز
۱۷۴۹	قرآن و ریاضیات؛ زمان آفرینش زمین و آسمانها در قرآن و علم یکی است	دکتر طاهره دیواندری	سایر مراکز
۱۷۵۰	کاربرد قواعد تحقیقات کمی در نقد ادبی و سبک شناسی	دکتر محمود صادق زاده	سایر مراکز
۱۷۵۱	کتاب ستاره فروزان	دکتر ایرج مرادی	سایر مراکز
۱۷۵۲	کشف رمز شاهنامه	دکتر اشرف السادات موسوی فرد	سایر مراکز
۱۷۵۳	ماهیت متفاوت علوم	دکتر عباس غلامی	سایر مراکز
۱۷۵۴	مبانی مدیریت زمان از منظر اسلام	دکتر نقی ا... پورفر	سایر مراکز
۱۷۵۵	مبانی و اصول حاکم بر "فرا نظریه اقتصاد سیاسی اسلامی"	دکتر حسین پوراحمدی	سایر مراکز
۱۷۵۶	مبنامندی فهم دین و بروندادهای آن	دکتر حمید رضا شاکرین	سایر مراکز
۱۷۵۷	محلّه، پدیده‌ی پایدار اجتماعی با مرکزیت مسجد با عملکردهای مذهبی، فرهنگی و اجتماعی در شهر ایرانی	دکتر محمدرضا پورجعفر	سایر مراکز
۱۷۵۸	محوریه النص القرآنی فی البحث الفقهی	دکتر خالد غفوری	سایر مراکز
۱۷۵۹	مخاطرات به هم خوردن مسأله تعادل زیستی، درس هایی از کوتاه‌تر	دکتر احمد معتمد	سایر مراکز
۱۷۶۰	مدل توسعه درون زا	دکتر سید غلامرضا اسلامی	سایر مراکز

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۷۶۱	مسئولیت‌گرایی انسانی ایران در توسعه	دکتر عباس شاکری	سایر مراکز
۱۷۶۲	معماری بروج و معماری عروج	دکتر محمد مهدی خلعتبری	سایر مراکز
۱۷۶۳	معماری مکان محور	دکتر مجید فرهادی نسب افشار	سایر مراکز
۱۷۶۴	معناگرایی در نظریه‌های روابط بین الملل و نگاه ایرانی	دکتر حسین سلیمی	سایر مراکز
۱۷۶۵	مفهوم اسلامی شدن دانش تاریخ	دکتر مرتضی الویری	سایر مراکز
۱۷۶۶	موضوع‌شناسی دانشی نو و مبانی نظری آن	دکتر عباس ظهیری	سایر مراکز
۱۷۶۷	ناکارآمدی ارزش‌زدایی از روایت تاریخی	دکتر ابوالحسن انوش	سایر مراکز
۱۷۶۸	نامیرایی ادبیات اسطوره‌ای ایرانی-اسلامی و ظهور ژانر حماسه عرفانی در ادب فارسی	دکتر حسینعلی قبادی	سایر مراکز
۱۷۶۹	نخبه‌گرایی مشارکتی	دکتر پگاه مصلح	سایر مراکز
۱۷۷۰	نسبیت تحقیقی ارزشی معماری اسلامی	دکتر حسن ذوالفقارزاده	سایر مراکز
۱۷۷۱	نشانه‌شناسی و زبان‌شناسی اسلامی (با طراحی الگوی دستور زبان هستی‌گرا)	دکتر محمد خاقانی اصفهانی	سایر مراکز
۱۷۷۲	نظام اخلاقی اسلام	دکتر امیر غنوی	سایر مراکز
۱۷۷۳	نظام علم توحیدی سیاست متعالی	دکتر علیرضا صدرا	سایر مراکز
۱۷۷۴	نظریه ادبی پدیدارشناسی قدسی یا نظریه ادبی نشانه‌شناسی قدسی	دکتر روحیه نظیری پور	سایر مراکز
۱۷۷۵	نظریه کوانتومی انگیزش	دکتر جعفر طرقي	سایر مراکز
۱۷۷۶	نظریه اسلامی امنیت اجتماعی شده	دکتر اصغر افتخاری	سایر مراکز
۱۷۷۷	نظریه اصالت پدیداری معنا	دکتر عباس جوارشکیان	سایر مراکز
۱۷۷۸	نظریه انصاف و نقد آن: گامی در توسعه روابط مطلوب در دنیای کار و روابط زناشویی در جامعه ایران	دکتر حسین شکرکن، دکتر رضا خجسته مهر	سایر مراکز
۱۷۷۹	نظریه‌ای در خصوص انقلاب اسلامی بر اساس بیانات مقام معظم رهبری	دکتر کریم مهروی	سایر مراکز
۱۷۸۰	نظریه‌پردازی در علوم اقتصاد ضرورتی برای رسیدن به توسعه «کاربرد مدلهای توسعه در بحث تولید علم ایران»	دکتر محسن زاینده رودی	سایر مراکز

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۷۸۱	نظریه علم در برابر غذا	دکتر غنبرلایی	سایر مراکز
۱۷۸۲	نظریه کلی تعلیق تعهدات متقابل	دکتر عباداله رستمی چلکاسری	سایر مراکز
۱۷۸۳	نظریه کنترل	دکتر ابوالفضل مصف جهرمی	سایر مراکز
۱۷۸۴	نظریه مبنای امنیت اجتماعی	دکتر پژوهش گروهی	سایر مراکز
۱۷۸۵	نظریه مقاوم سازی اقتصاد	دکتر داود نصرآبادی	سایر مراکز
۱۷۸۶	نظریه منبع بودن عقل برای احکام شرعی	دکتر محمد جواد رضایی	سایر مراکز
۱۷۸۷	نفی سرنوشت	دکتر محمد تقی سهرابی فر	سایر مراکز
۱۷۸۸	نقد ادله استحاله تناسخ	دکتر علی ارشد ریاحی	سایر مراکز
۱۷۸۹	نقد ادله ملاصدرا برای اثبات حرکت جوهری	دکتر علی ارشد ریاحی	سایر مراکز
۱۷۹۰	نقد انسجام گروهی کیت لرد در توجیه معرفت	دکتر مسعود عبدالهی	سایر مراکز
۱۷۹۱	نقد بعضی از دیدگاه‌های دکتر سید یحیی یثربی	دکتر عبدالرحیم عناقه	سایر مراکز
۱۷۹۲	نقد رویه الشهید الصدر	دکتر خالد غفوری	سایر مراکز
۱۷۹۳	نقد قاعده تداخل قصاص در قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲	دکتر احمد حاجی ده آبادی	سایر مراکز
۱۷۹۴	نقد قاعده فی شلل کل عضو ثلثا ذیته	دکتر احمد حاجی ده آبادی	سایر مراکز
۱۷۹۵	نقد قانون عملیات بانکی بدون ربا	دکتر سید عباس موسویان	سایر مراکز
۱۷۹۶	نقد و بررسی نظریه آمواتوریسم	دکتر لیلا برادران جمیلی	سایر مراکز
۱۷۹۷	نقد و بررسی نظریات امکان علم دینی	دکتر قدرت اله قربانی	سایر مراکز
۱۷۹۸	نگاهی نو به سهم الارث فرزندان	دکتر سید محمد جواد موسوی	سایر مراکز
۱۷۹۹	نوسازی بافت های فرسوده شهری	دکتر علیرضا عندلیب	سایر مراکز
۱۸۰۰	هجوم چهارگانه نیروهای انگلیس به جنوب ایران و بررسی نقش هدایتی روحانیت آن منطقه علیه استعمار	دکتر عبدالکریم مشایخی	سایر مراکز

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۸۰۱	همه را دوست بداریم	دکتر علیرضا برازش	سایر مراکز
۱۸۰۲	هندسه تاریخ و آنالیز انسان (کاربرد ریاضیات در علوم انسانی)	دکتر حسن اخوان ارملی	سایر مراکز
۱۸۰۳	دوالبیتی (زوجیت در ژنومورفولوژی)	دکتر محسن خسروانی	سایر مراکز
۱۸۰۴	هیستوریسیزم (تحلیل مبانی و نقد)	دکتر خدا خواست عرب صالحی	سایر مراکز
۱۸۰۵	مصلحت در فقه امامیه	دکتر ابوالقاسم علیدوست	سایر مراکز
۱۸۰۶	ابعاد تربیتی، فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی افزایش جمعیت؛ ابعاد پزشکی و سلامت فرزندآوری	دکتر ناصر سقایی بی‌ریا، دکتر خلیل علی محمد زاده، دکتر محمودی	سایر مراکز
۱۸۰۷	الزامات علم دینی و تحول در علوم انسانی در نسبت با الگوی پیشرفت و تمدن سازی	دکتر حسین سوزنجی، دکتر مجتبی الهی خراسانی	سایر مراکز
۱۸۰۸	بررسی ابعاد اجتماعی افزایش جمعیت و پویای ساختار جمعیت ایران و پیامدهای آن	دکتر صدیق اورعی	سایر مراکز
۱۸۰۹	جریان شناسی، روندشناسی و تحولات استراتژیک تغییرات جمعیتی ایران و جهان	دکتر امیر حسین قاضی زاده، دکتر علی اکبر محزون	سایر مراکز
۱۸۱۰	نظریه جمعیتی اسلام	دکتر محمد رضا زیبایی نژاد، دکتر عبدالحمید واسطی	سایر مراکز
۱۸۱۱	چیستی محصول علم دینی در نسبت با انقلاب اسلامی، نظام اسلامی، دولت اسلامی، کشور اسلامی و تمدن اسلامی	دکتر عبدالحمید واسطی، دکتر احمد رهدار	سایر مراکز
۱۸۱۲	شهر اسلامی	دکتر ناصر براتی	سایر مراکز
۱۸۱۳	ظرفیت‌های تمدنی دین اسلام	دکتر احمد رهدار، دکتر عبدالحمید واسطی	سایر مراکز
۱۸۱۴	فقه حکومتی و نظام ساز	دکتر احسان علوی	سایر مراکز
۱۸۱۵	میزگرد کاهش جمعیت	دکتر ناصر سقایی بی‌ریا، دکتر محمدجواد محمودی	سایر مراکز
۱۸۱۶	نسبت جریان‌های سیاسی با خط انقلاب	دکتر مصطفی کواکبیان، دکتر لطف الله فروزنده	سایر مراکز
۱۸۱۷	بایسته‌های بسته جدید خروج از رکود	دکتر احمد توکلی	سایر مراکز
۱۸۱۸	بحران (فلسفه) دانشگاه (جلسه اول)	دکتر میثم سفیدخوش	سایر مراکز
۱۸۱۹	بحران (فلسفه) دانشگاه (جلسه دوم)	دکتر میثم سفیدخوش	سایر مراکز
۱۸۲۰	بررسی ابعاد مفهوم اسلام رحمانی	دکتر داوود مهدوی زادگان	سایر مراکز

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

سایر مراکز	دکتر محمد خوش چهره	برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی فرهنگی	۱۸۲۱
سایر مراکز	دکتر حیدر مستخدمین حسینی	بنگاه داری بانک ها	۱۸۲۲
سایر مراکز	دکتر محمد رجایی	تاملی بر لایحه جدید بانکداری بدون ربا	۱۸۲۳
سایر مراکز	دکتر مقصود فراستخواه	دانشگاه کار آفرین	۱۸۲۴
سایر مراکز	دکتر مسعود درخشان	دانشگاه و بازار (جلسه اول)	۱۸۲۵
سایر مراکز	دکتر سپهر قاضی نوری	دانشگاه و بازار (جلسه دوم)	۱۸۲۶
سایر مراکز	دکتر محمد مهدی ناییبی	دانشگاه و بازار (جلسه سوم)	۱۸۲۷
سایر مراکز	دکتر حمید رضا آیت اللهی	ساختار علم و دین	۱۸۲۸
سایر مراکز	دکتر رضا اسلامی	مبانی تفاوت در حقوق زنان	۱۸۲۹
سایر مراکز	دکتر جمشید پژویان	نسبت اقتصاد مقاومتی و بازار آزاد	۱۸۳۰
سایر مراکز	دکتر محمد جلال عباسی شوازی	نقد و بررسی سیاستهای جمعیتی	۱۸۳۱
سایر مراکز	دکتر رضا منصوری	نهاد علم (جلسه اول)	۱۸۳۲
سایر مراکز	دکتر رضا منصوری	نهاد علم (جلسه دوم)	۱۸۳۳
سایر مراکز	دکتر علی رحمانی	وضعیت بازار سرمایه در ایران	۱۸۳۴
سایر مراکز	دکتر محمد شهبازیان	نقد استدلال های قرآنی مدعیان ایمانی	۱۸۳۵
سایر مراکز	دکتر رسول رضوی	نقد و بررسی باستان گرایی (بررسی تاریخی و نقد کلامی)	۱۸۳۶
سایر مراکز	دکتر محمد مهدی اعتصامی	وضعیت تربیت ایمان مذهبی در نظام آموزش و پرورش	۱۸۳۷
سایر مراکز	دکتر محمد جاودان	اقامه ادله کلامی بر پایه نگاه مجموعی به آیات قرآن کریم	۱۸۳۸
سایر مراکز	دکتر محمد رکعی	امکان سنجی تعریف علم در قرآن	۱۸۳۹
سایر مراکز	دکتر عزالدین رضانزاد	برداشت هایی نادرست از خاتمیت قرآنی	۱۸۴۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۸۴۱	بررسی و نقد دیدگاه‌های سکولاریستی نسبت به وحی	دکتر علیرضا قائمی نیا	سایر مراکز
۱۸۴۲	تطورات کلام امامیه در مدرسه بغداد	دکتر سیدعلی حسینی زاده	سایر مراکز
۱۸۴۳	جایگاه ادراک حسی در نظام معرفت‌شناسی قرآن	دکتر سیدمهدی میرزابابا	سایر مراکز
۱۸۴۴	جایگاه عقل در امامیه نخستین	دکتر محمدجعفر رضایی	سایر مراکز
۱۸۴۵	سریان ولایت الهی در قرآن و عهد جدید	دکتر محمدباقر قیومی	سایر مراکز
۱۸۴۶	کلام کاربردی؛ ضرورت و قلمرو	دکتر مسلم محمدی	سایر مراکز
۱۸۴۷	مبانی کلامی الگوهای مختلف حکومت دینی	دکتر هادی صادقی	سایر مراکز
۱۸۴۸	معرفت اضطراری در اندیشه امامیه تا نیمه قرن پنجم	دکتر علی امیرخانی	سایر مراکز
۱۸۴۹	اعجاز علمی قرآن در جنین‌شناسی و نقد شبهات مربوط به این حوزه	دکتر یوسف جمالی	سایر مراکز
۱۸۵۰	بومی شدن پسامدرنیسم در ادبیات داستانی ایران	دکتر منصوره تدینی	سایر مراکز
۱۸۵۱	چرایی تنصیف دیه و ارث زنان از منظر فقه و حقوق اسلامی	دکتر حسین عندلیب	سایر مراکز
۱۸۵۲	چگونگی تاثیرگذاری مدرنیسم بر داستان رئالیستی جدید	دکتر منصوره تدینی	سایر مراکز
۱۸۵۳	چگونگی ظهور آخرین مکتب ادبی در ایران	دکتر منصوره تدینی	سایر مراکز
۱۸۵۴	سیر و تحول قالب‌های شعری در دوران ۱۲۰۰ ساله ادبیات فارسی	دکتر سید احمد حسینی کازرونی	سایر مراکز
۱۸۵۵	مسئولیت حکومت دینی در فضای مجازی	دکتر حسین عندلیب	سایر مراکز
۱۸۵۶	نظری نو درباره علل و ثوع عصر اکتشافات دریایی و جغرافیایی	دکتر علی محمد طرفداری	سایر مراکز
۱۸۵۷	نقد و بررسی اقتباس قرآن از عهدین از نظر مستشرقین، با تکیه بر دیدگاه یوسف حداد کشیش لبنانی	دکتر حسین فقیه	سایر مراکز
۱۸۵۸	نقد و بررسی مساله شر، به عنوان مهمترین دلیل ملحدین بر انکار خدا	دکتر رضا خدری	سایر مراکز
۱۸۵۹	نقش حکومت اسلامی در الزامی یا اختیاری بودن پوشش	دکتر محمد جوکار	سایر مراکز
۱۸۶۰	نگرشی بر نمادهای خرافی یهود در جامعه کنونی ایران	دکتر عبد الزهرا نجفی	سایر مراکز

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۸۶۱	والدی حق است یا موهبت	دکتر محمد ذوالعدل	سایر مراکز
۱۸۶۲	بررسی فقهی روش عدم مغایرت در تصویب قوانین کشور	دکتر محمد مادرشاهی	سایر مراکز
۱۸۶۳	بررسی مهاجرت نخبگان از منظر فقه سیاسی	دکتر مجید رجبی	سایر مراکز
۱۸۶۴	تعامل عالمان دینی با نظام اسلامی	دکتر عبدالوهاب فراتی	سایر مراکز
۱۸۶۵	فقه نظامات اجتماعی مستلزم صورت بندی اصول (با تاکید بر نظام سیاسی)	دکتر قاسم شبان نیا	سایر مراکز
۱۸۶۶	مفهوم شناسی فقه سیاسی و فقه حکومتی	دکتر سیدسجاد ایزدهی	سایر مراکز
۱۸۶۷	نظام بازار اسلامی بر اساس مبانی فقهی	دکتر محمد مادرشاهی	سایر مراکز
۱۸۶۸	بررسی روش شناسی نظریه و نظام	دکتر سید منذر حکیم	سایر مراکز
۱۸۶۹	بیت کوین (پول مجازی)	دکتر محمد مهدی چگینی	سایر مراکز
۱۸۷۰	تئوری رهبری اجتماعی	دکتر محمدرضا فلاح	سایر مراکز
۱۸۷۱	دانش معناشناسی و نظریه روح معنا	دکتر علیرضا قائمی نیا	سایر مراکز
۱۸۷۲	مفهوم شناسی تدبیر در قرآن	دکتر علی صبحی طسوجی	سایر مراکز
۱۸۷۳	نظریه روح معنا	دکتر حامد شیواپور	سایر مراکز
۱۸۷۴	دروس دانشگاهی و تطابق با علوم انسانی و نیازهای جامعه نقش علوم انسانی در تمدن اسلامی	دکتر ابراهیم فیاض	سایر مراکز
۱۸۷۵	بررسی وضعیت ربا در نظام بانکداری کشور	دکتر حسین صمصامی	سایر مراکز
۱۸۷۶	ماهواره و جمهوری اسلامی	دکتر محمد حسین ساعی	سایر مراکز
۱۸۷۷	نظام بانکی و افزایش فساد اقتصادی	دکتر حسین صمصامی	سایر مراکز
۱۸۷۸	تمایز فاعلیت و علیت در لطیف الکلام	دکتر محمد حسین منتظری	سایر مراکز
۱۸۷۹	جهنم بن صفوان و نفی صفات الهی	دکتر داوود درویش نیا	سایر مراکز
۱۸۸۰	مفهوم شناسی نسبت فقه و تربیت	دکتر مجتبی الهی خراسانی	سایر مراکز

سایر مراکز	دکتر مرتضی شایسته، دکتر رامین رحیمی، دکتر امیرحسین علم الهدی	آسیب شناسی اکران فیلم های سینمایی	۱۸۸۱
سایر مراکز	دکتر شهلا باقری، دکتر سیدمحمد حسینی	آسیب شناسی بازنمایی زن در سینما و تلویزیون	۱۸۸۲
سایر مراکز	دکتر سعید مستغاتی، دکتر ناصر هاشم زاده	نقد جشنواره فجر ۳۲	۱۸۸۳
سایر مراکز	دکتر رضا بیگدلو	جریان های فرهنگی در ایران معاصر ۱۳۳۰-۱۳۵۷ خورشیدی	۱۸۸۴
سایر مراکز	دکتر فتنه قدیریان	دیرینه شناسی مسئله مراقبت در گفتمان پزشکی (مطالعه ای در باب تاریخ پزشکی در دوره دفاع مقدس)	۱۸۸۵
سایر مراکز	دکتر محمدامیر احمدزاده	انتقال فرهنگی و مسئله ترجمه در ایران پیش از مشروطه	۱۸۸۶
سایر مراکز	دکتر زهرا حیاتی	اقتباس ادبی و مناسبات فرهنگی در سینمای ایران دوره معاصر	۱۸۸۷
سایر مراکز	دکتر میلاد سراج	تاثیر سیاست های اقتصادی سلاجقه بر ظهور و تداوم جنبش اسماعیلیه نزاری در ایران	۱۸۸۸
سایر مراکز	دکتر سید سعید میرمحمدصادق	تیپولوژی جامعه روستایی ایران در دوره صفویه	۱۸۸۹
سایر مراکز	دکتر محمد نجاری	نقالی؛ گفتمان فرهنگ دینی در عصر صفوی	۱۸۹۰
سایر مراکز	دکتر میثم لطیفی، دکتر نجفقلی حبیبی	نقد فضا و ساختار دانشگاهی کشور	۱۸۹۱
سایر مراکز	دکتر علی جعفری	جهش در مدیریت انتظامی مظاهر بد حجایی در فضای عمومی جمهوری اسلامی	۱۸۹۲
سایر مراکز	دکتر حسن فراهانی	ازدیاد جمعیت	۱۸۹۳
سایر مراکز	دکتر حسین مهدی پور	وضعیت مطلوب مقررات گذاری در رسانه	۱۸۹۴
سایر مراکز	دکتر حمیدرضا مظاهری سیف	روش متاریدینگ	۱۸۹۵
سایر مراکز	دکتر احمد رهدار	امکان تحقق تکنولوژی دینی	۱۸۹۶
سایر مراکز	دکتر سید بشیر حسینی، دکتر سیدمحمد حسینی، دکتر علی جعفری، دکتر محمدحسین ساعی	جذابیت و مصرف رسانه ای	۱۸۹۷
سایر مراکز	دکتر علی غلامی	شبهات ولایت فقیه	۱۸۹۸
سایر مراکز	دکتر سعید زیباکلام	نقد و تحلیل توافقنامه ژنو	۱۸۹۹
سایر مراکز	دکتر مهدی مظهر	سلسله جلسات بررسی فقهی معاملات جدید عقد بیمه	۱۹۰۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

سایر مراکز	دکتر حسین معصوم	افزایش زمین خواری، ضعف در قوانین یا ضعف در نظارت	۱۹۰۱
سایر مراکز	دکتر روح الله مومن نسب، دکتر محمد کهوند	شبکه‌های اجتماعی و خانواده، فرصت‌ها و تهدیدها	۱۹۰۲
سایر مراکز	دکتر فاطمه فاطمی موسوی، دکتر ابوالفضل اقبالی	نسبت زنان شاغل و خانواده اسلامی (بررسی جوامع غربی و جامعه اسلامی)	۱۹۰۳
سایر مراکز	دکتر مراد سپهوند	اقتصاد بدون نفت؛ شعار یا واقعیت قابل تحقق	۱۹۰۴
سایر مراکز	دکتر حسن حکمتیان	اقتصاد دانش بنیان؛ پذیرش حق کپی رایت جهانی یا حق صاحبان اثر داخلی	۱۹۰۵
سایر مراکز	دکتر مسعود درخشان	کوه‌های ثروت دره‌های فقر، ساختارگردها ثروت در اسلام	۱۹۰۶
سایر مراکز	دکتر علی جعفری	حجاب یا آزادی بی‌حجابی؟ گشت ارشاد آری یا خیر؟	۱۹۰۷
سایر مراکز	دکتر سینا کلهر	طلاق و خانواده ایرانی	۱۹۰۸
سایر مراکز	دکتر ابراهیم فیاض	افزایش سن ازدواج؛ عوامل مادی یا فرهنگی	۱۹۰۹
سایر مراکز	دکتر حسام مظاهری	مقایسه وضعیت کنونی و دورنمای آینده خانواده غربی و خانواده ایرانی	۱۹۱۰
سایر مراکز	دکتر شهریار زرشناس	توسعه غربی یا پیشرفت اسلامی ایرانی	۱۹۱۱
سایر مراکز	دکتر حسن روزی طلب	نسبت تکلیف‌مداری و نتیجه‌گرایی (جلسه اول)	۱۹۱۲
سایر مراکز	دکتر حسن روزی طلب	نسبت تکلیف‌مداری و نتیجه‌گرایی (جلسه دوم)	۱۹۱۳
سایر مراکز	دکتر حسین میرمحمدصادقی	عدالت و دستگاه قضایی	۱۹۱۴
سایر مراکز	دکتر روح الله مومن نسب	بایسته‌های مدیریت فضای مجازی در ایران	۱۹۱۵
سایر مراکز	دکتر حسین کچوئیان، دکتر سعید زیباکلام	دروس دانشگاهی و تطابق با افق تمدن اسلامی و نیازهای جامعه	۱۹۱۶
سایر مراکز	دکتر مصطفی ملکیان، دکتر عبدالحسین خسروپناه	دینداری در جهان معاصر	۱۹۱۷
سایر مراکز	دکتر حسین سلیمی	اتاق جنگ	۱۹۱۸
سایر مراکز	دکتر یاسر قزوینی	رسانه و بیداری اسلامی	۱۹۱۹
سایر مراکز	دکتر عبدالله بیچرانلو، دکتر حسین سرافراز	سواد رسانه‌ای	۱۹۲۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

۱۹۲۱	تحدید نسل و تحولات جمعیتی	دکتر کبری خزعلی، دکتر شهلا باقری	سایر مراکز
۱۹۲۲	بانکداری و ربا	دکتر عادل پیغامی	سایر مراکز
۱۹۲۳	ارزش‌های خبررسانی از دیدگاه قرآن	دکتر علیرضا پویا	سایر مراکز
۱۹۲۴	جایگاه فقه در رسانه	دکتر مهدی طائب	سایر مراکز
۱۹۲۵	نظریه فقهی رسانه	دکتر احمد مبلغی	سایر مراکز
۱۹۲۶	مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها در ماهواره	دکتر عباس کدخدایی	سایر مراکز
۱۹۲۷	مبانی فقهی موسیقی	دکتر سیدکریمی	سایر مراکز
۱۹۲۸	ارزیابی کلان جشنواره سینمایی فجر سال ۹۲	دکتر سیدناصر هاشم‌زاده، دکتر سعید مستغاثی	سایر مراکز
۱۹۲۹	آسیب‌شناسی اکران در سینمای ایران	دکتر مرتضی شایسته، دکتر امیرحسین علم‌الهدی، رامین رحیمی	سایر مراکز
۱۹۳۰	آسیب‌شناسی زن در سینمای ایران	دکتر شهلا باقری، دکتر سیدمحمد حسینی	سایر مراکز
۱۹۳۱	صلح و همزیستی مسالمت‌آمیز از دیدگاه اسلام و حقوق بین‌الملل	دکتر مهدی اکبری	سایر مراکز
۱۹۳۲	بررسی و نقد دیدگاه تحلیل خمس در عصر غیبت و پاسخ به شبهات پیرامون خمس	دکتر محمود شیرافکن	سایر مراکز
۱۹۳۳	سه اصل بنیادی سبک‌ساز برای زندگی دیندارانه	دکتر فریبا علاسوند	سایر مراکز
۱۹۳۴	دیدگاهی نو میان عقل و دین	دکتر جهانگیر مسعودی	سایر مراکز
۱۹۳۵	فلسفه فقه اطلاعات و نظریه‌همنمایی هست و باید	دکتر محسن ملک‌افضلی	سایر مراکز
۱۹۳۶	فقه اطلاعات فازی	دکتر محمدعلی هاشمی	سایر مراکز
۱۹۳۷	درآمدی بر تحلیل تربیتی احکام فکری عرصه‌ای نو در تعلیم و تربیت اسلامی	دکتر علی‌همت بناری	سایر مراکز
۱۹۳۸	اصول و روش‌های پاسخگویی به شبهات اعتقادی از منظر معصومان	دکتر محمدعلی محمدی	سایر مراکز
۱۹۳۹	امکان بهره‌مندی از روش‌شناسی پست‌مدرن در مطالعات اسلامی	دکتر محمدرضا تاجیک، دکتر علیرضا قائمی‌نیا	سایر مراکز
۱۹۴۰	درآمدی بر روش تفسیر سیاسی قرآن کریم	دکتر عبدالله نظرزاده	سایر مراکز

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

سایر مراکز	دکتر ماشاءالله حیدرپور، دکتر سام مهدی ترابی	سفر ترامپ به عربستان و پیامدهای منطقه ای آن	۱۹۴۱
سایر مراکز	دکتر سید بابک علوی	رهبری اصیل سازمانی و اخلاق (تحلیلی از منظر نظریه خودتعیین گری)	۱۹۴۲
سایر مراکز	دکتر محمد سوری	نقد دیدگاه امیرمعزی در باره عرفان شیعی	۱۹۴۳
سایر مراکز	دکتر محمود مشفق	کاوش در اندیشه‌ها و سیاست‌های جمعیتی در اسلام	۱۹۴۴
سایر مراکز	دکتر علیرضا شجاعی زند	دین در زمانه و زمینه مدرن	۱۹۴۵
سایر مراکز	دکتر سید حمیدرضا رئوف	ظرفیت‌های جهان‌نگری دینی در زیست‌شادمانه	۱۹۴۶
سایر مراکز	دکتر زهرا پارساپور	تعمیم‌گرایی در ادبیات سبز به مثابه راهکار در اخلاق محیط زیست	۱۹۴۷
سایر مراکز	دکتر مالک شجاعی جشوقانی	فهم هرمنوتیکی علوم انسانی مبتنی بر آرای دیلتای (با تأکید بر مسئله علوم انسانی در ایران)	۱۹۴۸
سایر مراکز	دکتر محمد امیر احمد زاده	خوانش فرهنگی از متن: شرط لازم در تحلیل متون تاریخ‌نگارانه (مطالعه‌ای در دوره اول قاجاریه ۱۲۶۴-۱۲۱۰هـ)	۱۹۴۹
سایر مراکز	دکتر سید مهدی زرقانی	رویکرد ژانری در مطالعات تاریخ ادبی	۱۹۵۰
سایر مراکز	دکتر فروغ پارسا	سیدجمال‌الدین اسدآبادی پایه‌گذار گفتمان فهم و تفسیر عصری قرآن کریم	۱۹۵۱
سایر مراکز	دکتر فاطمه احمدوند	حیات اجتماعی و اقتصادی یهودیان حجاز در عصر نبوی	۱۹۵۲
سایر مراکز	دکتر علیرضا اشتیری	رویکرد تاریخ‌نگاری و تاریخ‌نگری در سبزواری	۱۹۵۳
سایر مراکز	دکتر علی یحیایی	آب و آبیاری در دوره آل بویه	۱۹۵۴
سایر مراکز	دکتر بلال شاکری	بازخوانی اصل احتیاط در فروع	۱۹۵۵
سایر مراکز	سید مهدی نریمانی زمان آبادی	روایات تعلیمی و افتائی	۱۹۵۶
سایر مراکز	دکتر زهرا حیاتی	اقتباس ادبی و مناسبات فرهنگی در سینمای ایران دوره معاصر	۱۹۵۷
سایر مراکز	دکتر محمد امیر احمدزاده	انتقال فرهنگی و مساله ترجمه در ایران پیش از مشروطیت	۱۹۵۸
سایر مراکز	دکتر سمیه توحیدلو	حیات اقتصادی ایران در دوره قاجار	۱۹۵۹
سایر مراکز	دکتر رضا بیگدلو	جریان‌های فرهنگی در ایران معاصر	۱۹۶۰

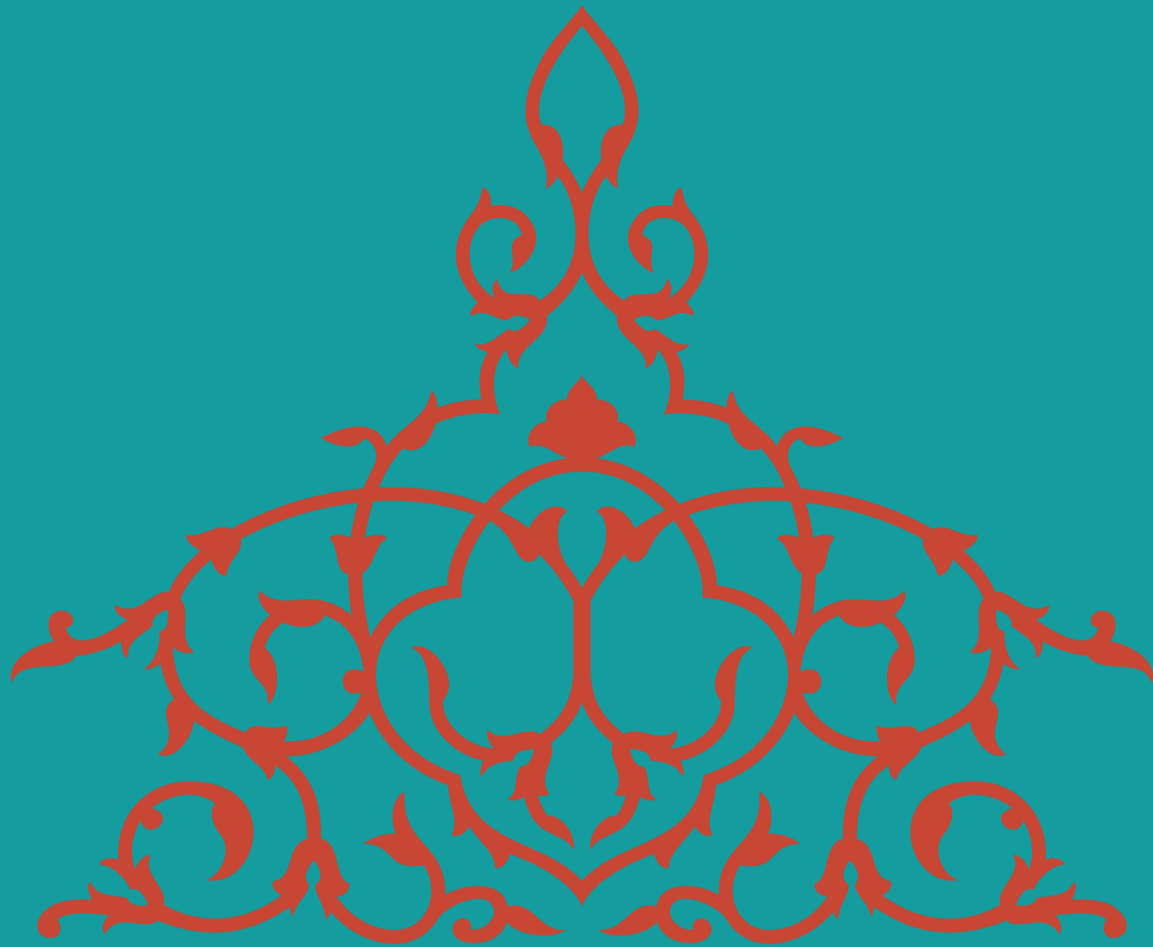
عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

سایر مراکز	دکتر فتانه قدیریان	دیرینه شناسی مساله مراقبت در گفتمان پزشکی (مطالعه‌ای در باب پرستاری در دوران دفاع مقدس)	۱۹۶۱
سایر مراکز	دکتر سید سعید میرمحمد صادق	سنخ شناسی جامعه روستایی در ایران عصر صفوی	۱۹۶۲
سایر مراکز	دکتر فهیمه ابراهیمی	بررسی دیپلماسی حکومت‌های ایران و ماوراء النهر در خصوص بردگان خراسانی در عهد منغیت / قاجار	۱۹۶۳
سایر مراکز	دکتر نرجس رودگر	ظرفیت‌های فلسفه اسلامی در برهانی کردن حرکت نفس	۱۹۶۴
سایر مراکز	دکتر سمیه موسوی	تربیت اجتماعی در سیره معصومان علیهم‌السلام	۱۹۶۵
سایر مراکز	دکتر نرجس رودگر	سه اقلیم بدن (بررسی مقایسه ای معاد جسمانی صدرالمتألهین و آقا علی حکیم مدرس زنوزی)	۱۹۶۶
سایر مراکز	دکتر علی همت بناری	درآمدی بر تحلیل تربیتی احکام فقهی (عرصه ای نو در تعلیم و تربیت اسلامی)	۱۹۶۷
سایر مراکز	دکتر سیدرضا موسوی	دگردوستی و سیاست؛ بررسی تطبیقی آرا و اندیشه های جان رالزو و شهید مطهری	۱۹۶۸
سایر مراکز	دکتر سیدرضا موسوی	مفهوم قرآنی جهاد کبیر در گفتمان سیاست خارجی رهبر معظم انقلاب اسلامی	۱۹۶۹
سایر مراکز	دکتر حمزه سالارزایی	نقدی بر عناوین متعدد مجازات قصاص و اعدام در ایران با تکیه بر نصوص قرآن	۱۹۷۰
سایر مراکز	دکتر عبدالرسول حسینی فر	نقد جریان فلسفه پست مدرن در تفکر معاصر ایران	۱۹۷۱
سایر مراکز	دکتر ایمان کاظمی مقدم	منطق تولید یک نظریه در علوم اسلامی	۱۹۷۲
سایر مراکز	دکتر مجید اسمعیلی	حوزه و تمدن سازی	۱۹۷۳
سایر مراکز	دکتر علیرضا پیروزمند	نقشه راه تحول در علوم انسانی	۱۹۷۴
سایر مراکز	دکتر مصطفی اجمالی	الزامات تولید شبکه علوم اسلامی	۱۹۷۵
سایر مراکز	سید مهدی نریمانی زمان آبادی	روش شناسی علوم و علوم انسانی	۱۹۷۶
سایر مراکز	دکتر ایمان کاظمی مقدم	اقتباس ادبی و مناسبات فرهنگی در سینمای ایران دوره معاصر	۱۹۷۷
سایر مراکز	دکتر عطا اله رفیعی آتانی	تبیین کنش انسانی در چهارچوب حکمت صدرایی	۱۹۷۸
سایر مراکز	دکتر مسعود اقبالی	نقد و بررسی «ترجمه الهی قمشه ای و مکارم شیرازی» از قرآن کریم با تأکید بر نظریه سطح «معنایی- لغوی» کارسی	۱۹۷۹
سایر مراکز	دکتر کبری راستگو	بررسی نظریه معنای کانونی در دانش مفردات (با تکیه بر فرهنگ التحقیق فی کلمات القرآن)	۱۹۸۰

عنوان طرح | صاحب طرح | دستگاه مجری

سایر مراکز	دکتر بهمن هادیلو	بررسی نمود علوم بلاغی در ترجمه‌های معاصر قرآن	۱۹۸۱
سایر مراکز	دکتر مجید چهری	تحلیلی بر فرایند تولید رویکردهای جدید در قصه پژوهی قرآنی همگام با نزول	۱۹۸۲
سایر مراکز	دکتر عبدالله اصفهانی	تفسیر به رأی عقلی در تفسیر درایی قرآن با محوریت ماهیت عقل	۱۹۸۳
سایر مراکز	دکتر عبدالحسین خسروپناه	علم طبیعی دینی، امکان یا امتناع	۱۹۸۴
سایر مراکز	دکتر سید ضیاءالدین میرمحمدی	تبیین تاریخی و فراتاریخی نقش امامان معصوم (ع) در فرهنگ و تمدن اسلامی	۱۹۸۵
سایر مراکز	دکتر مصطفی مومنی	نقد و تحلیل ماده ۴۸۳ قانون مدنی: رویکردی نو به احکام و آثار تلف مورد اجاره	۱۹۸۶

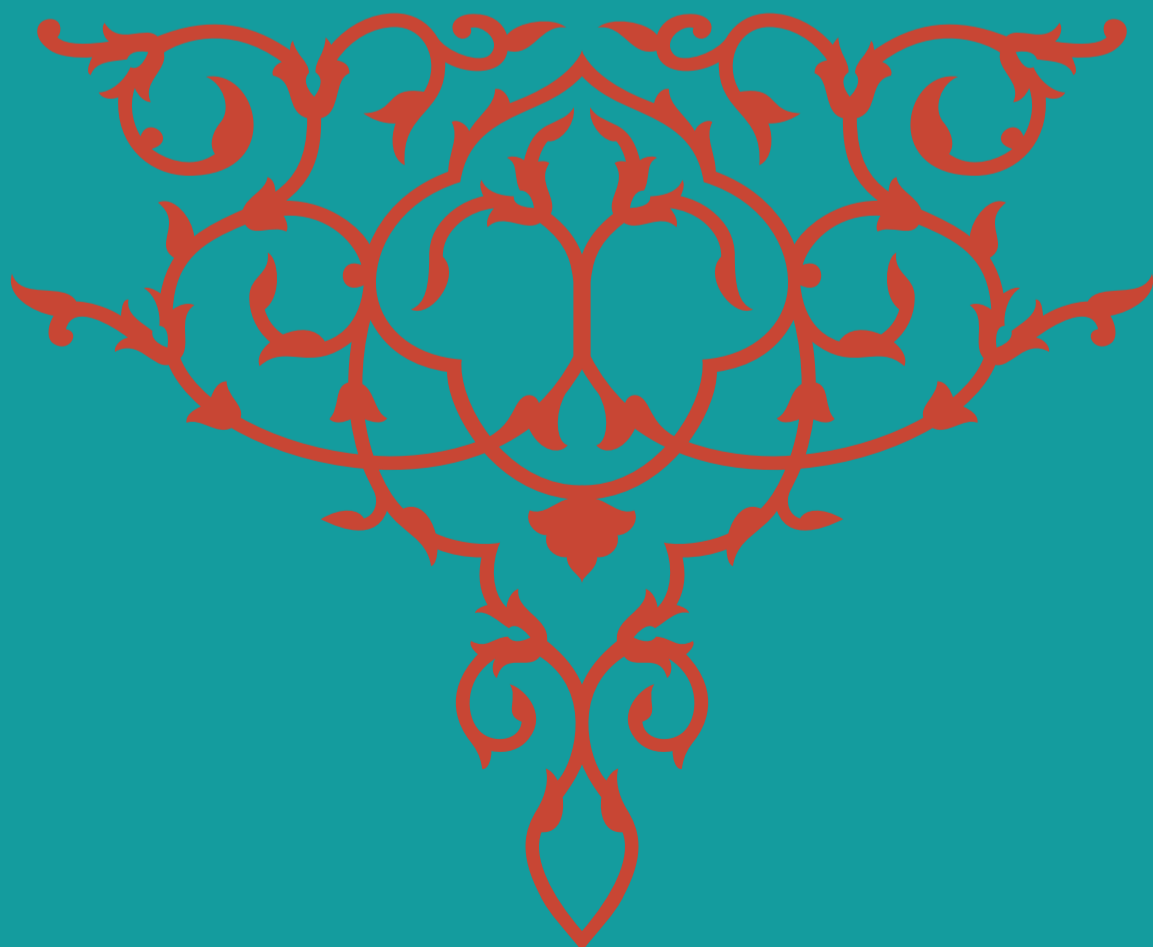

بخش دوم:

خلاصه‌ای از محتوای کرسی‌های تخصصی برگزیده

سروای عالی انقلاب فرهنگی
سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

الگوی تنظیم رغبت و کارکردهای مقابله‌ای و درمانی آن در منابع اسلامی

ارائه دهنده: دکتر حمزه عبدی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
انجمن روانشناسی اسلامی	علوم رفتاری	۱۳ بهمن ۹۵	کرسی ترویجی	دکتر رحیم نارویی

دکتر حمزه عبدی: از میان مفاهیم دینی زهد مفهومی است که توان بهبود برخی از اختلالات و مشکلات روانی را دارا است و هم‌زمان میزان درمان آن را افزایش می‌دهد. زهد در روایات به صورت‌های مختلفی معنی شده است؛ زهد در لغت به معنای خلاف رغبت و در اصطلاح می‌توان گفت به معنای دل‌کندن از دنیا و دل‌بستن به آخرت است. پیام‌های روانشناسی تنظیم رغبت عبارت‌اند از اثبات هیجان، آسایش، مقابله با سختی، قدرت‌بازدارندگی و تسهیل صفات مثبت زیرا با تنظیم رغبت بین دنیا و آخرت شاهد توان شادی و غم خواهیم بود. همچنین تنظیم رغبت موجب آسودگی، افزایش توان مقابله با دشواری‌ها، جلوگیری از ارتکاب محرمات و ارتقاء صفات مثبت می‌شود. زهد موجب بروز برخی انحرافات در اسلام شده است و حتی در زمان پیامبر اکرم (ص) نیز برداشت‌های اشتباه وجود داشته است که وی با آن‌ها مقابله کرده و بیان می‌کند دنیا را طلب کنید و اگر می‌خواهید به معاد برسید باید از همان مسیر حرکت کنید. بنابراین می‌توان گفت رغبت به موضوعات دنیوی تابع موضوعات اخروی است. در درمان، صرف آموزش کافی نیست. جهت درمان، درونی کردن مفاهیم ضروری است. در غیر این صورت ارزش درمانی نخواهد داشت که برای درونی کردن مفاهیم در مرحله نخست باید از متخصص استفاده کرد سپس به درمان پرداخت.

دکتر رحیم نارویی: در مقاله الگوی تنظیم رغبت و کارکردهای مقابله‌ای و درمانی آن در منابع اسلامی، از واژگان الگوی نظری، تنظیم رغبت و زهد استفاده شده است که به صورت کامل شرح داده نشده‌اند. به‌ویژه واژه رغبت که مفهوم کلیدی این مقاله است. در مباحث تخصصی واگذاری معنی به ذهن عرفی افراد مناسب نیست و حتی ممکن است به اشتباه گمان شود که مخاطب تمام مطالب را متوجه شده است و به‌موجب آن احساس رضایت نیز حاصل شود. در صورتی‌که چنین اتفاقی رخ نداده است و به همین دلیل مراد محقق در پایان‌نامه ذکر می‌شود. در موارد زیادی مشاهده می‌شود که واژگان میل و رغبت، به یکدیگر عطف شده‌اند. بنابراین می‌توان گفت رغبت و میل به یک معنا هستند. درحالی‌که چنین نیست. بنابراین باید یک کدام از این دو واژه حذف شوند. زیرا در ادبیات علمی هر کلمه مورد سؤال قرار خواهد گرفت.

تهاجم فرهنگی یا تبادل فرهنگی

ارائه دهنده: دکتر هادی وکیلی، دکتر احمد صادقی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
باشگاه هنر و اندیشه مشهد	علوم اجتماعی	۱ فروردین ۹۴	کرسی ترویجی	کرسی، مناظره بوده است.

دکتر هادی وکیلی: سه رکن اقتصاد، سیاست و فرهنگ در هر جامعه‌ای وجود دارد و این سه ضلع همیشه باهم در تعامل اند؛ اما قاعده اصلی این مثلث فرهنگ است. در حال حاضر باید روی بالندگی‌های فرهنگی و شکوفایی آن فکر کرد؛ عرضه فرهنگ اشتباه نبوده بلکه باید انجام شود و این یعنی تبادل فرهنگ؛ اما آنچه پس از این رخ می‌دهد تهاجم فرهنگی است یعنی عرضه فرهنگی کشوری دیگر در کشور مقصد موجب تخریب فرهنگ آن کشور شود. اصل تهاجم در حوزه فرهنگ وجود داشته؛ اما برداشت‌ها از آن دچار افراط و تفریط است. کشوری مثل انگلستان با دارا بودن ابزار و قدرت در یک زمان خاص هند را مستعمره خود کرد و این‌گونه زبان خود را به آنان تحمیل کرد که این معنای تهاجم فرهنگی دارد. تهاجم فرهنگی یعنی اینکه کشوری با ابزار و قدرت فرهنگ خود را تحمیل کند. ما به عنوان شرقی و آنچه به عنوان غرب بیان می‌شود بیش از ۲۰۰۰ سال رابطه فرهنگی داشتیم یعنی زمانی بین ایران و یونان رابطه فرهنگی وجود داشت و ایرانی‌ها صد برابر اروپایی‌ها و غربی‌ها تولید فرهنگ داشتند. تا به اینجا علم و فرهنگ و کتاب توسط ما تولید و با آن‌ها تبادل می‌شود؛ اما گاهی برعکس بوده و آنان تولیدکننده هستند و من باید توان انتخاب داشته باشم که کدام را پذیرفته و کدام را نپذیرم و نمی‌توان فرهنگ را تحمیل کرد. برای چندین قرن گل سرسبد کرده زمین ما بودیم و در شرایطی تمدن ما به دنیا عرضه می‌شد که غربی‌ها هیچ نداشتند پس ما باید در شرایط کنونی آگاهانه غرب را آنالیز کنیم که چه چیز را از آنان گرفته و چه چیز را نگیریم. ما درباره غرب معتقد به گزینش بوده و نباید تسلیم خود باختیم؛ گاهی غربی‌ها فرهنگ را مستقیم تحمیل کرده و گاهی از طریق دست‌نشانده‌های خود مثل رضاشاه آن را تحمیل می‌کنند. فرهنگ اسلام با ایران دچار تبادل شده و اگر کسی توانست اثبات کند که عرب‌ها ایرانیان را به زور مسلمان کرده‌اند بنده از عضویت در هیئت علمی دانشگاه استعفا خواهم داد زیرا ایرانیان پس از سه قرن از حمله اعراب به تدریج مسلمان شدند. این تهمت اعراب یکی از زشت‌ترین و دروغ‌ترین تهمت‌های تاریخی؛ آگاهی دادن به جامعه در زمینه‌ی فرهنگ یکی از مهم‌ترین کارها به شمار آمده و باید از همان جایی که مورد حمله قرار گرفته‌ایم و نظریه فاسد بیان می‌شود به سمت تولیدات سالم حرکت کنیم.

دکتر احمد صادقی: در تمام عناوین و تعریف‌های تهاجم فرهنگی جبهه‌گیری وجود دارد و ارزیابی منصفانه کمتر دیده شده است، مهم داشتن یک تحلیل و ارزیابی بی‌طرفانه است و این یکی از دلایل نداشتن ثمره و نتیجه درباره این موضوع بوده چون افراطی‌گری‌های زیادی داشتیم. این تفکر اشتباه است که دنیای غرب در این فکر است که فرهنگ اسلامی ما را نابود کند، البته چیزهایی هم وجود دارد. در حوزه تهاجم فرهنگی زیاد کار نکرده‌ام، واقعیت این است که چرا آنان توانستند فرهنگ خود را صادر کنند و اگر ما دارای تمدن و سابقه تاریخ هستیم چرا فرهنگمان را صادر نکردیم؟ مشخص نیست چه کسی تهاجم فرهنگی را انجام می‌دهد؛ دولت‌های غربی، نخبگان سیاسی و اقتصادی یا مردم؟ امروز بسیاری از ویژگی‌های برگرفته از فرهنگ، غربی است مثل نظام آموزشی یا داشتن دموکراسی پس کجای این‌ها تهاجم است؟ اساس و محور فرهنگ غرب با قدرت گرفتن در حوزه اقتصادی روی کار آمده و آنان به ثروت‌های خدادادی اکتفا نکردند. احمدی‌نژاد فکر می‌کرد می‌تواند جامعه را با تکیه‌نگاری و به صورت سنتی اداره کند؛ اما اساس فرهنگ غربی مدرنیته اداره کردن است. عقلانیت عنصر اصلی مدرنیته و فرهنگ غرب است و امروز نه تنها ایران بلکه تمام دنیا متأثر از فرهنگ غرب است چون آنان به دنبال بهترین ابزار برای بازدهی بیشتر در کمترین زمان هستند.

داستان‌های شفابخش (رویکرد روان‌شناختی به داستان‌های قرآن کریم)

ارائه دهنده: دکتر محمد جواد پیرمرادی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
پردیس فارابی دانشگاه تهران	علوم رفتاری	۱۱ اردیبهشت ۹۵	کرسی ترویجی	دکتر یدالله احمدی ملایری دکتر علیرضا محمدرضایی

دکتر محمد جواد پیرمرادی: نتایجی که از بررسی داستان‌های قرآن کریم به دست آمد نشان داد که آن‌ها با توجه به ماهیتی که در معنا و ساخت خود دارند، شفا دهنده هستند. برخی از عواملی که باعث شفابخشی داستان‌ها شد مورد بررسی قرار گرفت. برخی از این عوامل، عمومی و مرتبط با ماهیت ذاتی داستان هستند. برخی عوامل اختصاصی و مربوط به ماهیت هدایت‌کنندگی قرآن است. با توجه به اهمیت داستان‌های قرآن می‌توانند در فضای بالینی و درمانی مورد استفاده قرار گیرند. امروزه، بیماری‌های مزمن و دردناک افزایش چشمگیری پیدا کرده و مشکلات پیچیده در زندگی مدرن به همراه آشفتگی‌های اجتماعی موجب سردرگمی در یافتن معنای زندگی شده و منشأ بیماری‌های ذهنی گشته‌اند. در این مطالعه تلاش شد تا چهارچوبی نظری معرفی شود تا با کمک آن از طریق یافتن معنا و روی آوردن به معنویت درمانی این ذهن‌های پرسؤال که با روان‌شناسی کلاسیک قانع نشده‌اند، التیام یابند. بررسی این داستان‌ها کمک کرد تا دریچه تازه‌ای بر روان‌شناسی معناگرا و تحلیل‌گر گشوده شود. رویکرد روان‌پویشی اولین رویکردی بود که جستجوی معنا را در ناهشیار به عنوان عاملی برای درمان بیماران با مشکلات روان‌شناختی معرفی کرد. تأکید بر نشانه‌ها و تداعی آزاد، تفسیر رؤیایها، تحلیل روابط بین شخصی اولین گام‌ها برای درمان بیماران بود. فروید عقیده داشت هنگامی که انسان‌ها معنای دقیق ناهشیار خود را دریابند شفا پیدا می‌کنند. شاید فرانکل در کتاب مشهور خود تحت عنوان «در جستجوی معنا» اولین کسی بود که در حوزه روان‌شناسی به اهمیت ویژه معنا بخشی به رویدادهای منفی اشاره کرده است. او که افراد خانواده‌اش را در جنگ دوم جهانی از دست داد، برای کنار آمدن با این دشواری‌ها، تلاش کرد معانی مثبتی برای مرگ و زندگی بیابد و به این طریق توانست رنج‌هایش را تحمل کند. اروین یالوم، روان‌شناس مشهور معاصر که به روان‌شناسی اگزیستانسیونیالیسم شهرت دارد و در عین حال روان‌تحلیل‌گر نیز هست، به بیماران مبتلا به سرطان و کسانی که فرصت کمی در زندگی داشتند خدمات مشاوره می‌داد. در طول تجربه‌های بالینی یالوم دریافت که اضطراب‌های بنیادین، با معنا دادن به رویدادها کاهش پیدا می‌کند. در عین حال، یالوم به طور ذاتی، به داستان‌ها علاقه نشان داد و دریافت که انتقال آنچه می‌خواهد از طریق داستان‌ها بسیار ساده‌تر شده است. اما مسیر داستانی او مسیر داستان‌های روان‌درمانی بود. او مستقیم از داستان‌ها برای درمان بیماران استفاده نکرد. به طور موازی، مهروموم‌ها است که رویکرد روایت‌درمانی در یک مسیر جداگانه راه خود را طی می‌کند. در روایت‌درمانی از بیماران خواسته می‌شود تا داستان زندگی خود را روایت کنند و تمرکز و تأکید بر ایجاد معانی جدید در زندگی‌شان است. مشکلات به صورت داستان‌هایی دیده می‌شوند که مردم قبول کرده‌اند برای خود تعریف کنند. در این رویکرد اما داستان‌های پیش‌نوشته در درمان استفاده نشده‌اند. رویکرد معنویت‌درمانی که رویکرد جدیدی در حوزه سلامت است، تلاش کرده تا با استفاده از مفاهیم مذهبی، راهی برای سازگاری با شرایط دشوار ارائه کند.

دکتر علیرضا محمدرضایی: مواردی چون کوتاه بودن چکیده و طولانی بودن مقدمه از جمله نقدهای وارده است. سپس بحثی گشوده شد که مربوط به تعمیم بخشی از جریان روان‌شناختی به داستان‌های قرآن بود. ایشان اشاره کردند که نویسنده قرآن یک نویسنده انسانی نیست و نمی‌توان این موارد را به قرآن تعمیم داد. در پاسخ عنوان شد که قسمت اول مرتبط با مفهوم داستان به طور کلی است و قرار نیست به قرآن به طور ویژه تعمیم یابد. بلکه ویژگی‌های منحصر به فرد داستان‌ها در قرآن در بخش دوم مورد بحث قرار گرفته است. نکته بعد در مورد خواننده داستان‌های قرآن بود که نمی‌تواند خواننده برداشت شخصی خود را از داستان داشته باشد. در پاسخ عنوان شد که در قرآن خواننده مورد هدایت قرار می‌گیرد و راه درست و سلامت به او نمایانده می‌شود اما در عین حال او اختیار برگزیدن راه خود را چه شرو چه خیر دارد و البته مسئولیت پذیرش آن هم بر عهده خود اوست.

بررسی ابعاد حقوقی تسلیح کرانه باختری

ارائه دهنده: دکتر توکل حبیب زاده، دکتر هرمیداس باوند

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
پژوهشکده بسیج حقوقدانان	علوم اجتماعی	۱۱ بهمن ۹۳	کرسی ترویجی	کرسی، مناظره بوده است.

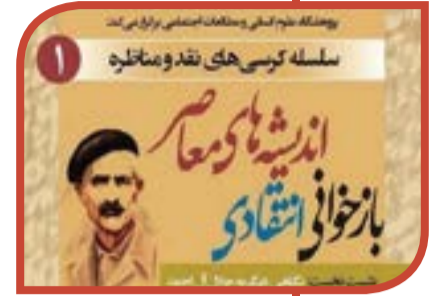
دکتر توکل حبیب زاده: بحث مقاومت مسلحانه قطعاً ذیل مقاومت مطرح خواهد شد که طبعاً در راستای موضوعات اخیر تسلیح کرانه باختری است که از سوی جمهوری اسلامی ایران نیز به عنوان یک سیاست اعلام شده است. حق تعیین سرنوشت یکی از اصول بنیادین حقوق بین الملل است و نظرات مختلفی در مورد محتوای حق تعیین سرنوشت مطرح شده. حق تعیین سرنوشت به عنوان یک ایده سیاسی در اعلامیه استقلال آمریکا و اعلامیه حقوق بشر و شهروندی فرانسه در ۱۷۸۹، ریشه دارد و این دو ملت، یعنی آمریکایی‌ها و فرانسوی‌ها بر همین مبنا علیه حاکمیت وقت انقلاب کردند. در طول قرن نوزدهم اصل تعیین سرنوشت از سوی جنبش‌های ناسیونالیستی به کار گرفته شد که هر ملتی حق دارد دولت مستقلی تشکیل دهد و متوجه شدند هر گروهی که به عنوان یک ملت انسجام و یکپارچگی لازم را داشته باشد، می‌تواند ادعای استقلال خواهی داشته باشد. در فرایند اتحاد آلمان و ایتالیا نیز همین ایده به کار گرفته شد و با ایده حق تعیین سرنوشت، این دو کشور متحد شده و به آلمان و ایتالیای امروزی تبدیل شدند. بعد از انقلاب بلشویکی روسیه نیز ایده تعیین سرنوشت با پدیده ناسیونالیسم به گونه دیگری بر اروپای شرقی گره خورد و گروه‌های انسانی که دارای ویژگی‌های مشترک زبانی، نژادی و مذهبی بودند، مدعی شدند که یک ملت را تشکیل می‌دهند و بنابراین به دنبال تشکیل دولت برآمدند و این همان ایده‌ای است که در اعلامیه ۱۴ ماده‌ای ویلسون رئیس جمهور وقت آمریکا در جریان جنگ جهانی اول مطرح شد. اما این ایده در ادامه، موجب تجزیه امپراتوری‌های دیگر از جمله امپراتوری عثمانی شد که بعد از تجزیه، سرزمین‌های جدا شده از این امپراتوری، در قالب نظام نمایندگی میثاق جامعه ملل قرار گرفتند و مقرر شد که دولتی از دولت‌های قدرتمند وقت از جمله انگلیس و فرانسه بتوانند با کمک اندکی که به این ملت‌ها انجام می‌دهند، آن‌ها را به سمت تشکیل دولت سوق بدهند که این سرزمین‌ها به گروه الف، ب و ج تقسیم شدند. نظام نمایندگی بعد از میثاق جامعه ملل و سرزمین‌های سه‌گانه و مبنای استقلال خواهی این ملت‌ها یا سرزمین‌هایی که در گروه الف قرار گرفتند همین ایده حق تعیین سرنوشت بود که هنوز البته بُعد حقوقی به معنای خاص کلمه به خود نگرفته بود. فلسطین در زمره سرزمین‌های گروه الف قرار گرفت و مقرر شده بود که دولت سرپرست یعنی انگلستان با کمک و ارائه مشاوره این سرزمین‌ها را به استقلال برساند همچنان که در عراق، سوریه، لبنان و اردن این امر رخ داد؛ اما برای فلسطین سرنوشت دیگری رقم زدند. بعد از جنگ جهانی اول، حق تعیین سرنوشت، به عنوان سلاح مبارزه طلبی و مبارزه با استعمار به کار گرفته شد. یکی از اهداف سازمان ملل در ماده یک و همچنین ماده ۵۵ این منشور، همین رعایت و احترام به حق تعیین سرنوشت ملت‌ها و خودمختاری آن‌ها اعلام شد. در فصل ۱۱ و ۱۳ این منشور، مبنای حقوقی برای جنبش‌های آزادی بخش و مبارز علیه استعمار مطرح و بعدها به قاعده بین الملل عرفی تبدیل شد.

دکتر داوود هرمیداس باوند: نظام بین المللی بر دو بنیان استوار است؛ یکی بنیان حقوق است که اصل برابری حاکمیت کشورها و اصل ژئوپلیتیک کشورهاست و در نظام بین المللی نه تنها نظم‌های نوین بین المللی به وسیله قدرت‌های برتر یا فاتح تأیید و تنظیم شده بلکه در روند تعاملات سیاسی و موارد حقوقی بین المللی هم اثرگذار هستند. در فصل ۷ شورای امنیت هیچ اشاره‌ای به عدالت نیست بلکه مصلحت سیاسی تصمیم‌گیرنده است. در فصل شش هست؛ در حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات بین المللی طبق عدالت و حقوق بین الملل ولی در فصل هفت، دقیقاً مصلحت سیاسی است. مصلحت سیاسی هم معمولاً پیرامون نظرات، مصالح و منافع قدرت‌ها و اعضای دائمی است؛ عمدتاً کشورهای غربی که منافع ملی‌شان را در ابعاد گسترده تعریف می‌کنند در نقاط مخالف جهان و معتقدند در خلیج فارس و آسیای جنوب شرقی دارای منافع حیاتی هستند یعنی این‌ها این صلاحیت را دارند که در فعل و انفعالات و تعاملات این مناطق اظهار نظر یا حتی تصمیم‌گیری کنند. انقلاب کبیر فرانسه حسنش این بود که برای اولین بار اصل آزادی تعیین سرنوشت را به دلیل اینکه حاکمیتی که قبلاً در انحصار امپراتوران و پادشاهان بود، بر آن بود که حاکمیت از آن مردم و ملت است. بنابراین دولت‌ها کارگزار ملت‌ها هستند و مردم هستند که درباره آینده‌شان تصمیم می‌گیرند. بعد از انقلاب فرانسه و شکست ناپلئون دو نهاد ایجاد شد؛ یکی کنسرت اروپایی بود یکی هم اتحاد مقدس. اتحاد مقدس تمام نظرش این بود که باید از تمام جنبش‌های آزادی خواهانه و استقلال طلبانه جلوگیری کند. کنسرت اروپایی هم می‌گوید که هر بحرانی پیش بیاید، کشورهای بزرگ با برگزاری اجلاس‌هایی مشکلاتشان را حل و فصل کنند که همین هم تا حدودی موجب شد جنگ بین المللی پیش نیاید. بعد از الهام از ارزش‌های انقلاب کبیر فرانسه، بلافاصله در آمریکای لاتین می‌بینیم ژنرال میراندا که در ارتش ناپلئون بود، جنبش‌های آزادی خواهانه‌ای را بر اساس همین ارزش‌ها در شمال به رهبری «سیمون بولیوار» و «خوزه سن مارتین» در جنوب شکل می‌دهد از ۱۸۲۳ و موفق می‌شود استقلال را در آمریکای لاتین ایجاد کند.

نگاهی دیگر بر جلال آل احمد به همراه نقد و بررسی کتاب «واسازی متون جلال آل احمد»

ارائه دهنده: دکتر مجتبی گلستانی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی	علوم نقلی	۱۴ اردیبهشت ۹۵	کرسی ترویجی	دکتر سید رضا شاکری دکتر زینب صابریور

دکتر مجتبی گلستانی: به علت عدم هم‌نسلی ما با آل احمد، شناخت ما از وی تنها از طریق آثار سایرین می‌تواند صورت بگیرد. برای این کار، دودسته متن متفاوت وجود دارد که در کنار هم تصویری برساخته از وی برای نسل ما ارائه می‌دهد. دسته اول این متون متعلق به روشنفکرانی است که وجهه رفتاریشان را با جلال پرننگ می‌کنند و بر لائیک بودن او تأکید دارند. دسته دوم متون متعلق به تحلیل‌گرانی است که جلال را سید جلال می‌نامند و بر چرخش ایدئولوژیک او از کمونیسم تأکید دارند. اما تحلیل‌های هیچ‌کدام از این دودسته وزن و شایسته‌آکادمیک ندارند و در مجموع در مورد جلال آل احمد پژوهش با رویکرد علمی بسیار محدود است و صرفاً می‌توان به آثاری نظیر مقالات حورا یآوری، بیژن عبدالکریمی، دکتر پاینده و... اتکا نمود. در واقع کارهای انجام‌شده بر روی آثار جلال آل احمد به دودسته مقالات انبوه علمی-پژوهشی و کتاب‌های معدود غیرعلمی پژوهشی تقسیم می‌شوند که در هر دو این دسته آثار، محوریت، مرکزیت و اقتدار شخصیت جلال از پیش پذیرفته شده است. دلیل این مسئله این است که بیشتر منتقدین ادبی و نظریه‌پردازان ایران، به‌طور سنتی برای تحلیل از کل به جزء می‌روند در حالی که اقتضای پژوهش صحیح این است که همچون دریدا از جزء به کل رفت.

دکتر شاکری: اثر آقای گلستانی از لحاظ منبع‌شناسی و مستندات، اثری قوی است. باید گفت که آل احمد به تاریخ پیوسته اما مسئله آل احمد همچنان زنده است و هنوز هم مسئله ماست. همین‌که این پژوهش در این دوره انجام شده، نشان می‌دهد که ما به مرحله‌ای رسیده‌ایم که بتوانیم با مسائلمان مواجهه شده و با گذشته روبه‌رو شویم. پرسش‌های آل احمد، پرسش از آزادی، آگاهی، گفتگو و مشارکت است که هنوز هم جز پرسش‌های اساسی ما هستند. چرخش آل احمد «از غرب‌زدگی به غرب‌زدگی» هنوز هم مسئله انسان ایرانی است. گفتگوی آل احمد گفتگوی politics با poetics است که از یونان باستان تا امروز مورد بحث بوده و تاریخ امروز ما هم صحنه گفتگوی این دوست. Politics ما که همواره صحنه تازش و اقتدار بوده، تنها در سایه poetics می‌تواند تهذیب شود. نویسندگان در کتاب، نسبت جلال را با سیاست نظری می‌سنجد اما در مورد امر سیاسی ساکت می‌ماند. زندگی جمعی تحت یک حکومت گویی در ذات ایرانی‌ها عجیب شده به نحوی که زندگی بدون وجود حاکمیت برای بسیاری از ایرانیان امری عجیب است در حالی که امر سیاسی متضمن معناداری حکومت و درک معنای زندگی تحت یک رویه سیاسی است. این مشکل، فقط به دنیای امروز ما نیز محدود نمی‌شود بلکه حتی فارابی هم بدون تفکیک حکومت از سیاست و تفکیک سیاست از امر سیاسی، وجود حاکمیت را بدیهی فرض می‌کند. وی افزود که جلال در نقطه مقابل سیمین قرار می‌گیرد چراکه سیمین دانشور از هویتی شکل یافته برای انسان ایرانی حرف می‌زند و در آثارش سعی در سامان دادن و حفظ این هویت دارد در حالی که جلال ناقد این هویت است و از چیزی جز انسان مراقبت نمی‌کند و همین باعث می‌شود که آل احمد با policy سراغ موضوعات نرود.

دکتر زینب صابریور: تک‌نگاری به‌طور کلی در ادبیات ما کار بسیار محدودی است و کمتر پژوهشگری است که به دنبال تک‌نگاری رفته باشد و به همین دلیل کار آقای گلستانی کار ارزشمندی است اما در مورد خود آل احمد می‌توان گفت که نثر آمرانه، خطابی و منبری آل احمد در متن‌های وی به عینه قابل‌ره‌گیری است و این مطلب، غیر از این که به شخصیت خود آل احمد مربوط باشد به زمانه آل احمد نیز مربوط است. اگر به بافت زمانی-مکانی دوره جلال نگاه کنیم و آثار وی را در این بافت بررسی کنیم، متوجه می‌شویم که آل احمد بیشتر به زمانه خودش واکنش نشان می‌دهد تا اینکه روند ساخت یافته و منظمی از ایده پردازی و تغییر عقیده داشته باشد. این مطلب در رابطه‌ای که جلال بین شرق و غرب برقرار می‌کند به خوبی قابل مشاهده است. نسبت رابطه فرهنگی شرق با غرب از دید جلال همان نسبت رابطه اقتصادی شرق و غرب است. جلال باینکه غرب صادرکننده فرهنگ را به عنوان معیاری برای کوبیدن شرق در نظر می‌گیرد اما نمی‌تواند خارج از رویکرد زمانه خودش با مسئله مواجه شود و در نهایت حکم می‌کند که هدفش از عنوان کردن بحث غرب‌زدگی، توزیع عادلانه امکانات است. یعنی در عین ستایش غرب نمی‌تواند تمایلش به مارکسیسم را هم مخفی نماید.

شرط کفایت تحلیل در نقد ادبی

ارائه دهنده: دکتر حسین صافی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	رتبه کرسی	ناقد/ ناقدان
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی	علوم نقلی	۲۶ بهمن ۹۴	کرسی ترویجی	دکتر فاطمه راکعی دکتر عبدالحسین فرزاد

دکتر حسین صافی: مباحث منسوب به نقد ادبی چیست؟ بسیاری از پیشگامان نقد ادبی با یک دیدگاه ساختارگرایانه برساختارگرایانه برساختارگرایانه برساختارگرایانه تمركز داشتند و در عین حال سعی کردند پایگاه تقلید گرایانه را با نظریه‌پردازی حدود ادبیات در زبان این طور توجیه کنند. اگر آفرینش ادبی کنشی است در مایه سخن ورزی و یاد ر ساحت سخن، پس لابد نقد ادبی یا توانش با خصوصیات که ذکر می‌کنیم بخشی از توانش زبانی به شمار می‌آیند. توانش ادبی از دیدگاه صاحب نظران نقد ادبی: «توانش ادبی تابعی است از توانایی و درک ارزش ادبی اثر با توجه به نگرش مهمی درباره مسئله انسان و رابطه اش با جهان که اسمش را گذاشته‌ام تعهد اجتماعی». دوم اینکه «توانش ادبی تابعی است از توانایی سخن سنجی اثر با توجه به ویژگی‌هایی که از طریق گشتارهای معنایی یا انسجام صورت می‌گیرد. یعنی کسی که توانش ادبی دارد باید آرایه‌ها را جوری تعبیر کند که در نهایت ختم شود به یک مضمون واحد که آن هم هدف یا نیت نویسنده است.» سوم «توانش ادبی توانایی کشف مضمونی واحد از پس صورت آراسته و پیراسته اثر است»، یعنی باید آن وحدت ساختاری بین صورت و محتوای یگانه اثر را درک کند تا دارای توانش ادبی به حساب بیاید. آنچه تعهد اجتماعی نام گرفته انگیزه‌ای است برای خوانش متن ادبی. می‌دانیم تا متنی خوانده نشود نمی‌توانیم ببینیم این متن دارای تعهد اجتماعی هست یا نه، یا نگرشی در مورد انسان و جهان... این ماکول می‌شود به بعد از خوانش، نه اینکه اینجا گفته مقدمه‌ای برای ورود به متن است. انسجام بلاغی یعنی نیت یا پیام نویسنده باید به صورت واحد در متن کشف شود. هیچ منتقد کارگشته‌ای نیست که به درک واحدی از متن برسد، نهایتاً بتواند تأکید کند که پیام مؤلف این بوده است. وقتی وحدت مضمونی و آن مضمون واحد ناب یگانه وجود ندارد و قابل کشف نیست پس انسجام بلاغی هم خود به خود منتفی می‌شود. اینکه پیام واحدی نداریم تا ببینیم شگردها، آرایه‌های ادبی که در یک اثر بکار رفته، در راستای برآوردن آن هدف بوده یا نبوده است. این سه ویژگی این ایرادها به آن‌ها وارد بوده با این اوصاف اگر پیام نویسنده زیر سؤال برود، خیلی وقت‌ها خود نویسنده هم از یک اثر نمی‌داند چه پیامی داشته است؛ که نمی‌دانیم نویسنده‌ای منظورش از آفرینش اثر «این بوده» که می‌گوید: «وقتی داشتیم این اثر را می‌نوشتیم منظورم این نبوده ولی الآن که شما می‌گویید منظورم می‌توانسته این باشد». پس وقتی نویسنده تکلیفش با خودش روشن نیست، تکلیف خواننده روشن است که دنبال پیام کجا باید بگردد. پس وقتی وحدت مضمونی زیر سؤال می‌رود، آن وقت می‌توانیم هدف از نقد ادبی را به جای کشف پیام یگانه متن با این مسئله جایگزین کنیم که چرا این پیام کشف نمی‌شود؟ یعنی به عبارت دیگر چرا دامنه خوانش پذیری اش نامحدود است. در این رابطه دو تا پیشنهاد داده شده که به عنوان تز و آنتی تز مطرح می‌کنم سپس دیدگاه خودم را نیز مطرح می‌کنم. دیدگاه اول ادبیات را محصول هنجارگریزی از جوهر انتزاعی زبان و برجسته‌سازی صورت انضمامی متن فرض می‌کند. از این رو متن ادبی را به شیوه آشنایی زدایی از زبان تغییر می‌دهد. دیدگاه دوم معتقد است سخن یا کلام تجلی‌گاه ادبیات است و ادبیات در آن حلول می‌کند؛ یعنی تجلی‌گاه خام ادبیات زبان است. از نظر این دیدگاه مطالعه متن، سبک سنجی و... شرایط لازم و کافی برای خوانش پذیری نیستند و این در نقطه مقابل دیدگاه قبل قرار دارد که نه شرط لازم می‌دانست و نه کافی. این دیدگاه به خواننده کمک می‌کند تا در چالش تفسیرهای زورکی و کلیشه‌ای نیفتد ولی از طرفی این خطر وجود دارد که خواننده در چاه باطلی بیفتد که گمان کند نقد ادبی، هیچ راه و رسمی ندارد و کاملاً سلیقه‌ای است. دیدگاه سوم، گریز از هنجارهای زبان را چندان برای آفرینش متن ادبی ضروری نمی‌داند که مطالعه ادبیات را تنها به نوعی زبان‌شناسی صورت‌گرا ارائه دهد و از سوی دیگر برخلاف دیدگاه‌های ضد زبان‌شناسی، سهم زبان را در ساختاردهی ادبیات بیش از آن می‌داند که بتوان در جوهره ادبی متن نادیده اش گرفت. در این رویکرد سوم برابر انگاشتن کل زبان‌شناسی مورد نظر ساختارگرایان و تصور آن به عنوان روند مکانیکی اکتشاف متن بدون توجه به کارکرد بافت و وابسته اش همان قدر از خوانش به نظر می‌رسد که تنزل به مرتبه ماده خامی برای ادبیات و انتساب جوهر ادبیات به وادی ناشناخته‌ای در فراسوی زبان. اگر بپذیریم برای مطالعه ادبیات راهی به جز تحدید متن نداریم در این صورت باید زبان ادبیات و غیر ادبیات را همراهز بدانیم. برای دستیابی به چنین الگویی نه نقد ادبی را می‌توان منحصر به زبان‌شناسی دانست و نه زبان‌شناسی را می‌توان یکسره از نقد ادبی کنار گذاشت.

مفهوم شناسی فقه سیاسی و فقه حکومتی

ارائه دهنده: دکتر سیدسجاد ایزدهی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
پژوهشگاه فقه نظام	علوم نقلی	۷ دی ۹۵	کرسی ترویجی	دکتر سیدکاظم سید باقری دکتر سیدیا سر صادقی

دکتر سجاد ایزدهی: تلقی واحدی در زمینه فهم و تعریف فقه سیاسی وجود نداشته و امروز هم وجود ندارد. امروز تعبیر گوناگون فقه سیاسی، فقه السیاسه، فقه حکومتی، فقه الحکومه با تعاریف گوناگون رایج است و تلقی اجماعی از این اصطلاحات وجود نداشته و امروز هم به دلیل جزیره‌ای شدن بحث، تلقی واحدی وجود ندارد، از سوی دیگر این تعاریف با گونه‌های گرایش علمی افراد هم فرق می‌کند به عنوان نمونه فردی که با گرایش علوم سیاسی به بحث می‌پردازد با تلقی فردی که از منظر حقوقی بحث می‌کند متفاوت است. امروز در حوزه فقهی که به امور سیاسی و حاکمیتی می‌پردازد، مفاهیم استاندارد نشده است و البته بدون شك در آینده باید به این سمت حرکت کنیم. علت نبود استاندارد و اجماع در اصطلاحات، این است که ماهیت فقه سیاسی در فرایند شدن است و هنوز چیزی به عنوان دانش فقه سیاسی شکل نگرفته است و امروز این دانش، شاخه‌ای از فقه یا سیاست است و هنوز هویت دانش ندارد و مفهوم همه‌پسند به وجود نیامده است. در حوزه تعاریف، هر کس طبق گمانه‌زنی و سلیقه خود تعریف و بحث می‌کند، اما باید اذعان داشت که فقه سیاسی در ذیل فقه عمومی جای می‌گیرد و قواعد و اصول فقه عمومی بر او حاکم است و تمایز در نوع مسائل و موضوعات است که از جنس سیاسی است، کما اینکه در فقه اقتصادی، پول و سرمایه و در فقه پزشکی سلامت و جسم به عنوان موضوع مطرح است. البته باید توجه داشت که فقه سیاسی دارای ویژگی‌های خاص نیز است؛ به عنوان نمونه، موضوع علم فقه، فعل مکلف است، اما این سؤال اساسی وجود دارد که آیا در عرصه فقه سیاسی هم باز فعل مکلف موضوع است یا خیر؟ که گفته‌اند مکلف موضوع نیست، چون اولاً در فقه سیاسی تنها بحث تکلیف مطرح نیست، بلکه تکالیف، وظایف، حقوق، آزادی‌ها هم بحث و بررسی می‌شود، ثانیاً ممکن است موضوع سیاسی فعل نباشد، بلکه واکنش باشد یا اینکه نه فعل و نه واکنش باشد، بلکه عمل باشد، پس باید بگوییم موضوع فقه سیاسی، امر عامی است. متعلق، مسئله و موضوع فقه سیاسی هم فرق دارد، همچنین در حوزه روش هم تمایز زیادی از فقه عمومی دارد، چون از عرصه تعبدیات دور شده و به عرصه اجتماعیات و سیاسیات وارد می‌شویم و در نتیجه عرف، سیره عقلا، بناء عقلا، نقش مهم‌تری دارد؛ توضیح اینکه در حوزه تعبدیات نگاهمان به دستور شارع است، اما در فقه سیاسی باید عرف را نگاه کرد و مسائلی همچون رفاه و امنیت را تبیین کرد، به همین دلیل امام می‌گفت در مسئله تعبدیات عقل راه به جایی نمی‌برد اما در مسئله ولایت فقیه که فقه سیاسی است می‌گوید اگر عقل بود و عقل، ولایت فقیه ثابت شده بود. فقه سیاسی بخشی از فقه عمومی است که با خاستگاه خاص، مطرح است و از فقه عمومی متمایز شده و دارای متعلق سیاسی است. مسائل فقه سیاسی فی الجمله طرح شده، برخی حل شده است و برخی مسائل دیگر در فرایند حل شدن است، اما در حوزه مفاهیم، هنوز يك مفهوم مورد قبول در حوزه فقه سیاسی شکل نگرفته است که لازمه آن همگرایی مؤسساتی است که به صورت جزیره‌ای در حوزه مباحث فقه سیاسی کار علمی کرده‌اند، در هم‌اندیشی در قالب همایش، نشست، اجلاس و یا ... مؤلفه‌ها، ماهیت، کار ویژه و غایت فقه سیاسی را مورد بحث و بررسی قرار دهند تا يك تفاهم علمی صورت گیرد. اگرچه اختلاف همچنان مایه رحمت است و این اختلاف‌های فکری موجب تعمیق بحث علمی می‌شود.

اسلامی سازی علوم انسانی

ارائه دهنده: دکتر عبدالحسین خسروپناه، دکتر مهدی گلشنی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
دانشگاه معارف اسلامی	علوم اجتماعی	۳۱ فروردین ۹۶	کرسی ترویجی	کرسی، مناظره بوده است.

دکتر عبدالحسین خسروپناه: آسیب‌های جدی دامن‌گیر علم دینی شده است. اولاً موافقان و مخالفان بیشتر به نقلی سازی علم توجه می‌کنند در حالی که ماهیت علم مدرن تجربی است. ثانیه برخی تصور می‌کنند با تعریف علم دینی می‌توانند علم دینی تولید کنند و حال اینکه ما برای تولید علم دینی نیاز به روش و الگو داریم و قوام هر علمی به متدولوژی آن است که متأسفانه در تولید علم دینی به بحث روش بسیار کم توجه شده است. برخی فکر می‌کنند علم دینی خم رنگریزی است و حال اینکه اصولاً تولید علم بعد از تولید نظریه‌هاست و ما در حال حاضر در مرحله تولید نظریه‌های علم دینی هستیم پس انتظار داشتن علم دینی، انتظاری نابخاست. اولاً: ارائه تعریف یکسان از علم دینی ممکن است اما ارائه الگوی یکسان برای تولید علم دینی ممکن نیست و ما بعد از تعریف ناگزیر از پرداختن به الگو هستیم. تعریف ما از علم دینی علمی است که مبتنی بر مبانی، روش‌شناسی و جهت‌گیری دینی باشد و این تعریف تقریباً مشترک است اما در مرحله بعد باید متعرض الگو بشویم و بگوییم روش و جهت‌گیری چگونه است و چون روش‌ها مختلف خواهد بود الگوها هم ناگزیر گوناگون و مختلف خواهند شد. ثانیه: مقصود ما از علوم انسانی هیچ‌کدام از دو معنای آمریکایی و آلمانی آن نیست. آلمانی‌ها بعد از دیلتای همه علوم غیر از علوم طبیعی، مهندسی و پزشکی را علوم انسانی می‌خواندند و آمریکایی‌ها علوم انسانی را مقابل علوم اجتماعی تعریف می‌کردند که ساختار دانش‌سده‌های ما در حال حاضر مبتنی بر تعریف آمریکایی از علوم انسانی است. به همین دلیل دانش‌سده ادبیات ما از دانش‌سده علوم اقتصادی ما جدا است. مقصود از علوم انسانی، علوم اجتماعی و رفتاری است. ثالثاً: مقصود از اسلامی سازی علوم اجتماعی این نیست که علوم انسانی مدرن را بخواهیم اسلامی کنیم. مثلاً هر مکتبی یک نظریه اقتصادی دارد، ما آن نظریه را بگیریم و اسلامی کنیم مثلاً بخش‌هایی که با گزاره‌های دینی متعارض است کنار بگذاریم و بقیه را بپذیریم! البته این ممکن است اما این دیدگاه یک دیدگاه حداقلی و گزینشی است. مثلاً ما عقده‌های جنسی فروید را نپذیریم و در مقابل طبقه‌بندی نیازهای مزلو را بپذیریم و یا یک طبقه به آن اضافه کنیم! شبیه این حرف‌ها را در آثار سید محمد نقیب العطاس می‌توانیم پیدا کنیم؛ اما منظور ما از اسلامی سازی علوم یک مسئله کاملاً تولیدی مبتنی بر مبانی اسلامی است که ممکن است چند دهه طول بکشد.

دکتر مهدی گلشنی: غالب بودن دیدگاه علم غربی در مراکز علمی و آموزشی با نگاه به اینکه مسائل جامعه را می‌توان با آن حل کرد، مطلق‌نگری در پذیرش یا رد علم دینی در مراکز علمی و آموزشی، عدم وجود فضای گفتگو میان رویکردهای مختلف تولید علم دینی، ورود و حضور برخی افراد در فضای علم دینی بدون آگاهی از فضای علم جدید، دور شدن محیط‌های علمی از آداب و اخلاق و تقوای علمی و وجود تعصب و برتری‌طلبی در فضای علمی، جفای برخی افراد در سیاسی جلوه دادن تولید علم دینی به عنوان پروژه نظام، نادیده انگاشتن نقش و جایگاه فرهنگ در تولید علم دینی، عدم توجه به بُعد تربیتی در مدارس و مراکز آموزشی و توجه صرف به بُعد تعلیمی، عدم وجود وسعت نظر در مراکز عملی، از موانع ایجاد فضای تولید علم دینی است. چرا امروزه علم دینی مطرح می‌شود و ما به دنبال علم دینی هستیم، اما درگذشته چنین سؤالی مطرح نبوده است؟ در میان دانشمندان قدیم جدایی بین علم و دین وجود نداشته و آن‌ها کار علمی را عبادت می‌دانستند و معتقد بودند علم و دین تداخل دارد. مثلاً در دوران نیوتن بحث جدایی علم از دین وجود نداشت و نیوتن کار خود را هم‌زمان یک کار علمی و دینی می‌داند البته بعداً کم‌کم دانشمندان مثل لاپلاس می‌گویند ما نیاز به خدا نداریم. درگذشته الحاد بیشتر در محیط‌های فلسفی و در میان فلاسفه بوده است اما در دهه‌های اخیر برخی فلاسفه خدا باور شده‌اند و در مقابل الحاد از علوم طبیعی و از فیزیسیسم‌ها مطرح می‌شود و امروزه سرخ الحاد در رشته‌های علوم طبیعی است. امروزه علوم اجتماعی از علوم تجربی متأثر است، مثلاً مدل‌های فیزیکی را می‌برند و در رشته‌های اقتصادی از روی آن‌ها الگوبرداری می‌کنند که البته مخالفینی هم دارد. امروزه علوم شناختی در حال رواج جدی است که در آن نگاه کاملاً فیزیکی و پوزیتیویستی حاکم است و فکر می‌کنند می‌توانند همه چیز را با آن حل کنند.

اخلاق دینی؛ اخلاق غرامتخواهانه یا ترمیمی

ارائه دهنده: دکتر مه‌راب صادق نیا

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
دانشگاه ادیان و مذاهب	علوم نقلی	۲۰ بهمن ۹۴	کرسی ترویجی	دکتر محمد حسن محمدی مظفر

دکتر مه‌راب صادق نیا: به نظر دورکیم، پذیرش اخلاقی شرط لازم هم‌بستگی اجتماعی است. اخلاق در جامعه باعث می‌شود که افراد جامعه دور یکدیگر جمع شده و از هم فاصله نگیرند و گروه‌های اجتماعی در کنار هم باشند و باهم اجتماعی را تأسیس کنند. در حقیقت اخلاق همچون سیمانی است که آجرهای پراکنده یک ساختمان (جامعه) را دور هم جمع می‌کند. به تعبیر دیگر اخلاق نقش انسجام‌بخشی در جامعه را به عهده دارد. به نظر دورکیم این کارکرد اخلاق، ویژه جوامع سنتی است و در جوامع مدرن، این تعریف از اخلاق جایگاهی ندارد، چون معتقد است در جوامع جدید پذیرش اخلاق فراگیر تا اندازه زیادی جای خود را به تقسیم‌کار پیشرفته داده و انسان‌ها به خاطر داشتن اخلاق مشترک یا یک وجدان جمعی دیگر در کنار هم قرار نمی‌گیرند بلکه به خاطر تقسیم‌کار پیشرفته در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند. لذا در جوامع مدرن افراد هریک می‌توانند تا اندازه‌ای سبک اخلاق خودشان را داشته باشند و مانند جوامع سنتی زیر سلطه جامعه نباشند. دورکیم از دو نوع تضمین یاد می‌کند و می‌گوید الزام‌های اخلاقی نیاز به تضمین دارند. این تضمین نشانگر سرشت اجباری آموزه‌های اخلاقی است. به این بیان که اگر انسان‌ها به این آموزه‌ها تن ندهند، با مجموعه‌ای از پیامدها و مجازات روبه‌رو خواهند بود. به نظر دورکیم این تضمین‌ها دو گونه هستند. یک سری تضمین‌ها «بازدارنده» هستند و بدین دلیل وضع شده‌اند که افراد مرتکب عمل غیراخلاقی نشوند و اصطلاحاً به وجدان و عواطف جامعه آسیب نرسانند. قتل و تبعید متخلفین از این قبیل تضمین‌ها هستند. این تضمین‌ها در جوامع سنتی رایج است لذا با حذف این افراد، آسیبی به باقی جامعه وارد نمی‌شود. نوع دیگر از تضمین‌ها، «غرامتی» یا «ترمیمی» نام دارند که متعلق به جوامع مدرن است. هدف از این تضمین‌ها، بازگشت جامعه به وضع پیش از تجاوز است، یعنی بازگرداندن جامعه به شرایط اولیه پیش از وقوع عمل غیراخلاقی. مدعای مسلمانان درباره قرآن این است که قرآن کریم جهانی و برای تمام تاریخ است لذا اخلاق مطرح در آن نیز جهانی و برای تمام تاریخ است. بر این اساس باید قرائتی از اخلاق قرآنی ارائه کرد که بتواند با روزگار مدرن سازگار باشد. باید این سؤال را دنبال کنیم که اساساً آنچه در قرآن می‌گذرد، اخلاق بازدارنده است یا ترمیمی؟ اخلاق مطرح در قرآن کریم بیشتر بازدارنده است که بر مبنای مفاهیمی همچون پرهیز دادن، ترساندن یا تحذیر نوعی بازدارندگی در جامعه ایجاد می‌کند. این تضمین‌ها در سه گروه بخش‌بندی می‌شود که عبارت‌اند از عام و خاص؛ عبرت‌گیری که باعث می‌شود شخص دیگر دست به عمل غیراخلاقی نزند؛ و تضمین‌های توان‌ستنانانه یعنی گرفتن توان فرد خطاکار برای این‌که دیگر دست به این خطا نزند، مانند مجازاتی که معطوف به این جهان است، مانند فروردین سامری در زمین. دسته دیگر، تضمین‌های سزادهنده است، یعنی سزا و عقوبت عمل شخص خطاکار.

دکتر محمد حسن محمدی مظفر: با فرض پذیرش این مسئله که آرای دورکیم مطابق واقع است می‌توان در بسیاری از تطبیق‌های آیات چون و چرا کرد. به عنوان و نمونه یک سری از این آیات مربوط به قیامت است و خداوند فرموده است که در قیامت مبتلا می‌شوند، لذا در جامعه مدرن اجرا نمی‌شود که بگوییم چرا اجرا شده و یا این‌که بازدارنده بوده یا ترمیمی. نقد دیگر آن‌که مجازات‌های قرآنی هم بازدارنده است هم ترمیمی. اگر بخواهیم تأویل کنیم، می‌توانیم بازدارنده‌ها را به ترمیمی برگردانیم و آن‌ها را ترمیمی معنا کنیم. هم‌چنین ارائه‌کننده قصاص را غرامت‌خواهانه خوانده است در حالی که وقتی قصاص را اگر اجرا می‌کنیم یک نفر را در مقابل یک نفر دیگر از بین برده‌ایم. پس قصاص باید بازدارنده باشد، ولی در مثال ارائه دهنده، ترمیمی است. البته به این معنا که «و لکم فی القصاص حیا»، یک نفر در اینجا از بین رفته ولی چون اجرای حکم قصاص باعث منع ارتکاب به این جرم از سوی افراد دیگر می‌شود، به آن لحاظ حیات در آن هست. ضمناً برخی آیاتی که ایشان به آن استشهاد کرده‌اند، متعلق به جوامع قبلی است؛ مانند عذاب استیصال که با نزول آن، اقوامی از صفحه روزگار محو می‌شدند. این نوع عذاب به نقلی بعد از حضرت موسی (ع) و به نقلی با ظهور پیامبر اسلام (ص) برداشته شده است، مخصوصاً در مورد پیامبر اسلام (ص)، قرآن کریم تصریح دارد که تا زمانی که پیامبر (ص) در جامعه حضور دارد، این‌ها را عذاب نمی‌کنیم.

نظریه بلاغی بیان و تبیین

ارائه دهنده: دکتر محمد خاقانی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
دانشگاه اصفهان	علوم نقلی	۲۰ بهمن ۹۴	کرسی ترویجی	دکتر حسین آقا حسینی دکتر حسین کیانی

دکتر محمد خاقانی: چون بحث در مورد رویکردهای بلاغی و مکاتب بلاغی است باید تاکید شود بر اساس یافته‌های علمی اولین کتاب بلاغی مشهور، متعلق به شخصی است که سیسیلی تبار است و در سال چهارصد و هفتاد قبل از میلاد - تقریباً معاصر دوره سقراط - زندگی می‌کرده است. فن بلاغت و یا فن بلاغت اولین کتابی است که در حوزه بلاغت به شکل مکتوب به یادگار مانده است و کار این استاد سیسیلی تبار است. بعد از او، ارسطو «فن شعر» را نوشته و بوطیقا را نوشت و در زمینه بلاغت شعر و خطابه سخنان فراوانی گفت اما به هر حال وقتی ما وارد حوزه جهان اسلام می‌شویم علم بلاغت سمت و سوی خاصی پیدا می‌کند و به دنبال صرف و نحو عهده‌دار اثبات اعجاز قرآنی می‌شود. قرآن کریم در فضای اسلام قابل مقایسه با تورات و انجیل و سایر کتاب‌های آسمانی نیست، به این دلیل که قرآن تنها کتاب آسمانی است که ادعا می‌کند معجزه است و قابل هم‌آمدی نیست و برای اثبات اعجازش تلاش‌های فراوانی در جهان اسلام صورت گرفت. تلاش‌ها با الکتاب سیبویه آغاز شد که اگرچه معروف است که کتاب نحوی است، ولی چون در آن زمان نحو و بلاغت از هم تفکیک نشده بود رهیافت‌های بلاغی هم در کتاب او یافت می‌شود. بعداً جرجانی با دلایل الاعجاز و اسرار البلاغه در حقیقت گام بلندی در تأسیس بلاغت برداشت. ولی شاید به این دلیل تأسیس علم بلاغت را بیشتر به سکاکی نسبت می‌دهند که اگرچه نظریه‌های جرجانی نظریه‌های بسیار ارزشمندی در زمینه بلاغت بود ولیکن به طبقه‌بندی منظمی از علم بلاغت منجر نشد؛ و این کار را سکاکی انجام داد. سکاکی در مفتاح العلوم دقیقاً مرزهای علم‌های بلاغی و بیانی را از یکدیگر تفکیک کرد و آن‌ها را به روشنی با بهره‌گیری از ادوات منطقی در حقیقت تفکیک و متمایز کرد و از زمان سکاکی به بعد ما در جهان اسلام در حقیقت با یک بلاغت کلاسیک و سنتی سروکار داشتیم و از جمله در کشور ایران بلاغت همواره بر پایه تقسیم ثلاثی معانی و بیان همراه بوده است؛ اما در زبان‌شناسی جدید و بعد از ظهور شخصیتی به نام «فردینان دو سو سور» در غرب اتفاقات زیادی در عرصه زبان افتاد و چون بلاغت عهده‌دار بررسی زیبایی‌های زبان است؛ نظریه‌های ادبی هم تحت تأثیر نظریه‌های زبان‌شناسی نو قرار گرفت. این نظریه‌ها آن چنان نسبت به بلاغت سنتی واکنش نشان دادند که بعضی از آن‌ها مرگ بلاغت را اعلام کردند و در غرب شخصیت‌هایی یافت شدند که معتقد بودند که دانش‌های جدیدی مثل معناشناسی، نشانه‌شناسی، زیبایی‌شناسی و بخصوص صرف‌شناسی و نقد ادبی، می‌تواند جایگزین علم بلاغت شود. ایشان حکایت کرده است که «وقد نمت العلوم السنه و الجمالیه و الانشائیة علی اصحاب البلاغه»؛ دانش‌های زبان‌شناسی و زیبایی‌شناسی به ضرر بلاغت شکل گرفت و این‌ها خودشان را به عنوان بلاغت نو و یا حتی جایگزین بلاغت معرفی کردند به خاطر اینکه بلاغت کلاسیک برحسب این تعبیر مرده است و بر جنازه‌اش هم نماز میت خوانده شده است.

زن و سبک زندگی ایرانی - اسلامی در آموزش زبان انگلیسی: چالش‌های پیش روی مدرسان و فراگیران

ارائه دهنده: دکتر سیده فهیمه پارسائیان

ناقد/ناقدان	رتبه کرسی	تاریخ	گرایش علمی	دستگاه برگزار کننده
دکتر اعظم سازور دکتر سهیلا صلاحی مقدم	کرسی ترویجی	۱۹ اسفند ۹۵	علوم اجتماعی	دانشگاه الزهرا

دکتر سیده فهیمه پارسائیان: زبان به عنوان اصلی‌ترین موهبت الهی چه به عنوان زبان اکتسابی مادری و چه به عنوان زبانی فراگرفته شده معرف هویت، باورها و ارزش‌های فردی و اجتماعی بشر است. در دهه‌های اخیر، آموزش و فراگیری زبان انگلیسی به عنوان پرمخاطب‌ترین زبان خارجی در ایران با ابهامات و چالش‌های متعددی در سطوح مختلف همراه بوده است. واقعیت امر آن است که نگاه ابزاری و سطحی نگرانه حاکم به زبان در نظام آموزش و پرورش ایران در هر دو بخش دولتی و خصوصی منجر به ناآگاهی نسبت به ماهیت، قدرت و اثربخشی ذاتی زبان شده است. در شرایطی که فرهنگ کپی برداری و مصرف‌گرایی علمی، خود گسستگی و خود بیگانگی، وابستگی به دیگران در خلق علم و پذیرش بی چون و چرای روش‌ها و محصولات وارداتی بر امر آموزش زبان انگلیسی در ایران سایه انداخته است، ایجاد محیط‌های آموزشی مبتنی بر خودیابی و درک عمیق‌تر هویت انسانی، ایرانی و اسلامی ضرورتی جدی به نظر می‌رسد. کرسی زن و سبک زندگی ایرانی-اسلامی در آموزش زبان انگلیسی: یکی از روش‌های مؤثر در آموزش زبان انگلیسی به چالش کشیدن مسائل روز در کلاس‌های زبان و دعوت از فراگیران به بحث و گفتگو و نقد و نیز تحقیق در خصوص این مسائل است. در این راستا، در این تجربه با محوریت قرار دادن مفهوم کلی «زن و مصرف»، سه موضوع «مصرف مواد غذایی»، «مصرف لوازم‌آرایی» و «کنترل ذهن و شبکه‌های اجتماعی» را در کلاس‌های زبان انگلیسی به عنوان نمونه‌هایی از مسائل روز در جامعه ایرانی و جهانی مطرح شد. مطرح کردن این مسائل با تهیه و انتخاب و خواندن متون مناسب، پژوهش‌ها و گفتگوهای کلاسی متعدد همراه گردید. برای مثال در مبحث «مصرف لوازم‌آرایی» متنی منتشر شده در یک وبسایت عربی-آمریکایی با دانشجویان به اشتراک گذاشته شد. نویسنده متن از مصرف بی‌رویه لوازم‌آرایی تقلبی و بی‌کیفیت در ایران حکایت می‌کرد که منجر به تبدیل ایران به یکی از پرمصرف‌کننده‌ترین مشتریان لوازم خارجی شده است. دانشجویان پس از مطالعه و بررسی انتقادی متن به بحث در خصوص عوامل اجتماعی و روانشناسی قضیه ترغیب شدند. سپس در گام بعدی، از دانشجویان درخواست شد تا پژوهشی را در خصوص نحوه تولید و مواد تشکیل‌دهنده یکی از لوازم‌آرایی پرمخاطب انجام دهند و آگاهی‌های کسب شده را با سایر دانشجویان به اشتراک بگذارند. فضاهای ایجاد شده بستری را فراهم نمود تا استاد و دانشجویان نظرات و دیدگاه‌های خود را در خصوص این مسائل مطرح کرده، در برخی موارد دیدگاه‌های خود را مورد بازبینی قرار داده و به تلاش در خلق زبانی متفکرانه و عمیق‌تر مبادرت ورزند.

ابتداء علوم انسانی بر قرآن

ارائه دهنده: دکتر احمد پاکتچی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
دانشگاه امام صادق (ع)	علوم نقلی	۸ دی ۹۳	کرسی ترویجی	دکتر رضا محمدزاده

دکتر احمد پاکتچی: پرونده علوم انسانی مدت‌هاست که در کشور گشوده شده است. مباحث امام موسی صدر در خصوص اقتصاد اسلامی در راستای چنین اندیشه‌هایی مطرح شده است. در خصوص علوم انسانی اسلامی باید به تحولی که در علوم انسانی رخ داده است، توجه کنیم. امروزه مطرح می‌شود که علوم انسانی با علوم دیگر تفاوت دارد. در علوم غیرانسانی فرهنگ و باورها تأثیری ندارند. رابطه میان علوم انسانی و قرآن پیچیده است. نحو ارتباط علوم انسانی با قرآن متفاوت از نحوه ارتباط فقه و فلسفه با علوم انسانی است. فقه و فلسفه دو علم است اما قرآن کتاب مقدس است و تبیان کل شی است. ارتباط قرآن با علوم انسانی که حاصل اندیشه انسانی است با ارتباط آن با علوم دیگر متفاوت است. قرآن محصول وحی است، اما علوم انسانی، فقه و فلسفه محصول انسان هستند. رابطه فلسفه و علوم انسانی رابطه‌ای میان رشته‌ای است و به راحتی می‌توان بین علوم انسانی با یکی از این علوم رابطه‌ای میان رشته‌ای برقرار کرد و یا سخن از تلفیق به میان آورد؛ اما رابطه قرآن با هر علمی رابطه وحی و علمی انسانی است که این رابطه بسیار پیچیده است. در ترکیب علوم انسانی با تکیه بر قرآن «تکیه بر قرآن» چه معنایی دارد؟ در این زمینه کارهای زیادی انجام شده است و کتاب‌هایی چاپ شده است، اما این کتاب‌های تلاش کرده‌اند که مسیر طولانی را به صورتی جادویی به طی کنند و از مراحل ضروری کار پفره برونند. برخی از مخاطبان چنین کتاب‌هایی راضی هستند و از موضوعات منسجم و طبقه‌بندی آیات استفاده می‌کنند؛ اما عموماً کارهای انجام‌شده در علوم انسانی مبتنی بر قرآن، آیات را به مثابه گزاره‌هایی به هم چسبانده و متن جدیدی تولید کرده که علوم انسانی مبتنی بر قرآن را ممکن ساخته است. نگران‌کننده این است که فردی که در یکی از دانش‌های عرفی دارای تخصص است به سراغ قرن کریم آمده و آیات را به نفع الگوهای ذهنی خود مصادره کرده است. اگر طبقه‌بندی و ارتباطی بین مباحث اوست، محصول علمی است که آن فرد دارد. در این صورت اگر ده نفر در خصوص مدیریت و روانشناسی بخواهند متونی قرآنی پدید بیاورند، ده روانشناسی و مدیریت متفاوت حاصل خواهد شد که این نشان می‌دهد این‌ها قرآنی نیستند و کالاهای تقلبی هستند. برش‌ها و چینش آیات قرآنی انسان را به یاد حدیث «ضرب القرآن بعضه ببعض» می‌اندازد. با این روش، از دل تفسیر المیزان می‌توان کاپیتال مارکس و از کاپیتال مارکس می‌توان تفسیر المیزان را استخراج کرد. تیپ کارهایی که انجام می‌شود به کار جنایتکاران در فیلم‌های جنایی شبیه است که با برش حروف و عباراتی از روزنامه‌ها، نامه‌های تهدیدآمیز می‌نوشتند. علوم انسانی مبتنی بر قرآن و مسئله فهم / فرقان و داعش نمونه‌های فهم آنلاین قرآن هستند. اولین مشکل سهل و ممتنعی که وجود دارد این است که ما اولین کسانی نیستیم که می‌خواهیم قرآن را بفهمیم. اساساً دانش تفسیر به منظور فهم قرآن تأسیس شده است. مجموعه علوم اسلامی اعم از فقه، کلام، فلسفه و ... حول تفاسیری از قرآن شکل گرفته‌اند و می‌خواهند معارف خود را از قرآن استخراج کنند. ادعای این‌که ما می‌خواهیم از سنت عدول و چیز جدیدی استخراج کنیم، بدون ادله قوی نابخردانه خواهد بود. از بعد معرفت‌شناسانه اگر فهم ۱۴۰۰ ساله قرآن را نادیده بگیریم، ابزار فهم ما از قرآن بر اساس چه معیاری درست و صحیح خواهد بود. در واقع ما چه در اختیار داریم که بزرگان سنت در فهم قرآن در اختیار نداشتند. نمونه شاخص فهم قرآن بدون فهم سنت ۱۴۰۰ ساله در کشور ما گروه فرقان و اخیراً داعش است. این جریان‌ها مدعی فهم و اجرای قرآن هستند که به دنبال فهم مستقیم قرآن بوده‌اند، بدون استفاده از سنت ۱۴۰۰ ساله تفسیر قرآن هیچ‌کدام از ما از تفسیر فرقان و داعش در امان نیستیم.

نظریه مالکیت در حقوق اسلام و نقد دکترین حقوقی ایران

ارائه دهنده: دکتر نصراله جعفری خسروآبادی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	رتبه کرسی	ناقد/ناقدان
دانشگاه آیت الله حائری میبد	علوم نقلی	۲ اردیبهشت ۹۶	کرسی ترویجی	دکتر حسن رحیم زاده

دکتر نصراله جعفری خسروآبادی: در کلام فقها مالکیت اقسام و مراتب مختلفی دارد. مرتبه اول از مراتب مالکیت، مالکیت واقعی و یا حقیقی است. مراد از مالکیت واقعی یا همان تکوینی، سلطه تام و مطلق است به نحوی که زمام امور مملوک حدوثاً و بقائاً در دست مالک باشد و این مالکیت از آن خداوند متعال است. نوع دیگر مالکیت، مالکیت اعتباری است که موضوع بحث ماست و در خصوص ماهیت آن، نظریات متعددی از سوی فقها از جمله نظریه جده بودن، اضافه بودن، احتوا و نظریه رابطه اعتباری، ارائه شده است که شرح مفصل این نظریات خارج از موضوع تحقیق است؛ اما آخرین نظریه که به صواب نزدیک تر است، همان نظریه رابطه اعتباری هست که بالأخص از زمان شیخ انصاری و شارحان بر مکاسب وی، مورد استقبال و پذیرش فقها واقع شده است. بر اساس این دیدگاه، مالکیت رابطه‌ای اعتباری میان مال و مالک است و لازمی آن سلطه مالک بر مال هست و از این رو، مالک می‌تواند انواع تصرفات را در آن انجام دهد. این نوع مالکیت از اعتباریات است و نه عرضیات، به همین دلیل نیازمند محل و موضوع خارجی نیست تا به آن تعلق گیرد و از این رو می‌تواند در افق اعتبار به امور اعتباری همچون مفاهیم کلی اعتباری و منافع نیز تعلق گیرد؛ بنابراین در حقوق اسلامی هر سه قسم اعیان و منافع (معین، کلی در معین و کلی) می‌توانند متعلق مالکیت قرار گیرند. مالکیت از منظر حقوقدانان از دو جهت با تعاریف ارائه شده از سوی فقها متفاوت است. از دیدگاه حقوقدانان «مالکیت حقیقی است دائمی که به موجب آن شخص می‌تواند در حدود قوانین تصرف در مالی را به خود اختصاص دهد و از تمام منافع آن استفاده کند». بر اساس دیدگاه رایج همانند حقوق فرانسه مالکیت مقسمی از حق (به معنای عام) است و از جمله مهم‌ترین مصادیق حقوق عینی محسوب می‌شود. همچنین از این منظر موضوع حقوق عینی تنها اعیان مادی قابل لمس هست. لذا تنها نسبت به اعیان معین و مشخص رابطه اعتباری مالکیت برقرار می‌گردد و نسبت به سایر اموال از جمله اموال کلی غیرقابل تصور است. از این رو برخی در تعریف مالکیت بیان داشته‌اند: «رابطه بین شخص و شیء مادی که قانون آن را معتبر بداند». این در حالی است که موضع قانون‌گذار در قانون مدنی متفاوت هست. در ماه ۲۹ بیان شده است «ممکن است اشخاص نسبت به اموال علاقه‌های ذیل را دارا باشند: ۱. مالکیت اعم از عین و منافع...» و در این ماده مراد از عین روشن نیست، ولی در مواد دیگر قانون مدنی، به تبع فقه اسلامی، عین به معین، کلی و کلی در معین تقسیم شده است و در ماده ۳۳۸ ق.م نیز به صورت مطلق در تعریف بیع بیان شده «بیع عبارت است تملیک عین به عوض معلوم» که مسلماً مراد از عین تنها عین معین نیست زیرا در سایر مواد قانون مدنی از جمله ماده ۳۵۰، عین به سه قسم فوق‌الذکر تقسیم شده است؛ بنابراین به پشتوانه و مبنای قانون مدنی، هیچ‌گونه شک و شبهه‌ای نسبت به برقراری رابطه اعتباری مالکیت نسبت به اعیان کلی و منافع باقی نمی‌ماند و بسیاری از مفاهیم حقوقی دیگر از جمله مفهوم دین، حق دینی، تقسیم ثنائی حق عینی و دینی و... را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد که در ادامه به شرح و تفصیل آن خواهیم پرداخت. گفتنی است برخلاف تعبیر رایج حقوقدانان و همچنین برخلاف حقوق فرانسه، نه در ماده ۲۹ و نه در هیچ‌یک از مواد قانون مدنی از اصطلاح «حق مالکیت» استفاده نشده است.

دکتر حسن رحیم زاده میبدی: اولاً در تدوین قانون مدنی فرانسه ناپلئون نیز از حقوق اسلامی بالأخص فقه حنفیه استفاده شده و بسیاری از مبانی حقوق فرانسه، اسلامی است و فاصله چمدانی بین دو سیستم نیست. همچنین حقوقدانان ما آن‌گونه که ارائه‌کننده بیان می‌دارند غرب زده نیستند و بسیاری از تعبیر حقوقدانان مسامحی و یا مجازی است به عنوان مثال استفاده از تعبیر «حق مالکیت» توسط حقوقدانان متأثر از حقوق غرب نیست بلکه این تعبیر مسامحی است و حق به معنای عام آن مورد نظر بوده است. به علاوه در بین فقها نیز در رابطه با ارتباط «حق و ملک» اختلاف وجود دارد و برخی در مقابل هم می‌دانند و برخی حق را درجه ضعیف‌تری از ملک و برخی دو مفهوم مستقل می‌دانند.

تکلیف استکبارستیزی در پروژه نفوذ

ارائه دهنده: دکتر محمد حسن قدیری ایبانه، دکتر مهدی مطهرنیا

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
دانشگاه بیرجند	علوم اجتماعی	۱۱ آبان ۹۴	کرسی ترویجی	کرسی، مناظره بوده است.

دکتر محمد حسن قدیری ایبانه: اصل در روابط بین الملل بر منافع است. آمریکا ۱۸۰۰۰ میلیارد دلار یعنی بیش از ۱۵ برابر نفت ایران بدهی دارد اقتصاد آمریکا رو به افول است. جهان در حال عبور از تک قطبی به سمت چند قطبی شدن است. آمریکا حاضر نیست اقتصاد رو به افول خود را بپذیرد در حالی که اروپا، روسیه و چین در مواردی از آمریکا جلو هستند. همچنین برزیل در حال پیشرفت سریع است و بیداری اسلامی در کشورها شکل می‌گیرد که ایران پرچم دار آن است. آمریکا به دنبال تصاحب منابع انرژی در منطقه است تا اقتصاد روبه زوال خود را نجات دهد. هدف آمریکا سرنگونی جمهوری اسلامی ایران است و می‌خواهد ایران را تجزیه کند و بر ما حاکم شود دست دادن و لبخند آن‌ها با ایران دلیل نمی‌شود که آن‌ها با ما دوست اند و از اهداف خود صرف نظر کنند. اسناد لانه جاسوسی نشان می‌دهد که آمریکا به دنبال کودتا و تجزیه و دامن زدن به قومیت‌ها و ایجاد تفرقه بوده است، حال آیا برقراری رابطه منجر به کنار گذاشتن خصومت آمریکا با ایران می‌شود؟ آیا روسیه با آمریکا رابطه نداشت که آمریکا الآن به دنبال تجزیه روسیه است. عراق هم با کویت رابطه داشت. آمریکا از هر عاملی برای ضربه زدن به ایران استفاده کرده و خواهد کرد. اگر ایران ۱۹۰۰۰ سانتریفیوژ نداشت و اگر چهارمین قدرت موشکی دنیا نبود و اگر از موضع قدرت حرکت نکرده بود، حاضر نبودند به ما لبخند بزنند. یک موقع خود نخبگان را می‌برند و یک موقع فکرشان را کنترل می‌کنند که این فرد را به دشمن ما تبدیل می‌کند. این یعنی نفوذ فرهنگی، ذهن جوان ما را منحرف می‌کنند که تا حدودی پیروز شدند.

دکتر مهدی مطهرنیا: علم از مفاهیم ساده شروع می‌شود و به نتایج ساده می‌رسد. مسائل سیاسی را با واقعیت‌های ساده تطبیق دادن درست نیست. استراتژی مبنای رقابت است. هر انسان به تنهایی دارای دو جامعه بد (اُمّاره) و خوب (مطمئننه) است. همان طور که ما حق داریم ارزش‌های خود را در جهان توسعه دهیم، آمریکا نیز حق دارد از استراتژی نفوذ ارزش‌های خود را در جوامع استفاده کند؛ نفوذ امری طبیعی است و نمی‌توان از آن جلوگیری کرد؛ بلکه باید مدیریت داشت. نفوذ نامی عام است که همه ملل می‌خواهند در سایر ملل دیگر نیز اثر دهند. مذاکره هنر بهتر رقابت کردن است و ما باید بین چهار المان سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و نظامی موردی را برگزینیم که علاوه بر پویا بودن، پایا و ثابت باشد که این مورد، فرهنگ است. باید در رقابت عاقلانه کار کرد، نه اینکه با تهدید اسلحه کار را پیش برد؛ زیرا که در مقوله‌های فرهنگی و اقتصادی، استراتژی بهتر، برتری را به دنبال دارد و شعار مرگ بر آمریکا را به این طریق تفسیر کردند که صرفاً شعاری پوچ نباشد بلکه عملی مدبرانه باشد که این با مبارزه کردن با مفاسد داخلی انجام پذیر است. اگر مستقل شدن ما از پیامدهای تحریم است، پس باید اصرار بر برقرار بودن تحریم‌ها داشت. این طبیعت حیات سیاسی است و باید این را در نظر داشت که آمریکای ۲۳۰ ساله چگونه ملتی را با قدمت ۷۰۰۰ ساله توانسته تحت الشعاع قرار دهد. پس باید تمدن خود را ارتقاء بخشیم و فقط به تجهیزات نظامی اکتفا نکنیم و خرد را اصل مذاکرات قرار دهیم. با توجه به اقتضای زمان باید عملکردی متناسب با آنکه گاه جنگ است و گاه مذاکره، در پیش گرفت که همه این‌ها در مجموع باید به گونه‌ای باشد که منافع ملت را متزلزل نکند. حکومت علاوه بر حفظ صنایع دفاع، دیگر صنایع ضروری مردم را نیز باید در نظر داشته باشد و با بزرگ کردن منطق نظامی از دیگر عوامل غافل نشود و واقعیت‌ها را عاقلانه تحلیل کند و اقتصاد مقاومتی را صرفاً به داشتن موشک مرتبط نکند.

بررسی تئوری دو عاملی هرزبرگ

ارائه دهنده: دکتر حسین ناظمی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
دانشگاه پیام نور	علوم رفتاری	۲۰ اردیبهشت ۹۴	کرسی ترویجی	دکتر حسن درویش، دکتر سید علی اکبر احمدی، دکتر محمدرضا دارائی

دکتر حسین ناظمی: این نظریه دید جامع و همه جانبه‌ای را در اختیار نمی‌گذارد بلکه هر یک بر جنبه‌ای از فرآیند انگیزش تأکید دارد در روابط با انسان‌ها و تلاش برای ایجاد انگیزه کاری مؤثر در آنان باید به تمامی این نظریات و مفاهیم آشنا بود تا بتوان به هنگام مقتضی از آن‌ها بهره گرفت. عوامل بسیاری در انگیزش شغلی افراد دخالت دارند و در نزد شاغل از درجات متفاوت اهمیت برخوردار می‌باشند بهر جهت علاوه بر اینکه خود فرد در ایجاد میزان رضایت به طرق مختلف ایفای نقش می‌کند بر مدیران نیز واجب است با در نظر گرفتن عوامل گوناگون زمینه ایجاد و افزایش انگیزه شغلی را جهت بهره‌وری فرد سازمان و جامعه فراهم نمایند. اگر نظریاتی که هست را داریم به عنوان یک محقق بر کار هرزبرگ، تأکیدمان بر خروجی نظریه‌ای است که صاحب نظر ارائه کرده بیاوریم، در حوزه جامعه خودمان آن قسمت که با فرهنگ ما سازگار نیست مطرح گردد و آن قسمت که با فرهنگ ما سازگار است مورد توجه قرار گیرد، به دیگران نیز اعلام نماییم تا مخاطب متوجه گردد؛ که این نظریات را تام و تمام به آن نگاه نکنند؛ و از آسیب‌های آن جلوگیری خواهد نمود.

دکتر حسن درویش: رفتار سازمانی در بحث نیاز به حرکت درآوردن انسان‌ها و انگیزش هست. انسان‌ها با استعداد، تنها دو در صد از استعداد خود بهره می‌برند. رویکرد نقد بر دیدگاه الهی و غربی دو دیدگاه اسلام. غرب به حداکثر بودن سود و منافع توجه دارد ولی اسلام گرایش به خدا را مطرح می‌کند. رویکرد الهی در نظر گرفتن شناخت انسان و حرکت آن در جهت به کار گرفتن استعدادها در جهت کمال است. در واقع در شناخت انسان نظریه‌پردازی که انگیزشی باشد، اندیشه هرزبرگ را بیان می‌نماییم که غربی‌ها به دلیل رویکرد اقتضایی که دارد و هرزبرگ مشخص کرده که عوامل انگیزشی است و برای جامعه آمریکا این سبک با این اندازه‌ها در جامعه دیگر ممکن است نظریات دیگری را مطالبه نماید و یا نظریه بهداشتی در یک جامعه در جامعه دیگر انگیزشی شود. در نظریه هرزبرگ انعطاف‌پذیری و شناوری وجود دارد. کاملاً دست‌باز گذاشته شده است. نکته دیگر در بحث تقوی الهی است، در آموزه‌های قرآنی افراد حرکت می‌کنند و مشمول هدایت خداوند می‌گردند، در این بحث مدل انگیزشی مدل نیت و رفتار از اهمیت برخوردار است. در اندیشه‌های ما علل ماوراءالطبیعه خیلی مؤثر است، فرضاً تأثیر شیطان بر نیت و انگیزش الهی انسان، اگر الهی فکر کنیم خدا از فضل خود شما را غنی می‌کند اما شیطان از فقر کمی ترساند، این نکته در انگیزه هرزبرگ باید مورد توجه قرار گیرد. دسته‌بندی اگر بررسی موضوع مهم به شیوه مناسب مطرح گردیده تا حدی انسان‌ها را به حرکت وامی‌دارد. رویکردی که مطرح است توجه و مقایسه با رویکرد الهی است، این مهم‌ترین ایرادی است که مطرح گردیده.

دکتر سید علی اکبر احمدی: مشکل بحث در بخش چکیده مقاله است که باید شامل روش تحقیق، فرضیه، نتیجه یافته‌ها باشد در این چکیده کمتر دیده شده است. آموزه‌های اسلامی مقایسه نگردید، شاخص‌های نظریه هرزبرگ بحث نشد، موارد بهداشتی را با آیات و روایات اسلامی مقایسه نمود. همچنین بحث نقد اسلامی نیازمند رفرنس و نظریات خبرگان است. استدلال هم همین‌گونه است، نیازمند منبع است که چگونه به اعتقادات استبدادی رسیدیم. موارد مطرح شده نیازمند استدلال علمی است، منبع در بحث روش تحقیق چه بود؟ نقد بر چه اساسی صورت گرفت؟ اشاره شد نظریه هرزبرگ انگیزشی نیست، بر چه اساس این صحبت مطرح می‌شود؟ در بخشی از مقاله مقایسه با برخی نظریات مطرح شده اما بیان نشده فرق نظریه هرزبرگ با انگیزشی چه بوده و چرا نقد آیات و روایات استفاده نشده است.

نقش ژنتیک در شخصیت، رفتار و فرهنگ

ارائه دهنده: دکتر نجف طهماسبی پور

ناقد/ناقدان	نوع کرسی	تاریخ	گرایش علمی	دستگاه برگزار کننده
دکتر جمشید جراره دکتر عبدالمحمد طاهری	کرسی ترویجی	۲۵ اردیبهشت ۹۶	علوم رفتاری	دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

دکتر نجف طهماسبی پور: در طی چند هزار سال در مورد انسان و نیازهای مادی و معنوی او سخنان بسیار گفته‌اند و بر اساس اطلاعات موجود، در زمان خود که به مقدار زیادی بر حدس و گمان همراه بود، به ارائه نظرهای گوناگون برای درمان ناهنجاری‌های رفتاری و شخصیتی انسان‌های عصر خود پرداخته‌اند. در طی صدسال گذشته با انقلابی که در شناخت پایه‌های زیستی رفتار انسان انجام گرفته است، حرکت‌های علمی شروع شده‌اند تا رفتار انسان‌ها را از جنبه روانی با توجه به سیستم‌های زیستی آنان که در آن، سیستم عصبی در محوریت قرار دارد، مورد ارزیابی قرار دهند. با شناخت بیشتر سیستم عصبی و کارکرد مراکز پردازش اطلاعات در مغز که در نهایت منجر به تولید رفتار و پاسخ انسان به تحریکات از محیط زندگی او است، مکانیسم‌های زیستی کشف شده‌اند که به جای آنکه بر حدس و گمان استوار باشند، بر پایه‌های علمی محکمی استوارند که به گشایش مشکلات روانی و رفتاری انسان، کمک می‌کنند. مشکلاتی که ناشی از ناهنجاری‌های جسمی در مغز و سیستم عصبی آدمی است. اگر در طی سه یا چهار دهه گذشته ارتباط زیستی انسان با ساده‌ترین نوع موجودات زیستی مانند باکتری‌ها در سطح مولکولی، موفق به انجام آزمایش‌هایی شده‌اند که نشان می‌دهد حتی بسیاری از رفتارهای انسانی بر اساس نقشه ژنتیکی انجام می‌گیرند. البته این به آن معنی نیست که ژن‌ها، تصمیم‌گیرنده رفتارهای انسانی‌اند، بلکه نشان‌دهنده آن است که برخلاف تصور متفکران در نسل‌های گذشته بشری، شخصیت انسان مانند صفحه خالی نیست که در انتظار پر شدن متون رفتاری و تربیت باشد که از طرف محیط خانواده و جامعه به آن می‌رسد، بلکه هر انسانی با مشخصات معین رفتاری و شخصیتی به دنیا می‌آید که برگرفته از ژن‌هایی است که از پدر و مادر، به او ارث رسیده‌اند و احتمالاً محیط خانواده و جامعه می‌توانند در تغییر آن رفتارها و شخصیت مؤثر واقع شوند؛ و این امکان‌پذیر خواهد بود چنانچه زمینه ژنتیکی در آن افراد، توانایی و قابلیت پذیرش آن تغییرات را فراهم آورده باشند. آنچه مشهود است، نیاز انسان به شناخت بیشتر پایه‌های زیستی و ژنتیکی رفتاری او است، چون که می‌تواند، دلایل محدودیت‌هایی را که بر سر راه بعضی از روش‌های تربیتی کودکان و نوجوانان وجود دارد، بیشتر روشن کند. شناخت دقیق علمی عوامل مؤثر بر رفتارهای پیچیده انسانی، نوید آن را می‌دهد که جامعه علمی بتواند در آینده نزدیک بیش از گذشته به کمک انسان‌هایی بشتابد که بعضی از آن‌ها نمی‌دانند چرا در میان مردان و یا زنان در هر جامعه بشری، برخی دارای میل سرکش پرخاشگری می‌باشند. این متن با تکیه بر جدیدترین آزمایش‌ها و تحقیقات و مطالعات به بحث در مورد این مسائل می‌پردازد. امید است با شناخت بیشتر ابعاد مختلف شخصیت و رفتار انسان‌ها و پایه‌های ژنتیکی و زیستی آن‌ها، بتوان بسیاری از مسائل اجتماعی را با دیدی نو و بر اساس یافته‌های علمی نقد و بررسی کرد. برنامه ریزان تربیتی در سطوح مختلف جامعه (خانواده، مدارس و دانشگاه‌ها) با تصمیم‌گیری‌های لازم در تدوین برنامه‌هایی که بر اساس یافته‌های علمی بنا شده‌اند و می‌توانند در بهبود وضع رفتاری مردم در اجتماع نقش بزرگی ایفا کنند.

تأثیر شیطان بر ساحت‌های وجودی انسان

ارائه دهنده: دکتر سید محمد حسین موسوی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
دانشگاه سیستان و بلوچستان	علوم نقلی	۲۶ فروردین ۹۶	کرسی ترویجی	دکتر ابراهیم نوری دکتر علی اکبر نصیری

دکتر سید محمد حسین موسوی: نزاع اصالت وجود یا ماهیت فقط لفظی نیست بلکه در واقع یک نزاع مهم متافیزیکی میان اصالت وحدت با اصالت کثرت است و هریک از این دو اصل می‌تواند نتایج کلامی متفاوتی به دنبال داشته باشد. نزاع اصالت وجود و ماهیت به این نزاع مهم متافیزیکی بازمی‌گردد که: آیا واقعیت واحد است یا کثیر؟ و بدون تردید این یک نزاع لفظی صرف نیست. از این رو وقتی صاحب نظران درباره اصالت ماهیت در اندیشه شیخ اشراق سخن می‌گویند بر قول به کثرت تأکید می‌ورزند: «گفتار دیگر درباره کیفیت موجود بودن اشیاء، سخن شیخ اشراق مبنی بر اصالت ماهیت و اعتباری بودن وجود است. در این قول برای وجود، فرد و یا واقعیتی خارجی یافت نمی‌شود و تنها برای آن، یک مفهوم عام و مطلق ذهنی و عقلی انتزاعی است که از معقولات ثانیه هست. حقایق خارجی در این دیدگاه ماهیات مختلف‌اند و مفهوم وجود از ماهیات محقق در خارج انتزاع می‌شود. بر این اساس برای واجب تعالی ماهیت مجهوله الکنه است» و آنگاه که از اصالت وجود صدرايي سخن می‌گویند، مبنای آن را اعتقاد به وحدت واقعیت معرفی می‌کنند و به درستی دیدگاه نهایی صدرا در باب اصالت وجود را مبتنی بر وحدت شخصیه وجود می‌دانند. همان‌طور که محققان فلسفه و حکمت اسلامی در انتساب اصالت وجود یا ماهیت به ابن سینا اختلاف نظر دارند، درباره انتساب آن به سهروردی هم دیدگاه‌هایی متفاوت و گاه متضاد دارند. یکی از دلایل این امر آن است که در آثار شیخ اشراق این پرسش که آیا وجود اصیل است یا ماهیت؟ این دیدگاه‌های گوناگون درباره شیخ اشراق را می‌توان به سه دسته تقسیم کرد: الف) دیدگاه کسانی که نه تنها سهروردی را اصالت ماهیتی نمی‌دانند بلکه او را مبتکر نظریه اصالت وجود معرفی می‌کنند و هیچ شک و شبهه‌ای را در این باره بر نمی‌تابند. نمونه برجسته این دیدگاه، اندیشه‌های آقای دکتر محمد محمدرضایی در مقاله «ملاصدرا و اصالت وجود» است. ب) دیدگاه کسانی که می‌پذیرند سهروردی از اعتباری بودن وجود سخن گفته و بر آن دلیل آورده است و حتی سخنانی در تأیید اصالت ماهیت دارد اما روح فلسفه او را اصالت وجودی می‌دانند. دکتر ابراهیمی دینانی و استاد مرحوم سید جلال‌الدین آشتیانی چنین دیدگاهی دارند. ج) دیدگاه کسانی که اندیشه نهایی شیخ اشراق و اساس فلسفه او را اصالت ماهیت می‌دانند و برخی از سخنان او که به ظاهر در تأیید اصالت وجود است باعث نشده از این دیدگاه دست بردارند و سهروردی را اصالت وجودی بدانند. آیت‌الله جوادی آملی، دکتر سعید رحیمیان و یدالله یزدان پناه مهم‌ترین نمایندگان چنین دیدگاهی‌اند. الف) بررسی و نقد دیدگاه اول: نویسنده مقاله «ملاصدرا و اصالت وجود»، ادعا می‌کند که: «ملاصدرا مبتکر اصالت وجود نیست و شیخ اشراق نه تنها به اصالت ماهیت اعتقاد ندارد بلکه مدافع اصالت وجود و تشکیک وجود است». وقتی سهروردی می‌گوید وجود معلول از ناحیه علت است نمی‌خواهد برای «وجود» عینیتی در خارج قائل شود بلکه مرادش از «وجود» معنای مصدری آن یعنی موجود شدن و تحقق یافتن است. می‌خواهد بگوید ماهیت توسط علت تحقق می‌یابد و به جعل بسیط جعل می‌شود. پس این سخنان هیچ منافاتی با اصالت ماهیتی بودن سهروردی ندارد. ب) بررسی و نقد دیدگاه دوم: همان‌طور که پیش از این بیان شد طرفداران این دیدگاه علی‌رغم این که می‌دانند سهروردی از اعتباری بودن وجود سخن گفته است، اما وی را پیرو اصالت ماهیت نمی‌دانند. دکتر ابراهیمی دینانی از یک سو سهروردی را معتقد به اصالت ماهیت و اعتباری بودن وجود معرفی می‌کند و از سوی دیگر می‌گوید: «در آثار این فیلسوف اشراقی مطلبی مشاهده می‌شود که جز با قول به اصالت وجود با چیز دیگری سازگار نیست. وی در برخی موارد، نفس ناطقه و مافوق آن را انیت صرف دانسته و روی آن تأکید فراوان کرده است» بنابراین ایشان سهروردی را معتقد به اصالت ماهیت نمی‌دانند و انگیزه وی را در اعتقاد به جعل ماهیت هم پرهیز از اعتقاد به ثابتات اولیه می‌دانند. به نظر نگارنده اگرچه این دیدگاه معتدل تر و منطقی‌تر از دیدگاه اول است، اما باز هم استحکام لازم را ندارد؛ زیرا شیخ اشراق نه تنها برای ادعای اعتباری و ذهنی بودن وجود استدلال می‌آورد بلکه برهان مشائین در اثبات واجب تعالی بر مبنای واقعی بودن وجود را مورد انتقاد قرار داده و حتی در این بحثی که مربوط به خداوند است تصریح می‌کند که وجود هویتی در خارج ندارد.

کارایی قانون مجازات اسلامی قصاص (مورد قتل نفس) نسبت به قوانین سایر کشورها

ارائه دهنده: دکتر محمد روشن، دکتر مجتبی قاسمی

ناقد/ناقدان	نوع کرسی	تاریخ	گرایش علمی	دستگاه برگزار کننده
دکتر علی صفاری دکتر علی سرزعی	کرسی ترویجی	۵ اردیبهشت ۹۵	علوم اجتماعی	دانشگاه شهید بهشتی

دکتر محمد روشن: در قوانین جزایی بیشتر کشورها تقریباً شاهد یک همگرایی در مجازات قاتلین به صورت حبس‌های طولانی مدت (شامل حبس ابد) هستیم. قانون مجازات اسلامی نیز در این زمینه نسخه خاص خود را ارائه کرده است که تحلیل حقوقی و اقتصادی آن هدف اصلی این سخنرانی است. قانون مجازات اسلامی قصاص دو ویژگی منحصر به فرد دارد که آن را از قوانین مربوط به قتل در سایر نظام‌های قضایی متمایز کرده است: ۱- حقوق داده شده به افراد (خانواده مقتول، قاتل و سایر افراد میانجی) در فرآیند رسیدگی به جرم و اعمال مجازات و ۲- وجود احتمال بخشش قاتل با پرداخت دیه یا حتی بدون آن. این دو ویژگی نه تنها دارای اثرات تخصیصی و توزیعی متفاوتی نسبت به سایر قوانین جزایی قتل است، بلکه می‌تواند زمینه‌ی رسیدن به سطح بالاتری از کارایی (به صورت سطوح پایین‌تری از زیان اجتماعی ناشی از قتل) را برای جامعه فراهم کند. با پرداخت دیه به خانواده مقتول یک جبرانی برای آن‌ها لحاظ می‌شود این اثر در هیچ قانون مربوط به قتل وجود ندارد. در ارتباط با اثر تخصیصی هم دو کلیدواژه مکانیسم انگیزشی و کارایی دیده می‌شود. قانون باید از سویی مکانیسم انگیزشی ایجاد کند و از سوی دیگر کارا باشد. قانونی کارا است که ثروت یک جامعه را افزایش دهد یا زیان‌های اجتماعی حاصل از یک پدیده خاص (مثلاً قتل) را به حداقل رساند. عناصر تابع زیان اجتماعی ناشی از قتل عبارت‌اند از: زیان خالص ناشی از قتل، هزینه‌های اجرایی دستگاه قضا و پلیس (کشف، اثبات قتل و ...)، زیان ناشی از اعمال مجازات بر مجرمین محکوم (زندان، اعدام و ...)

دکتر علی صفاری: هر نظام حقوقی به‌ویژه نظام حقوق قرآنی یک مجموعه کامل است و باید در بافت و زمینه خودش به آن پرداخته شود. نقد وارده این است که چرا کامل و بهتر به این موضوع پرداخته نشده است. پایه و اساس هر پژوهش تعریف صحیح مفاهیم است قصاص به معنای مقابله به مثل است اما در اینجا از واژه انگلیسی به معنای انتقام استفاده شده است، در حالی که انتقام مرحله قبل از قصاص است و قصاص به معنای «انتقام تعدیل شده» است.

دکتر علی سرزعی: این مقاله روی این موضوع بحث می‌کند که هر قتلی که اتفاق می‌افتد یک جنبه خصوصی دارد و یک جنبه عمومی. با مقایسه نظام حقوقی اسلام با نظام حقوقی غربی به این نتیجه می‌رسد که قانون مجازات اسلامی به وجه خصوصی قتل اهمیت بیشتری می‌دهد و بخش عمومی آن را کم‌اهمیت جلوه می‌دهد. ماهیت یک جرم خشونت‌آمیزی مثل قتل با یک تخلف رانندگی فرق دارد زیرا که قتل دو وجه عمومی دارد: ۱- اثر منفی رو افراد جامعه بر جا می‌گذارد و احساس امنیت را از جامعه می‌گیرد و ۲- فردی که الآن به عنوان قاتل محکوم شده است ممکن است در گذشته هم قتل‌هایی انجام داده ولی محکوم نشده باشد. اگر این دو فرض مورد ادعای صاحبان کرسی را بپذیریم که ۱- قتل عمدتاً پدیده‌ای اتفاقی است که با قصد قبلی رخ نداده است و ۲- ده درصد قاتلین هم اعدام می‌شوند و همین جنبه بازدارندگی قتل را افزایش می‌دهد ممکن است لازمه این دو فرض این باشد که دیگر مانعی وجود ندارد که وجه عمومی قتل را تخفیف دهیم؛ اما اگر این احتمال را در نظر بگیریم که فرد قاتل آزاد شده، ممکن است قتلی دیگر انجام دهد و شاید جرم دیگری غیر از قتل. آن وقت دیگر نمی‌توانیم جنبه عمومی قتل را کم‌اهمیت بدانیم. این عقیده که زندانی کردن فرد مجرم و قاتل هزینه‌های زیادی را بر دستگاه قضا و پلیس تحمیل می‌کند، کاملاً درست است اما باید دید آیا بعد اجتماعی و عمومی قتل آن قدر پراهمیت هست که بتوان آن هزینه‌ها را پذیرفت یا خیر؟

رویکرد معلم پژوهنده: بنیادها و چارچوب‌ها

ارائه دهنده: دکتر رضا ساکی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	رتبه کرسی	ناقد/ناقدان
دانشگاه فرهنگیان	علوم رفتاری	۱ آبان ۹۵	کرسی ترویجی	دکتر سید محمدرضا امام جمعه دکتر شمسی نامی

دکتر رضا ساکی: بحثی که ارائه می‌شود درباره منطق، چرایی و چیستی معلم پژوهنده است و به‌روش‌های معلم پژوهنده چون اقدام پژوهی و موانع اجرایی آن نمی‌پردازد. اصلی‌ترین عامل مشخص‌کننده ضرورت معلم پژوهنده، نیاز جدی آموزش و پرورش به پیوند بین پژوهش و عمل است: اگر سال‌ها به تولید نظریه پرداخته شود و درباره تعلیم و تربیت کتاب و مقاله چاپ شود، مادام که نقش معلمان در این عرصه مشخص نگردد هیچ تحولی در عمل تربیتی ایجاد نخواهد گشت. فاصله زیادی بین پژوهش‌های کلاسیک دانشگاهی و نیاز معلمان وجود دارد. عمل بدون بینش هدر دادن فرصت‌هاست و بینش بدون عمل صرفاً رؤیایپردازی است. پیوند عمل با بینش است که موجب تغییر و تحول می‌شود. هر معلم در ارتباط با پژوهش، سه نقش دارد: به‌کارگیرنده یافته‌های پژوهشی دیگران؛ مدرس پژوهش برای دانش‌آموزان و معلم به‌عنوان پژوهشگر (پژوهنده). چرا معلم باید پژوهشگر باشد؟ معلم پژوهنده سازوکاری برای تداوم یادگیری و رشد حرفه‌ای توسط معلم است. معلمی در چارچوب مشاغلی است که شاغل باید دائماً دانش خود را به‌روز کند و نه تنها باید به‌کفایت از دانش دیگران بهره‌گیرد، بلکه به‌واسطه موقعیت‌های نامعین و مبهم آن باید خود یک پژوهنده و پژوهشگر باشد. به نظر می‌رسد پژوهندگی، عنصر اساسی حرفه معلمی باشد. به این ترتیب پژوهندگی چیزی فراتر از معلمی نیست. همواره باید وجه یادگیرندگی معلم بر یاد دهنده‌گی او غلبه داشته باشد. یکی از مهم‌ترین توجیهاتی که رویکرد معلم پژوهنده را موجه می‌کند، ناتوان بودن معلمان در بهره‌گیری مستقیم از نظریه‌های تربیتی در عمل کلاس درس است؛ بهره‌برداری از نظریه‌های تربیتی مستلزم برگردان آن‌ها به شکلی دیگر و در یک فضای مرتبط با عمل است. در واقع، شرایط حرفه معلمی پژوهندگی معلم را لاجرم می‌سازد. حرفه معلمی به دلیل قرار گرفتن در بستری از موقعیت‌های نامعین و پیش‌بینی‌نشده، مستلزم این است که معلم در هر روز ده‌ها تصمیم بگیرد که بسیاری از آن‌ها کاملاً جدید و در پاسخ به شرایط به وجود آمده در کلاس است و از این رو، نمی‌تواند فرایند تصمیم‌گیری در کلاس درس را متوقف به دریافت دانش از پژوهشگران بیرونی نماید. برخی ویژگی‌های حرفه معلمی که دلالت بر ضرورت پژوهندگی معلم دارد، عبارت‌اند از: (۱) نظام‌مندی: تدریس، فعالیتی منسجم است که با ترکیب اجزای مهارت‌های دانش موضوع درسی و فنون تربیتی نمایان می‌گردد. شناخت این نظام کل‌گرایانه مستلزم تحلیلی نظام‌دار از اجزاء و تاروپودهای درهم‌تنیده تدریس است؛ (۲) پیچیدگی: ویژگی‌های متنوع معلمان و دانش‌آموزان، انواع متفاوت ساختارهای سازمانی و محیط‌های متفاوت سیاسی-اجتماعی باعث می‌شود موقعیت‌های آموزشی که برآیند این عوامل هستند پیچیده شوند؛ (۳) قابلیت پیش‌بینی ضعیف: خیلی از پدیده‌ها برای اول بار اتفاق می‌افتند و معلم را در شرایط دشواری برای تصمیم‌گیری قرار می‌دهند؛ (۴) تنوع و فراوانی عمل: تنوع فعالیت‌های معلم در یک زمینه پیچیده دشواری‌های حرفه معلمی را دوچندان می‌کند. وقتی این ویژگی‌های حرفه معلمی را در کنار این نکته مهم قرار دهیم که پژوهشگران کلاسیک دانشگاهی عمدتاً فعالیت پژوهشی خود را بر دشواری‌های عملی تدریس و دغدغه‌های اصلی معلمان متمرکز نمی‌کنند، می‌بینیم که در واقع معلم در شرایط دشوار، در خط مقدم عمل، تقریباً تنهاست، لذا خود باید هنرمندانه تصمیم بگیرد. «چند درصد از معلمان را می‌شناسیم که از اینکه از یافته‌های پژوهش‌های کلاسیک بی‌اطلاع است دچار دغدغه و دلهره و اضطراب در تدریس بشوند. چند درصد معلمان دغدغه حضور در جلسات دفاع از پایان‌نامه‌ها را دارند؟ به نظر می‌آید پژوهش‌های کلاسیک مقصد و هدف خود را در خدمت به تعلیم و تربیت گم کرده‌اند!»

وقف شخص حقوقی

ارائه دهنده: دکتر مجید رضایی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
دانشگاه مفید قم	علوم اجتماعی	۳ بهمن ۹۵	کرسی ترویجی	دکتر عبدالمطلب احمدزاده دکتر حسن وحدتی شبیری

دکتر مجید رضایی: برای تحقق شخصیت حقوقی یکسری عوامل مشترک و یکسری عوامل اختصاصی مربوط به نوع خاص شخصیت حقوقی باید تحقق یابد. در میان علمای حقوق بحث می‌شود که آیا شخصیت حقوقی وجود دارد یا خیر؟ گروهی منکر آن هستند ولی با شناسایی آن توسط قانون این نظر عملاً طرد شده است. کسانی که وجود آن را پذیرفته‌اند دو دسته‌اند: نظریه حقیقی بودن شخصیت حقوقی و نظریه وجود فرضی. وجود شخصیت حقوقی از نظر فقه و قانون اشکالی ندارد و می‌توان بر این اساس بحث کرد که آیا وقف آن صحیح است؟ آیا شرایط وقف را دارد؟ سه شرط موقوفه باید اصل و اساسی داشته باشد و منافی نیز بر آن تصور شود تا اصل محبوس شود و از نقل و انتقالات آن جلوگیری شود و منافع آن به غرض معین اختصاص یابد، عین بودن مال موقوف، موقوف باید مملوک باشد، را در مورد شخص حقوقی مورد بررسی قرار دادند. با توجه به اینکه شخص حقوقی شرط عین بودن را دارا هست چراکه عین در مقابل منفعت و دین مطرح است نه در مقابل امر اعتباری. شخص حقوقی گرچه خود مالک است نه مملوک ولی آنچه مهم در وقف است اینکه عین دارای منافع در طول زمان باشد و مملوک بودن به این علت شرط شده که اموال دیگران و یا اموری که شرعاً نباید در بازار از آن استفاده کرد وقف شود. بنابراین تعریف وقف شامل وقف شخص حقوقی می‌شود.

نقد و بررسی نظریه سلسله مراتب مازلو

ارائه دهنده: دکتر محمدرضا فیروزی، دکتر مصطفی احمدوند

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
دانشگاه یاسوج	علوم رفتاری	۲۷ اردیبهشت ۹۵	کرسی ترویجی	کرسی، مناظره بوده است.

دکتر محمدرضا فیروزی: نظریه مازلو نیروی سوم در روانشناسی است. همچنان که نظریه روانکاوی فروید که نگرش کاملاً بدبینانه‌ای نسبت به ماهیت انسان داشت به عنوان نیروی اول و نظریه رفتارگرایی که دیدگاهی خنثی نسبت به ماهیت انسان داشت به عنوان نیروی دوم در روانشناسی مطرح هستند. نظریه مازلو در قالب نیروی سوم جنبش‌های فکری روانشناسی قابل طرح است که دیدگاهی کاملاً خوش بینانه نسبت به انسان دارد. این نظریه به طور عمده با آنچه در درون فرد نسبت به محیطش می‌گذرد و به رفتار خود نیرو می‌بخشد سروکار دارد. به اعتقاد مازلو نیازهای آدمی از یک سلسله مراتب برخوردار است که رفتار افراد در لحظات خاص تحت تأثیر شدیدترین نیاز قرار می‌گیرد. منبع نیازها محرومیت و ناکامی‌ها هستند. پس از ارضاء هر دسته از نیازها، دسته دیگری از نیازها سر بر خواهند آورد و اهمیت پیدا می‌کنند و محرک رفتار خواهند شد. نیازهای قبلی که به میزان مطلوب ارضاء می‌گردند پس از آن فروکش نموده و نوبت به نیاز سطح بالای دیگری می‌رسد. نیاز به غذا، آب و تنفس و ... شدیدترین و قوی‌ترین نیازها هستند و تا زمانی که این نیازها برآورده نشوند نیاز دیگر بروز پیدا نخواهد کرد.

دکتر مصطفی احمدوند: برای اینکه کشاورزان از تولید و کارایی و راندمان بهتری برخوردار باشند و فناوری‌های مدرن‌تر را مورد پذیرش قرار دهند و آموزش بهتر و مفیدتری دریافت کنند لازم است که بخشی از مطالبات ما در رابطه با روانشناسی باشد. هم در بین دانشمندان اسلامی و هم در بین دانشمندان غربی این نظریه مورد انتقاد قرار گرفته است. به طوری که خیلی‌ها این ساختار هرمی شکل و پلکانی ایشان را در مورد نیازها نمی‌پذیرند چون که نمی‌تواند ارضاء یک نیاز، مقدمه و سبب ارضاء نیاز دیگری باشد. نیازها باهم متفاوت هستند و لزومی ندارد که مقدمه همدیگر باشند. به هر حال چون نیازها همواره پویا و انعطاف‌پذیر هستند و بارها و بارها ظهور و سقوط می‌کنند انسان هیچ‌گاه از یک نیاز به طور کامل سیر نخواهد شد. در این بین چه کسی و چه چیزی تعیین خواهد کرد که یک نیاز برطرف شده و حالا نوبت فلان نیاز مشخص دیگر است. ما لزوماً نمی‌توانیم به طور دقیق نیازهای دیگران را مشخص کنیم چون هرکسی یک شخصیت منحصر به فرد و یکتا هست. ضمن اینکه به نظر می‌رسد بعضی نیازها سیری ناپذیر هستند و حتی ارضاء مداوم آن‌ها سبب کم‌رنگ شدن آن‌ها نمی‌گردد. مثلاً چه کسی از پول بدش می‌آید. بعضی انسان‌ها به نظر می‌رسد هیچ وقت عشق و ولعشان نسبت به پول فروکش نخواهد کرد. دیگر اینکه تقدم و تأخر نیازهای مازلو مورد انتقاد هست. ایشان چه ملاکی برای چنین تقدم و تأخری دارند و مثلاً چرا نیازهای مربوط به عشق، قبل از نیازهای مربوط به عزت نفس قرار گرفته‌اند و چرا بعد از آن نیستند. امروزه شواهد محکمی برای چنین ترتیبی وجود ندارد و این نوع طبقه‌بندی ایشان چندان قابل دفاع نیست. مثلاً شهدای ۸ سال دفاع مقدس، مگر کسی که حاضر است جان خود را برای مردم و کشورش فدا کند به درجه خود شکوفایی نرسیده است، پس آیا می‌توان نتیجه گرفت که این همه شهید این نیازها را به همین شکل سلسله مراتبی طی نموده‌اند و سرانجام به خود شکوفایی رسیده‌اند... به نظر نمی‌رسد که چنین باشد و این افراد لزوماً سلسله مراتب مازلو را طی نکرده‌اند. دیگر اینکه نیاز به اینترنت و حضور در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی که امروزه نیاز عمده‌ای است در چه قسمتی از هرم مازلو قابل تبیین است و این نیازها مربوط به کدام دسته و طبقه از نیازها است. انتقاد بعدی این است که چون نیازها در یک بستر فرهنگی اجتماعی اتفاق می‌افتد و هر دسته از مردم در هر نقطه‌ای از جهان با توجه به ساختارهای فرهنگی متفاوت، احساس نیاز متفاوتی دارند و قاعدتاً مازلو نمی‌تواند برای همه فرهنگ‌ها نسخه واحدی تجویز و تهیه نماید.

نقد نظریه فرهنگی هابرماس

ارائه دهنده: دکتر محمد جواد پیرمرادی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ ناقدان
سازمان بسیج اساتید	علوم رفتاری	۱۵ تیر ۹۴	کرسی ترویجی	دکتر میکائیل جمالپور دکتر ابوالفضل غنی زاده دکتر علی آذریان

دکتر محمد جواد پیرمرادی: هابرماس از فیلسوفان و منتقدان اجتماعی در عصر حاضر هستند که در سال ۱۳۸۱ هم به ایران آمدند و در برگزاری انواع همایش‌های فرهنگی، اجتماعی شرکت داشتند. بحث در تکمیل سخنان مقام معظم رهبری است که نباید در دروس انسانی و فرهنگ ساز محتاج دشمنان باشید. فراهم کردن الگوهای برگرفته از جهان اسلام در ایجاد علوم انسانی که برگرفته از علوم و فرهنگ اسلامی هست. هابرماس از متفکرین متأخر و برجسته مکتب فرانکفورت هستند. در چند دهه اخیر تحول زیادی در فرهنگ و دنیای علوم انسانی صورت گرفته است. بخصوص تحولات زیادی در حوزه نگرش نو به علوم انسانی و بحث از دیدگاه و بروز انقلاب فکری است. رنسانس باعث تحولاتی در عصر حاضر و بروز پیامد آن و ظهور و بروز مدرنیته گردید. رشد اقتصاد و افزایش تولید باعث بروز سرمایه‌داری شد. این عوامل باعث افزایش سرمایه و سرمایه‌داری و در حوزه علوم انسانی تأثیرات نو در آن گذاشت و نیز همراه با این روش‌شناسی باعث تحولاتی نیز شد و روش تحقیق تجربی در حوزه علوم انسانی، علوم انسانی جدید را پدید آورد و باعث رشد حوزه‌های انسانی جدید از جامعه‌شناسی گردید امروزه یک نگاه جامعه‌شناسی به همه مسائل صورت می‌گیرد؛ و یکی از مواردی که دیدگاه جامعه‌شناسی شده فرهنگ است و یکی از افرادی که چنین دیدگاه جامعه‌شناختی به فرهنگ دارد هابرماس است. مدرنیته که به وجود آمد ماشین به جای انسان و دست جایگزین شده و موجب ایجاد نظام سرمایه‌داری و بروز بحران جدید را باعث گردید. اندیشه‌ی مارکس با همکاری انگلیس به یک مدل سیاسی و یک ایدئولوژی انقلابی در روسیه تبدیل گردید. نظر مارکس در مورد سرمایه‌داری یک نظر انقلابی بود. مکتب فرانکفورت در واقع آلترناتیو دو دیدگاه برای آشتی دو دیدگاه که می‌گفت: تضاد تحول فرهنگ باعث بروز دیدگاه جدید و فرهنگ زیربنا برای سایر موارد شد. در تئوری مارکس نظام سرمایه‌داری دشمن انسان و کارگر است. در واقع ماشین و سرمایه‌داری کارگران را استثمار می‌کند؛ و از خود بیگانه می‌سازد. مارکس می‌گوید ماشین سست کننده ذهن و اذهان کارگر و افیون توده است. هابرماس می‌گوید که فرهنگ اصل است و سایر موارد برگرفته از فرهنگ هست. بحران از دیدگاه مکتب فرانکفورت: باید رجوع به سنت شود و گرایش به دین و زنده کردن دین. از دیدگاه آگوست کنت امروز پدیده‌ها به صورت علمی بررسی می‌شود. در عصر جدید عقلانیت حاکم است. در سنت مشخصه اصلی مدرنیته، عقلانیت است و تحلیل می‌کند که چه ابزاری ما را به نتیجه می‌رساند. هرچند که انسان را از خود بیگانه کرده باشد و روح انسان را از او گرفته باشد. در این شرایط هابرماس نظریه ارائه می‌کند: فرهنگ: سبک زندگی افراد و جوامع است. نظریه فرهنگی در پی تبیین فرهنگ است. مدرنیته دچار بحران است و از نظر هابرماس عقلانیت ابزاری، آگاهی کاذب، مواردی است که فناوری ایجاد کرده است صنعت فرهنگ ایجاد نموده و این مشکلاتی است که هابرماس مطرح می‌کند. مکتب فرانکفورت به فکر تجدیدنظر در مارکسیسم افتاده است. تئوری هابرماس، تئوری برای آزادسازی انسان است. نسخه هابرماس در فضای غربی نتیجه‌اش آزادی انسان از سرمایه‌داری است، از نظر هابرماس جوهر انسان فقط با کار حاصل نمی‌شود بلکه با ارتباط و کنش ارتباطی بدست می‌آید. انسان به آزادی نیاز دارد. تئوری هابرماس، ایجاد فضای مباحثه، ارتباط زبانی آزاد، آزادی بیان است. از نظر هابرماس حقیقت یک امر بین‌الذاتانی است؛ بنابراین نسخه هابرماس عقل ارتباطی است که نتیجه‌اش از مباحثه و ارتباط به دست می‌آید. از دیدگاه هابرماس حقیقی خارج از انسان وجود ندارد؛ که این دیدگاه منجر به یک نظریه نسبی‌گرایی خواهد شد.

دکتر علی آذریان: بحث در این خصوص زنده کردن دیدگاه علامه طباطبایی است. انتقاد از هابرماس نه تنها مطلب جدیدی ارائه نمی‌کند. تکرار مطالب گذشته و تکرار مواردی است که در جامعه‌شناسی قبلاً مطرح شده است. ما در عصر حاضر وارد دوره‌ی جدیدی شده‌ایم که عصر پست‌مدرنیسم و عصر جهان ملی شدن هست. دین به عنوان یک موضوعی است که خود را مطرح می‌کند یکی از انتقادهای که از هابرماس عنوان شده ایشان به دین نگاه کلیدی ندارند از دیدگاه آذریان حکومت مسئول است مردم را به سعادت هدایت می‌کند.

تحول در ریاضیات لازمه تحول در علوم انسانی

ارائه دهنده: دکتر سید مرتضی حسینی الهاشمی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
فرهنگستان علوم اسلامی قم	علوم نقلی	۱۹ اسفند ۹۴	کرسی ترویجی	دکتر غلامرضا ذکیانی

دکتر حسینی الهاشمی: علت ناکارآمدی علوم انسانی در رفع چالش‌های اجتماعی موجود چیست؟ «ناتوانی ریاضیات» یکی از گمانه‌های پاسخ به این سؤال است و بدون تحول در ریاضیات موجود امکان تحقق عینی علوم انسانی اسلامی وجود نخواهد داشت. اگر ریاضیات عهده‌دار شیوه مدل‌سازی و معادل‌سازی از عالم خارج باشد می‌توان با تکیه بر تفاوت ریاضیات موجود و ریاضیات قدیم، تغییر کیفیت مدل‌سازی از عالم خارج را یکی از لوازم اساسی تحول در علوم انسانی به شمار آورد. کاربردهای جدید در ریاضیات عامل مشخص شدن ناکارآمدی ریاضیات قدیم است و این موضوع باعث شده تا زمینه‌ی تأسیسی ریاضیات موجود پدید آید و فهم حاقّ تحولات علم ریاضی در نسبت با تحولات بشری را می‌تواند پیش‌درآمدی برای تأسیس «ریاضیات جدید» باشد. در این نظریه برای تحولات علم ریاضی در طول تاریخ بشری یک مدل سه سطحی ارائه می‌شود: سطح رشد علم، سطح تکامل علم، سطح تجدید حیات علم. سطح رشد علم را شامل تحولاتی است که در آن با حفظ مبنا و روش علوم، گستره‌ی مصادیق افزایش می‌یابد. سطح تکامل علم شامل مواردی از تحولات علمی است و با حفظ و بهره‌گیری حداکثری از مبانی، روش علوم تغییر می‌یابد و سطح تجدید حیات علمی را به آن دسته از تحولات علمی مربوط است که در آن «مبانی علوم» و «نگرش روشی» دستخوش تحول می‌شوند. با تکیه بر این مدل، می‌توان ویژگی‌های ریاضیات قدیم و ریاضیات جدید مورد بررسی قرار داد. ریاضیات قدیم مبتنی بر «اصالت ذات» و ریاضیات جدید (موجود) را مبتنی بر «اصالت ربط» است. «تجزیه و انتزاع»، «نگرش روشی ریاضیات قدیم» و «مجموعه‌نگری و ترکیب»، «نگرش روشی ریاضیات موجود» است و ریاضیات قدیم با توان انجام محاسبات «جسم ساکن» و توانایی ریاضیات موجود در انجام محاسبات «جسم متحرک بالاجبار» است. علوم انسانی موجود نیز دارای اشکالات مبنایی و محتوایی در «ملاحظه اختیار انسان» است، اما ریاضیات قدیم و ریاضیات موجود نیز نمی‌تواند معادلات مربوط به اختیار را ارائه دهد. در این باره می‌توان به «آمار و احتمالات» به عنوان دانش پایه‌ی نظریه‌های ریاضی مرتبط با علوم انسانی اشاره کرد؛ زیرا احتمالات در محاسبات خود شروط اصلی اختیار را که «قدرت» و «علم» هستند را لحاظ نمی‌کند. بر این اساس ضرورت انقلابی در ریاضیات که «فاعلیت انسان» را لحاظ کند ضروری و اجتناب‌ناپذیر است. همچنان که ریاضیات قدیم، ریاضیات جسم ساکن و ریاضیات موجود ریاضیات حرکت است، ریاضیات مطلوب «ریاضیات اختیار» خواهد بود.

دکتر غلامرضا ذکیانی: نفس ورود به این حوزه درست است و این ارائه کم‌سابقه است. «اشراف بر مبانی ریاضیات قدیم و جدید» از ویژگی‌های قابل تقدیر نظریه‌پرداز است، «ابتناء تحول در علوم انسانی به تحول در ریاضیات» و «پیش‌بینی تحولات آینده علوم انسانی» را مهم‌ترین ادعای این نظریه است. «دکارت» از نظرگاه فلسفی تحول در مبانی ریاضیات را رقم زد، تأکید نظریه بر ریاضیات مورد نقد است.

دانشگاه کارآفرین

ارائه دهنده: دکتر مقصود فراست خواه، دکتر ابراهیم سوزنچی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
کانون سپهر اندیشه	علوم اجتماعی	۳۰ آذر ۹۴	کرسی ترویجی	کرسی، مناظره بوده است.

دکتر ابراهیم سوزنچی: دانشگاه برحسب مأموریت خود دوره‌های مختلفی داشته است. اولین مأموریت دانشگاه‌ها آموزش بوده است. در این دانشگاه‌ها اساتید صرفاً به تدریس اشتغال داشتند و پژوهش به صورت غیررسمی بیرون از دانشگاه صورت می‌گرفته است. دوره بعدی دانشگاه‌ها دانشگاه‌های همبولتی است. این فیلسوف که بر اساس مبانی نظری و فلسفی اقدام با تأسیس این دانشگاه نموده است با این تفکر که پژوهش برای یافتن حقیقت، جوهره انسان را محقق می‌کند، به اضافه کردن مأموریت پژوهشی به دانشگاه‌ها اقدام کرد و با ایجاد وحدت میان این مأموریت و مأموریت آموزش، دانشگاه برلین را تأسیس نمود. این دانشگاه تا دهه‌های پایانی قرن بیستم الگوی تمامی دانشگاه‌های جهان بود و برحسب بوم‌های مختلف در کشورهای مختلف شکل گرفته است. قابل ذکر است که در این دانشگاه تأمین مالی فقط از جانب دولت انجام می‌گیرد و افراد در تعیین حوزه پژوهشی خود و دانشگاه در تعیین مسیر خود کاملاً مستقل هستند. مسئله اصلی بحث از مأموریت سوم و پاسخ‌گویی دانشگاه به بازار و جامعه و فرهنگ است. این مأموریت سوم دارای موافقان و مخالفانی است. موافقان معتقدند اضافه شدن این مأموریت به دو مأموریت سابق سبب می‌گردد آن دو رویکرد نیز قدرتمندتر گردد. در حالی که مخالفان و بدبینان نسبت به این مأموریت سوم معتقدند شکل‌گیری این رویکرد در دانشگاه باعث تبدیل دانشگاه به دکان می‌شود. تغییر میزان تأمین مالی دانشگاه‌ها از طریق دولت و ایجاد مشکلات در این عرصه، نیازهای رقابتی بازار برای دسترسی به دانش و از سوی دیگر شکل‌گیری مدهای جدید تولید دانش از جمله مسائلی است که ما را به سمت این مدل سوق می‌دهد. آنچه مدنظر کلارک است و آن را با مطالعات موردی و تجربی در خصوص برخی دانشگاه‌ها نشان داده است این است که اضافه شدن این مؤلفه به مأموریت دانشگاه‌ها، اگر به درستی انجام شود، نه تنها سایر مأموریت‌ها را تهدید نمی‌کند، بلکه منجر به تقویت آن‌ها می‌گردد. در این مدل کلارک معتقد است که دانشگاه، حاشیه‌ای خواهد داشت که به عبارت حس‌گرهای دانشگاه برای تشخیص نیازهای جامعه است؛ مجموعه متنوعی از منابع مالی که دانشگاه به آن متکی است؛ یک صحن اصلی برای مأموریت‌های اصلی دانشگاه و فرهنگ کارآفرینی که توسط مجموعه‌ای قدرتمند مدیریت می‌گردد.

دکتر مقصود فراست خواه: دانشگاه نباید ذیل کاپیتالیسم برود و تنها توجهش به کسب و کار تجاری باشد. دانشگاه باید عاقله و خردی داشته باشد که به تمام جنبه‌های نیازهای جامعه توجه کند و البته در کنار آن به بازار تجاری هم توجه دارد. ایده اصلی دانشگاه باید رهایی باشد و بتواند با خرد خود به عنوان یک نهاد اجتماعی به حل نیازهای جامعه بپردازد. نباید برای دانشگاه یک معنی و جوهر جهان شمول در نظر گرفت و آن را به همه دانشگاه‌های جهان تجویز کرد. تفاوت کانتکست‌ها برای دانشگاه‌های مختلف به عنوان برساخت‌های اجتماعی چنان متفاوت است که تقریباً صحبت از مفهومی واحد و جوهری واحد برای دانشگاه را غیرممکن می‌کند. هر دانشگاه باید مفهوم خود را داشته باشد و بر اساس پیشینه تاریخی خود و شرایط خاصش به مأموریت‌های خود بپردازد.

تئوری رهبری اجتماعی

ارائه دهنده: دکتر محمد رضا فلاح

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	رتبه کرسی	ناقد/ناقدان
مدرسه عالی کریمه اهل البیت (س)	علوم اجتماعی	۱۶ آذر ۹۵	کرسی ترویجی	دکتر محمد حاج ابوالقاسم دکتر محمد حسن جعفری

دکتر محمد رضا فلاح: رهبری فکری رهبری فرهنگی، رهبری سیاسی، رهبری اقتصادی این‌ها همه جزو مصادیق رهبری اجتماعی دینی به شمار می‌آیند که اگر آن را بتوانیم به خوبی تقریر کنیم به عنوان یک مقسم می‌توانیم از آن استفاده کنیم و می‌توانیم این جلوه‌ها را هم به عنوان امتدادهای آن مطرح کنیم. در واقع این بحث جایگاه معرفتی دارد. موضوع بعدی هم این است که مسئولیت رهبری با کیست. یک بحث تیپولوژیک وجود دارد. یک تیپولوژی لازم است که چه تیپ‌هایی می‌توانند این مسئولیت را قبول کنند. بحث‌های کاربردی استعدادیابی هم لازم است که اگر بنا شد که تشخیص داده شود که ورودی‌های این مسئولیت چه کسانی می‌توانند باشند چون یک مسیر رشد باید داشته باشند، اما در باب نقش و جایگاه هم نقش اجتماعی این‌ها چیست آثار اجتماعی فعال شدن پدیده‌ای به نام رهبری اجتماعی چه است؟ مثلاً عنصر نصیحت اگر از جامعه‌ای رخت بردارد چه بلایی سر آن جامعه می‌آید. عنصر مشورت، اگر از یک جامعه‌ای رخت ببندد، فقر فرهنگی داشته باشیم در این اندازه ارتقا پیدا نکرده باشیم در رفتار اجتماعی ما چه چیزی پیش می‌آید؟ می‌شود برویم یکجایی که آن عنصر نیست. آن فرهنگ نیست بگوییم ببینید این‌ها بلد نیستند مشورت کنند. چقدر کارهای تکرار شده را تکرار می‌کنند. آنجایی که معتقد هستیم که رهبری دینی اجتماعی صورت نمی‌گیرد آنجا ما اشاره کنیم بگوییم که ببینید این دسته از آثار منفی به خاطر فقدان آن است. نقش معرفتی تأثیری که بر فهم اسلامی ما می‌گذارد توجه به این بحث و به اصطلاح حاکم کردن این بحث در ذهن خود طبیعتاً در یک نظام معرفتی متناسب خیلی خوش می‌درخشد و با دسته‌ای از اندیشه‌ها هم خیلی خویشاوند و همراه است و نقش تربیتی و فرهنگی، این نظام تعلیم و تربیتی متناسب با خودش می‌خواهد و نظام ارزشی مناسب خود را مطالبه می‌کند و پدید می‌آورد و بحث سوم این است که استلزامات، دارایی‌های رهبر اجتماعی چیست؟ یعنی این رهبر اجتماعی چه چیزهایی را باید داشته باشد تا بتواند رهبری کند. در یک برش دیدن برخوردارها این نکته را می‌خواستند مطرح کنند که رهبر دینی اجتماعی باید حکیم فقیه و جامعه‌ساز باشد یک هم چین آثاری باید باشد در برش توانمندی و تخصصی آنچه در فعالیت‌های او مشاهده می‌کنید اگر در منشور بگذاریم کار پژوهشی می‌کند نیرو پروری هم می‌کند و کارهای تبلیغی هم انجام می‌دهد بخش قابل توجهی در همین قسمت جلوه می‌کند.

شخصیت حقوقی از منظر فقه (ماهیت و دلایل اعتبار)

ارائه دهنده: دکتر سید حسن وحدتی شبیری، دکتر محمود حکمت‌نیا

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
مرکز جامع علوم اسلامی ولی امر	علوم اجتماعی	۲۸ آبان ۹۴	کرسی ترویجی	کرسی، مناظره بوده است.

دکتر سید حسن وحدتی شبیری: یکی از آثار انقلاب اسلامی، تغییر و تحول در امور حقوقی بوده است. به عنوان نمونه اصل چهارم قانون اساسی به حکومت اسلام بر کلیه قوانین کشور اشاره دارد که برای اجرایی شدن آن نیز شورای نگهبان قانون اساسی به عنوان مسئول نظارت بر آن معرفی شده است. بدیهی است که قانون تجارت نیز از این قاعده مستثنا نیست. از این رو برای تحقق اسلامی شدن و اسلامی بودن قوانین، احاطه کامل نسبت به موضوعات مستحدثه لازم است. از نگاه علامه طباطبایی «ره» سه عالم وجود دارد؛ جهان واقع - حاکی از موجودات خارجی -، جهان ذهن - موجودات متصور و حتی موجوداتی که وجود خارجیشان محال است - و جهان اعتبار - فروض عقلای عالم برای ترتب آثار عقلایی-؛ مورد اخیراً طبق معمول انسان برای رفع نیازها اعتبار میکند. یکی از مفاهیم اعتباری، شخصیت حقوقی است که به شایستگی و اتصاف فرد به ویژگی‌های مخصوص و حقوق و تکالیف آن و به اصطلاح اتصاف به واجد حقوق، گفته میشود. این مفهوم اعتباری را میتوان از انسان سلب یا اعطاء نمود. خلاصه نقد استاد حکمت‌نیا: شخصیت حقوقی در مبحث تجارت و موارد دیگر مطرح میشود و بر فرض پذیرش آن، در قوانین شرکت‌ها مورد استفاده قرار میگیرد. این بحث در واقع انتزاعی بوده و در قالب‌های مختلف همچون دولت، انجمن، اداره و غیره، قابل تصویر است. محور مشترک حقوق اداری، خصوصی، دولت‌ها بر اساس شخصیت حقوقی است. به نظر میرسد این بحث از مسائل مستحدثه نیست بلکه از نظام حقوقی و فلسفی غرب برای مرتفع کردن مشکلات جامعه خودشان نشئت گرفته است. بر این اساس شخصیت حقوقی یک دستگاه ابداعی برای حل پاره‌های از مسائل است. فلسفه حقوق در غرب به معنای اجتهاد در حقوق - نه تفسیر آن - بوده و برای بحث از مشروعیت از آن استفاده میشود. مشروعیت در فلسفه نیز برای به دست آوردن مناط و معیار به کار رفته و اعتبار شده است؛ بنابراین این موضوع یک بحث روش‌شناختی است. با توجه به آنچه گفته شده چند پرسش اساسی در این زمینه وجود دارد: ۱. غرب چگونه به آن دست پیدا کرده است؟ ۲. روش‌شناسی ما درباره این اعتبار چیست؟ ۳. راه حل ما برای این مشکلات در سایه عدم قبول آن اعتبارات چیست؟ در حقیقت موارد فوق مسائل اصلی ما در روش‌شناسی این مبحث است. در غرب در حوزه علوم تجربی سه تحول صورت گرفت: ۱. تعمیم دخالت انسان از امور خارجی و طبیعی به امور ماورائی ۲. تأثیر شناخت انسان از طبیعت و پیدایش علوم زیست‌شناسی، نانو، ژنتیک و ... ۳. طرح پرسش «آیا انسان قدرت ساخت دارد؟» که از نگاه یهود وظیفه انسان تکمیل ساخت ناقص خداوند است؛ اما از نگاه مسیحیان انسان صرفاً به عنوان شهروند، پاسخگوست. این تحول در مباحث حقوقی نیز به وجود آمد و مفاهیم جدیدی همچون حقوق خصوصی و شخصیت حقوقی شکل گرفت. اگر «ساخت» را بر اساس یک غایت در نظر بگیریم - به عنوان مثال، منفعت و اصله المنفعه - این دیدگاه ابزارگرایانه است. در مقابل آن دیدگاه شخصگرایان یا فردگرایان است. از نگاه آن‌ها ارتباط بین افراد فقط بر اساس روابط شخصیت حقیقی بوده و شخصیت حقوقی تنها یک قرارداد است. نظریه سوم دیدگاه گروهگرایان است. این گروه شاگردان مکتب ایرینگ بوده و بیشتر در آلمان فعال‌اند. به باور ایشان گروه، حقیقتی دارد و دارای اقتضائاتی است. از این رو در واقع شخصیت حقوقی، عنوان منتزع از این گروه است. اعتبار شخصیت حقوقی یکی از راه حل‌های مشکلات گروه ابزارگرایانه است و تنظیم قراردادها بر اساس قراردادها موجود و ترکیب قواعد انجام میگیرد. قراردادها در بورس نوعی مدل ترکیبی است. در حوزه شخصیت حقوقی - که در واقع یک نظریه است و به دنبال حل مشکل است - باید دید چه مسلكی را میپذیرند. گروهگرایان و ابزارگرایان باید بر اساس نظام حقوقی خود، آن را تبدیل به قانون کنند. به همین دلیل است که شرکت‌های فرانسوی و انگلیسی علیرغم پذیرش شخصیت حقوقی، در قراردادها متفاوت از هم هستند.

شرایط تبدیل میراث تاریخی به ظرفیت تمدنی

ارائه دهنده: دکتر ابوذری مظاهری

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
موسسه امام خمینی (ره) قم	علوم نقلی	۲۶ دی ۹۴	کرسی ترویجی	دکتر حبیب‌الله بابایی دکتر عبدالله فتاحی

دکتر ابوذری مظاهری: یکی از ظرفیت‌های موجود تمدن نوین اسلامی ظرفیت‌های تاریخی است؛ اما میراثی که می‌تواند مورد بهره‌برداری تمدن‌سازان مسلمان قرار بگیرد، محدود به میراث درون فرهنگی نیست، بلکه میراث برون فرهنگی نیز می‌تواند ظرفیتی برای تمدن‌سازی اسلامی محسوب شود. منتها تبدیل میراث‌های درون فرهنگی و برون فرهنگی به ظرفیت تمدنی نیازمند وجود شرایط و لوازمی است. میراث درون فرهنگی اولاً بایستی در دسترس باشد و قوم تمدن‌ساز توان و امکان دسترسی به گنجینه‌های تمدنی که گذشتگان به ارث گذاشته‌اند، داشته باشد. ثانیاً در اثربخشی گسست تاریخی پیوند میان گذشته و آینده آن قوم از هم نگسیخته باشد. ثالثاً در این تمدن‌سازی و بیداری، پیشرو باشد و تحرک و فعالیتش در حاشیه و پیرامون تاریخ بشری و بیداری‌اش در واقع خواب‌گردی نباشد. همچنین در تبدیل میراث برون فرهنگی با توجه به نسبتی که میان دو فرهنگ مبدأ و مقصد برقرار است، ظرفیت‌سازی تمدنی نیازمند شرایطی است. در وضعیت نابرابری به نفع فرهنگ مقصد مهم‌ترین شرط، پویایی و طالب‌فراگیری بودن است؛ اما در وضعیت نابرابری به نفع فرهنگ مبدأ علاوه بر خودباوری و عدم مرعوبیت و شیفتگی نسبت به فرهنگ مبدأ، توان ایدئولوژی‌زدایی و تصرف جهت تبدیل داشته‌های تمدنی فرهنگ بیگانه به میراث تمدنی قابل استفاده در حوزه تمدنی دیگر، هم نیاز است. در پایان بر نقش انقلاب اسلامی در زمینه‌سازی شرایط فوق تأکید کرده و به نظر می‌رسد انقلاب اسلامی به جهت گشایشی که در تاریخ دینی ایجاد کرده و با تأثیراتی که این گشایش در گذشته دینی و آینده دینی به وجود می‌آورد، زمینه تبدیل میراث درون فرهنگی و برون فرهنگی به ظرفیت تمدنی را فراهم می‌سازد.

دکتر حبیب‌الله بابایی: ۱. تعریفی از تمدن ارائه نشده لذا شاخص‌ها و معیارهای روشن نیست و مقاله در نگاه از زاویه تمدنی به تاریخ دچار مشکل شده است. ۲. با توجه به اشکال اول باید پرسید که کدام بخش از میراث و ظرفیت‌های تاریخی با توجه به کلان بودن معنای و مفهوم تمدن مد نظر می‌باشد. قاعدتاً همه میراث ارزش تمدنی ندارند. ۳. منظور از تاریخ چیست. آیا نوشته‌های تاریخی منظور است در حالی که آنچه مهم است هویت تاریخی است. ۴. شما به عنوان یک معتقد به اسلام چه چارچوب دینی و مذهبی در تحلیل این موضوع به کار گرفتید. ۵. بعد از انقلاب اسلامی کجای تاریخ ما اسلامی شده است. مثلاً در تحلیل درست از تاریخی اسلام چقدر کار شده است. ۶. منابع مقاله کم و ضعیف است. محتوای مقاله سنگینی می‌کند بر منابع و بسیار قوی‌تر از منابع است.

دکتر عبدالله فتاحی: ۱. بحث کلی است، اما فضای حاکم بر مقاله موردی است. یعنی مقاله به نوعی بحث را در مقابل با تمدن غربی مطرح ساخته است. ۲. موضع نویسنده در برخی پیش‌فرض‌ها با مخالفین آن پیش‌فرض‌ها مشخص نشده است. ۳. در بحث ایدئولوژی‌زدایی چه نسبتی با مخالفین این موضوع دارید که معتقدند ایدئولوژی‌زدایی نمی‌شود کرد. ۴. کارهای تکمیلی: مقاله مفهوم‌پردازی بالایی دارد لذا نیازمند روشن کردن مفاهیم هست؛ مانند تمدن، میراث، فرهنگی، ظرفیت‌های تاریخی، تاریخی، (به نفع تمدن‌ساز)، گشایش تاریخی. ۵. شرایط ذکر شده شرایط لازم‌اند یا کافی؟ منطق انتخاب این شرایط و عدم طرح برخی شرایط دیگر چیست؟

رابطه ابعاد دین داری و سلامت روان

ارائه دهنده: دکتر سوسن علیزاده فرد

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
انجمن روانشناسی اجتماعی ایران	علوم رفتاری	۲ بهمن ۱۳۹۶	کرسی ترویجی	دکتر زهره سادات نبوی دکتر لیلا غیرتی

دکتر سوسن علیزاده: نیاز انسان به معنویت قدمتی به عمر تاریخ دارد. معنویت به طور عام و دین و مذهب به طور خاص از ارکان اصلی فرهنگ بشمار می‌آیند. مذهب به عنوان یک پدیده روانی- اجتماعی همواره مورد توجه روان شناسان و جامعه شناسان بوده و محور مطالعات میان رشته‌ای بسیاری قرار گرفته است. از دیدگاه روان شناسی، دین چیزی بیش از یک تجربه ذهنی صرف بوده و در واقع یک فعالیت شناختی، هیجانی و خودآگاهانه و ارادی است. دین با مجموعه‌ای از اعتقادات، بایدها و نبایدها و نظام ارزشی اختصاصی و تعمیم یافته خود، به صورت یک تکیه‌گاه تبیینی فرد را از بی‌معنایی نجات می‌دهد. در معنایی دیگر روی آورد کلی شخص در ارتباط با وجودی متعالی بوده و مجموعه‌ای از اعتقادات، اعمال و تشریفات خاص در زندگی است که بر نگرش و رفتارهای فرد تأثیر گذاشته و در نتیجه سبک زندگی را متأثر می‌نماید. ارزش‌های مذهبی در مقایسه با سایر مقولات ارزشی از جامعیت و اهمیت ویژه‌ای برخوردارند، چراکه عالی‌ترین وحدت و یکپارچگی در خویشتن را معرفی می‌نماید که کنترل تمام تجارب و هدایت تمام ابعاد زندگی فرد را به عهده دارد. دین مجموعه باورها، ارزش‌ها، نگرش‌ها و درنهایت، رفتارهای فردی و اجتماعی افراد است که به افراد جامعه یک هویت خاص تحت عنوان هویت دینی می‌بخشد و به معنای اتکای فرد به نظام یا پایگاهی اعتقادی است که در جهت‌گیری‌های مختلف اثر می‌گذارد. از این رو دین از مهم‌ترین ابعاد زندگی انسان به شمار آمده و آثار آن بر زندگی و سلامت انسان همواره مورد توجه و بررسی اندیشمندان و محققان قرار گرفته است. امروزه سلامتی مفهومی است که تعریف، انواع و حتی راهکارهای دستیابی به آن به حوزه‌های مختلفی ارتباط دارد. سازمان بهداشت جهانی سلامت را به صورت رفاه کامل جسمی، روحی، معنوی و اجتماعی تعریف می‌کند به گونه‌ای که شخص با آن بتواند یک زندگی با نشاط و پر بار داشته باشد. به عبارت دیگر سلامتی فقط فقدان معلولیت یا بیماری نیست. بر اساس این تعریف سلامت دارای ابعاد مختلفی است که تنها یکی از آن‌ها بعد جسمی بوده و شاید ابعاد دیگر در بسیاری اوقات از سلامت جسمی هم مهم‌تر باشند. از این رو پژوهش‌های مختلفی در پی بررسی اثر دین و دین داری بر جنبه‌های مختلف سلامت انجام شده است. از جمله این تحقیقات می‌توان از پژوهش‌های فراوان در حوزه ارتباط دین با سلامت روان نام برد که نتیجه اکثر آن‌ها نشان دهنده تأثیر مثبت دین داری بر سلامت روان است. برای مثال مشخص شده است که مذهب‌گرایی درون زاد با بهداشت روانی مثبت، جایگاه مهار درونی، صفات انگیزشی ذاتی، جامعه‌گرایی، احساس بهزیستی، مسئولیت، کنترل خویشتن، توانایی تحمل، گرایش به برداشت و تفسیر خوب و مثبت رویدادها و کارآمدی عقلی و پیشرفت از طریق همنوایی در ارتباط است. به طور کلی مذهب موجب ایجاد معنا، امیدواری، احساس کنترل، سبک زندگی سالم‌تر، پذیرفته شدن از سوی دیگران و ایجاد حمایت اجتماعی می‌شود. همچنین مطالعات نشان داده که عقاید دینی قوی‌تر باعث ایجاد یک اثر مثبت روانی می‌شود که در ارتقا بهداشت روانی مؤثر است. اعتقادات مذهبی باعث افزایش سلامت افراد شده و رابطه مستقیمی بین مذهب و قدرت انطباق با محیط وجود دارد، از سوی دیگر یافته‌های گوناگونی در مورد ارتباط بین مذهب و طول مدت درمان اختلالات روانی گزارش شده است. اگرچه این پژوهش‌ها مؤید اثر مثبت دین بر سلامت روان هستند اما سؤالی که در این مرحله شکل می‌گیرد این است که کدام شکل یا بعد دین داری اثر (بیشترین اثر) را بر سلامت روان دارد؟

بررسی جایگاه عقل در امامیه نخستین

ارائه دهنده: دکتر محمد جعفر رضایی، دکتر محمد غفوری نژاد

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
انجمن کلام اسلامی حوزه	علوم نقلی	۳۰ دی ۹۵	کرسی ترویجی	کرسی، مناظره بوده است.

دکتر محمد جعفر رضایی: شواهد و گزارش‌های موجود نشان می‌دهد که همه امامیه در عصر امامان به جز گروهی اندک که از آنان به محدثان صرف تعبیر می‌شود، به حجیت توأمان عقل و امام معتقد بوده‌اند. با این حال برخی از اصحاب امامیه که آن‌ها را محدث-متکلم خوانده‌ایم، عقل را تنها در حوزه فهم معارف کلامی به کار می‌بردند و به دو حوزه دیگر علم کلام یعنی تبیین برون‌متنی (نظریه‌پردازی) و دفاع وارد نمی‌شدند؛ چراکه ورود به این حوزه‌ها را نقطه انحراف متکلمان نظریه‌پرداز می‌دانستند. آنان بیش از آنکه نگاهی عقلانی-انتقادی به سخنان ائمه داشته باشند، در پی فهم این معارف بوده‌اند و به همین دلیل کمتر به مشاجرات اعتقادی با ائمه پرداخته‌اند. متکلمان امامیه در مقابل نه تنها در حوزه فهم معارف دینی از عقل بهره می‌بردند؛ بلکه نگاهی انتقادی-عقلانی به سخنان ائمه داشتند و گاه با ایشان به گفتگو و مباحثه می‌پرداختند و همچنین از عقل برای تبیین‌های برون‌متنی و نظریه‌پردازی و دفاع از مبانی تشیع نیز بهره می‌بردند. این رفتار متکلمان گاه سبب تولید اندیشه‌ها و مبانی کلامی جدیدی می‌شد که با تعالیم ائمه فاصله داشت و همین زمینه انتقادات محدثان را نسبت به آنان فراهم می‌کرد. بنا به آنچه گفته شد می‌توان به این نتیجه رسید که متکلمان امامیه در دوران حضور و در مدرسه کوفه در عین اعتقاد به نظریه امامت، به حجیت عقل نیز باور داشتند. آنان سخنان ائمه اطهار را بر مبنای عقل فهمیده و تصدیق می‌کردند. مطالبه دلیل از ائمه اطهار توسط متکلمان در مباحث مختلف شاهی بر این ادعاست. با این حال عقل‌گرایی متکلمان بیش از این بود. آنان گاه از عقل برای مستدل‌سازی، ساختار بندی، مفهوم‌سازی و در نتیجه نظریه‌پردازی نیز استفاده می‌کردند و همین سبب تولید اندیشه‌ها و مبانی کلامی جدیدی می‌شد که گاه با تعالیم ائمه فاصله داشت. احتمالاً تأکید ائمه بر مسئله «رد به امام» نزد برخی از آنان به این دلیل بوده است که جلوی خطاهای ناخواسته‌شان در نظریه‌پردازی گرفته شود. محدث-متکلمان عقل را حجت و ابزاری برای فهم درست تعالیم و حیانی می‌دانستند. البته شواهدی از گفتگوهای عمیق عقلی مشابه آنچه در بین برخی از متکلمان وجود داشت، در بین این گروه دیده نمی‌شود. بلکه آنان بیشتر از آنکه نگاهی منطقی-انتقادی به معارف و حیانی داشته باشند، در پی فهم این معارف بوده‌اند. شاید به همین دلیل باشد که از نظر آنان، مؤمنان سه وظیفه اصلی دارند: شناخت امام، تسلیم بودن در برابر او و رد اختلافات موجود در بین اصحاب به ایشان. برخلاف دو گروه پیشین محدثان صرف توجهی به فهم عمیق عقلانی از دین نداشتند و صرفاً در پی نقل و بیان روایات بودند.

رابطه ابعاد دین‌داری و سلامت روان

ارائه دهنده: دکتر سمیرا گلخندان

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
اندیشکده امام خمینی اراک	علوم اجتماعی	۲ بهمن ۱۳۹۶	کرسی ترویجی	دکتر محمود قیوم زاده

دکتر سمیرا گلخندان: جرائم علیه بشریت، نقض‌های فاحش حقوق بین‌الملل کیفری و صورت‌های فوق‌العاده خشونت جمعی هستند که جرم شناسان به دلایل مختلف، مدت‌ها به آن‌ها توجه نداشته‌اند؛ اما از آنجا که تعقیب، محاکمه و مجازات مرتکبین این‌گونه جرائم، تاکنون از ارتکاب مجدد آن‌ها مانع نشده است، بررسی جرم شناختی این جرائم کمک مؤثری برای عدالت کیفری بین‌المللی در مقابله آگاهانه با آن‌ها و نیز دستیابی به سیاست جنایی بین‌المللی مؤثر در پیشگیری از این‌گونه جرائم خواهد بود. از رویکردهای جرم شناختی، بررسی ساختار روانی مرتکبین این جرائم است که در این مقاله به آن پرداخته شده است. یافته‌های جرم شناختی در این حوزه حاکی از این است که مرتکبین این‌گونه جرائم، افراد عادی هستند و تفکر ما-آن‌ها و توجیحات مرتکبین برای غلبه بر ناهماهنگی شناختاری و خود بازداری‌های فطری به منظور اغفال و فریب خویش، نقش مؤثری در ارتکاب این جرائم دارد؛ غیر انسان‌انگاری قربانیان، مقصرانگاری و مستحق‌انگاری آن‌ها، تمسک به جهان بینی عفو و آمرزش از جمله این توجیحات است که در این مقاله بررسی شده‌اند. با وجود تحقیقات ارزشمند درباره مرتکبین جرائم علیه بشریت در بافت‌هایی چون هولوکاست و رواندا، در مجموع، بی‌توجهی به مرتکبین این جرائم پدیده فراگیری است که به مورد خاصی هم محدود نمی‌شود. در این زمینه «استاب» بیان می‌دارد: مطالعات انجام‌شده درباره مرتکبین جرائم علیه بشریت، اندک و مختصر هست. دو توجیه عمده برای این بی‌توجهی، یکی اخلاقی و دیگری عملی است. توجیه اول این است که از لحاظ اخلاقی تمرکز بر روی مرتکبین جرائم فجیع و مطالعه آن‌ها، نفرت‌انگیز است، چنان‌که گویی چنین امری به نوعی بخشودن و توجیه ارتکاب این جرائم به شمار می‌آید. به بیان دیگر، اتخاذ رویه حاکی از درک یک رفتار، اغلب به عنوان رویه‌ای حاکی از تأیید آن تلقی می‌شود. به‌گونه‌ای که این شناخت، به چشم‌پوشی، عفو و بخشودن و یا به تدریج تغییر جهت در راستای یک نگرش مناسب‌تر نسبت به مرتکبین می‌انجامد. آزمون روان‌شناختی جالب توجهی که میلگرام و همکارانش انجام دادند، نشان داد که شناخت و درک می‌تواند عفو و بخشش را افزایش دهد. میلگرام و همکارانش در آزمون طراحی شده برای بررسی آثار مبرا کننده توجیه‌ها، دریافتند که مجموعه گوناگونی از فرایندهای عاطفی و شناختی می‌تواند نگرشی نسبتاً ترحم‌آمیز نسبت به مرتکبین را پس از توجیه اقداماتشان پدید آورد. آن‌ها بر اساس شواهد تغییر جهت قضایی قابل‌ملاحظه در راستای یک جهت‌گیری کمتر سخت‌گیرانه نسبت به مرتکب پس از توجیه اقدامات را ثابت کردند؛ اما باید گفت این برداشت، بی‌جا و بی‌مورد است. «والر» استدلال می‌نماید «اینکه ما چنین تصور می‌نماییم که توجیه، مساوی با عذر و بخشش و تبرئه است، تا اندازه‌ای به این دلیل است که ما توجیه‌ها را در قالب‌های مطلقاً قطعی مشاهده می‌کنیم. به عبارت دیگر، زمانی که ما یک رفتار را توجیه می‌نماییم آن توجیه چنان است که گویی شخص هیچ انتخابی جز انجام رفتاری خاص را نداشته است؛ در نتیجه، رفتار، موجه و قابل قبول می‌شود. حال آنکه توجیه‌ها در واقع بیشتر احتمالی هستند تا قطعی؛ به این معنا که آن‌ها به ما آنچه را که به احتمال زیاد انجام می‌شود، می‌گویند و نه آنچه را که قطعاً انجام می‌شود. در هر مدل توجیهی، گزینه‌های بسیاری برای انتخاب وجود دارد.» بر این اساس، مرتکبین جرائم علیه بشریت، قربانیان نگون بخت ساختار روانی، فرهنگی و اجتماعی‌شان نیستند و در قبال فجایعی که آگاهانه و با نادیده گرفتن وجدان انسانی مرتکب شده‌اند، مسئولیت کامل اخلاقی و قانونی دارند و ارائه مدل توجیهی هرگز آن‌ها را از قلمرو این مسئولیت خارج نخواهد کرد. بر همین اساس به گفته «برونینگ» «توجیه به معنای معذور داشتن نیست؛ شناخت هم به معنای بخشودن نیست.» «والر» به نقل از «بومستر» در این باره می‌نویسد: «این اشتباه است که اجازه دهیم تقبیح اخلاقی، مانع شناخت شود؛ و اشتباه بزرگ‌ترین است که اجازه دهیم شناخت، مانع محکومیت اخلاقی شود.»

موج چهارم جنگ نرم در ایران

ارائه دهنده: دکتر احمد حسین شریفی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق	علوم اجتماعی	۲۰ بهمن ۱۳۹۶	کرسی ترویجی	دکتر سیامک باقری دکتر مرتضی شیرودی

دکتر احمد حسین شریفی: قدامت روانی اولین موج جنگ نرم بین دولت‌ها و جوامع بوده است. در این زمینه قدیمی‌ترین گفتمان نبرد نرم را می‌توان در کتاب هنر جنگ سن تزو استراتژیست چینی در قرن پنجم قبل از میلاد جستجو کرد. وی در اثر خویش به حکام و فرماندهان کشورش توصیه می‌کند که با بهره‌گیری به موقع از روش‌های غیرنظامی، اراده خود را بر دشمن تحمیل کنند و از این طریق قدرت نظامی خویش را مضاعف سازند. فریب، اغفال و تهاجم روانی اصول و قواعد اصلی نبرد نرم از نظر سن تزو را تشکیل می‌دهد: «فرمانده ارتش دشمن را تحریک کنید؛ موازنه فکری، عقلی و عصبی او را به هم بزنید و او را گیج و گمراه کنید». موج دوم جنگ نرم، در عصر رنسانس و انقلاب صنعتی بروز یافت و نقطه اوج آن به‌ویژه در جهان اسلام به قرون ۱۲/۱۹ برمی‌گردد که محققان، از این قرن به قرن استعمار و امپریالیسم و قرن هجوم گسترده دولت‌های غربی و در رأس آن‌ها استعمار انگلیس به جهان اسلام یاد کرده‌اند. در این عصر، ظهور صنعت چاپ، بی‌سیم و اختراع رادیو و... تحولی جدی را در نبرد نرم ایجاد کرد. افزون بر این، الگوواره قدرت نیز از تلقی کاملاً انضمامی و مضیق و سخت‌افزاری فاصله می‌گیرد و معنای مداخله نظام‌مند بازیگر مهاجم در تولید و تنظیم ترجیحات رقیب پیدا می‌کند، به نحوی که او را به سوی فقدان تصمیمی که مضرش است، می‌کشاند. بکراک و بارانتز از این به چهره دوم قدرت یاد کرده‌اند. در این زمان جنگ نرم تنها به اقدامات روانی در صحنه و میدان‌های رزم و نظامی و آن‌هم به شکل سنتی محدود نشد، بلکه به شکل نرم‌افزاری تری در شرایط غیر از میدان‌های نظامی نیز باهدف تأثیرگذاری بر نگرش و رفتار مخاطبان بی‌طرف، خودی و دشمن بکار رفت. جنگ نرم با ورود به دوران صنعتی و پسا صنعتی به‌ویژه پس از جنگ جهانی دوم و آغاز جنگ سرد، به‌طور ماهوی متحول شد، به نحوی که آماج اصلی نفوذ در این زمان از ابعاد فیزیکی و ملموس قدرت حریف و جامعه هدف، به ابعاد ناملموس قدرت همچون روحیه و اراده ملی، ایدئولوژی و سرمایه اجتماعی با ابزارها و فن‌های جدید و پیشرفته توسعه یافت در این عصر شاهد جنگ روانی مدرن و پیشرفته، جنگ فرهنگی و ایدئولوژیک برنامه‌ریزی شده و جنگ سیاسی پیچیده هستیم. جنگ روانی پیشرفته یکی از نقاط فارق موج سوم نبرد نرم است؛ زیرا تحول عمده‌ای در استفاده از وسایل ارتباطی - اطلاعاتی در عملیات روانی از سوی قدرت‌های سلطه‌گر صورت گرفت و جنگ روانی و مشتقات آن به صورت حرفه‌ای آموزش داده می‌شود. پایان جنگ سرد و فروپاشی نظم دوقطبی و تلاش‌های نظری و راهبردی برای استقرار نظم جدید آمریکایی، تحولات شگرف فناوری‌های ارتباطی و کارکردهای متنوع و متکثر جهانی آن، شکل‌گیری جامعه شبکه‌ای و عصر اطلاعات عصر فرا تکنولوژی‌ها و طرح نظریه‌های نرم‌افزارگرایی مانند هنجاری شدن قدرت، قدرت نرم، قدرت مولد، قدرت مجازی در حوزه‌های راهبردی و امنیتی، چهره‌ای جدیدی از قابلیت‌ها و توانایی‌های تأثیرگذاری و نفوذ به دولت‌ها داد که بیانگر شیفت پارادایمی جنگ نرم از موج سوم به موج چهارم است؛ از این رو، به تبع تحول در هر دوره و عصری، مفاهیم راهبردی روابط بین‌الملل مانند قدرت، جنگ، امنیت، تهدید و دفاع نیز دستخوش دگرگونی شده‌اند، اکنون در عصر نرم‌افزارگرایی و رواج گفتمان نرم در مطالعات دفاعی - راهبردی، شاهد مفاهیمی مانند قدرت نرم، جنگ نرم، انقلاب نرم، امنیت نرم، دفاع نرم هستیم که به‌طور اساسی رابطه بین بازیگران قدرت را متحول کرده است. بازیگران سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، اطلاعاتی و دفاعی - امنیتی در عصر نرم‌افزارگرایی برای اعمال قدرت بیشتر ترجیح می‌دهند به جای استفاده از توانایی‌های سخت‌افزاری به منابع، قابلیت‌ها و ظرفیت‌های نرم‌افزاری خویش بهره‌گیرند. در این عصر با تحول جریان و منطق قدرت از سخت به نرم، هنجارها و هویت‌ها در کانون تفکرات استراتژیک قرار گرفته است و بر همین مبنا شاهد نبرد نوینی هستیم که بیش از آنکه جنبه‌های فیزیکی جوامع را مورد آماج قرار دهد، بر روی ابعاد نافیکی آن تمرکز کرده و در معرض هدف خود قرار می‌دهد.

نقد و بررسی مسئله شر، به‌عنوان مهم‌ترین دلیل ملحدین بر انکار خدا

ارائه دهنده: دکتر رضا خدری

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
حوزه علمیه استان بوشهر	علوم عقلی	۲۰ اسفندماه ۱۳۹۴	کرسی ترویجی	دکتر حسین فقیه

دکتر رضا خدری: مسئله شریکی از پیچیده‌ترین، جنجالی‌ترین و قدیمی‌ترین مسائلی است که برای بشر مطرح بوده است و شاید برای هر انسانی این سؤال مطرح می‌شود که چرا خداوند متعال که قادر مطلق، عالم مطلق و خیرخواه محض است، وقوع شرور طبیعی از قبیل بیماری، زلزله، سیل، آتش‌فشان، سختیها و مشکلات زندگی و شرور بشری و اخلاقی نظیر ظلم و ستم قدرتمندان بر ضعیفان، دزدی، قتل، غارت و دیگر مفاسد را روا میدارد؟ فلسفه و حکمت وجود شرور چیست؟ این مسئله در دو قرن اخیر، با دو تقریر: «مسئله منطقی شر» و «مسئله قرینه‌های شر» به‌عنوان دلیلی علیه اصل وجود خدا مطرح شده است. برخی از خدااناباوران با طرح مسئله منطقی شر، اعتقاد به دو قضیه «شر وجود دارد» و «خدا وجود دارد» را اعتقادی تناقض آمیز و پارادوکسیکال میدانند و عده‌ای دیگر با تقریر مسئله قرینه‌های شر، وجود شرور گزاف و بیحکمت را قرینه‌های علیه وجود خدا میدانند. در مقابل، متألّهین و متدینین هم تلاش کرده‌اند تا شرور را به‌گونه‌ای تفسیر و توجیه کنند که با صفات و وجود خداوند سازگار باشد. در اینجا، مسئله قرینه‌های شر مورد بررسی و نقد قرار گرفته و راهحل مسأله مختصراً تبیین شده است؛ نظریه‌های که به‌عنوان نظریه مختار ارائه شده، «نظریه مبتنی بر تکامل» است. در این نظریه، همه شرور اخلاقی و طبیعی در راستای رسیدن انسان و دیگر موجودات به کمال، تبیین و توجیه می‌شود. ویلیام لئونارد رُو در مقاله‌های با عنوان «شر و انواع الحاد» بر اساس احتمال و استقراء، مهم‌ترین تقریر را از مسأله قرینه‌های شر ارائه کرده است. تفاوت عمده این مسأله با مسأله منطقی شر در این است که در مسأله منطقی، هیچ‌گونه شری حتی یک مصداق از شر قابل پذیرش نیست اما در مسأله قرینه‌های شر، شرور به دو قسم: شرور «قابل توجیه» و شرور «غیر قابل توجیه» تقسیم شده، سپس قسم اول مورد پذیرش قرار می‌گیرد، ولی قسم دوم که به ادعای قرینه‌گرایان، شر گزاف و غیرقابل توجیه است، به‌عنوان قرینه‌های علیه وجود خدا مطرح می‌شود. تقریر ویلیام رُو از مسئله قرینه‌های شر، مبتنی بر ادعای وجود «شر گزاف» است و در آن تقریر، شر گزاف به‌عنوان گرانیگاه و مرکز ثقل مسئله، مورد توجه قرار می‌گیرد. منظور از «شر گزاف» در این مسئله، شروری است که هیچ‌گونه توجیه و تبیین معقولی ندارد و آن شرور نه «خیر برتری» را در پی دارند، نه «لازمه تفکیک ناپذیر» جهان مادی هستند، نه برای تحقق «اختیار» انسان، لازم و ضروری هستند و نه اینکه فقدان و عدم تجویز وقوع آن‌ها، منطقاً محالی را در پی دارد؛ بنابراین با وجود شر گزاف و بیحکمت، پذیرفتن باورهای دینی، نامعقول است، به این معنا که اگر خدایی با صفات عالم مطلق، قادر مطلق و خیرخواهی محض وجود داشته باشد، لاجرم نباید شر گزاف و بیحکمت رخ دهد و با وجود این‌گونه شرور، باور به وجود خدای متصف به صفات مذکور، تبدیل به یک «باور احتمالی» و غیر قطعی می‌شود، به عبارت دیگر، وجود شر گزاف، قرینه و احتمالی است بر اینکه خدای قادر، عالم و خیرخواه، وجود ندارد.

چیستی، قلمرو و چگونگی نظریه‌پردازی در حوزه هنر

ارائه دهنده: دکتر مصطفی مختاباد

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
دانشگاه تربیت مدرس	هنر و معماری	۱۰ خرداد ۹۴	کرسی ترویجی	دکتر اصغر فهیمی فر

دکتر مصطفی مختاباد: متأسفانه در ایران امروز، هنر را به عنوان یک عینیت انتزاعی قلمداد می‌کنند و یکی از ضعف‌هایی که ما امروز با آن مواجهیم این است که هنر ما هنر دولتی است. هنر باید از سوی چند نفر و گروه‌هایی سرمایه‌گذاری شده و به جامعه هدایت شود و در این راستا پارادایم‌های گذشته جوابگو نیست و باید نظریه‌پردازی در هنر صورت گیرد. جهان هستی تجلی خداوند است و هنر جلوه‌ای از این تجلی است که اگر ما به هنر از این زاویه نگاه کنیم می‌توانیم آفرینش‌های هنری زیباتری داشته باشیم. یکی از چالش‌های اساسی شرق در بحث نظریه‌پردازی بوده است. متأسفانه در بحث نظریه‌پردازی ما همواره از غرب عقب بوده‌ایم و خلاقیت‌ها در جامعه دیروز کشور ما دیده می‌شد در جامعه مدرن امروز دیده نمی‌شود و زایشی از هنر متبادر نشده است و ما در وضعیت ناممکن و بن‌بست قرار گرفته‌ایم. ما به جای تولید نظریه، واردکننده نظریه شده‌ایم و باید شرایط عینی تولید نظریه‌پردازی در هنرهای خودی و بومی را ایجاد کنیم. هنر حس است و حس باید به صدا دربیاید و صدا ارتباط دوسویه ایست که بین هنر و جامعه بدون واسطه‌ای برقرار می‌گردد و آنجاست که خلاقیت ایجاد می‌شود ولی متأسفانه ما در کشور زمینه‌های هنر سنتی را از دست داده‌ایم و در شرایطی قرار گرفته‌ایم که نه می‌توانیم به هنر گذشته خود بازگردیم و نه می‌توانیم در دنیا و هنر وارداتی آن حضور جدی داشته باشیم. یکی از مشکلات ما دولتی بودن هنر است و زمانی که این مسئله حل نشود هنر در کشور نمی‌تواند حیات خود را پیدا کند و هنرمند آفرینش‌گری لازم را ندارد و مخاطب هم رشد نمی‌کند و شکوفا نمی‌شود و نقد و نظر هنر هم به وجود نمی‌آید. هنر در دنیا نیز با بحران مواجه شده است و هنر دچار بحران مشروعیت است و در این بازار مکاره‌ای که به نام هنر ایجاد شده است، به سوی زوال هنر در مفهوم اخلاقی فلسفی می‌رویم. ما در هنر دچار آشفتگی و روان‌پریشی شدیم و این بحران فرصتی را به نظریه‌پردازان داخلی می‌دهد که بازاندیشی کنند که چرا در روزگار زوال قواعد سنتی قرار گرفتیم و از سویی در خلق ذوق و نوپدیدهای خلاقانه امروزی هم دچار مشکل شدیم. ما باید برای حفظ فرهنگ و هویت گذشتگان به زبان هنر سخن بگوییم. امروز هنر ساحت آسمانی خود را از دست داده و در ساحت خاکی و زمینی قرار گرفته و ما باید به فکر چاره‌اندیشی برای بحران ارزش‌های هنری باشیم و در رقابت در این عرصه عقب نمانیم.

انقلاب اسلامی و ناسیونالیسم

ارائه دهنده: دکتر علی اشرف نظری

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
دانشگاه تهران	علوم اجتماعی	۲۵ بهمن ۹۵	کرسی ترویجی	دکتر سیدرضا موسوی

دکتر علی اشرف نظری: باید نگاه از راه دور و ذات گرایانه مثبت و منفی را کنار بگذاریم و به این فکر کنیم که چگونه این مفروض می‌تواند ما را به یک آگاهی جدید برساند که به همان اندازه که ناسیونالیسم در غرب به عنوان یک فرآورده تاریخی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی بالضروره در تناسب با آن فرهنگ یک امر کارکردی و مثبت بود در ایران از آنجایی که با یک وجه ایدئولوژیک مطرح شد به همان صورت آسیب‌زا و ملت‌زا بود، این بحث را از آنجا می‌گوییم که تصور نشود ما با ناسیونالیسم مخالف هستیم و آن را امری یکسره منفی می‌دانیم. آرشیوی از فیلم‌هایی که درباره ناسیونالیسم هست وجود دارد که در این فیلم‌ها این مطلب آمده است که اگر ناسیونالیسم در اروپا شکل نمی‌گرفت، کشورهای به صورت امروزی وجود نداشتند. یک میلیارد فرانسوی در سال ۱۹۰۸ م تمام پول‌های بانکی خود را به خدمت گرفت که نشان بدهد چیزی به نام فرانسه در قرون گذشته وجود نداشته است، او می‌گوید اگر شما از پاریس به پوآتیه می‌رفتید کسی زبان شما را متوجه نمی‌شد. شما فکر می‌کنید چند درصد از مردم ایتالیا به همان زبانی که در شهر رم صحبت می‌شود تکلم می‌کنند؟ شاید بگویید مثلاً ۷۰٪، در حالی که تنها ۳٪ به این زبان صحبت می‌کردند. این بدان معناست که ناسیونالیسم در آن مناطق یک ضرورت جهت ایجاد و حفظ وحدت ملی بود؛ اما متأسفانه چون ما این مسئله را به صورت دولت‌گرایانه و شخص‌گرایانه در دوران پهلوی اول و دوم می‌بینیم آسیب‌هایی را ایجاد می‌کند که آنچه تحت عنوان پان‌ترکیسم یا پان‌عربیسیم شاهدیم بیش از آن که نتیجه کژکارکردی‌های سیاست‌گذاری در دوره انقلاب اسلامی باشد به خاطر بازتابی از آن رفتارهاست و آن ایدئولوژی‌پردازی‌هایی که در دوره پهلوی دوم انجام شده و این‌ها متأسفانه هنوز آسیب‌هایش مخصوصاً در مناطق قومی ما وجود دارد. در جلساتی از این دست اگر بخواهیم یک نگاه علمی داشته باشیم باید یک نگاه نظام‌مند به ناسیونالیسم بشود که غیرشعاری، دقیق و حرفه‌ای باشد و کارگزاری که در کشور ما در این حوزه ایفای نقش می‌کنند این دغدغه‌ها را از نزدیک درک کنند. بحث اول این است که ما دو گونه نظریه درباره ناسیونالیسم داریم: ۱- نظریه‌های ملت که درباره مباحث ملت پایه و Nation صحبت می‌کند ۲- کسانی که درباره ناسیونالیسم صحبت می‌کنند. آن‌هایی که درباره «ملت» صحبت می‌کنند بحثشان این است که چگونه یک اجتماع در طول تاریخ استمرار پیدا می‌کند و همان اجتماع به اشکال مختلف در شکل قبیله یا امپراطوری یا خلافت و یا ملی شکل می‌گیرد. بحثی که اینجا وجود دارد یک بحث تاریخی است که فارغ از ایدئولوژیست و توضیح خواهیم داد که مثلاً متفکری مثل آنتونی اسمیت چگونه این بحث را به دقت توضیح می‌دهد؛ ایشان کتابی دارد با عنوان «قدمت یا اصالت ملت‌ها» و آنجا توضیح می‌دهد که کشورهایی مثل مصر و ایران کشورهای پیش از ظهور مدرنیته و ناسیونالیسم بودند که ملت داشتند و اساساً نیازی به ناسیونالیسم نداشتند که بخواهند از آن در جهت ایجاد وحدت استفاده کنند. این مسئله‌ای است که ما باید راجع به آن فکر کنیم. ما قبل از ظهور ناسیونالیسم در اروپا و واقعه صلح وستفالی، یک ملت بودیم و اگر بخواهیم درباره این مبحث را صحبت کنیم که چقدر می‌تواند به ما ظرفیت بدهد.

ایران و جهانی شدن (چالش‌ها و راه‌حل‌ها)

ارائه دهنده: دکتر حسین عساریان نژاد

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
دانشگاه عالی دفاع ملی	علوم رفتاری	۱۹ آبان ۹۵	کرسی ترویجی	دکتر کاظم سام دلیری دکتر مجید زین الدینی

دکتر حسین عساریان نژاد: موضوع برپایی این جلسه مصرف دوگانه‌ای دارد. اولین مصرف جلسه به روند معمول کلاسهای تخصصی امنیت ملی اختصاص دارد که دانشجویان وقتی وارد دروس تخصصی میشوند نقد کتاب برگزار میشود و کتاب هم متناسب با موضوع درس انتخاب میشود؛ و مصرف دوم بحثی است که در دفتر کرسیها به عنوان «آموزش روش نقد» دنبال میکنیم. علت اینکه ما در این جلسه نقد کتاب «ایران و جهانی شدن، چالشها و راه‌حلها» را انتخاب کرده‌ایم، این است که در موضوع شناختشناسی و شناخت تهدید این کتاب موضوعیت دارد چراکه به مانیفست تفکر سکولاریسم ایرانی و طرد نگاه انقلابی‌گری با رویکردی تحت عنوان جهانی‌شدن و فلسفه جهانی‌شدن در ایران تبدیل شده است. این تفکر که تقریباً اساس کارش را با نفی کارآمدی نسل اول و دوم انقلاب دنبال میکند در پی ساخت نسلی است که سه ویژگی دارد: ۱- فلسفه انقلابی‌گری و ایدئولوژی انقلاب را نفی کند، ۲- در اصول نخبگی برخاسته از علوم بین‌المللی مستحیل شود و جهانی‌شدن و قواعد آن را مطالبه میکند؛ و ۳- پرهیز از هرگونه کارکرد و رویکردی در کشور که مخالف و یا معارض با منطقیهای شدن و جهانی‌شدن و حرکت به سمت توسعه است. علیرغم اینکه پیشگفتار این کتاب توسط قائممقام مرکز مطالعات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت در سال ۱۳۸۴ نوشته شده، در سال گذشته در یک تیتراژ گسترده دوباره به چاپ رسیده است درحالی‌که انتقادات زیادی به کتاب وارد بوده است و در بخشهای متعدد قوه مجریه به چاپ و توزیع مجدد رسیده است که اصرار و پافشاری بر رویکردی در کشور دارد که ما در مجامع علمی از آن غافل هستیم. در سال ۱۳۸۷ مقام معظم رهبری بحث هندسه قدرت جهانی را مطرح کردند و به‌صراحت یک روند تاریخی را مورد بررسی قرار دادند و در این روند تاریخی به این نکته تصریح کردند که هندسه قدرت در جهان در حال تغییر است و سه روند برای تغییر عنوان کردند و روند سوم این تغییر را در عصر حاضر کاملاً تشریح کردند و عنوان شد که فرصت بسیار کمی برای این تغییر هست و تمام قدرتهای بزرگ جهانی سعی میکنند این مهندسی را مدیریت کنند و قدرت را از آن خود کنند و حوزویان و دانشگاهیان وظیفه دارند این کار را انجام دهند. متأسفانه این کتاب یکی از حوزه‌هایی است که با هدایت در این بخش نوشته شد و امروز مانیفست یک گروهی هست که گرچه کاملاً در قدرت نیستند اما اگر بخواهند این رویکرد را غالب کنند یقیناً جمهوری اسلامی در ادامه روند با مشکل مواجه میشود.

نقدی بر خوانش جامعه‌شناختی از تفکر ابن خلدون

ارائه دهنده: دکتر علی یعقوبی

ناقد/ناقدان	نوع کرسی	تاریخ	گرایش علمی	دستگاه برگزار کننده
دکتر علیرضا نیکویی دکتر اسماعیل چراغی	کرسی ترویجی	۳ دی ۹۶	علوم عقلی	دانشگاه گیلان

دکتر علی یعقوبی: مبحث استعاره در مبانی علوم مورد توجه قرار گرفته و به صورت میان رشته‌ای در حوزه‌های ادبی، جامعه‌شناختی، فلسفی، مطالعات فرهنگی و ... مورد توجه قرار گرفته است، اما در حوزه جامعه‌شناسی کمتر مورد توجه بوده است. استعاره به طور کلی با زبان و مفاهیم گوناگون در ارتباط است، زبان، استعاره و تفکر ابن خلدون با هم در ارتباط اند، زبان در فرایند اندیشیدن نقش عمده‌ای دارد و بنیادش را استعاره تشکیل می‌دهد و استعاره‌ها مبادی معرفت‌شناختی را تشکیل می‌دهند، استعاره‌ها می‌توانند خودشان نظریه‌سازی کنند و گفتمان‌ها و نظریه‌ها هم می‌توانند در ساخت استعاره تأثیرگذار باشند، می‌توانیم هم از نظر قیاسی و هم از نظر استقرایی استعاره را بررسی کنیم. در نظام شناختی ما استعاره‌ها اهمیت دارند و ما بسیاری از مفاهیمی که جنبه انتزاعی دارند را به زبان انضمامی و محسوسات تبدیل می‌کنیم و بیان می‌نماییم. تعابیر متفاوتی از استعاره وجود دارد، اگر در معنای عام بخواهیم استعاره را تعریف کنیم، از طریق استعاره می‌توانیم از یک حوزه مفهومی حوزه مفهومی دیگری را درک کنیم، پس درک یک حوزه مفهومی به حوزه دیگر را می‌توان از آن تعبیر به استعاره کرد. استعاره با تخیل گره خورده است، تخیل را از درون استعاره می‌فهمیم، پس استعاره با بینش جامعه‌شناختی که سی‌رایت میلز به آن اشاره دارد ارتباط دارد و از این جهت در مفهوم غیر جامعه‌شناختی این مفهوم را با تخیل می‌شناسند، در زمینه تخیل مسئله دیگری که وجود دارد طبیعت‌گرایی است، طبیعت یک مفهوم سیالی است که از آن تعابیر متعددی صورت گرفته، طبیعت در زبان فارسی به معنای سرشت است که آب و گل، خوی و گوهر از آن تعبیر می‌کنند. اگر آب و گل را بگوییم انضمامی است، خوی و گوهر و سرشت مفاهیم دیگری هستند که از آن‌ها تعبیر می‌کنند و غالباً از آن طبع و طبیعت‌گرایی تعبیر می‌شود، طبیعت را در این مقاله به معنای عام در نظر گرفته‌ام و هم آب و گل و هم خوی و سرشت و طبع است، سید جواد طباطبایی طبیعت را به معنای اقلیم در نظر گرفته است، برخی هم از طبیعت به عنوان خوی و سرشت و طبیعت تعبیر می‌کنند. طبع یک رابطه همیشگی با مزاج دارد که در اندیشه بقراط هم وجود داشته، خون و بلغم و صفرا و سوداوی که هر یک از این‌ها متناظر با ۴ عنصر آب، خاک، آتش و هوا است. این‌ها علاوه بر علم پزشکی در علم حقوق نیز کاربرد دارد، در حوزه روانشناسی هم مطرح بوده و شعرای ما نیز شعری که می‌گفتند بر اساس همین عناصر چهارگانه است. زمانی که می‌گفتند فردی متعادل است یعنی این‌که عناصر چهارگانه را با هم داشته باشد، این سینا و سهروردی نیز مزاج‌ها را مطرح می‌کنند و در دیدگاه‌های دیگری مثل فارابی و ... پرداخته شده است، ابن خلدون نیز در همچون فضایی رشد کرده است، این نگاه طبع‌گرایی و طبیعت‌گرایی بر روی اندیشه ابن خلدون نیز تأثیر گذاشته است، بنابراین تفکر جالینوسی، افلاطونی، ارسطویی و تاریخ‌نگاری طبری و مسعودی و نگاه ابن رشد بر تفکر ابن خلدون تأثیر داشته است. زمینه‌های اجتماعی نیز بر ابن خلدون تأثیر داشته، جامعه عشایری نیز تأثیرگذار بوده بر ابن خلدون.

ارائه مدل نظری و مفهومی جهت تبیین تعارضات زناشویی

ارائه دهنده: دکتر اسماعیل جهانی دولت‌آباد

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
دانشگاه محقق اردبیلی	علوم اجتماعی	۲۰ آذر ۹۶	کرسی ترویجی	دکتر اسماعیل صدری دکتر عیسی ثمری

دکتر اسماعیل جهانی: بررسی سیر تحولات در حوزه خانواده نشان می‌دهد که در دهه‌های اخیر دگرگونی‌های فرهنگی و به دنبال آن دگرگونی‌هایی که در شکل و وظایف خانواده، نوع نگاه افراد به خود و خانواده و انتظارات آن‌ها از ازدواج و زناشویی پدید آمده است، نهاد خانواده و زناشویی را با چالش‌ها و تعارضاتی متفاوت و مضاعف نسبت به گذشته دست به گریبان ساخته است که از نتایج چنین وضعیتی سستی روابط زناشویی و به تبع آن افزایش میزان تضاد و طلاق در جامعه جهانی و ایران هست؛ اما به نظر می‌رسد این تغییر وضعیت در عرصه تجربی زناشویی در ایران با تغییری موازی در عرصه نظری و مطالعاتی همراه نشده و علیرغم تحولات اساسی پدید آمده در حوزه واقعی زندگی زناشویی، این دگرگونی‌ها در مطالعه فرایندهای این حوزه مدنظر قرار نگرفته و بر همان سبک رایج پیشین در این حوزه پافشاری می‌شود. نگاه مطلق‌گرایانه و یک‌سویه به ازدواج و زناشویی در تبیین ارائه‌شده در زمینه‌ی مسائل زناشویی مشهود است. این مدل با نقد رویکردهای نظری موجود در خصوص پدیده تعارضات زناشویی و به‌عنوان حلقه گمشده مطالعات پیشین در این حوزه، مدلی مناسب و در عین «پارادایم زناشویی» به‌کارگیری مفهوم حال متفاوت برای تبیین تعارضات زناشویی ارائه گردد. این مدل، تعارضات زناشویی را بر اساس تضاد پارادایمی میان زن و شوهر توضیح می‌دهد و ایده اساسی آن این است که تعارضات زناشویی نه نتیجه یک یا چند عامل ثابت و مشخص، بلکه محصول برخورد پارادایم‌های مخالف (متفاوت) با هم است؛ بنابراین، به نظر می‌رسد حلقه مفقودهای در همه مطالعات انجام‌گرفته در این حوزه مشهود است که تا حد زیادی ریشه در ضعف نظری این تحقیقات دارد. بر همین اساس، در مدل حاضر سعی شده با تکیه بر نظریه کنش متقابل نمادین، به‌عنوان مناسب‌ترین منبع نظری در تبیین فرایندهای مبتنی بر کنش متقابل؛ از جمله زناشویی و ایجاد و به‌کارگیری مفهوم به‌عنوان حلقه گمشده مطالعات پیشین در این حوزه، مدل مناسبی برای تبیین تعارضات زناشویی فراهم «پارادایم زناشویی» آوریم. این مدل، تعارضات زناشویی را بر اساس تضاد پارادایمی میان زن و شوهر توضیح می‌دهد و ایده اساسی آن این است که تعارضات زناشویی نه نتیجه یک یا چند عامل ثابت و مشخص، بلکه محصول برخورد پارادایم‌های زناشویی مخالف (متفاوت) با هم است. مطابق با این مدل، هر عاملی اعم از اعتیاد، اشتغال زن، نابرابری جنسیتی و ... به‌تنهایی نه می‌تواند به‌عنوان عامل تعارض بین زن و شوهر عمل کند و نه به‌عنوان عامل سازگاری. هرکدام از این عوامل تنها زمانی می‌تواند به‌مثابه عامل تعارض میان زوجین عمل نماید که در نظام فکری یا همان پارادایم زناشویی طرف متقابل (در اینجا همسر) عنصری منفی تلقی گردد؛ و یا به عبارت بهتر، با انتظارات او از زناشویی در تضاد باشد. در اینجا قبل از پرداختن به ابعاد پارادایم زناشویی لازم میدانم در خصوص انتخاب مفهوم پارادایم زناشویی برای استفاده در مدل حاضر توضیحاتی ارائه کنم. مفهوم پارادایم به‌طور سنتی به مجموعه باورها و ایده‌های نظری اطلاق می‌شود که وجه تمایز یک حوزه معرفتی یا اجتماع علمی از اجتماعات علمی دیگر است. بر همین اساس، ما از این مفهوم برای اشاره به تمامی ایده‌ها، انتظارات، باورها و نگرش‌هایی استفاده می‌کنیم که فرد در مراحل مختلف زندگی‌اش در خصوص زناشویی کسب کرده و در واقع، همین ایده‌ها و باورها وجه تمایز او از دیگران در زمینه‌ی زناشویی است. در مدل حاضر سعی شده است برحسب شرایط با ایجاد تغییراتی در مدل‌های موردنظر هال و کارول، ترکیب این مدل‌ها و نیز استناد به دیدگاه‌های برایان ویلاوبی در این زمینه، مدلی جامع و درعین حال بومی شده از پارادایم زناشویی ارائه دهیم.

نقش خداوند در فلسفه کانت

ارائه دهنده: دکتر مجید علی‌آبادی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
مرکز تخصصی آخوند خراسانی	علوم عقلی	۲۵ بهمن ۹۵	کرسی ترویجی	دکتر سیدعلی طالقانی

دکتر مجید علی‌آبادی: معمولاً فلسفه کانت را به دو دوره و بعضاً به سه دوره پیش‌نقدی، نقدی و اواخر تقسیم می‌کنند؛ و کسی که عنوان بحثش «نقش خداوند در فلسفه کانت» است به ناچار باید تسلط کافی به هر سه دوره داشته باشد. فلسفه کانت هم دشوار است و هم منسجم که هرکدام مشکلات ویژه خود را به وجود می‌آورند دشوارگویی و دشوارنویسی چه بسا سد راه فهم درست و انسجام باعث تشویش این‌که از کجا آغاز کنیم میشود. آغازیدن از هرجایی دلخواهانه و احتمالاً نامربوط باشد. در این دو مورد هم هیچ ادعایی ندارم نه ادعای فهم درست نه ادعای شروعی صحیح. اگر به تاریخ فلسفه نظری اجمالی بیندازیم در خواهیم یافت که عموماً خداوند برای فیلسوفان نقشی هستی‌شناختی داشته و کمتر به آن نقشی معرفت‌شناختی داده‌اند؛ و لاقلاً با دکارت است که خداوند نقش پررنگ معرفتی به خود می‌گیرد. به طوری که اظهار میکند ملحد هندسه ندارد؛ زیرا به گمان او خداوند ضامن معرفت است و بدون این عنصر تضمین‌کننده، ادعای معرفت کردن محال است. تنها خداوندی نیکوکار و صادق میتواند تضمین کند آنچه روشن و متمایز به نظر میرسد واقعاً روشن و متمایز است. پس ملحد به دلیل اینکه منکر خداوند است نمیتواند ادعای معرفت هندسی داشته باشد. در مورد کانت هم ماجرا از همین قرار است. او پس از اثبات امتناع متافیزیک به معنای عام و خاصش بیان میکند که ایده‌های عقل محض نقشی نظام‌بخش (regulative) در معرفت دارند و از این‌رو گریزناپذیر هستند. نظام بخشی صفتی برای ایده‌های عقل است و به قواعدی اشاره میکند که معرفت ما را هدایت و نظم می‌بخشد. کانت مدعی است که درجایی که نمیتوان معرفت داشت ما میتوانیم به ایده‌های خاصی بیندیشیم و آن‌ها را در قلمرویی فراتر از تجربه برای وحدت هرچه بیشتر معرفت بکار گیریم. همچنین کانت این مفهوم را در مقابل مفهوم قوام‌بخش (constitutive) بکار میبرد که به اصولی اشاره دارد که تجربه و موضوعات تجربه را شکل میدهند؛ یعنی شرایط ضروری امکان تجربه را فراهم میکنند و هم هنگام شرایط ضروری متعلقات تجربه را. در میان چنین مفاهیمی صور شهودی زمان و مکان، مقولات و اصول فاهمه قرار دارند. (لازم به ذکر است که کانت واژه ایده را از افلاطون اخذ کرده و معتقد است افلاطون این واژه را برای چیزی که هرگز از حواس گرفته نمیشود بلکه فراتر از مفاهیم فاهمه است بکار میبرد) عمده مباحث کانت پیرامون خدا را میتوان در بخش دیالکتیک استعلایی «نقد عقل محض» پیدا کرد که در آنجا براهین وجود خداوند نقد شده و واقعیت‌ترین وجود توصیف شده است. هدف کلی دیالکتیک استعلایی آشکار کردن اشتیاق عقل برای گسترش معرفت به فراسوی تجربه ممکن است. این اشتیاق عقل که کانت آن را توهم استعلایی مینامد گریزناپذیر و از طبیعت خود عقل ناشی میشود. و در نهایت عقل را دچار تعارضات و تناقضات میکند. کانت عقل را قوه استنتاج میداند در مقابل فاهمه که قوه حکم است؛ و اعلام می‌کند که در استنتاج نتیجه مشروط به مقدمات است و آن مقدمات خود مشروط به مقدمات دیگر و به همین ترتیب، این روند را کانت جستجوی «امر نامشروط» میخواند؛ که برای عقل ضروری است و به معنای این است که عقل در جستجوی وحدت تام و کامل معرفت است. و برای این مهم از این دستور پیروی میکند برای شناخت مشروطی که از طریق فاهمه داده میشود امر نامشروطی پیدا شود که به وسیله آن وحدت این شناخت کامل گردد؛ اما هنگامی دچار خطا می‌شود که گمان میکند چنین امر نامشروطی باید باشد و حقیقتاً هست. کانت همچون منطق دانان گذشته استنتاج را در سه دسته جای میدهد قیاس حلی، شرطی و انفصالی؛ و هرکدام را موجد سه «ایده» میداند ایده نفس، ایده جهان و ایده خداوند. هرکدام از این ایده‌ها موضوع علمی خاص هستند. روانشناسی عقلی، کیهانشناسی عقلی و خداشناسی عقلی که در مجموع متافیزیک به معنای خاص را تشکیل میدهند. کانت هر سه این علوم را زاده توهم یاد شده میداند.

دروس دانشگاهی و تطابق با علوم انسانی و نیازهای جامعه؛ نقش علوم انسانی در تمدن اسلامی

ارائه دهنده: دکتر ابراهیم فیاض، دکتر صادق زیباکلام

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
موسسه طلوع	علوم اجتماعی	۲۰ اردیبهشت ۹۴	کرسی ترویجی	کرسی، مناظره بوده است.

دکتر ابراهیم فیاض: کار دانشگاه این است که جامعه را درست کند ولی آیا امروز دانشگاه ما توانسته در این راستا موفق عمل کند؟ وی ادامه داد: به نظر نمی‌رسد که دانشگاه ما در این رابطه موفق عمل کرده باشد چون دانشگاه ما تنها یک اسم است، نمی‌تواند عقلانیت تولید کند. دانشگاه ما امروز دانشگاهی نیست که بتواند جهان ایرانی را بازتولید کند و تا زمانی که دانشگاه این‌گونه باشد یعنی نه دانش تولید کند و نه عقلانیت، ما باید به جای تولید فناوری، واردکننده فناوری باشیم. امروز در دانشگاه‌های ما نیروهای با استعدادی وجود دارد و ما همه چیز داریم و باید مرجعیت علمی را به صورت جدی پیگیری کنیم. وی در ادامه انتقادات خود نسبت به صداوسیما افزود: در زمان رئیس سابق صداوسیما بینندگان شبکه‌های ماهواره‌ای در کشور چند برابر شد، یعنی اگر دشمنان می‌خواستند مدت‌ها برای این کار برنامه‌ریزی و هزینه کنند به این خوبی موفق نمی‌شدند که ضرغامی توانست با ساخت فیلم‌ها و زنجیره‌های بد و سیاه، مردم را به سمت شبکه‌های ماهواره‌ای بکشانند.

دکتر صادق زیباکلام: تا امروز چند نفر شما نقشه جامع علمی کشور را دیده‌اید، شورای عالی انقلاب فرهنگی گروهی را برای طراحی نقشه جامع علمی کشور عده‌ای را برای کار بر روی الگوی ایرانی اسلامی و توسعه، عده دیگری را برای بومی‌سازی علمی جمع کرده است. این در صورتی است که وقتی دنبال محصول آن‌ها در جامعه می‌گردیم می‌بینیم چیزی یافت نمی‌شود. گروهی از سال ۸۸ روی اسلامی شدن علوم انسانی کار کرده‌اند ولی نشانی از آن را در جامعه ندیدیم. چرا نقشه علمی کشور در دانشگاه‌هایمان یافت نمی‌شود. سال‌هاست عده‌ای را برای کشیدن نقشه جامع علمی کشور جمع کرده‌ایم. آیا تا به حال شنیده‌اید که در دانشگاه‌های لندن عده‌ای برای طراحی نقشه جامع علمی لندن گرد هم بیایند. کلی‌گویی‌ها و مشکلات اجتماعی ما در حال تکثیر شدن است. در اوایل انقلاب راجع به نظام اسلامی صحبت می‌کردیم و معتقد بودیم که مزیتی نسبت به الگوی غربی دارد ولی امروز مصرف داروهای روان‌گردان، اعتیاد و طلاق را که می‌بینیم می‌فهمیم که راه را اشتباه آمده‌ایم. نمی‌توانیم بگوییم اسلام حلال تمام مشکلاتمان است در صورتی که چنین نیست. روزگاری در چهل سال پیش توسط بازرگان دینی مطرح شد که نگاه جدیدی داشت یعنی به ما فهماند دین آمده تا دنیای ما، اقتصاد، مناسبات اجتماعی مدل سیاسی حکومت، نظام تجاری بانکی غیر رباخواری روابط اجتماعی ما را بسازد. این نگاه در آن روزگار در دانشگاه‌ها با استقبال مواجه شد و اولین مریدان این سبک دانشجویان دانشگاه تهران و پلی تکنیک بودند و مرحوم طالقانی و مطهری نیز به این امر نگاه ویژه‌ای داشتند. این مسائل بر حوزه هم تأثیر گذاشت و حتی توانست عده‌ای از روحانیون جوان را مجذوب این امر کند و آن‌ها فهمیدند مباحثی که امروز می‌گویند ۱۴۰۰ سال پیش اسلام بیان کرده است.

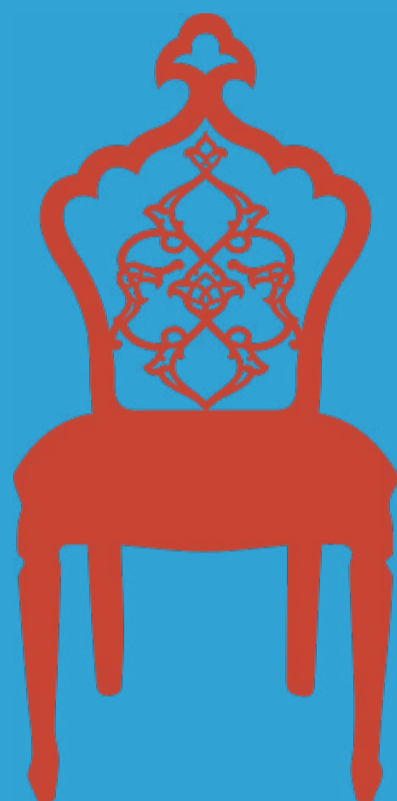
سیر و تحول قالب‌های شعری در دوران ۱۲۰۰ ساله ادبیات فارسی

ارائه دهنده: دکتر سید احمد حسینی کازرونی

دستگاه برگزار کننده	گرایش علمی	تاریخ	نوع کرسی	ناقد/ناقدان
موسسه فرهنگی سفیران مبین	علوم نقلی	۴ اردیبهشت ۱۳۹۵	کرسی ترویجی	دکتر سید جعفر حمیدی

دکتر سید احمد حسینی: داستانی است که به موجب آن نخستین شعر را حضرت آدم در رثای هابیل گفته، اما خارج از حوزه افسانه‌ها در تاریخ هیچ قوم و طایفه‌ای نمی‌توان یافت. نخستین کسی که سروده‌ای را از خود به جا گذاشته چه کسی و در کجا و در چه زمانی بوده است؟ طرزی که در طرح این مسئله در زبان فارسی وجود دارد این است که گفته شود شعر عروضی در چه زمان و دوره‌ای در سرزمین پهناور ایران نشئت و رواج پیدا کرده و از چه کسانی و حوزه‌ای بوده است؟ اما آنچه ظاهر می‌نماید این است که ایرانیان شعر عروضی را از اشعار عربی گرفته‌اند. هرچند که در جزئیات عروض عربی تصرفاتی کرده‌اند ولی «اصول اوزان را به احتمال قوی از شعر عربی گرفته‌اند و پیش از آن که در ایران شعری رواج داشته است [اشعاری] از قبیل فهلویات و خسروانیات بوده است و بر شیوه اشعار هجایی و حراره‌های عامیانه. آنچه از نوشته‌های صاحبان آثاری مانند المعجم فی معاییر اشعار العجم، تذکره دولت‌شاه سمرقندی و لباب الالباب دریافت می‌شود پیشینه قدیم‌ترین نمونه سروده‌های شعر عروضی فارسی به زمانی برمی‌گردد که ایرانیان با شعر عربی آشنایی پیدا کردند. سابقه سروده‌های عروضی اعراب به عهد افسانه‌ها و عصر یعرب بن قحطان می‌رسد. باید گفت که قالب‌های بیانی و اغراض معانی که از شعر عربی برتافته است در گذر زمان دچار تحوّل و دگرگونی شد و توقف و ایستایی در آن راه نیافت. از سوی دیگر تأثیر محیط اقلیمی و میراث کهن ارانی اعم از آداب و آیین و رسوم و اندیشه‌های ایرانی در تحول شعر فارسی اهمیت به‌سزایی داشت به‌گونه‌ای که هویت ایرانی ویژگی‌های دیگری به خود گرفت و در پاره‌ای از موارد از شعر عربی متمایز گشت تا آنجا که شعر فارسی با عنایت به این که از وزن‌های عروضی و بحرهای شعر عربی استفاده کرده اما از اوزان متداول در شعر عرب (بسیط، طویل، کامل، وافر) بسیار اندک و به گونه تفتّن بهره‌مند شده و برعکس آن از وزن‌هایی (مانند خفیف، رمل، متقارب و هزج) که در ادب منظوم عربی کمتر استفاده شده فایده برده است، علاوه بر آن از زبان و موسیقی اقلیمی و گوش نواز فارسی‌زبانان در سروده‌های خود پیروی کرده است، مثلاً همان‌گونه که نشان داده شده است «وزن رباعی و صورت قدیم اوزان فهلویات دوبیتی با شعر عربی ارتباط ندارد و تحوّل فهلویات به دوبیتی‌های بخر هزج هم ممکن است به‌طور مستقل و خارج از تأثیر عروض عربی انجام گرفته باشد، چنان‌که بحر متقارب هم هرچند در عربی بی سابقه نیست ظاهراً در شعر اصیل جاهلی عرب سابقه ندارد و آنچه در کلام قدما امثال ابوشکور و دقیق آمده است قدمت سابقه آن را در زبان فارسی به خاطر القا می‌کند و معلوم است که شاعران خراسان باید آن را از آهنگ‌های رایج زبان خویش برآورده باشند...». قالب مثنوی که در زبان عربی با نام «مزدوجه» رایج است به احتمال قریب به یقین از شعر ایرانی گرفته شده است، اثر حماسی شاه نامه فردوسی هم که در بحر متقارب قالب مثنوی سروده شده از ویژگی‌ها و فرهنگ ایرانی برخوردار است.

نحوه ارتباط با هیأت:

تلفن دبیرخانه هیأت: ۶۶۹۷۶۶۴۸ - ۰۲۱

آدرس دبیرخانه: تهران، تقاطع خیابان ولیعصر و طالقانی، شماره ۴۳۶، طبقه نهم

کدپستی: ۱۵۹۱۸۱۴۳۱۳

ایمیل موقت: heiatehemayat@gmail.com

پایگاه اطلاع‌رسانی: www.korsi.farhangolm.ir

لطفا جهت سهولت و سرعت در برقراری ارتباط، پیامها و درخواست‌های خود را

از طریق ایمیل دبیرخانه ارسال فرمایید.